

# ΟΜΗΡΟΣ

ΠΑΡΑΦΡΑΣΘΕΙΣ, ΣΧΟΛΙΑΣΘΕΙΣ ΤΕ,

ΚΑΙ ΕΚΔΟΘΕΙΣ

ὑπὸ

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΔΟΥΚΛ.

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΕΞ.

---

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΕΚΤΟΣ

---



---

ΕΝ ΑΙΓΙΝΗ,

ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΝΔΡΕΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΛ.

1835.



## ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ Τ.

Ἀπελθόντων τῶν μνηστήρων οἴκαδε ἀναπαυσομένων, ἐκτίθησιν Ὀδυσσεὺς τὰ ὄπλα ἐκ τοῦ δώματος σὺν Τηλεμάχῳ· εἴτ' ἐλθὼν εἰς Πηνελόπην, ὑποχρῆνεται εἶναι Κῆρς, καὶ Ὀδυσσέα παρ' ἐαυτῷ καταλύσαντα δέξασθαι, ἐκ τῶν ἱματίων, ὧν ἔφερε τηρικαῦτα, πιστούμενος τοῦτ' αὐτῇ· καὶ ὅτι οὐκ ἐς μακρὰν ἐπαρήξει· ἡδέως δ' ἐκ τούτων διατεθεῖσα ἡ Πηνελόπη, ἐκέλευσε τὰς θεραπαινίδας πλῦναι τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὀδυσσεὺς δὲ τῶν μὲν νεωτέρων τὴν θεραπείαν ἀποποιεῖται· δέχεται δὲ τοῦτο παρὰ τῆς Εὐρυκλείας τῆς ἀναθρεψάσης αὐτόν· ἢ ἐν τῷ πλύνειν ἀναγρωρίζει αὐτόν ἐξ οὐλῆς τιρος· ἀλλ' εὐθὺς προστάττεται σὺν ἀπειλῇ ἀπόρρητον τοῦτο φυλάττειν· ὃ δὲ ποιητὴς ἐκτελεῖται κατὰ παρέκκασιν, διεξιὼν, ὅπως ἐν τῷ Παρρασσῷ κυρηγετῶν, ἐπλήρη ὑπὸ σὺν ἀγρίου.



ΤΟΥΤΟ ΤΗΣ

ΟΜΗΡΟΥ

# ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο διος Ὀδυσσεύς,  
 μνηστῆρεςσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·  
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόμεντα προσηύδα·  
 Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' Ἀρήϊα καθέμεν εἴσω  
 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν  
 μαρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντας·  
 Ἐκ κηπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐφίκει,  
 οἷά ποτε Τροίηνδε κιών, κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,  
 Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πύρρος ἔκετ' αὐτμή·  
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἐμβάλε δαίμων, 10  
 Μὴ πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,  
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτέ τε δαῖτα  
 Καὶ μνηστῶν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθεο πατρί·  
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·  
 Μαιῖ, ἄγε δὴ μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,  
 Ὅφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς  
 Κηλὰ, τὰ μοι κητὰ οἶκον ἀκηδέα κηπὸς ἀμέρδει.



ΤΗΣ  
ΟΜΗΡΟΥ  
ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ.

Ο μὲν οὖν Ὀδυσσεύς, ὑπολειφθεὶς ἐν τῷ δώματι, ἐβυσ-  
σοδόμευς σὺν τῇ Ἀθηνᾷ τὴν τῶν μνηστήρων ἀπώλειαν· καί  
φησι πρὸς Τηλέμαχον, δεῦρο δὴ, τέκνον, ἐκθώμεθα τὰ ὄπλα  
ὅσα πάρεστιν ὧδε, ἐς τὸ ἐνδότατόν πη τῆς οἰκίας· ἐπειδὴν δ'  
οἱ μνηστῆρες αὖριον ἔρωνταί σε, ὅ,τι ποτε γέγονε, μέμνησο  
εἰπεῖν πρὸς αὐτοὺς, ὅσον οἶόν τ', ἀτρέμας, ἐκτιθέναι ταῦτα, ὥς  
διαφθειρόμενα ὑπὸ τοῦ εὐρύτου καὶ τοῦ καπνοῦ· εἵτις γὰρ  
εἶδε ταῦθ' οἶα ἦν ἐπὶ Ὀδυσσεώς, νῦν ἰδὼν αὖθις, οὐκ ἂν  
διαγνοίη, εἰ ταῦτ' ἐκείνᾳ ἔστιν· ἔπειτα κᾷκεῖνό μοι παρέστησεν ὁ  
θεὸς, μή τι ὑμεῖς ποτὲ οἰνωθέντες, ἔλθητε εἰς χεῖρας, ἔριδος  
πρὸς ἀλλήλους ὑμῖν ἐμπεσούσης, κᾷντεῦθεν πράξῃτε ἀνάξιόν  
τι τῆς τ' εὐωχίας καὶ τῆς μνηστείας· τὰ γὰρ ὄπλ' αὐτὰ πρὸς  
ταῦτα ἔλκει.

Ταῦτα δ' αὐτῷ εἰπόντι ὑπακούσας Τηλέμαχος, φωνήσας  
τὴν Εὐρύκλειαν, ἔφη πρὸς αὐτήν· Μαῖα, ἴθι νῦν ἀπόκλεισον  
πάσας τὰς γυναῖκας ἐντὸς τῶν δωματίων, μέχρις ἂν ἀρά-  
μενος τὰ ὄπλα ταυτὶ, μεταθῶ εἰς τὸν θάλαμον ἄνω· διέφθαρ-

5. Παρφάσθαι] ἴδε ταῦτα ἀνωτέρω ἐν τῷ Π. στίχ. 285. Καὶ ἐξῆς. 16.  
Ἐρυζεν] κάλυπον, κατακλείσχασι. 18. Ἀμείρδαι] ἐλαττει. 22. Βπιφραυνά:





Πατρός ἀποιοχόμενοι· ἐγὼ δ' ἐτι νήπιος ἦα·  
 Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἕξῃ αὐτμή. 20.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·  
 Αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιо  
 Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.  
 Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα ματοιοχόμενη φάος οἶσει;  
 Ἀμώας δ' οὐκ εἶας προβλωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον. 25.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·  
 Ζεῖνος ὁδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε  
 Χοίνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.  
 Κληῖσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων. 30.

Τῷ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεύς καὶ φαίδιμος υἱός,  
 Ἑσφόρεον κόρυθας τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,  
 Ἐγχεά τ' ὀξύσεντα· πάσαι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,  
 Χρύσσειον λόγχον ἔχουσα, φάος περικαλλές ἐποίει.

Ἀὖ τότε Τηλέμαχος προτεφώνεεν, ὃν πατέρ' αἶψα· 35.

Ἢ πάτερ, ἥ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρώμαι·

Ἐμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,

Εἰλκτιναί τε δοκοί, καὶ κίονες ὑφός' ἔχοντες,

Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς ὥσεί πυρὸς αἰσθημένοιο.

Ἢ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν. 40.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Σῆγε, καὶ κατὰ σὴν νόον ἴσχανε, μᾶδ' ἐρέεω·

Αὐτὴ τοι δῶκε ἔσσι θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψουμι αὐτοῦ,

Ὅφρα κ' ἐτι θυμὸς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίσω. 45.

Ἢ δὲ μ' ὀδυρομένη, εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.



και γὰρ, ἐξ οὗ πατὴρ οὐμὸς ὄχετ' ἀπιὼν ἐπὶ Τροίαν, ἔμοῦ  
χομιδῇ νέου ὄντος· ἐκεῖ δὲ καπνὸς αὐτῶν οὐκέτ' ἂν ἄψαιτο.

Εὐρύκλεια πρὸς ταῦτα, εἶθε, φίλον τέκνον, τῷ αὐτῷ  
φρονήματι καὶ παντὸς τοῦ οἴκου τὴν αὐτὴν εἴης ποιούμενος  
πρόνοιαν· ἀλλά τις ἂν προσεγγέκοι φῶς πρὸς ταῦτα, ἐπεὶ  
κατακλείειν κελεύεις τὰς θεραπαινίδας;

Τηλέμαχος δὲ ὑπαλαβὼν, αὐτος, ἔφη, ὁ ξένος· οὐ γὰρ  
ἀνασχετὸν ἔμοιγ' ἄργον οὕτω παρ' ἐμαυτῷ διαμένειν, ὅς ἂν  
τῆς ἐμῆς ἀπολαύῃ τροπέζης, καὶ πόρρωθεν τύχῃ οὕτως ἐλθὼν.

Ὁ μὲν οὐκ ἔφη ταῦτ' εἰπὼν, καὶ ἡ Εὐρύκλεια ἀπιούσα,  
κατέκλεισε τὰς θεραπαινίδας ἐν τοῖς δώμασιν μηδεμίαν αὐ-  
ταῖς ἐάσασα ἔξοδον· τότε οὖν αὐτοὶ ἀνεκρόμιζον περικεφα-  
λαίας, ἀσπίδας τε, καὶ δόρατα ὀξέα, τῆς Ἀθηναῖς προΐσους  
ἐν λύχνῳ χρυσῷ, καὶ φαίνουσας αὐτοῖς ἀφανῶς· ἐφ' ᾧ Τη-  
λέμαχος ἐκπλαγείς, φησὶ τῇ πατρί. Πάτερ, μέγα τι θαῦμα  
δοκῶ μοι ὄραν αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς· οὔτε γὰρ τοῖχοι ἅπαντες  
τῶν δωματῶν, αἵτε μισσόμεναι αὐται, αἵ τε δοκοὶ αἶδε, καὶ  
κίονες ὑψηλοὶ, πάντα σελαγίζεται ἀδήλω φωτί· τί οὖν ἂν  
εἴη τοῦτ', εἰ μὴ τινος θεοῦ ἄνωθεν παρουσία;

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ἔχ' ἀτρέμας σύ γ', ὦ τέκνον,  
μηδὲν πολυπραγμονῶν περὶ τούτου· δίκη γάρ ἐστι θεῶν τῶν  
τὸν οὐρανὸν κατοικούντων· ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἔθι νῦν καθευδή-  
σων· ἐγὼ δ' ἀπολειφθεὶς μόνος ὦδε, τὰς τε θεραπαίνας ἔτι  
πειράσσομαι ἐρεθίσαι, καὶ τὴν σὴν μητέρα οὐχ ἥττογ, ἐφ' ᾧ  
ὀδυρομένην πυθέσθαι μου, ὅσα οἶδα πεπονθὼς ἐν τῇ πλάνῃ.

προβλυσάμεν] οὐ συγχωρεῖς προΐναι. 27. Ἄεργον] ἄεργον, ἄργον. 28. Χαί-  
νικος] τροφῆς, ἐκ τοῦ μέτρου καὶ τοῦ μετρούμενου. 29. Ἄπτερος] οὐ κενὸς  
ἐλεγχος ἐβρέθη. 30. Ναιετάοντων] ἀντὶ τοῦ παθητικῆς ναίεσθαι μένον. 31.  
Ἐμπης πάντως, ὅλως. — Μισσόμεναι] τὸ μεταξὺ τῶν κίωνων διάστημα. 32.



ὧς φάτο· Τηλέμαχος δέ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει  
 Κεῖων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὕπο λαμπομενάων,  
 ἔνθα πάρος κοιμᾶτο, ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι·  
 ἔνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεκτο, καὶ Ἡῶ δι' ἄν' ἔμιμνεν. 50  
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,  
 Μνηστῆρεςι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.  
 Ἡ δ' ἔεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια  
 Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἥ ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.  
 Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃ πυρὶ κάτθεσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔφικεν, 55  
 Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ ἦν ποτε τέκτων  
 Παῖς' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ Θρῆνυν ποσὶν ἦκεν,  
 Προσφύε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶα·  
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.  
 ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο. 60  
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν οἶτον πολὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας  
 Καὶ δέπα, ἐνθ' ἔνθ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἐπινον·  
 Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον· ἄλλα δ' ἐπὶ αὐτῶν  
 Νήησαν ξύλα πολλὰ, φῶς ἔμεν, ἠδὲ θέρεσθαι,  
 Ἡ δ' Ὀδυσσεὴ ἐνένιπτε Μελανθῷ δευτέρων αὐτίς. 65  
 Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήτεις διὰ νύκτα  
 Αἰνεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;  
 Ἀλλ' ἐξέλθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·  
 Ἡ τάχα καὶ δαυλῷ βεβλημένος εἰσθα θύραζε.  
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπὶ δρᾶ ἰδὼν, προσέφη παλῦμνις Ὀδυσσεύς·  
 Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεκοτητόι θυμῷ;  
 Ἡ ὅτι δὴ ρυπώ, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἶμαι,  
 Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.  
 Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλγήμενος ἄνδρες ἔασιν.  
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔβαιον  
 Ὀλβίος ἀρνεῖον καὶ πῶλόν τε δόσκον ἀλήτη



Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐξήει Τηλέμαχος κοιμησόμενος  
 εἰς τὸν θάλαμον, δαδῶν ἔτι ὑπολαμπουσῶν, ἐνθ' αὐτῷ ἔθος  
 ἦν κοιμᾶσθαι, ὁπότε νυστάζοι· τοῦ δὲ Ὀδυσσεὺς ὑποτολυ-  
 πεύοντος σὺν τῇ Ἀθηνᾷ τοῖς μνηστῆρσι τὸν ὄλεθρον, κατῆει  
 Πηνελόπη ἄνωθεν ὁμοία Ἀρτέμιδι καὶ τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,  
 ὑπὸ γυναικῶν περιεστοιχισμένη· ὥς δὲ ἐτέθη θρόνος αὐτῇ  
 δινωτὸς παρὰ τῷ πυρὶ, ἐνθ' αἰώθει καθέζεσθαι, ἐλέφαντι  
 ὅλως καὶ ἀργύρῳ κατεσκευασμένος, ἔργον τοῦτο ἱκμαλίου  
 τοῦ δημιουργοῦ, καὶ θρῆνυς αὐτῷ προσφυῆς, κωδίου ἐπιβε-  
 βλημένου, ἐκάθισεν ἡ βασιλὶς ἐπ' αὐτοῦ, τῶν δὲ θεραπειῶν  
 ἄλλαι ἄλλη ὑπηρετοῦν σπουδῇ, τά τε σῖτα ἀναίρουσαι, τρά-  
 πεζάζετε, καὶ ἐκπώματα, ἐνθ' οἱ ἀλαζόνες ἐκείναι καθήμενοι,  
 εὐωχοῦντο· καὶ τὸ πῦρ ἐκσεύσασαι τῶν λαμπτήρων, καὶ  
 ἕτερα ξύλα ἐπιτιθεῖσαι, ἐφ' ᾧ φῶς θ' ἅμα καὶ θερμὴν γενέ-  
 σθαι· Μελανθῶ δὲ μόνῃ ἐνέπιπτεν αὖθις μόνῃ τῷ Ὀδυσσεῖ,  
 ξένη, λέγουσα, ἔτι καὶ νῦν διακμένεις ἐνταῦθα, περιῶν ἐν  
 νυκτὶ, καὶ πολυπραγμονῶν περὶ τῶν γυναικῶν ὅτι καὶ δρῶεν;  
 οὐκ ἀπαλλάξῃ τὴν ταχίστην, ἀγαπῶν, οἷς τυγχάνεις ἐμφα-  
 γῶν ἐνταυθοῖ; ἢ ἐθέλεις ἐξιέναι, κατεαγῶς τὸ κρανίον τῷ  
 δαυλῷ ἐκεινωτῇ;

Ὀδυσσεὺς δ' ἐμβλέψας ὑπόδρα, δαιμονία, ἔφη, τί ποτε  
 πλῆθοῦσα μαίνῃ αὖ ἐπ' ἐμέ; ἢ ὅτι οὐχ ὄρας με νεώτερον ὄντα  
 καὶ πιμελέστερον, φλαῦρα θ' οὕτως ἡμφιεσμένον, καὶ προ-  
 σαιτοῦντα, ὃ πτωχοῖς τε καὶ πλανήταις ἐπιτηδεύειν ἀνάγκη;  
 ἀλλ' ἴσθι, ὅτι ἦν ὅτε καὶ γὰρ ἦν πλούσιος ἐν ἀνθρώποις, ἀγύρ-  
 ταις, οὔτου ποτέ τις τυγχάνεις δεόμενος, πᾶσι μεταδιδούς·

Δινωτὴν] τετορνευμένην. 61. Ἀπό. ἤρεον] ἀνῆρεον. 62. Δίπα] τὰ δάπατα  
 ποτήρια. 64. Θέρπεσθαι] θερμὴν ποιεῖν. 68. Δαιτὸς ὄνησις] ἀγάπα, οἷς ἐφα-  
 γαί. 69. Εἴσθαι] ἀπελάσθαι· εἶμαι, εἶς, καὶ εἴσθαι, εἷσι. 72. Ρυπίῳ] ρυπαρῷ



Τοίφ, ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·  
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,  
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.  
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων (ἤθελε γάρ που) 80  
 Τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης  
 Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι·  
 Μὴ πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,  
 Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἐπὶ γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.  
 Εἰ δ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν, 85  
 Ἄλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι,  
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν  
 Ληθεῖ ἀτασθάλλους· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.  
 ὧς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Ἀμφίπολον δ' ἐνένηπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν 90  
 Πάντως, θαρσαλέη, κύον ἀδδεῖς, οὔτι με λήθεις  
 ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.  
 Πάντα γὰρ εὖ ᾔδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,  
 ὧς τὸν ξεῖνον ἐμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν  
 Ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι. 95  
 Ἡ ῥα καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν.  
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,  
 ὅφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἡδ' ἐπακούσῃ  
 Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.  
 ὧς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατήθηκε φέρουσα 100  
 Δίφρον εὐξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῇ κῶας ἐβάλλεν·  
 ἔνθα καθέζετ' ἐπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.  
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

εἶμι· διὰ τὴν αἰσθητικὴν ἀποκρίσιν. 82. Ἀγλαΐην] τὸ ἐπὶ κεφαλῇ σῆμα.



οἰκετῶν δὲ πλῆθος καταλέγειν, καὶ τᾶλλα, ἐφ' οἷς ἀγλαΐζο-  
μενοι, εὐδαιμονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι, ἐπιλείψει με ὁ χρόνος  
ἀπαριθμοῦντα· ἀλλὰ Ζεὺς πικρῶς ἐμπесὼν, κατέστρεψε  
πάντα· χρὴ τοίνυν καί σε δεδιέναι, μή ποθ' ἡ δέσποινα, χαλε-  
πήνασα ἐφ' ὅτῳ δήποτε, ἀφέλῃ σε τὸ ἀξίωμα τοῦτο, φ'  
αὐχεῖς τῶν ἄλλων γυναικῶν ὑπερφέρειν· ἢ μᾶλλον εἰπεῖν,  
αὐτὸν Ὀδυσσεά, μή ποθεν ἔλθῃ αἴφνης· οὐ γὰρ πάμπαν  
αὐτῷ ἡ νόστος ἀπέγνωσται· εἰ δὲ καὶ θοῖμεν πᾶσιν ἀρθῆναι  
ἐλπίδα τοῦ ἐκεῖνον ἀφίξεσθαι, ἀλλὰ Τηλέμαχος γε αὐτὸς  
πάρεστιν ὅμοιος τῷ πατρὶ δι' Ἀπόλλωνα· ὃν μηκέτι νήπιον  
ἤδη ὄντα, οὐδ' ἂν μία τῶν γυναικῶν λάθοι, ἀτάσθαλα  
πράττουσα.

Ἀκούσασα δὲ ταῦτα ἡ Πηνελόπη, ἐπετίμησεν ἰσχυρῶς τῇ  
θεραπαινίδι, κύον ἀναίσχυντε, λέγουσα, οἷα δρᾷς· οὐ γὰρ  
ἂν με λάθοις, κατὰ σκοπὰ πράττουσα· εἰδοῦσα γάρ, ὥς  
ἐμοῦ αὐτῆς ἐπακούσασα τοῦτο, ὥς ἔμελλον ξυμβαλοῦσα τῷ  
ξένῳ, πεύσεσθαι παρ' αὐτοῦ, εἴ τι εἰ δείη περὶ Ὀδυσσεώς,  
οὐ τῷ πόθῳ τήκομαι τὸν ἅπαντα χρόνον, ἔσπευσας ἐπικα-  
ταβῆναι· ἀλλ' ἴσθι ὅτι τῷ ἰδίῳ αἵματι ἔσθ' τοῦτο ἀπομεμα-  
γυῖα. Εἴτα φωνήσασα Εὐρυνόμην, ἴθι σύγ', ἔφη, ἄρασα δίφ-  
ρον τινὰ ἐπιβεβλημένον κωδίῳ, θές ᾧδε τῷ ξένῳ ἐπικαθεσ-  
θῆναι· βούλομαι γὰρ εἰπεῖν τε, καὶ ἀκοῦσαι πολλὰ παρ' αὐτοῦ.

Ταῦτα δ' εἰπούσης αὐτῆς, σπεύσασα ἡ ἀμφίπολος πηρέ-  
θηκε αὐτῷ δίφρῳ, καὶ κώδιον ἐπ' αὐτοῦ ἐπέβαλεν ἐνεγκοῦ-  
σα, ἐφ' οὗ καθῆστο ὁ θεῖος Ὀδυσσεύς· πρὸς δὲ ἡ Πηνελόπη  
ἤρξε λόγου τοιοῦδε· ξέγε· τοῦτο γὰρ δεῖ σε πρῶτον ἐρῆσθαι·

γωμα. — Κέκασσαι] χειρόσμησαι, ἢ προῦχες. 86. Ἀπόλλωνος ἕκπτι] διὰ  
τὸ κευροτρόφον εἶναι τὸν θεόν. 92. ἀναμάξεις] ἀπομόρξεις, ἀποπλύνεις.



Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·  
 Τίς; πῶθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς; 105

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Ἰὼ γύναι, οὐκ ἔν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν  
 Νεικέοι· ἦ γάρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει·  
 ἵστα τευ ἡ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅστε θεοῦδης  
 Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰσθίμοισιν ἀνάσσειν, 110  
 Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα  
 Πυροῦς καὶ κριθᾶς, βρίθῃσι δὲ δένδρα καρπῶ,  
 Τίκτει δ' ἔμπεδα μέλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθυῶς,  
 Ἐξ εὐηγεσείης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

Τῷ ἐπεὶ νῦν τὰ μὲν ἄλλ' μετέλλα σῶ ἐνὶ οἴκῳ· 115  
 Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,  
 Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυράων,  
 Μνησάμεν'· μάλα δ' εἰρή πολύστονος· οὐδέ τί με χρεῖ  
 Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γούωντά τε, μυρόμενόν τε  
 Ἰῆσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεῖ· 120  
 Μή τις μοι δμῶν νεμεσῆσεται, ἥδ' σὺγ' αὐτή,  
 Φῆ δὲ δακρυπλώειν, βεδερνήτα με φρένας οἶνον.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·  
 Ξεῖν', ἥτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὼς τε, δέμας τε  
 ἴλεσκαν ἀθάνητοι, ὅτε Ἴλιον εἰσκατέβαινον 125  
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμῇ; πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς·  
 Εἰ καῖνός γ' ἐλθὼν, τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,  
 Μείζον καὶ κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.  
 Νῦν δ, ἔχωμαι· τίς γάρ μοι ἐπίσσειεν κακὰ δαίμων.  
 Ὅσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 130

πρόλεγει δ' αὐτῇ, ὃ ἡμεῖς πιστεύομεν. 108 Νεικέοι] φωνοειδὴ καὶ δεῖν  
 καὶ ἀρετῇ· ἢ ἀπλῶς ἀντὶ τοῦ κακολογεῖν. 109. ἵστα τευ ἡ βασιλῆος] ὅστις

ἄγε δὴ εἰπέ μοι, τίς; πάθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις, ἧδ' ἐ  
τοκῆες;

Ὀδυσσεύς δὲ πρὸς ταῦτα· γύναι, οὐκ ἐσθ' ὅς τις τῶν  
ἀπάντων ἀνθρώπων οὐκ ἂν ἐπ' ἀρετῇ σε θαυμάσειε· σοῦ γὰρ  
ἡ δόξα καὶ τὸ κλέος ἀρικνεῖται, μέγρις οὐρανοῦ ἀσερόεντος,  
ὥς περ καὶ τὸ βασιλείως, ὅς πολλῶν ἄρχων, φυλάττει τοῖς  
ὑπηκόοις τὰ δίκαια· φέρεي δὲ ἡ γῆ ἐπ' αὐτοῦ σῖτον πολὺν  
καὶ κριθάς· βρούει δὲ τὰ φυτὰ τῷ καρπῷ· αὖξονται δὲ τῇ  
γεννήσει τὰ ποίμνια· θάλασσα δὲ ἀρθύνους παρέχει ἰχθύς·  
καὶ πάντ' ἐπιβρεῖ, ὥς ἀπὸ τοῦ κέρως τῆς Ἀμαλθείας, ἐκ τῆς  
εὐνομίας, ὥστε πάντας ἀνθρώπους εὐδαιμονεῖν· διὸ σε τὰ  
μὲν ἄλλα ἐρέσθαι με οὐδὲν ἂν κωλύοι· τοῦτο δὲ μόνον φύ-  
λαξαι, ἐμοὶ κεχρησμένα ποιούσα, γένους τοῦμοῦ μὴ μνη-  
σθῆναι· οὐ γὰρ μικρὸν τραῦμα· ἀναξανεῖς ἐν ἐμοὶ ἐκείνου  
μνησθεῖσα πρός με, καὶ τὰ δάκρυα ἔτοιμά ἐσι τῶν ὑφ' ἀλμῶν  
ἐκρυσῆναι· τί οὖν δεῖ με ξένον γε ὄντα ἐν εἴκῳ τῷ σῷ ὦδ'  
εὐδρεσθαι; ἔπειτα καὶ ἄλλως αἰσχρὸν εἶναι φαίνεσθαι ὑπη-  
στένοντα· δέος γὰρ μή τις τῶν θεοπαϊνῶν, ἧ καὶ σύγ' αὐτὴ  
μειψαμένη μαι, οὐχ, ὅπερ ἐστὶ, τῷ πάθει, ἀλλὰ τῷ οἴνῳ  
μᾶλλον ἀποδῶτε τὰ δάκρυα.

Πηνελόπεια δὲ πρὸς ταῦτα· ξένε, τὴν ἐμὴν τοῦ σώματος ἀρε-  
τὴν ἀρεῖλιν ὁ Ζεὺς, ἐξ οὗτοι οἱ Ἕλληνες, μετ' οὖν καὶ ὁ θεὸς  
Ὀδυσσεύς, ἔπλευσαν ἐπὶ Τροίαν· εἰ δέ ποτ' αὖτις ἐκεῖνος ἐλ-  
θὼν, διακυβερνήσει μοι τὸν βίον, τοῦτ' ἐμοὶ γε κλέος ἀλη-  
θές τε καὶ κάλλιον πάντως ἔσται· νῦν δὲ πολλῶν μοι καὶ χι-  
λεπῶν συμβάντων κακῶν, τήκομαι σφόδρα· οἱ γὰρ ἀπὸ Δου-

Βασιλείως τινὸς· οὗτο δὴ παρὶται ὁ γ. 111. Εὐδαίνας Ἀνέχχοι] εὐπραγίας  
καὶ δικαιοσύνης φυλάττει. 114. Ἐξ εὐνομίας] εὐσεβείας, παρὰ τὴν εὐ  
ἀρετήν. — Ἀρετῶσι] ἐν εὐδαιμονίᾳ διάγουσι. 121. Νηυσίστηται] μεμψι-  
στένεται. 122. Δακρυπτόμεν] δακρύων πλησύνειν, εἴνῳ μεθεστημένον. 134. Τροίαν]



Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὕλθεντι Ζακύνθῳ,  
 Οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδαίελον ἀμφινέμονται,  
 Οἳ μ' ἀεκαζομένην μυνόνται, πρύγουςι δὲ οἶκον.  
 Τῷ οὔτε κείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,  
 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δῆμιοι ἐργοὶ ἔασιν. 135  
 Ἀλλ' Ὀδυσσῆ' πεθέουσα φίλον, κατατήκομαι ἦτορ.  
 Οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.  
 Φᾶρος μὲν μοι πρῶτόν ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,  
 Στῆσαι μὲν ἰσθὺν, ἐνὶ μεγάρῳ σιν ὑφαίνειν,  
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄραρ δ' αὐτοῖς μετέειπον. 140  
 Κοῦροι, ἐμὲ μνηστῆρας, ἐπεὶ ἴσθις δῖος Ὀδυσσεύς,  
 Μύμναι' ἐπαυγόμενοι τὴν ἐμὴν γάμον, εἰσάκε φᾶρος  
 Ἐκτελέσω, μὴ μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται,  
 Λαέρτη ἥρωϊ ταρφήον, εἰς ὅτε κέν μιν  
 Μοῖρ' ὀλοή· καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο. 145  
 Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νειμεσήσῃ,  
 Αἷ κεν ἥτερ σπείρου κῆται πολλὰ κτεατίσσας.  
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπαίθετο θυμὸς ἀγήνωρ.  
 Ἰνῆα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μὲν ἰσθὺν,  
 Κύναις δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παρθεύμην. 150  
 Ὡς τρέετε μὲν ἔλθου ἐγὼ, καὶ ἔπειθον Ἀχαιοῖς·  
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,  
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματᾶ πολλὰ ἐτελέσθη,  
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῶας κύνας οὐκ ἀλεγούσας,  
 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὑρόκλῃσαν ἐπέεσσιν. 155  
 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.  
 Νῦν δ' οὗτ' ἀπαργίην δέδομαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην

[μαί] φρονέω, επιστρέφωμαι. 137. Δῆμιοι ἐργοί] οἱ τοῖς δῆμοις διὰ κοινῆς  
 αἰ. 147. Σπείρου] ἐκταφίας σπείρας. 151. οἱ δὲ πάντα κῆν τῷ B. στίχ. 150.

λυγίῳ, Σάκεν τε, καὶ Ζακύνθῳ, καὶ αὐτῆς τῆς Ἰθάκης ἰσχυ-  
 ρότατοι, ἄκουσάν με καὶ ἀποστορεομένην τὸν γάμον ἔλθόν-  
 τες μνηστεύονταν καὶ τὸν οἶκον διατρίβουσι δαπανῶντες·  
 ἀνθ' ὧν οὔτε ζώνων καὶ ἱκετῶν ἐπάϊω, οὔτε κηρύκων, τού-  
 των δὲ τῶν δημοσίων φροντίζω ὑπηρετῶν ὅ,τι δρῶεν, τῷ  
 πότῳ τοῦ ἑμαυτῆς ἀνδρὸς φεί τεκομένη, καὶ ἐκπύταις ὑπερ-  
 τιθεμένη ἐκείνους· θεῶν γάρ τις, ὡς εἴκειν, ἐξ εὐνοίας, ἐνέ-  
 θηκέ μοι εἰς νοῦν, ἱπτὸν ἐν τῷ οἴλῳ με στησαμένην, μέγα  
 φᾶρος ἱφάναι· εἶθ' οὕτω προσελθούσα ἐκείνους, μνηστῆ-  
 ρες, ἔρην, ἐμοὶ, Ὀδυσσεώς ἤδη ἀπολωλότος, ἔχει· ἀτρέ-  
 μας, πάνυ γε δέομαι, παυσάμενοι μικρὸν τὸν ἐμὸν κατασπύ-  
 δοντες γάμον, τέως ἂν τὸν ἴσον ἐξυφάνω, ἐντάρσιον τοῦτο Λαερ-  
 τίῳ τῷ γεγηρακῆτι, ἐπειδὴν τῷ χροῖον λαιτουργήσῃ, ἐσόμενον,  
 ἵνα μήτε νήματα τάμῃ ἀπόληται μάτην, μήτε τῶν ἱλλανίδων  
 τις γυναικῶν, ἰδούσα Λαέρτην, ἄνδρα τοιοῦτον ἐν πλουσιω-  
 τάτοις γεγενημένον, κείμενον ἄνευ σπείρου, καταμέμφη-  
 ταί με. Τοιούτοις σὺν μοι λόγοις ὑπερτιθεμένη αὐτοῖς τὸν  
 γάμον, ἐπείθοντο· ἐγὼ δ' ἐν τούτῳ, ὅσον τοῦ φέρους ἐξαι-  
 ραζόμεν τὴν ἡμέραν, τοῦτο νυκτὸς διακλύουσα, εἰς τρίτον  
 ἔτος ἐγενόμην, οὕτω διαβουλεύουσα ἐκείνους· ὡς δὲ τοῦ το-  
 τάρτου ἐπέβημεν, τῶν ἡμερῶν φέει παρελχόμενων, προδουσῶν  
 μὲ τῶν θεραπαίνων, ἐφωράθη τὸ πρᾶγμα, ὅπως ἔσχε γε-  
 νόμενον· καὶ μοι ἐπελθόντες, πολλοὺς λόγους καθήψαντό μου  
 ἐπιτηρήσαντές· οὕτως σὺν ἐλεῦσ' ἀέκουσα τότε μὲν ἐπέδραμα  
 τέλος τῷ ἔργῳ καὶ νῦν ἀμύχανος ὅλως γεγενημένη, οὐτ'  
 ἀπάτην εὐπρόσωπον ἔτι πρὸς ἀναβολὴν ἐξουρίσκω, τῶν τε

Καὶ ἐξῆς. — Πολλὰ κτεατίσας·] καίπερ πολλὰ κτεαίμενος. 149. Ἠρατὶν] τὴν ἡμέραν. 150. Ἀλίσκων] ἀνέλευν. 154. Κύναι·] ἀνάσχυόντους, κατέ-  
 μιν φροντίδα ἐμοῦ πεισμένης. 155. Ἐβην] ἐφωράσαν. 160. Γενόταται]

Μῆτιν ἔθ' εὐρίσκω μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες  
 Γήμασθ' ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,  
 Γιγνώσκων ἥδη γὰρ ἀνὴρ αἴς τε μάλιστα 160  
 Οἴκου κηδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῆδος ὀπάξει.  
 Ἀλλὰ καὶ ὧς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὅππῃθεν ἔσσι·  
 Οὐ γὰρ ἀπὸ θρύος ἔσσι Παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.  
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Ἢ γόνυ αἰδέει Λαερτιάδῃσι Ὀδυσῆος, 165  
 Οὐδέ μ' ἀπολλύσεις τὸν ἐμὸν γόνον, ἐξερέουσα;  
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, ἧ μὲν μ' ἀχέεσσι γεδῶσαις  
 Πλείεσιν, ἧ ἔχομαι, ἧ γὰρ δίκη, ὅππῃτε πατρὸς  
 Ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅτεον ἐγὼ νῦν;  
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστα' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχων 170  
 Ἀλλὰ καὶ ὧς ἐρέω, ὅ μ' ἀνείρεαι, ἡδὲ μεταλλάξ·  
 Κρήτη τις γὰρ ἔστι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,  
 Καλὴ καὶ πείρα, περὶ ῥύτος· ἐν δ' ἀνθρώποις  
 Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις·  
 Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσαι μεμιγμένῃ· ἐν μὲν Λαχίῳ, 175  
 Ἴν δ' Ἐτεόκριτες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κυδωνες,  
 Δωριεὲς τε τριχᾶϊκες, δῖοι τε Πελασγοί·  
 Τῆσι δ' ἐνὶ Κνωσῷ, μεγάλη πόλις· ἐνθ' αὖτε Μίνως  
 Ἐννέωρος βασιλεὺς Διὸς μεγάλου θαριστῆς,  
 Πατὴρ ἐμοῖο πατὴρ, μεγθύμου Δευκαλίωνος. 180  
 Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίει καὶ ἰδομένην ἄνακτα·  
 Ἀλλ' ὅ μὲν ἐν νῆεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω

καὶ γὰρ ἡδὲ. 163. Παλαιφάτου] τῆς πάλαι μεθεωρούμενης· ἐν γὰρ τῷ ἀρχαίῳ  
 εἰρ τῶν ἀνθρώπων αἱ γυναῖκες ἔπαιον ἐν σπηλαίοις καὶ τοῖς τῶν θένων  
 κυλίσμασι εὐδᾶσαι τοῖνον λέγειν, ὅτι ἀπὸ θρύος ἢ πέτρας το ταχὺ ἔστι.  
 ὁ ἔστιν ἀγενεαλόγητον. 163. Ἢ γὰρ δίκη] αὐτὴ γὰρ μετὰ ἔστι τοῖς

γρηναμένων παροτρυνόντων, καὶ τοῦ παιδὸς Τηλεμάχου, ἐφ' οἷς ὅρα τὸν οἶκον φθειρόμενον, τηχόμενον τῇ λύπῃ· καὶ γε εἰκότως· ὁ γὰρ νέος ἤδη φρονεῖ, καὶ οἷός ἐστιν οἴκου ποιήσασθαι πρόνοιαν· διόη ταῖνον αὐτῷ ὁ Ζεὺς ἄξιον ἄρασθαι κλέος. Ἀλλὰ σύ γε νῦν καὶ τούτων οὕτως ἐχόντων, ἄγε μοι λέγε ἐν μέρει, τὸ σαυτοῦ ἐξηγούμενος γένος· σὺ γὰρ ἀπὸ δρυὸς, οὐδ' ἀπὸ πέτρης, τὸ δὲ λεγόμενον, τυγχάνεις γεγεννημένος.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, σεβασμῖα, ἐξη γυνὴ Ὀδυσσεώς οὐκέτι παύσεσθαι μοι θακῆς, τοῦμόν ἀνακρίνουσα γένος· ἐγὼ μὲν οὖν ἐρῶ σοι τοῦτο· τί γὰρ θν καὶ πάθοι τις, ὅποτε φίλος τις ὢν βιάζοιτο; ἀλλ' ἴσθι σύ γε πολλῶ μοι μεῖζον ἐντεύθην τὸ πάθος ἐγγενησόμενον· εἴμαρται γὰρ τοῖς πολὺν οὕτω χρόνον τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ἀποπλανημένοις, καὶ ἐκ πόλεως πόλιν ἀμειβομένοις πολλὰ δὲ τοιαῦτα πάσχειν· ἀλλὰ καὶ ὡς ἔγωγε οὐκ ἄν σου γενοίμην παρήκρος· σὺ δὲ σύντεινόν μοι τὸ οὖς. Πατρὶς μὲν οὖν ἔμοιγς Κρήτη αὐτὴ ἐστὶ νῆπος μεγὰλη καὶ εὐγείως καὶ πολυάνθρωπος ἐς τὰ μάλιστα· ἐν ἧ πόλει μὲν εἰσὶν ἐννεμήκοντα γλῶσσαι δὲ αὐτῶν ἄλλων ἄλλη, τῶν μὲν, Ἀχαιῶν ὄντων· τῶν δὲ, Κρητῶν ἰθαγενῶν· τῶν δὲ, Κυθίωνων· τῶν δὲ, Δωριέων, τριγῇ τούτων διαιρουμένων, καὶ τῶν Πελασγῶν· μεγίστη δ' ἐν τούτοις πόλις, καὶ τῶν ἄλλων πρωτεύουσα, ἣ Κνωσὸς κλειῖται εἶναι· ἐν ἧ Μίνως λέγεται βασιλεῦσαι, ἀνὴρ, ὃς ἐννέα ἔτη αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἐτύγχανεν ἐπαῖων τὰ δίκαια, πατὴρ οὗτος τοῦ ἐμοῦ πατρὸς Λευκονόωνος· σὺ ἐχόνετο ἰδομενεὺς· ἀλλ' οὗτος μὲν ὄψετο σὺν ταῖς

τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν ἀποπλανημένοις. 173. Πίστρα] λιπαρά. 174. Ἐτερίστεις] εἰ αὐτόχθονες. 177. Τυχάνεις] τριγῇ διαμερόνεις. εἰ μὲν ἰδομεν κατεκίχσαντες, εἰ δὲ Πελοπόννησον, εἰ δὲ Κρήτην. 179. Πίστρας] λέγεται γὰρ Μίνως ὁ Διὸς καὶ Εὐρώπης δι' ἐναντίας ἀμεινίσθαι πρὸς τὸν πατέρα παιδευθεῖσιν, ὡς παρὰ Σοφοκλῆ τὸ δίκαιον. διὸ καὶ αὐτοὶ

Ἰγλήθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,  
 Ὀπλοτέρως γινεῖ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.  
 ἔνθ' Ὀδυσσεύς ἐγὼν ἰδόμεν καὶ ξείνιζ δῶκα. 185  
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἱς ἀνέμοιοι,  
 ἱέμενον Τροίηνδε, παρὰ πλάγχθ' αἶσα Μαλειῶν·  
 Στῆσε δ' ἐν Ἀμνησῶ, ὅθι τε σπείος· Εἰλειθυΐης,  
 ἐν λιμέσιν χαλεποῖσιν· μόγις δ' ὑπέλυξεν ἀέλλας.  
 Αὐτίκα δ' ἰδομένηα μετ' ἄλλας, ἄστυδ' ἀνελθόν· 190  
 εἶνον γάρ οἱ ἔφρασκε, φίλον τ' ἔμετ', αἰδοῖόν τε·  
 Τῷ δ' ἦδη δεκάτῃ, ἧ ἑνδεκάτῃ πέλεν ἡώς  
 οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.  
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων, εὐ ἐξείνισσα,  
 ἑνδοχέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων· 195  
 καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτέραις, εἰ ἄμ' αὐτῷ ἔποντο,  
 Δαμόθεν ἄλκιρα δῶκα καὶ αἶθρα οἶνον ἀγέρας,  
 καὶ βοῦς ἱευσσάσθαι· ἵνα πλησάιτο θυμὸν.  
 ἔνθα δωδεκα μὲν μένον ἤμακα δῖος Ἀχαιοί·  
 εἴλει γὰρ βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ 200  
 εἴα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὄρορε δαίμων·  
 τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέπει τοὶ δ' ἀνάγοντο·  
 ἴσχε ψεύδεα πολλὰ λέγων, ἐτύμοισιν ὁμοῖα·  
 τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρῶς.  
 ὣς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλεισιν ὄρεσσι, 205  
 ἵππ'· ἑὸς κατέτελθεν, ἐπὶ δὲ Ζέφυρος καταχευή·  
 Τηχομένης δ' ἄρα τῆς, ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·  
 ὣς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,  
 κλειούσης· ἐν ἄνδρα παρήμονον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς  
 Συμῷ μὲν γούρωσάν· ἐλν ἐλέαιρε γυναικίκα, 210

ναυσὶν ἐπὶ Ἴλιον, αἰπὼν ἅμα τοῖς Ἀτρεΐδαῖς, πρεσβυτέροστε  
καὶ ἀρείων πολλῷ ἐμοῦ ὦν· ἐγὼ δὲ, ὃ Αἴθων ἐστί μοι ὄνο-  
μα, ὡς νεώτερος ὑπολείμμαι οἴκοι· ἐνθα ξενίσας Ὀδυσ-  
σεύ, καὶ δῶρα ἐπέδωκα· τὸ γὰρ πνεῦμα ἐναντίον ἐπιγενό-  
μενον, παραγαγὼν αὐτὸν τῆς Μαιάδας, κατήνεγκεν εἰς τὴν  
Κρήτην ἐν λιμένι χαλεπῷ παρὰ Λήμνησφι πρὸς τὸ ἄντρον  
τῆς Λίλειθυιάς· ἅμα γὰρ ἀπαλλαγείς τοῦ χειμῶνος, ἀνελ-  
θὼν εἰς τὴν πόλιν, ἐζήτει Ἰδομενέα, ξένον αὐτὸν καὶ φίλον  
καλῶν ἐν τοῖς μάλιστα· ὁ δὲ, ἐνδεκάτῃ, ἣ δωδεκάτῃ ἡδὴ  
ἡμέρᾳ ἐφθάκει ἀπάρας σὺν ταῖς ναυσὶν ἐπὶ Τρεΐαν· τοῦτον  
οὖν αὐτὸς ἐπιτηδεύως δεζόμενος, παρ' ἐμαυτοῖ κατὰλυσαντα,  
αὐτὸν τ' ἐζένησε φιλοφρόνως, πολλῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων,  
καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ σῖτόν τε καὶ οἶνον, οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ  
βοῦς ἀπὸ κοινοῦ συναγείρας, ἐπέδωκα, ὅπως ἐν λύσαντες  
ἄφρονα ἔχειν ἐς κόρον· ἐκ δὴ τούτου βορέου κατέχοντος ἐν  
χειμῶνι χαλεπῷ, ὡς μὲν ἐπὶ γῆς ἂν στήναι βέλτερος, ἔμει-  
ναν αὐτοῦ ἡμέρας δυοκαίδεκα· τῇ δὲ ὑστερία κατὰστροφί-  
σαντος τοῦ ἀνέμου, ἀνελθόντες, ὤχοντο εἰς τὸ πάλαιος.

Οὕτως οὖν Ὀδυσσεὺς ἐμκαλεσθῆ ψευδόμενος ἔλαυνεν· ἡ δὲ  
καταφρομένη ἐν τῷ ἀκούειν ταῦτα τοῖς δάκρυσι, κατετήκετο  
τὸ πρόσωπον, ὥσπερ ἡ χιὼν πολλὴ ἐπισωρευθεῖσα ἐν ὄρει, Πό-  
του ἢ Ζεφύρου ἐπιπνεύσαντος ὑπερῶν· ἐξ οὗ ποταμοὶ ἐξῆς πλη-  
μυροῦντες, κατεξάνίστανται τῶν ὄχθων ἐπὶ τὰ πεδία· Ὀδυσ-  
σεὺς δ' ὄρων τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα λυγμένην τοῖς δάκρυσι, συνέ-  
πασχε μὲν τάνδον, καὶ συνήλγει τὰ μάλιστα· ἐπέμενε δὲ  
ἐπὶ τοῦ σχήματος ἰσχυρῶς, ὡς σιδηροῦς, κατέχων τοὺς ὀρ-

πεπλανήσασα αὐτὸν ἅμα κἀμφαντα τὸν Μαιέαν. ἀκρωτήριον δὲ τοῦτο· Ἰο-  
χάτον Πελοποννήσου. 197. Λημόθεν] ἀπὸ τοῦ κοινοῦ. 200. Πῦθα] περὶ  
νεκρὸν, ἑτεροχώρα. 203. Ἴσικον] ἰσχυρὸν, ἰσχυρὰν, ἰσχυρὰν. 209. Πῦθα

Ὀφθαλμοὶ δ' ὥστε κέρα ἔστασαν, καὶ σίδηρος,  
 Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγῃ δάκρυα κεύθεν.

Ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφῃη πολυδακρύτοιο γόοιο,  
 Ἐχῷτις μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη, προσέειπεν·  
 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξῆνέ γ', ὅτω πειρήσεσθαι, 215  
 Εἰ ἱτεὸν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν  
 Εἰνίσκας ἐν μεγάροισιν ἐχὼν πύσιν, ὥς ἀγορεύεις.  
 Εἰπέ μοι, ὅπποτ' ἄσσα περὶ χροῖ ἔμματα ἔστο·  
 Αὐτός θ' ὅς ἐστιν, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔποντο.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220  
 ὦ γύναι, ἀργαλέον, τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἰόντα,  
 Εἰπέμεν· ἥδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ἐστίν,  
 Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·  
 Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὥς μοι ἰνδάλλεται ἥτορ.  
 Χλαῖναν πορφυρέην οὐλκην ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς, 225  
 Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο  
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·  
 Ἢ προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐκλὸν,  
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμαζέσκον ἅπαντες,  
 ὥς οἱ χροῖσσι ἦτορ, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων, 230  
 Αὐτὰρ ὁ ἐκφυγείν μεμαῶς ἥσπαιρε πόδεσσιν.  
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,  
 Οἷόν τε κρομόσιο λοπὸν κάτ' ἰσχυλίσιο·  
 Τῶς μὲν ἦν μαλακός· λαμπρὸς δ' ἦν ἡέλιος ὥς·  
 Ἢ μὲν πολλάι γ' αὐτὸν ἐθηήσαντο γυναῖκες. 135  
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·  
 Οὐκ εἰδ', εἰ τὰδ' ἔστι περὶ χροῖ γῆκοθ' Ὀδυσσεύς,

θαλμούς ἀπαθείς· οὕτω προσποιήσῃ τὸ δακρύνοντα φανῆναι  
διέφυγε.

Πηνελόπη δὲ, ἐπειδὴ αὐτῇ ἄλλῃς δακρύνων ἦν, ἤρξατο αὖθις  
λόγου τοιοῦδε. Νῦν μὲν, ὦ ξένε, βουλοίμην ἂν καὶ πείρα μοι  
δείξαι, εἰ ἀληθῶς, ὥς ὁ σὸς λόγος, ἐξένισας Ὀδυσσεύα, καὶ  
τούς αὐτοῦ ἐταίρους· ἄγε τοίνυν εἰπέ μοι πρῶτον, ὅποι' ἄττα  
ἡμίφιστο· ἐπειθ' οἷος αὐτός τε ἦν, καὶ οἱ αὐτῷ εἶποντο· ταῦτα  
μάλιστα βουλοίμην ἂν παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς τοῦτα, τοῦτο μὲν, ὦ γύναι, χαλεπὸν μοι  
ἤδη ἐστὶν εἰκοστῷ ἔτει ἀκριβῶς πάντ' ἀπομνημονεῦσαι· ὅσα δ'  
ἂν ἐξῇ ἐν τοσούτῳ γε χρόνῳ ἀναπολῆσαι, ταῦτ' ἐρῶ· τὸ δὲ ἐπι-  
σημότερον, ὦν διαμνημονεύω ἐκεῖνον φέροντα, γλαῖνα ἦν δι-  
πλῆ, πορφυρᾶ, ἀπκλῆ, περόνην ἔχουσα χρυσῇν, ῥαβδοτήν,  
ποικίλην τοῦ μικροσθεν μέρος· τὸ δ' ἕτερον, κύων ἦν, ἐλάφου  
νεβρὸν ποικίλον ὑπὸ ποσὶ κατέχων ἀσπαίροντα· ὁ εἰς θυμῷ  
ἔγχε τούς θεωμένους, ὅτι χρυσῶν αὐτοῖν ὄντων ὁ μὲν ἀπῆλ-  
χε προσφύς· ὁ δὲ ἥσπαιρε, πειρώμενος ἐκφυγεῖν· ὑπὸ δ' αὖ  
τὴν γλαῖναν χιτῶνα ἔφερε λεπτὸν μὲν, ὅσον καὶ ὑμὴν κρο-  
μίου· λαμπρὸν δὲ καὶ λευκόν, ὥς ὁ ἥλιος· ὃν πολλὰι τῶν  
Κρητῶν ἰδοῦσαι, ἐθαύμασαν. Ταῦτα δ' οὖν οὐκ οἶδ' εἴτε  
οἴκοθεν ἐκπλεύσας ἐκεῖνος ἔφερεν, εἴτε καὶ κατὰ τὸν πλοῦν

ρίμενον] παρακαθήμενον· 213. Τάρφθη] ἐτέρφθη, ἐκορέσθη. 215. Ὅτῳ πειρή-  
σισθαι] βούλομαι πείραν τῶν εἰρημένων λαβεῖν παρὰ σοῦ, εἰ ἀληθῆ εἰρητά-  
σει. 221. ἡμίφιστο] ἀποχωρησθέντα ἐκείνου. 227. Αὐλῆϊσι] δυοὶ ῥάβδοις  
εὐθείαις, εἰς ἃς κατακλείονται αἱ περόναι. 228. Ἐλλόν] νεβρὸν ἐλάφου. 230.  
Λάων] λαβὼν· ἐξ οὗ τὸ λέγω, λαμβάνω. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἐπεμνεῖν· ὁ μὲν  
λαβὼν νεβρὸν ἀπάγχων. 233. Λεπὸν] λεπύρον. — Ἰσχλῆϊσι] ἰσχυροῖ.  
234. Τῶς] Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ὡς, οὕτως. 237. Οἴκοθεν] ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ



ἢ τις ἱταίρων δῶκε θεῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,  
 ἢ τίς που καὶ ξείνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς  
 ἦεν φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240.  
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα  
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα·  
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὖσσέλμου ἐπὶ νηός.  
 Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ  
 Εἵπετο καὶ τ' ὅν τοι μυθήσομαι, οἷος ἦν περ. 245  
 Γυρὸς ἐν ὤμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·  
 Εὐρυδάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίαν δέ μιν ἐξοχὸν ἄλλων  
 ἦν ἐτάρων Ὀδυσσεύς, ὅτι· οἱ φρεσὶν ἄρτια ἤθη.  
 ὣς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὕψ' ἤμερον ὥρσε γόοιο,  
 Σήματ' ἀναγνούς, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραθ' Ὀδυσσεύς. 250  
 Ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρρῃη πολυδακρύτοιο γόοιο,  
 Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη, προσέειπεν·  
 Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἔλσεινός·  
 Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·  
 Αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πάρος, αἰ' ἀγορεύεις, 255  
 Πτύξας' ἐκ θαλάμου, περόνην τ' ἐπέθηνκα φαεινὴν,  
 Κεῖνω ἄγαλμα' ἔμεναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέξομαι αὐτίς,  
 Οἶκαδε νοστήσαντα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.  
 Τῷ ἔα κελὴ αἴση κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς·  
 ὦχεν, ἐπαυόμενος Κανόβιον οὐκ ὀνομαστήν. 260.  
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Ἢ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδῃω Ὀδυσσεύς,  
 Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναῖρεο, μηδέ τι θυμὸν  
 Τῆχέ, πάρος γε δύωσαι· νηυσὶσσι γαίης μεν αὐτὴν·  
 Καὶ γὰρ τίς τ' ἄλλοιων ὑπὸ γαίῃσι κείνῃσι βλάσασθαι 265

τῶν ἐταίρων τις, ἢ τῶν ξένων ἔδωκεν ὕστερον, πολλῶν,  
ὡς πολὺ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων προσφέροντι, φίλων αὐτῷ.  
ὑπαρχόντων· καὶ γὰρ καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς εἶφος τε χαλκοῦν, καὶ  
χλαῖναν καλὴν, πορφυρὰν, καὶ χιτῶνα δέδωκε ἐφαρμύζοντα·  
οὕτως ἔγωγ' αἰδούμενος μάλιστα, ἔπειψα αὐτὸν εἰς τὴν ναῦν·  
εἶπετο δ' αὐτῷ κήρυξ πρεσβύτερος αὐτοῦ, ὡς ἐδόκει, ὃ ἦν  
ὄνημα Εὐρυβάτης, κυρτὸς τοὺς ὤμους, μελὰ γχροῦς, οὐλόθριξ·  
ὅς, ἅτε δὴ φρονήσει διαφέρων τῶν ἄλλων, ἐτιμᾶτο μᾶλλον  
ὑπὸ Ὀδυσσεώς.

Ταῦτα δ' εἰπόντος αὐτοῦ, ἔτε μᾶλλον τὸ πάθος αὐτῇ κενί-  
νεται, ἀναμνηθεῖσθαι τὰ σημεῖα ἐκεῖνα, ἀ ἀληθῶς κατεῖρκε,  
αὐτῇ Ὀδυσσεὺς ὡς δ' ἀπέειρε κλαίονσα, εἶρη πρὸς αὐτὸν· μέ-  
χρι μὲν δεῦρ', ὦ ξένη, ἐλκεῖνός μοι ἦς μόνον· νῦν δὲ καὶ φίλος  
ἔσῃ, καὶ τιμώμενος ὑπ' ἑμοῦ τὰ εἰκότα· αὐτὰ γὰρ ταῦθ', ἂν  
κατέλεξας ἰδεῖν Ὀδυσσεώς, ἐγὼ αὐτῇ ἐκ βολόμου πτόξασα  
εὔ, δέδωκά ποτ' ἐκείνῳ, τήν τε περόνην ἐπέθηκα ἄγαλμα  
αὐτῷ ἐσθρμένην· ἀλλὰ νῦν γ' οὐκέτι μοι ἐλπίς νοστήσαντα  
αὐτόν ποτε ὑποδέξεσθαι· δαίμων γὰρ ἀλγίστος, ὡς εἶπεν,  
ἀπήγαγεν αὐτὸν, τὴν κακόπολιν πόλιν ἐκείνην ὀψόμεν.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· σεβασμὶα γονὴ τοῦ Ὀδυσσεώς,  
μηκέτι στύγναζε, τὸ σαυτῆς οὕτω διαφείρουσα κίλλος  
τοῦς δάκρυσι, καὶ τὴν καρδίαν τήκουσα θυδόν· καὶ οὐ μεμ-  
φόμενος ταῦτα λέγει· εἰ γὰρ καὶ κακόν τις ποτ' ἀπολέσασα

ἀρμωστὴν μέχρι τέρματα, μέχρι τῶν ἰσχύων. 246. Γυρῆς] στερεότητος, ἢ  
κυρτός. 257. Ἀγαλμα] κόσμος, ἐφ' ᾧ ἀγάλαισι' ἄντι. 260. Κακώπολιν] ἀπε-  
χθείας· τοῦτο σημεῖον πρὸς τὴν Τροίαν· ὅτι οὐδὲ τοῦνομα ἀνέχεται προΐναι·  
διὸ οὐκ ἐνομαστὴν αὐτὴν εἶρηκε, 263. Ἐναίρειο] κατὰφθαίρει. 264. Νιμφοί  
ἐπίμοι] μέμφομαι. 265. Ἀλλοῖον] ἄλλοιός, ἵκετος ἀξίον. 267. Οὐσπρὸς

Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃτι μιγαῖσα,  
 Ἡ Ὀδυσῆ', ὃν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.  
 Ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μύθον·  
 Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,  
 ὣς ἥδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα, 270  
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πτόνι δῆμῳ,  
 Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,  
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίφρας ἐταίρους  
 ἔλλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,  
 Θερνακίης ἀπο νήσου ἰὼν· οἴσσαντο γὰρ αὐτῷ 275  
 Ζεὺς τε καὶ Ἥλιος· τοῦ γὰρ βόας ἕκταν ἐταῖροι.  
 Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·  
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρώπῃσι νεὺς ἔλθαλε κῆρ· ἐπὶ χέρσῳ,  
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάασιν·  
 Οἱ δὲ μιν πέρι κῆρι θεὸν ὦς τιμήσαντο, 280  
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοῖ  
 Οἴκαδ' ἀπήμεαιτον· καὶ κεν πάλα ἐνὶ κῆρ' Ὀδυσσεύς  
 Ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τόγχε κέρδιον εἶσατο θυμῷ  
 Χρήματ' ἀγυρτάζειν, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·  
 ὣς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων 285  
 Οἶδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.  
 ὣς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μύθεσθε Φειδίων·  
 ἔμμενε δὲ πρὶς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ.  
 Νῆα κατειρῦσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους·  
 Οἱ δὲ μιν πέμπουσιν φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν. 290  
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσε γὰρ ἐρχομένη νηὺς  
 Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπορον.  
 Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ζῶνχαίρετ' Ὀδυσσεύς  
 Καὶ νόκεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἑταίροισιν· ἔτι βόσχοι 295  
 Τόσσα οἱ ἐν μεγάρῳ κειμήλια κείτο ἀνακτοῖς.

ἄνδρα, ὅρ' ὃ ἔτακε, οὐκ ὀλίγον ὠδύρατο, ἥπου γε Ὀδυσσεὺς  
 αὐτῷ, ὃν φασὶν ὅμοιον τοῖς θεοῖς γεγενῆσθαι, διπλᾶ χρηζέει  
 δάκρυα· ἀλλὰ γε παυσαμένη τῶν γῶων, πείθου μοι, ὃ μέλ-  
 λω νῦν ἐρεῖν μάλιστα· ἀληθές· ἐγὼ γὰρ ἐν Θεσπρωτοῖς πρῶτον  
 γεγενημένος ἤκουσα λεγόντων ὡς παρόντος περὶ αὐτοῦ, καὶ  
 πολλὰ κειμήλια ἄγοντος, ἃ ἔχει λαβὼν, παρ' οἷς ἂν κα-  
 ταλῦοι γενόμενος· τοὺς μέντοι ἐταίρους ναυαγῆσας, ἀπώλε-  
 σεν ἅπαντας, ἀπὸ Θρηνακίας τῆς νήσου ἑπανίων, Διὸς καὶ  
 Ἥλιου, οὗ τὰς βοῦς ἔσφαζαν ἐκεῖνοι, αὐτῷ ὀργισθέντων· ἀνθ'  
 ὧν ἐκεῖνοι μὲν ἀπώλοντο ἅπαντες σὺν τῇ νηϊ ἐν ταῖς ὕδασιν,  
 αὐτὸς δὲ μόνος τῆς τρόπιος ἐπιθᾶς, ἐξέφυγε πλέων εἰς τὴν  
 γῆν τῶν Ἰσθίων Φαιάκων· παρ' οἷς τετίμηται μεγαλοπρεπῶς,  
 ὡς θεός, δῶρά τε πολλὰ λαβὼν, καὶ πομπῆς παρ' αὐτῶν  
 τυχὼν ἀσφαλούς· καὶ πάλαι ἂν ᾧδ' ἦν, εἰ μὴ ἄμεινον αὐτῷ ἡ-  
 γεῖτο εἶναι, πολλὴν ἐκπεριελθὼν γῆν, συλλέγεσθαι χρη-  
 ματα, ὡς ἀνὴρ ἀγαθός, καὶ πάντων ἀνθρώπων σοφίᾳ τε καὶ  
 συνέσει ὑπερανεστηχώς· καὶ ταῦτ' οἶδ' ἀκούσας παρὰ Φεί-  
 δωνος τοῦ τῶν Θεσπρωτῶν βασιλέως· ὃς καὶ ὄμωσε μοι ἐπ'  
 αὐτῶν τῶν σπονδῶν, παρσκευασμένην τὴν ναὺν ὀρμεῖν ἐπὶ  
 τοῦ λιμένος καὶ τοὺς ναύτας ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πορμύ-  
 νειν τὸν Ὀδυσσεά, ἐρ' ὃ ἀγαγεῖν αὐτὸν εἰς φίλην πατρίδα  
 γαῖαν· ἐμὲ δὲ τυχεύσης νεὼς ἐτοίμη· ἀνάγεσθαι εἰς Δουλί-  
 χιον, προὔπεμψεν ἐπ' ἐκείνης· ἔδειξε δέ μοι καὶ τὰ κτήματα  
 πάνθ', ὅσα Ὀδυσσεὺς ἤκεν ἄγων, ἱκανὰ ὄνθ', ὡς γ' εἰκάσαι,  
 καὶ ἕτερον ὀντινοῦν ἐς δεκάτην ἀπὸ ταύτης θρέψαι γενεάν·  
 τότε δὲ τυγχάνειν ἔφη ἀπάραντα ἐς Δωδώνην χρησόμενον

ἴδε ταῦτα ἐν τῇ Ε. στίχ. 316. καὶ ἐξῆς 328· Μινυοθήδιαι ὠκύμοροι, καὶ οἱ  
 ταῦτα φερέουσιν· εἰς ποιεῖν, ἵνα κλέος ᾖ αὐτοῖς πρὸς τοὺς ἐστῆμένους. 303

Τὸν δ' ἐς Δωδώνην ῥάτο βήμεναι, ὅρρα θεῶν  
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,  
 Ὅππως νοστήσεις φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,  
 Ἰδὼν δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφοδόν, ἢ κρυφιδόν.  
 ὧς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σῶς καὶ ἐλεύσεται ἤδη 300  
 Ἀγχι μάλ' οὐδ' ἐτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης  
 Ληρὸν ἀπισσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω.  
 Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,  
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω·  
 Ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὥς ἀγορεύω. 305  
 Τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·  
 Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Ἀῖ γάρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη·  
 Τῷ καὶ τέμν' ἡ γυνὴς φιλοτινότης τε, πολλὰ τε δῶρα 310  
 Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντῶμενος μαχηρίζῃ.  
 Ἀλλὰ μοι ὦδ' ἀνὰ θυμὸν ὀέσται, ὥς ἔσεται περ.  
 Οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἐπι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς  
 Ταύξῃ· ἐπεὶ οὐ τοιοῖσι σημάτων ὁρῆς εἰς ἐνὶ οἴκῳ,  
 Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, εἴποι' ἔην γε, 315  
 Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν, ἠδὲ δέχεσθαι.  
 Ἀλλὰ μιν, ἀμείνοισι, ἀπανέψατε, κατέθετε δ' εἴηεν,  
 Δέμνια καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,  
 ὧς κ' εὐ θαλπίσων χρυσόθρονον Ἥῳ ἵκηται.  
 Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦρι λοέσσαι τε, χεῖσαι τε, 320  
 ὧς κ' ἐνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδῃται,  
 Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων  
 Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος· οὐδέ τι ἔργον  
 Ἐνθάδ' ἐτι πηΐξει, μᾶλα περ κεχρωμένος αἰνῶς.  
 Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεται, εἴ τι γυναικῶν 325  
 Ἀλλόων περίεμ· νόον καὶ ἐπίφρονα μένιν,  
 Εἴ κεν αὖσταλός, κακὰ εἰμένος, εὐ μεμάρνηται  
 Δανυῆς; ὠφθαλμοὶ δὲ μνησθῆσιν τελέουσιν.  
 ὧς μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἔειπεν, καὶ ἀπηνῆς εἰδὼς,  
 Τῷ δὲ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγος ὀπίσσω 330

ἐκ Δρυὸς τῷ Διὶ, ὁποτέρως γὰρ ἐκ τοσαύτης ἀποδημίας, φανερώς, ἢ ἀραχνῶς οἴκαδ' ἐπανελθεῖν· ὥς οὖν ζῶντος αὐτοῦ καὶ μονοῦ παρόντος, καὶ σε ἐλέποντος, καὶ προσφγγομένου, οὕτω γνώριχς ἔρχε· καὶ εἰ θούλει, αὐτίκα καὶ ὄρεω σε πιστώσασθαι θούλομαι· ἴστω τοίνυν Ζεὺς πρῶτος, θεῶν ἀπάντων ὁ ὑπατος, ἐστὶν τε ἡδὲ ἢ Ὀδυσσεύς, εἰς ἣν νῦν τογχνῶν ἐλθὼν, ἢ μὴν ταυθ', ὥς εἴρηται, ἔσεσθαι πάντα, καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἐν ἔνῃ καὶ νύκτ' ἀφίξασθαι Ὀδυσσεά.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· Εἴη μοι ταυτ' ἀληθεῖ, ὦ ξένη, καὶ εἴη ἐπειθ' οἴά σοι παρ' ἑμοῦ ἔσται δῶρα· καὶ ταυτ' ἐν φιλικῇ πολλῇ, ὥστε σε περιθλίπεσθαι ὑπὸ πάντων· ἀλλ' ἔμοιγ' οὕτ' Ὀδυσσεύς, ὡς γ' εἰκάσαι, δοκεῖ ποτε ἀπονιστήσιν; οὔτε σῦγε τεύξεσθαι πομπῆς παρ' ἡμῶν· οἱ γὰρ νῦν ἐπιτάττοντες οὐχ' ὅμοιοι εἰσὶν Ὀδυσσεῖ· ὅς προθύμως τοὺς ξένους δεχόμενος ἔπαυσε. Νῦν δ' ὑμεῖς αἱ ἀμείψιλοι, ἀπονίψατε τοὺς πόδας τοῦ ξένου, καὶ ὑποστράψατε αὐτῷ δέρματά τε καὶ χλαίνας, ἐφ' ὧν ἀνεπαύσεται θαλπόμενος μέγχις ἂν ἴδῃ τὴν χρυσόθρονον Πρὸς ἀνιοῦσαν· ἅμα δὲ ἔω λούσατε αὐθις, καὶ χρίσατ' ἐλαίῳ, ὅπως ἂν ἐνδον δειπνοῖη μετὰ Τηλεμάχου, καθήμενος οἴκῳ. Πιόνντις αὐτὴν ἐυεληθεῖς λυπήσαι ἐφ' ὅτῳ δέποτε, οὗτος οἰμόξας, τῆς ὑπαρχούσης αὐτῇ λειτουργείας ἀποκλεισθήσεται· πῶς γὰρ ἂν ἄλλως, ὦ ξένη, εἰδείης, ὅσον ἔγωγ' ὑπερέχω τῶν ἄλλων συνέσει, μέγχις ἂν οὕτω πιναρὰ περιεσταλμένος, σιωπῇ παρ' ἡμῖν; οἶσθ' ἄν γάρ που αὐτὸς ὡς τῶν ἀνθρώπων ὠκυμέρων ὄντων ἀπάντων, ὅς μὲν ἂν αὐτῶν ἀπηνῆς ἦ καὶ σκληρὸς, καὶ ζῶν ἔτι, πολλῶν πρὸς ὀλεθρον ἴδιον ἐπισπᾶται κατάρας· καὶ τεύχεώς, τὴν τῶν

Ζωῶν· ἀτὰρ τεθνεῶσι γ' ἐφεψίδωνται ἅπαντες.

Ὅς δ' ἂν ἀμύμον σὺτος ἐσὶ καὶ ἀμύμονα σιδῆ,  
τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσιν  
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ τὲ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 335

ἦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσσεῖ,

ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα

ἦχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόντα

Νοσφισάμην, ἐπὶ γῆς ἰὼν, δολιχηρέτμοιο.

Κεῖω δ', ὡς τὸ πάρος περ αὐπνοῦς νύκτας ἴαυον.

340

Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικέλιον ἐνὶ κοίτῃ

Ἄσσα καί τι ἀνέμεινα ἐὺθρονον ἦω δῖαν.

Οὐδέ τί μοι ποδάμπρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ

Γίγνεται· οὐδέ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέροιο

Τάων, αἵ τοι δῶμα κατὰ δρήστευσι ἔασιν,

345

Εἰ μή τις γρη῏ς ἐστὶ παλαιή, κέδν' εἰδυῖα,

ἦτις δὴ τέτληκε τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τὴ ἐγὼ πέρι·

Τήνδε δ' ἂν οὐ φθονέοιμι ποδῶν ἄψασθαι ἐμεῖο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπειά·

εἶπε φίλ'· οὐ γὰρ πῶς τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὁδὸς

350

εἰνὼν τηλεδαπῶν φίλιων ἐμὸν ἔκατό δῶμα·

ὦς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις·

ἔστι δέ μοι γρη῏ς, πυχινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,

ἦ καὶ νῦν δύστηνον εὐ τρέφει, ἧδ' αἰτίτληεν,

Δεξιμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέλεσ' μήτηρ,

355

ἦ σε πόδας νύφει, ὀλιγοπυλέουσά περ ἔρπηε.

Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστήσῃ, περίφρων Εὐρύκλεια,

Νέφον σοῖο ἀνακτος ὀμνήλικα· καὶ ποῦ Ὀδυσσεύς;

ἦ ὅη τοίος δ' ἐστὶ πόδας, τοίος δέ τε χεῖρας·

Δίψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγρησάσκουσιν.

360

πάντων κατάμεμψιν ἐπιρέεσται· ὃς δ' αὖ φιλόανθρωπος ὢν καὶ ἐπισυλῆς, εὖ ποιεῖ, τούτου πολὺς λόγος· ἔσται ἐπ' ἀρετῇ καὶ μακαρισμὸς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· σέβασμιά γυνὴ Ὀδυσσέως, ἐμοὶ μὲν γλαῖναι τε καὶ ῥήγεα σιγαλόνετα, ἀποσέσειται πάλλαι, ἐξ οὗ καταλιπὼν τῆς Κρήτης τὰ ὄρη, ἐπέβην νεῶς· ἄφες τοίνυν κοιμηθῆναί με, ὥσπερ ἔθος ἐμοί· πολλάκις γάρ μοι συνέβη αὐτὸν δικνυκτερεῦσαι, τὴν χρυσόθρονον Πάριον μένοντα· καὶ τὰ ποδάνιπτρα οὐ πάνυ μοι ἡδομένω· ἂν εἴη δεξιόσθαι ὑπὸ τουτωνί· οὐ γὰρ ἄν τις αὐτῶν τῶν ποδῶν μου τούτων αἴλαι· οὐδεμία, εἰ μή τις γραῦς· εἴη, πολυπαθὴς μὲν καὶ αὐτὴ ὁμοίως ἐμοί, σεμνὴ δ' ἄλλως καὶ εὖ φρονούσα· τοιαύτη γὰρ οὕση ἡδέως ἂν τοὺς πόδας ἐκτείναι μιν.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· φίλε ξένη, οὐκ ἔσθ' ὅστιν' ἐγώ γε τῶν ξένων μέμνημαι τοιοῦτον ἐλθόντι· ὡς ἡμᾶς, αἷος αὐτὸς τυγχάνεις, πάντα λόγῳ καὶ μέτρῳ πράττων· ἔστι τοίνυν ὅδε μοι γραῦς, εὖ φρονούσα καὶ πιστοχρῆνη· ἥ καὶ Ὀδυσσεά αὐτὸν, ἀπὸ τῆς γεννήσεώς ἐν ταῖς ἑαυτῆς δεξιᾷ μὲν ὀλένας, ἀνέθρεψεν· αὐτὴ δὲ νύφει καίσει τοὺς πόδας, καίτοι ἄπ' ἐλαγίστης, οἷα εἰκὸς γεραίαν εὖσιν, ὀρμωμένην δυνάμειος· Εὐρύκλεια, σὲ καλῶ· ἄγε δὴ σὺ νῦν ἀναστῆσα, νύφον τῷ ξένῳ τοὺς πόδας, ὅς τῃ θ' ἡλικίᾳ, τὰς τε χεῖρας καὶ πόδας ἔοικεν ὄλω· τῷ σὺ δεσπότη· εἰκάζω γὰρ τοιοῦτον γεγενῆσθαι κακῆτον, ταχέως ὑπὸ τῶν κακῶν ταῖς βροτοῖς ἐπιγυγνομένου τοῦ γήρωος.

ἐπιλιπὼν. 342. Ἄισα] ἐλαμμένη, ἀνέπνευστα. 343. ἐπὶ ῥήγεα] ἐπὶ ῥήγεα 343. Φθενίω] καλῶ. 356. Ὀλιγχευμένη] ἀσθενὴς καὶ ἐλιγδύνατος, ὡς



ὣς ἄρ' ἔφη γρηῦς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,  
 Λάκρυα δ' ἔκβαλε θεομῆ, ἔπος δ' ὀλοφυρόνων ἔειπεν·  
 ἦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς  
 Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδ' ἀθυμὸν ἔχοντα.

Οὐ γὰρ πῶ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ 365

Πίονα μὲν ἔκῃ, οὐδ' ἑξαίτους ἱκατόμβας,  
 ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἴκοιο

Γῆρας τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμόν υἱόν·

Νῦν δέ τοι οἶον πάντῃσι ἀφείλετο νόστιμον ἡμῶν.

Οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφεισύνοντο γυναῖκες 370

Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δόμῳ ἴκοιτο,

ὣς σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεψύωνται ἄψασαι,

Τάων νῦν λώβην τε καὶ αἵσχεα πόλλ' ἄλεσίνων,

Οὐκ ἑάσας νίζειν· ἐμέ δ' οὐκ ἀέκουσταν ἄνωγεν

Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπειά. 375

Τῷ σε πόδας νίψω ἄμα τ' αὐτῆς Πηνελόπειης

Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἐνδοθὶ θυμῷ

Κηδεσιν· ἄλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅτε κεν εἵπω·

Πολλοὶ δ' ἤ ξεῖνοι ταλαπεῖρισι ἐνθάδ' ἴκοντο,

Ἀλλ' οὕτω πινά φημι εὐκλότῃ ὥς ἰδέσθαι, 380

ὣς σὺ δέμας, φωνήν τε, πόδας τ' Ὀδυσσεὶ ἔοικας.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ἦ γρηῦ, οὕτω φασίν, ὅσοι ἴδον ὀρθοχλμοῖσιν

Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκὼν ἀλλήλοισιν

Ἑμμεναί· ὥς σὺ περ αὐτῇ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις. 385

ὣς ἄρ' ἔφη γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμκρανύοντα,

Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πολὺ

Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θεομῶν ἐπήρυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

ἔξεν ἐπ' ἐσχαρῶν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·

Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἶσατο, μή εἰ λαβοῦσα 390

Ταῦτα δ' εἰπούσης αὐτῆς, προβαλομένη τοῦ προσώπου  
 τὰς χεῖρας ἡ Εὐρύκλεια, ᾠδύρετο λέγουσα αἶμοι τῇ δυστή-  
 νῳ, οἷα πάσχω, σοῦ, τέκνον φίλον, ἀποστερουμένη! ἤπου  
 γ' ἀπεχθίσθαι τι εἶναι, πρὸς τὸν Δία, καίτοι ἐπεικὴς καὶ  
 θεοειδὴς ἀνὴρ ὢν τυγχάνεις; τίς γὰρ τίνα εἶδρακε πώποτε  
 τῶσαῦτα Διὶ τερπικραύνῳ ὀλοκαυτώσαντα, καὶ τελείας ἐλα-  
 τίμιας προσενεγκόντα, ὅσα σύγ', ὦ τέκνον, εὐχόμενος αὐτῷ  
 ἐς βαλὺ γῆρας ἤκειν, καὶ τὸν σαυτοῦ ἀναγνέψασθαι παῖδα;  
 ἀλλ' ἴδ', ὅπως ἐκείνος πάμπαν σε τῆς εὐχῆς ἀπιστέρησεν,  
 ἀφελὼν σε τῆς νόστου. Ἄρ' αὖτως, ὦ φίλε ξέne, κἀκείνῳ  
 ἐλοιδοροῦνθ' αἱ γυναῖκες, ἐπ' ἡ' ὁμοίως σοι κἀκείνος κατέ-  
 λυε παρὰ ξένους, οἷά περ αἱ κύνες σοι αἶδε παρ' ἡμῖν ᾤδε  
 πᾶσαι, ὧν τοὺς προπηλακισμοὺς καὶ τὰς ὕβρεις ἐκφύγων,  
 οὐκ ἰδέξω ποδῶνιπτρα παρ' αὐτῶν; ἀλλὰ τῆς δεσποίνης με  
 κελυσάσης, ἐγὼ σοι νύφω τοὺς πόδας, οὐ μᾶλλον ἐκείνης ἔνε-  
 κα, ἢ καὶ σοῦγε· λίαν γὰρ τετάραιμαι, τὸν φίλον Ὀδυσσεᾶ  
 ἐν σοὶ δοκῶσα ἔρξαι πολλὰ· γὰρ τῶν ξένων ὧς ἡμῶς τυγ-  
 χάνουσιν ἀριγμένοι, ἀλλ' οὐδέν' ἐκείνων οὐδέ ποτ' εἶδρακα  
 οὕτω τήν τε φωνὴν καὶ τὸ σῶμα βροχότα ἐκείνῳ.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα τοῦτ', ὦ γράυς, ἤκουσα καὶ  
 παρ' ἄλλων, ὅσαι γ' ἔτυχον ἰδόντες τὸν Ὀδυσσεᾶ, πολλὴν  
 ἡμῖν πρὸς ἀλλήλους ὁμοιότητα εἶναι· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως  
 ἐλέγχοντο. Ἡ δὲ γράυς λαβούσα λέβητα, ἐνέχει αὐτῷ ὕδωρ  
 ψυχρὸν πολὺν· ἔπειτ' ἔριξεν αὐτῷ καὶ θερμόν. Ὀδυσσεὺς δὲ  
 καθεσθὴς παρὰ τῇ ἐστίῃ, ὅπισθεν ἑαυτοῦ, ὥς οἷόν τε τῇ,  
 ἐποιεῖτο τὸ πρῶτον. Ἦν καὶ μὴ ἡ γράυς, ἰδούσα τὴν οὐλήν, ἀνακα-

363. Ἀμύχανος] πρὸς τὸν Δία τοῦτ' ἔρηται εἶναι, ἀμύχανος καὶ σφέλιος  
 ἔστιν ὁ Ζεὺς ὡς οἱ περιέχοντες. 366. [ξένους] [ἐκείνους]. 369. Ἐπάρουσι]  
 ἐπὶ νύφωσι καὶ ἐπειτα.

Οὐλὴν ἀμράσσαιτο, καὶ ἀμραδὰ ἔργα γένοιτο.  
 Νίξε δ' ἄρ' ἄσσην ἰούσα ἄναχθ' ἰόν· αὐτίκα δ' ἔγνω  
 Οὐλὴν, τὴν ποτὲ μὲν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,  
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας,  
 Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο 395  
 Κλεπτοσύνη θ', ὄρκῳ τε θεὸς δὲ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν,  
 Ἑρμείας· τῇ γὰρ κεχάρισμένα μῆριζα καῖεν  
 Ἀρῶν, ἡδ' ἐρίφων· ὃ δέ οἱ πρόφρων ἄμ' ὀπῆδει.  
 Αὐτόλυκος δ' ἐλθὼν ἰθάκης εἰς πύονα δῆμον,  
 Παῖδα νέον γεγαῶτα κυχῆτατο θυγατέρου· ἥς 400  
 Τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνατι θῆκεν,  
 Παισμένῳ δόρυποι, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·  
 Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο, ὅττι κε θεῖης  
 Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυχέρτης δὲ τοί ἐστιν.

Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε 405  
 Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅττι κεν εἴπω·  
 Πολλαῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσεάμενος, τόδ' ἰκάνω,  
 Ἀνδράσιν ἡδὲ γυναῖξιν ἀνὰ χθίνα πολυδοῦτεραν·  
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,  
 Ὀππότε ἂν ἔβησας, μητρῴων εἰς μέγα δῶμα 410  
 ἔλθῃ Παρνησόνδ', ὅλι πύα μοι κτήματ' ἔασιν,  
 Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

Τῷ ἐνέκ' ἔλθῃ Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.

Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκος τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο  
 Χερσὶν τ' ἡσπάζοντο, ἔπεισσι τε μελιχρίοισιν· 415  
 Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφύσ' Ὀδυσσῆι,  
 Κύσσε' ἄρα μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφορ φάρα καλὰ.  
 Αὐτόλυκος δ' υἱόισιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισιν  
 Δείπνον ἐροπλίσσαι τοῖ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσιν·  
 Αὐτίκα δ' εἰσάχαροι βεῖν ἄρσενα πενταέτηρον 420

λύφῃ αὐτῷ τὴν προσποίησιν, καὶ γένηται οὕτω ῥητὰ τὰ ἀπύρρητα. Τέως δ' οὖν ἄμ' ἀρξαμένη ἐκείνη νίπτειν, ἐπέγνω τὴν οὐλὴν, ἣν ἔσχευ ἐπὶ τοῦ ποδὸς, δηγθεὶς ὑπὸ σοῦς ἐν τῷ Παρνασῷ, ἥνίκα ποτ' ἀφίκετο ὡς Λυτόλυκον τὸν ἐαυτοῦ μητροπάτορα· ὅς ἐτύγγανεν ἀπάντων ἀνθρώπων φρονήσῃ καὶ πίστει πολλῷ ὑπερέχων, δῶρον τοῦτ' ἀνθ' ὧν ἔθευ καχαισμένα, εὐράμενος παρὰ τοῦ ἱέρους· ὃς παρίστατο αὐτῷ πανταρχῇ· ἐλθόντι γὰρ αὐτῷ ποτὲ εἰς Ἰθάκην, τῆς Ἀντικλείας ἀρτίως τεκούσης, ἀνλαβροῦσα τὸ νήπιον ἢ Εὐρύκλειαν, ἐπέθηκεν αὐτῷ ἐπὶ τῶν γονάτων, Λυτόλυκε, λέγουσα, ἴδε παῖς παιδὸς τῆς σῆς οὗτοσιν, εὐχῆς σοι δῶρον δότην παρὰ τῶν θεῶν· θεὸς οὖν αὐτῷ ὄνομα, ὃ ἂν βούλῃ.

Λυτόλυκος δὲ πρὸς ταῦτα, γαμβρὸς, ἔφη, σῆμας καὶ ἡ θυγάτηρ ἔττωσαν ὄνομα τῷ παιδί τοῦθ', ὅπερ ἐγὼ μέλλω αὐτῷ θῆσιν· ἐπειδὴ γὰρ ἔγωγε παρὰ πάντα τὸν βίον διετέλεσα ὀδυρόμενος, τοῖς ἐμυτοῦ πολεμίοις, παρὰ τοῦτο ἔσω αὐτὰ ὄνομα Ὀδυσσεύς· καῖπειδ' ἀν' ἡβήσας, ἀφίκηται εἰς τὸ μητρῶν ἐδαφος ὡς ἡμᾶς ἐν τῷ Παρνασῷ, ὅπου μοι ἡ κτῆσις τυγχάνει οὖσα, ταύτης μετὰ τοῦ αὐτῷ ὁτιδήποτε, ἀποπέμψω οἴκαδε χαίροντα.

Τούτου οὖν ἐνεκὰ ἐλθόντ' Ὀδυσσεύς ἐς τὸν Παρνασσόν, τὰ ὑπεσχημένα ληψόμενον, Λυτόλυκος τε καὶ οἱ παῖδες ἀσπασάμενοι, ὑπεδέξαντο φιλοφρόνως· ἡ δὲ μήτηρ τῆς μητρὸς Ἀμφιθέα περιφῶσα, κατεψίλει αὐτὸν τὴν τε κεφαλὴν καὶ ὤμους καλὰ· οἱ δὲ παῖδες, προσταχθέν αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς, παρεσχευάζοντο δεῖπνον, ταῦρον σφάζαντες πενταέ-

391. Ἀμφιθέα] ἀναμνησθεῖν. 392. Ἀναχθ' ἐν] τὸν ἐκείνη· ἀνακτά· 395. ἐκείνη] ἐκείνη· ἡ ἐκείνη φρονήσῃ καὶ πίστει πάντες ἢ μάλιστα κλυτὰν ἐς κλυτὰν· 412. Σχέλιον. 407. ὀδυρόμενος] ἀπορροῦν.

Τὸν δέρον, ἀμφὶ δ' ἔπον, καί μιν διόχουιν ὄπαντα·  
 Μίστυλλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὀβελόσιν  
 ἰπτῆσάν τε, περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.  
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα  
 Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης· 425  
 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,  
 Ἀὐτὸς τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,  
 Βάν ῥ' ἔμην ἐς θήρην, ἡμὲν κύνες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ  
 γίγες· Αὐτολόκου· μετὰ ταῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς· 430  
 ἦεν· αἰπὸ δ' ὄρος προσέβην κατακειμένον ὕλη  
 Παρνησοῦ· τάχα δ' ἱκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.

Ἡέλιός μιν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,  
 Ἐξ ἀκαλαρρέϊταιο βαιθυρρόου ὠκεανοῖο.  
 Οἱ δ' ἐς βῆσσαν ἱκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν 435

Ἰχνη· ἐρευνῶντες κύνες ἦσαν· αὐτὰρ ὕπιαθεν  
 γίγες· Αὐτολόκου· μετὰ ταῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·  
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.  
 Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόγμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·

Τὴν μὲν ἄρ' οὕτ' ἀνέμων διάει μένης ὕγρην ἀέντων, 440

Οὐτὲ μιν Ἡέλιος φρέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,  
 Οὐτ' ἄνθερος περὶάσκει διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνὴ  
 Ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην γύσις ἦλιθα πολλή.

Τὴν δ' ἀνδρῶν τε, κυνῶν τε περὶ κτύπος ἤλκε ποδοῖν,  
 Ὡς ἐπύχοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχου, 445

Φρίξας εὐ λοφίην, πῦρ δ' ἄρ' ἀβλαμῶσι δεδορκώς,

Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόν· ὁ δ' ἄρα πρόστιτος Ὀδυσσεύς,

Ἰσσοῦτ', ἀνασχόμενος δολὴν δόρυ χειρὶ παχείῃ,

Οὐτάμεναι μεμασῆς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς·

την· ὃν δαίρωντες πρόωτον, εἴθ' οὕτω διατεμνόμεναι, καὶ πε-  
ριπείραντες ὁδοῖαις, ὥπτησαν· ἔπειτα διελόμενοι, εὐωχόμε-  
το μέχρι θυομένου ἡλίου ἐν πᾶσιν ἀφύων· καὶ περὶ δὲ οὐφίπα-  
τε συσκοτᾶσθαι, ἐτράποντο πάντες εἰς ὕπνον. 429.

ὣς δὲ ἡ χρυσόθρονος Ἰώδ' ἤρξατο ἐκχεῖν τὰς ἐκείτης χρυ-  
σοθύρου ἀκτῖνας ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, οἱ τοῦ Αὐτολύκου παῖδες  
σὺν Ὀδυσσεῖ, ἐπαχόμενοι τὰς κύνας, ἐξήσαν ἐπὶ θύραν·  
καὶ προσθάντες διὰ τῶν συσκιῶν καὶ δασυτάτων ἐς τὸν  
Παρνασσόν, ὑπερέβαλον τὰς κορυφὰς ἅμα ἡλίου ἀνιόντι ἀπὸ  
τοῦ ὠκεανοῦ, καὶ προσθύνοντι τὰς ἀκτῖνας ἐπὶ τὰς ἀρούρας·  
ὥς δὲ οἱ θερεταὶ κατέδυσαν εἰς βῆσσόν τινα, προανιχνεύου-  
σῶν τῶν κυνῶν, εἶποντο ἐγγύθεν καὶ οἱ παῖδες τοῦ Αὐτολύ-  
κου, ἡγουμένου τοῦ Ὀδυσσεῶς· εὐθὺς μετὰ τούτοις κύνας, καὶ  
τὸ δόρυ κραδαίνοντες· ἔν τούτῳ τῶντων σὺς χρημάτι δεινὸν  
ἐν ὕλῃ πη πυκνῇ καὶ βαθεῖᾳ, ἐνθ' οὗτ' ἀνέμων διέλθοι ποσσὶ,  
οὔτ' ὄμβρος ποτὲ, οὐδ' ἥλιος ἂν ταῖς ἀκτῖσιν εἰσδύοι, ἐν  
φυλλοῖς ἀθύροις διακαχυρόμεναις ἐκεί· κατακείμεναις, ὡς ἤθετο  
κύνας τε καὶ ἀνθρώπους ἐπιόντας, ἐξῶν καὶ ἀναρριζᾶς τὴν  
λοφικὴν, ἐτράπετο πρὸς ἀλκὴν, πρὸς μόνον βλέπων· ἐπὶ τοῦ  
τον τῶντων ὁ Ὀδυσσεὺς ὁμῶς ἦν ὡς ἀποκτενῶν· ὁ δὲ, ἀν-

421. Ἀμφὶ θ' ἔπον] περιέβαλλον, ἡναγκαζόμεντοι περὶ αὐτόν.—ἀπύχον] ἔλκεον  
τὰ σπινθήρην χαλκί, καὶ δεινόν. 431. Κατακείμεναις] ἐνδεδυμένοις, κατέ-  
σκιον, παρὰ τὸ ἐννυμῆαι (32. Παρνασσῷ] Φινολίς ἡ τοῦ Δαιδαλίου, οἰκοῦσα ἐν  
τῷ Παρνασσῷ, συνήλθεν Ἑρμῇ καὶ Ἀπόλλωνι· καὶ ἐκ μὲν τοῦ Ἀπόλλωνος γί-  
νεται αὐτῇ φιλάμμων ἀνὴρ σοφιστής· ἐκ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ, Αὐτολύκος, δε εὐκλῶν  
τὸν Παρνασσόν, πλείστα κλέπτων, εὐποσύριζεν· εἶχε γάρ ταύτην τὴν τέχνην  
πρὸς τοῦ πατρὸς, ὥστε κλέπτων λαμβάνειν τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τὰ ὀρέμ-  
ματα τῆς λείας ἀλλοιοῦν εἰς ὅ,τι εἶθαι μορφῆς· ὥστε πλείστης αὐτὸν δα-  
πτότην γινέσθαι λείας. 434. Ἀκαλάρρειπας] τοῦ ἡσυχῆς ῥέοντος. 435. Βῆ-  
σσ] προσδύον, ἡ κοιλία τοῦ ὕδατος. — Ἐκαταίρει] κατακτείνει. — Ἄλκι] εἰς  
ἐμπνέει, διεπνέει. 443. Λύων] ἐνὶ ὄντι. — Ἠέδω] ὁρῶντος. 450. Ἰ. καὶ ὁμοῖον

Γυυνός ὕπερ' πολλὸν δὲ διήρυσσε σαρκὸς ὀδόντι 450  
 Λιχριφὶς αἰΐξας, οὐδ' ὀστέον ἔλατο φώτός.  
 Τὸν δ' Ὀδυσσεύς αὖτ' ἔσπευε τοχὼν κατὰ δεξιὸν ὤμων,  
 Ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαινοῦς δούρης ἀκροκῆ.  
 Καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίεσσι μακρῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.  
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκοιο παῖδες φίλοι ἀμπεπέοντο· 455  
 Ὡκυλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος; ἀντιθέοιο;  
 Ἀῆσαν ἐπιστάμενός; ἱπαοῖδ' αἶμα κελευνὸν  
 ἔσχεθον· αἶψα δ' ἔκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.  
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο.  
 Εὐ ἐσάμενοι, ἤδ' ἀγλαὰ δῶρα ποδύοντες, 460  
 Καρπαλίμως χαίροντα φίλον χαίροντες, ἔπεμπον  
 εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ  
 Χαῖρόν νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινόν ἕκαστα,  
 Οὐλοῦν ὅτι πάθου· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,  
 ὥς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι, 465  
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱᾶσιν Αὐτολύκοιο.  
 Τὴν γρη῏ς χεῖρεςσι καταπρήνέσσι λαβοῦσα,  
 Γυνὼ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πύθ' αὖδ' ἀπὸ πρὸς ἑσέσθαι  
 ἔν δὲ λέβητι πέσσε κνήμη· κανάχησε δὲ χαλκός,  
 Ἀψ' δ' ἐτέρωσ' ἐκλήθη· τὴ δ' ἐπὶ χροῖός ἐξέχρη' ὕδωρ. 470  
 Τὴν δ' ἄμα χόρμα καὶ ἄλγος ἔδε φρένα· τῷ δέ οἱ ὄσσε  
 Ἀκρυόφι πλησθὲν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.  
 Ἀψαμένη δὲ γενείου, Ὀδυσσεῖα προσέειπεν,  
 Ἥ μάλ' Ὀδυσσεύς ἴσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε  
 Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ὅμιον ἀμπαυράσθαι. 475  
 Ἥ καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,

ταπεινῶν, ἐφύη πλήξας αὐτῷ τὴν ἐπιγονίδην, ἐγκαρσίως  
 τῷ ὀδόντι ἑλάσας· εὐ μέντοι ἤψατο τοῦ ὀστέου· εἴθ' οὕτω  
 βαλὼν ἐρέωμένως ἐν μίρῃ καὶ Ὀδυσσεύς ἐς τὸν ἴωμον τὸν  
 δεξιὸν, διήλασε τῷ δεξιῷ διαμπάξ· καὶ οὕτω καταπείσων  
 ὁ θῆρ, ἐτελεύτησεν ἐν τῇ κύνει· τῶν δὲ οἱ μὲν ἀράμενοι τὸ  
 θυρίον, ἀπεκόμεζον· οἱ δὲ περιδῆσαντες τὸ τραῦμα εὐ τοῦ  
 τοῦ Ὀδυσσεώς, καὶ τὸ αἷμα ἐπ' ὀδαῖς τισιν ἐπισχόντες, ἀνε-  
 χώρησαν σύμπαντες οἴκαδε· Αὐτόλυκος δὲ δεξιόμενος φιλο-  
 ρρόνως, καὶ τὸ τραῦμα αὐτῷ θεραπεύσας, καὶ δῶρα λαμ-  
 πρά ἐπιδοῦς, ἀπέπειμ' ἐν αὐτὸν εὖθις χαίροντα χαίρων πρὸς  
 τοὺς ἑαυτοῦ· οἱ δὲ δεξιόμενοι ἀνηρώτων, ὅπως ὁ ἕκαστα  
 αὐτῷ συνέβη γενέσθαι τὰ περὶ τὸ τραῦμα· ὁ δὲ διεῖχε αὐ-  
 τοῖς, ὥς ἕκαστα διεπράχθη.

Τῇδε τοίνυν τῇ οὐλῇ περιπεσοῦσα ἡ γραῦς ταῖς χερσὶ,  
 καὶ πρὸς ὀλίγον τὸν νοῦν ἐπιστήσασα, ἐπέγνω τὸν ἄνδρα,  
 ὅστις ἦν· ἐκπλαγεῖσα δὲ πρὸς τὸ παράδοξον, προῆκε τὸν  
 πόδα χαλαρότερον ἀπὸ τῶν χειρῶν κατὰ τοῦ ὑποκειμένου  
 λέβητος· τοῦ δὲ ἀνατραπέντος σὺν κρύτῳ, ἐξέχυθη τὸ ὕδωρ·  
 κἀνταῦθα χαρῆ καὶ λύπη ἄμ' ἀσχεθεῖσα ἡ γραῦς, ἐπλήσθη  
 μὲν δακρύων τὰ ὄμματα, ἐσχέθη δὲ καὶ ἡ φωνή· τέλος  
 δ' ὀψέποτ' ἀναλαβοῦσα ἑαυτήν, καὶ ἀψαμένη αὐτοῦ τοῦ γον-  
 νεῖου, ὦ Ζεῦ ἔφη, σὺ εἰ Ὀδυσσεύς, φίλον τέκνον, ἐγὼ δ' ἡ  
 δειλαία οὐκ ἔγνωσ' ἔριν ἢ καὶ χειρὶ τοῦ ἑμαυτῆς ἀνάκτος  
 ἀΐσθαι καὶ ἅμα λέγουσα ἐπέδραμε τῇ θύκῃ πρὸς τὴν Πη-  
 νελόπην εἰπεῖν αὐτῇ τοῦδ', ὅπερ ἑώρα αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς·

ψ. 451. Αἰκρινίς] πλάγιος. 455. Ἀμφιπέοντα] ἀποσχεδόντα ἄρα. 457.  
 Ἐπαιδῶ] ἢ διότι τοιούτων παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐπ' ὀδαῖς τιτι θεραπεύον·  
 ὅθεν καὶ τὸ παράδοξον, εὐ πρὸς ἑαυτοῦ σαρξ ἄρα τὴν ἐπ' ὀδῇ. 460. Τῇ  
 γραῖ] ταύτην τὴν οὐλὴν ἰδὼσα ἡ γραῖς. 463. Περιπεσοῦσα] ἰσχυρῶς.



Περσάδεϊν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἐνδον ἔοντα.  
 Ἢ δ' οὕτ' ἀθρήσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι.  
 Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς  
 Χείρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβας δεξιτερῆφιν, 480  
 Τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσπον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·  
 Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτῇ.  
 Τῷ σὺ ἐπὶ μαχῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,  
 Ἥλυθον εἰκοσάτῳ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.  
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ, 485  
 Σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.  
 Ἦδη γὰρ ἐξερέω, τὸ δέ καὶ τετελεσμένον ἔσται·  
 Εἴ χ' ὑπ' ἐμοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,  
 Οὐδὲ τροφὸς οὔσης σεῦ ἀφίξομαι· ἐπὶ δ' ἂν ἄλλας  
 Διωῶς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας. 490

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·  
 Τέκνον ἐμὸν, οἶόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδύων.  
 Οἶσθα μὲν οἶον ἐμὸν μῖνος ἔμπεδον, οὐδ' ἐπιεικτόν·  
 Ἔξω δ', ὥς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἢ σείδηρος.  
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐλ' φρεσὶ βάλῃς σῆσιν· 495  
 Εἴ χ' ὑπὸ σοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,  
 Ἀἷ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,  
 Αἷ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιταῖ; εἰσίν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Μαῖα, τίη δέ σὺ τὰς μυθήσασαι; οὐδέ τί σε γρή. 500  
 Εὐ νο καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἐκάστην·  
 Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

ὣς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,  
 Οἶσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάγχυτος.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νύξεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίω, 505

ἐκείνη δὲ μήτ' ἰδεῖν ἤδη, μήτε νοῦσαί τι τῶν πραττομένων  
 ἠδύνατο, τῆς Ἀθηναῖς πρεψάσῃς αὐτὴν ἀμφὶ ἕτερα ἔχειν τὸν  
 νοῦν· καὶν τούτῳ ἐπιπηδήσας αὐτῇ Ὀδυσσεύς, τῇ μὲν τῶν  
 χειρῶν ἐπέβυσεν αὐτῇ τὸ στήθε', ὥς μὴ δύνασθαι φθάσασθαι·  
 τῇ δ' ἐτέρῳ προσαγόμενος ἐγγυτέρῳ, Μαῖα, ἔφη, αὐτῇ πρὸς  
 τὸ οὖς, τί τοῦτο δοῖς; ἀπολέσαι με θέλεις; οὐ σύγ' αὐτῇ  
 εἰ ἢ τὸν σὺν μοι παρασχούσα μαστίν; νῦν δὲ πολλὰ παθὼν,  
 εἰκοσθ' ὁ μάλιστα ἐπεῖθον τὴν φίλην πατρίδα. Ἐπειδὴ τοίνυν  
 ἀνέγνωσ με, ὅστις εἰμὶ, σὶγ' ἔχε, μή τις ἄλλος τῶν οἴκοι πύ-  
 θηται τοῦτο· εἰ δὲ μὴ, ἴσθι, ὥς εἴ μοι γένεοιτο τῶν ἀλαζόνων  
 κρατῆσαι μνηστήρων, οὐδὲ σοῦ γ' αὐτῆς ἂν φεισαιμην, καὶ  
 πέρ μοι τρυφεῦ ὑπαρχούσης, ὅπως τὰς ἄλλας ἀπακτείναιμι  
 θεραπαίνας.

Εὐρύκλεια πρὸς ταῦτα, τέκνον, ἔφη, ἐμὸν ποῦν σε ἔπος  
 τοῦτ' ἐξέφυγε τοὺς ὀδόντας; οὐκ οἶσθαι με φέει σοι πιστὴν,  
 καὶ ὥς λίθον τινὰ, ἢ σίδηρον, ἀμετάστροφον ἐσμένον; ὥς  
 οὖν μηδὲν μηδενὶ ἐκφρανοῦσθαι μου, οὕτω σε χρὴ γινώσκειν·  
 νῦν δὲ κακιστὸν μου ἄκουστον, εἰ θεῶν ἀρωγῇ ἐπεξίοις τοῖς  
 ὑπερβιάλοις μνηστῆρσιν, ἐγὼ σοι δείξω τὰς τ' ἐξυβρίζουσας  
 τῶν θεραπειῶν, καὶ τὰς μή.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ἔκ ταῦτα νῦν ἐγὼ γὰρ αὐτὸς  
 εἶσθαι ἐν ὀλίγῳ ὅ,τι πολ' ἐκάστη πράττοι· οὐδὲ σὶγ' ἔγχε-  
 σα, ὅσον δύνῃ, εὐχου τοῖς θεοῖς· εὐ μοι γενέσθαι πάντα.

Τούτων δ' οὕτως εἰρημένων, ἀπῆλθ' ἡ γοαῖς, ἕτερα πο-  
 δάνηπτρα εἰσκαρμίσσυστα, ἐκχυθέντων αὐτῇ τῶν πρώτων. ὣς  
 δ' οὖν ἐνήψεν αὐτὸν, καὶ ἔλειψεν ἑλπίφ, ἀναστὰς Ὀδυσσεύς

φῶσα. 481. [ἔθην ἄσσαν] πλησίον ἑαυτοῦ εἰλκυσεν αὐτήν. 493. οὐκ ἐπισ-  
 τήν] ὑπῆκου, ἀκατάστατον, μαλακτόν. 498. Σχηματῆς] ἀναμάρτητος.

Αὐτίς ἄρ' ἀσσοτέρῳ πυρὸς ἔλκετο δῖον Ὀδυσσεύς  
 Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ βακίεσσι κάλυψεν.  
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Ἥηνελόπειρα·  
 Σείνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·  
 Καὶ γὰρ δὴ καίτοι τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὥρη, 510  
 ὄντινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερός, καὶ κηδόμενόν περ.  
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πύρε δαίμων·  
 ἦματα μὲν γὰρ τέρπον' ὀδυρομένη, γόσῳ τε,  
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώσῃ καὶ ἀμυγδαλῶν ἐνὶ στήθεσσι.  
 Αὐτὰρ ἐπὶ νύξ' ἔλθοι, ἔλθοι τε καὶ τὸς ἅπαντας, 515  
 κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἄρ' ἀδινὴν κῆρ  
 Ὀξείηαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.  
 ὣς δ, ὅτε Πανδάρου κόρυς, χλωρεῖς Ληδών,  
 Καλὸν αἰδέσθην, ἔαρος νέον ἱσταμένοιο,  
 Διὸς υἱὸν ἐν πετάλοισι κατέχευμένη πολυταῖσιν, 520  
 ἦτε θαμὰ τρώπῳ τε χεῖ πολυχρῆα φωνήν,  
 Παῖδ' ὀλοφρομένη Ἰτυλον φίλον, ὅποτε χαλκῷ  
 Κτεῖνε δι' ἀφραδίας; κοῦρον Ζηῆδοιο ἄνακτος;  
 ὣς καὶ ἐμοὶ δῖα θυμὸς ὀρώρεται ἐνθα καὶ ἐνθα,  
 ἦε μέτω παρὰ πικρῇ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω, 525  
 Κτεῖναι ἐμὴν, ὅπως τε, καὶ ὑπερέρης μέγα σῶμα,  
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσις, δῆμαί τε φέμιν·  
 ἦ ἤδη ἄμ' ἔπωμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος  
 Μνησται ἐνὶ μεγάροισι, πόρην ὑπερίστα ἔειπεν·  
 Παῖς δ' ἐμὸς, ἔως μὲν ἔην εἰνήμερος, τὸ δὲ χοῦραρον, 530  
 Γήματθ' οὐ μ' εἶα, πόσις κατὰ δόμον ὑπὸ πύλαισιν·  
 Νῦν δ' ἔτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἥθεος μέτρον ἰκάνει,  
 Καὶ δὴ μ' ἀρᾷται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,  
 Κτήσιος ἀσφαλῶν, τὴν οἱ κατέδυσεν Ἀχαιοὶ / γλ

προσῆγγισε τῷ πυρὶ θερμανούμενος, ἐπιμελῶς τὴν οὐλὴν συγ-  
κρύψας τοῖς ῥάκασιν, καὶ τούτῳ ἡ Πηνελόπεια ἤρξεν αὐθις  
τοιούτου λόγου· ξένη φίλε, βουλαίμην ἂν σε ἔτι μίκρ' αὔτ' ἐρέσ-  
θαι, ἐπειδὴ καιρὸς ἤδη λαμβάνει ἀναπαύσασθαι, εἴτιν' ἄλλον  
πάσχοντα ὕπνος ἔλοι· ἐμὲ γὰρ οὐκ ἂν ῥᾷδίως, ὑποβρύχιον οὖ-  
σαν λύπη· τὰς μὲν γὰρ ἡμέρας ὀδυρομένη, ἐνασχολοῦμαι ἀμρὶ  
τὰ ἔργα τὰ τ' ἐμαυτῆς καὶ τῶν ἀμφιπόλων· τὰς δὲ νύκτας,  
ἐπειδὴν ὕπνος τοὺς ἄλλους ἔχῃ, καί μεν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἄλ-  
λαις ἄλλοτε τρώχῃμαι τεῦ· φροντίσιν, ὥς ἄλλη τις ἀηδὼν ἢ  
κόρη ποτὲ Πηνελόπειαν ἢ ἄρ' ἡμεῖς καταδύσσει πῃ ἐν ταῖς φυλλοῖς  
τῶν δένδρων, καὶ πολύτερον φωνὴν ἀρμίσσει, ὁλοφύρεται  
Ἴτυλον τὸν τοῦ Ζηφύρου καὶ ἑαυτῆς φίλον παῖδα· ὃν αὐτὴ ἀγ-  
νοία ἀπέκτεινεν· οὕτω καὶ νῦν πολύτερος γίγνεται νοῦς,  
πότερον παραμείναισα τῷ παιδί, τάς τε κτήματα καὶ δόματα  
ταῦτα καὶ τὰς θυμῶς φυλάττουσα, τὴν τε τοῦ ἑαυτοῦ ἀν-  
δρὸς εὐνὴν αἰδομένη, καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἐρ' ἐκάτερα φή-  
μην πρὸς τὸ συμφέρον οἰκονομεῖν· ἢ ὁμιλήσω δευτέρῳ ἀν-  
δρὶ, ὃ ἂν ὑπολάβω τῶν μνηστῆρων σφίστην ὄντι, καὶ πλείω  
ἔδνα διδόντι· ὁ γὰρ παῖς ὡμὴς, τέως μὲν νεώτερός ἦν, οὐκ  
εἶα με γήμασθαι· νῦν δ' ἡβήσας, καὶ τὴν ἑαυτοῦ ὀνείαν ὀ-  
ρῶν φθειρομένην ὑπὸ τῶν μνηστῆρων, ἔλοιτ' ἂν μάλλον ἄ-

507. Θερμαίνων· θαλψόμενος. 518. Χλωρὸς ἀειδὼν· Ἀειδὼν ἢ Πανδάρῳ  
Ζηφύρῳ εἰς γάμον ἔλθοῦσα, παιδί μιν Διὸς, Ἀμφίονος δ' ἀδελφῶν, Ἴτυλον  
εἶπε· φθονήσασα δὲ τῇ συννύμφῳ Νικίτῃ τῇ Τυνταίου ἐπὶ εὐτανίᾳ ἐπι-  
βουλεύει Ἀμφιέαν ἀνελὼν τὸν πρεσβυτέρον τε καὶ κρείττονα τῶν ἄλλων· ἐπιβί-  
μην τοίνυν αὐτῷ νεώτερον ἐν ὕπνῳ ἀντὶ τοῦ ἀνελὼν Ἀμφιέα, ἔλαβεν  
ἐν τῷ σκότῳ ἀνελούσα Ἴτυλον τὸν ἑαυτῆς συγκαταβύδοντα· μὴ εὖ δυνάμεται  
υποφέρειν τὸ πάθος, κῆρυκε τοῖς θεοῖς τὴν φύσιν ἀμφιπέσει· διὰ μεταλλάξαι  
εἰς τὸ ἐμώμενον ἔρπον. — Χλωρὸς δὲ λέγεται, ἃ ὅτι ἐν χλωρῷ διατρέχει  
ἢ εἰς ἄμα ἢ μετὰ τὴν γέννησιν γέννηται. 519. Καὶ τὴν ἑαυτοῦ ὀνείαν ὀρῶν

Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριται, καὶ ἄκουσον· 535  
 Χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἵκασσι πυρὸν ἔδουσιν  
 ἔξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἱαίνονται εἰσορόωσα·  
 ἔλθων δ' ἐξ ἄρας μέγας αἰετὸς ἀγκυλομήτης,  
 Πᾶσι κατ' αὐγέας ἦξε, καὶ ἔττανεν· οἱ δ' ἐκέχοντο 540  
 Ἀθήρσι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐξ αἰθέρα δῖαν ἀέρη.  
 Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον, καὶ ἐκώκυον ἐν περ ὄνειρον·  
 Ἀμφὶ δ' οἱ ἀγερθέντο εὐπλοκαυίδες Ἀχαιοί,  
 Οἷκτ' ὀλοφυρομένην, ὅ μοι αἰετὸς ἔτατο χῆνας.  
 Ἀψ' δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔβη· ἐπὶ προύγοντι μελαέφρῳ· 545  
 Φωνῇ δὲ θροτῆρ' ἐκτερέχτι, ρώησέν τε·  
 Θάρσει, Ἰχάρειοι κούρη τηλεκλειτεῖο·  
 Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπνῳ ἐσθλὸν, ὅ τοι τέτλεσκένο' ἐστί.  
 Χῆνες μὲν μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ἔρας·  
 Ἥα πάρος, νῦν αὖτε τοῖς πότις εἰληλόυθα, 550  
 ὅς περ μνηστῆρσιν ἀεικέα νόστιμα ἐρέτω.  
 ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὺς ὕπνός ἀνῆκεν.  
 Παπτήνασα δὲ, χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα,  
 Πυρὸν ἐροπτομένης παρὰ πύλον, ἦγ' ἰπάρως περ.  
 Τὴν δ' ἀπαρχειόμενος προτέρη πόλινκτις 'Οδυσσεύς· 555  
 ὦ γύναι, οὔπως ἔστιν ὑποκρίεσθαι ὄνειρον,  
 Ἄλλῃ ἀπαυλόναντ'· ἐπεὶ ἔχ' τοι αὐτὸς 'Οδυσσεύς  
 Πέρρηνδ', ὅπως τέλειον μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὀλέθρος  
 Πᾶσι μάλ'· οὐδέ τί τις θύνατον καὶ Κῆρας ἀνύσει.  
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πανελόπεια· 560  
 εἴη, ἥτοι μὲν ὄνειροι ἀμύχαναι ἀκριτέροισι  
 Γίγροντ', οὐδέ τι πάντα τελίσται ἀνθρώποισιν.  
 Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμνηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·

πελθεῖν με ἐπεθεύεν· Ἄλλ' ἄγ' αὐτὸς ἐξηγοῦμαι νῦν τὸν ὄνει-  
ρον τουτονί, ὃν τῇ προτεραίᾳ ἐώρακα· χῆνές μοι εἰσὶν οὔκοι  
εἴκοσιν· οὗς ἤδομαι ὀρώσκα ἐν τῇ αὐτῇ τρεφομένους· ἐδοῶ  
οὖν ὀρεῖ ἀστὴν ἀνωθεν ἐκ τοῦ ὄρους ἀΐξαντα, ἀνελεῖν ἅπαν-  
τας, κατεῖξαντα τὸν αὐχένα ἐκάστου· εἴτ' ἀποπνέοντ' οἴχεσ-  
θαι εἰς τὰ νέφη· ἐγὼ δ' ἐπὶ τούτοις ὠλαρυρόμην, καὶ τῶν  
ἰθακισίων γυναικῶν ἄλλαις ἄλλοθεν συνέρρεον ἀμφ' ἐμὲ πα-  
ραμυθησόμεναι, ὡς τὰς ὄρνις ὀδυρομένην καὶ τούτῳ αὖ ἀνα-  
βλέψασα, ὅρῳ τὸν αὐτὸν ἀστὴν κατήγμενον ἐπὶ τοῦ ἀετώματος  
τοῦ ὑψηλοτέρου τῶν δομάτων ἀπάντων· ὃς ἀνθρωπίνως  
ῥηγεῖσθαι, θάρσει, ἔφη πρὸς ἐμὲ, κόρη Ἰθακίου· σὺ γὰρ  
ἄναρ, ἀλλ' ὕπαρ αἴσιον τοῦτ' εἶναι· ὅπερ οὐκ ἀτέλεστον ἔσται·  
οἱ μὲν γὰρ χῆνες οὗταί σοι εἰσιν οἱ μνηστῆρες· ἐγὼ δ' αὐ-  
τὸς ἀστὴς μὲν πρότερον, νῦν δ' ὁ σὸς ἀνὴρ ἦκον, ὄλεθρον  
τοῖς μνηστῆρσιν ἐπαίσιον· καὶ τούτοις διῶπνισθῆῖσα, ἔσπευσα  
πρὸς τὴν αὐτὴν ὀφρομένη, ὅτι μοι συμβαίη περὶ τοὺς χῆνας·  
οἱ δὲ εἰσιτοῦντο συνήθως παρὰ τῇ πυλῶν.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ταῦτα μὲν, ὦ γύναι, ἄλλως  
ἢ ὡς αὐτὸς διεμνήνευσεν Ὀδυσσεὺς, οὐκ ὅστι παραγελίναντ'  
εἰπεῖν· ὁ γὰρ θάνατος τῶν μνηστῆρων ἀριδῆλως ἐξήγηται  
καὶ οὐκ ἔσθ' ὅστις ἂν αὐτῶν ἐκφευζοῖτο.

Πηνελόπη δ' αὖ πρὸς ταῦτα· ἀλλ' ὦ ξένη, οἶσθα καὶ  
τὸς τάχ' ἐκείνῳ· ὡς τῶν ὀνείρων ἴσμεν οὐς μὲν τινὰς αὐτῶν  
ἀκρίτους τε καὶ ἀπράκτους γεγεννημένους ἀνθρώποις· ὡς δ'  
ἐνίοτε καὶ συμβάντας· διττὰς γὰρ εἶναι θύρας τῆς ἐξόδου

κριναι] ἐξήρησαι. 537. Ἐξ ὕδατος] βεβρεγμέναι ἐν ὕδατι, ἡ ἔξω, ἄνευ ὕδα-  
τος. - Ἰαίνεμαι] ἰδομαι. 543. Ὅσοι] διότι σοι. 543. Παρὰ πύλινον] διὰ  
μενῆν, ἢ ἀσάφην, ἐνθα τυχὸν ἔθρεγον τὰς κριθὰς· ἢ ἐνθα εἰ χῆνες ἐμβόηται  
ἐλεύοντο. 560. Ἀμύχαναι] ἄποροι, οὐκ εὐλατοί, ἀδικήματα μετέδυντες.

Αἱ μὲν γὰρ περάεσσι τέτυχται, αἱ δ' ἐλέφαντι·

Τῶν οἱ μὲν καὶ ἔλθωσι διὰ πιστοῦ ἐλέφαντος.

Οἱ δ' ἐλευσίνονται, ἔπε' ἀκράντα φέροντες.

565

Οἱ δὲ διὰ ξηστών κερχών ἔλθωσι θύραζε,

Οἱ δ' ἔπειτα χαίρουσι, βροτῶν ὅτι κύνες ἴδῃται.

Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀφείμαι αἰνὸν ὄνειρον

Ἐλθέμεν ἢ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.

Ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐλθέσσι βάλλεο σῆσιν·

570

Ἡδε δὴ γὰρ εἴσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσσεύς

Οἴκου ἀποσχίσει· νῦν γὰρ καταβήσω ἄεθλον,

Τοὺς παλέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροιςιν εἴσιν

Ἰστασθ' ἐξείης δρυόχου, ὡς δώδεκα πάντας·

Στάς δ' ὅγε πολλὸν ἄνευθε, διαβρίπτασκειν ὀϊστόν.

575

Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν αἰθλον τοῦτον ἐφάσω.

ὁ δὲ καὶ ρητάτ' ἐνταυύση βιδὸν ἐν πλάτμησιν,

Καὶ διοίστευση πελίκων δυοχαίδεκα πάντων,

Τῷ κεν ἄμ' ἐσπούμην, νοσφισσαμένη τὸδε δῶμα

Κουρίδιον, μάλα γαλόν, ἐνέπλεον βρύσσον.

580

Τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὁδομαί, ἐν περ ὁναίρω.

Τὴν δ' ἀπαιθόμενος, προσέφη πολέμητι· Ὀδυσσεύς·

ἢ γόναι αἰδοῖν Λαερτιάδω Ὀδυσῆος,

Πηχέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνι τοῦτον ἄεθλον.

Πρὶν γὰρ τοῖς πολλοῖς καὶ ἐλθούσῃ ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

558

Πρὶν τοῦτους τὴν τάξιν ἐξῆλθον ἀναγράφονται

Νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοῖστευσάι τε αἰθέρου

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

563. Πελέκειας: ἐν παντί ὅλων δ,τι ποτ' ἦσαν ταῦτα, πότερ' οὐκ ἔστιν ἔτι, ἢ ὅπως σφίσι κακίστα, ἢ ὅπως τοῖς ἄλλοις

αὐτοῖς· τὰς μὲν, κερατίνας· τὰς δὲ, ἐλεφαντίνας· οἱ μὲν οὖν  
 ἂν αὐτῶν διὰ τῶν ἐλεφαντίνων ἐξέλθωσιν· οἷχονται φροῦδες,  
 ἀτέλεστα βλῆζοντες· οἱ δὲ διὰ τῶν κερατίνων, ἀληθῆ καὶ  
 σύμφωνα τοῖς ἀνθρώποις ἀγγέλουσιν· ἀλλ' ἔγωγ' οὐκ οἶδ'  
 ὅπως οὐ πείσασμαι διὰ τούτων τὸν ἑμαυτοῦ ὄνειρον ἐξελθεῖν·  
 ἢ γὰρ εὐχῆς τοῦτ' ἔμοιγε εἴη καὶ τῷ παιδί Τηλεμάχῳ· Νῦν  
 δὲ κἄκινός μοι πρόσχες τὸν νοδὸν· ἴσθι γὰρ τὴν ἐπιδοσταν ἡ-  
 μέραν δυσώνυμον ἔμοιγε ἐσομένην· ἢ με τῆς τοῦ Ὀδυσσεύος  
 ἀποστῆσαι οἰκίας· βούλομαι γὰρ προβαίνειν τοὺς πελέκεις ἀ-  
 γωνίσασθαι τοῖς μνηστῆρσιν· οὗς ἐκεῖνος ἰστών· ἐν ἰσοπέδῳ  
 πῇ ὀρίζοντίως ὡς δρυόχους, δυωκαίδεκα ἐρεξῆς, εἴδ' αὖτως  
 ἀποστάς οὐ μικρόν, ἡρήν δὲ αὐτῶν μελέτης χόριν τὸ τέλος  
 εὐστόχως· τοῦτον δὲ τὸν ἄθλον βούλομαι τοῖς μνηστῆρσι  
 προβαίνειν· ὅς δ' ἂν αὐτῶν ῥῶον τὸ τοῦ Ὀδυσσεύος τόξον ἐν-  
 τεῖνῃ, διὰ τε τῶν πελέκειων πάντων διοῖστέυσῃ, οὗτος ἄξι-  
 ταί με οἶκαδε παρ' αὐτοῦ· αὖτως σοι ἢ δούστην· ἔγωγε κατα-  
 λείψω αἶκον τουτοῦ· τηλικούτην· οὐδ' ἐπέποτ' οὐδ' ἐν ὕπνοις  
 παύσομαι μεμνημένη.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ὦ σθεσμία γυνὴ τοῦ Ὀδυσ-  
 σεύος, ὡς σοφῶς σοι μεμνημένηται ταῦτα· ἀλλὰ μηκέτ' ἀνα-  
 τίθου τὸ πρῶγμα· ἥξει γάρ σοι ἐκεῖνος πολλῶ πρότερον, πρὶν  
 ἂν ἐκεῖνοι τὸ τόξον μεταχειρισάμενοι τοῦτο, δυνηθῶσιν ἐν-  
 τεῖναι τε, καὶ ἀφεῖναι διὰ τοῦ σιδήρου·

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· ἔγωγε μὲν, ὦ ξένη, βουλομένη ἂν

574. Δρυόχους ὡς] δρυόχες μὲν τὰ μεγάλα ξύλα τοῦ πλείου τὰ ἐκατέρω-  
 θιν ἐπὶ τῆς τρύπης ἐπιστοιρίζοντα· ἐνταῦθα δὲ ἐν τῇ παιδιᾷ σκύλοις κατὰ  
 διαστήματα ἐτίθεντο ἔρθιοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, ἐφ' ὧν ἐτίθεντο οἱ πε-  
 λέκεις αὖτως ἐπὶ οἰκίας, ὥστε τοὺς πάντας ἐπὶ φαίνεσθαι. 580. Κοῦρ· ἴσθι  
 εἰ, ὃ ἔγινετο νόημα. 585. Πρὶν γὰρ τοῖς πρότεροις γὰρ τοῖς 586. Ἀμφαρ· ἀνα-  
 ταί] ψηλαρῶνται. 537. Νευρὴν ἐντανύσαι] τὸ τόξον τεῖναι. — Διοῖστέυσθαι



Εἴ κ' ἐθέλοις μαι, ξείνος, παρήμενος ἐν μεγάροισιν  
 Τέρπειν, οὐδέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι γυθείη. 590  
 Ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν αὐπνους ἔμμεναι αἰεὶ  
 Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν  
 Ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.  
 Ἀλλ' ἦται μὲν ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναδᾶσα,  
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται, 595  
 Λιεὶ δ' ἄλγος' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς  
 ὦχετ', ἐποφύμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.  
 Ἔνθα κε λεξάμεν· σὺ δὲ λέξω τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,  
 Ἢ χαμάδις στορέσας, ἦτοι κατὰ δέμνια θέντων.  
 ὣς εἰποῦς' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγχιλόεντα, 600  
 Οὐκ οἶη' ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.  
 Ἔς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶτα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,  
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσεῖα, φίλον πάσιν· ὄφρα σὶ ὕπνου  
 Ἰδὼν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ἐκ τῶν σιδηρῶν τὴν ἑστὴν ἀφαινοί. 590. Μοῖραν] μέρος τοῦ ὑπνώσκειν καί

εἰ καί σοι βουλομένη ἦν, καὶ εἰς ἔω πρὸς σέ διαλέγεσθαι· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἔστι πάμπαν διαγενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους ἀύπνους, οὕτω τῶν θεῶν διατασσάντων ἡμᾶς ἐπ' ἀμρότερα, ἐγὼ μὲν ἄπειμι καλυπδύλουσα ἐν εὐνῇ, ἦν οὐκ ἐπαυσάμην ἡδὲ στεναγμοῖς τε σφύρουσα, καὶ δάκρυσι καταβρέχουσα, ἐξ οὗ μοι ὁ θεὸς Ὀδυσσεύς, ὅχρε' ἀπιδὼν ἐπὶ τὴν κατάρατον πόλιν, ἣν οὐδ' ὀνομάζειν μοι ἀνεκτόν· σὺ δὲ μένων ἔδδε κατακλίνου ἡσυχώς, ἢ χαμαὶ σφώσας, ἢ κλίνης ὑποτεθειμένης.

Ταῦτα δ' εἰπούσα, ἀνέβαινεν ἐς τὸ ὑπερῷον σὺν ταῖς γυναιξί· καὶ καταβαλοῦσα ἑαυτὴν κατὰ τῆς εὐνῆς, ἔκλαιεν ἀπνοαμυθήτως τὸν φίλον ἑαυτῆς πόσιν, μέχρις οὗ ἐνῆκεν αὐτῇ Ἀθηναῖ τοῖς βλεφάροις νήδυμον ὕπνον.

---

ἐγχερρέναι. 599. Κατὰ δέμνια] τὸ μὲν θίντων, ἀντὶ τοῦ καταθέτωσαν· τὸ δὲ δέμνια δοκεῖ εἰληφθαι ἀντὶ τῆς κλίνης ἀπλῶς· ἢ χρημάτις στορέσας· ἢ παραφραστὴν παρέξει τοιοῦτον νοῦν· εἶεν κοιμήθῃ ἐν τῇ εἰκῇ ἢ αὐτὴς στορέσας, χαμαί, ἢ αἱ θεράπαιναι ὑποθέτωσαν κάτωθεν καὶ κλίνην.

---

## ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ κοιμώμενος ἐν τῷ προδρόμῳ, βλέπει τὰς τῶν θεῶν ταινίδων ἅσπερ θαλάσσης. Ἀθροῦ δ' ἐλήλυθε αὐτῷ ὕπνον ἰδόν· Πηνελόπεια δ' ἐβίωσα τὸν ταυτὴς γάμον τρασιότα, δυσαρεστείται, καὶ ζητεῖ πρὸ τοῦτον τὸν θάνατον. ἄγονται δὲ καὶ οἱ ποιμένες τὰ ἱερεῖα, καὶ Μελέανθιος καθίστα-

## Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Υ.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδρόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·  
 καὶ μὲν ἀδέψηκτον βοῆην στόρεσ', αὐτὰρ ὑπέρβην  
 Κόεα πόλλ' οἴων, τοὺς ἱερεύεσκον Ἀχαιοί·  
 Εὐρυνόμῃ δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖνῃν βάλε κοιμηθέντι.  
 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ ρρονέων ἐνὶ θυμῷ 5  
 κεῖτ' ἐργηγοράων· ταῖ δ' ἐκ μεγάρῳ γυναιῆς  
 ἦϊσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,  
 Ἀλλήλῃσι γέλω τε καὶ εὐρρυσύνῃν παρέχουσαι.  
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σφύλοισιν·  
 πολλὰ δὲ μερμηκίζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν, 10  
 ἥε μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,

## ΤΟΥ Υ.

ταυ αὐθις τοῦ Ὀδυσσεὺς φαίνεται δὲ καὶ τοῖς μνηστήρσι σημεῖον οὐκ αἴσιον· γίνεται ἐδωχία, τῶν Ἰθακησίων, καὶ αὐτῶν θυνόντων ἔξω τῆς πόλεως πάνδημεν ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος Τεμένει· Τηλέμαχος δὲ προσηλαχίεται λόγοις παρὰ τῶν μνηστήρων· Θεοκλήμενος οὖν ἰδὼν σημεῖον, προλέγει κατὰ τοῦς μνηστήρσι

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ.

Ο πόλεον Ὀδυσσεὺς κλονήσῃ αὐτοῦ ἐν τῷ προδόμῳ, ἀνέρο-  
μαχον ὑποσφράσας βοείῳ, εἶτα δὲ καὶ κλέδικ πολλὰ ἐπεβλήων  
τῶν κατ' ἐκαστὴν σφακτομένων ἱερείων· ἡ δ' Εὐρύνομη ἐπέ-  
θεκεν αὐτῷ κατακεκλημένῳ καὶ γλαῖναν· ἀλλ' ἐκεῖνος ἠγρύ-  
πνει, ὅπως ἐν αὐτῷ σφραγίσῃ καὶ τὴν παρῶν, διασκευτό-  
μενος καὶν τάφῳ, αἱ τῶν γυναικῶν ἐμίσηγοντο λάθρα τοῖς  
μνηστήρσιν, ἔχουσιν οὖν γέλωτι πολλῷ τῆς οἰκίας, ἰσχυρῶς  
πρὸς ἀλλήλους ἐνασμενίζουσαι· ὁ δὲ, παροξυνθεὶς, ἵστατο  
καὶ ἑαυτοῦ, πῶς οἱ ἑταρείδην, ἡ δὲ οὐτάς περ, ἡ

ἢ ἔτ' ἐφ' μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι  
 ἴστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάσκει·  
 ὣς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,  
 ἄνδρ' ἀγνοίησας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι· 15  
 ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάσκει ἀγαιόμενου κακὰ ἔργα·  
 Στήθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·  
 Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,  
 ἦματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθις Κύκλωψ  
 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις. 20  
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἀντροῖό, διόμενον θανέεσθαι.

ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·  
 Τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα  
 Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.  
 ὣς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο, 25  
 ἔμπλειν κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα  
 λιόλλῃ, μάλα δ' ὤκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·  
 ἦρ ἄρ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων,  
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆσει,  
 Μοῦνος ἰὼν πολέσι· σχεδόντι δὲ οἱ ἔλθιν Αθήνη, 30  
 Οὐρανόντι καταβᾶτα· δέμας δ' ἔλκτο γυναικί·  
 Στῇ δ' ἄρα ὑπὲρ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·  
 Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κόμμορε φωτῶν,  
 Οἶκος μὲν τοι ὅδ' ἐστί, γυνὴ δέ τοι ἡδὲ τέκνον·  
 Καὶ παῖς, οἷόν ποῦ τις ἐέλδεται ἔρμεναι υἷα. 35

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Νεὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεῶν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·  
 Ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,  
 Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆσω,

ἰάσαι τὸ ὕστατον ἤδη τοῖς ὑπερφιάλοις συγγενέσθαι μνη-  
στῆσιν· ἡ γὰρ καρδίᾳ ὕλακται σφαδάζουσα ἐνδοθεν οὐχ  
ἦττον, ἢ καὶ κύων, ὑπομαζύουσά σκύλακας ἔχουσα, ἐπειδὴν  
ἰδὼν τῶν ἀγνῶτων τινὰ προσιόντα· τέως δ' οὖν ἐπέσχευεν,  
ἐκτῆνος ὑπείπων αὐτὸς ἐκυτῷ. Τέτλαθι δὲ κραδίη, καὶ  
κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης, ὅτε σοι Κύκλωψ κατέτρωγε τοῦς  
ἐταίρους ἐν τῷ σπηλαίῳ· σὺ δὲ, χρησαμένη φρονήσει, ὑπε-  
ξήλθες ἐκεῖθεν, σοφίᾳ ἐκφυγούσα τὸν κίνδυνον.

Τοιούτοις λόγοις Ὀδυσσεὺς τῆς ἐκυτῷ κατεκράτει καρ-  
δίᾳς, συνεχῶς παλλομένης· ἄλλως δ' οὐκ ἐπαύετο ἐλίσσόμενος  
ἐφ' ἐκάτερα ἐν τῇ κλίνῃ· καθάπερ γὰρ, εἴτις γαστέρα πιπε-  
λῆς τε καὶ αἵματος οὔσαν πλήρη, ἐπὶ ἀφρόνου πυρὸς συνεχῶς  
περιστρέφει, ἐπιθυμῶν τάχυν ὑπερβῆναι· οὕτως ἐκείνος πε-  
ριστρέφετο καίμενος, παντοίως τολυπούων τὸ ἐπιχειρεῖν  
τοῖς ὑπερφάνοις μνηστῆρσιν, εἰς αὐτὸς πολλοῖς ἐκείνοις  
μελεσῶν τὴν ἐπίθεσιν. Ἀμφὶ ταῦτα τοίνυν τὸν νοῦν περι-  
στρέφοντι, ἐπέστη αὐτῷ Ἀθηναῖα, ἄνωθεν κατελθοῦσα ἐν  
εἴδει γυναικός· καὶ σταῖσα αὐτῷ ὑπὲρ κεφαλῆς, ἔφη ταῦτα.  
Τί ποτ' οὕτω διατελεῖς γρηγορόν, ὦ πάντων ἀνθρώπων κα-  
κομορώτατε σύγε; οἶκος οὕτος, ὅδε ὁ περικαλλὲς σός ἐστιν,  
ἥτε γυνὴ πιστὴ ἐνδον, καὶ παῖς αὐτὸς, ὅσον ἂν πατὴρ ἐκυ-  
τῷ εὖζαιτο εἶναι.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα. Ταῦτα μὲν, ὦ θεῖα, κατὰ λόγον  
σοι ἐστὶν εἰρημένα· ἀλλ' ἐμεῖνο περιαιμύττει μου μάλιστα τὴν  
διάνοιαν, ὅπως ἂν ῥῆον τοῖς μνηστῆρσι καὶ τούτοις πολλοῖς,

δίκην. 14. Ἀμαλῆσι] ἀπαλαῖς νεογνοῖς, — Βεβῶσα] ἐστῶσα. 15. Ἀγνοῦ-  
σασα] ἀγνοῶσιν ὕλακται. 16. Ἀγαιόμενος] ἐκπλαττομένου καὶ ἀγανακτοῦντος  
17. Ἐνίπασι] παρῇσι, ἔλεγε. 22. Καταπτόμενος] καταστέλλον. 23. Ἐν τῷ  
σπ] ἐν πηλαίᾳ γαστρί. 27. Αἰδῶται] περιστρέφει. 33. Ἐγρήσει] ἔγρηται.

Μοῦνος εἶδον· οἱ δ' αἶν ἀλλήλες ἐνδον ἔασι· 40  
 Πρὶς δ' ἔτι καὶ τόδε μαῖζον ἐνὶ στήθεσσι μεμνηγίζω·  
 Εἴπερ γὰρ κτείναιμι Διὸς τε σέθεν τε ἔκκτι,  
 Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·  
 Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερσίνι πείθεθ' ἐταίρω, 45  
 Ὅσπερ ὀνητός τ' ἐστί, καὶ οὐ τόσα μείδεα οἶδεν·  
 Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερές ἦ σε φυλάσσω  
 ἔνι πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·  
 Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων,  
 Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηϊ, 50  
 Καὶ κεν τῶν ἐλάχιστο βόας καὶ ἵρια μῆλα.  
 Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν  
 Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὑποδύσει ἥδη.

Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχεν·  
 Αὐτὴ δ' αὔψ' ἐς Ὀλύμπον ἀρίκετο δῖα θεάων, 55  
 Εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,  
 Λυσιμαλῆς· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·  
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίοντα, κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,  
 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο δῖα γυναικῶν· 60  
 Ἄρτεμι, πότνια θεῶ, θύγατερ Διὸς, αἴψα μοι ῥῶθι  
 Ἴον ἐνὶ στήθεσσι βάλουσ' ἐκ θυμὸν ἔλκω  
 Αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπῆξας θύελλα  
 Οἷχeto προσέρουσα κατ' ἡερύεντα κέλευθα,  
 Ἐν προχρῆς δὲ θέλλει ἀψογέουσι Ὠκεανόεσσι. 65  
 Ὡς δ' ὅτε Πανδάρου κόρυς ἀνέλοντο θύελλαί·

42. ἔκκτι] ἐκείσιν ἢ διὰ σοῦ καὶ τοῦ Διὸς. 53. Κακῶν] αὐτῶν καὶ τῶν  
 πάντων κακῶν ἔσθ', ἐγερνῶσας. 66. Πανδάρως] Μηδίσσης ἔσθ'· τοῦ δὲ Πανδάρου

εἰς ὃν αὐτὸς, δυνάμην ἐπιθέσθαι ἀθρόοις· δεύτερον δέ, ὃ καὶ μεῖζον, εἰ κρατήσω σὺν σοὶ καὶ Διὶ, ποῦ ἂν καταρύγοιμι, εἴγε οἱ οἰκῆναι αὐτῶν ἔπειτα πολλοὶ πολλαχόθεν ἀγειρόμενοι, ἐπέθουεν ἐπ' ἐμέ; τοῦτο γὰρ ἄξιόν παρὰ σοῦ διδάσθηναι.

Λήηνᾃ δὲ πρὶς ταῦτα, σθένει, οἷος αὐτὸς τυγχάνεις ὃν δυσπειθέα! τάχα γὰρ ἄν τις καὶ χεῖρον ἐκυτοῦ φρονοῦντι ἐτέρω πείθει· σὺ δ' οὐδ' ἐμοὶ θεῶν γ' οὔτῃ, καὶ σου πανταίῳς πρῶτα μὲν· ἀλλ' ἴσθι ἐκείνο, μακρόν δὲ σαρῶς πέπεισο, ὥς εἰ καὶ πεντήκοντα λόχοι πολεμίων ἡμᾶς περιστήσων, θέλοντες ἀνελθεῖν, τοῖτους οὐχ ὅπως νικήσεις πάντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρχάς αὐτῶν ἐλέσας, πειρήσῃ λαόν· ὕπαγε τοίνυν νόστιμ' ὕπνῳ τὰ βλεφάρων· τὸ μὲν γὰρ πανούχιον ἀγρυπνεῖν μέγας πόνος τοῖς ἀνθρώποις ἐγγίγνεται· ὕπνῳ δὲ λύσει πάντα τὰ κακὰ. Ταῦτα δὲ εἰπὼσα, αὐτὴ μὲν ἀπέπτη εἰς τὸν οὐρανόν· ὃ δὲ ἀνεπαύσατο καθευδήσας.

Πηνελόπεια δ' αὖ πάλιν ἔκειτο καὶ αὐτὴ ἐν τῇ εὐνῇ γρηγορούσα καὶ κλαίοντα· κῆρυκεν καὶ αὐτῇ ἄλκις εἰς ποτε δακρύον, ἀπαύξαστο τῇ Ἄρτεμιδι ταῦτα. Ἄρτεμις Θεοτάτη, Λῶς ὁμοῦτος, ἡσυχίᾳ παύσας ὄντας εἰς τὸ στῆθος, ὥς με αὐτίκα μάλα θάνατον ἢ βλάβην τι· ἀναρπάσασα διὰ τοῦ αἵματος, βάλει με φέροντα εἰς τὴν μέγαν οἰκάνην, ὥσπερ τὰς τοῦ Πανδάρου θυγατέρας· τούτων γὰρ τοῖς τοκέας ἀπολέ-

---

εἰς Ἀρμαδὸν τῆς τοῦ Ἀμφιδάμαντος, Ἀλδόνᾃ, Κλεοθήρᾃ, καὶ Μερσπῶν· 2· ἀνέθρεψαν Ἀφροδίτη, Ἀθηνᾶ, καὶ Ἥρα· Πανδάρεως δὲ παραγενόμενος εἰς Κρήτην, κλέπτει τὸν τοῦ Διὸς κῆρυκα καὶ κατατίθειται αὐτὸν παρὰ Ταντάλῳ εἰς Φρυγίαν, ἐκ Φωνίκης φέσας αὐτὸν ἀγορεύειν Ἑρμῇ· δὲ ζητεῖ τὸν κῆρυκα ἀποσπᾶντος τοῦ Διὸς παντοῦρα, καὶ ὅσα περιήρπασεν καὶ πᾶσι· Τάλας γὰρ εἰς τὸν ὅρ· τοὺς μὲν εἰς ἴσην, ἐκείνην τὴν Ἄρτεμις δὲ τοῦ Ἑρμοῦ ἀπορρίπτει· τὸν κῆρυκα φέρει ἐκείνη τῇ Διὶ, καὶ ὁ Ἑρμῆς καὶ τοῖς θεοῖς φέρει τὸν ὅρ· τὸν αὖτε εἰς Ἀθήνας, καὶ ὁ Διὸς Σπῆρτι τὸν κῆρυκα αὐτὸν φέρει ἐκείνην



Τῆσι τοκῆας μὲν φθῖσαν θεοί· αἱ δ' ἐλίποντο  
 Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη  
 Τυρῶ· καὶ μέλιτι γλυκερῶ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·  
 ἦρ᾽ αὐτῆσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν 70.  
 Εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δ' ἔπαρ' Ἄρτεμις ἀγνή,  
 ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδασε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.  
 Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέειπε μακρὸν Ὀλύμπῳ,  
 Κούρης αἰτήσουςα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,  
 ἔς Δία τερπικέραυνον (ὃ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, 75  
 Μοῖρ' ἄν τ', ἄμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων)  
 Τόφρα δὲ τὰς κόρας Ἄρπυιαι ἀνηρεύχοντο,  
 Καὶ ῥ' ἔδωσαν στογερῆσιν ἑρινύσιν ἀμφιπολεῦειν·  
 ὣς ἔμ' αἰστώσσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.  
 Ἢ ἔρ' εὐπλόκαμος βάλει Ἄρτεμις, ἧρ' Ὀδυσσεα 80  
 Ὀσσομένη καὶ γαῖαν ὑποστηγερὴν ἀφικοίμην,  
 Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.  
 Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὅππότε κέν τις  
 ἦματ' ἀνὰ κλαίῃ, πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,  
 Νύκτας δ' ὕπνος ἔχχῃσιν (ὃ γὰρ τ' ἐπέκλησεν ἀπάντων, 85  
 ἑσθλῶν ἡδὲ κακῶν, ἐπὶ τῷ φρεσὶ φέρει καὶ ἀφαιρᾷ)  
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ οὐκ ἔστιν ἐπέσσειν κακὰ δαίμων.  
 Τῆδε γὰρ αὖ μοι νύκτι παρεδίδωκεν Ἰάκχος αὐτῷ,  
 Τοῖος ἐὼν, οἷς ἦεν ἅμα στρατῶ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ  
 Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐρεμῶν οὐδ' ὀνείρων, οἷα τ' ὅτε 90,  
 ὣς ἔστα· αὐτίκα δὲ χροσδύλωνος ἦεν δὴν Πῶς.  
 Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·  
 Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόλησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν  
 Ἥδην γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῇφιν.

σαντες οἱ θεοὶ, κατέλιπον ὄρφανός ἐν τῷ οἴκῳ· αἱ δὲ μεγά-  
λαι τῶν θεῶν πολλὴν αὐτῶν τῆς ἀνατροφῆς ἐποιήσαντο  
πρόνοιαν, Ἀφροδίτῃ μὲν γάλακτι, μέλιτι τε γλυκερῷ, καὶ  
οἶνῳ ἡδεῖ αὐτὰς ἀνδρέεσσαν, Ἥρα δὲ κάλλος αὐταῖς καὶ  
φρόνησιν χορηγήσασα, φῶν δὲ παρσχοῦσα καὶ ἀνάστημα  
σώματος Ἄρτεμις, Ἀθηνᾶ δὲ καλὰ διδάξασα ἔργα. ὧς οὖν  
ἡ Ἀφροδίτῃ ἀνῆκε ποτὲ εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς τὸν Δία, αἰτή-  
σασα ὁρίσκει αὐταῖς τὸν γάμον (ἐκείνος γὰρ μόνος ἐπίσταται  
τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν καὶ κακοδαιμονίαν τῶν ἀνθρώπων) τότε  
δὴ Ἄρπυιαι ἀναρπάσσαι, παρέδωκαν αὐτὰς Ἑρινύσι. Τοῦτο  
οὖν τὸ πάθος εἴη νῦν κῆμοι γενέσθαι παρὰ τῶν θεῶν· ἡ βῆλαι  
αὐτῷ παρὰ τῆς Ἀρτέμιδος ἀπολοίμην, ἵνα βῆσσόν γενομένη  
εἰς Ἄδου, ἰδοιμί πῃ τὸν θεῖον Ὀδυσσεά· μή δ' εἰς δευτέρον  
ἤκουσα γάμον, χείρονος ἀνδρὸς πείραν λάβοιμι· τὸ μὲν γὰρ  
διηγεκὲς τῶν δακρύων, κακὸν μὲν καὶ τοῦτο, ἀλλὰ γένοιτ'  
ἂν ἀνεκτὸν, ἐπότε τις κλαίων τῆς ἡμέρας, ἀναπαύεται  
νύκτωρ, εἰς ὕπνον τραπούμενος· ὃς τῶν τε καλῶν καὶ κακῶν,  
ἅμ' ἐλθὼν, λήθην ἀνθρώποις φέρει· ἐγὼ δ' οὐδ' οὗτος ἐπι-  
κάθηται ποτὲ τοῖς βλεφάροις· εἰ δέ ποτέ πῃ καὶ μικρὸν αὐτοῦ  
μεταλάβοιμι, πάρεσιν οἱ ὄνειροι, ἄλλος ἄλλοθεν κατιόντες,  
οὐκ εἶδ' ὅτου τῶν θεῶν ἐπιπέμποντος, τὸ πάθος ἀνερύ-  
ζοντες· αὐτίκα γὰρ ἄρτιος ἐδίδεκεν Ὀδυσσεύς, ὅπως ἦν,  
ἡγήσα συνεστράτευσεν ἐπὶ Τροίαν· ἐγὼ δ' ἡ δεικνύα ἔλαιον  
εἰκῇ, ὕπαρ τὸ ὄναρ ὑπολαμβάνονσα εἶναι.

Ταῦτα δ' ὀδυρομένης αὐτῆς ἅμα ὑποφαινομένη ἡμέρα,  
Ὀδυσσεὺς ἀκούσας βρηνύσας τινος, συνέειπεν, ἥ τις αἴη  
καὶ δὴ ὑποπτεύσας, μή τι ἐπιγνοῦσα, ἔλθαι πρὸς αὐτόν,

---

ἀνελόμεναι, παραδιδάσκειν Ἑρινύσι δουλεύειν· ἡ δὲ ποικίλῃ ἐμ-  
θάνατον τῶν τοκέων τὴν ἀνατροφὴν ταῖς θεαῖς ἀναρράγει. 57. Ἐπειδὴ  
λήθην ἔνεγκε, παρὰ τὴν λήθην, 105. Ἀλεξίς· ἀλήθευσα ἔντο. 106. Ἐπειδὴ

- Κλαῖνταν μὲν συνελὼν καὶ κόωεα, τοῖσιν ἐγεῦδεν, 95  
 Ἔς μίγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην  
 Θῆκε θύραζε φέρων· Διὶ δ' εὐζατο, χεῖρας ἀνασχών·  
 Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερήν τει καὶ ὑγρὴν  
 ἦγαι' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ὅπει μ' ἐκκώσατε λίην,  
 Φήμην τίς μοι φάσθαι ἐγειρομένων ἀνθρώπων 100  
 Ἐνδοθεν ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.  
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἐκλυε· μητίετα Ζεὺς·  
 Λυτῆα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλαέντος Ὀλύμπου,  
 Ἰψόθεν ἐκ νεφέων γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.  
 Φήμην δ' ἐξ οἴκου γυνὴ προέηκεν ἀλεστῆς 105  
 Πηλεσίον, ἐν δ' ἄρα οἱ μῦλαι εἴατο ποιμένα λαοῖν·  
 Τῆσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπὶ βρόχοντο γυναικες,  
 Ἄλκιτα τεύχουσσι καὶ ἀσπίδα, μύλκον ἀνδράων·  
 Αἰ μὲν ἄρ' ἔλθαι εἶδον ἐπὶ κατὰ πύλιν ἄνιστον·  
 Ἢ δὲ μὲ' οὐπω πικρὸν ἀρκαροτόχη σ' ἐτίετοχο 110  
 Ἢ ἔξ μύλων ἀπὸ πύλων ἐπὶ πύλιν ἀνίσταιν·  
 Ζεῦ πάτερ, ὅσπερ θεῶσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,  
 Ἢ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,  
 Οὐδέ ποτε νέφεος ἐστί· τέρας νύ τειρ τῶδε ραίνεις.  
 Κρῆνον νῦν καὶ ἐμὲ δαυλῆ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω 115  
 Μνηστῆρες, πύματόν τε καὶ ὕστατον ἥματι τῷδε  
 Ἐν Μειγάρῳ· Ὀδυσσεὺς ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·  
 Οἱ δὲ μοι καμάρῳ θυγαλγῆϊ γούνατ' ἔλυσαν,  
 Ἄλκιτα τεύχουσσι νῦν ὕστατα δαιπνήσειαν.  
 Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλειδόνι δῖος Ὀδυσσεύς 120  
 Τηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίτασθαι ἀλείτας.  
 Αἰ δ' ἄλλαι δμῶα κατὰ δώματα καὶ Ὀδυσσεὺς  
 Ἀγρόμενοι, ἀλέκων ἐπ' αἰσχάρῃ ἀκέρματον πῦρ.

συμπύκνωσεν τὴν στρωμνὴν, τὴν μὲν γλαύσαν καὶ τὰ κώδικα,  
 ἐν οἷς ἐκοιμᾶτο, κατέθηκεν ἄρας ἐντὸς ἐπὶ θρόνου· τὴν δὲ  
 βύρσαν ἐξέβαλε φέρον ἔξω εἰς τὴν οἰκίαν· εἰς οὕτως ἀνασχόν  
 τῆς χειρὸς, Ζεῦ πάτερ, ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι θεοί; εἰ μὲν,  
 ἰόντων ὑμῶν καὶ θεοῖσιν ἔσται· ἔσται δὲ καὶ θεοῖσιν ἡ μάχη;  
 καὶ ἡπείρου εἰς φίλην πατρίδα γαῖαν, πολλὰ μεταξὺ ὑφ'  
 ὑμῶν κακῶεις, γένοιτό μοι νῦν φήμη μὲν οἴκαθεν παρ' ἀν-  
 θρώπων, σημεῖον δὲ ἔξωθεν παρ' ὑμῶν.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εὐχόμενου, ἐθρόντισεν οὐρανόθεν ὁ Ζεὺς  
 πυραρχῆμα· ὁ δὲ ἦσθε ἀκούσας τοῦτο· εἰς οὕτως ἐκκλήθη  
 αὐτῷ καὶ ἡ φήμη οἴκαθεν ὑπὸ ἀλητρίδος, ἐνθαί μύλαι  
 ἦσαν Ὀδυσσεῖ· δυωκαίδεκα γὰρ γυναικῶν ἀληθούσων ἐν  
 αὐταῖς, αἱ μὲν ἄλλαι, ἐπειδὴ τάχιστα αὐταῖς ἀγκλιστο  
 πάντα, ἀνεπαύοντο εἰς ὕπνον τραπόμεναι· μίαν δέ τις αὐτῶν,  
 ὧς οὐπω πέπλυτ' ἀλήθυστα δι' Ἀδωνυμίαν, στήσασα τὴν  
 μύλην, τῆς βροντῆς γενομένης, κῦματο ταῦτα πρὸς φήμην·  
 σὺ ἔκλυτῃς δεσπότηρ· Ζεῦ πάτερ, ὁ θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἀ-  
 πάντων ἄρχων, τί τοῦτο μέγ' ἡμῖν παρὰ σοῦ οὐρανόθεν  
 σημεῖον, μηδενὸς νέφους ὑφίσταμένου; τί τοῦτο προφαίνεις;  
 γένοιτό μοι, ὦ Ζεῦ, παρὰ σοῦ τῇ θυστήνῳ πάντας ἀπολει-  
 θῆναι μενεπήρας, ὅταντι νῦν ἐν ταῖς τοῦ Ὀδυσσεύος δαιμονί-  
 σσιντας· οἱ πολλὸν μοι καὶ ὀπίσσω κερμέσιν γήρασται αἵ-  
 τιοι, καὶ ἡμέραν ἀλγέειν με βιάζόμενοι.

Ἢ μὲν ταῦτ' κῦματο Ὀδυσσεῖ δὲ πολλὰ τὴν ἡδονὴν ἀμφο-  
 τέρων· ἔπειτα τίς βροντὴ καὶ τίς φήμη, πηλὴται μαδῶν  
 ἐνδοιμῶντι παρὰ τοῦ δόμου ἐκέρσθαι παρὰ τῶν ἐνδομῶντι  
 εἰς αὐτόν. Αἱ δὲ γυναῖκες αὐτῆς ὑπερέβησαν τὴν οἰκίαν καὶ  
 τῇ δώματι, ἀνέβαιον παρ' ἐπὶ τῆς ἐστίας· ὅτε δὲ καὶ Τηλέ-  
 κλειος

ἦσαν 107. Ἐπεφύωνες] ἐφφωμένος ἐνέφρων. 108. Ἀλγίστα μὲν τὰ ἐκ τῶν  
 ἔσων· ἀλγίστα δὲ τὰ ἐκ τῶν πυρῶν, 114. Τίφ] τμή. 121. Ἀλγίστα]

Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο, ἰσθθεὸς φῶς,  
Εἵματα ἐταχμένους, περὶ δὲ ἕρως ὄξυ' θέτ' ὤμων· 125

Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπκροῦσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,  
Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἐκχχμένον ὀξεί' χαλκῷ·  
Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' αὐθόον ἰόν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν εἶπεν·

Μαῖα φίλη, τὸν ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ·  
Εὐνῇ καὶ σίτῳ, ἥ αὐτῷ καίται ἀκηδής; 130

Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτὴ περ ἐοῦσα·  
Ἐμπλήρῃδην ἑτερόν γε τίσι μερόπων ἀνθρώπων  
Χείρονα, τὸν δέτ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμψει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίρρων Εὐρύκλεια·  
Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιύσῃ. 135

Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καὶ σίτην, ἥ γ' ἐστὶν αὐτῷ·  
Σίτην δ' οὐδέ τις περὶ ἄλλου ἀνθρώπου φρονεῖ·  
Ἀλλ' ὅτε δὴ σὺ τὸν ξένον ἐτιμήσας ἀπέμψῃ,

Ἡ μὲν δέμναι ἀναγκαῖον ὑποστοιχέει δμῶσιν·  
Λύττω δ' ἄρ', ὥς τις πέμπων ὀξυρὴς καὶ ἄπυρρος, 140

Οὐκ ἔτι δ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν βήρεσσι καθεύδειν,  
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βροθή καὶ κώσει οἶων

Ἐδράθ' ἐνὶ προὔδμῳ· γλυῖναν δ' ἐπιέστικεν ἡμεῖς.

Ὡς εἶπε. Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρων βεβήκει,  
ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο. 145

Βῆ δ' ἵμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Λαχαιοῖς.

Ἡ δ' αὖτε δμῶσιν ἐκέλετο διὰ γυναικῶν,

Εὐρύκλει', ὧπος θυγάτηρ Παιτηνορίδαο·

Ἀγρεύθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποινύσασαι,  
Ῥάσσατέ τ', ἐν τε θερόνσι εὐπυνήτοισι τάπητας 150

Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπύργοισι τραπέζας

Πάσας ἀμφιμάσαθε, καθήρατε δὲ κρατῆρας

Καὶ δέπας ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μελὶ' ὄρεα  
Ἐρχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἶσατε θάσσαν ἰοῦσαι.

μᾶλ' ἀναστὰς, ἐνεδύσατο· καὶ ὑποδησάμενος πέδιλα καλὰ,  
τότε, ξεῖρος ἀναστήσας τῶν ὤμων, καὶ τὸ δόρυ λαβὼν ἐν  
χειρὶ, ἔστη ἐπὶ τῷ οὐδῳ· καί φησι πρὸς Εὐρύκλειαν, Μαῖα  
φίλη, ἄγ' εἰπέ μοι, ποίας θεραπείας ἔτυχεν ὁ ξένος παρ' ὑμῶν  
ταύτῃ τῇ νυκτί; ἔσθ' ὅπῃ δειπνοποιησάμενος, ἔτυχεν εὐνῆς,  
ἢ ἀτιμέλους ὁλοῦς, καί ται' ἡ ἐν γωνίᾳ; σύνθεος γὰρ τοῦτο  
πολλάκις γίγνεται τῇ ἐμῇ μητρὶ, καί πορ' εὖ φρονούσῃ τὰ  
ἄλλα, τοὺς μὲν χεῖρους τιμῶν· τὸν δ' ἄριστον ἀτιμέλῃτων  
ἀποπέμπειν.

Εὐρύκλεια δὲ πρὸς ταῦτα· οὐκ ἂν ἔχοις, ὦ φίλον τέκος,  
ἐγκαλέσαι οὐδὲν τῇ μητρὶ περὶ τούτου· ἥ τις ἤρετο οὐτὸν  
ὅτι βέλοιο· ὁ δὲ φαγεῖν μὲν οὐκ ἤθελεν, οἶνον δὲ ἐπειδελύων·  
ὡς δὲ καὶ καιρὸς καθέσθαι ἐλάμβανε, καὶ οὐτά τις τῆς μη-  
τρὸς τὰς θεραπαινίδας ὑποστρώσαι αὐτῷ δέμνιά τε καὶ  
ρήνη, ὃ δὲ οὐκ ἤξευσε καθευθῆσαι οὕτως ἐπὶ λυγρῶν· ἐπὶ  
βύρσας δὲ καὶ κωδῖων καταγλιθόντι, χλαῖναν ἄνωθεν αὐτῷ  
ἡμεῖς ἐπεβάλλομεν.

Ταῦτα δὲ εἰπούσης αὐτῆς, Τηλέμαχος μὲν φέρων δόρυ  
ἐν χερσίν, ἔρχει πρὸς τὴν ἀγορὰν εἰς τὸν σὺλλογον τῶν ἑλ-  
λήνων, ἀκολουθούντων αὐτῷ καὶ κυνῶν· ἡ δὲ Εὐρύκλεια  
καλέσασα τὰς θεραπαινίδας, ἔφη πρὸς αὐτάς· γυναῖκες, σπει-  
σάθ' ὑμεῖς γε νῦν σαρῶσαι τὸ δῶμα, καὶ βῶναι, ὡς τὸ εἰκόσ·  
καὶ τᾶλλα εὖ θέσθαι πάντα, τοὺς τε τάπητας ἐπιβαλοῦσαι  
τῶν θρόνων, καὶ τὰς τραπέζας ἀπομάξασαι σπόγγους, καὶ  
τοὺς κρατῆρας σὺν τοῖς ἐκπόμεσι προκαθάρασαι· αἱ δέ τινας,  
εἰς τὴν κρήνην ἰδῆσαι, καθαίσατε ὕδωρ ἐκείθεν· τὰ γὰρ

οὐτὸν ἀμαρτάντας. 132. ἐμπλήροισιν] ἐμπληκτικῶς, ἄνευ λόγου, ὡς Πηνελόπειαν  
149 Παικίστασαν, [καταστὰς] σπουδαίως ἐντολίζουσαν, καὶ ἀπομαζάντων. 150

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπίσσονται μαγάρου, 155

Ἀλλὰ μάλ' ἤρι νέονται· ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.

ὣς ἔραθ' αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλόν, ἡδ' ἐπίθοντο.

Αἱ μὲν εἰκόσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·

Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δῶματ' ἐπισταμένως πονέοντο.

Ἔς δ' ἤλθον ὀρηστῆρες Ἀχαιῶν· οἱ μὲν ἔπειτα 160

Εὖ καὶ ἐπισταμένω· κέκασαν ξύλα· ταὶ δὲ γυναῖκες

Ἰήλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σῆρισιν ἤλθε συβώτης,

Τρεῖς σιάλους κατὰγων, οἱ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.

Καὶ τοὺς μὲν β' εἴασε καθ' ἑκεία καλὰ νέμεσθαι,

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσσεὺς προσκῆδ' αὖ μειλιχίοισιν· 165

Ξεῖν', ἣ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,

Ἡέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὥς τὸ πάρος περ;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαιε, θεοὶ τιταίητο λάθην,

Ἦν σέδ' ὑφρίζοντος ἀτάσθαλα μηχανώονται 170

Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, εὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

ὣς οἱ μὲν τριαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχίμηλον δέ σφ' ἤλθε Μελέανθιος, αἰπόλος, αἰγῶν,

Αἰγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,

Δείπνον μνηστῆρεσσιν· οὕτω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες· 175

Καὶ τὰς μὲν κατέδυσεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσσεὺς προσκῆδ' αὖ κερτομίοισιν·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνυήσεις κατὰ δῶμα

Ἀνέρας αἰετίζων; αὐτὰρ οὐκ ἔξεισθα θύραζε;

Πάντως οὐκ ἔτι νῦν διακρινέσθαι οἶω 180

Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ εὖ κατὰ κόσμον

Λετίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

ὣς φάτο· τὸν δ' οὕτε προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἀλλ' ἔπειτα πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνέμεινε, καὶ μετὰ τοῖς ἄλλοις

μνηστῆρες· σήμερον ὡς ἐν κοινῇ ἐσσητῇ, ἑλεύσονται οὐτίκα  
μάλα.

Ταῦτα δ' εἰπούσης αὐτῆς ἐκείναι ἀκούσασαι, εὖθις ἔργου  
εἶχοντο πᾶσαι καὶ εἰσιαι μὲν αὐτῶν ἥντοτον εἰς τὴν κρήνην  
αἱ δὲ ἐκίσταον τὸ περὶ τὸ δοῦναι καὶ ταῦτα ἅλθον μέντινες  
τῶν μυηστῆρων, ἔβλα στίβοντες· ἐπανέβησαν δὲ καὶ αἱ γυ-  
ναῖκες ἀπὸ τῆς κρήνης· καὶ ἐχρημένως τούτων ὁ Πύρραχος ἀπὸ  
τοῦ ἀγροῦ, τρεῖς σίκας ἄγων τὴς πάντων ἀρίστους· οὗς ἐά-  
σας κέρσεσθαι κατὰ τὴν αὐλήν, προσίειν τῇ Ὀδυσσῇ, ἔφη  
πρὸς αὐτὴν· ἕνεκ, πάτεραι ἔχον ὁρῶσί σε νῦν γ' αἱ μυηστῆρες,  
ἢ ὁμοίως ἔτι ἐπηρεάζουσί σε προπηλακίζοντες;

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· θεοὶ κακοὶ, κακῶς αὐτοὺς ἀπο-  
λέσειαν, ἀλλ' ὦν ἐξυβρίζοντες, τὰ κακίστα ἐν ἀλλοτρίῳ εἴρω  
τυγχάνουσι μηχανώμενοι, μηδὲν ἐνδιδόντες αἰσχύνῃ.

Τοιαῦτα δὲ τούτων πρὸς ἑλληλοὺς διαλεγομένων, παρὼν καὶ Μελέανθιος σὺν δύο ἑτέροις, αἴγα· ἄγων πασῶν τὰς ἀρίστas δεῖπνον τοῖς μνηστῆραι· καὶ τὰς μὲν ἔδωκεν ὑπὸ τῇ αἰθούσῃ, αὐτὸς δὲ ἤρξατο καθάπεσθαι λύγαις, τὸν οἰκεῖον δάκνων δεσπότην, ξένης, λέγων, ἐπὶ ἐνταῦθα παρ' ἡμῖν διατρέβεις, οὐκ ἀπαλλάξεις τὴν ταχίστην ἐντεσθην· ἀλλ' ὥς ἔοικεν, οὐκ ἀμαχητὶ, οὐδ' ἄνευ χειρῶν ἡμῖν πρὸς ἑλληλοὺς ἔσται διακριτέα, οὕτω σου ἐν τοῖς ἄλλοις αἰθαδιζόνται, ὥστε πρὶν εἰ μὴ εἶναι καὶ ἔδωκεν ἄλλη τραπέζαι, εἴη παρ' ἑλλήεσσιν ὑπὸ τῇ ἀμαχητῇ, ἀμαχητῆρας, ἀμαχητῆρας.

ὁ μὲν ταῦτ' εἶπεν· Ὀδυσσεύς δέ, μηδὲν ῥηγζόμενος,  
ὑπεκίνησε τὴν κεφαλὴν, τὰ κάκιστ' αὐτοῦ μελετῶν· καὶ

ἀντίθετον τῆς θεότητος, ὡς ἀπαρχὴν τοῦ μικροῦ, ταῖς ἀρχαῖς τῶν πραγμάτων  
ταῖς τῶν πάντων ὄντων, τιθεῖσιν τε καὶ χερσίζοντες, ὧν θεὸς ὁ ἀρχὴ καὶ



Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185  
 Νῦν στήθεσσι μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πόνας αἶγας.

Περὶ μῆλ' δ' ἄρα τοῖσγε διήγαγον, οὔτε καὶ ἄλλους  
 Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅστις σφέας εἰσαρῖσκειται.

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδθησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·

Αὐτῆς δ' αὖτ' ἐρέενα συμβῶτην, ἄγχι παραστάς· 190

Τίς δὲ οὐδε ξείνος νέον εἰλήλουθε, συμβῶτα,

Ἡμέτερον πρὸς ὄψμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι

Ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ αἱ γυνὴ καὶ πατὴρ ἄρουρας

Δύσμορος, ἣν τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.

Ἀλλὰ θεοὶ δυνάσσι πολλὰ κλέγματα, ἀνθρώπους, 195

Ὅππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπιπλώσονται οὔζυν.

Ἢ καὶ δεξιτερῇ δευδίσκετο χειρὶ παραστάς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξείνε· γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω 200

Ὀδῶν; ἀπὸρ μὲν νῦν γε κακῶς ἔχεις πολέεσσιν·

Ζεῦ πάτερ, οὔτις σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·

Οὐκ εἰσαίρεις ἄνδρας· ἐπὴν δ' ἡ γείνεαι αὐτὸς,

Μισγόμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλέοισιν.

Ἴδιον, ὥς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε,

Μνησάμενφ' Ὀδυσσῆος· ἐπεὶ καὶ κῆνον οἶω 205

Τοιᾶδε λαῖρε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι;

Εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὅρῃ ρῆος ἡλόιοι.

Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν,

ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουτὴν 210

Εἴς, ἔτι τυτθὴν ἰόντα, Κεραλλήνων ἐνὶ δῆμῳ.

Νῦν δ' αἱ μὲν γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως

Ἀνδρὶ γ' ὑποσταχέοιτο βοῶν γένος ὑφρυμετώπῳ.

τῷ τῷ ἤλθεν Φιλοίτιος, ἀνὴρ τῶν ἀρίστων, βοῶν στεῖραν  
ἄχρον ἀπὸ Κεφαλληνίας, καὶ πόντος αἰγῆς, διαπορθμευσάντων  
τῶν πορθμένων οἱ καὶ ἄλλοις τοῦτ' ὑπηρετεῖν εἴσι πρόθυμοι,  
εἵτινες τούτῳ δέονται· κἀκεῖνα μὲν ἔδῃσαν ἀγαγόντες αὐτοῦ  
ὑπὸ τῇ αἰθούσῃ.

Φιλοίτιος δὲ προσὼν τῷ συβώτῃ, Εὐμαιε, ἔφη, τίς οὗτος  
τῶν ξένων ᾧ δ' ὧς ἡμᾶς ἀρεταῖς ἐλκήλυθε; τίνες δὲ οἱ γεινέ-  
μενοι; πατρὶς δέστις καὶ γένος αὐτοῦ; δυστοχίης δέστι; ἔοικεν  
εἶναι· βρασιλεῖ γὰρ ὅλως ἐνικῶς, κακώσεως πολλῆς δοκεῖ  
τοῦτ' ἐν παρὰ τῶν θεῶν· οἱ πολλὰ καὶ τοῖς τοιούτοις πολλὰ  
τῶν κακῶν τυγχάνουσι περιττήσαντες. τοιαῦτα δὲ εἰπὼν,  
ἐδεξώσαστο αὐτὸν, ἐγγυτέρῳ γενόμενος, χαῖρε ξένη πάτερ,  
προσαγορεύσας· ἑσὶ δὲ οὐδὲν σοὶ τούτῃσι λοιποῦ πάντα σέ-  
γχεα· νῦν γὰρ οὐκέτι πολλὰς ἔχεσθαι δυστοχίας· ὦ Ζεῦ,  
οὐδαίεσσιν ἄρ' ἐν εἴᾳ λυμηντικώτερος· πατὴρ γὰρ ἀνθρώπων  
προσθευόμενος εἶναι. ἀνέγκ' ὁρῶν αὐτοῖς πολλὰς συμφοραῖς  
περιπίπτοντας· τετάρτα γὰρ, καὶ ὅλως ἰδρῶτι πολλὰ  
περιρέομαι, ὑποδραμῶν δικαῖα τὸν ἐμυτοῦ Ὀδυσσεῆα·  
ἔπειτα γὰρ κἀκεῖνος, ἐν τοιούτοις ῥήμασι περιστρέφεται, ὅπῃ  
τυγχάνει διαδιδῶν τότ' ἐν ἔχον, εἴγ' ἐν τοῖς ὤσιν ἐτί ἐστι,  
καὶ ἄρ' αὖ τούτῳ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου· εἰ δὲ πάλιν ἐβόηκε, τοῦτ'  
ἐν μεῖζόν μοι δυστόχημα γίγνεται, δάκρυα ἐπὶ δάκρυσι  
πλείω τῶν πρώτων τὰ δεύτερα προκαλούμενον· πῶς γὰρ  
οὐ; ἔ; κομιδὴ με νέον γε ὄντα λαβὼν, ἐπέστησε ταῖς βου-  
σὶ ταῖς ἐν Κεφαλλῇσι; νῦν δ' ἐκείναι μὲν κητύχνησαν ὑπ'  
ἐμοῖ, γενόμεναι πολλαπλάσαι, εἵπερ τῷ τῶν ἀπάντων

περὶ] βρασιλεῖς. 202. εἶναι αὐτὸς ὁ Φιλοίτιος· ὁ δὲ οὐδὲν σοὶ τούτῃσι λοιποῦ πάντα σέγχεα· εἰ πατὴρ ἀνδρῶν τι θῶν τι. 206. Ἀκρίεια] ῥάβδον. 210. ἱεστατο] τῷ ἐν  
ὑπεσταλόντες, αὐθιτο. ὡς περ ἐξ ἐνός σπέρματος αἵμα· ῥῖζα γὰρ ὅταν εἴη  
πολλοὶ ἀναβαίνοντες στῆλαι, οὕτω κἀκεῖνα πολλαπλάσαι γίγνεται.

Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγνέμεναι σφισιν αὐτοῖς  
 ἔδμεναι οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,  
 Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν μεμάσσι γὰρ ἤδη a15  
 Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιη ἄνακτος.  
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν  
 Πύλλ' ἐπιθινεῖται· μάλα μὲν κακὴν, υἱὸς εὐντος,  
 ἄλλων δῆμον ἰκέσθαι, ἴοντ' αὐτῇσι βόισσιν,  
 ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον αὖθι μένοντα, 220  
 Βουσὶν ἐπ' ἄλλοτρίῃσι κατήμενον ἄλγεα πάσχειν.  
 Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων  
 ἔξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·  
 Ἄλλ' ἔτι τὸν δύστηνον ὀϊόμαι, εἴ ποθεν ἔλθων,  
 ἄνδρων μνηστῆρων σκέδασι κατὰ δαίματα βροίη· 225

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ, οὔτ' ἄρρονι φρενὶ ἔοικας,  
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἔκει·  
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄραον ὁμοῦμαι·  
 Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα 230  
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,  
 Ἡ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος, ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·  
 Σοῖσιν δ' ὀρθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἱ γ' ἐθέλησάν,  
 Κτενομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.  
 Τὸν δ' αὖτε προστίειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ· 235  
 Αἶ γάρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·  
 Γνοίης γ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.  
 Ὡς δ' οὔτως Εὐμαιὸς ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσιν  
 Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονι ἐνδὲ δόμονδε.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 240  
 Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε, μῆνιν τε  
 ἤρπυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἔλυσεν ὄρνις·

ἀνδρώπων· οἷα δὲ οἱ ὀλαῶντες ἀντιπαύσασθαι με ἄγου  
αὐτοῖς τὰς βελτίστας ἐσθίειν, οὔτε τοῦ παιδὸς Τηλεμάχου  
κηδόμενοι, οὔτε θεῶν τινα ἐν τῷ μέλλοντι εὐλαβούμενοι δέ-  
κην· ὥρμηται γὰρ ἤδη προσποιήσασθαι κτῆσιν ἀνδρὸς  
πολλὴν ἤδη χρόνον ἀποδημόντας. Ταῦτ' οὖν ὄρων, χα-  
λεπῶς φέρω, πάθος τι ἐν ἐμαυτῇ διηνεκῶς παλλόμενον αἰ-  
σθανόμενος, καὶ τὸ πρακτέον οὐκ ἔχω· πότερον γὰρ, λαθὼν  
τὰς βοῦς, ἀπαλλάξωμαι πρὸς ἕτερον ἡγεμόνα; ἀλλὰ πῶς ἂν  
γέναιτο, περιόντος τοῦ πατρὸς Τηλεμάχου; ἀλλὰ μένω,  
καὶ τοῦτό γε αἰθίς χειρὶ μοι ἔσται, ἐπὶ βουσὶν ἄλλοις τοῖς  
μένοντα πᾶσχειν· ἀλλὰ μεταστῆναί με δεῖν εἴποις δοῖς εἴτε-  
ρον ἡγεμόνα, τὸν παρόντος οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἀνεκτὸς ἐχόντων·  
ἀλλὰ τοῖσι πάσαι μοι πάροικε· ἦν, εἰ μὴ εὐλπα εἴη ἡμῖν  
ἦν ἐλθόντα πρὶν Ὀδυσσεῖα, ἄλλους ἄλλῃ τούτους δια-  
σκεδάσειν.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· βουκόλε, ἔρῳ σε νῦν καὶ φρό-  
νασιν ἔχοντα, ἔσον γ' εἰκάσκι ἐκ τῶν εἰρημέων· διὸ καὶ  
ἔρκα ἀξίῳ σε πιστώσασθαι περὶ Ὀδυσσεὺς· ἴστω γὰρ Ζεὺς  
ὁ ὑπάτος τῶν θεῶν, τράπειλά τε ἡ ξενική, καὶ ἐστὶν ἡ τοῦ  
Ὀδυσσεὺς, εἰς ἣν τυγχάνω ἐλθὼν, ἢ μὴν αὐτίκα γε, σοῦ πα-  
ρόντος, ἐλευσέσθαι Ὀδυσσεῖα· σὺ δ' ὄφει αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς  
εἰ ἐβελήσεας, καὶ τοῖς μνηστῆρας αὐτοὺς κατακυρουρη-  
μένους.

Βουκόλος δὲ πρὸς ταῦτα· γένοιτο μόνον ἐκεῖνον ἐλθεῖν,  
καὶ εἴς τε, ὅτε μὲν δύναμις ἐστὶν ἐν ἐμοί· οἶοι δὲ οἱ βραχίονες  
ὥται· αὐτὰ δὲ ταῦτα συνεπρόβητο καὶ ὁ Εὐρυκλῆς· πᾶσι τοῖς  
θεοῖς ἐλθεῖν Ὀδυσσεῖα. Οὗτοι μὲν οὖν τοιαῦτα διελέγοντο  
πρὸς ἀλλήλους.

Οἱ δὲ μνηστῆρες αἰθίς ἐβουλεύοντο, ὅπως ἂν Τηλέμα-  
χον ἀποκτείνεαι· καὶ τούτῳ ἐράνῃ αἰτὸς αὐτοῖς ἀριστὸν εἶναι.

Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλαιαν.  
 Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·  
 ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συμβέσεται ἥδε γὰρ βουλὴ, 245  
 Τηλεμάχιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.  
 ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.  
 Ἐλθόντες δ' εἰς δώματ' Ὀδυσσεὺς θείειο,  
 Χλαῖνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμού· τε, θρόνους τε·  
 Οἱ δ' ἱέρευν ὄς· μεγάλους καὶ πίνους αἵγας, 250  
 Ἱερευν δὲ σῆς σιέλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·  
 Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες, ἐνώμων· ἐν δέ τε οἶνον  
 Κρητῆρσιν κερύωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συδῶτης.  
 Σῆτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,  
 Κκλῶς ἐν κανέοισιν· ἐφρογχοί δὲ Μελανθεύς· 255  
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνειῶθ' ἐτίμα προκαίμενα χεῖρας ἱάλλον.  
 Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,  
 ἔντοξ· εὐσταθέος μεγάρου, παρὰ λάτῃν οὐδὲν,  
 Δίφρον ἀεικελίον καταθείς, ὀλίγην τε τράπεζαν·  
 Παρ δ' ἐτίθει σπλάγχμων μοῖμα, ἐν δ' οἶνον ἔρυσεν 260  
 Ἐν δέ παϊ χρυσέφ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·  
 ἔνταυθαῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἶνοποτάζων·  
 Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφείξω  
 Πάντων μνηστῆρων, ἐπεὶ οὔτοι δῆμιός ἐστιν  
 Οἶκος οὗ, ἀλλ' Ὀδυσσεὺς, ἐπεὶ δ' ἐκτετακτο κῆνος. 265  
 Ἴμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς  
 Καὶ χειρῶν· ἔνα μὴ τις ἔρις καὶ νεῖκος ὀρηται.  
 ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' αὖ πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φόντες,  
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.  
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 270  
 Καὶ χαλεπὸν περ ἔντα δειλόμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,  
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.  
 Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶπας Κρονίων· τῷ κέ μιν ἔδῃ  
 Πάσαιμεν ἐν μεγάροις, ἑκάστῳ περ ἔντα· ἀγορευτήν.

ἔχον ἐν ταῖς ἐνοῖσι πέλειαν· ὃν ἰδὼν Ἀμφίνομος, ὄρῳτε  
ἔφη, ὦ φίλοι, τὸν οἰωνὸν ἐκείνον ἡμῖν οὐκ αἴσιον ὄντα· ἢ  
οὖν βουλή ἡμῖν περὶ Τηλεμάχου ἄπρακτος ἔσται· ἔασιεντες  
τοῖνον ταῦτα, τραπώμεθα ἐπὶ δαΐπνον.

Ταῦτα δ' αὐτῷ εἰπόντι ἐπαύοντο πάντες· ἰλθόντες οὖν  
εἰς τὸ δῶμα τοῦ Ὀδυσσεύος, καὶ καταθέμενοι τῆς χλαῖνης  
ἐπὶ τῶν ἐδρῶν, ἔσφαζον οἱ τε μεγάλους, καὶ πῖονας αἶγας,  
σῶας τε σκύλους, καὶ βοῦς ἐκ τῆς ἀγέλης· καὶ ὀπτήσαντες  
πρῶτον τὰ σπλάγχνα, διέτεμον ἐς μύρκα· οἱ δὲ ἐκίονων  
οἶνον ἐν ταῖς κρατήρεσι καὶ ὁ μὲν σκύώται· διένειμε τὰ ἐκπό-  
ματα, φιλοτίμως δὲ παρτίβει ἄρτον ἀπὸ τῶν κανῶν· οἶνον γὰρ  
δὲ Μελάνθιος, οἱ δὲ ἥθηον· Τηλέμαχος δ' ἐν ταύτῃ πολλὰ ἀ-  
νακυκλῶν κατὰ νοῦν, ἐκέλευσε τὸν Ὀδυσσεῖα καθέσθηναι ἐντὶς  
τοῦ δώματος παρὰ τῷ εὐδῷ· δίερον αὐτῷ εὐτελῆ παραθεῖς  
καὶ τράπεζαν μακρὰν, καὶ σπλάγχνον μύρκα, καὶ αἶσος  
δοῦς ἐν ἐκπόματι χρυσῷ. ταῦτα δ' αὐτῷ παραθεῖς, ἔφη, ξί-  
νε, κατέκλινεσθε αὐτοῦ, συνουσιῶν καὶ αὐτὸς μετ' ἡρώων, μηκέ-  
τι μηδὲν δεδιώς· προπτελακισθῆ· γὰρ καὶ βίη ἐπίστα τοῦ  
γε λοιποῦ· ἴσασι γὰρ ἄπρακτος τὴν οἰκίαν· αὐτὴν οὐ κοινὴν  
οἶσαν, ἢ αὐτοῦ Ὀδυσσεύος· ὃς ἐφεί αὐτῷ αὐτὴν καταλείπει·  
ὑμεῖς δ' αὖ, ὦ μεγάθυροι, ἐλάσσετε, λόγων τε καὶ χει-  
ρῶν ἀδίκιον ὑπάρχοντες, ἵνα μάλιστα ἐφίς ἐντάδαν ὀρμηθῇ ἡ-  
μῖν ἐπ' ἀλλήλους.

Ἦκ δὴ τούτων διὰ πάσης σιγῆς ἐγένοντο πάντες, καὶ  
δακύντες τὰ χεῖλη, διεπέρουν πρὸς τὴν παρρησίαν τοῦ Τη-  
λεμάχου· ὅψι δὲ Ἀντίνοος, ἔφη. Ὁ λόγος ὁ Τηλεμάχου, ὃ  
φίλοι, θρασυὲς μὲν, ἀλλ' εἰκόμεν αὐτῷ, ἐπειδὴ Ζεὺς οὕτω  
θέλει· ὅταν γὰρ ἡρώων γ' ἐνέκη, πάλαι οὖν ἐπίπνυτο λόγων,  
καί τοι δεινὸν τοῦτ' εἶναι δοκεῖ· τούτων δ' οὕτως ἐξηγμένους  
Τηλέμαχος καὶ ἀκούων, οὐκ ἤκουσε.

ὧς ἔφατ' Ἀντίνορος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.

Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστρ' ἑσθλὴν ἱερὴν ἑκατόμβην.

Ἦγον· τοὶ δ' ἀγέροντο κρητομόωντες Λαχαιοὶ

Ἄλσος ὑπο σκιερὸν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος.

Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,

Μοῖρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·

280.

Πᾶρ δ' ἄρ' Ὀδυσσεῖ μοῖραν θέσαν, οἱ πονέοντο,

Ἰσθμῷ, ὡς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὡς γὰρ ἀνώγει

Τηλέμαχος, φίλος υἱός· Ὀδυσσεὺς θεῖοιο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγένορας εἶα Λαθῆναι

Λαῶν· ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὅρρ' ἔτι μᾶλλον

285

Δύη ἄρ' ἐκ κορυφῆς Λαερτιάδης ὀϊστοῖα.

Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίσιςτι εἰδώς,

Κτήσιππος δ' ἄρ' ἔπει, Σάμης δ' ἐλὶ οἴκῳ ναῖεν·

ὧς δὴ τοὶ κτεάτεσσι πεποιθὼς θεοπεσίησιν,

Μυκάετ' Ὀδυσσεὺς θέν οἰομένοισι δάμαρτα.

290

ὧς ἔα τότε μνηστῆρσιν ὑπερτίλοισι μετ' ἑκά·

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγένορας, ὅρρα τι εἴπω.

Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει παύειν, ὡς ἐπέοικεν,

Ἰσθμῷ· οὐ γὰρ καλὸν ἀπέμειναι, εἰ δὲ δίκαιον

Ξείνος Τηλεμόχου, ὅς κεν τάδε θώμαθ' ἔστηται.

295

Ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνῳ· ὅρρα καὶ αὐτὸς

Ἡὲ λοετρογῶν βῶν γέρας, καὶ τῷ ἄλλῳ

Διόων, οἱ κατὰ θώματ' Ὀδυσσεὺς θεῖοιο.

ὧς εἰπὼν, ἐρρίψε βεῖος πόδα χαρὶ παχέῃ,

Καίμενεν, ἐκ κορυφῆς Λαερτιάδης ὀϊστοῖα.

300

Πᾶς παρακλίνας κεφαλὴν· μεῖνεν δὲ Λαερτιάδης

Σαρδάπην μάλα τοῖον· ὁ δ' οὐδ' ἔμενεν βεῖος πόδα.

Κτήσιππον δ' ἄρ' Τηλέμαχος ἀείπατο· μύθεον

Κτήσιππ', ἡ μάλα τοι τότε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·

Οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.

305

Ἢ γὰρ κέν σε μέσση βῆλον ἔργει δ' ὀϊστέοντι,

ἔν δὲ τῇ πόλει αὖθις οἱ κήρυκες ἦγον σὺν πομπῇ τὴν ἑκατόμβην, καὶ οἱ ἰθακήσιοι συναγείροντο εἰς τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τέμενος· μνηστῆρες δ' αὖ αἴχαι, ἐπεὶ αὐτοῖς ὀπτηθεῖεν τὰ κρέα, ἐκβαλόντες αὐτὰ τοῦ πυρὸς, καὶ διανειμήμενοι, ἤπθιον· δεθείσης οὖν μοῖρας ἴσης καὶ τῷ Ὀδυσσεῖ, καλεύσοντας Τηλεμάχου, οὐκέτ' ἀνασχετὰ ἐπιπύοντο ταυθ' οἱ μνηστῆρες, τῆς Ἀθηναῖς προευνρεπίευσσας τὴν ἔριν, ὅπως ἂν εἰς πλείω ὀργὴν ἐμβάλοι τὸν Ὀδυσσεά.

Ἦν δ' οὖν τις ἐν αὐτοῖς, ὃ Κτήσιππος ὄνομα, ἀνὴρ σκαιός· καὶ θρασύς· ὃς τῷ πολλῶν κτημάτων κίριος εἶναι, ἐμνηστεύετο καὶ αὐτός Πηνελόπην. Οὗτος οὖν ἤρξε λόγου τοιαύτου· ἀκούσατέ μου, μνηστῆρες, ὃ ἐρῶ πρῶς ὑμᾶς· νῦν μὲν ὁ ξένος ἔχει λαβὼν μοῖραν ἴσῃν ἡμῶν, ὥς εἰλό· γὰρ τοὺς Τηλεμάχου ξένους, ὅτι ἂν τύχουσιν εἰς τὸ δοῦμα τοῦτι εἰσέειντες, μηδενὸς ἀποστερεῖν ἄγε δὴ δῶ κήρυς αὐτῷ ξένιον τοῦτο, ἵν' ἔχη καὶ αὐτὸς ἐπιδιδναὶ τῷ λουτροχόῳ, ἥ ὅτῃ τῶν κατὰ τὸ δῶμα ὑπηρετούντων· καὶ ταῦτ' εἰδὼν, λαβὼν πάσχα βοῦς ἀπὸ τοῦ κανέου, ἔβαλεν ἐπὶ Ὀδυσσεά ἐκ χειρὸς στίβου· ὃ δὲ, παρακύβας ἐπὶ θάλασσαν, ὑπεξέφυγε τὴν βελὴν, ὑπομειδιάσας μικρὸν τὸ σαρδόνιον· τοῖς δὲ βέλαις ἐκπίπτον, προσήραξεν ἀντικρὺ εἰς τὸν τυῖχον.

Τούτ' οὖν ἰδὼν Τηλέμαχος, ἔφη· Κτήσιππε, σὺν ἄνθρωποις τοῦτο δοκεῖ γινέσθαι τυτάρχημα· τὸ ἀσπάρχημα ἵππου· αὐτίκα μάλ' ἀδικησάσσεαι αὐτὸς ἐγὼ τῷ θεῷ καὶ νῦν ὁ

---

301. Παν] ἡρώα. — Μειδιᾶσαι] σαρδὼν ἐν γέλωτι. ἴσσι δ' αὖ-τω; ὃ ἐπὶ κή-  
κῃ γινόμενος γέλως, τῶν γὰρ ἰσὺν εἰσπρέττον· ἀπὸ τῆς ἰσχύος· τὸ  
σαρδόνιον (βελανη) ὄντος δολιχερίου, σπασμοὺς ἐμφανίζοντα· ὅτε  
ματι γίνεται δι' ἄλλαν ἀπὸ τοῦ σπείρειν. ὃ ἵππον γὰρ ἐκπύοντα  
φάνειν τοῖς ἰδόντες εἰσπρέττοις, εἰς τὴν ἀδικίαν.



Καί κ' ἐπὶ ἀντὶ γάμοιο πατὴρ, τάρην ἀμφοποναῖτο.  
 Ἐνθάδε· τῷ μὴ τίς μοι ἀεικέας ἐνὶ εἴκῳ  
 Φαινέτω· ἥδη γὰρ νόστω, καὶ οἶδα ἕκαστα.

Ἀλλ' ἔρποντι πάρε μὲν καὶ τετλήμεν εἰσφρόνυντες,  
 διήλων σφαζομένον, οἶνοιο τε πινομένον,

Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακίην ἔνα πολλούς.

Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ρέζετε, δυσμενέοντες·

Εἰ δ' ἥδη μ' αὐτῶν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,

315

Καί κε τὸ βουλομένην, καὶ κεν πολλὸν κέρδιον εἴη

Τελιναμένη, ἢ τὰδε γ' αἶψα ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,

Ξείνους τε στυριλιζομένους, δμῶας τε γυναῖκας

Ψυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.

ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀλὴν ἐγένοντο σιωπῇ, 320.

Ὅψι δὲ δὴ μετέειπε Δικαστορίδης Ἀγέλαος·

Ἥ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ βελθέντι δικαίῳ

Ἀντιθέοις ἐπέεσσι καταπτόμενος, χαλεπαῖνοι·

Μήτε τι τοῦ ζῆλον στυριλιζέτω, μήτε τιν' ἄλλον

Δμῶων, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεὺς θέτοιο. 325

Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἔγχε καὶ μητέρει γαίῃ

Ἴππιον, εἴ σφ' οἶν κραδίη ἔδοι ἀμφοτέρω.

Ὅτ' αὖ μὲν ὑμῶν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νύλλῃ

Νοστήσειν Ὀδυσσεὺς πολέεσσιν ὅνδε δ' ἔμενδε,

Τόρρ' οὐτις νέμισσι μελέων τ' ἦν, ἰσχυμέναι τε 330

Μηνοστήρα· κατὰ δώματ'· ἐπεὶ τοῖδε κέρδιον ἦεν,

Εἰ νόστιμος Ὀδυσσεὺς, καὶ ὑπότροπος ἦκετο δῶμα·

Νῦν δ' ἥδη τότε δέχων, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.

Ἀλλ' ἄγε, σὲ τε καὶ μητέρα πορθέμεναι, κατὰ δῶμα

ἔπειτα ἐπὶ καταναλίσκει προσηπιαί. 319. Ψυστάζοντας ἀεικελίως

πατήρ τάχ' ἄν σοι τάφου ἀντιγάμου ἐποιεῖτο φροντίδα· μη-  
δεὶς δ' ὦν ἐν τῷ ἐμῷ οἴκῳ τοιαῦτα τυγχε λοίπῳ θρασυνέσθαι·  
ἢ γὰρ ἡλικία μοι ἤδη προσελθούσα, ἀφείλε' μου τὸ μῆκετι  
κῆπον εἶναι, καὶ οὐκ εἴ μιν τοῦτο τις ἐπιθεοδότη δικαίως,  
οἷός γε δοκεῖ ἤδη εὐχάδι καὶ κακῷ διακρίνειν· ἔσθω γὰρ καὶ  
ταῦτ' οὕτως ἀκέρως πραττόμενα, κτερά τε σφάλα, καὶ  
οἶνον πινόμενον, καὶ σῖτον πολὺν, διαπνύμενον, ἄκων ἀ-  
νέχομαι· τί γὰρ ἂν καὶ πύθοιμι, ὑπὸ' αἷς ὦν αὐτῆς, πρὸς  
πολλοὺς ὕμῃ; ἄμ' οὐκ αἷς τε εἰμι ἀντιστήναι; Παύσαίης  
τοίνυν, ὦ ἄνδρες, τσαυτὴ θυμηνεῖχ' ἡρμόμεναι ἐπ' ἐμῇ εἰδ',  
ἄλλως ἐμὲ αὐτὸν ἀτοκεῖναι βουλόμενοι, πρᾶσσετε τοιαῦτα,  
κῆμοι αὐτῷ εὐχῆς ἂν εἴη τοῦδ' οὕτω γενέσθαι ἄμεινον γὰρ ἔ-  
παξ ἀπαλλαγῆναι τοῦ βίου, ἢ οὕτως ἔρεξαι τῷ ἐμμευτοῦ κίλον  
ἐν πολλῇ παρασυρόμενον ἀνοσμήν, ξένους ἐπικραζομένους,  
καὶ θεραπαινίδας παρελκόμενάς, καὶ ἄλλα μύρια.

Ταῦτα δ' αὐτοῖς εἰπόντες, κατεσθέσαντο ἄνθρωποι· σιωπῇ  
δ' ἔτι δ' Ἀγέλαος ὁ ἀντιπρόστατος, ὦ φίλοι, ἔφη, εὖλα ἄν τις δι-  
καίως ἐπὶ τοιούτοις γυλαπῇ· καὶ δαμόνιος μάλιστα τοῖον γὰρ  
τὸν ξένον προσπείνομεν, τοῖς θεοῖσι καὶ, ὅτε δ' ὅστις τῶν οἰ-  
κετῶν οἶνονδ'· Τηλεμάχῳ δὲ ταῦτα καὶ τῇ περίρρονι Πη-  
νελόπῃ ἐκαὶν ἡδέως ἂν ἐγώ γε εἴποιμι, εἰ καὶ ὕμιν ξυνδοκέῃ  
τέως μὲν προσδύκιμα ἦν αὐτοῖς· Ὀδυσσεῖα ἀπανοστήσειν,  
οὐδὲν βαρυαστὸν υπερβέβηκεναι τοῖς μνηστοῖσι τὸν γάμον·  
πολλοὶ γὰρ ἔθονον ἦν αὐτοῖς ἐκείνῳ ἵδμεν· νῦν δὲ τῆς ἐλπίδος  
ὅλης ἡρμένης ἐκ μέσου, τί πολ' ὅτι σύγ', ὦ Τηλέμαχε, εὖλα

οἶα; ἔκριν, καὶ ὑδριστικῶς. 327. Ἄδαι] ἀνδάναι, ἡρέσκει εὐλα; ἔπος. 330.  
Οὕτοι νέμεις] ὁ νῦν οὗτος· μέχρι μὲν ἐλπίς ἦν ἐλευσέσθαι Ὀδυσσεῖα, ἀφ' ἡ-  
μεῶν ἦν ὕμιν κατέχον ἡμῶς ὅδε τῇ τοῦ γάμου ἀναβολῇ· νῦν δὲ ἐκείνου ἦν

Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρησιν· 335  
Ὅρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμειαι,  
ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλον δῶμα κομίζῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ'·  
Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,  
Ὅς που τῇλ' ἰθάκης, ἢ ἐφθίται, ἢ ἀλάληται, 340  
Οὔτε διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω  
Γήμασθ', ὃ κ' εὐέλθῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδουμι.  
Αἰδέομαι δ' αἰέκουσαν ἀπὸ μεγάρου διέσθαι  
Μύθῳ ἀναγκασίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

Ἦς ῥά τοι Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345  
Ἄσβετον γέλω ὥρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.

Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτρίοισιν·  
Αἰμορόφυκτα δὲ διή κρέα ἥσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφείων  
Ἀκρυσόφιν πίμπλυντο· γόνον δ' ὥϊετο θυμός·  
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής· 350  
Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων  
Εἰλύαται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα·  
Οἰμωγὴ δὲ δέδχε, δεδῶκρυνται δὲ πχρεαί.

Λίμῃσι δ' ἐρράδαται τοῖχοι, καλαὶ τε μεσοδῆμι·  
Εἰδώλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ σὺλή, 355  
ἱμένων ἑρεβός· δεῦρ' ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ  
Ὀρέωντο ἔξαπλόωλε, κακὴ δ' ἐπιθεόραμεν ἀχλὺς.

Ἦς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν·  
Τούτων δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἔρχ' ἀγορεύειν·  
Ἀφραίνει ξυῖνος νέον ἄλλοθεν εἰληλυθώς· 360

Ἦς ῥά τοι Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345  
Ἄσβετον γέλω ὥρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.

ὅν ἄσσαν συμβουλεύσας τῇ μητρὶ γήμασθαι, ὃ ἂν θέλῃ,  
ἔδνα πολλὰ λαβύσαν, ὅπως, ἐκείνης ἀπαλλαγείσῃς, ἔχῃς  
αὐτὸς ἐπ' ἀδείας ἐπαύρασθαι τῶν πατρώων;

Τηλέμαχος δὲ πρὸς τοῦτα· μὰ Δί', ὦ Ἀγέλαε, καὶ τῇ  
πάσης τῷ μέγα Ὀδυσσεύς τοῦ ἐμῷ πατρός, ὃς πόρρω οὐκ  
οἶδ' ὅπου γε τεθνεώς, ἢ πλανώμενος ἀποῖχ', οὐκ ἔγωγ' ἀνα-  
βάλλω τὸν γάμον, ὡς ἂν τις ὑμῶν οἴηθῃ, ἀλλὰ καὶ δῶρα  
προσθείην ἂν οὐκ ὀλίγα· ἀλλ' αἰδοῖ οὐκ ἂν ἀναγκάσαιμι ἄ-  
κουσαν, μητέρα γε οὖσαν, ὥςθ' ὀλέκῃσιν τισι παρασχεῖν αὐτὴν  
ἐξελαύνειν· μή μοι, ὦ πάντες, θεοί, γένωιτό ποτε τοῦτο.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐγέλασαν ἅπαντες, τῆς Ἀθηναίης  
παραγνώσης αὐτῶν τὸν νοῦν· ἦν δ' ὁ γέλως αὐτοῖς ὅλοις ἄ-  
κοςμος καὶ ἀτάσθαλος ἐν γνάθῃς ὑπεπιπλεγμένοις κρεῶν  
ὕδαίνων· ὅρματα δὲ περιδεσμευμένα τῇ βίβῃ, καὶ σαναγ-  
μοὶ ἐνδοθεν αὐτοῖς ὑπεκρίπτοντες· ἃ ἰδὼν Θεοκλύμενος,  
παπαί, παπαί, ἔφη, οἷα ὄρω ὑμᾶς πύσσαντας! ἰδοὺ ὑμεῖς γ'  
ἐν σκότῳ βαθεῖ καταδύντες, οἴμογ' ἀς προΐεμενοι ἐνδομύχους,  
τὰ ὅρματα περιβρέμενοι δάκρυσι, τλήγῃ τε οὗτοι καὶ με-  
σώμεσι ὅλως αἵματι πεφυμένῳ· τὸ δὲ πρόθυρον, καὶ πᾶσα  
ἡ αὐλὴ ἔξω ἔμπλεα εἰδώλων κατιόντων εἰς ἕρδου· ἡλιόεσσ'  
αὐτοῖς ἐξέλιπον οὐρανόνθεν, καὶ νεφέη· πύρρον τὴν ἡμέραν  
ἀπέκρυψε.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ ἐπισημαίνοντος, ἔλασαν ἅπαντες καὶ τοῦ-  
του Εὐρύμαχος ὁ Πολύδου ἔφη πρὸς αὐτοὺς ὄρεσ', ὦ φίλοι,

ρυκται] αἵματι πεφυμένον. 352. Διακρίνεται] διακρίνεται. 353. ἡλιόεσσ'] οἷοι, περιμανεύοντες, ὑπεδύκοντες. 354. Εἰδόμενοι] περιεκρίσσονται, περι-  
ρικτασθόμενοι εἰς τὸν σκοτεινόν. 355. ταῦτα τῶν μετ' αὐτοῦ εἰρημένων. 356. Διδόμεν] καί, διεβράχην. 357. Εἰδόμενοι] περιεβρένται. 358. Εἰδόμενοι  
καὶ αὐτοὶ, καὶ αὐτοὶ εἰδόμενοι. 359. Εἰδόμενοι] εἰδόμενοι.

Ἀλλὰ μὴν αἶψα, νέε, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε  
 εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τὰδε νοκτιέειται.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Θεοσιδής·  
 Εὐρύμαχ', οὔτε σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·  
 Εἴη μοι ἐφελκυσί τε, καὶ αἶψα, καὶ πίδας ἄμφο, 365  
 καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀνικῆς.  
 Τοῦ, ἔξηναι θύραζε, ἐπεὶ νοσῶ κακὰν ὕμην  
 Ἰερήμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκρύψει, οὐδ' ἀλέαιτο  
 Μνηστῆρων, εἰ δόμα κατ' ἀποθίοιο Ὀδυσσεύς  
 Ἄνδρες, ὑβρίζοντες ἀπείσχατα μηχανάσθε. 370

Ὡς εἰπὼν, ἔχλθε δούρων εὐχαιεταχόντων·  
 Ἰκετο δ' εἰς Πείραιον, ὃ μιν πρόσφρων ὑπέδεκτο.  
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες εἰς ἀλλήλους ὀρώωντες,  
 Τηλέμαχην ἐρείζον, ἐπὶ ξείνοισι γελῶντες·  
 Ὡς δέ τις εἶπεν τις νέων ὑπερχήνορέωντων· 375  
 Τηλέμαχ', οὔτις σέο κακοξυνώτερος ἄλλος·  
 Οἷον μὲν τινα τοῖσιν ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,  
 Σίτῳ καὶ οἷου καχεκόμενον, οὐδέ τι ἔργων  
 ἔμπασιον οὐδέ βίης, ἀλλ' αἷτω· ἄγθος ἀρούρης.  
 Ἄλλος δ' αὖτις τις οὔτος ἀνέστη μαντεύσθαι. 380

Ἀλλ' εἴ μοι τι πῆλοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·  
 τοὺς ξείνους ἐν νηϊ πολυκλιτῇ βαλόντας,  
 εἰς Σικελὸς πέμψωμεν, ὅθιν καὶ τοι ἄξιον εἴηαι.  
 Ὡς ἔρασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὖν ἐμπάζετο μέλαινα  
 Ἀλλ' ἀντίων πατέρω προσηύδα, ὅς μιν ἔειπεν· 385  
 Ὅππότε δὴ μνηστῆρας ἀναιδέσι χεῖρας ἐρέω·

για παραπαίει καὶ οὗτος ἀφρόνως· ἀλλ' ἄγεθ' ὑμεῖς οἱ νεώ-  
τεροι ἀποπέμπετ' αὐτὸν εἰς τὴν ἀγορὰν, ἐπειδὴ νυκτὶ καὶ  
σκότῳ βαθεῖ παρεικάζει ταυτί.

Θαυκόμενος δὲ πρὸς ταῦτα· Τηλέμαχε, ἔφη, οὐκ ἔδεξ-  
θησσι προσηπείας μοι δοῦναι· οὐδέ γε δέον μοι τούτων, ὄρ-  
θαλμῶν μοι καὶ ὠτων καὶ ποδῶν ὑπερχίντων, καὶ τὸ μέγι-  
στον αὐτὸς εὖ φρονῶν· τούτους γὰρ ἔργῳ· ἐὼν ἐξήμι αὐτίκα  
δὴ μάλα· ὅθ' ἄγε μέγα κακὸν ἐπὶ τὸν ὕμν τοῖς μνηστῆρσιν·  
ὃ εὐδαίς ἂν ὕμνῳ ὑπεκφύγοι, οἷ γε ἐν ἀλλοτρίῳ σῆμα τοιαῦτ'  
ἐξυβρίζοντες, τὰ κάκιστα μηχανᾶσθαι.

Ἐκ δὴ τούτων ἐξελθὼν, ἀφίκετο εἰς Παίραιον παραχρή-  
μα, ὃς ὑπεδέξατο αὐτὸν φιλοφρόνως· οἱ δὲ, ἵνα Τηλεμά-  
χου καθάφωσιν, ἐπεγέλων τοῖς ξένοις τοῖς νέεσσιν· καί τις  
αὐτῶν, Τηλέμαχε, ἔφη, οὐδέν' ἐργῶς σου τῶν ἀπάντων ἀν-  
θρώπων κακοξενώτερον εἶδα· οἷος μὲν γὰρ οὗτος κἀνήταται ὧδε  
ἀγύρτης ἀκέρεστο· ὅλως, μήτ' ἐργάζεσθαι τι εἰδὼς, μήτ'  
ισχύος μετέχων, ἄλλως ἀρούρης ἀντόχρημα ὦν· ὃ δ' ἔτερος  
αὐθις, οὐκ οἶδ' ὅτι· παλίων κἀκεῖνος, ἐπήρθη μαντεύεσθαι·  
ἀλλ' εἰ καὶ σοὶ ξυνδοκεῖ εἰσεβιδάταντες ἄμφοι εἰς πλοῦτον, ἀ-  
ποπέμπωμεν ἐς τοὺς Σικελούς· ἔσται γάρ σοι ὁ ὄνος ἄξιος  
ἀπὸ τούτων· οἱ μὲν δὴ οὕτω διῆλυν προσηληκίζοντες· ὃ δὲ,  
παρακρούων, περιόσσει σικανὰν ποτιέρι, προτρυφῶν δέ.  
αὐτίκα αὐτοῖς ποιήσεσθαι τὴν ἐπίθεσιν.

Καταφύγειν διέμενοι. 379. Γράμματα ὑπερβαίνει. — Οὐκ ἔδεξε (ἐπὶ τῶν) ὑμ-  
νον. 383. Εἰς Σικελίαν βαλόμενος ἔστι ἐν Σικελίᾳ εἰς Σικανὴν ἀποδιὰ πρὸς  
πρὸς τοὺς Σικελῶνας. 384. Ἄνευ ἔργου (ἐπὶ τῶν) Σικελῶν  
εἶσαι σοὶ ἄξιον κέρδος, πωληθείς. 385. Αἰγίμνος προσδιδόμενος· ἐλπίων.

Ἢ δὲ κατάντησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον  
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,  
 Ἄνδρῶν ἐν μεγάρουσιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν·  
 Δείπνον μὲν γὰρ τοίγε γελοῖωντες τεύχοντο  
 Ἰδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔβρυσαν·  
 Δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,  
 ὅῃν δὴ τάχ' ἔμελλε θεὸς καὶ καρτερός ἀνὴρ  
 Θησόμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανόωντο.

390

ναμένων. 397. Κατάντησιν] ἀπεναντίας, πρὸ γυναικωνίτιδος. 390. δεῖπνον  
 τὸ ἀριστον· δίφρος δὲ ἡ νῦν δεῖπνος. 392. Ἀχαρίστεριν] λυπηρότερον, ἀπ-

Ἐν δ' οὖν τούτοις Ἠηνελόπη, καλεσμένη ἐπὶ δῖρου περι-  
καλλοῦς πρὸς τῆς γυναικωνίτιδος ἀπέναντι τῶν μνηστήρων,  
ἐπῆκουε πάντα· ἦν μὲν γὰρ αὐτοῖς τὸ ἄριστον ἔδον καὶ τερ-  
πνὴν, καὶ πλήρεις ἀστεῖσμιῶν τε καὶ γέλωτος, ἅτε δὴ ἀπὸ  
μεζῆκος παρασκευῆς ὡς ἐν ἑορτῇ γενομένης τῆς ἐστιάσεως·  
τὸ δὲ ἠεῖπνον ὄρωε ὀλεόριώτατον· οἷον Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἀ-  
θηναῖα ἔμελλον αὐτοῖς, χειρῶν ἀδίκων ὑπάρξαι, ἀπερ-  
γάζεσθαι.

---

δίστιρον. 394. Θεσπόμεναι] θέσιν. — Πρότεροι] εἰ γὰρ μνηστῆρες ὑπάρξαν  
χειρῶν ἀδίκων.

---



## ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Προέβλεπον ἡμετέροι τὸν γαμον αὐτὸ τοῦ Ὀδυσσεὺς  
 γενέσθαι τῷ ἔργῳ· οἱ δὲ ἐπαυνοῦσι ταῦτα. Τηλέμαχος δὲ  
 ἀξιώσας καὶ αὐτὸς καταβῆναι εἰς τὰς ἀρήνας, εὖν εὖν  
 γένη ἐπαύνοισι ἐλπίσιν, αἳ δ' αὖτε, εὖν' ἄλλος τις τῶν  
 μνηστήρων. Ὀδυσσεὺς δ' ἐξήρπεται ἑαυτον· Εἰματα καὶ  
 φιλοτιμῶ, ὅστις ἐστὶ καὶ παραγγέλλει ἐπιμελεσθῆναι τῶν

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ.

Τῶ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ ἦεν θυγὲρ γλαυκῶπις Ἀθήνη  
 Κούρη ἱαχέου, περίεργον Παιδοποιή  
 Τόξων μνηστήρεσσιν ἔμεν, πολὺν τέ σίδερον  
 ἔν μεγάροις Ὀδυσσεὺς, ἀθήλια καὶ γένου ἀρχή.  
 Κτήματα δ' ὀφειλήν προσέειπεν αὖ δόμοιο  
 Εἶλετο δὲ κλειτὴν εὐκαμπέα χειρὶ παγέῃ  
 ἰαχέου, χαλκὸν καὶ σίδηρον, ἑλπίσιν  
 Πᾶ δ' ἱμεναὶ θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.  
 Ἔσχατον ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτορ,  
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολύμηκτός τε σίδερος.

## ΤΟΥ Φ.

ἀνθρώπων· εἴτ' ἐπαελλῶν, αἰτεῖ παρὰ τῶν μηχανήρων πεί-  
ραν λαβεῖν καὶ αὐτοὺς, εἰ δύνατο ἐπιτεῖναι τὸ τόξον· ἀλλὰ  
τὸ μὲν πρῶτον περιφροεῖται· εἴτα Πηνελόπης ἐνισταμέ-  
νης, τείνει ζηῆδ' ὡς λαβὼν· κἀνταῦθα ἐγένετο βροτῇ  
παρὰ τοῦ Διὸς· καὶ Τηλέμαχος ἐπιδρώμενος, ἵσταται  
παρὰ τῷ πατρὶ, περιμένων πῃ· αὐτοῦ ἐν καιρῷ τὸ τῆς  
μάχης σημεῖον.

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ.

ΑΘΗΝΑ τῶνον ἐνέκλει εἰς τὸν νοῦν Πηνελόπῃ ἄθλον τὴν  
τοῦ τόξου τάξιν, καὶ τὸ διὰ τῶν σιδήρων ἐπαρσεῖναι τὸ βέ-  
λος· τῆς μηχανήρων ἐλθεῖναι· ὁ παίξειν μὲν αὐτοῖς ἦν ἄγχι-  
νος· δ' ἐσχάτου καὶ φέρου πολλοῦ ἔμελλεν αὐτοῖς γενήσεσθαι  
αἷτον· ὀναστᾶσα τῶνον ἀνέει τὴν κλίμακα· καὶ κλεῖν κα-  
λῆν τε, χαλκῆν τε ἐκ λαβῆς ἐλεφαντίνης λαβούσα, ἤλθε σὺν  
τῇ ἀμφιπέλῃ εἰς τὸν ἐνδύτατον τῶν θαλάμων· ἐνθ' ἔκειτο  
Ὀδυσσεὺς τὰ κειμήλεια, χαλκός τε, χρυσός τε πολὺς, καὶ

Ἡ χλίμακα εἴρηται δὲ καὶ χρυσάκη. — [Κόπη] ἔ; ἡ λαβὴ ἔ; ἡ ἰσ-

ἔνθα δὲ τόξον καὶ το πάλιντονον, ἥδ' ἐφαέτρην  
 ἰδοόκοι, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἰστοί·  
 Ἀῶρα, τὰ οἱ ξείνος Λακεδαιμόνι δῶκε τυγῆσας,  
 Ἰριτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.  
 Τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ ζυμβλήτην ἀλλήλοισιν 15  
 οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς  
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό β' οἱ πᾶς δῆμος ὄφελ' ἔλεν·  
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες αἶραν  
 Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι, ἥδ' ἐνομήας.  
 Τῷ ἔπειτ' ἐξεῖλεν πολλὰν ὁδὸν ἔλθεν Ὀδυσσεύς, 20  
 Παιδνὸς ἑὸν· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.  
 Ἰριτος αὖθ' ἔππουι διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο,  
 Διόδεχα θηλείαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·  
 Αἱ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέροντο,  
 Ἰππεὶ δὲ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον, 25  
 Φῶθ' Ἡρακλεῖτα, μεγάλων ἐπιήστορα ἔργων,  
 ὅς μιν ξείνον ἑόντα κατέκτανεν ὃ ἐνὶ οἴκῳ·  
 Σχέτλητος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέεσσαν, οὐδὲ τρᾶπέζαν,  
 Τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνη καὶ αὐτόν·  
 Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισιν. 30  
 Τὰς ἐρέων Ὀδυσσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,  
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐρύρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί  
 Κάλλιπ' ἀποθνήσκον ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.  
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὅθ' καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,  
 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέας· οὐδὲ τρᾶπέζην 35  
 Ἰνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπερνεν  
 Ἰριτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,  
 ὅς οἱ τόξον ἔδωκε· τὴ δ' οὐποτε δῖος Ὀδυσσεύς,  
 Εὐχόμενος πόλεμόνδε μελαιγᾶων ἐπὶ νηῶν,  
 Ἥρεϊτ' ἄλλ' αὐτοῦ μνήμα ξείνοιο φίλοιο  
 Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισιν· φέρε δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.  
 Ἡ δ' ἔτε δὲ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν  
 Οὐδὲν τε δρῦνόν προσεβήσατο, τῶν ποτε τέκτων·



Ξέσσαν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃν ἴθουνεν ,  
 ἔν δὲ σταθμοῖς ἄρσε; θύρας δ' ἐπέθηκε φαιινός· 45  
 Αὐτίκ' ἄρ' ἤγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,  
 ἔν δὲ κληῖδ' ἤκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,  
 ἅντα τιτυσκεμένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἥυτε ταῦρος,  
 Πασκόμενος λειμῶνι· τὼς' ἔβραχε καλὰ θύρετρα,  
 Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὦκα. 50  
 Ἢ δ' ἄρ' ὕψηλῃς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοὶ  
 ἔσταςαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἴματ' ἔκειτο,  
 ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον  
 Αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περίκειτο φαιινός·  
 ἔξομένη δὲ κατ' αἶθρι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα, 55  
 Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.  
 Ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρβηθι πολυδακρύτοιο γόοιο,  
 Βῆ β' ἔλκεναι μίγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,  
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην  
 ἱαδόκον· πολλοὶ δ' ἔνισαν στονόεντες οἴστοι. 60  
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος  
 Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.  
 Ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,  
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,  
 ἅντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα. 65  
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.  
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆραι μετηύδα καὶ φάτο μῦθον·  
 Κέλαιτέ μιν, μνηστῆρες ἀγένορες, οἳ τῷδε δῶμα  
 ἔχραστ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ  
 Ἄνδρες ἀπουχομένους πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλοι

τιον· εἴθ' οὕτως ἐφαρμόσας ἐπ' αὐτοῦ τοὺς σταθμούς, ἐπέ-  
θηκε τὰς θύρας, ἐξαρτήσας ἀπὸ τῶν στρουθῶν· λύσσασα οὖν  
τὸν ἱμάντα ἀπὸ τῆς κορώνης, ἐνέβαλε τὴν κλεινὴν καὶ περι-  
στρέψασα, ἀπέκρουσε τοὺς βαλάνους· ὁπίσω· τοῦτο δ' οὕτω  
σὺν βίᾳ γενόμενον, διήλκυσε μέγα, ἀναπετασθείσης τῆς  
θύρας. Ἐνταῦθα οὖν εἰσελθοῦσα, ἐπέβη τῆς σάνιδος· ἐνθα  
ἦσαν αἱ κιβωτοί, ἐν αἷς πολὺτι χρῆμα ἐσθλῆτος περιβρούσης,  
καὶ μύρου ἀποζούσης, ἐπέκειτο· ἀνασχούσα δὲ τὴν χεῖρα,  
ἔλαβε τὸ τόξον αὐτῇ θήκη ἀπὸ τοῦ πασσάλου· εἴθ' οὕτω κν-  
οθεῖσα αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἐαυτῆς τοῦτο καταθεῖ-  
σα, ἐπωδύρετο, ἐξελκύσασα αὐτὸ ἀπὸ τῆς τρύθνης.

Ὡς δ' αἴ τις εἶχε δακρύων, ἀναστᾶσα, ἤλθε παρὰ τοὺς  
μνηστῆρας, τότ'ε τόξον φέρουσα ἐν χερσὶ, καὶ φαέτραν  
μεστὴν τοξευμάτων· αἱ δὲ ἀμύριτοι εἶποντο, κίστην φέρου-  
σιν, ἐν ᾗ πολὺς σίδηρος ἦν, ὃ ἐχρήτ' Ὀδυσσεύς, ὅππῃ  
ἐμελέτα, τοξεύειν· Ὡς οὖν παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν ἐγένοντο,  
στᾶσα παρὰ τὴν σταθμὸν, λιπαρὰ κηθέμνη προβαλλομένη  
πρὸ τῶν παρειῶν, τῶν θεραπαινῶν περισταμένων αὐτῇ ἐ-  
κατέρωθεν, ἔφη πρὸς αὐτοὺς· τέδε. Ἀκούσατέ μου νῦν, μνη-  
στῆρες ἀγῆνορες, οἱ τὴν οὐσίην τοῦ Ὀδυσσεύος, ἀνδρὸς ἐκ  
πολλοῦ ἀποδημόντος, ταῖς ἐς ἄκρον ὑπερβολαῖς καταδα-

---

καὶ ἱμάντι ἡ θύρα ἦν δεδεμένη· ἦν δ' ὁ κρίκος ἐνταῦθα γε ὡς εἰκόσκει ἐν  
τῷ παραστάτῃ· ἄλλο δὲ τι τοῦτο ἐστίν, ἡ δ' εἴρηκεν ἐν τῷ Α. στίχ. 441.  
— 47. Κλειὶδ ἦμι] ἐνέβαλε τὴν κλεινὴν. — Ἀνέκρουεν ἐχθρὰς] ἀνέκρουσε τὰς  
βαλάνους τοῦ κλειθροῦ τοῦ νῦν λεγόμενου περάτης, ἢ περάντας, τὸν προω-  
θούμενον, καὶ πάλιν ἀνακυρόμενον σίδηρον. 48. Ἄντα τιτυσεμένη] τὴν περὶ  
τὸ ἔργον σπουδὴν τοῦτο ἐβούλεται δηλοῦν. 53. Ὁρεξάμενη] τενύσασα ἐαυτήν  
54. Γωρυτῆ] τῇ θήκῃ τοῦ τόξου. 56. Ἐκ δὲ ἦρει] ἐξῆρε τῆς θέσης. 57.  
Ὀγκιον] ἀγγεῖον τοῦτ', ἔθλα ἔβαιντο οἱ ὄγκαι· ὄγκαι δὲ οἱ πόγωναί, εἴτ' ἐν  
πτέρυγες τῶν ἀκίδων. 59. Ἐχρήατε] ἐβίβησθε. 71. Διδόναι ἐπισχεῖν] ἀποδοῦναι.



ταυνοῦντες, μηδεμίαν αἰτίαν πρὸς τοῦτ' εὐπρόσωπον ἔχοντες, πλὴν ὅτι ἐμὲ γλιχόμενοι γῆμαι· ἰδοὺ τοίνυν πρὸκειται το μέγα τοῦτο τόξον τοῦ 'Οδυσσεύς, ὑμῶν ἀγωνίσασθαι ὃς γὰρ ἂν ῥῆον αὐτὸ ἐπιτείνῃς, ἵσταρῃ τὸ θέλος διὰ τῶν περὶ νέων τούτων, δουρακίδια συμπαντίων ὄντων, τούτω ἰξέσται ἀναχέσθαι με εἰς γῆμον, τὸν περικαλλῆ καὶ πλούσιον τούτον οἶκον καταλιποῦσάν· σὺ δ' ἔγω γὰρ τοῖς ὕπνοις πολλοῖσις εἰ οἶδ' ὅτι μνησθήσομαι.

Ταῦτα δὲ εἰπὼσα, ἐπέθηκε τὸ τόξον ἰσχυρῶς, κἀκείνηται  
παροῦναι αὐτὴ μετὰ τῶν πολεμικῶν παρὰ τῆς μακρότητος  
ὁ δὲ, δεξιόχρως, κατέθηκεν αὐτὴ παρ' αὐτοῖς ὀδυρόμενος,  
συνεπωδύρετο δ' αὐτοῦ καὶ φιλοτίμος ὁ βουκόλος ὄρεσις, τῇ  
τοῦ δεσπότης τόξον ἰδὼν ὡς ἰδὼν Ἀντίνοος κλαίοντα, ἐπι-  
πασεν αὐτοῖς λόγους σκαυλὸς νήπιος ἀγκυρώσαι, λήγον, κακί-  
φρονούντες· τί γὰρ τασαῖς' ἀκαίρως κατακλιθεὶς ὄλεον,  
πᾶσις ἐκ τούτων τῇ γυναικὶ διατρέφοντες; ἢ οὐκ ἀρκεῖ αὐτῇ  
καθ' ἑαυτὴν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα κλαίειν, ὃν ἀπώλεσθε; δοῦν  
τοίνυν θάτερον, ἢ καθεύμενοι αὐτοῦ σιωπῇ, ἐσθίετε; ἢ μετα-  
στάντες, κλαίετε, ὅποι θέλετε, κατακλιπόντες αὐτοῦ τὸ τόξον,  
τούτων ὁ δὲ τὴν ἀπραγμὴν μακρότητος, ὅτι ἂν ἔργον ὀρέ-  
ισμένον ἄλλον σὺ δὲ καὶ γὰρ οἶμαι, ὅτι ἔλασται τοῦ τόξου  
ταῖναι· τίς γὰρ ἂν εἴη νῦν ἐν ἡμῖν, οἷος ἦν Ὀδυσσεύς; μέ-  
μνημαι γὰρ ἰδὼν, αὐτὸν ἔτι παιδίον ὄν.

Ταῦτα δ' ἔφη, οἰόμενος αὐτὸς· οὔτε τ' ἔσσεσθαι τό τε πόλιν  
ἐντείνει καὶ διὰ τῶν σιδήρων ὀστεύσασθαι εὐσέλιον· ἡλικίως  
εἰδώς, ὡς αὐτὸς πρῶτος γεύσεται πικρὸν τοῦ οὔτου παρὰ  
Ὀδυσεύως, ὁ καὶ πρῶτος αὐτὸς ἐξυβρίσας· εἰς αὐτὸν, καὶ  
τοὺς ἄλλους, πρὸς ταῦτ' ἀποστρέφας·

... 80. ...



Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱ; Τηλεμάχοιο·  
 ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονι θυῆκε Κρονίων·  
 Μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτὴ πὲρ ἑοῦσα,  
 Ἄλλω ἅμ' ἔψαλαι, νοσφισσαμένη τότε δῶμα·  
 Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶ, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ. 105  
 Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδ' αἰνέειτ' ἀέθλων,  
 Οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,  
 Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης·  
 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπειροῖο μελαίνης.  
 Καὶ δ' αὐτοὶ τόδ' αἶψ' ἴσσι· τί με χρεὼ ματέρος αἴου; 110  
 Ἄλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρελκυστα, μήδ' ἔτι τόξου  
 Διὸν ἀποτροπᾶσθε ταχυστύος, ὅφρα ἴδωμεν.  
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·  
 Εἰδέναι ἐντανύσω, διοϊστεύσαι τε σιδήρου,  
 Οὐδέ μοι ἀργυμένω τάδε δῶματα πόντιν μήτηρ 115  
 Δείποι ἅμ' ἄλλω ἰούσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπιθε λοιπαίμην,  
 Οἷός τ' ἦδη πατρὸς ἀέθλια καλὰ ἀνελέσθαι.  
 Ἢ καὶ ἀπ' Ὀλοῦν γλαῖναν θέτο ρομφαίασσαν,  
 Ὀρλὸς ἀναΐξας, ἀπὸ δὲ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.  
 Πρωτὸν μὲν πελόνας στήσεν, διὰ τάρην ὀρύξας; 120  
 Πᾶσι μίαν μακρὴν καὶ ἐπιστάθμην ἵθυνεν·  
 Λαοὶ δὲ γαῖαν ἑνάξ'· τάρης δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,  
 ὡς εὐκρίτως στήσεν πάρος δ' οὐ πόποις' ὀπόμεν.  
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρίτιζεν.  
 Τρεῖς μὲν μιν πολέμιζον, ἐρύσσοντο καὶ μεμαχόμενοι 125  
 Τρεῖς δὲ μέγας θίξας, ἐπιελπόμενος τόξω θυμῷ,  
 Νευρὴν ἐντανύσειν διοϊστεύσειν τε σιδήρου.  
 Καίνω καὶ δὴ β' ἰσχυρῶς θίξω τὸ πέταρτον ἀνέκον,  
 Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνέσσει, καὶ ἐσχεύει ἱέμενόν περ.

ἁλῶν· αἱ τοὶ γὰρ παρὰ τὸ ἄτε, ὁλαπτοῖς· ἀκατα, οὐκ ἰσχυρῶς. 111. 11.

ἔν δὲ τούτῳ ἀναστὰς Τηλέμαχος, φησὶ πρὸς αὐτούς·  
 παπαί! ἡπούγε ἀνύητον ἐποίηστέ με νῦν ὁ Ζεὺς, ἀρελῶν μου  
 ὁλως τὸν νοῦν· ἡ μὲν γὰρ μήτηρ, καίπερ περιέρρων οὔσα,  
 γάμου δευτέρου μέμνηται ἤδη, καίρῃσιν ἐγνωκέναι ἐτέρῳ  
 ἀνδρὶ ὀμιλῆσαι, καταλιποῦσα τὸν οἶκον τούδε· ἐγὼ δ' ὁ νή-  
 πιος χαίρων γελῶ· ὦ τῆς ἀρροσύνης, εἰς ἣν ἐγὼ περιέστην·  
 ἀλλ' ἄγεθ' ὑμεῖς νῦν ἐπειδὴ προορίναι ἄλλον τοιαύτη, οἷα  
 οὐκ ἄλλη γυνὴ μήτ' ἐν Λατιά, μήτ' ἐν Πύλῳ, μήτ' ἐν Ἄργει,  
 μήτ' ἐν Μυκῆναις, μήτ' ἐν Ἰθάκῃ αὐτῇ, ἢ ἐν Ἰπείρῳ μελαί-  
 νῃ· καὶ τί με γρὴ λέγοντ' αὐτὴν περὶ τῆς ἐμαυτοῦ μητρὸς  
 ἐν εἰδῶσιν ὑμῖν, διατρέβειν, ὅσον ἦδ' ἐπ' ἀρετῇ ὑπερέλασε  
 πάσας; ἀλλ' ἄγετ' ἀγωνισόμεθα, μήδ' ἀναβαλόμεθα, μη-  
 κέτι μηδεμιᾶ προφάσει ἀπεχόμενοι τοῦ τείνειν τὸ τόξον· εἴ  
 εἰδῶμεν, ὅστις ἐν ἡμῖν ἄριστος εἴη· καὶ δὴ ἐπιτρέψατέ μοι  
 πρῶτον τούτου πειρᾶσθαι πρῶτως· εἰ γὰρ τείνας διούστεύσαι-  
 μι διὰ τοῦ σιδήρου, οὐκέτ' ἐλπίζω ὄψεσθαι τὴν ἐμαυτοῦ μη-  
 τέρα ἐλομένην καταλιπεῖν οἶκον παῖδ' αὐτοῦτον, οἷον τὸ πα-  
 τερφον ἐν ἄλλοις γενόμενον ἄξιον ἀρεσθαι κλέος.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἀνεπήδησε, καὶ ἀπολέμενος τὴν τε γλαῖ-  
 ναν καὶ τὸ ξίφος ἀπὸ τῶν ὤμων, πρῶτον μὲν ἔστησεν ἐξῆς  
 τοὺς πελέκεις ἐπὶ σκολώπων, διωρύχας τάχρυν μικράν, καὶ  
 ἰθύνας πάντα κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν, ἐξίσωψε σὺν κόσμῳ  
 αὐτῷ τὴν γῆν τοῖς ποσὶν, ὥστε θάμρ' ὅσχε πάντας ὀρώοντας·  
 ἐτύγγανε γὰρ σὺν ὅσῳ ἡσυχρόνους ἐν τούτοις· ἔκ δὲ τούτου  
 στὰς ἐπὶ τοῦ οὐδῶ, ἐπειρᾶτο τείνειν· καὶ τρεῖς μὲν ἐπιβίβ-  
 λόμενος, ἐξέπεσε· τὸ δὲ τέταρτον ἐπίτεινεν ἄν, εἰ μὴ ὀδυρ-

νῆσι] προφάσειν, ἀναβλαῖς, 117. Οἷος] ἐστὶ ἀναφορικὸν εἰς τὸ λαοίπῳ  
 (αὐτοῦ) 122. Ἰθαξ:] σιμπύσσιν, ἡρώσιν, ἑτοιμασίαν ἢ περιτομήν  
 — Ἰθάξ, ἡρώξ, πῶς τὸ ὄνομα τὸ ἡρώξ, ὅτι τὸ, τάρων, καὶ τῶν

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχου. 130  
 ὦ πόποι, ἦ καὶ ἔπειτα κακὸς τ' ἔσται καὶ ἄκαυτος,  
 ἢ ἐν νεότερός εἰμι καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα  
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη.  
 Ἀλλ' ἄγεθ', οἵ περ ἐμῶ οὐδὲ προφερέστεροί ἐστε,  
 Τόξου παρήσασθε, καὶ ἐκτελέσωμεν ἀδύλον. 135  
 ὣς εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ τοῦ θῆκε χαμαὶ,  
 Κλίνας κολλητῆσιν εὐξέσσης στανίδεσσιν.  
 Αὐτοῦ δ' ὦκα βέλος καλῇ προσέβληνε κορυφῇ·  
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.  
 Τοῖσι δ' Ἀντίνοος μετέρη. 140  
 Ὀρυσσθ' ἐξοῆς ἐπιθέξαι πάντες ἑταῖροι,  
 Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχρεύει.  
 ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπὶ κνήδανε μῦθος.  
 Λαιώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,  
 ὅ σσι θυρακὸς ἔσκε, περὰ κρητῆρα δὲ καλὴν 145  
 Ἰξε μυχοίτατος αἰεὶ ἀτασθαλίαι δὲ οἱ οἴω  
 ἔχθραί ἔσαν, πᾶσιν δὲ νειμέσσε μνηστήρεσσιν·  
 ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὦκα·  
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου παρήτιζεν·  
 Οὐδὲ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ κἄμιν χαῖρας ἀνέλκωσι, 150  
 Ἀτρίπτου, ἀπαλᾶς· μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν·  
 ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.  
 Πολλοὺς γὰρ τότε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει  
 Θουπῶ καὶ φυγῆς ἐπειὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν  
 Τελιναμένῃ ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐδ' ἔνεκ' αἰεὶ 155  
 ἔνθ' ἄδ' ἐμυλόμεν, ποτιδέμενοι ἥματα πάντα.  
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἥδ' ἐμὴ  
 Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεὺς περ ἄλλοτε  
 Αὐτὰρ ἐπὶ τὸν τόξου παρήσεται, ἥδ' ἔδεται,

σὺς ἀνακούσας ἐκόλυσε· διὸ ἀποστὰς, ἔφη τάδε αὖ ὦ τῆς  
 ἀτυχίας! οὐ γὰρ σὶδ' ὑπότερον φῶ, νέω ἐτι βραχίονι ἥττων  
 ἐξελέγχουμαι εἶναι, ἢ ὅττω κινῶς ἐπὶ ἐσσηται ἀρνασθῆναι,  
 εἴ τις μοί ποτε χειρῶν ἀδίκων ὑπάρξει; ἀλλ' ἄγεθ' ὕμῃς,  
 εἰ κρείττους ἐμῶ ἰσχυρὸν πεφύκατε, τεύχεσθε τῆς τάσεως,  
 ὅπως ἂν θάσσον τέλος ἐπιθῶμεν τῷ περὶντι ἄγωνι· καὶ  
 τοῦτ' εἰπὼν, κατέθηκε μὲν τὸ τόξον ἐπὶ τῶν σκευίδων, προσ-  
 κατέθηκε δὲ καὶ τὸ βέλος, τῇ τοῦ τόξου αὐτὸ ἀπασσομένης κα-  
 ρύνης· καὶ μεταστὰς, κατελάθεν, ὅτι ἦν κατέχων τόξον.

Ἰκθ' δὲ τοῦτου γινώμενος ἀσκήματος Ἀντινόη, ἀποστὰς  
 ἐκ δεξιῶν, ὅθεν ὄνυχον αὐτοῖς, ἐν μέρει πάντας τοῦ ἀρ-  
 νοῦ πειρασθαι, ἐδέξαντο· τοῦτο πάντες· καὶ ὁ δὴ ἀνίσταται  
 πρῶτος πάντων Λαώδης ὁ Οὐλύπος, ὁ δὲρ θυροκόπος, περὶ  
 τοῦ κρατῆρι προσκαλεζόμενος· ἐν τῷ ἐνδοτικῷ, τὰ τε ἄλλα ἀ-  
 ριστοῦ ὦν, καὶ δὴ τάς θ' ὑπερβύλας τε καὶ ὄφρας ἀπασσομέ-  
 νος, καὶ τοὺς ἄλλους μνηστῆρας ἐν πᾶσι τούτοις κατε-  
 μεμρόμενος· Οὗτος οὖν λαβὼν τὸ τόξον, ἐπειράτο ἐντείναι·  
 ὡς δ' οὐκ ἠδύνατο, ἀνάσκητος ὦν, καὶ σφύδρα ταῖς χερσὶν  
 ἀπαλῶς, ἔφη πρὸς τοὺς ἄλλους· τινάδε εἰσὶ μοι, ὅ γ' αἶψα  
 οὐκ ἂν τείναιμι, ὡς ἔγωγε πείθω ἐμαυτόν· ὅμῃν δ' εἴ τις  
 ἄλλος, λαβέτω, τεινάτω· πλὴν πολλοὺς ἀριστίως τὸ τόξον  
 τοῦτ' οὐδ' ἔχον ἀρκαίησιν ἄρναται· δ' αὖτ' εἰς τείνεται, ἢ ἔπει-  
 τας ἀτυγῆσσι, ὧν ἕνεκα ἤκομεν ἰῶδε, μόναις ἐλπίσιν ἕκαστος  
 ἐπαυρόμενος· νῦν μὲν γὰρ τέλ' ἄντις καὶ ἐλπίσεις τὴν τοῦ  
 ἰδυσεῖως ἀγαγέσθαι γυναῖκα· τοῦ δὲ τόξου πειράθεις, ἀρέ-

131. Λαοῖς] ἀσθενὴς ἀδύνατος. 131. Κρατῆρι τῷ τοῦ τόξου ἀερῷ. 132. θυροκόπος] μάντις, παρὰ το κοῖν, ἢ καὶ ὁ ὅστις κατὰ τὰ θυροκόπος. 133. ἀρκαίησιν] ἀσπιδόεις τὸ τεύχεα. 133. ἀρκαίησιν] χερσὶν, παρὰ τὸ ἰδ' αἶψα καὶ ὄφρας.

Ἄλλην δ' ἡ τιν' ἔπειτα Λαγυιάδων εὐπέπλων 160  
 Μινάσθου ἐδνοισιν διζήμενος. ἡ δὲ κ' ἔπειτα  
 Γήμαϊ', ὅς κε πλεῖστα πόρρι καὶ μέρσιμος ἔλθοι.

ὣς ἄρ' ἐφώνησεν καὶ ἀπὸ τοῦ τάξον ἔθηκεν,  
 ὡς ἄρ' ἐπὶ πλοτῆσιν εὐξέστης σανίδεσσιν· 165  
 Κλίνας καὶ πλοῦς προσέκλινε κορώνη.

Αὐτοῦ δ' ὠκυβάλος καλὴ, ἣν ἔνθεν ἀνέστη.  
 Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετο ἐπὶ θυρῶν· ἡ δὲ γὰρ ἔκρινε.  
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.

Λαιῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,  
 Διωνόν τ' ἀργαλέον τε; (νεμεσσώμαι δὲ τ' ἀκούων)  
 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαθήσαι. 170  
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασθαι σὺ τανύσσαι.

Οὐ γάρ τοι σέγε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,  
 Οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ οἴστων·  
 Ἄλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί·  
 ὧς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάντιον, αἰπόλον αἰγῶν. 175

Ἄγρει δὴ, πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,  
 Πῦρ δὲ τίθει δῖον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,  
 ἔκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔντονος·  
 ὄρα νεοὶ θάλαποντες, ἐπιγυρίοντες ἀλοιγῇ,  
 Τόξου περὶώμεσθα καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον. 185

ὧς φάτο· ὃ δ' αἰψ' ἀνέλας Μελάντιος ἀκράματον πύρ·  
 Πῦρ δὲ φέρον δῖον τε ἔθηκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,  
 ἔκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἔντονος·  
 Τῷ ῥα νεοὶ θάλαποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο  
 ἔντασθαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιθευίας ἦσαν. 185

Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπέιχε καὶ Εὐρύμαχος Θεοκλίδης,  
 Ἀρχοὶ μνηστῆρων· ἀρετῇ δ' ἴσαν ἔξω· ἄριστοι.  
 Τῷ δ' ἐξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἄρ' ἄμρω  
 Βουκόλος ἡδὲ συροβὸς Ὀδυσσεὺς θεΐοιο·  
 ἔκ δ' αὐτὸς μετὰ τοῖς δόμοις ἔκλυε δῖος Ὀδυσσεύς. 190

Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκείνους θυρεὸν ἔσαν ἡδὲ καὶ αἰθρῆς,  
 φθιγγόμενός σφ' ἐπέσσει προσκῆδα μετ' ἐχέσσαν·  
 Βουκόλῃ καὶ σὺ συροβῷ, ἔπος τί κε μνηστῆρας,

μενος τοῦ σκοποῦ, ἄλλην τινὰ τῶν Ἑλληνίδων ἑκαστος σκο-  
πεύσθω, ἰδῶναι πολλοὺς θηρώμενος, ἣν ἂν εὕρῃ· ἥδε δ' ἀγέσθω,  
ὅς ἂν αὐτῇ πλείω δῶ, καὶ ὁ θαίμων διέτα ξε. Ταῦτα δ'  
εἰπὼν καὶ οὗτος, κατέθηκε τὸ τόξον χαμαὶ, προσερείσας καὶ  
τὸ βέλος αὐτῷ παρὰ τῇ κορῶνῃ· μεταστὰς δὲ, ἐκαθέσθη,  
ὅπου αὐτῷ ἔθος ἦν.

Ἐκ δὲ τούτου Ἀντίνοος ὥρμηται λόγοις ἐφοδρότερος ἐπ'  
αὐτόν. Λειώδες, λέγων, τίνα τοῦτον εἶρχεαι λόγον, οὕτω  
δεινὸν καὶ σκαιόν· οὐ γὰρ ἀνασχετὸν ἔμοιγ' ἀκοῦσαι, ὥς τὸ  
τόξον τουτοὶ πολλοὺς τῶν ἀριστείων ἀποστερήσει τοῦ ζῆν, ἐ-  
πειδὴ σύγ' οὐχ' οἷος εἰ τεῖναι, τοιοῦτόν σε τῆς μητρὸς γει-  
ναμένης, οἷον μὴ εἶναι ἱκανὸν τοῦτό γε ποιεῖν· ἀλλ' οὐκ ἂν  
πάντες τοιοῦτοι εἴημεν πεφυκότες. Ἐπειτα στραφεὶς πρὸς  
Μελάνθιον, ἴθι, φησὶν, ὦ Μελάνθιε, ἀνάγκη χυσοῦν πῦρ ἐντὸς,  
καὶ παραθεῖς αὐτοῦ δίφρον ἐπιβεβλημένον κωδίῳ, κόμισον  
χόνδρον στέατος ἐκ τῶν ἐνδοθεν, ἵνα πρὸς τῷ πυρὶ ὑποθάλ-  
ποντες ἐπιχρίωμεν τὸ τόξον κατὰ μικρόν, ὥσθ' ὑγρανθὲν  
εὐαγωγότερον ἡμῖν εἶναι χρήσασθαι.

Ἐκ δὲ τούτων σπεύσας ὁ Μελάνθιος, ἀνέλασε πῦρ, καὶ πα-  
ραθεῖς δίφρον σὺν κωδίῳ, ἤνεγκε καὶ τὴν πρὸς μελὴν· ἥ οἱ νέοι  
χρίοντες τὸ τόξον παρὰ τῷ πυρὶ, ἐπειρῶντες, εὐλυγιστότερον  
ποιήσαντες, τεῖναι· ἀλλ' ἰσχύος ἔτι πολλὴν ἀπελείποντο.

Ἀντίνοος μέντοι καὶ Εὐρύμαχος, ἄμφω τῶν μνηστήρων  
τὰ πρῶτα φέροντες, ἅ τε τῶν ἄλλων διαφέροντες ἀρετῇ, οὐδ'  
οὕτως ἀπέχοντο.

Ἐν δὲ τούτῳ Ὀδυσσεύς, ἰδὼν τόν τε βουκόλον καὶ τὸν  
συφορβὸν ἐξεληθόντας, ἐπηκολούθησεν ἡσυγῇ· ὥς δ' ἔξω πάντες  
παν ἐγένοντο τῆς αὐλῆς, προσιών αὐτοῖς, βουκόλε, ἔρχεαι,  
καὶ σὺ συφορβὲ, ἄρ' εἴπω ὑμῖν ὅ,τι ἀπόρρητον οἶδα· ἥ γάρ

ἢ αὐτὸς κεύθω; ράσχει δέ με θυμὸς ἀνώγει.

Πῶτ' ἔειπ' Ὀδυσσεύϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι. 195

ἴδω μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸν ἐνεΐκοι;

ἢ καὶ μνηστῆρι τσιν ἀμύνειτ', ἧ Ὀδυσσεύϊ;

Ἡΐπαιθ', ὅπως ὑμέας κραδίη, θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βαῶν ἐπιδουλόης ἀνὴρ·

Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσεις ἐσθλῶρ, 200

ὡς ἔστι μιν καὶ τοῖς ἀλλοῖς, ἵππεσι δὲ ἰοῦσι καὶ ὀρέων

ἱουῖσι; γ' οὔη ἐλὼ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

ὣς δ' αὖτως Εὐμῆαιος ἐπεύχεται πᾶσι θεοῖσιν·

Νηυστῆσαι Ὀδυσσεύα ποσειδῶνα ὡς ἐδύμενδε.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πῶγε νόον νημερτέ' ἀνέγνω, 205

ἱεχούτις σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἰνδον μὲν δὴ δὴ αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας

ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτι ἐς πατρίδα γαῖαν.

Γιγνώσκω δ', ὡς σφῶν ἐλθομένοισιν ἰκάνω,

οἷσι δαμόων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τοῦ ἄκουα. 210

Εὐξαμένω ἐμὲ αὖτις ὑπὸ τροπον οἴκαδ' ἰκῆσθαι.

Σφῶν δ', ὡς ἔσταί περ, ἀληθείην καταλέξω.

Ἢ γ' ὅπ' ἐμοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,

ἄλλοι μὲν ἀμφοτέροισι ἀλόχους καὶ κτήματ' ὀπάσω

οἴκατ' ἐγγύ· ἐμοῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα 215

Τηλεμάχου ἑτάριον τε, κακογνήτω τε ἔσεσθον.

Ἢ δ', ἄγε δὴ, καὶ σῆμα ἀριτρεδὲς ἄλλο τι δείξω,

ὅφρα μ' εὖ γινώσκων πιστωθῆϊτόν τ' ἐνὶ θυμῷ.

Οἷόν μιν τὴν ποτὲ μεσὺς ἤλασσε λευκῷ ὀδόντι,

Περηνεσὸν δ' ἐλθόντα σὺν υἷασι Λυτολόχοιο.

ὣς εἰπὼν ῥάκεα μεγάλης ἀποέρραθεν οὐλοῦ.

Τὸν δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην αὖ τ' ἐρράσσαντο ἱκλῶντο,

μεινον ἄνθρωποι γενέσθαι ἐν ὕμῳ; βαλομαι γὰρ εἰδέναι, τί ποτ' ἂν ποιήσαιτε, εἴ ποθεν Ὀδυσσεύς, θεῶν τινος πέμψαν-  
τες, ἐπιστάτη ᾧδε σούελλα δὲ μάλα; πότερον ὀφυνεύετε μνη-  
στερσιν, ἢ πρὸς αὐτὸν τὸν δεσπότην στήσασθε παραχρῆμα;  
τοῦθ' ὕμᾱς ἄξιόν τέληθές μοι εἰπεῖν.

Βουκόλος δὲ πρὸς ταῦτα· γένοιτό μοι, Ζεῦ πάτερ, μόνον  
ἰδεῖν ἐκείνον· καὶ τότε ὅβρι σύγ', ὦ ξένε, εἴα μὲν ἔμοιγε ἡ  
ἰσχὺς, εἴα δὲ καὶ οἱ βρογχίονες οὔταν· τούτῃ δ' ἤρχετο καὶ  
ὁ Εὐμήχις Ὀδυσσεά ἰδεῖν νοστήσαντα οἴκαδε.

Ὡς οὖν πείραν λαβὼν αὐτῶν τοῦ φρονήματος, ὄρατε οὖν  
Ὀδυσσεά, ἔφη, αὐτὸν ἐμὲ ᾧδε ὄντα· ὅς πολλὰ μὲν παρὰ  
παιλῶς παλῶν, ποσειδάων ἐκείνου εἰκαστὴ ἤδη ἔστι εἰς φί-  
λῳ πατρίδα γαῖαν· καὶ χαίρω χαίρουσιν ὑμῖν παραγεγονη-  
μένους, τοῖς μόνις πιστοῖς τῶν οἰκετῶν μου γεγενημένους·  
ἐκ πολλῶν γὰρ ἐγὼ εἶδα ταῦτα, μηδενὸς τῶν ἄλλων εὐχο-  
μένου με ἀφικέσθαι· ἴστε τοίνυν ὑμεῖς γε· (καὶ γὰρ ἀνάγκη  
πιστοῖς ὑμῶς ὄντας εἰδέναι ταῦτα) ὥς εἰ θεοὶ ὀλέσ μοι τῶν  
μνηστήρων κρατῆσαι, αὐτίχ' ὑμῖν γοναῖλας δούς, κτήμα-  
τά τε, καὶ οἰκίας ἐγγὺς ἐμαυτοῦ, φίλους καὶ ἀδελφοὺς Τη-  
λεμάχῳ ποιήσομαι· καὶ ἵνα μὴ ἀφρίσκη ὑμῖν ταῦτα ἔ-  
δευτε ἴδετε τὴν οὐλὴν ταυτηνί, σῆμ' ἀρίγνωτόν Ὀδυσσεῶς  
τοῦ ὑμετέρου δεσπότην· ἦν σὺς ἐπέβλεψέ μοι ἐν Πάρνασσῳ,  
κασιδιᾷ νέφ' ὄντι, ὅπῃτε μετὰ τῶν Λυτολόκου ἐκείῳ θερούον-  
τες ἐτυγχάνομεν· καὶ ταῦτα· εἰπὼν παρεγγύμνασεν αὐτοῖς τὴν  
ἐπιγουνάτιδα.

Τούτῃ δὲ ἰδόντες ἐκείνοι, μηδενὸς ἔτι ἀμφιδύλου ὑπολα-  
πομάνου, περιεγύθησαν αὐτῷ πανταγύθεν, προσφύγοντες ταῖς

107. Ὡς αὐτίς ἐγὼ] τὸ πρὶντοῦτον ἄντωνυμιῶν πλείστην ἔσθην ἀπὸ τῆς ἐπὶ  
ἐμῇ. 221. Ἀπείργαθ' ἄνευρες, 222. Εἰφύρασσαντο συνήκειν.



Κλαῖον ἄρ'· ἄμφ' Ὀδυσσῆα δαΐφρονι χεῖρε βαλόντες,  
 Καὶ κύνεσσιν ἀγκαπζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὄμους.  
 ὧς δ' αὖτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσεν· 225  
 Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φῶς ἡελίοιο,  
 Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρούκακε, φώνησέν τε·  
 Παύσεσθον κλαυθμῷο γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται

Ἐξελθὼν μεγάραιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.  
 Ἀλλὰ προμνηστῖναι ἐσέλθετε, μηδ' ἄμα πάντες· 230  
 Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὑμεῖς· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγασσὶ,  
 Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βίον, ἣδ' ἐφαέτρην·  
 Ἀλλὰ σὺ, δῖ' Εὐρυκίε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον  
 Ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπὼν τε γυναῖξιν 235

Κληῖσσαι μεγάραιο θύρας πακινῶς ἀραρυίας·  
 Ἦν δέ τις ἦ στοναχῇ, ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ  
 Ἀνδρῶν ἡμετέρουσι· ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε  
 Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ·  
 Σοὶ δέ, φιλοτίμῃε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς 240  
 Κληῖσσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱλθαι.

ὧς εἰπὼν εἰσῆλθε δόμους εὐναιετόντας·  
 Ἔζετ' ἐπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἐνθεν περ ἀνέστη·  
 Ἔς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἵτην θεῖον Ὀδυσῆος.

Εὐρύκλῃος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνέσχε, 245  
 Οὐλομένην δὲ καὶ ἔλθῃ αἶψα παρὶς· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὥς  
 Ἐταπείναι δυνατόν· μίχα δ' ἔστινε κυδάλιμον κίχρ'  
 Ὀχλῆσσαι δ' ἄρα εἰπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνομάζον·  
 ὦ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·  
 Οὔτοι γάμου τοσσαῦτον ὀδύρομαι, ἀγνύμενός περ· 250  
 ἔστι καὶ ἄλλαι πολλαὶ Λαγιδῆς, τῶν ἐν στήθεσσι  
 Ἀμριάλῳ Ἰθάκῃ, ἣδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·

χερσί, καὶ καταριλοῦντες τὴν τε κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ τοὺς  
ὤμους· ὡς δ' αὖτως καὶ Ὀδυσσεύς· περιπτυσσόμενος αὐτούς,  
ἐφίλει κεφαλὴν τε καὶ χεῖρας· τάχα δ' ἂν καὶ εἰς δυόμενον  
ἦλλον ἐπωδύραντο, εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς ἐκέλευε παύσασθαι. ἐπί-  
σχεθ' ὅμοις νῦν, λέγων πρὸς αὐτούς, τοῦ κλαθμοῦ, ἵνα μὴ  
τις ἰδὼν παθὲν, εἰσελθὼν ἀναγγείλῃ τοῖς ἔσω· ἀλλ' ὥρα μά-  
λισθ' ἡμᾶς εἰσιέναι, ἄλλον ἄλλου μακρὸν διαλείποντας, πρῶτον  
μὲν ἐγὼ, εἴθ' ὅμοις ἐν μέρει ἐκότερον ἐρεῖξτε· ἐκεῖνο δὲ πρὸ  
πρώτου προσχέτομαι τὴν νῆν· τὸν γὰρ μνηστῆρων ὡς μὴ ἂν  
ἐπιστήσαντο δοῦναι τὴν τέξον καὶ τὴν φαρέτραν, μέμνησο  
σὺ, ὦ ἱδύμεαι, λαθὼν ταῦτα δοῦναί μοι, καὶ τὰς γυναῖκας  
κλειεῖσαι ἀσφαλῶς τῆς θύρας ἐνδοθεν κλεισαι· ἦν δέ που γε-  
ναίχῃσ' ἀνδρῶν ἀκούσκειν παρ' ἡμῖν, μὴ προκύπτειν· ἀλλ'  
αὐτοῦ καθημένους ἡσυγῇ, ἄμφω τὰ ἑαυτῶν ἀσχολεῖσθαι· σὺ  
δ' αὖ, ὦ φιλοσίτεια, ἐπιμεθεὺς τῶν θυρῶν ταυτωνὶ τῆς αὐλῆς,  
ἀσφαλισόμενος αὐτῇ τῇ κλειδί. Ὁ μὲν ταῦτα διατάξας, εἰ-  
σίειν ἐκαθέσθαι ἐπὶ τῷ δίφῳ, ὅθον ἦν ἐξανυστηκώς· ὡς δ'  
αὖτως καὶ αἰθεράποντες εἰσελθὼν μεμνημένοι τὰ ἐντεταλμένα.

Ἦν δὲ τούτῳ ἱερὸν ἄγχος περιέχλων το τῆξον παντοίως  
παρὰ τῇ πυλὶ, ὅχ' αὖτε τῇ οὐδ' ὡς ἐπιτεῖναι οὐδὲνα τρέ-  
πον· δυνάμει δ' ἐπαιετο ταῦτα καθ' ἑαυτὴν προσαληγίστας, ὅ  
τῆς δυστυχίας, ἔρη, ἐπίσχεσθαι, καὶ πᾶσαν ὅλην τοῖς λοι-  
ποῖς· ὁ γὰρ ἐπὶ χεῖρά μοι ἔρχεσθαι τοῦτον ἐπὶ τῷ γάμφῳ  
πολλὰ καὶ γὰρ καὶ ἄλλαθι πολλὰ καὶ ἄλλα καὶ ἐν ἱεῖσιν γο-

φιλῶς. 225. Ἐκαστοι] ἐφίλει εἰς ἀγάπης. 227. ἱδύμεαι] ἐκώλυ. 228. Προμνηστῆροι] μὴ ἅμα πάντες, ἀλλ' ἄλλος μετ' ἄλλον. 239. Παντοίως (οὐκ οὐκ) πρὸς τῇ. 241. [ἔλπει] ἐπιβελῆν. 249. Περὶ τ' αὐτοῦ] περὶ τῇ φαρέτρῃ.

Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες· εἰ μὲν  
 Ἀντίθεος Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι  
 Τόξον· ἐλεγχμὴν δὲ καὶ ἰσσομένοισι πυθέσθαι. 255

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·  
 Εὐρύμαχ', οὐχ' οὕτως ἔσται νοεῖς δὲ καὶ αὐτός.  
 Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο  
 Ἀγνὴ· τίς δέ καὶ τόξα τιταίνουσ'; ἀλλὰ ἔκηλοι  
 Κἀνθετ' ἀτὰρ πελέκειά, γε καὶ εἰ κ' εἰδόμεν ἅπαντας 260  
 Ἑστάμεν· οὐ μὲν γὰρ τιν' ἀναιρήσεσθαι ὄλω,  
 Ἐλθόντ' εἰς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.  
 Ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπιάσσειν,  
 Ὅφρα σπείσαντες, καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.  
 Ἦδ' ἔην δὲ κλεισῆς Μελάνθιος, αἰπόλον αἰγῶν, 265  
 Αἰγὴς ἄγειν, αἱ πᾶσι μὲν' ἐξοχοὶ αἰπολίοισιν,  
 Ὅφρ' ἐπὶ μηρία θέντες, Ἀπόλλωνι χλυτοτόξῳ  
 Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιγύνδανε μῦθος.  
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ' ἐπὶ χεῖρας ἔρχοντο, 270  
 Κοῦροι δὲ χρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·  
 Νόμισαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπιάσσειν.  
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἔπειν ὅ', ἔσαν ἰθὺς θεῖος,  
 Τοῖς δὲ δοῦλοισι μὲν ἑτέρη πόλιν ἔπειν Ὀδυσσεύς·  
 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγκυλιπῆς βασιλείης; 275  
 Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·  
 Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα  
 Δίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔτος κατὰ μοῖραν εἶπε.  
 Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖαν·  
 Ἦδ' ἔην δὲ θεὸς δῶκεν κράτος, ὅ κ' ἐθέλησαν. 280

ναϊκές τέ εἰσιν ἀγαγέσθαι, ἣν ἄν τις βούληται· ἀλλ' εἰ το-  
σοῦτον τῆς τοῦ Ὀδυσσεύς ἰσχύος ἀπολειπόμεθα, ὥστε μῆα  
δὲ τὸ τόξον ἐκείνο δύνασθαι τεῖναι οὐ τί ἂν αἴσχιον εἴη ταῦθ'  
ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὕστερον λέγεσθαι;

Ἀντίνοος δὲ πρὸς ταῦτα· Εὐρύμαχ', ἔφη, ἔγωγε μὲν οὐ  
τοῦθ' ὑπολαμβάνω τούτου αἴτιον εἶναι· ἀλλ' ὃ οὐδὲ τὴν σὴν,  
οἶμαι, λέληθε σύνεσιν· ἴσμεν γάρ σήμερον δημοτελῆ ἐορτὴν  
τῇ Ἀπόλλωνι οὖσαν· πῶς οἶν ἂν εἴη θεμιτὸν κατὰ ταύτην  
τανύειν τόξα; ἀλλὰ καταθώμεθα νῦν γε τοῦτο, καλῶς τε καὶ  
εὐσεβῶς ποιῶντες· τοὺς δὲ πελίκαις ἐῷμεν κατὰ χώραν ἐσά-  
ναι· οὐδένα γὰρ οἶμαι ἐλθόντ' ἄλλοθεν ἀνατρέψειν· εἰσελθόν-  
τες οἷοι εἰς τὸ δῶμα, καὶ τοῦ οἴνοχόου ἐγγέγοντος ἡμῖν,  
σπείσαντες τῷ θεῷ, εἰς τὴν αὔριον τὸν ἀγῶνα ἀναβαλώμεθα.  
Μελάνθιος δὲ ὁ αἰπίλος ἀγέτω αἶγας ἰὼν ἀπασῶν τὰς ἀρί-  
στας, ὅπως θύσασσι κλυτοτόξῳ Ἀπόλλωνι, εἰ ὑμῖν γένηται  
κατορθῶσαι τὰ περὶ τὸν ἄθλον.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐπήνεσαν ἅπαντες, καὶ πα-  
ραχρῆμα κήρυκες μὲν ἐνέχοντο νύψασθαι· οἱ δὲ οἴνου ἐνε-  
πίμπλασαν τὰ ἐκπώματα· ὧς δὲ σπείσαντες, ἔπιον, ὅσον  
ἦν βουλομένῳ ἐκαστῷ, στραφεῖς ἑ δολύφρων Ὀδυσσεὺς πρὸς  
αὐτούς, μνηστῆρες, ἔφη, τῆς περιέρρονος Πηνελόπης, συντείνετε  
κῆρυκα πρὸς ὀλίγον τὸ οὔς, καὶ μάλισθ' ὑμεῖς γε, ὦ Εὐρύμα-  
χε καὶ Ἀντίνοε· ὅς καὶ τὴν γνώμην μάλ' ὀρθῶς ἀπέφηνας  
ταύτην, ἀποσχομένους νῦν γε τοῦ τόξου, ἐπιτρέψαι αὐτῷ τῷ  
θεῷ· ὅς αὔριον δώσῃ νίκην, ὃ ἂν ἐθέλῃ· ἀλλ' ἄγετε δότε

260. Καί τε κ' εἰώμεν] τὸ μέρος εἴ κ' οὐκ εἴδ' ὅτι ἐθέλειται. εἰ μὲν γὰρ ἀνα-  
λυθεῖν εἰς τὸ Εἴ κεν, μένει ἀναπόδοτον (εἰμή τις εἴποι Εἰώμεν ὑπακροῦσθαι  
τὸ καλῶς ἰ/με.) εἰδ' αὖ ἐκπεφθεῖν ἐκ τοῦ εἴω, εἴω προστακτικὴν. ἔπειτα τοῦ  
ἄγε εἰώμεν, ὀφθαίει περισπᾶσθαι· ἔστιν αὖτε ὅτι ποτὶ φασιν οἱ σφολισσάσθαι.  
ὧν αὐτοὶ ἐν τῇ παρούσῃ ἡρεμίσαντες τε καὶ ἄλλων εἰσελόντες ἡρεμίσαντες,

Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόξον εὖζοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν  
Χειρῶν καὶ σθένος πειρήσῃμαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστίν  
Ἰς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναιπτοῖσι μέλεσσιν,  
ἢ ἤδη μοι ὄλεσεν ἄλλη τ', ἀκαμίστη τε.

ὦ; ἔρατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερριχάως νομόσσαν, αὐτῷ  
Δείσαντες, μὴ τόξον εὖζοον ἐντανύσειεν·

Λυτύνει δ' ἐνέμπισιν, ἔπος τ' ἔρατ', ἐκ τ' ἀνύμαζεν·

Ἄ δειλὲ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἡθαυαί·

Οὐκ ἀγαπᾷς, ὃ ἔκηλος ὑπερριχάλοισι μεθ' ἡμῖν

Λαίνοσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμείδεις, αὐτὰρ ἀκούεις 290

Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος

ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.

Οἶνός σε τρώει μελιθεῖς, ὅσπερ καὶ ἄλλους

Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανέτω ὄλη, καὶ δ' αἴσιμα πίειρα

Οἶνος καὶ Κενταύρου, ἀγκυλοῦτο ἐνὶ στήθεσσι, 295

Ἄασ' ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Παιριθόοιο,

Ἔς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσπερ οἶνον,

Μαινόμενος κάκ' ἔρεξι δόμον κάτα Παιριθόοιο·

Ἥρωας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε

ἔλκον ἀναΐζοντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ

ῥιπὰς τ' ἀμείσαντες· ὃ δὲ φρεσὶν ἦσαν ἀκαθεῖς, 300

ἦεν, ἣν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ

ἔξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,

οἳ τ' αἰτ' ἤ πρότερον κακὴν εὖρετο ἀντιφρέσιν.

ὦ; καὶ σὺ μέγα τέκος περὶ στήθεσσι, εἴ μοι το τόξον 305

ἔντανύσῃ; οὐ γὰρ τοῦ ἐμπιπτός ἀνδρὸς εἶμι.

ἡμετέρῳ ἐνὶ ὄλῳ ἄσπερ δὲ σε νῦν μελίσσει

Εἰς ἔχεται βασιλῆα, βροτῶν θεοκτόνα πάντων,

καί μοι τὸ τέξον, ὅπως ἂν κἀγὼ μεθ' ὑμῶν ἀπὸ Πείρου τῆς  
ἐμαυτοῦ δυνάμειος λάβοιμι, εἴ μοι πρόσσεστι ἔτι τις, οἷα  
ποτέ μοι ἐνὶ νῆϊ τῷ τε κατὰ γῆν τε καὶ θάλασσαν ἀκορήτην  
καὶ ἀτημελήτην διόλωλεν ὄλως.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, τοὺς τ' ἄλλους ἐρέθισεν εἰς ὄργην, καὶ τοῦ  
Λυτινοῦ μάχιστα ἐδοῶς καθυμνεῖσθαι, δέξαντας μὴ ἐντείνῃ  
τὸ τέξον· διὸ καὶ βαγδαίως αὐτος τῷ λόγῳ ὤρμηται ἐπ'  
αὐτὸν, ὧ δύστηνε, λέγων, ξένε, τί ποτ' ἄρ' οὕτως σε τελείως  
αἰ φρένες ἀπόλιπον; οὐκ ἀρχαπῆς, ὅτι συνεστιατόρα ἡμῶν αὐ-  
τοῖς σε γενέσθαι κατεδεξιμάμεθα, ὥςτε πρὶν τούτῳ καὶ τῶν λό-  
γων ἡμῶν κατεκαύσειν; τίς γὰρ τῶν ἄλλων πτωχῶν καὶ ξένων  
ἡξίωται τούτου γε παρ' ἡμῶν; ἀλλ' ὁ οἶνός σε, ὧς εὖ κεκον,  
ἐξέστησε τῶν φρενῶν· ὧς ἄλλως τε πολλοὺς, οἳ αὐτῷ κατε-  
χρήσκητο, ἐλυμήνατο, καὶ δὴ καὶ Εὐρυτίωνα τὸν Κένταυρον  
ἐν τῷ Πείριθου παρὰ Λαπίθαις· αὐτος γὰρ ἐπειδὴ ἐξ ὀύρου  
παροινήσας, ὀργῇ ἀλόντης οἱ ἀμφὶ Πείριθου, ἀναρπάσσοντας  
αὐτὸν, ἀνερόριπτησαν ἐξ ὧ, τά τ' ὧτα αὐτῷ καὶ τὰς ῥίνας  
ἀποτειμόντες· ὁ δὲ, ἐκὼν πόκιον ἀναχώρασεν ἡρωτηριασ-  
μένος ἐκείθεν· ἐξ οὗ ὁ μύγας αὐτοῖς Κενταύροις τε καὶ Λα-  
πίθαις πρὸς ἀλλήλους συνέβησε πῖλονος· οὕτω καὶ σοὶ μύγας  
τι κακὸν προμαντεύομαι, εἴ γ' ἐπιτείνεις τὸ τέξον· οὐδέ τι  
γὰρ παρ' ἡμῶν πτωχεύσεις, ὧς ἵχεται τὸν μαιεύοντα βασι-  
λέα δικαιοφύμευθαις ὑπὸ ἡμῶν εἰς τὴν Ἰπείρου, ἐνθα κακῶς

288. Οὐδὲ ἡδαι] οὐδὲ ἐλίγαι. 289. ὃ ἐκελες] ἐπὶ ἡσυχίας. 290. Ἀμείρδει  
ἐπὶ οὐκ ἀποστερῇ τῆς τρεφῆς. 293. Γράμει] τιτρώσκει τὴν νύκτα. 301. Ἀμύ-  
σαντες] κέψαντες. 302. ἐν ἄτην ἐχέων] τὴν ἑαυτοῦ ἄτην φέρων φρενῶν ἀπὸ  
θιμῶν. 303. Καὶ ἀνδράσι] καὶ Λαπίθαις. 304. Οἷς· αὐτῷ] ἑαυτῷ. 305.  
πρῶτον κακὸν τὸν ἀνορετησιαμὲν ὁ Εὐρυτίων, 306. Ἐπικύβος] ἐπὶ τῇ

Πάμφορον· ἔνθεν δ' οὔτι σάωσαι· ἀλλὰ ἔκκλος  
 Πῆνέ τε, μὴ δ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κούροτέρουσιν. 310

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον  
 Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἔκηται.  
 Ἐλπεαι, αἶ γ' ὁ ξείνος Ὀδυσσεύης μάλα τόξον  
 Ἐντανύσῃ, χερσίν τε, βίηφι τε ἤπει πιθήσας, 315  
 Οἴκαδ' ἐμ' ἄξεισθαι καὶ ἐὼν θήσεσθαι ἄκοιτιν;  
 Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολεπεν·  
 Μὴδέ τις ὑμείων, τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχέουσιν,  
 Ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

Τὴν δ' αἶψ' Εὐρύμαχος, Πολύβοιο παῖς, ἀντίον εὐδα· 320  
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,  
 Οὔτι σε τόνδ' ἄξασθαι οἴομαι· οὐδὲ ἔοικεν·  
 Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,  
 Μὴ ποτέ τις εἴησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν·  
 Ἢ πολλοὶ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν 325  
 Μινῶνται, οὐδέ τι τόξον εὖζον ἐντανύουσιν·  
 Ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,  
 Ἰνὴϊδίῳ· ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἤκε σιδήρου.  
 ὦ· ἐρέουσ'· ἡμῖν δ' ἂν ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330  
 Εὐρύμαχ', οὕτως ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον  
 ἔμμεναι, οἳ δὲ οἶκον ἀτιμάζοντες, ἔδουσιν  
 Ἄνδρες ἀριστῆρος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθαι;  
 Οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας, ἡδ' εὐπηγής,  
 Πατρός δ' ἐξ ἀγαθῶ γένος, οὐχίται ἔμμεναι οἷός· 335  
 Ἀλλ' ἄγε οἳ δότε τόξον εὖζον, ὅρρα ἴδωμεν·  
 Ἰδε γὰρ ἐξέρω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·  
 Εἴ κ' ἐμὲν ἐντανύσῃ, δώῃ δὲ οἳ εὐχος Ἀπόλλωνος.

κακῶς ἀπολῇ παρ' ἐκείνου· διὸ ἡσυχίαν ἄγων αὐτόθι, πίνε ἀ-  
τρέμας, μηδὲν πρὸς ἄνδρας ὑπερηγάλους φιλοτιμεῖσθαι ζητῶν.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· Ἀντίνοε, τί ποτε παθὼν οὕτω  
δικαιοδορῇ τοῖς ξένοις τοῦ Τηλεμάχου; οὐ γὰρ ἂν εἴποιμ.  
δεδιέναι σε, μή τι ὁ ξένος τείνας τὸ τόξον, ἀγώγηταί με λα-  
θῶν εἰς γυναῖκα· τοῦτο γὰρ οὐδ' αὐτῷ, εἴμαι, ἐς νοῦν ἐπηλθε  
φρονῆσαι· ὥσθ' ἔνεκά γε τούτου μηδεὶς ὑμῶν εὐωχεῖσθω λυ-  
πούμενος, μηδενὸς φόβου ὑπόντοε.

Εὐρύμαχος πρὸς ταῦτα· Περὶφρων Πηνελόπη, θυγάτηρ  
Ἰκαρίου, σὲ μὲν τοῦτον λαθόντα ἀπαγαγέσθαι, οὐδὲ δόκησιν  
ὑποψίας παρέχει· τοῦτο γὰρ καὶ λόγῳ ἐνδοικασθῆναι αἰσχρόν·  
ἀλλὰ ποῖος λόγος ἔσται ἡμῶν τοῦ λοιποῦ παρὰ τὴν ἀνδρεία  
καὶ γυναιξίν, εἰ τείνει τὸ τόξον; ἀρ' οὐκ ὀρεῖτις τῶν πολλῶν  
αὐτίκα μάλα, ὥς τοιοῦτοι γ' ἄνδρες νῦν τὴν τοῦ Ἰδυσσεύος  
γυναῖκα μνηστεύονται, οἳ οὐδὲ τὸ τόξον ἐκείνου ἐξήρασαν  
ταῖναι, ὅποτε ξένος τις τούτων δὴ τῶν πτωχῶν, καὶ πεπλη-  
μημένων, ἐλθὼν, καὶ τανύσας, ἐρῇ το ἔτελος διὰ τῶν σι-  
δήρων; ταῦτα δὴ εἰ λέγῃθ' οὔτω, πῶς οὐκ ἂν ἡμῖν αἰσχύν-  
ην λαγόμενα φέροι;

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· Εὐρύμαχε, οὐ τοῦτ' ἔμοιγε  
δοκεῖ αἰσχύνην φέρειν παρὰ ταῖς πολλοῖς, ἀλλὰ τὸ καταλι-  
πόντας τὰ ἑαυτῶν, ἀλλότριον βίον καταδαπανᾶν, ἀβρύτους  
καθημένους ἐνταῦθα, τοῦτ' εἰκότως αἰσχρὸν ἀκούεσθαι γινώ-  
μενον παρ' ὑμῶν· τί οὖν μετατίθεσθε ταῦθ', ὅπως ὑμῖν ἀ-  
ρέσκει; ὁ δὲ ξένος εὐπυχῆς ὢν καὶ μέγας, καὶ πατρὸς ἀγα-  
λοῦ λέγεται γενέσθαι· δίκαιος οὖν ἂν εἴη καὶ αὐτός τις ἑαυ-  
τοῦ πειρᾶσθαι δυνάμεως, καὶ μοὶ βουλομένη τοῦτ' ἐστὶ· καὶ οὐκ  
ἄλλως ἔσται· εἰ γὰρ τείνας, διαΐττευσσε ἀρωγῇ Ἀπόλλωνος·



Ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.  
 Δώσω δ' ὅξυν ἄκοντα, κονίον ἀλατῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340  
 Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,  
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη, θυμὸς τε κελεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·  
 Μῆτερ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο  
 Κρείσσειν, ὅ κ' ἐθέλω θυμὸν αἶψα καὶ ἀρήσασθαι· 345  
 Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,  
 Οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἴλιδος ἵπποβότοιο·  
 Τῶν οὔτις μ' ἀκόντα βιήσεται, αἶ κ' ἐθέλωμι  
 Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.  
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σεαυτῆς ἔργα κόμιζε, 350  
 Ἰστὸν τ', ἡλακάτῃν τε, καὶ ἀμφιπέλοισι κέλευε  
 Ἔργον ἐποίχασθαι· τόξον δ' ἀνδρῶσσι μελήσει  
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ·

Ἢ μὲν θαμβήσασα πάλιν, οἰκόνδε βεβήκει·  
 Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ· 355  
 Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπέλοισι γυναῖξιν  
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνου  
 Ἥδον ἐπὶ βλεφάροισι βάλῃ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν, φέρε καμπύλα δῖος ὕφρηθός·  
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἀμύκλουν ἐν μεγάροισιν· 360

Ἦδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηνορόντων·  
 Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεται, ἀμέγαρτε συβῶτα,  
 Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται  
 Οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὗς ἔτρεφε· εἴ κεν Ἀπόλλων  
 Ἡμῶν ἰλήκησιν καὶ εὐχάναιοι θεοὶ ἄλλοι. 365

ὣς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θεῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χροῖ.  
 Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ἀμύκλουν ἐν μεγάροισιν.  
 Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλῆσας, ἐγγώνας·

διὰ τοῦ σκοποῦ, ἔσται αὐτῷ χαλῶνα καὶ χιτῶν καλὸς παρ' ἐμοῦ, δόρυ θ' ὀμφίως δέξιν κυνῶν καὶ ἀνθρώπων ἀλεξιτήριον, ξίφος τε ἀμρίστομον, καὶ πέδιλα καλὰ τοῖς ποσσίν· ἔπειθ' οὕτω πέμψω γε αὐτὸν, ὅποι βούλοιτο.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα, μήτερ ἐμή, ἔφη, τὸ μὲν τόξον δοῦναι ὅτῳ ποτ' ἂν ἐθέλω, ἢ μὴ, τοῦτο κεῖται ἐπ' ἐμοί, κοῦδοίς τῶν Ἑλλήνων ἐν γε τούτῳ κρείττων ἂν ἐμεῦ γένοιτο, οὔτ' ἐν Ἰθάκῃ, οὔτε κατὰ πάσας τὰς πρὸ τῆς Ἰλίουδος νήσους, ὅσοι γε τυγχάνουσιν ἐν αὐταῖς κράτος ἔχοντες· τίς γάρ ἂν τούτων δύναϊτό με κολύσαι, κἄν ἐγὼ θέλω καθάπαξ τῷ ξένῳ τούτῳ χαρίσασθαι; ἀλλὰ σύγ', ὦ μήτερ, ἀνελθοῦσα, ἀμρὶ τὰ σαυτῆς ἔργα ἔχε, τὴν θ' ἰστον καὶ τὴν ἡλαχάτην ἀσκῶσα, καὶ τὰς ἀμριπύλους ἐργάζεσθαι ἐπισπέρχουσα· τοῦ δὲ τόξου γε τούτου ἡμῖν τοῖς ἀνδράσι μαθήται· ἐμοὶ δὲ καὶ μάλιστα, ὡς κυρίῳ τῶν ἐνταῦθα καθεστηκότι.

Τούτων οὖν οὕτως εἰρημένων, θαυμάσασα ἡ μήτηρ ἐκεῖνον τῆς φρονήσεως, εἰσέλθον ἀνέβησα εἰς τὸ ὑπερῆγον σὺν τοῖς ἀμριπύλοις, εἰδ' ὡδύρετο τὴν θεῖαν Ὀδυσσεά, ἕως ὅτου ἡ Ἀθηναῖ ἐνῆκεν αὐτῇ ὕπνον ἡδύν· Εὐμήχιος δὲ λαβὼν τὸ τόξον, ἔφερεν ὡς δώσωσιν Ὀδυσσεῖ· κἄν τούτῳ ἐθορύβησαν αἱ μνηστῆρες· καί τις αὐτῶν ἔφη, ποῖ δή ποτ', ὦ πόνηρε σύγε, τὸ τόξον φέρεις ἰών; ὦ μῶρε· αὐτίκα γὰρ μάλα κύνες σε, οὓς ἔτρεφες παρὰ τοῖς σούσι, κατατρώξουσιν, εἰ Ἀπόλλων ἡμῖν ἰλήκοι καὶ οἱ ἄλλοι θεοί.

Ὁ μὲν Εὐμήχιος, ὡς ταῦτ' ἀκούσας ἔδρασε πρὸς τὴν ἀπειλὴν, κατέθηκε τὸ τόξον κατὰ μέγαν αὐτοῦ τὴν ἑδρὴν· Τηλέμαχος δ' αὖ ἐτίρωθεν ἀνταπειλήσας· ἀνέκραγεν, ἄττα, ἔτι

κείνους, αἱ καὶ τ. λ. 349. Καθάπαξ δόμενοι] καθόλου χαρίσασθαι, δόμηναι. 350. Κόρυς] πράστις, 363. Πηλαγὰ] παραπλήξ, ἀνέπειτα.

Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·  
 Μὴ σε καὶ ὑπλότερός περ εἶν, ἀγρόνδε δίωμαι, 370  
 Βάλλων χειμαδίῳσι· βίηρι δὲ φέρτερός εἰμι.  
 Αἷ γὰρ πάντων τίσسون, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασιν,  
 Μνηστήρων χερσὶν τε, βίηρι τε φέρτερος εἶην·  
 Τῷ κε τάχα στογερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι  
 Ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανύονται. 375

ὧς ἔραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν  
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῦτο χόλοιο  
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης  
 Ἴν' χεῖρισσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.  
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν· 380  
 Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλειε,  
 Κληῖσσαι μεγάρῳ θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·  
 Ἴν' οἱ τις, ἢ στοναχῆς, ἢ κτύπῳ ἐνδον ἀκούσῃ  
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μήτι θύραζ  
 Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ· 385  
 ὧς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Κληῖσσειν δὲ θύρας μεγάρων εὐνοικιστάντων.  
 Σιγῇ δ' ἐξ οἴκου Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,  
 Κληῖσσειν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας· εὐερκέος αὐλῆς.  
 Καί τοι δ' ὑπ' αἰθούσῃ ἔπλεον νεὺς ἀμφοτέρωθεν 390  
 Βύβλινον, ᾧ δ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·  
 Ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δῖφρον ἰὼν, ἐνθ' ἐπερ ἀνέστη,  
 Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,  
 Πάντῃ ἀναστρωγῶν, πειρώμενος ἐνθα καὶ ἐνθα,  
 Μὴ κέρα ἴπες· ἔδοικεν, ἀποικοιμένοις ἀνακτός· 395  
 οὐδὲ δὲ τις εἴπασκεν, ἰδὼν ἐς τὴν στήθεσσι  
 Ἢ τις θηκτῆρ καὶ ἐπίκλειρος ἔπλετο τόξων·

πρόσω θάσσον τὸ τόξον φέρων· οὐ γάρ σε χρὴ πᾶσιν ὑπακούειν ὁμοίως· εἰ δὲ μὴ, αὐτίκα μάλα κακῶς σε διαθείς, ἀποπέμφω εἰς τὼς σῦς· ὅσῳ γάρ σου νεώτερος εἰμὶ ἡλικία, τοσούτῳ δοκῶμαι προὔχειν ἰσχύϊ. Εἴη γάρ μοι, ὦ Ζεῦ, καὶ θεοὶ πάντες, τοσούτον ὑπερέχειν δυνάμει καὶ τῶν μνηστῆρων ἀπάντων· τάχα γὰρ ἄν τις αὐτίκα μάλ' ἐντεῦθεν οὐ καλῶς ἀπαλλάξειεν· οὐ γὰρ πύονται οἱ ἄνθρωποι· οὐτοί γε τὰ κάκιστα βουλευόμενοι.

Ταῦτα δ' εἰπόντος αὐτοῦ, ἐγέλασαν ἅπαντες ἐπ' αὐτῷ οὕτω νεανευσαμένῳ, μεθέντες αὐτῷ τὴν ὀργήν· Εὐμαιος δ' οὖν ἐπαναλαβὼν τὸ τόξον, καὶ προσθείς τὸ λαιπὸν τῇ ὀδῷ, ἐπέθηκε τοῦτο φέρων ταῖς τοῦ Ὀδυσσεύος χερσίν· εἴτ' ἐκκαλεσάμενος τὴν Εὐρύκλειαν, παρήγγειλεν αὐτῇ ὥς πρὸς Τηλεμάχου τῶν θυρῶν εἴσω ἀκριβῶς ἐπιμελεσθῆναι, κλείσασα ἐνδοθεν πάσας ἀσφαλῶς· εἴτις δὲ στοναχῆς, ἣ κτύπος ἀκούοιτο ἔξω παρὰ ταῖς μνηστῆρσι, μηδεμίαν τῶν γυναικῶν ἐκείθεν τολμᾶσαι προκύπτειν, ἀλλ' ἀμρὶ τὰ ἔργα ἡσυχίαν ἀγούσας ἔχειν.

Οὗτος μὲν οὖν οὐκ ἔρθη ταῦτ' εἰπὼν, καὶ κείνη πεποίηκε τὸ προστεταγμένον· ὁμοίως δὲ τοῦτῳ καὶ Φιλοτίμος τὰ παρηγγελμένα ἐποίησε· ἐξελθὼν γὰρ σιγῇ, ἐκλείσσε τὰς θύρας τῆς αὐλῆς ἀσφαλῶς· καὶ κάλων ναυτικῶν αὐτοῦ περ κείμενον λαβὼν ὑπὸ τῇ αἰλούσῃ ἐλ βύβλου, τούτῳ ἐπιδήσας, εἰσῆλθε καὶ αὐτὸς εἰς τὸ δῶμα, καὶ ἐκάθισεν, ὅθον ἀνεστήκει, ὄρων πρὸς τὸν Ὀδυσσεύ· ὃ δὲ περιεσκόπτει τὸ τόξον πανταχόθεν, ἐν χερσὶ περιστρέφων, καὶ διασκεπτόμενος, μή τις σὺς ἐν τοσούτῳ χρόνῳ μεταξὺ ἐλυμῆναιτο· καί τις τῶν μνηστῆρων ἰδὼν, εἶπε τῷ περκαυμένῳ· ἡπύου γὰρ τόξων ἐρα-

370 Δίωμαι] ἐξώσω, διώξω· 395. Μὴ κίρα ἵπαις ἔδαιον] μᾶτι ζωόφιον, ὅσον σὺ κατέρωξες τὸ τόξον. 397. Θεκτήρ] περίεργος, ἔμπειρος, καὶ ἐπιβουλήτης.

ἢ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοθι καίεται,

ἢ οὐκ ἐφορμαῖται ποιησέμεν· ὧς ἐνὶ χερσίν

Νομῶν ἔνθα καὶ ἔνθα κικλῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

400

Ἄλλος δ' αὖτ' εἵπεςκεν νέων ὑπερηνορέοντων·

Αἶ γὰρ δὴ τοσσαῦτον ὀνήσιος ἀντιχάσειν,

ὧς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.

ὧς ἄρ' ἔρχαν μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,

Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβόησεν, καὶ ἔδωκε πάρος,

405

ὧς οὐκ ἀνὴρ φάρμαγρος ἐπιστάμενος καὶ αἰοιδῆς,

Ἐηϊδῶς ἐτάναυσε νέω περὶ κώλοπι χορδῇ,

Ἀψκας ἀμφοτέρωθεν εἰστρογῆς ἔντερων οἴης,

ὧς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάναυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.

Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·

410

ἢ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκόλη αὐδῇ.

Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγχι, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς

Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἔκτυπε, σήματα φαίνων·

γῆθησέν τ' ἄρα' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

ὅτι ῥά οἱ τόξος ἦεν Κεῖαιον παῖς ἀφ' ἡμετέρης.

415

Εἵλετο δ' ὠκὺν οὔστῃν, ὅς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ

Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἐντροπῇσι φαρέτρῃς

Κεῖαιτο, τῶν τέχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.

Τὸν δ' ῥ' ἐπὶ πῆγῃ ἐλὼν ἔλκεν νευρῇ, γλυφίδας τε,

Αὐτόθεν ἐκ δέσποιο κατήμενος, ἥκε δ' οὔστῃν

420

Ἄντα τιτυσκόμενος· πολέκεων δ' οὐκ ἤμετρος πάντων

Πρώτης στείλειτῃς, διὰ δ' ἀμπερίε ἦλθεν θύραζε

Ἰὸς χαλκοβαρῆς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·

Τηλέμαχ' οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει,

Ἰήμενος, ἀλλ' ἐπεὶ τι τοῖσ' ἀνέστην ἡρώεσσι, σὺ δὲ τι πρῶτον

425

Δὴν ἔκχεον τανύων· ἐτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·

Οὐχ' ὧς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες, ὕπονται.

πλὴς ἔοικε γενέσθαι· ἤτοι γὰρ καὶ αὐτῷ οἴκοι πολλὰ τοιαῦτά  
ἴσιν, ἣ νῦν ἱερᾶται κατακυριεύσαι· ὅρα γὰρ πρὸς Θεοῦ τὸν  
κρίστατον ἀλήτην, ὅπως περιστρώων διασκέπτεται τοῦτο·  
ἄλλος δ' αὖ τοσοῦτον, ἔφη, γένοιτ' αὐτῷ τυχεῖν, ὧν ἐφίεται,  
ὅσων ἂν ἢ αὐτῷ δυνατόν τείναι τοῦτο· ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα.

Ὀδυσσεὺς δ' ὡς εἶδεν ἄπαξ τὸ τόξον ἀβλαβεῖς, ἔτεινεν αὐ-  
τῷ εὐθὺς εὐ σὺν πάντῃ καθάπερ γὰρ αἰνός τις φόρμιγγος  
εἰδήμων ἅμα λαβὼν, καὶ προσδήσας ἐκατέρωθεν τὴν χορ-  
δὴν, ῥαδίως ἐτάνυστε τῷ κολλήζῳ· οὕτως Ὀδυσσεὺς ἄνευ  
σπουδῆς τὸ τόξον ἐπέτεινεν· εἴθ' οὗτοι πλῆξεντος αὐτοῦ τὴν  
νευρὰν τῷ δακτύλῳ, ἐκείνη ἐκελεύθησεν, οἷα χελιδὼν. Τοῦ-  
των οὖν αἰτίας ἐχόντων αἱ μνηστῆρες, δεινὸν παικασόμενοι τὰ  
ὀρώμενον, ἤρπυριάσαν φανεροῖς· Ζεὺς δὲ ὠρμηθένει σημεῖν  
προφάνεας, ἐφράντισεν· ἔσθῃ δ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ τούτῳ, συνεῖς  
ἐαυτῷ σημεῖν τοῦτο δουρὶν γινόμενον· ἔκ δὲ τούτῳ λαβὼν  
βέλος, ὁ μόνον αὐτῷ παρέκειτο ἐπὶ τῆς τραπέζης (τὰ γὰρ  
ἄλλα τὰ ἐν τῇ φαρέτρῃ ἡμελλόν ὑπηρετήσαιν αὐτῷ πρὸς  
τὸν ὀλεθρον τῶν μνηστήρων) ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς νευρᾶς· εἴθ'  
οὔτοι διαφρακίσματα κατὰ σκοπὸν, ἀπ' αὐτοῦ ἐκείνῳ φέρον  
δουλάσιν ὄρεα διὰ τῶν πελίκων πάντων· ἔπειτα στραφεὶς  
πρὸς τὸν ἐκυτοῦ φίλον παῖδα, Τηλέμαχε, ἔφη, οὐκ ἄρα σοι  
ὁ ξένος αἰσχύνην φέρει, καλῆμένος εἴκοι· τότε γὰρ τόξον ῥα-  
δίως ἐτάνυσσε, καὶ τοῦ σκοποῦ εὐστόχως ἐπέτυχεν· ἢ γὰρ ἰσ-  
χύς δοκεῖ μὴ πᾶμπαν με καταλειπομέναι, ὥς γ' αἱ μνηστῆ-  
ρες οὔτοι ἀτιμῶντές με, ἐκφυλίζουσιν· νῦν δ' οὖν ὅρα καὶ

400. Ἑμπαις] ἑμπειρος, 421. Ἄντα τιτυυόμενος] ἑμπροσθεν κατασχε-  
ζόμενος, 422. Πρώτης στιθίδος] ἐκ τῆς πρώτης ὁπῆς διὰ πάντων ἐξῆς δια-  
κασσῆς, τοῦ ὅπου ἐστὶν ὁ σκοπὸς] ὁ σκοπὸς τοῦ σκοποῦ, 423. Ἰσχυς αἰσχύνη

Νῦν δ' ὄρη καὶ δόρυπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι  
 ἔν φαίει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλοις ἐψιάσθαι  
 Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός· 430  
 ἢ καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφίθετο ζῆφος ὀξὺ  
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·  
 Ἀμφὶ δὲ χεῖρας φίλην βάλεν ἔγχρῃ· ἄλλῃ δ' ἄρ' αὐτοῦ  
 Πᾶρ θρόνον ἐστήκει, κεκαρυμένος αἵθοπι χαλκῷ·

---



τὰ περὶ τὸν δόρυπον αὐτοῖς παρασκευάσαι, ἕως γε φῶς ἔτ'  
 ἔστιν· εἴτα καὶ μολπῇ προσηκούσῃ κηλῆσαί τε καὶ εὐφράναι  
 αὐτούς, ὥς εἰκός· ταῦτα γὰρ ἀσμενίσματ' ἂν εἴη τραπέζης.  
 Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἐπένευσε Τηλεμάχῳ· ὁ δὲ περιθέμενος πα-  
 ραχεῖμα τὸ ξίφος, καὶ τὸ δόρυ λαβὼν ἐν χερσὶν, ἔστη ἑλ-  
 θὼν παρὰ τῷ πατρὶ, κεκορυθήμενος αἴθοπι χαλκῷ.

---

πισθαι, ψυχαγωγῆσθαι .430. Ἀναθήματα] ἀσμενίσματα.

---



## ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Ὁδυσσεὺς ἀγχιόμενος ἀπὸ Ἀντιφῶν τοῦ μνηστήρα φο-  
ρεῖν, γνωρίζει αὐτοῖς ἑαυτὸν, ὅς ἐστιν· οἱ δὲ πρῶτον  
μὲν πειρώσασθαι μαδάσθαι αὐτῷ τὴν ἐγρήν· ἰδόντες δὲ ἀδύ-  
νατα ἄψιντες, τρέσσεται εἰς Ἀλκίον· Τηλέμαχος δ' αὖ  
ἐξείκει ἑκάδα ἑαυτῷ τε καὶ τῷ πατρὶ, καὶ τοῖς δούρσι ἐνέ-  
ταις· κῆρ τούτῳ Μελάνθιος φέρει καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ αὐ-

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ X.

Ἀπὸ τοῦ ὁ γυμνώθη ῥακίον πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βίον ἠδὲ φαρέτρην,  
Ἴδον ἐμπλέειν· ταχέας δ' ἐκχρύατ' οὔστου·  
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστήρων· εἶπεν·  
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος· ἀχάτος ἐκτετίλεσται·  
Νῦν αὖτε σκηπὸν ἄλλου, εἰ οὔπω τις βάλαν ἀνὴρ,  
Εἴσομαι, αἶ κε τόχουμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.  
Ἢ καὶ ἐπ' Ἀντιφῶν ἰθύνετο πικρὸν οὔστον.  
Ἢτοι ὁ καλὸν ἄλειςσιν ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν,

## ΤΟΥ Χ.

τοῦ ἑτέρα τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐπαγελθὼν δὲ δευτερώσαι, συλληφθεὶς ἐπὶ τῶν οἰκετῶν περιδεῖται ἐν τῷ κίονι· Ἀθηναῖα παρήσταται τῷ Ὀδυσσεῦ ἐν μορφῇ Μέντορος· φείδονται ἐν τῷ φόρῳ Φημίον τοῦ αἰθοῦ, καὶ τοῦ Μέντορος· γορευθέντων δὲ τῶν μνηστήρων ἀπείκτων, τιμωροῦνται τῶν θεραπαίνων τὰς ἐξυβρικυίας· δότος δὲ δίκην καὶ τοῦ Μελαρθίου, καθαίρουσι τὴν οἰκίαν.

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ τείνων, ἀποσεισάμενος, ἃ ἔφερε ράκη, καὶ ἀναπηδήσας ἐπὶ τῆς οἱλῆς, τότε τόξον φέρων καὶ τὴν ραρέτρην ἐν χερσὶ πλήρη ὄϊων, καὶ ἐκχέας αὐτοὺς πρὸ ποδῶν, εἶπε πρὸς ἐκείνους· ὁ μὲν ἄγων οὗτος, ὦ οὔτοι, μάτην μοι δοκεῖ ἡγωνίσθαι, ὡς ἔφατε καὶ αἰετοί, καὶ παντάπασιν ἀκερδής· νῦν δ' ἕτερον ἡμῶν τούτοις πρόκειται στάδιον, καὶ σκοπός, οὗ οὐδεὶς τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων καταστοχάσατο· καί μοι γένοιτο πρὸς τοῦ Ἀπόλλωνος τούτου κατατυχεῖν· καὶ ταῦτ' εἰπὼν, διηχυλίσσατο τὸ τόξον ὡς ἐπὶ Ἀντίνοον·

(ΤΟΜ. Γ')



ὃ δ' ἔτυχεν ἀνθρωπένος τὸ ἐκπῶμα, καὶ περιστρέφων αὐτὸ  
ταῖς χερσίν, ἔτοιμος ἦν πιεῖν, μηδὲν τῶν μελετουμένων αὐτῷ  
κακῶν προσεφόμενος· τίς γὰρ ποτ' ἦετο, ἓνα ὄντ' αὐτὸν ἐν  
τοσούτοις δαιτυμόσι, κἄν τῶν κατερωτάτων ἤ, τολμήσειν  
θανάσιμον οὕτω βέλος ἐπαρῆναι ἐκείνῳ; ἀλλ' ὁμῶς Ὀδυσ-  
σεὺς βελὼν, διήλασεν αὐτὸν κατὰ τὴν λαϊμὸν διαμπαῖ· ὁ  
δὲ, ἀνατραπείς εὐθύς, ἀνεκλίθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, καὶ τὸ  
ἐκπῶμα ἄλλη πῇ ἐξέπεσε τῆς χειρός· ἐντεῦθεν ὅχετός ὅλος ἦν  
αἵματος ἀπὸ τῶν ῥινῶν ἐκπερόμενος, τράπεζά τε περισειομένη,  
σφαδάζοντο· αὐτοῦ τοῖς ποσὶ καὶ τὰ βρώματα πάντα, κρέα τε  
καὶ σῖτα καταπίπτοντα καὶ ὀλοφυρόμενα λυθρῷ· πρὶς ὃ ἐξεστη-  
κότες ὅλος, ὡς εἰκός, αἱ μνηστῆρες, ἐθουρύθησαν μάλιτα, καὶ  
ἀναπηδήσαντες ἐκ τῶν θρόνων, περιέβον τοὺς τοίχους ζητοῦν-  
τες ὕπλ'· ὡς δ' εὔρον οὐδὲν, οὗτ' ἀσπίδ', οὔτε δόρυ, ἤρξαντο  
ἀμύνεσθαι ἀπειλαῖς, ξένη δύστηνε, λέγοντες, τί τοῦθ' οὕτω  
σοι ἀποτόμως τετόλμηται τόλμημα; οὐ χαιρήσεις, οὐδὲ  
δευτέρου ἔτ' ἀγῶνος ἀξιωθήσῃ, δίκην νῦν, ὣν ἔπραξας,  
δοῦς· καὶ γὰρ ἄνδρ' ἀντίλες τουτονί, ὡς ἄριστος πάντων  
γέγονεν ἐν Ἰθάκῃ. πῶς οὖν οὐκ ἂν ἄξιός εἴης βρώμα γυπῶν  
γενέσθαι; τοιαῦτα δ' ἔλεγον, μήπω ἐκόντ' αὐτὸν οἴμενοι  
ἀνελεῖν ἐκεῖνον, μὴ εἰδότες, ὅτι καὶ αὐτοῖς σύμπασιν τὸ τοῦ  
βίου τέλος ἐστὶν ἐγγυτάτω.

Ὀδυσσεὺς δ' ὑπόδρα ἐμδλεψας αὐτοῖς, κύνες, ἔφη, οἱ  
ὅλως μου ἀπογνόντες τὴν ἀπὸ Τροίας νόστον, τί πού' οὕτω  
με ταῦτα δράτε, τῶν τε οἴκον ἔπαντα κατακείροντες, ταῖς

μετὰ πῖλιν κούρας καὶ δούρας ἄγρου. 12. 17. [ἐπισφόμενος] τιποτέ/με-  
νος, ἐπεκτείνόμενος. 19. Ἀνδρομέϊο] ἀνδρείου, ἀνθρωπίου. — Ἀπὸ εἰς] ἀπ-  
εχουτοῦ, μακράν. 20. Εἰδατά] ἐδίσματτα. 21. Φορύνετο] ἐμελύνετο. 22.  
[τοκιν] εἶδε, ἢ μέλλον εἶπε. — Φάσαν] ἐνόμιζον. 33. Πείρατ' ἐφύπτε] τὸ

Αὐτοῦ τε ζῶντος· ὑπεμνάσθε γυναῖκα,  
 Οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,  
 Οὔτε τῶν ἀνθρώπων νόμον κατόπισθεν ἑστάναι· 40  
 Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

ἴσι· φάτο· τοῖς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ γλῶσσῃ δέος εἶλεν·  
 Πάπτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὀλεθρον·  
 Εὐρύμαχος δέ μιν ὅς· ἀμειβόμενος, προσέειπεν·  
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Πηλεΐδης εὐκλείδης, 45  
 Ταῦτα μὲν αἵσιμα εἶπες, δαα ξίξισκον Ἀχαιοί,  
 Παλλὰς μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτασάλτα, πολλὰ δ' ἐπὶ ἄγρου.  
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,  
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπύθην τάδε ἔργα,  
 Οὔτε γάμοι τέσται κεχρημένοι, οὔτε χαλῶν, 50  
 Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·  
 Ὄφρ' Πηλεὺς κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύου  
 Αὐτὸς, ἀτὰρ σὺν παῖδα κατακτείνει λογιήσας.  
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μούρῃ πέφαται· σὺ δὲ φείδεο λαῶν  
 Σῶν· ἀτὰρ ἄλλος ὑπὸ τῶν ἀριστῶν κατὰ δῆμον, 55  
 Ὅσα ται ἐκπέσεται, καὶ ὀλέσεται ἐν μεγάροισιν,  
 Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβουν ἕκαστος,  
 Χαλκῶν τε, χρυσῶν τε, ἀποδώσμεν, εἴ τίς σον κῆρ  
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτε νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.

Τοῖς δ' ἄρ' ὑπὸ γλῶσσῃ δέος, προσέειπε πολέμαρχε, Ὀδυσσεύς· ἔγωγε  
 Εὐρύμαχος, οὐδ' εἰ μοι πατρώα πάντα ἀποδῶτε,  
 Ὅσα τε νῦν ὑμῖν ἐστί, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,  
 Οὐδέ κεν ὥς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φρόνιο

τίσι τοῦ Θεοῦ προσέειπε. Ἀρ. ἰ-ἴσι, καὶ τίσι. 54. Πέφαται· κεκτείνεται  
 δικαίως. 55. Ἀριστῶν] ἀριστῶν, ταξίσται ἐν ταῖς εἰσάξεσι.  
 Ὅσα ται ἀποδῶσται, 57. Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες] χερσὶς ἐκαστοῦ τιμὴν δίδω-  
 ντες.

τε θεραπεύειναι, συνευαχόμενοι, καὶ τὴν ἐμὴν φίλην γυναῖκα,  
ἐμοῦ περιόντος, καὶ τὸν ἥλιον βλέποντος, μνηστεύμενον  
οὔτε θεοῦς αἰδισθέντες, τοὺς τὸν οὐρανὸν κατοικοῦντας, οὔ-  
τε ἀνθρώπους αἰσχυθέντες, εἴ που τινὲς ποθ' ὕστερον κατα-  
μέμβοντο· ἀνθ' ὧν ἄφρευκτος σύμπασιν ἡμῖν τήμερον ἐπικεί-  
ται θάνατος·

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσαντες, ἐγένοντο πάντες ὑ-  
πέρρομοι, καὶ περιορίζοιτο ἕκαστος, ὅποι διαφύγῃ. Εὐρύμα-  
χος δὲ μόνος, ἐπιστραφεὶς, ἔρη τάδε. Εἰ μὲν ἀληθῶς ὁ Ὀ-  
δυσσεὺς εἴ, ὁ τῆς Ἰθάκης βασιλεὺς, ἀληθῆ ταῦτα καὶ δί-  
καια καταμέμρη μνηστῆρας· πολλὰ μὲν καὶ ἀσελγῆ πεπρώ-  
χουσι οἴκοι, πολλὰ δὲ καὶ ἀγροῖς· ἀλλ' ὅς ἂν εἴη πλείονος  
καταμέμψεως ἄξιός, ὥς πάντων γενόμενος αἰτιώτατος, οὔ-  
τος ἤδη τὴν δίκην δέδωκέ σοι ἄξιαν. Λυτίστος γὰρ ἦν ὁ  
πάντα σε κακῶς δράσας, οὐ μᾶλλον γάμου δεόμενος, ἢ ἄρ-  
ξει ἐν Ἰθάκῃ φιλοτιμούμενος, εἰ δίκην μόνον τὸν σὸν ἀπο-  
κτείνεις παῖδα· ἀλλ' οὐκ ἄρ' ἐμελλεν ἔσσεθαι αὐτῷ ταῦθ' ὑ-  
πὲρ τοῦ Λυῖς. Ταῦτα μὲν δειδωκότος δίκην ἄξιαν, σὸν ἔ-  
σται, ὦ Ὀδυσσεῦ, τὸν σκευτὸν εἰσασθαι ὑπηκόων· ἡμεῖς  
δ' ἐπειπαταχόμενοι ἐν ἡμῖν αὐτοῖς τὴν τιμὴν τῶν τε βεβρω-  
μένων καὶ πεπωμένων, ἀποτίσομεν γ' ἕκαστος ἀφρονώτερα  
ἐν ποιμνίαις· προσποδώσομεν δὲ καὶ χυρῶν, καὶ χαλκῶν,  
οἷς καὶ αὐτὸς ἀγαπήσας, καθύρθε· ἡμῖν τῆς οὐγῆς ἄλλως  
γὰρ οὐκ ἂν.

Ὀδυσσεὺς δὲ πῶρ ὅλως βλέπων, Εὐρύμαχε, ἔρη, ἴθι·  
ὥς μὲν ἂν μοι πάντα τὰ πατρώα ἐκυτῶν δώω, μὲν ἂν  
δὲς τσαῦτα, ἄλλοθεν ποτε τὸ ἐλλείπον ἀεὶ προστίδοντας,

δόντας εἰσοιθεῶν. δοκεῖ δὲ τὴν τιμὴν τὰ καταπακυνθέντων θριμμά-  
κων εἰς θρόμματα ἐκώλεσθαι ἀποτίμεν ἀνθ' ἑαυτοῦ εἰσοι, ἥρ, Περσέ, δὲ

Πρὶν πάσαι μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.  
 Νῦν ὅρῃν παρὰ κείναι ἐναντίον ἡμῶν ἔσθαι.  
 ἢ φύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξῃ·  
 Ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξασθαι οἶμαι αἰπὺν ὄλεθρον.

ὣς ῥά τοι τῶν δ' αὐτῶν λόγοι γίνεσθαι καὶ φίλον ἦτορ.  
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεγώνεε δεύτερον αὖτις·  
 ἢ φίλοι, οὐ γὰρ στήσαι ἀνὴρ ἴσος χεῖρας ἀπτόμενος·  
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐὺζώνον ἡδὲ φαρέτρην,  
 οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεαι, εἰσόκε πάντας  
 ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.  
 φάσγανόν τε σπάσσεσθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας·  
 ἰὼν ὠκυπόρων ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχουμεν  
 Ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσσομεν ἡδὲ θυράων,  
 ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοή δ' ὠκίστα γένοιτο·  
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσεαιτο.  
 ὣς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ,  
 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαμάντων· ἄλλο δ' ἐπὶ αὐτῷ  
 Σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἀμικρῇ δῖος Ὀδυσσεύς  
 ἰὼν ἀποπροῦις, βάλλε στήθος παρὰ μαζὸν,  
 ἦν δέ οἱ ἤπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς  
 φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιφέρει δὲ τραπέζην  
 Κρόππεος δινάμει· ἄλλο δ' εἰδὼτα γένει ἐρατῇ  
 Καὶ θέων· ἔρριπεν ἄλλοις ὁ δὲ γόηεν τύπτε μετώπῳ,  
 θυμῷ ἀνιάζων· ποτὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέρωστιν  
 ἀνατίξων, ἐπὶ γὰρ κατ' ἐφελκόμενος δ' ἔρχετο ἀχλὺς.

Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰείσατο κυδαλίμοιο  
 Ἀντίος αἵξας· εἴρουτο δὲ φάσγανον ὀξὺ,  
 εἴ πώς οἱ εἴξειε θυράων. ἄλλ' ἄρα μιν φησὶ  
 Τηλέμαχος κατόπισθε βολῶν χαλκήρεϊ δοῦρι.

οὐκ ἂν ἔγωγε παυσάμεν φρονέων, πρὶν ἢ παρὰ πάντων δίκην ἀΐξιν λαβεῖν· πρόκειται τοίνυν ἡμῖν ἢ μαχέσασθαι παρελθόντας, ἢ φρεῖν, εἴ τις ὑμῶν διαφύγοι τὸν κίνδυνον· ἀλλ' οὐκ ἂν, οἴμαι.

Τούτων δ' οὕτως ἀφικόμενον, τρέμος κατέλαβε πάντας, τῶν γυνάτων κάτωθεν ὑπολειφθέντων· εἴτ' Εὐρύμαχος στρατοὺς πρὸς αὐτοὺς, τί ποτ' οὕτως, ἔφη, ὁράτε, ὦ φίλοι, ἔξασθηκότες; ὁ γὰρ ἀνὴρ, ἐπειδὴ ἄπαξ τοῦ τόξου καὶ τῆς φρεῖρας γέγονεν ἐγκρατής, οὐ παύσεται τοξέων ἀπὸ τοῦ οὐλοῦ, μέγας ἂν ἅπαντας ἡμᾶς ἀποκτείνει· ἀλλὰ μνησθέντες θούριδος ἀλλῆς, τάτε ξίφι σπασάμενοι, καὶ τῆς τραπέζας προβαλόμενοι πρὸς τα βέη, ἴωμεν ὁμῶς, εἴπως ἐκκρούσμενοι αὐτὸν τις εἰσόδου, διακρούμεν εἰς τὴν πύλιν, ὅθεν ἡμεῖς ταχέως βυθίσαι ἔσται· τάχα γὰρ ἂν οὕτως οὐκ εὖ ὦλερ οὕτως χρῆσαιτο τόξῳ, νῦν καταστρέψας. ἔκ δὲ τούτων σπασάμενος πρῶτος τὸ ξίφος, ἔησιν ὁμῶς βοή· ἐπὶ Οδυσσεῖα· ὁ δὲ δεξιόμενος, ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὸ στῆθος παρὰ τὸν μαστὴν διαμπερὲς εἰς τὸ ἥπαρ· ὁ δὲ ἀνταρπίεις, κατέπεσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, τάτε βρώματα καὶ ἐκπώματα ἀλλ' ἄλλως διασείσας, τῇ μὲν κεφαλῇ πύκτων τοῦτοστος, τοῖς δὲ ποσὶ ἀσπαίρων, καὶ ἀνταρπίων τὸν θρόνον· καὶ τέλος σκοτωθεῖς, ἐτελεύτησεν.

ἔκ δὲ τούτου Ἀμφίνομος ἐκπιπρόσκα· ὁμοίως, ὡρμήσας τῇ ξίφει ἐπὶ Οδυσσεῖα, εἴπως δυνήσκει ἀποκρούσασθαι αὐτὸν τῆς εἰσόδου· ἀλλ' ὅφρη Τηλέμαχος ὑπὸθεν διελάσας αὐτὸν

διὰ ταῦτα ἡμᾶς ποιῶσι, μεμπτόν σε ἡμῖν ὀργίως ἔχιν. 74. Ἀντίοχος! προβαλόμενοι τῆς τραπέζης ἐκκρούειν τὸν Κελῶν. 75. ἴωμεν! ἰσχυροί, ἀντὶ τῆς ὁδοῦ! τῆς πύλης. 81. ὁμοίως! ἐν τῷ αὐτῷ ἔργῳ. 82. Πρὸς τὸν Κελῶν! ἀντὶ τῆς εἰσόδου. 83. ὁμοίως! ὡς ἡμῶν. 98. Πρὸς τὸν Κελῶν!



ἤλων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσιν ἔλασεν·  
 Δούπησεν δὲ παῖον, γήϊνα δ' ἔλασε παντὶ μετώπῳ.  
 Τηλέμαχος δ' ἀπόρυσσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος 95  
 Αὐτοῦ ἐν Ἀμφιπόμφῳ· περὶ γὰρ διέ, μή τις Ἀχαιῶν  
 ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειεν  
 Φασγάνῳ αἶψας, ἥε προπρηνέϊ τύψας.

Βε δὲ θέειν, μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαρτίκανεν·  
 Ἀγχυρὸν δ' ἰστάμενος ἔπαυε πτερόεντα προσπύδα· 100  
 ἦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε  
 Καὶ κυνέην πάγχυαλκον, ἐπὶ κράτεσσι ἀραρυῖαν,  
 Αὐτὸς τ' ἀμφιβαλεῖμαι ἰὼν· δόσω δὲ σὺ βώτη  
 Καὶ τῷ βοσκήῳ ἄλλα τετυγχεῖσθαι γὰρ ἄρμενον.

Τὸν δ' ἀπαυαχόμενος προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105  
 Οἷσιν θεῶν, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοι,  
 Μὴ μ' ἀποκινήσωσι θυράων, μῦθον ἐόντα.

Ὡς εἰπὼν Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεποιήετο πατρί·  
 Βε δ' ἔφατο θελαμύνειν, ὅθι αἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο.  
 Ἰνδὸν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔειλε, δώδεκα δ' ἀκτῶ 110  
 Καὶ πύσσας κυνέας χαλκήρεας ἵπποδασείας·  
 Βε δὲ θέειν, μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαρτίκανεν.

Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ δύσετο χαλκόν·  
 Ὡς δ' αὐτως τῷ-δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά,  
 ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσσεὶ θαύρεσσιν, περικλυτήσιν. 115

Αὐτὰρ ὅγ', ὅρρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,  
 Τόφρα μνηστήρων ἔμα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ  
 Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οἷστέοντα ἄνακτα,

Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐυσταθείς· μεγάρῳ 120  
 ἔκλιν' ἰστάμεναι πρὸς ἐνώπια παμραυνώοντα·  
 Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραμήλυκτον·  
 Κρατὶ δ' ἐπ' ἰσθμῷ κυνέην εὐτικτον ἔθηκεν,  
 Ἴππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευσεν·  
 Εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύο κακορυμμένα χαλκῷ,

Ὅρσθ' ὅρση δέ τις ἔσκεν ἐυδημήτην ἐνὶ τοίχῳ·  
 Ἀχεύατον δὲ παρ' οὐδὲν ἐυσταθείς· μεγάρῳ

τῷ δορί διαμπᾶς εἰς τὸ στῆθος· ὁ δὲ πεσὼν, ἰδούπησε,  
τῷ μετώπῳ τὴν γῆν προσκράζας· Τηλέμαχος δὲ τοῦτο πρά-  
ξας, ἀνεχώρησεν εὐθύς, καταλιπὼν τὸ δόρυ ἐν τῇ νεκρῷ·  
δείσας γάρ, μή τις ἄλλος ὀπίσθεν ἐπελθὼν ἐν τῇ ἀναιρέσει  
τοῦ δορός, κατὴν αὐτοῦ τὸ ξίφος, ἢ ἄλλως διελάσειε νύξας,  
ἔθιε παρὰ τὸν πατέρα· καί φησι, πάτερ, εἰμι αὐτός τε ὀπι-  
σόμενος, σοί τ' αὐτῷ καὶ τοῖς οἰκέταις ἄμφοιν ὄπλα, σάκος,  
καὶ δόρατα δύο, καὶ περικεφαλαίαν ἐκάστω μετοίσων· ἄμει-  
νον γὰρ ἡμῖν ἔσται μάχεσθαι ὀπλισμένους.

Κελεύσαντος δὲ τοῦ Ὀδυσσεώς τὴν ταχίστην τοῦτο ποιῆ-  
σαι, ἵνα μὴ ἀναλωθίντων τῶν βελῶν, ἀπακρούσωνται αὐτῶν  
τῶν θυρῶν οἱ πολέμοι, ἀνῆλθαι εἰς τὸν βάλανον, ἐνθ' ἦσαν  
τὰ ὄπλα παραποτεθειμένα, καὶ λαβὼν τέσσαρας μὲν ἄσπί-  
δας, ἵσας δὲ περικεφαλαίας, καὶ δόρατα ὀκτώ, ἤνεγκεν  
αὐτὰ σὺν σπουδῇ τῷ πατρί· καὶ ἄμ' ὀπίστας ἐαυτὸν τε καὶ  
τοὺς ἄμφ' Εὐμαίων, ἔστη μετ' ἐκείνων παρὰ τῷ πατρί· ὁ δὲ,  
τέως μὲν περῆσάν αὐτῷ οἷστοι, ἔνα γ' ἕκασον ἐξῆς τοῦ ζεύγους  
τῶν μνηστήρων, ἀνῆλθαι ὥς δὲ ἐπέλιπον οὗτοι, στήσας τὸ  
ξύλον παρὰ τῷ σταβλῷ, ἐνωπλίζετο, σάκος μὲν πρῶτον  
τοῖς ὤμοις τετραβέλουμον περιθέμενος, τῇ δὲ κεφαλῇ κλύβον  
ἵππουριν, καὶ ὁ λόφος φοβερόν τι ἐπεκρέμασεν ἄνωθεν, καὶ  
δόρατα δύο λαβὼν ἐν χερσὶ, χαλκῷ ἐστρωμένον.

Ἦν δ' ὅρατις ἐν τῷ ἀκροτάτῳ τοῦ δόρατος, δι' ἣν ἔ-  
ξοδος ἦν στενὴ, πρὸς τὴν πόλιν, περικεκλεισμένη σάνισιν,

μὴν τὸ διελθὼν ἐρθῇ τῷ ξίφει δι' χρῆσθαι νότιοντας· πάντας δὲ, ὅστε  
τάμνειν, καταπρανῖ, ἔστιν, ἀνωθεν καταφέροντας. 10α. Ἀραρυῖαν] πρυ-  
σαρμίζουσαν. 10β. Τετεύχῃσθαι ἐπλίσσασθαι. 10β. Οἷσι] λίαν] σπείσας κήμισαν.  
114. διείσθην] ἐνεδύθησαν. 118. Ἀγχιπύην] ἐπ' ἀλλήλει. 121. ἐνώπιον] τὴν προ-  
σοφὴν τοῦ εἰκὺς ἐνταῦθα φησί. 126. Ὀραβόρην] ὄβρα ἦν κατὰ τὴν  
τοῦ δώματος μικρὰ καὶ στενὴ. 127. Πρὸς τὸν πόλιν] πρὸς τὸ τέρμα τῆς πό-  
λεως· λαύρην φέρουσα εἰς σιενωπὴν πρὸς τὴν πόλιν, ἢ ἄνω πρὸς τὴν πόλιν.

Ἦν εὐδὸς ἐῖς λαόν τε, σκῆπτρε δ' ἔχον ἐν ἀραρυίαι.  
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει διὸν ὑπερόον,  
 Ἥστατότ' ἄγχι αὐτῆς· μία δ' οἷα γήγηετ' ἐσθραμή. 130  
 Τοῖς δ' Ἀχαιοῖσι μετέειπεν, ἔπος πάντοσσι παραύκων·  
 Ὡ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,  
 Καὶ εἰπὼι λαοῖσι, βοή δ' ὀκίστα γένοιτο;  
 Τῷ κε τὰχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν· 135  
 Οὕτως ἐστ', Ἀγέλας Διοτρεφῆς· ἄγχι γὰρ αἰνῶς  
 Αὐτῆς καὶ τὰ θυροῖτρα καὶ ἀργαλέον στήθεα λαύρης·  
 Καὶ γ' αἰεὶ πάντας ἐρέει ἀνὰρ, ἔσσι' ἄλλοιμος εἴη.  
 Ἀλλ' ἄγεθ', ὅμην τεύχε' ἐνείκω δορυχρῆναι  
 Ἐκ θαλάμου· ἔσθην γάρ, εἴμαι, οὐδέ περ ἄλλη 140  
 Τεύχεα καθέστην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.  
 Ὡς εἰπὼν, ἀνέβηκε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,  
 Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάρῳ.  
 Ἰδὲν δ' ὤψετο μὲν σάκε' ἔξω, τόσσα δὲ θυρῶν  
 Καὶ τόσσας κοίτας χεῖρας τε ἱπποδυσείας· 145  
 Βεῖ δ' ἔμμεναι, μάλα δ' ἄκα φερὸν μνηστῆρας ἔδωκεν·  
 Καὶ τίς Ὀδυσσεὺς ἴδεν, γένετα καὶ φίλον ἦτορ,  
 Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα χερσὶ τε θυρῶν  
 Μυκρὰ τινάσσοντας· μάλα δ' αὐτῷ φάνετο ἔργον.  
 Αἰψὰ δὲ Τηλέμαχον ἔπεια περφόρον προσέειπε 150  
 Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὲ τις ἐπὶ μεγάρῳι γυναικῶν  
 Νῦν ἐπιτρέψει πόλεον κακὴν, καὶ Μελάνθιος.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦλθε·  
 ὦ πάτερ, οὐτως ἔγωγε τῶν γ' ἠμάρτυροι, οὐδέ τις ἄλλος·  
 Αἴτιος, ὅς τις θαλάμους ἔσθην πολλοὺς ἀραρυῶν 155  
 Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.  
 Ἀλλ' ἴθι, δὴ Εὐμαίε, θυρῶν ἐπίθες θαλάμοιο  
 Καὶ φέρεαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τάδε βέλτε,  
 Ἦ υἱὸς Δολιχίου, Μελάνθιος, τὸν περ οἶω.

ἐνθ' οὐκ τῶν ἀφρόνων τινὰς διελθεῖν, εἰ μὴ καθ' ἑνὰ ταύτην  
 δὴ κελεύει τὸν συμβότιον Ὀδυσσεὺς προκαταλαβόντα φυλάτ-  
 τειν. Ἀγέλας δὲ ἐν ἀπόρῳ ἤδη γενόμενος, φησὶ πρὸς τοὺς  
 ἄλλους, ἀνάβητω τίς ὑμῶν, ὦ φίλοι, εἰς τὴν ὁρσούραν  
 ἐκεινην, ἀπὸ πηγεῶν ἐκεῖθεν τοῖς κατὰ τὴν πόλιν, ἵνα τις  
 ἡμῖν ταχεῖα βοήθεια ἐκείθεν εἴη· οὕτω γὰρ ἂν ὦν ὁ οὗτος  
 τὰ ὕστατα τόξῳ χρῆσαιτα·

Μελάνθιος δὲ πρὸς ταῦτα· ἀδύνατον τοῦτο κελεύεις, ὦ  
 Ἀγέλας· αἶτε γὰρ τῆς αὐλῆς ἀπείρουνσι θύραι, καὶ ἡ ἔρ-  
 ρος πρὸς τὴν θύραν τοσούτου στενὴ, ὥστ' ἐνὸς μόνου γεν-  
 ναίως κωλύοντο, ἀδιέλευτα εἶναι· ἀλλ' ἐγὼ γ' αὐτίχ' ὕμῶν  
 αἴσω ἐνδοθεν ὄπλα μάλ' ἀπολλύειν· οἷός γ' ἐστὶν, εἴη ταῦθ' αἰ  
 ἀμρ' Ὀδυσσεὺς κατέθεντο. Ἐκ τούτου τοίνυν ἀνέβαινε κλίμα-  
 κα ἀνάντην καὶ οὐ βραδίαν ὡς ἐπὶ τὸν θαλάμον· καὶ γενόμενος  
 αὐτόθι, ἔλαθεν ἀσπίδας μὲν δυοκαίδεκα, ἕσας δὲ περικειρα-  
 लाίας, καὶ θύραν ὁμοίως τοσαύτην καὶ καταβὰς πάλιν, δέ-  
 δωκεν αὐτὰ τοῖς μνηστῆρσιν.

Τούτο δ' ἰδὼν Ὀδυσσεὺς, παραλέλυται ὁλως· ἔφα' γὰρ  
 παρ' ἑλπίδα τοῖς ἐχθροῖς ὀπλισμένους, καὶ δόρυτα πάλ-  
 λοντας ἐν χειρὶν· εἶτα στραφεὶς πρὸς Τηλέμαχον, ἔφη, ἔφη·  
 ἢ γὰρ τῶν γυναικῶν τις ἐνδοθεν τρέφει τὸν πόλεμον ἐφ' ἡμᾶς,  
 ἢ αὐτὸς ἐστὶν ὁ Μελάνθιος.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· τοῦτ', ὦ πάτερ, ἔφη, εἰμὶ  
 τοῦ ἀμάρτημα οἷός γε γινεσθαι· ὅς τὴν τοῦ θαλάμου θύραν  
 ἐξῶν, οὐκ ἀπέκλεισαι· αἱ δὲ συνέλκυν, ὡς εἶπεν· ἀλλὰ σπεί-  
 σον αὐτῆς, ὦ Εὐρύκλει, κλείσον ὡς τάχιστα· ἐπανελθὼν δ'  
 ἔρεθ' ἡμῖν, πότερον ἐκ τῶν γυναικῶν τις, ἢ Μελάνθιος αὐ-  
 τὸς ταῦτα ἔπραξε;

Ὅς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 160  
 Βῆ δ' αὖτις θαλάμῳδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,  
 Οἷσιων τεύχεα καλὰ· νόησε δὲ δῖος Ὀφροβός,  
 Λίψα δ' Ὀδυσσεῖα προσερώνεον, ἐγγὺς εὔντα·  
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,  
 Κεῖνος δ' αἶψ' ἀδελφὸς ἀνὴρ, ὃν οὔτε μὲν αὐτῷ, 165  
 ἔρχεται εἰς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,  
 Ἴμιν ἀποκτείνω, αἷ κε κρείσσων γε γένωμαι·  
 Ἥέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἔν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ  
 Πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σφ' ἐνὶ οἴκῳ.

Τὸν δ' ἀπαραιρέμενος προσέφη πολέμητις Ὀδυσσεύς· 170  
 ἦταί ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστήρας ἀγαυούς,  
 Σχίσσμεν ἔντασθεν μαχάρον, μάλα περ μεμαῶτας·  
 Σφῶν δ' ἀποστρέψαντες πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεῖν,  
 εἰς θάλαμον βαλέειν, σκεῖδας δ' ἐκδοῦσαι ὑπὸ πτεροῖ·  
 Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες, 175  
 Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν·  
 Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς εἶν' χαλεπὴ ἄλγεα πάσῃ.

Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τοῦ μέγα μὲν κλέον, ἔδ' ἐπύθοντο·  
 Ἦλθ' ὁ δ' ἄρ' εἰς θάλαμον, λαβόντων δὲ μὲν ἐλθὼν ἔειπεν·  
 ἦταί μοι θαυρόμενο μαχέμεν κατὰ τεύχε' ἔρπον· 180  
 Τῷ δ' ἔστην ἐκότερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντες.  
 Εἰ δ' ὑπὲρ σῶντο Κεῖνος Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,  
 Τῇ ἐτέρῃ μὲν χεὶρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,  
 Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεπαλαιγμένον ἄζη,  
 Λαέρτῃω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκεν· 185  
 Δὴ τότε γ' ἤδη καῖτο, βαρεὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·  
 Τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἐλέτην, ἐρυσάν τέ μιν εἶσω  
 Κουρῆ· ἐν δαπνῶφ δὲ χαλκῷ ῥά τινι ἀρρήκῳ κίοντι,  
 Στῆναι δὲ πόδας ῥέοντες τε δῖον Ὀδυσσεῖα δεικνύοντες.

Τούτων δ' οὕτως διαλεγομένων, ἀνέβαινεν αὖθις Μελάντιος ἐπὶ ταῦτα. Ἠΰμαιος δὲ αἰσθόμενος, σπεύσας πάλιν, Λιογενὲς φησὶ, Λαερτιάδῃ, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, ἀνὴρ ἐκείνος, ὃν ἐτυγχάνομεν εἰκάζοντες κακουργὸν ἦμῖν ταῦτα, οὕτως ἀνείσιν αὖθις ἐπὶ ταῦτά· τὴ δὲ λέγε μοι νῦν, πότερ' ἀπαβούλει, ἀποκτείνω αὐτόν, γενόμενος κρείττων, ἢ ζῶντ' ἀπαγύγω ἐνταῦθα, ἵνα δίκην ἀξίαν δῶ, ὣν ἐν τῷ σῶ οἴκῳ διατελεῖ ἔξωβρίζων;

Ὀδυσσεύς δ' ἐπὶ πρὸς ταῦτα· ἐγὼ μὲν καὶ Τηλέμαχος, ἔφη, ἱκανοὶ ὥδ' ἐσόμεθα ἐπισχεῖν τοῖς ἐχέροισι ἐντὺς, καὶ περ σφύδρα ἐξηγρημένους· ὑμεῖς δ' ἄριστο συλλαβότες σπεύσαντες· ἀλλήσαντες δὲ εἰς τὴν θάλαμυν, κλείσαντές τε τὰς θύρας, καὶ περιαγαγόντες τὰς τε χεῖρας καὶ πόδας, δέσαντε· εἴθ' οὕτως ἄλλωσι διείραντες ἀπ' αὐτοῦ, ἀναρτήσαντές τε ἀπὸ τοῦ κίονος μετάρσιον ἄνωθεν, ἄρατε μέχρι πρὸς τὸ τέγος, ὅπως χρεῖται προπαθὼν ἱκανὸν, οὕτω δίκην τὴν ἐσχάτην διδοῖ ἀπηωρημένος.

Ἐκείνοι τόνον οἷώς τε ἀνέβησαν τὸ προστεταγμένον, ἤσαν σπουδῇ ἐπ' ἐκείνων· καὶ αἰσθόμενοι ἔνδον ἔστα, καὶ τὰ ὅπλα διερουνόμενοι, ὅτι λάβου, ἔστησαν πρὸ τῆς εἰσόδου παρὰ ταῖς σταθμισὶς ἐκατέρωθεν ἐνοδρεύοντες· ὁ δὲ ἐξῆλθε φέρον τῇ μὲν, περιερχαλίαν· τῇ δὲ, σάκος ἀρχαῖον εὐρωῆτι ὅλως ἐξηνθηκὸς· καὶ διερχόμενον, ὃ πάλαι ποτὲ ἐχρηστο ὁ ἦρωες Λαέρτιος· ὃς δ' ἐμολλεν ἐξίεναι, συλλαμβάνεται καὶ ἀπαχθαῖς ἀπὸ τῶν τριγῶν ἔνδον, καταβύλλεται· εἴτα χεῖρας τε καὶ πόδας περιχθούς κατὰ τὰ προστεταγμένα· καὶ

- ἦν μάλ' ἀπαστρέφοντε διακμπερὲς, ὥς ἐκέλευσεν 190  
 γιῶς Δαέρταο, πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·  
 Σειρήν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε,  
 Κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσιν.  
 Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·  
 Νῦν μὲν δὲ μάλα πάγχυ, Μολχάνθι, νύκτα φυλάξεις, 195  
 Εὐνῇ ἐνὶ μάλακῃ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·  
 Οὐδὲν σίγ' ἡριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο βόων  
 Λήσει ἐπερχομένη χερσούθρονος, ἥνικ' ἀγινεῖς  
 Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πίνεσθαι.  
 Ὡς ὁ μὲν κῆρ λυκοῖπτο, ταλεῖς ὅλας ἐνὶ δεσμοῖ· 200  
 Τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν,  
 Βῆσαν εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην·  
 ἔνθα μένος πνεύοντες, ἐφέστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,  
 Τεσσαρεῖς, οἱ δ' ἐπὶ τῷ δόμῳ, πηλὴς τε καὶ ἐσθλὴ.  
 Τῶν δ' ἐπ' ἀμφόλοισι μεγάροισιν ἔστη Ἀθήνη, 205  
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.  
 Τὴν δ' Ὀδυσσεύς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπεν·  
 Μέντορ, ἄμυνον ἄρην, μνηῆσαι δ' ἐτάροιο φίλοιο,  
 Ὃς σ' ἀγάθῃ βέξεσκον· ὀμπλικὴ δὲ μοι ἔσσι.  
 Ὡς φάτο', οἴόμενος ληοσσόν ἔμμεν Ἀθήνην. 210  
 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὀμόλουν ἐν μεγάροισιν·  
 Πρῶτος τήν γ' ἐνέμπτε Δαρμαστορίδης Ἀγέλαος·  
 Μέντορ, μή σ' ἐπέσσι παρκαπιπύθῃσιν Ὀδυσσεύς·  
 Μνηστῆρες γὰρ μεγάροισιν ἔμμεν ἄλλοι δ' οἱ αὐτοῖ.  
 Οἷον γὰρ ἔμελλεν ἡμεῖς τὸν ἄνθρωπον ἴδμεν 215  
 ὅστις ἐκὼν τῶνδε ἀπὸ μὲν πατρίδος ἔλθῃ καὶ νῦν,  
 ἔν δὲ σὺ τῶνδε ἔπειτα περῆσει, οἷα μενοιπῆς  
 ἔρδειν ἐν μεγάροισιν· σὺ δ' αὐτοῦ κράτι τίσεις.  
 Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμῶν γε βίης ἀρελώμεθα χαλκῷ,  
 Κτήμαθ', ὅποσσα τοι ἔστι τὰ ἐνδοθι, καὶ τὰ θυρήων· 220  
 Τῶνδε Ὀδυσσεύς μεταμύζωμεν· οὐδέ τοι νῖας

σχοίνῳ περιδεθείς, ἀνασύρεται μέγχι τῶν δοκῶν· ἔνθα ἔμει-  
νεν ἀπῳαρημένος· κλῆνταῦθα Εὐμαιὸς εἰρωνεύσατο πρὸς αὐ-  
τὸν ταῦτα. Νῦν, ὦ Μελάνθιε, ὥς ἐν μαλακῇ καὶ αἰθερίῳ  
ἐὼν ὑποπτερυγίζων, εὖ μοι δοκεῖ· ὑπαλῆξεν τὴν νύκτα ὥς ἀ-  
πώτινος περιωπῆς· οὐδ' ἂν ἡ χρυσόβρονος λάθοι σε Ἰῶς, ἀπὸ  
τοῦ Ἰλκεανοῦ ἀνισθῶσα, ὅτ' ὠφείλει· ἀγαγεῖν τοῖς μνηστῆρσι  
τὰς αἰγας πρὸς τὸ δεῖπνον.

Οὕτως οὖν ὁ μὲν αὐτοῦ κραμάμενος, ἡσυχίαν ἔγχε· οἱ δὲ,  
περιθέμενοι τὰ ὄπλα, καὶ τὴν θύραν κλείσαντες, ἔστησαν  
ἐλθόντες πρὸς τῷ Ὀδυσσεὶ πολλῇ προθυμίᾳ· κλῆνταῦθα ἦν  
ὥς ἐν μικρῷ χωρίῳ ὄρεσιν ἐκατέρωθεν παρατεταγμένους, ἔνθα  
μὲν τέσσαρας ἐπὶ τῆς εἰσόδου· ἔνθα δὲ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς  
ἐνδοτέρῳ, μηδενὶ ἄλλῳ, ἢ ἐν τῷ νικᾶν τὴν τῆς σωτηρίας  
σκληρύντας ἄγκυραν· καὶ ἐν τούτῳ ἐλθούσα ἡ Ἀθηνᾶ, Μέν-  
τορι τότ' εἶδος καὶ τὴν φωνὴν ἐποιεῖα, ἔστη παρ' αὐτοῖς·  
ἦν ἰδὼν Ὀδυσσεύς, Μέντορ, ἔφη, δεῦρ' ἄμυνόν μοι, ἀρ-  
χαίης μεμνημένος φιλίας, καὶ ὅτι εὖ ποτε πέπονθας παρ'  
ἐμοῦ· καὶ γὰρ καὶ συνήλικες τυγχάνομεν ὄντες. Ταῦτ' ἔφη,  
καὶ τοι πεποιθὼς τὴν θεὸν αὐτὴν εἶναι·

Οἱ δὲ μνηστῆρες αὐ ἐπετίμων, ὅτι ἔστη ἐλθὼν μετὰ Ὀ-  
δυσσεύς· καὶ δὴ πρῶτος ἠπεύλησεν αὐτῷ Ἀγχιλαὸς ὁ Δαμά-  
στορος, Μέντορ, εἰπὼν· μὴ σύ γε παῖθου τοῖς τοῦ Ὀδυσσεύς  
λέγουσι· ἴσθι γὰρ ἡμᾶς, ἐπειδὴν τάχιστα ἀνδλωμεν ἀμφοτέ-  
ρων αὐτοὺς, πατέρα τε καὶ υἱόν, οὐδὲ γε σοῦ φεισσομένους,  
δίκην, ὅν ἂν δράσῃς ἡμᾶς κακῶς, ἀΐξιν λομύχονοντας· σέ  
τε γὰρ τοῦ ζῆν ἀποστερήσομεν, καὶ τὰ κτήνηματα τάτ' ἔσω  
καὶ ἔξω πάντα τοῖς τοῦ Ὀδυσσεύς ἐγκαταμίξομεν· γυναικῶν

α το Λαοσσέων] τὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὰς μάχας σφάζουσιν, ἢ ἐπιθίξουσιν. 216, καὶ το  
μαν κτείνειμεν. 217. Περήσαιο] φονεύουσιν, παρὰ τὸ φάω, φάξω, σφάζω, φέω.



Ζῶειν ἐν μεγάρῳσιν εἴσομεν, οὐδέ θυγάτρας,  
οὐδ' ἄλογον κεδνὴν ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολεύειν.

ὧς φάτο Ἀθηναίη δὲ χαλῶσατο κερδίῃ μᾶλλον,  
Ναίκεσσαν δ' Ὀδυσσεῖα χαλῶτοισιν ἐπέσσαν· 225

οὐκέτι σάγ', Ὀδυσσεύ, μένος ἐμπέδον, οὐδέ τις ἀλκή,

οἷη δ' ἄμφο' Ἑλένη λευκωλένῳ εὐπατερείῃ,

Εἰνάετες Τρῶεσσιν ἐμάρναο νολεμεῖς αἰεὶ,

Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπερνες ἐν αἰνῇ διωτῆτι,

228 δ' ἔλω βουλῇ Πριάμου πόλιν εὐρυάγυια. 230

Πῶς δὴ νῦν, ὅτι σὺν τε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱκάνεις,

ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;

Ἀλλ' ἄγε θεῖον, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασον, καὶ ἴδω ἔργον,

ὄφρ' εἰδῆς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν

Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν. 235

Ἢ ἔα· καὶ οὖπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,

Ἄλλ' ἔσ' ἄρα σθένους τε καὶ ἀλκῆς περὶρήτιζεν

ἡμὲν Ὀδυσσεὺς, ἡδ' υἱὸς κυδαλίμοιο.

Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μελαθρον

ἔζετο· ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην. 240

Μνηστήρας δ' ὥτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,

Ἰφικλῆος τε, καὶ Ἀμφικλῆδων, Ἀτρεΐδηνός τε,

Πηλεΐδηνός τε, Πολυκτορίδης, Πολυβίου τε δαΐφρον.

Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετὴ ἔσαν ἔζον· ἄριστοι,

ὅσσοι ἔτ' ἔζων περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο· 245

τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βίος καὶ ταρφέες ἰοί·

τοὺς δ' Ἀγέλαος μετῴπει, ὅπως πάντεςσι περὶ ἵππων·

ὧ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·

καὶ δὴ σὶ Μέντωρ μοι ἔειπεν, κενὰ ἔργματα εἰπὼν·

οἱ δ' οἴοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσιν.

ἤδ' οἱ μοι ἄμα πάντες ἀριεὶς θύρατα μετὰ· 250

δὲ καὶ παῖδας καὶ θυγατέρας, τὰ φίλτατα πάντων οὐκ ἀνίστασθ' ἔργῳ ἐν Ἰθάκῃ παρ' ἡμῖν ἀναστρεφομένους.

Ἐκείνους μὲν ταῦτ' ἠπειλόσεν· ἡ δὲ θεὸς μᾶλλον παρωξύνθη ἐπὶ τούτοις· καὶ ἐμπεσοῦσα Ὀδυσσεῖ, ἔρη τάδε· οὐκέτι ἔρῳ σε, ὦ Ὀδυσσεύ, οἷός ἐν Τροίᾳ ἦσθα ἔννακτον ἔτος διηνεκῇ διαφέρων πόλεμον περὶ τῆς Ἰλένης, τῷ μὲν βραχίονι πολλοὺς ἀνιπρῶν, τῇ δὲ βουλῇ τὴν πόλιν ἐξελών τῶν ἐχθρῶν· πῶς δὲ νῦν, ἰδὼν βραχίονά τε καὶ κτήματα τὰ σαυτοῦ, ἀποδειλιᾷς πρὸς μνηστῆρας ἀλλόζοντας καὶ ὕβριστάς· ἀγωνίσασθαι· ἀλλ' ὅγ', ὦ πόππῳ, στήθε' ἑμοί, ἔπωσ' εἰθῆς, οἷός μιν ὁ Πύρρῳ πρὸς τοὺς Πηλεΐδους· οἷός δὲ καὶ τοὺς εὐπεποιηκότας ἐν τοιούταις ἀμείβεσθαι περιστάσεσι. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα, οὐκέτι ἤקה πιηται εὐθὺς τὴν νύκην ἑτεραλκῇ, τῆς τοῦ Ὀδυσσεῶς· καὶ Τηλεμάχου πειρωμένη ἀνδρίας· διὸ ἀποπλῆσα ὑπὸ τῷ ὄρεφρ', ἐκαθέσθη ἐπὶ τῆς δεκοῦ χελιδίνι ὑμεία.

Τοὺς δ' αὖ μνηστῆρας ἐτέρωθεν ἐκίσταει Ἀγέλαος ὁ Δαμάστορος, Εὐρύνομος τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε καὶ Πείσανδρος, ὁ Πολυκράτης, καὶ Πύρρος ὁ δαΐφρων· οὗτοι γὰρ ἦσαν οἱ τῶν ἄλλων μάλιστα ἀρετῇ διαφέροντες, τῶν ἀξίων προαπολωλότων. Παρακαλούτο δ' αὐτοῖς ὁ Ἀγέλαος λέγων ταῦτα ὅτι· ὦ φίλοι, ὅπως αὐτίκα μάλ' ὁ πολέμιος παύσεται, βραχίονι μαχόμενος ἀντήτωρ Πύρρῳ γὰρ καὶ αὐτὸς οἷα μάτην αὐγήςας ἀπέστη φροῦδος, φροῦδους καὶ αὐτοὺς καταλιπὼν ἐν προθύροις ὑμεῖς μέντοι μὴ ἀθρόοι ἀφίετε τὰ δόρατα ἐπ' αὐτούς· ἀνὰ δὲ εἰς μόνον βάλλετε, εἴπως γένοιθ'

ἐλίγην μᾶλλον πεφάσμεναι· 132 Ὀλοφύρεται] ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἀκινδύνῳ ἀποδειλιᾷ.

Ἄλλ' ἀγέ' οἱ ἐξ ἑστέων ἀκοντίσας, αἱ κέ ποτε Ζεὺς  
Δῶν' Ὀδυσσεῖα βλῆσθαι, καὶ κῆδος ἀρέσθαι.

Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὶν οὗτός γε πέσῃσιν.

οἷ; ἐρχθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐείλευν, 255  
ἴμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάρου

πεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

Ἄλλου δ' ἐν τοίῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260

τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἵποιμι καὶ ἄμμιν

μνηστήρων ἐς οἶκλον ἀκοντίσαι, οἱ μεμάσιν

ἱμέας ἐξαναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.

οἷ; ἐρχθ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὅζα δούρα, 265

ἅντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,

Εὐρύδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, ἔλατον δὲ συῶτης,

Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπερνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

οἱ μὲν ἐπει' ἄρα πάντες ὁδᾶς ἔλον ἄσπετον οὐδᾶς.

μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάρου μυχρόνδ' 270

τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊζαν, νεκύων δ' ἐξ ἐγγε' ἔλοντο.

αὐτοὶ δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν ὅζα δούρα,

ἴμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάρου

πεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275

Ἄλλου δ' ἐν τοίῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.

Ἀμφιμάδων δ' ἄρα Τηλέμαχον ἔθηκε χεῖρ' ἐπὶ κρητῇ

Αἰγῶν, ἄκρην δὲ ρινὴν δηλήσατο χαλκός.

Κτήσιππος δ' Εὐμαινον ὑπὲρ σάκος ἐγγεῖ μακρῷ

ἦμα ἐπὶ γαστρὶ τὸ δ' ἐπὶ πτεῖρα, πίπτε δ' ἐρῶν. 280

τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,

ἡμῶν παρὰ τοῦ Διὸς Ὀδυσσεά βλεθῆναι, κλέος καταλιπόντ' ἡμῶν οὐ μικρὸν· τῶν γὰρ λοιπῶν, ἐκείνου πεσόντος, μικρὰ ἢ φροντίς. Ταῦτα μὲν οὕτως.

Οἱ δὲ πειρώμενοι τούτοις, ἠκόντισαν, ὥς ἐκέλευσεν· ἀλλ' ἐς μάτην, τῆς Ἀθηνᾶς ἄλλη πῇ ἐκπεσεῖν τὰ ἀκόντια ποιησάσης· τὸ μὲν αὐτῶν, εἰς τὸν σταθμὸν· τὸ δὲ, εἰς τὴν θύραν· ἄλλο δὲ, εἰς τὸν τοῖχον· καὶ ἄλλε ἄλλη. Ὁ δὲ Ὀδυσσεύς, ὥς ἅπαξ τὰ τῶν ἐναντίων διεκπέρευγε βέλη, λέγει τοῖς ἀμφ' αὐτῶν, ἄνδρες συστρατιῶται, ἡρᾶθ' ὑμεῖς γ', ὅπως οἱ ἐχθροὶ, πρὸς οἷς εἰς τὸν ἡμέτερον ἐξυβρίκεσαν οἶκον, προῦθυμήθησαν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀνελεῖν· βάλωμεν οὖν γ' ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐν μέρει. Ἐκ δὲ τούτου κραδάναντες, ἔβαλον· καὶ ἀπέκτειναν ὁ μὲν Ὀδυσσεύς, Δημοπτύλεμον. Τηλέμαχος δ', Εὐρυάδην· Ἐλατον δ' ὁ Πύμχιος, καὶ Πείσανδρον ὁ Φιλοτίτιος· καὶ οὗτοι μὲν τῶν μνηστήρων παραχρῆμα ἔδακον τὴν γῆν· οἱ δὲ ἄλλοι κατέδυσαν ἐν τῷ μυχαϊτάτῳ· οἱ δ' αὖ περὶ τὸν Ὀδυσσεά, ἀναπηδήσαντες, ἀπέσπων τὰ δόρατα ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ δευτέρως προσέσλῃς ἐκτέροις ὀρμῇ ἦν· ἔρξαν δὲ οἱ μνηστῆρες αὖ καὶ τρύτης, οἱ πολλοὶ τοῦς ὀλίγους πειρώμενοι ἀποκρούσασθαι, ἀλλ' ἐς μάτην· ἡ γὰρ θεὸς, βαλλόντων αὐτῶν, ἐτώσια αὐθις τὰ βέλη ἐποίησεν, ἅμην εἰς τὸν σταθμὸν, ἃ δὲ εἰς τὴν θύραν, ἃ δὲ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ ἄλλα ἄλλως ἐκπεσεῖν παρετρέψασα· Ἀργιμέδων δὲ μόνος ἤψατο μικρὸν Τηλεμάχου κατὰ τὸν καρπὸν τῆς χειρὸς, ἀπογνάμψας τὸν χροῶτα· καὶ Κτήτιππος Εὐμαιὸν ἐπέγραψε μικρὸν εἰς τὸν ὦμον· τὸ δὲ θέλος ὑπερπᾶν, ἐξέπεσε μακρὰν εἰς τὴν γῆν· βαλόντες δὲ ἐν μέρει ἐπ' ἐκείνους καὶ οἱ ἀμφ' Ὀδυσσεά, ἀπέκτειναν ἴσους· ὁ μὲν Ὀδυσσεύς,

Μνηστῆρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὕψέα δοῦρα.

Ἦνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πολίπορθος Ὀδυσσεύς,

Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πύλοδον δὲ συβώτης·

Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βροῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285

Βεβλήκει πρὸς στήθους, ἐπευχόμενος δὲ προσκῦδα·

Ἢ Πολυθερσεΐδῃ φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν

Εἰκὼν ἀφραδίης μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν.

Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειτὰ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

Τοῦτό τοι ἀντὶ παθὸς ξεινῆιον, ὦν ποτ' ἔδωκας 290

Ἀντιφίῳ Ὀδυσσεῖ, δόμον κατ' ἀλητεύοντι.

Ἦ ῥα βροῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·

Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῇ·

Τηλέμαχος δ' Εὐθυορίδην Λειώκριτον οὔτα

Δαρπύμην καὶ Πύλον, οὐκ ἔτι δὲ χαλκῶν ἐνίσταν· 295

Ἦριπε δὲ περὶ νῆς, χλὶν δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

Ἀπὸ τούτου Ἀθηναίᾳ φειστέμενον αἰγίδ' ἀνέσχευ

Ἰφίθην ἐξ ὀροσῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίχην.

Οἱ δ' ἐρέζοντο κατὰ μέγαν βόες ὡς ἀγελαῖαι·

Τὰς μὲν τ' αἰόλος αἰστρος ἐφωρμηθεῖς, ἐδόνησεν 300

Ἦρ' ἐν εἰρινῇ, ὅτε τ' ἤματι μακρὰ πέλονται.

Οἱ δ' ὥστ' αἰγυπιοὶ χαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,

Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορόωσιν·

Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέρεα πτώσσουσαι ἔενται,

οἱ δὲ περὶ τὰς ἀλκυονίδας ἐσπέρωνται, οὐδὲ τις ἀλλὰ 305

Γίγνεται, οὐδὲ φηγή· χαίρουσι δὲ τ' ἄνδρες ἄγρη·

Ὡς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπισσύμενοι κατὰ δῶμα,

Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' αἰετὶς,

Κράτος τυπτομένων· δάπειρον δ' ἔπειτα σῆματι θέει.

Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπισσύμενος, λάβε γούναω, 310

καὶ μετ' ἐπισσύμενος, ἔπειτα πτόμεντα προσκῦδα·

Εὐρυμέδοντα· Τηλέμαχος δὲ, Λυριμέδοντα· Πόλυβαν δὲ, ὁ Εὐμαχίης· καὶ Κτήσιππον ὁ Φιλοτίμος· ὁ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν μετὰ χλεύης ταυτί· Πολυθρασίδη οὐκ ἔδει ἄρα, ὕβρει σε πεποιθότα, αὐτῷ μεγαλοῤῥημονεῖν· ἀλλὰ θεοῖς τὰ πάνθ', ὥς πάντα δυνάμεναι, περὶ χωρεῖν· ἔχεις ἄρ' ἄξιον τὸ ξένιον ἀντὶ τοῦ ποδός, ὃ πρῶτον Ὀδυσσεύα ἐξένισας ἐν τῷ ἑαυτοῦ ἀλητεύοντι οἴκῳ· ταῦτα μὲν Φιλοτίμῳ πρὸς Κτήσιππον εἴρηται· Ὀδυσσεὺς δὲ περιπηδῆσας τῷ δορί, διήλασεν ἐν χειρὸς τὸν παῖδα Λαμάστορος μέσον· Τηλέμαχος δὲ βαλὼν Λαίωκριτον διαμπερὲς εἰς τὴν λενοῖον, ὁ δὲ ἐδούπησεν πεσὼν εἰς τὴν γῆν, προσκράξας τῷ μετώπῳ τὸ ἔδαφος.

Ἐν δὲ ταύταις, Ληνοῖα· προσηύδα· το σβισάμεστον σάκος ἀνωθεν ἀπὸ τοῦ ὀρέου, σῆθος κυρτὸς κατέλαθε πάντας, ὥστ' ἄλλος ἄλλοσε διασκεδασθέντες, κατιδύνοντο εἰς τὸ δῶμα, οὐχ ἤττον, ἢ καὶ μέγας ἐν ὄρεα εἰσπετραυόμεναι· Οἱ δὲ περὶ τὴν Ὀδυσσεύα ἐπιτετόντες, ὥπερ γαμβρόνυχες αἰετοί, οἱ ἀγκυλοχεῖλες, οἳ ἀνωθεν ἐκ τῶν ὀρέων ἐρμύμενοι, ἐπιπίπτουσι τοῖς περὶ τοὺς ἀνὰ τὰ παιδία φερόμενοις ἀνθρώποις, οὔτ' εἰς ἀλκὴν, οὔτ' εἰς φονὴν δυνάμενοις τραπέεσσι· ἄνδρες δ' ὀρώντες πόρρ' ἔβηεν τὴν ἄγρην, τέρπανται τῇ θέῃ· οὕτω κῆκεῖνοι ἐπιβήμενοι τοῖς ἐχθροῖς, ἐφ' ἡνυσον, πανταχοῦ τοῦ δώματος ἐπιτρέχοντες· καὶ φειδῶ οὐκ ἦν οὐδενὸς οὐδενίης, οἴμωγ' ἡ δὲ καὶ στεναγμῶς σύμμικτος δεικνύετο ἀνδρῶν σφαζομένων, καὶ αἵματος ὀμιτοῖ ἀνὰ πᾶν τὸ δῶμα φερόμενοι.

Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων, Λαίωδης ὁ θυροκόπος προσπεσὼν Ὀδυσσεῖ, ἐλάβετο τῷ γονάτῳ αὐτοῦ λήγων γο-

288. Μὴ μέγα εἰπεῖν] μὴ καυχῶ. 290. Ξενήϊον] ξένιον. 291. ἐν τῷ ἴ. στίχ. 300. καὶ εἴη. 304. Νίφια] πτώσσουσι] ὥσπερ νύμφη] ἀπὸ φίλῳ ἵπτανται, 308. Ἐπιστραδάδην] στριφόμενοι πανταχοῦ. 299. Κ. ἴσως]

Γυναιξί σ', Ὀδυσσεὺς δὲ μὴ αἶδω καὶ μὴ ἐλέησον·

Οὐ γάρ πο τινα φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν

Εἶπαι, οὐδὲ τι ῥέζει ἀτάσθαλον ἄλλὰ καὶ ἄλλου;

Πάστων μνηστῆρας, οἷς τινάσθαι με ῥέζει.

315

Ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἅπο χεῖρας ἐβροχαι

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰκία πότμον ἐπέσπον.

Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θεοσκόοις, οὐδὲν ἄρρητος,

Κεῖσομαι ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ δαῖτα ἰδὼν, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320

Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θεοσκόοις εὐχαι εἶναι,

Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν

Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῦ γενέσθαι,

Σαὶ δ' ἄλογόν τι φίλῃν σπένδει, καὶ τέκνα τεύχει.

Τῷ οἷα ἂν θάνατόν γε δυσχεροῖα προύγοισθαι.

325

ὣς ἄρα φωνήσας, ἔφατο εὖθετο χερσὶ παχέῃ

Καίμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀπρὸς ἔειχε χαμᾶζε,

Κτεινόμενος· τῷ τὴν γε κατ' αὐχένα φέροντο χλασσαν

Φειγγομένην δ' ἄρα τινεὶ κάρη κείρσαν ἐβόηεν.

Τερπιδῆς δὲ τ' αἰεὶς Ἀλκίνοος Κερκὸν μέλαινα, 330

Φήμιος, ὃς ῥ' ἤνιδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.

Ἔσση δ', ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγαινα,

Ἄγχι παρ' ἀρσένεσσιν ἄρχα θε τοῖσι μεμνημένοις,

Ἢ ἱκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν·

335

Ἡρώς τε ἔκαστο πεπονημένοι, ἐν δ' ἄρα πύλῃ

Λαέρτης, Ὀδυσσεύς τε βῶν ἐπὶ μετὰ θύκων.

Ἢ γούνων λίσσονται, προστείξας Ὀδυσῆα.

ὧδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι

Ἡρώς τε ἔκαστο· Λαερτιάδην δ' Ὀδυσσεύα.

Ἦτοι δ' ἐφόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε,

Μισσηγῆς καὶ τῆρος ἰδὲ θρήνην ἀρρησέλην.

καὶ σὲ, ὦ Ὀδυσσεῦ, ἱκετεύων, φεισάμενος τῆς νεότητος·  
μάρτυρας γὰρ πάσας σοι τὰς ἐν τῷ αἵματι γυναῖκας παρέχο-  
μαι (μηδὲν μὲν εἰπεῖν, μήτε πράξει ὑβριστικὸν καὶ ἀτάσθα-  
λον· ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους πολλάκις κωλύσαι πειρώμενος,  
εἴτις τοιαῦτα πράττει, οὐκ ἔπειθον λέγων· ὦν ἀξίαν ἐκεῖνοι  
διδόασιν δίκην· πῶς οὖν ἔγωγε οὐδὲν ἄλλο, ἢ θυοσκόπος  
ἐν τούτοις ὢν, μετὰ τούτων ἀποθανοῦμαι δυνάτως; οὐκ  
ἔστιν ἄρα χάρις ἀγαθὴν παρ' ἀνθρώποις.

Ὀδυσσεὺς δ' ἐμβλέψας ἐπ' αὐτὸν φειδερὴν, εἰ μὲν, ἔφη, θυο-  
σκόπος ἐν τούτοις ἦσθα, κινδυνεύεις εὐζεῖσθαι πολλάκις ἐμὲ μὲν  
μακρὰν τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν· σὺ δ' αὐτὶς τὴν ἐμὴν γυ-  
ναῖκα σκαυτῶ ἀγαγέσθαι, καὶ παῖδάς σοι ἐξ αὐτῆς γενέσθαι·  
ἀνθ' ὧν ὀφείλεις ἀποθανεῖν σὺν τοῖς ἄλλοις. Ταῦτα δ' εἰπὼν,  
καὶ ἕρως, ὁ Ἀγέλαος πεσὼν, ἦν ἀποβεβλήκως, χαμύθεν λα-  
θὼν, ἀπέταψε πατόεχς τὴν κεφαλὴν· ἡ δὲ φεγγαυμένη  
ἔτι, κατέπεσεν εἰς τὴν κόνιν.

Φήμιος δ' οὖν ὁ ἀνιδίς, ὁ τοῦ Τερπίου, ὃς μνηστῆρσιν  
ἀναγκαζόμενος ἦδεν, ἀπέφυγε μόνος τὸν θάνατον· τὰς γὰρ  
παρὰ τὴν θύραν, τὴν φόρμιγγα φέρων ἐν χερσὶ, δίχα με-  
μέριστο γνώμῃ, πύττον, ὑποκλῖς τοῦ δώματος, καθέσθη  
ἱκέτις εἰς τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ἥρκειου βωμόν, ὅπου Λαερτιάδῃ  
καὶ Ὀδυσσεὶ πολλάκις ἐτέθυτο, ἢ προσπεσὼν Ὀδυσσεῖ, λά-  
θεται τῶν γονάτων· ταῦτα δὲ αὐτῷ ἐνδοιαζόντι εἰδοῦσιν  
ἄμεινον προσπεσόνθ' ἱκετεύσαι· καὶ δὴ καθύς τὴν φόρμιγγα  
μεταξὺ τοῦ θρόνου καὶ τοῦ κρατῆρος, ἤψατο αὐτοῦ τῶν γο-

τὰ κράτη, τῶν κράτων, τῶν κεφαλῶν, — Οὐδὲν] ἐλάνειτο, ἐκμαρτυρεῖτο. 319  
Εὐεργέτων] τῶν καλῶν ἔργων. 325. Σπείθει] ἔπειθει. 362. Π. — αὐτῷ] κα-



Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσσεύα προσαΐξας, λάβε γούνον,  
 Καί μιν λισσόμενος, ἔπει πτερόντα προσκύνᾳ·  
 Γουνοῦμάκι σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἰδέο, καί μ' ἐλέησεν.  
 Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀνδρῶν 345  
 Πέρηνες, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰίδω·

Αὐτοῖδάκτος δ' εἰμί· θεῶς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμα;  
 Παντοίας ἐνέφρυσεν· εἵκοι δέ τοι παραιδεῖν  
 ὥστε θεῶ· τῷ μὴ με λιλαίεο διειροτομήται.  
 Καί κεν Τηλέμαχος, τάδε γ' εἶπει, σὸς φίλος υἱός, 350  
 ὧς ἐγὼ αὖτις ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων  
 Πωλεύμεν μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαΐτα·  
 Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.

ὧς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἑς Τηλεμάχιο,  
 Λίβη δ' ἐνν πατέρη προσερώνεν ἐγγυρὶς ἐνύτα· 355  
 Ἰσχυο μὴδέ τι τοῦτον ἀνείτιον οὔτε χαλκῷ·  
 Καὶ κήρυκα Μέδοντα σάωσμεν, ὅσπερ μευ αἰεὶ  
 Οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέετατο, παιδὸς ἐνυτός·  
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἐπερνε φιλοτίμος, ἧς συζώτης,  
 Ἦέ σοι ἀντιβόηκτον, φρονιμότερον κατὰ θυμόν. 360

ὧς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνυμένα εὐδώς·  
 Παιπτηῶς γὰρ ἔλειπε ὑπὸ θρόνῳ, ὅμῳ δὲ θέματα  
 ἔστο βοῆς νεύδαρτον, ἀλύσκων Κῆρυ μέλαιναν.  
 Λίβη δ' ἐπὶ θρόνου ὤρτο, βοῶς δ' ἀπείθετο βόαν· 365  
 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας, λάβε γούνον,  
 Καί μιν λισσόμενος, ἔπει πτερόντα προσκύνᾳ·  
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχει· εἶπε δὲ πατρί,  
 Μὴ με περιθανέων δηλήσεται ὀξεί χαλκῷ,  
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων κεχρωμένος, οἳ ἔκειρον  
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιον οὐδὲν ἔτιον. 370

Τὸν δ' ἐπιμειδίσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο, καὶ ἐσώσεται.

τάτων, δεόμενος τάδε· γονεῦμαί σε, ὦ Ὀδυσσεῦ, φείσασθαι μου, ἀνδρὸς αἰοιδεῦ· θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις ἄδοντας, αὐτοδίδακτον καὶ παντοῖαν θεόθεν εὐραχμένον τὴν τέχνην· ὁρῶ γὰρ καὶ σοὶ αὐτῷ, εἰ μὴ ἀνέλης τοιοῦτόν ὄντα, πολλὸν ἐσόμενον τὴν μετ' ἔμελλον· βουλομένη γὰρ ἂν καὶ σοὶ αὐτῷ περιὼν ἄδων τοῦγε λοιποῦ ὥς θεῶ· ἀνθ' ὧν ἐπίσχες τοῦ ἀποκτεῖναι ἄθωόν με ὄντα· μακρὺν γὰρ Τηλέμαχον τὸν σὸν φίλον παῖδα, ὥς ἔγωγ' οὐδέ πού ἑκὼν εἶναι εἰς τὸν σὸν οἶκον ἔτιυλον εἰσιὼν, οὐδέ του δεόμενος ἐπ' ἐστέρῃεν ἐν ταῖς μνηστῆρσιν· ἀλλ' ἀνάγκη εἶκων, πολλῶν αὐτῶν καὶ κρείττωνων μου ὄντων.

Ταῦτα δὲ λέγοντος ἀκούσας Τηλέμαχος, ὑποδραχὼν εὐθὺς τὸν πατέρα, ἐπίσχες, ἔφη, ὦ πάτερ, σὺ γὰρ ἄξιος οὗτος κακῶς παθεῖν, μηδενίαν ἔχων αἰτίαν· σὺ δέ μοι πρὸς τούτῳ φείδου καὶ Μένδοντος· ὃς πρόνοιαν ἔχει πειθεῖς· οὗτος πολλὴν ἐπεποίητο, εἰ ὅ γ' ἐν ταῖς ζῶσιν ἔτι ἐστί, τὸ τοῦ Φυλκίτιου, ἢ Ἠλιάϊου ξίφους ἀπαργυρῶν, ἢ καὶ σὺ αὐτῷ, ξυμβαλὼν σοὶ πρὸς μετὰξὺ ἐν τῷ φόνῳ.

Ταῦτα δ' αὐτῷ λέγοντος, ἤκουσε Μένων· ἔπειτο γὰρ κατεπτηγῶς ὑπὸ τῶν θρόνων, βίρταν ὑποδὺς πρὸς ἀπαργυρῶν τοῦ θανάτου· ὥς δὲ ἤκουσε ταῦτα, ὑπεξείδω, τὴν βύρσαν ἀποσεισάμενος· καὶ τῶν τοῦ Τηλεμάχου εὐθὺς γονάτων λαβόμενος, πάρεμι, ἔφη, ἐγὼ δ' αὐτίκα σὺ δέ μοι φίλτα, καὶ τὸν πατέρα κλέων τοῦτο, μηδὲν μοι κακὸν, κρείττω ἔδωκεν γένόμενον δράσκει, ἐπὶ τοῖς μνηστῆρσι παροῦσίν τε· εἰ εἰς σέ τε αὐτὸν παρώνουσι ἀνδρά, καὶ τὰ κτήματα ἔχεισιν.

Ὀδυσσεύς δὲ πρὸς αὐτὸν ὑπομειδιχάζας, θάρρει, ἔφη, σύ γε· οἷμός γάρ παῖς οὐτοσί σε σώκε· σέσωκέ σε· μέμνησο δὲ σέ·

Ὅρα γὰρ κατὰ θυμόν, ὅτ' αἰπὸς εἶπες καὶ ἄλλοι,  
 ὧς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.  
 Ἀλλ' ἐξελθόντες, μεγάρων, ἐξεσθε θυράων. 375  
 Ἐκ γένου εἰς αὐτὴν, σὺ τε καὶ πολύρηνος αἰδοῖς,  
 Ὅρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πηγήσμαι, ὅτ' αἰ με χερσὶ.  
 ὧς φάτο· τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο χιόντε,  
 Ἰξέσθην δ' ἄρα τῶντι Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,  
 Πάντοσε παπταίνοντε, γένον πετιδεγμένω αἰεὶ. 380  
 Πήπτηγεν δ' Ὀδυσσεὺς καὶ ἐν ὅλῳ, εἴτις ἐς' ἀνδρῶν  
 Ζωὴς ὑποκλοπέοιτο, ἀλίσσων Κῆρα μέλαιναν.  
 Τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κοινήσιν  
 Πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὐςθ' ἄλιπες  
 Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης 385  
 Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῶ· οἱ δέ τε πάντες  
 Κύμαθ' ἄλῳ ποθέοντες ἐπὶ ψυχάθοισι κέχυνται,  
 Τῶν μὲν τ' Ἥλιος φασέθων ἐξείλετο θυμόν·  
 ὧς τότε ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.  
 Αἳ τότε Τηλέμαχος πρόσθε πόλει κτεῖ· Ὀδυσσεύς 390  
 Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄρα μοι κάλειται τροφὴν Ἰφρύλλειαν,  
 Ὅρα εἰπὼς εἶπωμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.  
 ὧς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπαυέετο πατρί·  
 Κινήτας δὲ θυρῶν, πρόσθε τροφὴν Ἰφρύλλειαν· 395  
 Λεῖρα δὲ ἔειπε, χερσὶ παλαιαῖσι, ἥτε γυναικῶν  
 Διμῶων σκοπός· ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετέρων·  
 Ἔρχο· κικλήσκει σε πατὴρ ἐμὸς, ὅρα τι εἴπη.  
 ὧς ἄρ' ἐφώνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.  
 ὦξεν δὲ θυρῶν μεγάρων εὐναιεταόντων,  
 Βῆ δ' ἵμεν στήθεα Τηλέμαχος πρόσθ' ἡμερόντων. 400  
 Εὐρεν ἔπειτ' Ὀδυσσεύς μετὰ κτυμένῃσι νέκυσιν,  
 Αἵματι καὶ λυθρῷ πεπαλαγμένον ὥστε λέοντα,  
 Ὃς ῥά τε βεβρωκὼς βοῶς ἐρχεται ἀγραύλοιο·  
 Πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθεα τε παρὰ τ' ἀμφοτέρωθεν  
 Λιματτόντα πέδον δαυὼς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι 405  
 ὧς Ὀδυσσεὺς πεπάλαντο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερτα.  
 Ἢ δ' ὧς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἶσιν αἶμα,

αὐτὸς, καὶ ἑτέρω εἰπὲ, ὥς τὸ εὖ ποιεῖν τοῦ κακῶς πολλῶ  
κρείττον· ἀλλ' ἤδη ἐξελθόντες τοῦ φόνου εἰς τὴν αὐλήν, σὺτε  
καὶ Φημίος ἡσυρίαν ἄγρε, μέλεις ἂν αὐτὸς καταπράξω  
ὅ,τι μοι λοιπὸν εἴη.

Οὗτοι μὲν οὖν ἐξελθόντες οὕτως ἐκαθέσθησαν παρὰ τὸν  
βωμὸν τοῦ Διὸς, κατὰ πηχέσσοντας, μή ποθεν αὐτοῖς ἐπέλθῃ  
ὁ θάνατος. Ὀδυσσεὺς δὲ περιήει ζητῶν ἐν τῷ δώματι, μή τις  
ἔτι λαχθάνῃ πη σωζόμενος ἐν γωνίᾳ· ἐβούτο δὲ τοὺς πεσόντας  
ἀσπαίροντας ἔτι τοὺς πολλοὺς ἐν τῷ αἵματι, καθάπερ ἰγ-  
θύες· οὗς οἱ ἄλιεῖς, δικτύῳ ἀγρεύοντες ἐκ θαλάσσης ἐν  
κόλῳ αἰγιαλῷ, ἐκτιθέασιν ἐπὶ γῆς· οἱ δὲ ἀποστερηθέντες τοῦ,  
ἐν τῷ ἔξῳ, ὕδατος, ἀποθνήσκουσι ἐν ταῖς τοῦ γλήκῳ ἀκτίσιν,  
ἀσπαίροντες ἐν τῇ ψάμμῳ. Τότε δὲ στραφεὶς πρὸς Τηλέ-  
μαχον, ἔφη, μέτελθε σύ γε μοι Εὐρύκλειαν τὴν τροφίην· βού-  
λομαι γὰρ εἰπεῖν τι αὐτῇ· Τηλέμαχος δὲ εὖθις εὐθὺς πρὸς  
ἐκείνην, καὶ κόψας τὴν ὕβαν, Εὐρύκλεια, ἔφη, ἦ ταῖς ἐν  
τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ ἐφύστακας γυναιξί, δευρὶ ἐξέλθῃ τὴν τα-  
χίστην· πατὴρ γὰρ αἰμὴς καλεῖ σε, βουλόμενος εἰπεῖν σοὶ τι  
τῶν πρακτέων.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐξέλθοισα ἡ γυνὴ παρὰ γῆμα,  
εἶπτο Τηλεμάχῳ πρὸς τὴν Ὀδυσσεά· καὶ κατιόντα, εὗρον  
αὐτὴν ὅλον αἵματι καὶ λυθρῷ συμπεφυγμένον, ὥς λένοντα·  
ὅς, ἐπειδὴν καταδέψῃ πη τοῦ βούς, ἐπανήκει, τὸ μὲν στήθος  
καὶ τὰς παρειὰς ἡμαρμένους· δεινὸς δὲ τὸ εἶδος, καὶ τοῖς  
ὀφθαλμοῖς πῶρ ὅλως βλέπων· ὥς δὲ πρῶτόν τι εἶδρα τοῦ  
νεκροῦ ἐπαλλήλους, καὶ τὸ αἶμα ἐπικλύζον πανταγῇ ἐν

Ἰθυσέν β' ὀλολύξει, ἐπαί μέγα εἴσιδεν ἔργον·  
 Ἀλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ·  
 Καί μιν φωνήσας ἔπει πτερθέντα προσήυδα· 410  
 Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλολύξε·  
 Οὐχ ὅτιη καταμένουσιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.  
 Τοῖσι δὲ μὲν ἐδάμασσε θεῶν καὶ σθένεσσιν ἔργα·  
 Οὔτινα γὰρ τίσκεον ἐπιγθονίων ἀνθρώπων,  
 Οἱ κακῶν, οὐδὲ μὲν ἐσθλῶν, ὅτις σφέας εἰσατρίβοιτο· 415  
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεκέα πότμον ἐπέσπον.  
 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναικάς· ἐνὶ μεγάροις καταλέξον,  
 Αἱ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Ἐυρύκλεια·  
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω. 420  
 Πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροις γυναῖκες,  
 Διωχί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάσκειν ἐργίζεσθαι,  
 Εἷριά τε ζάκνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·  
 Τῶν δῶδεκα παῖ-αι ἀναιδείης ἐπέσθσαν,  
 Οὐτ' ἐμὰ τίονται, οὐτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425  
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδὲ ἐ μήτηρ  
 Σημαίνειν εἵστακεν ἐπὶ θυμῷσι γυναιξίν.  
 Ἀλλ' ἄγε, ἐγὼν ἀναβᾷς ὑπερώϊα σιγалоέντα,  
 Εἵπω σὴ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπέσρην.

Τὴν δ' ἀτασθαλίῃσιν, προσέειπε πολύμητις Ὀδυσσεύς, 430  
 Μήπω τέηνδ' ἐπέχεις· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπέ γυναιξίν  
 Ἐλθέμεν, αἵ περ πρόσθεν αἰεκέα μηχανώωντο.  
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῷ δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,  
 Ἀγχιόλοισι γυναιξί, καὶ ἑταρμόνοισι νέεσθαι.  
 Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχος καὶ βροτοῖον ἰδὲ σφύσσει· 435  
 Εἰς ἐκαστάμενος, ἔπει πτερθέντα προσήυδα·  
 Ἄρχετε νῦν νέεσθαι, καὶ ἄνωγε γυναικάς·

τῷ δώματι, ὡρμήθη ὑπὸ τῆς χαρᾶς ὀλοῦνται· ἀλλ' Ὀδυσσεὺς  
ἐπιστῶν αὐτὴν, εἶπεν· χαίρειν μὲν, ὦ γράς, δίκαιον ἴσως  
τοῦτο, ἀλλ' ἐν τῷ κρυπτῷ ἐν δὲ τῷ φανερῷ μηδαμῶς· οὐ  
γὰρ ὅστις ἐπιχαίρειν τοῖς ἀνθρωπείοις· ἅξια γὰρ ὅν ἐπραΐαν  
τυγχάνουσιν παρὰ τῶν θεῶν ἀπολαύσαντες, ἅξιοί τε καὶ  
ἀνέπεικοί τε ὑπάρχοντες, καὶ μηδένα τῶν πρὸς ἑαυτοὺς ἀφι-  
κνουμένων, οὐ χρηστὸν, οὐ φάυλον ὑποδεχόμενοι· ἐφ' ᾧ  
δίκην ἅξιαν ὑπέχουσιν· ἀλλ' ἄγε σὺ νῦν κατὰ λόγον μοι τῶν  
θεραπευμένων, αἵ τε περὶ κκοινημέναι ὑπὸ τῶν παρόντων, εἴ-  
θεύον· αἵ τε τὰ προσήκοντά· ἑαυταῖς τυγχάνουσι πράττουσαι.

Εὐρύκλεια δὲ πρὸς ταῦτα· τοῦτο μὲν, ὦ τέκνον, ἔσται  
σοι πᾶν ἀληθές· παρ' ἑμεῖ· τῶν γὰρ πεντήκοντα συμπασῶν  
ὡσὼν παρ' ἡμῖν, ἃς τὰν ἄλλα ἐργάζεσθαι ἐδιδάξαμεν, καὶ  
ἔρια ζῆλῳ, τῆς δουλείας ἀνεχόμενας, δουρικαίτερα ἀφη-  
γίασαν, οὐτ' ἑμέ, οὔτε Πηνελόπην αἰδοῦμεναι. Τηλέμαχος  
δ' αὖ αὐτό· τε νέος ἦν ἔτι, καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἐπέτρεπεν αὐ-  
τῷ ἐπιτάττειν αὐταῖς· ἀλλὰ σύγ' ἐπιτρέψειάς με νῦν ἐλθοῦ-  
σαν εἰπεῖν τὰ παρόντα τῇ Πηνελόπῃ· ἥ θεός τις, ὡς ἔοικεν,  
ἐνῆκεν ἧδ' ἡδίστον ὕπνον.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, ἔχ, ἔρη, ἐκείνην καθεύδεν·  
ὕπνῳ γὰρ καιρὸς ταῦτ' αἰθέλει· ἀδ' ἡ δὲ συνελήφουσα, κέλευ-  
σον τὰς γυναῖκας, τὰς ἀναισχύντους ἐκείνας καὶ ἀπίστους  
φρημί, κατελευθῆν ἔνθαδ' ἰὴν ταχίστην. Ἢ μὲν οὖν ἐπῆρε  
ἔροῦσα ταῖς γυναῖξιν τὸ προστεταγμένον. Ὀδυσσεὺς δὲ ρω-  
νήσας Τηλέμαχον, Εὐμαίοντε, καὶ Φιλοτίμον, ἔρη· ἄρχε-  
σθ' ἥδη ὁμῆϊς ἐκφορεῖν τοὺς νεκροὺς, συνεπαγόμενοι καὶ τὰς  
γυναῖκας ἐπιδοκῆσθους· κἀπειδὰν τάχιυ' ὕμνῳ κατέως τούτῳ

[illegible]

Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἥδ' ἐτραπέζας  
 ἴδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν·  
 Αὐτὰρ ἔπειθ' ὅτ' πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε,  
 440  
 Δμῶς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάρου  
 Μεσσηγύ· τε θόλου καὶ ἀμόμονος ἔρκεος αὐλῆς  
 Θεινέμεναι ξίρεσιν τανυήκεσιν, εἰσόντες πατέων  
 Φυχὰς ἐξαφίλῃσθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,  
 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μισγόντ' ἐκ λάρῃ. 445

Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀλλέες ἤλθον ἅπασαι,  
 Αἴν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.  
 Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,  
 Καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθουσιν εὐερέος αὐλῆς,  
 450  
 Ἀλλήλοισιν ἐρείδουσιν· σήμενος δ' Ὀδυσσεύς,  
 Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταῖδ' ἐλφόμεον καὶ ἀνάγκη.  
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἥδ' ἐτραπέζας  
 ἴδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.  
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἥδ' ἐσθλὸς  
 455  
 Λίστροισιν δάπεδον πόαα ποιητὸν δόμοιο  
 ἔθον· ταὶ δ' ἐφόμεον δμῶαι, τίθουσιν δὲ θύραζε.  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,  
 Δμῶς δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάρου  
 Μεσσηγύ· τε θόλου καὶ ἀμόμονος ἔρκεος αὐλῆς,  
 460  
 Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὕτως ἦεν ἀλύξαι.

Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·  
 Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην  
 Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνειδέα χεῖραν,  
 Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἔαυον.  
 465  
 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πῆσμα νεὸς κυανοπρόωροιο  
 Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,  
 Ἰψὺς ἐπειτανύσας, μητι· ποσσὶν οἷδ' αἶψ' ἔτατο.  
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι τανυσίπτεροι, ἥδ' ἐέλειαί  
 ἤρκει ἐνιπλήξωσι, τὸ θ' ἐστήκει ἐνὶ θάμνῃ,  
 470  
 Αὐλὴν εἰσέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·  
 Ὡς αἶψ' ἐξείν· κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πύσαι·

οὐκ, ἐπιβουλῇ καθάρειν τάς τε τραπέζας καὶ τοὺς θρό-  
νους ὕδατι καὶ σπόγγῳ· ἥνικα δ' ἂν καὶ ταῦτα εὖ θῇσθε,  
καὶ ἅπασαν τὴν οἰκίαν κοσμήσῃτε, τότε δὴ ἐξαγαγόντες  
τὰς θεραπαινίδας μεταξὺ τῆς θύλας καὶ τῆς ἀλλῆς, δειροτο-  
μεῖτε, φειδόμεναι μηδεμιᾶς σὺδ' αὐαῖς, ἵνα τῷ οἰκίῳ αἷμα-  
τι ἀπομυρῶνται, ἃ ταυτοῦτον χρόνον ἐς τὸν ἐμὸν ἐξύβρισαν  
οἶκον, τοῖς μνηστῆρσι μιγνύμεναι λάθρα.

Ἐν δὲ τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα πάρεσιν αἱ γυναῖκες κα-  
τιῶσαι ἄρῃαι, δάκρυα πικρὰ σὺν ὀλοφυρτῷ ἀπολείβουσιν·  
πρῶτον μὲν σὺν ἐκρέουσαι τοὺς νεκροὺς μετ' ἄλλήλων, ἐπι-  
τίθεσσαν ὑπὸ τῇ αἰούστῃ, Ὀδυσσεὺς καταναγκάζοντας· ἔπει-  
τα τάς τε τραπέζας καὶ τοὺς θρόνους ὕδατι καὶ σπόγγῳ κα-  
λῶς ἀπομύρηνουν. Τηλέμαχος δὲ, Εὐμαιὸς τε, καὶ Φιλοτίμος  
ἀπέβουν τὸ ἔδαφος λίστροις· καὶ αἱ γυναῖκες τὸν λύθρον ἐξέ-  
φερον· ὡς δὲ πάντα ἐλάβανον τὸν προσήκοντα κόσμον, ἐξα-  
γαγόντες τὰς γυναῖδας, κατέσχον αὐτόθι μεταξὺ τῆς θύλας  
καὶ τοῦ περιβόλου ἐν τῷ στενωπῷ, ὅθεν αὐτοῖς οὐκ ἦν βου-  
λεύσασθαι δρασμόν· κἀνταῦθα Τηλέμαχος πρὸς τοὺς ἄλλους  
οὐκ ἔφη δεῖν ἐλευθέρῳ θανάτῳ τιμωρησασθαι αὐτάς· αἰγ' εἰς  
ἐμέτ' αὐτὸν, ἔφη, καὶ τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν ἐξύβρισαν, λά-  
θρα τοῖς μνηστῆρσι μιγνύμεναι.

Ταῦτα δ' εἰπὼν, ἐξαρθήσας κίλων ναυτικὸν ἐκ κίονος  
ὑψηλοῦ, παρετήνυσεν ἐς τ' ἐπὶ τὴν θύλαν ὕψῳ, ἵνα μή τις  
αὐτῶν ἄπτηται τοῖς ποσὶ τοῦ ἑδάφους, καὶ καὶ ἀπήγξει πάσας  
βρόχῳ ἀπὸ τοῦ λαίμου, ὅπου οἰκτίστης ἔτυχον τελευτῆς ἐν

νιωσὶ κῆξήθη, ἢ νέος ἦν ἔτι. 443. Θινόμεναι] παῖιν, τέμνειν. 444. ἄρῃαι  
δίτῃς] ὄν ἑφραττον ἀσολγειῶν. 470. Αὐλῆν] εἰσιεῦσαι εἰς τὴν αὐτῶν οἰκίαν.



Δειρῆσι θρόοιοι ἦσαν ὕπας οἴκτιστα θάνοιν.  
 Ἦσπερ κεν δὲ πόδες αἰ μῖνονθά περ, οὔτι μάλα δὴν.  
 Ἰκ δὲ Μελέανθον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·  
 Τῷ δ' ἀπὸ μὲν εἰνός τε καὶ οὔκτε νηλεὲς χαλκῷ  
 Τάμον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυτὶν ὦρ' ἀδάσασθαι·  
 Χειρὰς τ', ἡδὲ πόδας κόπτον, κικυηότι θυμῷ.  
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χειρὰς τε πόδας τε,  
 Εἰς Ὀδυσῆα δόμενδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.

475

Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὴν Εὐρύκλειαν·  
 Οἷσε θέειον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,  
 Ὅρρα θειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν  
 ἔλθειν ἐνθάδ' ἀνωγθὶ σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν.  
 Πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.

480

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὴ· Εὐρύκλειαν·  
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μῦθον ἔειπες·  
 Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἐνείκω·  
 Μηδ' οὔτω ῥάχουσιν πεποικασμένοι· εὐρέας ὤρους  
 ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.

485

Ταῖς δ' ἀπὸ μετόπισθε, πρόσθε πολέεσσι, Ὀδυσσεύς· 490  
 Πῦρ νῦν μοι πρότειστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.  
 ὧς ἔραβ'· οὐδ' ἀπήνησε φίλην τροφὴ· Εὐρύκλειαν·  
 Ἦνικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θέϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς·  
 Εὖ διεθείεωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.  
 Τροφὴ δ' αὖτε ἔειπεν· ὅτ' εἴματα κατὰ Ὀδυσῆος,  
 Ἀγγελέουσιν γυναῖξιν καὶ ὄτρυνέουσιν νέεσθαι·  
 Αἱ δ' ἔσαν ἐκ μεγάροιο, δῶος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.  
 Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεγέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,  
 Καὶ κύνειον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,  
 Χειρὰς τ' οἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἥμερος ἦρει  
 Κλαυθμῷ καὶ στεναγμῷ· γένητο δ' ἄρα φρεσὶ πόθος·

495

500

δαίγω, ἀσπαίρουσαι τοῖς ποσὶν, ὥσπερ κίχλαι, ἣ περισεραί, μέλλουσαι εἰσιέναι εἰς τὰς ἐαυτῶν καλιὰς, βρόχοις ἐν ὕλῃ πῃ ἐμπεσοῦσαι δασείᾳ. Ἐκ δὲ τούτων ἐξαγκυρόντες καὶ Μελάνθιον, καὶ ἀποτερόντες αὐτῷ τά τ' ὧτα καὶ τὰς ῥίνας, καὶ τὰ αἰδοῖα οἰκτρῶς ἀποσπάσαντες, ἔβαλον αὐτὰ τοῖς κυσὶν ὡρὰ καταδάψαι, ἀκρωτηριάσαντες δ' αὐτῷ καὶ χεῖρας καὶ πόδας, καὶ ἀπονιψάμενοι, ἐπανήλθον ὡς τὸν Ὀδυσσεά, ἀπαγγελοῦντες αὐτῷ, ὅτι τέλος ἔχει πάντα, μηδενὸς ἐχθροῦ ὑπολειπομένου.

Ἐπειδὴ τοίνυν καλῶς ταῦτα σχολή, Ὀδυσσεὺς φησὶ πρὸς Εὐρύκλειαν τὴν τρυφὴν· ἦθι ἤδη, ὦ γραῦς, κόμισόν μοι θεῖον, ἵαμα τούτων τῶν κακῶν, καὶ πῦρ· ὅρα γὰρ ἤδη καθαίρειν τὸν οἶκον· εἰπέ δὲ ἡμεῖς καὶ τῇ Πηνελόπῃ καταλθεῖν σὺν τοῖς ἀμφιπόλοις καὶ ταῖς ἄλλαις τῶν θεραπεινῶν.

Εὐρύκλεια δὲ πρὸς ταῦτα· ἔσται σοι ταῦτ', ὦ φίλον τέκνον, αὐτίκα δὴ μάλιστα πάντα γὰρ κατὰ λόγον προσέτακται· ἀλλ' ἄγε σοι δῶ πρότερον γλαυνάντε καὶ χιτῶνα καλὸν ἐνδύσασθαι, τὰ ῥά κ' ἀποθέμενον ταῦτα· οὐ γὰρ ἄξιόν σε οὕτω φαίνεσθαι οἴκῳ· ὁ δὲ, πρὸς, ἔφη, χρεῖα πρῶτον. Ἀναβῆσα τοίνυν ἐκείνη, ἦνεγκεν πῦρ καὶ θεῖον· ὁ δὲ λαβὼν, ἐθείωσε ἵαμα τὰ τ' ἐνδον καὶ τὰ ἔξω πάντα· Εὐρύκλεια δ' ἐν τούτῳ ἐκέλευσε πάσας θεραπείας καταλθεῖν ὡς τὸν Ὀδυσσεά· αἱ δὲ εὐθὺς δαΐδας ἔχουσαι ἐν χερσίν, ὡς εἶδον Ὀδυσσεά, ἄλλαι ἄλλοθεν περιεχύθησαν αὐτῷ πανταγύθεν, κεφαλὴν τε καὶ ὤμους καὶ χεῖρας ἔξῃς σὺν δάκρυσι μεμνημένοις χαρὰ ἀσπαζόμεναι καὶ κατακλιθεῖσαι· σπῆντα δὲ καὶ αὐτὴς τοῖς αὐτοῖς πρὸς ἐκείνας· ἀνέγνω γὰρ ἀπάσας.

476. Μῦθος] τὰ αἰδοῖα ἔβαλον, 481. Οἶκον] οἶον. 482. Θεῖον] τὸ πῦρ καπνίσας τῷ θεῷ καθάρει τὸ δῶμα. 500. Αἰνόμεναι] ἐπὶ τῷ εὐμένει.

## ΥΠΟΘΕΣΙΣ

Εὐρύκλεια ἀγγέλλει τῇ Πηνελόπῃ Ὀδυσσεὺς ἐλθόντα·  
ἣ δὲ εὖ πιστεύει· καταβύβασα δὲ, καὶ ἰδοῦσα, οὐδ' εὖτω  
πειθεῖται· μετρημένον δὲ Τηλεμόχον, δικαιολογεῖται·  
Ὀδυσσεὺς αὖν κελεύει· μέγ' ἐν καίμολπῃ ὡς ἐν γάμῳ πα-  
ρασκευάζειν. Ἀθηναῖ δ' ἐν ταύτῃ τίθησιν Ὀδυσσεὺς καλ-  
δίῳ καὶ πάσσῳ, οἷος ἦν νεώτερος ὢν· ἀλλ' ἐπὶ ἐκείνῃ

## ΟΔΥΣΣΕΙΑ Σ Ψ.

ΓΡΗΥΣ δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνέβησαςτο καγχαλώσας,  
Διοποίῃν ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα·  
Γούνατα δ' ἐβρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·  
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς καί μιν πρὸς μέλον εἶπεν·  
Ἐγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅρρα ἴδῃαι  
Ὀφθαλμοῖσι τοῖσι, τάτ' ἔλθειν ἥματα πάντα·  
Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱάνεται, ὅβρι περ ἐλθόν.  
Μνηστήρας δ' ἔταπειν ἀγένορας, οἷτε οἱ οἶκον  
Κήδεσσκον καὶ κτήματ' ἔδον, μέλιοντό τε παῖδα.

1. Καγχαλώσας] χαίρουσα, γλώσσα 3. Ἰπερικταίνοντο] ὑπερικταίνοντο

## ΤΟΥ Ψ.

ἀμφιγνοίᾳ κατέχεται· κήνταῦθα ἡ τοῦ λέγοντος περιγραφὴ  
ἐναιρεῖ τὸ ἀμφιβολον· καὶ ἀναστῆσα, περιχεῖται τῷ θαν-  
τῆς ἀνδρὶ παρ' οὗ ἀγορεύει πάντα τὰ μετὰ τὴν Τροίαν συμ-  
βάντα· καθευδήσας δὲ Ὀδυσσεύς, καὶ διεγερθεὶς ἔωθεν,  
ἐπιτίθεται σὺν Τηλεμάχῳ καὶ τοῖς οἰκέταις, καὶ ἐξέρ-  
χεται διὰ τῆς πόλεως ὡς Λαέρτιον ἐπὶ τὸν ἀγρόν.

## ΟΔΥΣΣΕΙΑ Σ Ψ.

ἘΓΡΥΚΛΕΙΑ τοῖνον ἀνειαυχίρουσα πόσιν ἐβρώμενοις ἐς τὸ  
ὑπερῶν, ἀγγελοῦσα - ἧ δεσποίνῃ τὸν δεσπότην ἐλθόντα· καὶ  
σταῖα πρὸς τῇ κεφαλῇ, ἔρη, ἐγείρου, φίλον τέκνον, ἵν' ἴδῃς  
αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς, ἃ ἐκ πολλοῦ ἤδη δι' ἐφρέσεως ἔχεις· ἔνδον  
Ὀδυσσεύς· ὁ σὸς φίλτατος· πόσις, εἰκοστῇ ἤδη ἔτει ἀπονο-  
στήσας, πάντας τε ἀποκτείνας τοὺς ἀλαζόνας μνηστήρας,  
τοὺς τὸν ἑαυτοῦ καταναλίσκοντας οἶκον, καὶ τὸν σὺν ἑξυ-  
βρίζοντας παῖδα.

ὑπὲρ δύναμιν ἰκνεῦντο, ἐκινεῦντο· ἢ κατ' ἄλλους ὑπέρτρεμον. ο. κινεῖσθαι.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Μαῖα φίλα, μάρχην σε θεοὶ θέσαν· οὔτε δύνανται  
 ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,  
 Καί τε χαλιφρονέοντα σκορροσύνης ἐπέβησαν·  
 Οἳ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμῃ ἥσθαι.  
 Τίπτε με λωθεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,  
 Ταῦτα παρὲς ἐρέουσα καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις;  
 Ἠδέος, ὃς μ' ἐπέδωκε φίλα βλέφαρ' ἀνιπνύψας;  
 Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐς οὗ Ὀδυσσεύς;  
 Ὅχρετ' ἐποψόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.  
 Ἀλλ' ἄγε νῦν κατὰβηθι, καὶ αὖ ὄχρευ μέγαρόνδε.  
 Εἰ γάρ τίς μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἶ μοι ἔασιν,  
 Ταῦτ' ἔλθοῦσ' ἡγγείλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρεν,  
 Τῷ κε τόλμα στοργῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι  
 Αὐτίς· ἔσω μέγαρον· σέ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροάς· Εὐρύκλεια·  
 Οὔτι σε λωθεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι  
 ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,  
 Ὁ ξεινός· τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.  
 Τολέμαχος δ' ἄρα μιν παλαι ἦδεν ἔϊδον ἔντα,  
 Ἀλλὰ σκορροσύνησι νοήματα πατρός ἔκλυεν,  
 Ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερνηγορούντων.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ ἐγάρη καὶ ἀπὸ λίκτροιο θορυῖσα  
 Γρηὶ περιπλέχθη, Θιεράρων δ' ἀπὸ δάκρυων ἦκεν·  
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεια πτερύοντα προσηύδα·  
 Εἰ δ' ἄγε δῆ μοι, μαῖα φίλα, νημερτές ἐνισπε,  
 Εἰ ἔτεόν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,  
 Ὅπως δὴ μνηστῆρας ἀναιδέσι χεῖρας ἐρῆκεν,  
 Μένους ἔων, αἳ δ' αἶν ἀλλήεις ἔϊδον ἑμμενον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροάς· Εὐρύκλεια·

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· Μαῖα φίλη, τί ποθ' οὕτω σε αἱ θεοὶ ἐποίησαν ἄφρονα; οἱ δύνανται πάντα, ἄφρονά τε ποιῆσαι τὴν καὶ πάνυ φρόνιμον ὄντα, καὶ εἰς φρόνησιν αὐθις ἐπαναγαγεῖν τὴν φρενὸς ἐκπεσόντα, ὅταν ἐθέλωσιν· οὔτοι ἄρα καὶ σε νῦν δοκοῦσί μοι βλάψαι, καί περ σώφρονα τὸν ἅπαντ' αἰῶνα διατελέσασαν· τί γάρ μοι τοιαῦτα παραπαίουσα ἐνοχλεῖς, καὶ ταῦτα βαρέως ἀθυμοῦσαν ἐπὶ τοῖς παρούσιν, ἐξ ὕπνου ἡδέως με διϋπνίσασα; οὐπω γὰρ μέμνημαι τοιοῦτόν γ' ἐπικαθεσθέντα τοῖς ἐμοῖς βλεφάροις, ἐξ ὅτου Ὀδυσσεύς ὦχeto, τὴν κακὴν πόλιν ἐκείνην ὀψόμενος· ἀλλ' ἄπελθε, τὴν ταχίστην ἐκ ποδῶν γεννημένη πρὸς τὰ δώματα κάτω· εἰ γὰρ ἐτέρα τις ἦν ἢ ἐν τοσούτοις λήροις με διϋπνίσασα, οὐκ ἄνευ αἰωογῆς ἐντεῦθεν ἀπηλλαξέ· σοὶ δ' οὖν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸ γῆρας τοῦτ' ἀφίψι.

Εὐρύκλεια πρὸς ταῦτα· οὐ χλοῦν ταῦτ' ἐστὶ πρὸς σέ, φίλον τέκνον, οὐδὲ παραληροῦσα, λέγω τάληθ'· μὴ τοῦτο πάθῃς σὺ πρὸς ἐμέ γε· ἀλλὰ πέπεισο ἐλθεῖν Ὀδυσσεά, καὶ νῦν ἔνδον εἶναι, αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν ξένον, ὃν πάντες ἠτίμησαν ἐν τῷ δώματι ἐξυθρίσαντες· Τηλέμαχος τε πάλαι οἶδεν αὐτὸν ἔνδον ὄντα· ἀλλὰ καλῶς ποιῶν, τὰ τοῦ πατρὸς βουλευόμενα ἀπεκρύπτετο, ἵνα ἴσον δίκην λάβῃ παρὰ τῶν μνηστήρων.

Ταῦτα δ' εἰπούσης αὐτῆς, ἀνεπήδησεν ἡ βασίλισσα σὺν χαρᾷ καὶ δάκρυσι πρὸς τὸν λόγον· καί φησι, φιλότατη μαῖα, ἄγε μοι λέγε τάληθ' ὅτι εἶπες, εἰ ὅντως Ὀδυσσεύς ἐστιν ἔνδον ὅπως μόνος πολλοῖς ἐκείνοις ἐπέθετο.

Εὐρύκλεια δὲ πρὸς ταῦτα· οὐτ' εἶδον αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς,

ἐκείνου, ἐβλαπτον. 11. Μάργην] μαινομένην, ἄφρονα. 16. Παρὰ τὸν πατέρα] παρὰ τὸ δέον λέγουσα ταῦτα. 23. Στυγερῶς] ὀλοφρονῶς. 42. Αἰετοῦμαι] ἵκ-

Οὐκ ἴδον, εὖ πυθέμεν, ἀλλὰ στόνον υἱὸν ἄκουεν  
 Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῷ θυλάκιων εὐπύκτων  
 ἦμεθ' ἀτυζόμεναι, σπινίδες δ' ἔχον εὖ ἀσφραγίσαι.  
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο καλέσσειν  
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσαι.  
 Εὐρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν  
 ἔσταβ'· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες  
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλληλαιοσιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνοις.  
 Αἶματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα,  
 Νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν,  
 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περικαλλές,  
 Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δὲ με προέηκε καλέσσαι.  
 Ἀλλ' ἔπευ, ὄρρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον  
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.  
 Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐξέλωρ ἐκτετέλεσται·  
 Ἥϊκε μὲν αὐτὸς ζῶις ἐρέσταις, εὖρε δὲ καὶ σὲ  
 Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι, κακῶς δ' οὔπερ μιν ἔριζον  
 Μνηστῆρες, τοὺς πάντας· ἐτίεατο ὦ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Μαῖα φίλη, μήπω μέγ' ἐπέγχεο καγχαλῶσα.  
 Οἶσθα γὰρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη  
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ τε καὶ υἱῷ, τὴν τεκόμεσθα·  
 Ἀλλ' αἶα ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις·  
 Ἀλλὰ τίς ἀλκιμάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαστὸς,  
 Ἴδριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.  
 Οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,  
 Οὐ κακὸν, οὐδὲ μιν ἐρίδην, ὅτις σφᾶς εἰστροφίκοιτο.  
 Τῷ δὲ ἀτασθαλίᾳ ἔπαυον κακὸν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς  
 ᾔεστε τελευτὴν ἔσταιν Ἀχαιῶν, ὧλετο δ' αὐτός·  
 Τὴν δ' ἡμεῖς· ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια

οὔτε παρ' ἄλλων τυγχάνω μεμαθηκυῖα· στεναγμοῦ δὲ καὶ  
 θορύβου πολλῶν τινῶν κτεινομένων ἡσθόμην συμμίκτου· ἡ-  
 μείς δ' ἐν τῷ ἐνδοτάτῳ τῶν θαλάμων ἀσφαλῶς καθείρχθη-  
 μεν καταπτήσσομεν· εἴτα Τηλεμάχου με κατὰ κέλευσιν  
 καλέσαντος τοῦ πατρὸς, κατελθῶσα, εὔρον Ὀδυσσεύα ἐν  
 ταῖς ἀνηρημένοις ἐστῶτα· οἱ δὲ ἄλλεπάλληλοι κατὰκεινται  
 ἐπικεχυμένοι κατὰ τοῦ ἐδάφους· ἥδιστα δ' ἂν καὶ αὐτὴ διε-  
 τέθης ἰδοῦσιν αὐτὸν, ὡς λέοντα, αἵματι καὶ λύθρῳ πολλῷ πε-  
 φουρμένον· νῦν δ' ἐκείνοι μὲν κείνται ἄλλοι ἐπ' ἄλλων ὑπὸ  
 τῇ αἰθήρῃ· ὁ δὲ πῦρ ἀνακίσσας, θεινῶται τὸ δῶμα, κελεύ-  
 σάμε εἰπεῖν σοι κατελθεῖν ὡς αὐτὸν. Ἀνάστα τῶνυν μη-  
 κέτι πρὸς μηδὲν ἐνδοιάζοντα, ἴν' ἐκ πολλῶν, ὧν ἀμρότεροί  
 ἐστε πεπονθότες κακῶν, μετ' ἀλλήλων νῦν γενόμενοι, συ-  
 νευφραίνεσθε· ἤδη γὰρ πᾶνθ' ἡμῖν κατὰ θυμὸν τέλος ἔχει·  
 ὅτε γὰρ Ὀδυσσεὺς ἦκε ζῶν, ὑμᾶς τε ζῶντας εὐρών, περι-  
 γένετο τῶν μνηστέρων, δίκην λαβὼν παρὰ πάντων ἀξίαν.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα. Μαῖα φίλη, μήπω τόδε χαίρου-  
 σαπίστευε· οἶσθα γὰρ καὶ πᾶσι μὲν τοῖς οἰκείοις ἥδισ' ἂν  
 Ὀδυσσεύα φανέντα, μάλιστα δὲ ἐμοί τε καὶ Τηλεμάχῳ· ὁ  
 μόνος ἡμῖν ἐστὶ γεγνηώς· ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅπως ταῦθ' οὕτως  
 ἔχαι πιστεύω· ὅσων δέ τις ὀργισθεὶς ἐλείνοισ τῷ μηδένι τῶν  
 ξένων τιμᾶν, οὔτε χρηρὸν, οὔτε φαῦλον, εἴτις πόθ' ὡς αὐ-  
 τοῦς ἔτυχεν ἀφιγμένος, ἐπὶ τούτοις κακῶς κακούς αὐτούς  
 ἐστὶν ἀπολωλεκώς· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, αἶμοι! πόρρω που τῆς  
 Ἑλλάδος οὐκ οἶδ' ὅπηδή ποτ' ἀπόλωλε.

Εὐρύκλεια πρὸς ταῦτα· τέκνον ἐμὸν, τίνα τοῦτον εἶρη-

πεπληρωμένοι, πεφοδισμένοι. 46. Κραταίπεδον] τὸ λίσστροτον (ἴστρος, 51.  
 Κεῖσθιμις) καύσας, ἀνάψας. 53. Πήσσομαι] πεπύσσομαι. ἡ πεπύσσομαι. ἐκ τῆς  
 κειψῆς. 64. Ἀφροσύμινες] μισήσας. 75. Ἐπὶ μάστακα] εἰς τὴν σπουδαίαν. 79.



Τέκνον ἐμὸν, ποῦν σε ἔπος φέρον ἔρκος ὀδόντων· 70  
 ἢ πόσιν, ἐνδον εὔντα παρ' ἐσχάτῃ οὔποιτ' ἔρησθα  
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος,  
 Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἴπω,  
 Οὐλήν, τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·  
 Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· θέλον δέ σοι αὐτῇ 75  
 Εἰπέμεν· ἀλλά με κείνος ὄλιον ἐπὶ μάλιστα χερσὶν  
 Οὐκ ἔα εἰπέμεναι πολυῖδρείῃσι νόστοι.  
 Ἀλλ' ἔπει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμῆεν περιδῶσμαι αὐτῇ,  
 Αἷ κέν σ' ἐξαπάρω, κτεῖναι μ' αἰκτίστω ὀλέθρῳ·  
 Τὴν δ' ἡμέλειτ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια 80  
 Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰεγενετάων  
 Δήνεα εἶρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν ἐοῦσαν.  
 Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄρεα ἴδωμαι  
 Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότες, ἡδ' ὅς ἐπειρυν.  
 ὣς φημένη κατεβαν' ὑπερφύλα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ 85  
 ἦρμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεῖνοι,  
 ἢ παρσῆσα κύσει κάρη, καὶ χεῖρε λαβύσσει.  
 Ἡ δ' ἰπὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδὲν,  
 Ἐξίτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ.  
 Τόγῃσιν αὖτ' ἑτέρω· ὁ δ' ἄρα πρὶς κίονα μακρὴν 90  
 ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδῆγμενος, εἴ τί μιν εἴποι.  
 Ἰφθίμη παρὰ κροίσι, ἐπεὶ ἶδεν ὀφθαλμοῖσιν.  
 Ἡ δ' ἄνιω δὴν ἦστο, τέκος δέ οἱ ἦτορ ἴκτανεν·  
 ὄψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως εἰσίδεσκειν,  
 Ἄλλοτε δ' ἀπὸ πλάσσεαι, κακὰ γὰρ ὄματ' ἔρχεται. 95  
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·  
 Μῆτορ ἔφη δούρητορ, ἀπηνειά θυμὸν ἔχοντα,

Ἡμῶν αὐτῇ περὶ ἐκείνης συνήθειν ποιῶμαι, ἐφ' ἣν αἱ ἀπὸ τῆς ἐκείνης

κας λόγον, μηκέτι ἐλεύσεσθαι Ὀδυσσεά, ὃς ἐνδον ἤδη ἐστὶ  
παρὰ τῇ ἐσχάτῃ; δύσπιστος ἄρα καὶ λίαν δυσπειθής τις  
σύγε μοι δοκεῖς πεφυκέναι· ἐγὼ γὰρ καὶ σημεῖον ἐκείνου ἐρῶ·  
οἶσθαι σύ γε τὴν οὐλὴν, ἣν ὁ σὺς ποτ' αὐτὸν ἤλασεν ἐν τῷ  
Παρνασσῷ· ταῦτα δὲ γῆρας ἐν τῷ νίπτειν τοὺς πόδας αὐτῷ.  
εἶδον γνοῦσα· καί σοι ὠρμημένην ἐξαπείν διεκώλυσεν, ἐπι-  
βύσας μοι ἐκείνος τὸ στόμα, ὥς τὰ χείριστα βυσσοδομῶν  
μνηστῆρσιν· ἀλλὰ σπεῦσον ἤδη ἀπαντῆν ὥς αὐτόν· ἐγὼ  
δ' ἂν καὶ συνθούμην πρὸς σέ, εἰ τοιοῦτό τι δούλω ἐξαπα-  
τῆν, θανάτῳ ζημιωθῆναι.

Πηνελόπεια δὲ πρὸς ταῦτα· Μαῖα φίλη, βεῶν μὲν σε βου-  
λευμάτων χαλεπὸν ἐστ' εἰδέναι, καί τοι πολὺ πείρον ἤδη οὔσαν·  
ἀλλ' ὅμως ἴωμεν ὥς Τηλέμαχον, ἵν' ἴδωμεν τοὺς μνηστῆρας,  
καὶ ὅστις εἴη ὁ τοσούτον ἀπειργασμένος φόνον· ταῦτα δὲ εἰ-  
ποῦσα, κατῆει, πολλὰ ἀνακυκλῶσα ἐν νῷ περὶ τῶν παρόν-  
των, πότερον πόρρωθεν πειράσεται λόγοις τοῦ φίλου ἀνδρός,  
ἢ περιγυθεῖσα, καταφιλήσει αὐτὸς τήν τε κεφαλὴν καὶ τὰς  
χεῖρας· ὥς οὖν παρούη, ἐκαθέσθη παρὰ τῇ ἐστίῃ πρὸς τὸ ἐκ  
τοῦ πυρὸς φῶς ἀπέναντι Ὀδυσσεώς· ὁ δὲ αὖ καλῶμενος πρὸς  
τῇ κίονι κάτω βλάπων, ἀνέμενον ἐκείνην λόγου ἄρξασθαι  
πρὸς αὐτὸν ἄμ' ἰδοῦσαν· ἡ δὲ ὄρωσα προσεκτικῶς, ἐσθ' ὅς  
μὲν ἀνεκάλυπτεν ἀπεικάζουσα, ὅς δὲ τῷ πάνυ κακῶς ἐτάλ-  
θαι, διέφραγε· καὶ διεγίνεθ' οὕτως ἐπ' ἀμφοτέρω ταλαντευ-  
μένη τὴν γνῶμην.

Τηλέμαχος δὲ ταῦθ' ὄρων, ἐνέπесεν αὐτῇ ῥαγδαίτερος,  
μῆτερ, λέγων, ἐμὴ δύστηντερ, τί ποδ' οὕτως ἰσχυρογνώ-

τωσα, ἀπολεσθήσεται. 82. Ἀθήναι βουλὰς. 93. Ἄνω] ἄφρονες. — 1α φησὶ  
θαύμα. 94. Ἐνωπιδίας] περιμετρίως τῇ ἐφθαλμῷ προσέβλεπεν αὐτῇ. 95.  
ἐνίπτειν] ἐπιτίμει. 97. Δύστηντερ] ἰσχυρογνώμων. 105. Τέλειον] ἐκτετέλειον.

Τίφθ' οὕτω πατρός νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν  
 ἔξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάξ;  
 Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γονὴ τετληότι θυμῷ 100  
 Ἀνδρὸς ἀρεσταίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας  
 ἔλθοι ἐικοστοῦ ἔτι ἐς πατρίδα γαῖαν.  
 Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Τέκνον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν· 105  
 Οὐδέ τι προστρέσθαι δύνῃμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέσθαι,  
 Οὐδ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἐτεὸν δῆ  
 ἔστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ἧ μάλα νῶϊ  
 Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν  
 Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων. 110

Ἦς φάτο· μείδησεν δὲ πολύτλας Ὀδυσσεύς,  
 Λύφα δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·  
 Τηλέμαχ', ἥτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον.  
 Παιρᾶζον ἐρέθων τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.  
 Νῦν δ' ὅττι βυπῶ, κακὰ δὲ χροὶ εἴματα εἴμαι, 115  
 Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.  
 Ἡμεῖς δὲ φραζόμεθ', ὅπως ὅλ' ἄριστα γένηται.  
 Καὶ γὰρ τίς θ' ἕνα φῶτα κατακτείνει ἐνὶ δῆμῳ,  
 ὃ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀσσοσητῆρες ὀπίσσω,  
 Φεύγει, πηρὺς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν· 120  
 Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἱ μὲν' ἀριστοὶ  
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον κῦδα·  
 Λύττε, ταῦτά γε λούσαι, πάτερ φίλε· σὺν γὰρ ἀρίστην 125  
 Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπου φάτο· ἔμμεναι, οὐδέ κα τίς τι  
 Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσεις καταθηνητῶν ἀνθρώπων.  
 Ἡμεῖς δ' ἔμμεμαῶτες ἀπ' ἐφύμεθ', οὐδέ τίς φησὶ  
 Ἀλκῆς δ' ἐνέσεσθαι, ὅση δυνάμεις γε πάρεσιν.

μοῦσα φυλάττει, ἀλλ' οὐ προσιούσ', ἀνεροῖτ' ἕκαστα, ὅπως ἔχοι; τίς γὰρ τῶν ἀπασῶν οὕτω τλαίη τοῦ ἀνδρός ἀποσχέ-  
σθαι, εἰκοστῷ νοστήσαντι ἔτει; σοὶ δ' ἄρ' ἡ καρδία σιδή-  
ρειος πέφυκε, καὶ λίθου γε αὐτοῦ πολλῶ σκληροτέρα.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· τέκνον ἐμόν, νῦν μὲν ἐκπέπληγ-  
μαι ὅλως, καὶ οὐτ' ἂν ἐρέσθαι, οὔτε βλέπειν ἐναντίον δυνά-  
μην· ἀλλ' εἰ ἀληθῶς οὗτός ἐστιν Ὀδυσσεύς, ἔσθ' ἡμῖν χ' ἕτερά  
γνωρίσματα μυστικώτερα, οἷς μάλιστα γνοίημεν ἂν ἀλλήλους.

Ἐκ δὲ τούτων ὑπερμεδίασεν Ὀδυσσεύς, καὶ στραφεὶς  
πρὸς Τηλέμαχον, ἔφη· τὴν μὲν μητέρα ἔα με ὧδε διαγι-  
νώσκω· αὐτίκα γὰρ πεισθήσεται· νῦν δὲ κακῆς ὕψεως, ὥς  
ἔειπεν, δίκην δίδωμι, μή ποτ' εἶναι δυνατόν αὐτῆς οἰομένης  
τοιαῦτα φιλῶρα τὸν Ὀδυσσεά αὐτὸν ἀμφιένυσθαι· ἡμεῖς  
δὲ νῦν βουλευόμεθα περὶ τῶν λοιπῶν, ὅπως ἄρισθ' ἡμῖν  
πάντα ἔσται· καὶ γὰρ ἔνα τινὰ εἴτις κτείνειε τῶν τοῦ δήμου,  
οὐκέτ' αὐτῇ ἐν τῇ πόλει ἐστὶ βιωτὸν, εἰ μὴ πολλῆς εὐπορεῖ  
βοηθείας, ἀλλὰ φύγειν αὐτὸν ἀνάγκη, κτήματά τε καὶ πα-  
τρίδα καταλιπόντα· ἡμεῖς δὲ τοιούτους καὶ τοσούτους τὰ  
πρῶτα τῆς πόλεως ἔχοντας ἀποκτείναντες, τί ποιῶμεν;  
τοῦτο δὲ χρὴ βουλευσασθαι.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα· σὸν καὶ τοῦτ' ἐστὶν εἰδέναι, ὃ  
πάτερ, τοῦ πάντας ἀνθρώπους σοφία καὶ φρονήσει πολλῶ τῇ  
μέτρῳ ὑπερλάσαντος· πλεῖστος γὰρ λόγος διὰ πάντων βεῖ  
τῶν στομάτων μηδένα εἶναι τῶν θνητῶν βουλῇ καὶ γνώμῃ  
σου κρίντω γεγεννημένον· ἡμεῖς δ' ἐβόμεθα, ὥς εἰκός, προ-  
θυμίαν καὶ βόμην, ὅση γε πέφυκεν, συναισφéronτες.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Τοιγάρ ἐγὼν ἔρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα. 130  
 Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμυρίσασθε χιτῶνας,  
 Διμῶς δ' ἐν μεγάρουσιν ἀνώγετε εἴμαθ' ἐλέσθαι·  
 Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν  
 Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,  
 ὧς κέν τις φαίη γάμον ἔρμεναι, ἐκτὸς ἀκούων, 135  
 ἢ ἂν ὕδὸν στεύγων, ἧ οἱ περιναιετάουσιν·  
 Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνον κατὰ ἄστυ γένηται  
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω  
 Ἀγρὴν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρον· ἐνθα δ' ἔπειτα  
 Φρασσόμεθ', ὅτε κεν κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ. 140  
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἧδ' ἐπίθοντο.  
 Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμυρίσαντο χιτῶνας·  
 Ὀπλισθέν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἶλετο θεῖος ἀοιδός·  
 Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δὲ σφισιν ἔμενον ὄρσεν  
 Μελπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο. 145  
 Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναγίζετο ποσσὶν  
 Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.  
 ὦδ'· δέ τις εἶπεν, δόμων ἐκτοσθεν ἀκρούων·  
 Ἢ μάλα δὴ τις ἔγημε πολυμνήστην βασιλείαν·  
 Σχετλίη, οὐδ' ἔτιη πόσιος οὐ κουριδίοιο 150  
 Εἶρυσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἕως ἴκοιτο.  
 ὧς ἄρα τις εἶπεν, τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο·  
 Αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα φ' ἐνὶ οἴκῳ  
 Εὐρυνόμῃ ταμίῃ λούσεν, καὶ χροῖσεν ἐλαίῳ·  
 Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα· 155  
 Αὐτὰρ κακὴ κεφαλῆς χεῦεν πολλὸν κάλλος Ἀθήνη  
 Μεζονά τ' εἰσιδίον καὶ πύσσιναν καὶ δὲ κέρητας  
 Οὐλλας ἔκει κέρας, ὑακινθίνῃ ἥλθει ὀμοσεία·

Ὁδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· οὐκ οὖν, ὅμοι δοκεῖ μάλιστα  
ἡμῖν ἄριστόν ἔξαι, ἐκείνός ἐστι, πρῶτον μὲν λουσαμένους ἡμᾶς,  
ἀμψιέσθαι χιτῶνας καλοὺς, ταῦτά δὲ καὶ τὰς θεραπεύσας  
πάσας κελεῦσαι ἔπειτα καὶ Φήμιον, τὴν ἑαυτοῦ ἀνακρουό-  
μενον φόρμιγγα, ἐξάρχην ἡμῖν τοῦ χοροῦ, ὥστ' εἴ τις ἐξω-  
θεν τῶν γειτόνων, ἢ τῶν παριόντων ἀκούσειεν, εἰθὺς ἵνα  
γάμον γίγνεσθαι ἔνδον· περὶ δὲ τοῦ φόνου τῶν μνηστῆρων  
μηδὲν εἰς τὴν πόλιν ἐκρῆναι πρότερον, πρὶν ἢ ἡμᾶς ἐξω-  
γασθῆαι κατὰ τὸν ἀγρόν· ὅντα ἐβουλεύσμεθα καὶ περὶ τῶν  
λοιπῶν τοῦθ', ὅπερ ὁ Ζεὺς ἡμῖν ἂν διδοῖ.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσαντες, ἐλάσαντο· εἰς αὐτοὶ μὲν χιτῶνας καθαρὸς ἡμφιέσαντο· αἱ δὲ γυναῖκες, ἐσθῆτας τῶν ἀμοργίδων περιέβρυσσας· Φήμιος δὲ λαβὼν τὴν φόρμιγγα, ᾗσε μέλος ἐναρμόνιον καὶ ἐπαγωγὴν πρὸς μολπὴν καὶ χορὸν· καὶ ἦν ὅρ' ὅρῳ, καὶ ἀκούειν τὸ μέγα δῶμα τοῦτο· ταῖς τῶν χορευόντων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ποσίν, ὅσων ὀναχιζόμενόν τε καὶ κυματούμενον· ὥσθ' ὁ ἀκούων ἐξώθεν, ἔφη, ἤπου γε τὴν πολύμνηστίν τις ἔγχετο Πηνελόπην· δειλαία, οὐδέθ' ὑπέμεινε τὴν περικαλλῆ ταύτην οἰκίαν οἰκεῖν, μέγρις ἂν ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπανέλθῃ.

Ταῦτα μὲν ἔλεγε, μὴ εἰδὼς τ᾽ ἀληθείης· τὰ δὲ πρὸς ἄλλον σκοπὸν διεπραττέτο. Ἡ δὲ Ἑρμιόνη, λούσασα Ὀδυσσεά, καὶ χρίσασα ἑλκίῳ, ἐνέδυσεν αὐτὸν φάρει καλῷ καὶ χιτῶνι· καὶ ἡ Ἀθηναῖα ἐπέχει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἄνωθεν κάλλος ἄρβονον, ὥστε μίջω καὶ πάσσω πολλῷ τοῖς πᾶσιν ὀρεῖσθαι, τήν τε κόμην οὔλην καθημένον ἐπὶ τῶν ὤμων, ὑακινθίνῳ ὀρεῖαν

συγγενῆς. 132. Πύματα ἐῖναι] λαμπρά περιβαλίσθαι. 143. Ὀπισθεῖ δὲ  
γυναικεῖς ἐνέδυσαν δὲ τὰς γυναῖκας λαμπρὰ περιβέβ. 151. Πύματα] γυν-  
αῖκες. 157. Καὶ οὐ. . . Πύ] καὶ οὐ. 167. Ἀντιφάσμα] σκηνή. 172

- ὣς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ  
 Ἴδρις, ὃν Ἡραίστος δίδωκεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160  
 Τέχνην πάντοῦν, χαρίεντά δὲ ἔργα τελείει.  
 ὧς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.  
 Ἐκ δ' ἀταμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοιος·  
 Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετο ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,  
 Ἀντίον ἧς ἀλόχου, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν 165  
 Λαιμονίη, περὶ σοίγε γυναικῶν θηλυτεράων  
 Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·  
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τετληότι θυμῷ  
 Ἄνδρὸς ἀρεστικῇ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας  
 ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν. 170  
 Ἄλλ' ἄγε μοι, μάλα, στέρεσον λέγος, ἄρα καὶ αὐτὸς  
 Λέξομαι· ἢ γὰρ τῆγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.  
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·  
 Λαιμόνι, οὐτ' αὖτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐτ' ἀνερίζω,  
 Οὔτε τί μοι ἄρα καὶ μάλα δ' εὖ σιδ' αὖτις ἔκθεα, 175  
 Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δουλιχρέτιμοιο.  
 Ἀλλ' ἄγε οἱ στέρεσον πυκινὸν λέγος, Εὐρύκλεια,  
 Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίησεν·  
 Ἐνθα οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέγος, ἐμβάλετ' εὐνήν,  
 Κώεα καὶ χλαῖνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα. 180  
 ὧς ἄρ' ἔφη πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς  
 Ὀρχήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·  
 ὦ γύναι, ἢ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς εἶπες·  
 Τίς δέ μοι ἄλλοτε βῆκεν λέγος; χαλεπὸν δὲ καὶ εἴη  
 Καὶ μάλα ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπιλήθων, 185  
 Ἠριδίως ἐθέλων θεῇ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·

ἦνθι, καὶ χρυσογίζουσαν, ὥσπερ ἄργυρος χρυσοῦ ἐπικει-  
 χρισμένος ὑπὸ χρυσοῦ, παρ' Ἀθηναῖς τε καὶ Ἱφραίστου,  
 ὥς τε παντοῖα καὶ ποικίλα ἐργάζεσθαι, εὐραμένου τὴν τέχνην.  
 αὐτῷ δὲ τῆς θεοῦ ἐπιχεύσεως αὐτῷ τὴν χάριν ἐπὶ τε τῆς  
 κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων, ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ἀσπαμίνθου ὁμοίως  
 τοῖς θεοῖς· καὶ ἐπανελθὼν, ἐκαθέσθη, ὅθεν ἀναστήκει ἐνώπιον  
 τῆς γυναικός· ἐνθα ἤρξατο λόγου τοιοῦδε. Δαιμονία, τί ποθ'  
 οὕτως οἱ θεοὶ ἐποίησαν τὴν καρδίαν σου εὐδερᾶν, καὶ πασῶν  
 τῶν γυναικῶν σκληροτέραν; τίς γὰρ ἂν τοσοῦτον ἀπύσχοιτο  
 ἀνδρὸς πολλὰ πεπονθότος, καὶ εἰλαστῷ ἔτι εἰς τὴν φίλην  
 ἀφιγμένου πατρίδα; ἀλλ' ἄγε σύγ', ὦ Μαῖα, στρώσόν μοι  
 καθεύδειν· ἐπειδὴ ἤδε ἄκαμπτος ὅλως ἐστί.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα οὐχ ὑβρίζουσα, ὦ Θαυμάσιε  
 ὕγε, ὅστις ποτ' εἰ, οὐτ' ὀλιγοῦσα, τοιαύτη δοκῶ σοι εἶναι·  
 ἀλλὰ μήτ' αὐτίαν ἄγχμαι, ταῦτ' ἀκούουσα παρὰ σοῦ· ὥρῳ  
 μὲν γάρ σε τοιοῦτον ὄντα, οἷος ἦσθα, ὅτ' ἐπέβης τῆς νεῶς  
 ἐπὶ Τροίαν· ἀλλ' οὐκ ἂν ἔροιμι πῶ πεποιθέναί ὀφθαλμοῖς.  
 Ἀλλ' ἄγε σὺ, ὦ Εὐρύκλεια, ἐξένεγκε αὐτῷ τὴν κλίνην ἐκτὸς  
 τοῦ βαλάνου, ἣν οὐμὸς ἀνὴρ ποτε κατεσκεύασε, κώδιά τε  
 καὶ χλαίνας ἐπίβαλε καὶ βήγεα σιγαλόεντα.

Οὕτως οὖν ἡ Πηνελόπη ἀπεπειρᾶτο τοῦ Ὀδυσσεώς· ὁ δὲ  
 δυσχεράνας, τί ποθ' οὕτως, ἔφη, χαλεπούς μοι καὶ ἀπίστους  
 ἔτι προσφέρεις λόγους· τίς γὰρ ἂν τοῦμὸν λόγος μεταθείη,  
 εἰ καὶ μάλ' εἰδείη, εἰ μή τις τῶν θεῶν κατελθὼν ἀποσπρί-  
 σαιεν; ἀνδρῶν γὰρ οὐκ ἂν τις, οὐδ' ἂν τῶν ἐρρωμενεστάτων

---

ἀγύρων, τῶν ἐκριπτομένων ἐν τῇ ληκμίζεσθαι, 179. [ἐκθεῖσαι] στήσασαι.  
 ἐρβάζεσθαι ἐπὶ αὐτοῦ τὴν εὐνήν, τὸ στρώμα· πείραν δὲ τοῦ μυστικοῦ λαλοῦ  
 βουλεμένη, προσποιεῖται μετακινεῖν τὴν κλίνην, ἣν αὐτὸς Ὀδυσσεύς κατασκεύασεν.



Ἄνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζωὴς βροτῶς, οὐδὲ μάλ' ἤβων,  
 ἱεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται  
 ἔν λεγχι ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.  
 Ὅχμνος ἔφυτανύφυλλος ἐλαίης ἔρκος ἐντὸς, 190  
 Ἀκμηνός, θαλέθων· πᾶχετος δ' ἦν ἥϊτε κίων.  
 Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν, θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα  
 Πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·  
 Κολλητὰς διέπεθκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.  
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης· 195  
 Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλῶ  
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,  
 ἱερμῖν ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρη.  
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,  
 Δαχιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ, ἧδ' ἐλέφαντι· 200  
 Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοός, φοίνικι φαεινόν.  
 Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιναύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,  
 Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἢ τις ἤδη  
 Ἄνδρῶν ἄλλοιτε θῆκε, ταμῶν ὑπο πυθμέν' ἐλαίης.  
 ὣς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 205  
 Σήματ' ἀναγνούςης, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·  
 Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμρὶ δὲ χεῖρας  
 Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προστύδα·  
 Μὴ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζεν· ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα  
 Ἀνθρώπων πένυσσο· θεοὶ δ' ὠπάζον οὔζην, 210  
 Οἱ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε  
 ἦϊός τε ταρπῆναι καὶ γήρας οὐδὲν ἰκέσθαι.

σα· πάλαι πατέ, προσπλάκει. 198. Μετοχλίσσει] ἀναμετρίσειεν. 191. Ἀκ-  
 μηνός] ἀκμήν Ἰδων θαλάμῳ. 192. Ἀμφιβαλὼν, δέμον] περιβάλλας, ἐκείνο-  
 ρησα. 193. Ἐκ ῥίζης] πέντερον ἀνωτέρω τῆς ῥίζης. ὥστε ἐπὶ τοῦ καταλει-  
 πεμένου ἐπιστηρίχθαι τὸν κλόνον, ἢ ἀπ' αὐτοῦ τῆς ἐπιμαχίας τῆς γῆς ἐ-

ἤ, ἄλλοσέ πη τοῦτο μεταμολγέουσιν, ἀρκεύτως ὅτ' ἔμοῦ  
κατασκευασθὲν· σημεῖον δέ μοι ἐνδείξασθαι πρὸς σέ τοῦτ'  
ἑστί· ἐλαίᾳ γάρ τις ἦν ἐν αὐτῇ εὐδαλῆς, τὸ πάχος κίονος·  
τὴν τε τούτῳ πρῶτον περιβαλὼν, ἐπιφροδόμενα θάλαμον,  
τέγος τ' ἄνωθεν ἐπερέψας, καὶ θύρας ἐπιθείς· εἴθ' οὕτω τοῦς  
τοῦ φυτοῦ περιελὼν ἀκρέμονας, ἀπέτεμον καὶ τὸν κορμὸν  
αὐτοῦ οὐ μάλα πολὺ ἀνωτέρω τῆς ρίζης· ἔπειτ' ἀπηξέσας  
πρὸς στάθμην, καὶ τοὺς πῆδας προήσας, καὶ πολλαχῇ δια-  
τρήσας τερέτρω, ἐπήρεισα τὸ λέγος ἐπὶ τοῦ πυθμένος, χρυσῷ,  
ἀργύρῳ τε, καὶ ἐλέφанти ποικίλως λευκῷ· εἴθ' οὕτως ἐπέ-  
τάνυστα βύρσαν φρινικλῆν· τοῦτ' οὖν σοι παρ' ἔμοῦ, ὦ γύναι,  
σημεῖον· ἀλλ' οὐκ οἶδ' εἰ ἐπὶ τῆς ρίζης· κίονος δ' ἔστιν  
ἐκεῖνο ἐρηρσιζόμενον, ἢ ἀποσπᾶσας τις μετέθηκεν ἄλλῃ.

Τούτων δ' οὕτως εἰρημένων, παρὰλύθη τά τε γόνατα καὶ  
τὸ ἦτορ ἡ γυνή, ἀρθέντων ἤδη τῶν ἀμφιβόλων, καὶ δάκρυα  
καταλείβουσα, περιεγύθη αὐτῷ, περιφύσα ταῖς χερσὶ παν-  
ταχόθεν, τήν τε κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας καταφιλοῦσα, καὶ  
λέγουσα· μή μοι μνηστικάκει, ὦ Ὀδυσσεῦ· σὺ γὰρ πάντων  
προὔχων φρονήσεις, οἷτ' ὅπως οἱ θεοὶ φρονήσαντες ἡμῖν τοῦ  
μετ' ἀλλήλων ἐν τῇ νεότητι συνηθῆναι, καὶ ἐν γήρῃ συνα-

ποτεμὸν τὸν κορμὸν, ἐξελάπισε πρὸς τὴν τῆς κλίνης κατασκευὴν· ἔμοι δοκεῖ  
τὸ πρῶτον ἄρμενον ὡς ἐκ τῶν ἐπεμένων. 198. ἔμοῦ] πῆδα τῆς κλίνης  
εἰς περιεπαιγμένην εὐδαλῆς· ἡ ἀρκεύτως καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ τοῦ πρῶτου  
ματῆς, μουσικῇ, παλαιότεραν, καὶ γεωμετρικῇ, τετραγώνου· ἐπλάττετο παρ'  
αὐτῶν, καὶ μέλιστα ἐν ταῖς γυμνασίαις· διὰ δὲ τὸ εἶναι αὐτὸν καὶ διαιρε-  
πομπῇ, εἰδόντες ἔχον αὐτὸν ἐν θαλάμῳ καὶ φύλακα τοῦ ὕπνου, ταῖς τε  
πόδας τῶν κλωνῶν εἰς τὴν ἐκείνου ἀσκήσαντες πρόσφιν, ὅπως ἀλεξάντη· ἔχοντες  
τὰ μὲν δαίματα μὴ φοβεῖντε, ἔχοντες δὲ ἐκ τῶν ἐπὶ τῷ ἀπὸ τοῦ  
204. Πυθλίαν τὸν κορμὸν· ἐκ τούτου ἄρα ὅλλον, ὅτι ἐπὶ τοῦ καταλειφθέντος  
τοῦ κορμοῦ σὺν τῇ ρίζῃ τὸ λέγος πῆκκετο. 209. Σκόζου] ἀργύρου. 211. Χρυσῷ

- Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο μηδὲ νεμέσσα,  
 Οὐνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὦδ' ἀγάπησα.  
 Αἰεὶ γὰρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν  
 115 Ἐρρίγεται, μή τις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν  
 Ἐλθῶν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούσιν.  
 Οὐδέ κεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,  
 Ἀνδρὶ παρ' ἄλλοδαπῷ ἐμήγη φιλότῃ καὶ εὐχῇ,  
 Εἰ ἤδη, ὃ μιν αὖτις Ἑρῆϊο υἱεῖ Ἀχαιῶν  
 120 Ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἑμελλεν.  
 Τὴν δ' ἦτοι βέξει θεὸς ὥρσεν ἔργον αἰεκές·  
 Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἐφ' ἐγκάθθετο θυμῷ  
 Λυγρῇ, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.  
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σῆματ' ἀνιπράδεα κατέβηκε  
 125 Εὐνῆς ἡμετέρης, ἐν οὐ βροτῶν ἄλλος ὁπώπει,  
 Ἀλλ' οἶσι, σὺ τ' ἐγὼ τε, καὶ ἀμφίπολος μίξ μούνη,  
 Ἀκτορὶς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιοῦσα,  
 Ἡ νῶϊν εἵρωτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,  
 Πιεθὺς δὲ μευ ἵππων, ἀπανέειπε μᾶλ' ἐόντα.  
 130 ὧς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἡμερον ὥρσε γόοιο  
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλογον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.  
 ὧς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσις γῇ νεχρομένοισι φανήη,  
 ὦντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ  
 135 Ῥαῖετ', ἐπειρομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι περὶ  
 Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἀλὸς ἡπειρόνδε  
 Νεχρομένοι, πολλῇ δὲ περὶ χερσὶ τέτροφεν ἄλγη·  
 Ἀσπᾶσι δ' ἐπέθαν γαίης, κακότητι φερόντες·  
 ὧς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἦν πόσις εἰσορούσῃ·  
 140 Δειρῆς δ' οὐπω πάμπαν ἀφίετο πήγῃ λευκῇ.  
 Καὶ νῦν δ' εὐρομένοισι φάνη βοῶδοράκτολος Πῶς,  
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

νκαπύσασθαι, πολλὰ τῶν κακῶν ὀργῇ ἡμῖν ἔπειμ'· μὴ  
 ὄν μοι ὀργίζου, ὅτι μή σε ἀνέιδουσα περιπτύξωμην· δέος  
 γὰρ αἶψα ὑπέτρεχε, μή τις προσιδὼν ποθέν μοι, φανακίσῃ  
 τῇ ῥόγῃ· πολλοὶ γὰρ πολλὰ ἐπ' ὠφελείῃς ὤλ'α πρὸς βλάβην  
 τοῖς ἄλλοις βουλεύοντο· οὐδὲ γὰρ ἱλόνῃ αὐτῇ ἡ θυγάτηρ  
 τοῦ Διὸς ἄλλοδαπῷ ἀνδρί ποτε συνεγένετ' ἄν, εἰ μὴ τοῖς  
 ἐκείνου παρήγετο λόγοις· ἐφ' οἷς οἱ Ἕλληνες ἐπιστρατεύσαν-  
 τες, ἐπ' ἀνέγνωσαν αὐτὴν οἴκαδ' ἐβίβ'· κινήθεῖσα γὰρ ὑπὸ τῆς  
 θεοῦ πρὸς τὸ ἀτοπώτατον τοῦτο ἔργον, οὐχ οἶσθε ἦν προῖδειν  
 τὴν ἀπὸ τῆς αἰσχρᾶς πράξεως ταύτης αὐτῇ καὶ ἡμῖν ἐσομένην  
 κακότητα· ἴδ' ὅν, ἐπεὶ σαρῶς μοι κατεῖπας πάντα τὰ τοῦ  
 λήγουσ' γνωρίσματα, ὃ πλὴν ἡμῶν καὶ τῆς ὀμυριόλου, ἦν  
 ἦσαν ἄγουσ' ἀπὸ τοῦ πατρὸς, καὶ ἡ μόνη τὴν τοῦ θαλά-  
 μου ἐρπεπίστουτο φυλακὴν, οὐδεὶς ἄλλος οἶδε, πόπεισμαι  
 σαρῶς περὶ σοῦ, καί τοι δύσπιτος οὔσα, μὴ ἄλλον εἶναι, ἢ  
 τοῦτον αὐτὸν τὸν ἐμὸν φίλτατον Ὀδυσσεύα.

Ταῦτα δ' εἰποῦσα, μέγα μὲν πάθος, μεμειγμένον δὲ χαρᾷ  
 τῇ τοῦ Ὀδυσσεὺς ἐνέχευ' ὤχευ', ὥστ' οὐχ' οἶσ' τε ἦν ἐπισχεῖν  
 ἐπὶ ταυῇ γυναικὶ μὴ διακρύβειν· καὶ ὡς γὰρ νεὸς ναυα-  
 γησάσσης περ Πηλεϊδῶνος ὀργῇ, τῶν ἐπιβιότων ἄνω καὶ κάτω  
 φερομένων τοῖς τῶν κυράτων διαύλοις, εἴ τινες σωθεῖεν αὐ-  
 τῶν, περιπτύσσονται ἀτρεσσίως τὴν χέρσον· οὕτω Πηνελό-  
 πη περιφύσα ταῖς χερσὶ Ὀδυσσεῖ, οὐκ ἐδύνάτο αὐτοῦ ἀπο-  
 σγέσθαι· καὶ δὴ καὶ εἰς ὑποφαινομένην ἄν ἐπωδύραθ' ἡμέ-  
 ραν ἀμφότεροι, Ἀλλήλοισι συμπροσκόπας, εἰ μὴ Ἀθηναῖ ἐπέ-

ὀργίζου. 216. Ἰδ' ὅν] ἐξορίτω. — ἀπείμω] ἀπατασθῆναι. 210. Π' ὅτ' εἰ  
 εἰ ᾄδει, ἐξ' ἀπατάσσεια ἐπ' ἐκείνου· ἀπὸ καὶ οἱ Ἕλληνες καὶ τ. λ. οὕτω μὲν αὖ  
 εὐεδοῖτο ἄν ἔνοος. 231. Θυμαρέα] ἀρέσασεν τὴν ψυχὴν, εὐχάρεστον. 235.

Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δουρίην σθέθεν, Ἡῶ δ' αὖτε  
 Ἰύσατ' ἐπ' Ὀκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔκ ἵππους  
 Ζεύγυσθ' ἐκπόδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας, 245  
 Λάμπον καὶ φαέθονθ', οἷτ' Ἡῶ πῶλοι ἄγουσιν.  
 Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλογον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 ὧ γύναι, οὐ γὰρ πῶ πάντων ἐπὶ πείρατ' ἀέθλων  
 ἦλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὀπίσθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,  
 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὰ χερὶ πάντα τελέσσαι. 250  
 ὧς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίαια  
 ἦματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Αἴδος εἴσω,  
 Νόστον ἐταίροισιν διζήμενος, ἡδ' ἐροῖ αὐτῷ.  
 Ἀλλ' ἔρχεο, λέκτρονδ' ἵομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἥδη  
 ἵπνω ὑπο γλυκερῷ τερπόμεθα κοιμηθέντες. 255

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπειά·  
 Εὐνὴ μὲν οὐκ οἶγες τότε ἔσται, ὅππότε θυμῷ  
 Σῶ ἐθέλης· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι  
 Οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.  
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐρράτῃς, καὶ τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ 360  
 Εἴπ' ἄγε μοι τὸν ἀέθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπίσθεν, οἶω,  
 Πεύσσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέριον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις  
 Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐξὼ μολύσσομαι, οὐδ' ἐπιχεύσω. 265  
 Οὐ μὲν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς  
 Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἄνωγεν  
 Ἐλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἔρετμον,  
 Εἰσάκει τοὺς ἀρτίωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν  
 Ἀνέρες, οὐδὲ θ' ἄλυσσι μεμνημένον εἶδαρ' εἶδουσιν· 270  
 Οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴσασι νέκας φαινικοπαρέχους  
 Οὐδ' εὐήρε' ἔρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.  
 Σῆμα δέ μοι τόδ' εἶπεν ἀριφραδὲς, οὐδέ σε κέρτα  
 Ὅππότε κεν δὴ μοι ζυμβλημένος ἄλλος ὁδίτης·  
 Φηὶ ἀθηρηλοιογὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμφ, 275

σχε τήν τε δύκτα ἀτρεμῆσαι, ἐν ᾧ βήματα ἐτοχεν οὐσα ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος, καὶ τήν χρυσόθρονον Ἥῃ ἐπὶ τοῦ ἰκεανοῦ, κωλύσασα τοῖς ἵπποις τήν τε Λύμπαν καὶ Φαέθωνα ζεύξασθαι· καὶ τότε δὴ Ὀδυσσεύς φησι πρὸς Πηνελόπην, ἴσθι, ὦ γύναι, πολὺν μοι ἔτι ἐσόμενον ἀγῶνα καὶ πόνον· καί μοι ταῦθ' ἡ Τειρεσίη ψυχὴ προεῖπεν, ἥνίκ' ἐν Ἄδου καταβύς ἐχρησάμεν αὐτῷ περὶ νόστου ἐμαυτοῦ τε καὶ τῶν ἐταίρων· ἀλλ' ἰτέον νῦν ὕμιν ἐς τήν εὐνὴν καθευδήσοντες ἡδίστα.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα ἡ μὲν εὐνή, ὦ φίλτατε Ὀδυσσεῦ, ἐπειδὴ ἄπαξ οἱ θεοὶ δοῖέν σοι ἐς ρήτην ἀποσπῶσθαι πατρίδα, ἐτοίμη σοι ἔσται αὐτίκα μάλα· ἀλλὰ σύγ' εἰποῖς ἄν νυν, ὅστις σοι ἄγων ὑπάρχοιτο; ἔτι εἴη, ἐπεὶ οἱ θεοὶ σαφές σοι τοῦτο ἐποίησαν· ὁ γὰρ μετὰ ταῦτα ἀνάγκη μαθεῖν, τί ἄν κωλύει με συμφερόντως καὶ προσιδέναι.

Ὀδυσσεύς δὲ πρὸς ταῦτα· τίποντέ μ', ὦ βελτίσται, ταῦτα παροτρύνεις ἐκφῆναι; ἐρῶ μέντοι σοι· τί γὰρ καὶ πάθοιτις; ὅπως φίλος τις ὢν βιάζοιτο; ἀλλ' οὐδέ τι σὺ σὶδ' ὅτι λυπηθήσῃ ἐπὶ τούτοις, κήρῳ γὰρ ἡδέω; διέξομαι ἐπὶ πολλοῖς· γὰρ ἀνθρώπους ὁ θεὸς κελύει με ἀπλῶς, κόπην φέροντα ἐν χερσίν, μέλεις δ' ἐν ἐπὶ τούτου; ἀρρίκωμι, οἱ οὔτε θάλασσαν ἴσασιν, οὔτε σῖτα ἐσθίουσιν ἀλληλισμένα, οὔτε ναῦς, οὔτε κόπας, ταῦτα δὴ τὰ πῶν γεῖν διαγνώσκουσιν· πτερὰ θ' ἔτι εἴη· σημείον δὲ τοῦ ταῦτά με διαγνώσκει· ἐκεῖνό μοι εἶπεν ὁ θεός, ὅπότ' ἀνὴρ τις κατ' ὄδον πλανασμένῳ ἐκεῖ συμβαλὼν, φήσσει πτόν μ' ἐφείρειν ἐπ' ὤμων, ἐκεῖ με δεῖ σάντ' ἐμπηξαι

Πηνῶ· μεγάλη· ὡς ἄλλη τρόφι καὶ τροφὴν εἶχεν. 243. Ἐν περάτῃ] πρὸς τῷ πέρατι εἶσαν· περάτῃ γὰρ τὸ πρὸς τῷ ὀρίζοντι τελευταῖον ὄριμα· 244. Ῥύσσει] κατέσσει. 261, 111· ὄριμα] ὄριμα· ὄριμα πρὸς τῷ ὀρίζοντι.

Καὶ τότε μὲν ἐν γαίῃ πῆξαντ', ἐκάλειεν ἐρετμόν,  
 ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,  
 Ἀρνεῖον, ταῦρόν τε, συὸν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,  
 Οἴκαδ' ἀποστείχειν· ἔρδειν θ' ἱερὰς ἐκτομόβας  
 Ἀλκινόοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 280

Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάλαττος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ  
 Ἀβληχρὸς· μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη  
 Γῆρά· ὑπο λιπαρῶ ἀρχμένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ  
 Ὀλβιοὶ ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.  
 Τὸν δ' αὖτε προτείπει περὶ φρον Πηνελόπειά· 285

Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,  
 Ἐλπώρῃ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.  
 Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμῃ τε, ἰδὲ τροφὸς ἔντων εὐνῇ  
 Ἰσθῆτος μαλακῆς, δαΐδον ὑπολαμπόμενον. 290

Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέδουσαι,  
 Γρηῦς μὲν κείνησα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·  
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμῃ θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν  
 ἔρχομένοισι λέχσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·  
 Ἰὼς θαλαμῶν δ' ἀναγούσῃ πάλιν κλίν' οἱ μὲν ἔπειτα 295

Ἀσπᾶσιόι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἔκοντο.  
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος, ἡδὲ συβώτης  
 Πυῶσαν ἄρ' ἀρχέμενός ποδῶς, πύσαν δὲ γυναικῆς·  
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρον σκιδέντα.

Τοὶ δ' ἐπεὶ τὸν φιλότῃσι σταρπήτην ἐρατεινῆς,  
 Τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε·  
 Ἢ μὲν ὅς' ἐν μαγάρουσιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,  
 Ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶς ἀέδηλον ὄμιλον,  
 οἱ ἔθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας καὶ ἱφια μῆλα,  
 ἔσφαζον πολλὰς δὲ πῖπτον κρύσσας ὄνκας, 300

Αὐτὰρ ὁ Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ἔσα κῆδ' ἐβήκειν  
 Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς αἰεὶ σπᾶς ἐμύχεσεν,  
 Πάντ' ἐλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετο σκαδύσῃ, αἰδέοι ὕπνος  
 Πίπτειν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταδύσει ἤκιστα.  
 Ἠέξατο δ' ὧς πρῶτον Κίρκης· δάμασ' αἰετὴρ ἔπειτα 305

τὴν κόπην τῇ γῇ, καὶ θύσαι ἄμυν, καὶ ταῦρον, καὶ σὺν Προσειδῶνι· εἴτ' ἐπανήκοντα αἰκάδε, θύσαι τοῖς ἀθανάτοισι ἄπασιν ἐξῆς· ἐκατόμβας· θάνατον δὲ ἐκ θαλάσσης πρὸς βα-  
θὺ γῆρας ἡσύχως μοι ἔσσεσθαι ἐν εὐθηνίᾳ τῶν ὑπηκόων. Ταῦ-  
τά μοι ἀνείλεν ἐκεῖνος, ἐπειδὴ βούλει μαθεῖν.

Πηνελόπη δὲ πρὸς ταῦτα· ἐπειδὴ τοίνυν οἱ θεοὶ εὐδαι-  
μόν σοι ἐπαγγέλλονται γῆρας, ἐλπίς ἡμῖν πάντων τῶν κα-  
κῶν λήθην ἔσσεσθαι.

Τέως μὲν οὖν οὗτοι τοιαῦτα διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους, Εὐρυνόμη καὶ Εὐρύκλεια παρειαυάζον αὐτοῖς τὴν εὐνὴν ὡς μάλιστα μαλακὴν· ὡς δὲ καλῶς αὐταῖς εἶχεν, ἡ μὲν Εὐρύ-  
κλεια ἀπῆει, ἐνδ' ἔθος αὐτῇ ἦν καθευδήσουσα· ἡ δὲ Εὐρυνό-  
μη δῶδας φέρουσα ἐν χερσὶν, ἡγεῖτ' αὐτοῖς πρὸς τὸν θάλα-  
μον· εἴτ' ἐξελθούσης, κατεκλίθησαν ἐκεῖνοι, ὥσπερ νόμος  
αὐτοῖς πάλαι ἦν· ὁμοίως δὲ καὶ Τηλέμαχος σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν,  
ἡγήχοντες καὶ αὐτοὶ τοῦ χοροῦ, ἐτράποντο εἰς ὕπνον  
ἐκαστος κατὰ χώραν.

Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ ἡ Πηνελόπη, ἐπειδὴ αὐτοῖς καλῶς φι-  
λόνητος σχοίη, ἐνησιμένιον διηγούμενοι, ἡ μὲν, ὅς' αὐτῇ  
συνέβη ἀνασχεῖσθαι πάσχουσαν ὑπὸ τῶν μνηστῆρων, ὑρ' ὧν  
τοσαῦτα πρόσπαττε καὶ ὄρες, καὶ σίτος καὶ οἶνος δι' αὐτὴν  
κατηνάλωνται· ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς αὐ διεξῆρει, ὅσα τέ τινας κα-  
κῶς ἦν ποιήσας, ὅσα τε αὐτὸς πεπονθὼς ὑρ' ἐτέρων· ἃ ἡδύως  
ἔκλυεν αὐτοῦ Πηνελόπη, ὥστ' οὐκ ἦν αὐτῇ εἰς ὕπνον τραπέ-  
σθαι πρὶν εἰς τέλος ἀκοῦσαι πάντα.

Ἦρξατο δὲ τοῦ λόγου πρῶτον ἀπὸ τῶν Κικόνων, ὅπως

μ. 275. Φήρ] ἀθηναίων ἐχεν ἴδε ταῦτα ἐν τῷ Α. στίχ. 120. καὶ ἐξῆς.  
296. Θεσμών] τὸν τῆς συνουσίας νόμον ἐνταῦθα φησὶ κληταῖσι λέγεται· μὴ  
λειθ' ἢ δέισι τῆς ἐποποιείας. 310. Κίονας] ἐπὶ τοῦ τοῦ καὶ ἀνακατα-  
λίσσας τῶν ὄλων ἔπον κατὰ βῆτα.



Ἰλὸς ἐς Λωτυφάγων ἀνδρῶν πίειραν ἄρουραν·  
 Ἰδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίρατο ποινὴν  
 ἱφθίμων ἐτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·  
 Ἰδ' ὡς Αἴολον ἔκεθ', ὃ μιν πρόσφρων ὑπέδεκτο  
 Καὶ πέμπ' οὐδέ πο' αἶσα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐκέσθαι 315  
 ἦεν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα,  
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα στενάχοντα·  
 Ἰδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,  
 Οἱ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ ἱυκνήμιδας ἐταίρους  
 Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπὲρφυγε νηὶ μελαίνῃ· 320  
 Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον, πολυμηχανίην τε·  
 Ἰδ' ὡς εἰς Αἶθρα δόμον ἔλυθεν εὐρώεντα,  
 Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίῃο,  
 Νηὶ πολυκλήϊδι, καὶ εἶσιδε πάντας ἐταίρους  
 Μητέρα θ', ἥμιν ἔειπτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα· 325  
 Ἰδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων ρήόγγον ἄκουσεν,  
 ὧς θ' ἔκετο Πλαγκτᾶς πέτρης, δεινὴν τε χάρυβδι,  
 Σκύλλην θ', ἣν οὐ πώποτ' ἀνέρισι ἄνδρες ἄλυσαν·  
 Ἰδ' ὡς Ἥελίοιο βόας κατέπερνον ἐταῖροι·  
 Ἰδ' ὡς νῆα θαλὴν ἔβαλε ψυλόντι κεραυνῷ 330  
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἐρρίθην ἐσθλοὶ ἐταῖροι·  
 Πάντες ὁμῶς, αὐτῆς δὲ κακῆς ὑπὸ ἰσθμῆς ἄλυσαν·  
 ὧς θ' ἔκετ' Ὠγυγίην νῆσον Νύμφην τε Καλυψῶ,  
 ἥ δ' αὖ μιν κατέρυκε, λιλαυμένη πόσιν εἶλαι,  
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, χθδὲ ἔφρασκεν 335  
 Θήσαιν ἀθάνατον καὶ ἀγέρας ἥματα πάντα·  
 Ἀλλὰ τῷ οὐπote θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι ἐπείθεν·  
 Ἰδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,  
 Οἱ δ' αὖ μιν πέρι κῆρι θεὸν ὡς τιμήσαντο,  
 Καὶ πέριψαν σὺν νηὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν, 340  
 Χαλκὴν τε, χρυσὸν τε ἄλλας, ἐσθῆτά τε δόντας·  
 Τοῦτ' ἄρα δευτέρῳ εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος,  
 Λυσσάμελ' ἐπὶ ἔρυσσε, λύσαν μετ' ὀδύματα θυμοῦ.  
 Ἢ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

ἐκράτησεν αὐτῶν ἐπιὼν, καὶ ὅπως ἤλθεν εἰς Λιτοφάγους·  
 τά τε κατὰ τὴν Κύκλωπα, ὅς' ἐκείνος ἐποίησε, σὺν οὐδενὶ  
 οὔτε πο καταφάγον τούς ἑτέρους, καὶ ἦντινα δέκην δέδωκεν  
 ἀξίαν τῶν πεπραγμένων· καὶ ὅπως εἰς Ἀΐδον ἑλθὼν, πολ-  
 λῆς παρ' αὐτοῦ φιλοφροσύνης ἠξίωται, καὶ ὅπως καλῶς πεμ-  
 φθεῖς, ἀνηρπάθη ὑπὸ χειμῶνος σφοδροῦ εἰς τὴν θάλασσαν,  
 ὡς μήπω πεπρωμένον αὐτῷ οἴκαδε γενέσθαι· καὶ ὅπως ἐς  
 τοὺς Λαιστρυγόνας ἀφίκετο, ὑφ' ὧν τάς τε ναῦς καὶ τοὺς ἐτέ-  
 ρους ἀπώλεσεν, αὐτὸς μόνος διαδρός σὺν νηϊ· καὶ ὅπως τῇ  
 τῆς Κίρκης ἐξήλεός γε γητείαν, καὶ εἰς Ἄδην κατέβηεν, ἐχρί-  
 σατο τῇ ψυχῇ Τειρεσίῳ· ἔβηα τοὺς θ' ἑτέρους ἴωσκε, καὶ  
 Ἀντίκλειαν αὐτὴν τὴν φίλην μητέρα· καὶ ὡς τὰς Σειρήνας  
 παραπλεύσας, ἤκουσεν αὐτῶν τῆς ᾠδῆς· καὶ ὅπως ἐς τὰς  
 πλαγκτὰς διεπεραιώθη πέτρας, τὴν τε Χάριδιν καὶ τὴν  
 Σκύλλαν, ἣν οὐδένες πῶ παρήμειψαν ἀσινῶς· καὶ ὡς τὰς  
 τοῦ Ἥλιου βοῦς κατέσφαξαν, οἱ ἐταῖροι, ἀνθ' ὧν κεραυνὸς  
 ἐς τὴν ναῦν ἐγέσκηψεν ὑπὸ τοῦ Διός· ἐνθ' αἱ μὲν ἀπώλοντο  
 ἐν τοῖς κύμασιν, αὐτὸς δὲ διέφυγε μόνος ἀποννηξάμενος·  
 καὶ ὡς ἤλθεν ἐς τὴν Ὠρυγίαν παρὰ Καλπηρῇ, ἣ λαιπρὸς  
 αὐτὸν ὑποδεξαμένη, ἐκόλυσεν ἀπείναι, ἀλλ' ἄνυσεν αὐτὴν ἐπαγ-  
 γαλλομένη ποιήσιν, ἐφ' ᾧ κατὰ νόμον σπυρὶς παρ' αὐτῇ  
 διαμένειν ἅπαντα τὸν αἶῶνα· ὃ δὲ, εὖδ' ὧς αἰεὶ παύσε-  
 νος ἦν· καὶ ὡς εἰς Φαίακας περαιοθείς, πολλὰ πούβην κατὰ  
 θάλατταν, φιλοφροσύνης καὶ τιμῆς, ἵστατο καὶ θεῖς, παρ'  
 ἐκείνων ἠξίωται· εἶτα δὲ καὶ πεμφθεῖς νηϊ ἐς φίλην πατρί-  
 δα γαῖαν, χαλκὸν τε, χρυσόν τε, καὶ ἐσθλὰ πολλὰ παρ'  
 ἐκείνων λαβὼν. Εἰςχεῖ μὲν σὺν τούτῳ τῆς ἑταυτοῦ ἵστατο  
 χωρήσας, ἀποκεκοίμηνται.

Ἡ δ' ἈΘΛΥᾶ αἰθίς, ὡς ἄλλος αὐτοῖς ὕπνου καὶ εὐφροσύνης

Ὅπποτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλεπετο ὅν κατὰ θυμόν 345  
 Εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι ἠδὲ καὶ ὕπνου,  
 Αὐτίκ' ἀπ' Ὀκείανοῦ χρυσόβρονον Ἡριγένειαν  
 ὤρσεν, ἴν' ἀνθρώποισι φάως φέροι· ὥρτο δ' Ὀδυσσεύς  
 Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·  
 ὦ γύναι, ἥδη μὲν πολέων κειρομήθε' ἀέλλων 350  
 Ἀμροτέρω· σὺ μὲν, ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέανόστον  
 Κλαίουσ' αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι  
 ἴεμενον· πεδάσασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·  
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμροτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνήν,  
 Κτήματα μὲν, τά μοι ἔστι, κοιμίζεμεν ἐν μεγάροισιν· 355  
 Μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,  
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ  
 Λώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους·  
 Ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὸν ἔπειμι,  
 Ὀφύμενις πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκνῶς ἀκάρχηται· 360  
 Σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω πινυτῇ περ ἐούσῃ·  
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι  
 Ἄνδρων μνηστῆρων, αὖς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·  
 Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσκα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν  
 ἦσθαι μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε. 365  
 Ἦ ῥα καὶ ἀμφ' ὥμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ·  
 ὤρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,  
 Πάντας δ' ἔντε' ἀνωγεν Ἀρχία χερσὶν ἐλέσθαι.  
 Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν, ἐθωρήσαντο δὲ χαλκῷ·  
 ὦξεν δὲ θόρυβος, ἐν δ' ἦσαν ἔργα δ' Ὀδυσσεύς. 370  
 Ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ γρόνῳ· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη  
 Νυκτὶ κατακρύψασα, βῶϊς ἐξῆγε πόληος.

εἶχεν, ἐκίνησε τὴν χρυσόθρονον Ἥδω, ἀνελθοῦσαν ἀπὸ τοῦ  
 ἰκεανοῦ, ἐνεγκεῖν τὸ ρῶς ποῖς ἀνθρώποις· κἄν τούτῳ ἐγε-  
 ϑεῖς καὶ ὁ Ὀδυσσεύς, ἔφη πρὸς τὴν Πηνελόπειαν, γύναι, ἥδη  
 μὲν πολλῶν ἀμρόττεροι κακῶν ἐσμέν πειραθέντες, σὺ μὲν,  
 τὴν ἐμὴν ἀπουσίαν ὀδυρομένη, ἐγὼ δὲ ἐν πολλοῖς πόνοις τε  
 καὶ ἀγῶσι παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν κωλυόμενος  
 τὴν φίλην ἰδεῖν πατρίδα· νῦν δ' ἐπεὶ συνεγενόμην ἄμφοι  
 ἐν τῇδε τῇ εὐνῇ, φροντιστέον ἡμῖν ὦν εἴη τῷ ἡμετέρῳ  
 κτεράτων, ὅσα μὲν ἂν σφίζονται εἰκαί, φυλάττειν ταῦτα  
 ἀσφαλῶς· ἃ δὲ τῶν θρεμμάτων οἱ ἀλαζόνες μνηστήρες κα-  
 τεδαπάνησαν, ἄλλοθεν ἀναπληρωτέον, ἃ μὲν ἐκ λείας καὶ  
 νόμου πολέμου, ἃ δὲ καὶ τῶν Ἑλλήνων ἐπιδόντων ἡμῖν  
 δωρεάν· ὥστ' ἐξ ἀμφοτέρων ἐμπιπλάναι σῶθι· τὰς ἡμετέρας  
 ἐπαύλεις· οὐκ ἔννυ νῦν ἄπειμι εἰς τὸν ἀγρὸν ἀφ' ἡμεῶς  
 τὸν φίλον πατέρα· ὃς τῇ ἐμῇ πολὺν ἥδη χρόνον κατακτείνεται  
 πόθῳ· σοὶ δ' ἐκεῖνο μελέτω, καί περ εἰδυῖα σοι τοῦτο σφριεῖ· ἐπι-  
 δὴ ἄμ' ἑλπίφ' ἀνέχροντι λόγῳ πολλὰς ταῖς ἐν τῇ πόλει περὶ τῶν  
 μνηστήρων γενήσεται, ἀναβᾶσαν εἰς τὸ ὑπερφῶν σὺν ταῖς  
 ἀμφιπόλοις, αὐτοῦ καθῆσθαι, πᾶσαν ἄγρουσαν ἥσυχίαν,  
 μήθ' ὀρώσάν τινα, μήτε πυνθανομένην.

Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ τὰ ὅπλα παύσμενος, ταῦτά ἐκέλευσε  
 ποιεῖν καὶ Τηλέμαχον καὶ τοὺς δύο οἰκέτας· γενομένου δὲ  
 τούτου, ἀνείξαντες τὰς πύλας, ἦνυστον ἅμα ἔφ' ἐπὶ τὸν ἀγρὸν,  
 Ὀδυσσεύς ἡγουμένῳ· τῆς δ' Ἀθηνᾶς καλυψάτης αὐτοῦ· να-  
 φέλη, ἐξῆλθον διὰ τῆς πόλεως ἀθέατοι ὑπὸ πάντων.

353. Πεδάσκον] ἐνεπόδιζον, ἐκώλυν. 354. Πολυήρατον] πολέευστον, ἐπι-  
 θυμητήν. 365. Πρετίσσειε] -Ελέπε, μήτε διελέγου. 370. Ἠέξαν] ἀνέφεικον  
 τὰς πόλεις, καὶ ἐξῆλθον.

## ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΕΡΜΗΣ κατὰγει ἐς ἦσαν τὴν τῶν μνηστήρων ψυχὰς·  
 Ἀγαμέμνων δὲ διαλέγεται πρὸς Ἀχιλλεῦ, καὶ διέξυσται  
 αὐτῷ τὴν περὶ τὸν τάφον αὐτοῦ τιμὴν· ἀναγνωρίζει δὲ  
 καὶ Ἀμφιμέδοντα μεταξὺ τῶν ἄλλων μνηστήρων, καὶ  
 πυνθάνεται, ὅπως ταῦτα ἔσται γένημα· Ὀδυσσεὺς δ'  
 ἰδὼν εἰς τὸν ἄγρον, εἰσίσκει τὸν παῖδα ἀπαγαγόντων·  
 ἐπὶ τῇ τοῦ νιῶ ἀπωλείῃ· τῇ δὲ πρὸς ἀλλήλους διαλέξει  
 ἔτι μᾶλλον αἰεὶ τὸ πάθος· καὶ τῇ ἀναγνωρισμῷ μετα-  
 βάλλει εἰς ἄλλη γαῖαν· ἐν δὲ ταῖς οἰκῇ Ἰθάκῃ συνέ-  
 ληθε

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

Ερμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο  
 ἄνδρων μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χειρὶ  
 Καλὴν, χρυσεῖν, τῇ δὲ ἄνδρων ὄμματα θέλγει,  
 ὧν εἶδαι, τοῖς δ' αὖτε καὶ ὑπὸ φωνῆς ἐγείρει·  
 Τῇ δ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσιν ἔποντο.  
 ὧς δ' ὅτε Κυλλήνιος μολὼν ἄντρον ὑπεπεσίστο

5

## ΤΟΥ Ω.

οἷοις περιλείονται περὶ τῆς τῶν πατρῶν ἀναγίσεως· ὁ δὲ πατὴρ Ἀντιφῶν κινεῖ τὸν λαὸν εἰς ἐκδίκησιν· Μένδωρ φέ καὶ Ἀλιθέρσης πειρῶνται κωλύειν· καὶ κατώρθωσαν τό γε πλεῖστον· οἱ δὲ λοιποὶ ὥρμηται ἐπὶ Ὀδυσσεά· ὁ δὲ, ἐπεί τις τοῖς ἄλλοις ἐναντὶ στυγαίᾳς, ἀντιπέθεισιν καὶ μάρης γενομένης, κτείνει ὁ μὲν Λαέρτιος τὸν τοῦ Ἀντιφῶν πατέρα· Ὀδυσσεὺς δὲ καὶ Τηλέμαχος, πολλοὺς τῶν ἄλλων· εἴτα τῆς Ἀθηναῖς διακωλυσάσης ἐπὶ πλεόν γένοντο φοβῆσαι, κατέβητο αἱ πόλεις τὰ ἑκπλε, καὶ γέγρεται εἰρήνη.

## ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

ΤΕΡΜΗΣ ὦν ἐν τοῖσι συγχλήσεως τῆς τῶν μηιστῶν φύ-  
χης, ῥάξδον φέρων ἐν χειρὶ, ἥ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἐσθ' ὦν μὲν  
συγχλῆει, ὦν δ' ἀνοήγυσιν ὄνματ' ἐκ τοῦ ὕπνου, ὡς ἐβόλαι  
ἡγεῖτ' αὐτῶν ἐλάσας ἐπὶ τὸν Ἄδην· αἱ δὲ εἶποντο τρέφουσαι,  
καθάπερ αἱ νυκτερίδες, ἡνίκ' ἄν τις ἐν ἄνθρω πρὸ πειρώσεται

Τρίζουσai ποτέονται, ἰπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν  
 Ὄρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·  
 ὧς αἱ τετριγυῖαι ἅμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν  
 Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώοντα κέλευθα· 10  
 Πᾶρ δ' ἴσαν Ἰφικανοῦ τε βροῆς καὶ Λευκάδα πέτρην,  
 ἰδὲ παρ' Ἡελίοιο πύλας καὶ δῆμον Ὀνειρῶν  
 ἦσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὴν λαιμῶνα,  
 ἔνθα τε ναίουσι ψυχὰι, εἰδῶλα καμόντων.  
 Εὐρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλλεύῳ 15  
 Καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,  
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε, δέμας τε  
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.  
 ὧς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὀμίλειον· ἀγγίξιμον δὲ  
 Ἥλυθ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο 20  
 Ἀχαιομένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγγιγέσθαι, ὅσσαι σφ' αὐτῷ  
 Οἴκῳ ἐν Διγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον,  
 Τὸν προτέρη ψυχὴν προσεφώνεε Πηλεΐωνος.  
 Ἀτρίδη, περὶ μὲν σε φάμεν Διὶ τερπικεραυνῷ  
 Ἄνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματα πάντα. 25  
 Οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰσθίμοισιν ἄνασσες  
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.  
 ἦ τ' ἄρα καὶ σὺ πρῶτα παραστήσεσθαι ἐμελλεν  
 Μοῖρ' ὅλοη, τὴν σὺτις ἀλεύεσθαι, ὅς κε γένηται.  
 ὧς ὄφελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἄνασσες, 30  
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπεῖν·  
 Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,  
 ἰδέ κε σὼ παιδί μέγα κλέος ἦρα' ὀπίσσω,  
 ἦν δ' ἄρα σ' οὐκίστῳ θανάτῳ εἰμαρτο ἀλῶναι.

πέτονται. 10. Ἀκάκητα] ἀντὶ ἀκακότητος, κατὰ τὸ μετῆτα Ζεὺς/καὶ ἱπποκλῆς  
 Νέστορ. σημαίνει δὲ τοῦτ' αὐτὸ τὸ ἀκακος, ἀμέτοχος κακῶν· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ

ἀκουσάν αὐτάς ἀπὸ τῶν πετρῶν, ἀφ' ὧν ὥσπερ ὄρμαθός  
ἐλληλοχούμεναι κρέμονται· ἤγεῖτο δ' αὐταῖς τὴν ἐπὶ τὸ  
ἔρεβος· ὡς δὲ διαβαλῶσαι τὸν Ἰκεανὸν, ἀφίκοντο εἰς τὴν  
λευκὴν καλυμμένην πέτρην, διῶσθαι διὰ τῶν πυλῶν τοῦ  
Ήλιου, εἰσῆλθον εἰς τὴν τῶν ὀνείρων ἔθνος· κἀκεῖθεν αὖ πάλιν  
ἐγένοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα· ἐνθα αἱ τῶν τεθνεώτων  
ἐμφιλοχωροῦσι ψυχαί· ἐπουέρον τὴν τοῦ Ἀχιλλέως ψυχὴν,  
τοῦ τε Πατρόκλου, καὶ Ἀντιλόχου, καὶ Λίαντος· ὃς πάντων  
τῶν Ἑλλήνων, πλὴν Ἀχιλλέως, τότ' εἶδος καὶ τὸ σῶμα  
πολλῷ τῷ λόγῳ ὑπερκνέσθηκε. Τούτων οὖν περὶ τὸν Ἀχιλ-  
λέα σπασσομένων, πάρεσιν καὶ ἡ τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἀλύου-  
σα σφόδρα, καὶ περὶ αὐτὴν πολλῶν ἄλλων, ἔσει ἔτυχον  
συναποθανόντες αὐτῷ ἐν τῷ τοῦ Αἰγίσθου.

Ἀρχεται τοίνυν λόγου ἡ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς Ἀγαμέμνονα,  
Ἀτρεΐδῃ, λέγουσα, ἡμεῖς μὲν ὤομεθα αἰεὶ σε φίλον μῶλλον  
τῶν ἄλλων εἶναι Διὶ τερπικαρύνῳ, ἐφ' οἷς πολλῶν καὶ κρα-  
τερῶν ἐθνῶν ἐτόγγανες ἄρχων ἐν Τροίᾳ, ἐνὶ ἡμεῖς πολλῶν  
καὶ χαλεπῶν ἐσμεν παιρκθέντες· νῦν δ' ὀρῶμεν καί σε, ὦ  
βέλτισθ', ὅδε πρὸ καιροῦ ἀρμημένον· ἡπώγε ἀλγίστῳ θάι-  
μων καὶ σοι ἐγένετο κρείττων· ὃν αὐθεὶς ἂν διαδράσεις τῶν  
ἐπ' ἄντων ἀνθρώπων· πολλῷ οὖν ἄμεινόν σοι ἦν τόθ' οὕτω  
τιμωμένῳ παρὰ πάντων ἀποθανεῖν μαχόμενον πρὸ τῆς  
Τροίης· τάχα γὰρ ἂν αὐτοῦ σοι τέκρον οἱ Ἕλληνες ἔχουσιν,  
καὶ τῷ σῷ παιδί μέγα κλέος τοῦτ' ἦν ἐν ταῖς ὑστερον· ἀλλ'  
εἴμαρθ', ὡς ἔοικεν, οἰκτίστῳ σε τελευτῆσαι θανάτῳ.

Ἀνακρίσις ἔρους τῆς Ἀρκαδίας· παράγειν ἐσθλόντα. 11. Λευκάδα πέτρην]  
καὶ τὸ λευκὸν τοῦτ' ἐν ᾗ δὴ Ἰσφώδει τακμήριον ταῖς περὶ τὸν Ἀρίσταρχον  
γίγνεται τοῦ μὴ εἶναι Ὀμήρου τὴν νεκυίαν. 24. Περί μιν σε] ὑπὲρ πάντας  
ἀνθρώπους καὶ ἦρωας. 28. Πρώτῃ] πρὸ καιροῦ. 29. Ἀλεύεται] διακλύεται.  
30. Ἀπονήμενος] ζήτητιν ἔχων. 40. Μίγας μεγαλωστί! ἐκ τεταμένης ἐκείνης τῆς



Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδην. 35  
 Ὀλβιε Πυλῆς υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,  
 ὅς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκάς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι  
 Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἷες ἄριστοι,  
 Μαρνάμενοι περὶ σείτο· σὺ δ' ἐν στροφάλλιγγι κούης  
 Καῖσο μέγας μεγαλοσπύ, λαλασκένης ἵπποσυνάων. 40  
 Ἥμεῖς δὲ πρόπαν ἤμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν  
 Παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.  
 Λυτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,  
 Ἰκάθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χροά καλὸν  
 Ἰδαί τε λιαρῶ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ 45  
 Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.  
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν Ἀθηνάτῃς ἀλίσσιν,  
 Ἀγγελίης ἀΐουσαι βοῇ δ' ἐπὶ πόντον ὀρώρει  
 Οἰσπεσίη· ὅπῃ δὲ γέμος ἐνλαΐε παντὶς Ἀχαιοῦ·  
 Καὶ νῦν ἀναΐξαντες ἔδον κοίλας ἐπὶ νῆας, 50  
 ἵη μὴ ἀνὴρ κατέρμεν, καλὴν τε πολλὰ τε εἰδώς,  
 Νίστιον, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνετο βουλή·  
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο, καὶ μετίειπεν·  
 Ἴλχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·  
 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦθε σὺν Ἀθηνάτῃς ἀλίσσιν 55  
 ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηότος ἀντιώωσα.  
 ὧς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί·  
 Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κοῦραι ἁλίοιο γέροντος,  
 Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἔσσαν.  
 Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ, 60  
 Θρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν μ' ἐνόησας.

ἔρα δ' ἔσσαν ἐκ τούτου λόγου εἰληφέν ὕψος. 17. Ἀχαιοὶ] θεοὶ καὶ υἱοὶ θεῶν.  
 56. Ἀντιώωσα] ἀπολαύσασα, ἐφαρμόσασα. 59. ἔσσαν] ἐνέδωκαν, πόντον, οὐρανόν.

Ἢ δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρὸς ταῦτα. Ὀλοῖς υἱὲ τοῦ Πη-  
 λέως, θεοεικέλιε Ἀχιλλεῦ, ὁ πόρρω τῆς Ἑλλάδος ἐν Τροίᾳ  
 ἀποβάνων, καὶ περὶ σὲ πολλοὶ τῶν ἄλλων Ἰλλήνων τε καὶ  
 Τρώων μαχόμενοι περὶ σοῦ· σὺ δ' ἐν μέσοις αὐτοῖς ἔκεισο  
 μέγας μεγαλωστί, πάντη τῆς ἱππικῆς ἐπιλεησμένος,  
 ὅτι' ἡμεῖς ἐραχόμεθα πάσαν τὴν ἡμέραν· καὶ οὐκ ἂν ἐπαυ-  
 σήμεθα, εἰ μὴ Ζεὺς διεκώλυσε λαίλαπι σφοδρᾷ· ἀλλ' ἐπειδὴ  
 ἀνερπάσμεν σε ἐκ μέσου τοῦ φόνου, κατεκομίσαμεν ἐς τὰς  
 ναῦς, τότε δὴ καθύσαντες τὸ σῶμα ὑδατίτε χλωρῶ, καὶ  
 χρίσαντες μύρω, κατέθημεν ἐν σαρῶ· οἱ δ' Ἕλληνες συγγέρον-  
 τες ἄλλοθεν ἄλλοι, καὶ τὴν κόμην ἀποκαιράμενοι, ἐπαδύ-  
 ροντο· ἡ δὲ μήτηρ καὶ αὐτὴ περιπύπτου γενομένου τοῦ πράγ-  
 ματος (βοή γὰρ καὶ οἰμωγὴ σύμμικτός τις πορὰ πάντων  
 τῶν Ἰλλήνων, ἀθρόων κοπτομένων, διῆξε μέχρι τῆς ἀθύσου)  
 ἐξελεύσασα σὺν ταῖς Νύμφαις ἀπὸ τῶν ὑδάτων, φόβον μέγαν  
 ἐνέβαλεν αὐτοῖς· τάχα δ' ἂν καὶ ταῖς ναυσὶν ἐγένοντο, ἅμ'  
 ἰδόντες αὐτὴν προκύπτουσαν τῶν κυμάτων, εἰ μὴ Νέστορ,  
 ὅς καὶ πρῶτον γνώμη καὶ βουλὴ κρείττων ἦν, σαρῆς τις ὢν,  
 καὶ πολλῶν παῖδων ἔχων παλαιῶν τε καὶ νεωτέρων, διεκώ-  
 λυσεν, εἰπὼν. Ἄνδρες Ἰλλήνες, ἐπίσχεθ' ὑμεῖς· τί ποθ' οὕτω  
 φεύγετε; Θέστις ἤδε ἡ θεὸς ἐστὶ σὺν ταῖς Νύμφαις, ἡ τοῦ Ἀχιλ-  
 λεύς μήτηρ· ἔχει δὲ τὸν ἐκυτῆς θρηγνήσουσα παῖδα· ἐκ δὴ  
 τούτων ἀπηλλάγησαν ἐκεῖνοι τοῦ δέους.

Αἱ δὲ θυγατέρες τοῦ αἰλίου γέροντος παριστάμεναι, καὶ κοσ-  
 μήσασαί σε ἐν ἐσθήσεσι περιφρέουσαι, ὠλοφύροντο σφοδρᾷ.  
 Μοῦσαι δ' αὖ ἐννέα θυγατέρες τοῦ Διὸς, φῶδ' ἀραιζόμεναι,  
 ἑκλειον οὕτως, ὥσπ' οὐκ ἦν ἰδεῖν ἓνα γέτινα ἐν ἅπαντι τῷ  
 στρατῷ ἀδακρυτὶ ἀκρωμένον· τοιοῦτον γὰρ τὸ πάθος τοῖς

ἐκυτῆς ἢ τὸν νεκρὸν· τὸ δεύτερον εἶναι. φασὶ γὰρ παρακατιῶν, Κάϊο

Ἀργείων· τύπον γὰρ ὑπόρρεε Μοῦσα λίγεια.  
 Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμοῖς νόκτας τε καὶ ἡμέρᾳ  
 Κλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἄνθρωποι·  
 Ὀλτωκαίδεκάτῃ δ' ἔδωμεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ 65  
 Βιῆλα κατεκτάνομεν μάλα πύονα καὶ ἔλικας βροῦς.  
 Καίεο δ' ἐν τ' ἐσθλῇτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶ  
 Καὶ μέλειτι γλυκεροῦ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ  
 Τεύχεσιν ἐβρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,  
 Παῖσι θ', ἱππῆσι τοι πολλοῖς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει. 70  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φιλῶς ἔνυσσε Ἡραίοστοιο,  
 ἦθ' οὖν δὴ τοι λέγομεν λευκ' ὅστέ, Ἀχιλλεῦ,  
 Οἶνω ἐν ἀκρότῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ  
 Χρῦσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον  
 Φάσχα' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡραίοστοιο. 75  
 Ἐν τῷ τοι καῖται λευκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,  
 Μίγδα δὲ Πατρώκλιοι Μενoitιάδαο θανόντος·  
 Χωρὶς δ' Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τίς ἀπάντων  
 Τῶν ἄλλων ἐτέρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.  
 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀνύμωνα τύμβον 80  
 Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν  
 Ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ, ἐπὶ πλατείῃ Ἑλλησπόντῃ·  
 ὣς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντοφῶν ἀνδράσιν εἴη  
 Τοῖς, οἳ νῦν γεγάσι, καὶ αἳ μετόπισθεν ἔσονται.  
 Λήητηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ' ἀέθλια 85  
 Ὀλοὺς μίσφ' ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.

ἐσθλῇτι θεῶν. 67. ἐβρώσαντο ἐκνήθισαν. 72. λέγομεν· λέγουσιν. 73. καί-  
 -μα δὲ) μεταφράσει· τύπον γὰρ ἰαυτοῦ Παύλου καὶ ὁμοῖς φωνῇς Ἀχαιοί

• Μὴ ἐμὰ σὺν ἀπάνευθε τιθῆμεναι ὅστέ' Ἀχιλλεῦ,

• Δαδ' ἔμῳ δὲ ἐκρήγμεν, ἢ ἐκπέρισεσι δέμεσι.

πάντων αἱ Μούσαι ἐνέβαλον· ἐπεὶ μὲν οὖν πρὸς ταῖς δέκα  
ἡμέρας θεοὶ τ' ἀθάνατοι, ὕλητοί τε ἄνθρωποι ἀναμῖξ κοπτό-  
μενοι, ἐβριωμένοι· τῇ δὲ μετὰ ταύτης παραδόντες, πορὶ  
τὸν νεκρὸν, ἄλλα τε πλεῖστα καὶ βροτῶν ἐπεσφάζχμεν· σὺ δ'  
ἐκ αἰὸς ἐσθῆτι θεῶν περιεσταλμένος, πολλῆς πιμελῆς καὶ  
μέλιτος περιεχυμένος· πολλοὶ δὲ τῶν ἥρώων, οἳ μὲν πε-  
ζῇ, οἳ δὲ καὶ ἵππῃ· ἐβριωμένως καὶ κατὰ στρατιώτας ἀγα-  
θῶς περιήλασαν τὴν πόλιν· κἄν τούτῳ βροτῆς σύμμεικτος  
ἐπὶ πολὺ τῆς γῆς διηκούετο.

Ὡς δὲ καλῶς ταῦτ' εἶχε, καὶ ἡ φιλοῦσα ἀνύσσα ἐκαυτεν,  
ἄμα ἔφ' ἀνέλεγον μὲν τὰ σά ὅσα, ὧς ἀρίστε Ἀχιλλεὺς, οὐφ  
τε θεύσαντες ἀκράτω, καὶ πιμελῇ περιστῆδαντες· εἴτα γρυ-  
σὴν κάλπην τῆς μητρὸς ἡμῖν δούσης, δῶρον μὲν, ὧς λό-  
γος, αὐτῇ Διονύσου· ἔργον δὲ Ἠφαιστοῦ τοῦ περικλυτοῦ,  
ἐν ταύτῃ τέχεσσι, ὧς καί τις Ἀχιλλεὺς, καὶ τὰ τοῦ Πατρόκλου  
ἀναμῖξ ἐντεθείχαμεν· χωρὶς δὲ τὰ τοῦ Ἀντιλόχου· ὃν μετὰ  
Πάτροκλον περὶ πλείονος πάντων ἐποιεῖ τῶν ἐταίρων· ἐπὶ δὲ  
τούτοις τέχνῃσιν ἐχούσμεν μέγαν ὅπας ὁ στρατὸς προθυρία  
πολλῇ ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ τὴν ἄκραν τὴν μᾶλλον  
ἀνέχουσαν εἰς τὴν θάλασσαν, ἐν ᾗ πλεῖστοις τοῖς τε νεῶν  
καὶ τοῖς ἑπείτα ἀρίδην ὅτι μάλιστα.

Ὡς δὲ καλῶς καὶ ταῦτ' εἶσχε, ἡ μήτηρ αἰτήσασα παρὰ  
τῶν θεῶν βροτῶν περιεκάλετ', ἔλεκεν ἡρώων ταῖς ἑλλήσιν·

[ὁ] 1. ἐν τῷ 4. στίχ. 93. Τί ποτε δὲ καὶ Ἀχιλλεὺς ἐν τῇ τοῦ Πατρόκλου  
αὐτοῦ γενέσθαι κῆρυξιν λέγει γὰρ (αὐτοῦ στίχ. 243.)

- Καὶ τὰ μὲν ὅσα ἐν χερσὶν φιάλῃ καὶ δίπλακι δημῷ·
- Θείομεν, εἰσέκειν αὐτὴς ἐγὼ αἶδι καύθημαι·

93. [ἐν αὐτοῖς] ἐκ τοῦ πάντου πᾶσι βροτοῖς φανόμενος. 99. Ζώνοντα·

Ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας  
 Ἥρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος  
 Ζῶνουνταίτε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·  
 Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν, ἐτεθήπεις, θυμῷ, 90  
 Οἷ' ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,  
 Ἀργυρόπεζα θεῖσι· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.  
 ὣς σὺ μὲν οὐδὲ θανῶν ὄνομ' εἴλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ  
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν, Ἀχιλλεῦ.  
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τότ' ἦλθες, ἐπεὶ πύλεμον τοῖσπευσα; 95  
 ἔν νόστῳ γὰρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον  
 Λιγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

ὣς οἱ μὲν παλαιῶτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.  
 Ἀγγέμελον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,  
 Ἰσχυρὸς μνηστῆρων κατὰ γυν, Ὀδυσσεὺς δαμνέων· 100  
 Ἵδ' ἄρα θαμβήσαντ' ἰθὺς κίον, ὥς εἰσιδέσθην.  
 ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο  
 Παιῖδα φίλον Μελαντιάδην ἀγκυλοτὸν Ἀμφιμέδοντα·  
 ἔειπεν· γὰρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.  
 Τὸν προτέρη ψυχὴ προτεφρώνεεν Ἀτρεΐδαο· 105  
 Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,  
 Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως  
 Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.  
 Ἦ ὕμῃ· ἐν νῆεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,  
 ὄρσας ἀρχαλίου ἀνέμους καὶ κύματα μακρά; 110  
 Ἦ πῶς ἀνάρτιοι ἄνδρες ἐδάλησαντ' ἐπὶ χέρσῳ,  
 Βοῦς περιταμνομένους ἠδ' εἰδὼν πῶεα καλὰ,  
 Ἦε περὶ πτόλιος μαχεσόμενοι ἠδὲ γυναικῶν;  
 Εἰπέ μοι εἰρομένη· ξεινὸς δέ τοι εὖχομαι εἶναι.  
 Ἦ οὐ μέμνη; ὅτε κέσσε κατὰ κλυθὺν ὑμέτερον δῶ,  
 Ὀτρυνέων Ὀδυσσεῖα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ  
 Ἰλῶν εἰς ἅμ' ἐπισθαι εὖσσελμων ἐπὶ νηῶν;

οἷον ἔγωγ' οὐτ' ὀφθαλμοῖς ποθ' εἶδρακα, οὐτ' ἄλλων λεγόντων  
 ἀκήκοα πώποτε· καί τοι γὰρ πολλοὺς μοι πολλῶν βασιλείων  
 ἀγῶνας συνέβη ἰδεῖν, ἀλλ' ἐπ' εὐδαιμόνῃ τῶν ἀπάντων τοσοῦ-  
 τον ἐθαύμασα, ὅσον ἐπὶ τούτοις, ὃ ἡ θεὸς κατέβηκεν ἐπί σοι,  
 θεοείκελε Ἀχιλλεῦ, εἶλω ὄντως τοῖς θεοῖς γενομένῳ· σὺ γὰρ  
 ὄντως καὶ ἀποθανὼν, διχόμεναις ἐν ταῖς τῶν ἀνθρώπων μνη-  
 μαις, μέγα κλέος ἀράμενος· ἐμοὶ γὰρ τί πλεον ἐκ τοῦ πολέ-  
 μου, καί τοι στρατηγῷ γενομένῳ, περιεγένετο; Ζεὺς γὰρ  
 μοι ἀπονοστοῦντι κατὰ μέσσην τὴν ὁδὸν ἀποθανεῖν ὑπ' Αἰγίσ-  
 θου καὶ τῆς κακῆς κακῶς ἀπολουμένης, γυναικὸς ἐτολόπευσεν.

Τούτων οὖν οὕτω διαλεγομένων, ἦκει Ἑρμῆς παρ' αὐτοῖς,  
 τὰς τῶν μνηστήρων ψυχὰς κατὰγων· οἱ δὲ ἅμ' ἰδόντες προ-  
 σέσσαν σὺν θαύματι ὀφύμενοι, οὔτινες εἶεν· ἔγνω δὲ Ἀγα-  
 μέμνων Ἀμφιμέδοντα τὸν τοῦ Μελανθέως, ζῆνον αὐτὸν ποτ'  
 ἐν ἰθάκῃ γεγεννημένον. Τοῦτον φωνήσας Ἀτρεΐδης, Ἀμφί-  
 μεδον, ἔφη, τίποδ' ὑμεῖς παθόντες, εἰς τὸ σκοτὸς ὧδε κατέ-  
 δυτε, νέοι καὶ λογάδες οὕτως ἅπαντες ὄντες, οἷός; οὐκ ἄ-  
 τις εὖροι ἐν πόλει, τοὺς ἀρίστους ἐλέμενος; πότερον Ποσει-  
 δῶνος ὀργῇ διεφθάρητέ πη κατὰ θάλασσαν ἐν θαλλῇ καὶ  
 κύμασιν, ἢ πολέμοις ἐν ἡπείρῳ περιπεσόντες, τὰς ἀγέλας  
 αὐτῶν καὶ τὰς ποιμένας ἐλαύνοντες; λέγε μοι ὅτι· εἴη· οὐ γὰρ  
 ἄλλως, ἢ ξένος γ' ὢν, τὰ τοιαῦτα πολυπραγμονῶ· ἢ οὐδέ τι  
 μάρνησάί με παρὰ σοι καταλύσαντα, ὅποτε ἦλθον σὺν Μενε-  
 λάῳ, πείσω· Ὀδυσσεά ἔπεσθαι ἡμῖν ἐπὶ Τροίαν· μῆνι γὰρ

ριζωννύμενοι ἀγωνίζονται. 89 Ἐπαντώνονται παρασκευάζουσιν, ἐντρέπονται, ἀγωνίζονται. 106. Ἑρμῆν] σκοτεινὴν, ζεφώδη. 107. Κακούμενοι] βασανι-  
 108. Κρινόμενοι, λίσσονται] ἐκλέγονται ἀρχήσεται. 113. Μῆνι ἄρ' εὐφρα] μῆνι γὰρ

Μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα περῆσμεν εὐρέα πόντον,

Σπουδῇ παρπεπιόντες· Ὀδυσσεῖα πτολίπορθον.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσφώνεον Ἀμφιμέδοντος· 120

Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγόμενον,

Μένεμαι τάδε πάντα, Διοτρεφεῖς, ὡς ἀγορεύεις·

Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρακέως καταλέξω,

Ἡμετέρου θανάτου κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.

Μνώμεθ' Ὀδυσσεὺς δὴν οἰχομένῳ δάμαρτα· 125

Ἢ δ' οὐτ' ἤρνεϊτο στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτᾷ,

Ἡμῶν φραζομένη θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν·

Ἀλλὰ δόλον τόδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζεν·

Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὄραναι,

Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄρχη δ' ἡμῶν μετέειπεν· 130

Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπὶ θάλασσαν, ὅπου ποῖς,

Μίμνετ' ἐπαιγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσέει φῆρες

Ἐκτελέτω, μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀλέσθαι,

Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆιον, εἰς ὅτε κέν μιν·

Μοῖρ' ὀλοή· κατέλθαι τανηλεγέος θανάτου· 135

Μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νεμεσῆσσι,

Αἷ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσης.

ὣς ἔφαθ'· καὶ τὸ αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἡρώεω.

Ἔνθα καὶ ἡματιή μιν ὤρμισεν κεν μέγαν ἱστὸν,

Πύκτας δ' ἀλλυτὰς, ἐπὶν θαλάσσης παραβύσσου. 140

ὣς τριέτες μὲν ἔλθῃς δόλῳ, καὶ ἐπείθῃς Ἀχαιοῦς·

Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,

Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐπελέεσθαι,

Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάρα ἦδη,

Καὶ τόνγ' ἀλλύουσαν ἐφύρομεν ἀγλαὸν ἱστὸν. 145

ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐβόλουσ', ὅπ' ἄνθρωποι

Εἴθ' ἢ φῆρες εὐαῖαν, ὑρήματα μέγαν ἱστὸν

Πύκτας, κατέφ' ἐνάλιόν κεν, καὶ σελήνην·

ἄλλαν ἐν τῷδε τῷ πλῶ διατρέψαμεν, μέγρις οὐ ἐκείνων σπου-  
δῇ κατεπίσαμεν.

Ἀμφιμέδων δὲ πρὸς ταῦτα Ἀτρεΐδῃ κύδιστε, ἄναξ ἄν-  
δρῶν Ἀγαμέμνων, μέμνημαι ταῦτα πάντα, ὥς ἐλήδην κα-  
τέλυσας παρ' ἡμῶν ἃ δέ μου πυνθάνη, καὶ ταυτ' ἀληθῆ σοι  
εἰρήσεται πάντα ἡμεῖς γὰρ, πολλὸν ἤδη χρόνον Ὀδυσσεύς  
ἀποδημοῦντος, καὶ μηκέτ' ἐπιδοῶν ὄντος ἀπονοστήσειν,  
ἰμνώμεθ' ἕκαστος ἐκυτῷ Πηνελόπην ἥ δὲ μήθ' ὀλωήσεται  
τὸν γάμον, μήτε τέλος ἐπιτεῖναι ταῖς ὑπορρέουσιν ἐν οὐν ἡ-  
μᾶς ἐξαπατήσῃ ἐπ' ἀνθρώπων, ἐκείνην κατεσκεύασε πρό-  
φρασιν ἱστὸν γὰρ ἐνσταλαμένη λεπτὸν τε καὶ μέγαν, προ-  
σεποιεῖτο ὑφαίνειν· εἴθ' οὕτω ποτὲ προσελθούσα, μνηστῆρας,  
ἴφρι, ἐπειδὴ τέθνηκεν ὁ θεὸς Ὀδυσσεύς, ἔχῃτ' ἀτρέμας,  
μήπω σπύδοντες τὸν γάμον, μέγρις δὲ ἐξυφάνω τὸν ἱστὸν,  
ἐντάφιον ἐσόμενον Λαερτιάδῃ, ἐπειδὴν τελευτήσῃ, ἵνα μήτ'  
ἐμοὶ τὰ νήματα μάταια γίνηται, μήτε μὴν τῶν Ἑλληνίδων τις  
καταμύθηται με, ἰδοῦς ἄνδρ' ἐκείνον εὐδαίμονα ἐν τῷ  
βίῳ γεγονοτίμῳ, ἄνευ σπείρου ὅπαιτα κείμενον ἐν σαρῷ.  
Τέως οὖν ἐπίστρεψεν τούτοις ἡ δὲ, ὅσον τοῦ ἱστοῦ τὴν ἡμέ-  
ραν ἐξύφαινε, νυκτὸς ἐπαυθούσης, διέλυεν ὑπὸ λόγχῃ· καὶ  
ταυτ' οὕτω τριετίαν ὅλην ἡμᾶς παρχόουσα, ἐξηπάτα τῷ  
ἔργῳ· ὥς δὲ καὶ τέταρτον ἔτος ὑπεμύνομεν, προσιοῦσά τις  
τῶν ἑνδον γυναικῶν, ἥ πάντα ἤδει, ἔφρασεν ἡμῖν τὸ σκευώ-  
ρημα, ὅπως ἔχει· ὥς δὲ καταρωσασθεῖσα, ἀνγκυλόβη ὑπ'  
ἡμῶν τέλος τῷ ἱστῷ ἐπιτεῖναι, ἐξετέλεσε μὲν, καὶ πλύνασα,  
ὑπέδαξε καὶ τὴν ὀπίσθην ὀμὸν φασί· κλισίῃ τῇ γε κί-



- καὶ τότε δὴ ρ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤρχατο δαίμων  
 Ἄγρου ἐπ' ἐρχαμένην, οἷοι δῶματα κατὰ συβώτης. 150  
 ἔνθ' ἦλθεν εἷλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,  
 ἔκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηὶ μελαινῇ·  
 τῷ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,  
 ἵκοντο προτὶ ἄστυ περικλυτόν· ἦτο· Ὀδυσσεύς  
 Ἰστέρος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν. 155  
 τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κακὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα,  
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι·  
 [Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λογρὰ περὶ χροὶ εἴματα ἔστω·]  
 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γινῶναι τὸν ἔντα,  
 ἔξαπίνης προσηνόντ', οὐδ' οἳ προγενέστεροι ἦσαν. 160  
 Ἄλλ' ἔπесίν τε κακοῖσιν ἐνίσσομεν ἠδὲ βροτῶν.  
 αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἔειπαι  
 βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ·  
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,  
 σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέει τεύχε' αἰετός, 165  
 ἔς θάλαμνον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὄχλους·  
 αὐτὰρ ὁ ἦν ἄλογον πυλυκερδείητιν ἄνωγεν  
 τόξον μνηστῆρσιν θέμειν, πολύντε σίδηρον  
 ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.  
 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῦτο βιοῖο 170  
 Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὴν δ' ἐπιδυμένην ἦμεν·  
 Ἄλλ' ὅτε χεῖρας ἵκοντο Ὀδυσσεύος μετὰ τῶν,  
 ἔνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλόμεν ἐπέεσσιν  
 τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' οἳ μάλα πολλὰ ἀγορεύον· 175  
 Τηλέμαχος δὲ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκλευσεν.  
 αὐτὰρ ὁ δοῖατο χροὶ πολυτέλας οἷος Ὀδυσσεύς,  
 ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου·  
 στήθ' δ' ἀπ' οὐδὲν ἰὼν, ταχὺς δ' ἔλκευτο· διστάς,  
 Δαινὸν παπταίνων· βέλος δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.  
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα, 180

την· ἀλλὰ δαίμονες ἀλάστορ, ὡς εἴκειν, ἐν τούτῳ συνήλασεν Ὀδυσσεύς ἐπὶ τὴν ἐσχατιὴν παρὰ τῷ συζῳτῇ, ὅπου καὶ Τηλέμαχος, ἐκ Πύλου ἐπανήκων, αὐτῷ συνέβλετο· ἤντα δὲ τούτων σκυωρίαν ἐφ' ἡμᾶς συναμρόντεται συσκευάσαντες, ἦγον εἰς τὴν πόλιν ὁ μὲν Τηλέμαχος πρῶτον, εἴτα δ' Ὀδυσσεὺς μετὰ τοῦ συζῳτου, γέρον ὄλως πιναρὸς, κατεξρικνωμένος, πτωχῷ ἐμπερὴς, ῥακῇ περιβεβλημένος τῶν μάλιστα φλυαίων, ῥάδδ' οὐ σκαπτόμενος, οἷος μηδὲ τῶν πρεσβυτέρων τοι, εἴτις ἐν ἡμῖν παρῆν, διαγινώσκεισθαι, ὅστις εἴη, οὕτως ἀπροσδοκῆτος ἡμῖν προφανείς· διὸ καὶ πολλὰς αὐτοῦ καθηΐχμεθα λόγους, καὶ δῆποτε καὶ πληγῶν ἔτυχε παρ' ἐνίων· ἀλλὰ τέως μὲν ὑπέμενε σιγῇ ἐν τῷ εἴκῳ βαλλόμενος.

Οὕτως οὖν ἀνυπόπτων ὄντων ἡμῶν, μεταστήσαντες ἐκείνοι τὰ ὄπλα πρῶτον βουλῇ τοῦ Διὸς ἀπὸ τοῦ δόμου εἰς τὸν ἐνδύτατον τῶν θαλάμων, κατέκλειον ἀσφαλῶς· ἐν οὕτῳ Πηνελόπη βουλῇ αὐτοῦ, ὡς εἰκάσαι, προὔθηκεν ἡμῖν εἰς ἀγῶνα τόξον ἐντεῖναι, καὶ βέλος διὰ τῶν σιδήρων ἀφείναι, ὅπερ τὴν ἀρχὴν ἡμῖν τῆς ἀπωλείας παρέσχε· μηδενὸς γὰρ ἡμῶν μηδένα τρόπον δυνάμενος ἐντεῖναι ἐκεῖνο, λαθὼν Ὀδυσσεύς, ἡμῶν μὲν κωλύοντων, καὶ μάλιστα δυσχεραίνοντων, Τηλεμάχου δὲ κολούντος καὶ παρακωλύοντος, ῥαδίως μὲν ἔτεινε, ῥῆξιν δὲ καὶ διωττόμενος διὰ τῶν πελέκειων· εἰς οὕτω στάς ἐπὶ τῆς εἰσόδου, ἐλχίς πρὸ ποδῶν τοῦ αἵματος ἀπὸ τῆς φαρέτρας, καὶ δεινὸν ἐμβόλῃς, ἀπαικίειναι πρῶτον Ἀντίνοον βαλὼν τουτονί· ἔπειτ' ἡρῖαι ἐξῆς ἐπὶ πάντας ὄϊους

Ὀδυσσεύς. 162. Τίως μὲν ἐτόλμα] τότε μὲν ὑπέφερε πάντα. 163. ἀπαικίειν] κακωμέρει. 172. ὀμειλίμενος] ἀπληγόμενος. 182. ἤντα δὲ τούτων

ἄντα τιτυλκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.  
 Γνωτὸν δ' ἦν, ὅ ῥά τίς σφι θεῶν ἐπιτρέψας ἦεν.  
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ' ἐπισπόμενοι μένει σφῶ;  
 Κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στῆνος ὤρνυτ' ἀεικής,  
 Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θεν. 185  
 ὣς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον, ἀπαλόμεθ', ὦν ἔτι καὶ νῦν  
 Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·  
 Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δώμαθ' ἐκάστω,  
 Οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,  
 Καθέμενοι γοοῖεν· ὁ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων. 190  
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προτεφόνειν Ἀτρεΐδαν  
 Ὀλέε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,  
 ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄλοισιν.  
 ὣς ἀγαθὰ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,  
 Κούρῃ Ἰκαρίου ὥς εὐ μέμνητ' Ὀδυσῆος, 195  
 Ἄνδρὸς Κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὐποτ' ὀλεῖται.  
 Ἦς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθανίοισιν αἰοιδῇ.  
 Ἀθάνατοι χάριεσσιν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ·  
 Οὐχ ὥς Τυνδαρέου κόρη κακὰ μήσατο ἔργα,  
 Κουρίδιον κτείνασα πότιν· στυγερὴ δέ τ' αἰοιδῇ 200  
 ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε ρῆμιν ὄψασιν  
 Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.  
 Ὅς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,  
 Ἔσταγ' εἰν Ἀἶδα δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.  
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πύλων κατέβη, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο 205  
 Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ἦ ῥά ποτ' αὐτὸς  
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πολλὰ ἐμήγησεν.  
 ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλισίον θέε πάντες,  
 ἔν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἔζανεν, ἡ δὲ Ἰκάρου

θανασίμους· ἡμεῖς δ' ἐπίπτομεν ἐπ' ἄλλω ἄλλος· ἐδούκει δ' οὖν θεῶν τις αὐτοῖς γενέσθαι βοηθός· αὐτίκα γὰρ ὅλην πεποιθότες, καὶ ὁμόσε ἰόντες ἐφ' ἡμᾶς τοῖς δούρασι ἐν τῷ δώματι, ἀπέκτειναν ἄλλους· ἄλλη κατὰ γωνίας· καὶ ἦν ἀκούειν ἄλλ' οὐδέν, ἢ κραυγὴν καὶ οἰμωγὴν σύμμικτον, καὶ ἐλεεινήν· καὶ τὸ ἔδωρος ἅπαν παραγοῆμα ἐπεκλύζετο αἵματι. Οὕτως οὖν, ὧ ληγμένοι, ἀπολώλαμεν· καὶ νῦν τὰ σώματ' ἡμῶν κεῖται ἄταρξα ἔτι ὑπὸ τῇ αἰθούσῃ· οἱ γὰρ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἡμῶν ἐκάστου οὕτω ἴσασιν, ὅτι γένοιτο, ἴν' ἐκνήψαντες τὸν λύθρον ἀπὸ τῶν τραυμάτων, ὀλοσύνωνται· ὃ γέρας μάλιστα γίγνεται τοῖς τετελευτηκόσι.

Οὕτω μὲν οὖν οὗτος οὐκ ἔρθη ταῦτ' ἄπειρα, καὶ ληγμένων, ἐφώνησεν, ὃ δεινότερε Ὀδυσσεύ, ὅς εὐτόλμος εἶ, τοιαύτην γυναῖκα εὐράμενος τὴν τοῦ Ἰκαρίου· ἢ διηνεκέῃ τοῦ ἑαυτῆς ἀνδρὸς ἐποιήσατο μνείαν· διὸ πλεῖστος λόγος αὐτῆς ἔσται ἐπ' ἀρετῇ τὸν πάντα χρόνον παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις· αὐτῇ μὲν γὰρ ἔσται τις φιλὴ χάρις παρὰ τῶν θεῶν πρὸς τοὺς ὑπερβον· Κλυτομνήστρα δὲ τῇ Τυνδαρεῖ, ἢ τὸν ἑαυτῆς συναπέκτεινεν ἄνδρα, καὶ κατήσχυε πᾶν τὸ γένος τὸ τῶν γυναικῶν, καὶ τις ἐν αὐταῖς σώφρων ἦ, στυγερὰ καὶ κακόνημα τὰ μέλοντα ἔσται. Τοιαῦτα μὲν οὕτω ἐν ἔδωι διελόντο πρὸς ἀλλήλους.

Οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀδυσσεύ, ἐξηλόντες τῆς πόλεως, ἀρίκοντο εὐθὺς εἰς τὴν ἑπαυλιν· ἦν Λαέρτιος αὐτοῖς πονήσας ποτὶ, ἐξιργάσατο· ὅπη οἰκία ἦν, ὑφ' ἐτέρων οἰκημάτων, ἐν οἷς

δ' ἦν, ὅτι θεῶν τις αὐτοῖς βοηθός ἦν. 155. Κραυγὴν τῶν ἀποκτεινομένων. — Θῆν' ἐπληρώσει μνησῶς. 159. Τυνδαρεῖ ἢ Κλυτομνήστρῃ. 160. Καὶ ἢ κ' εὐεργὴς ἔσται καὶ τις τύχη εὖσιν, ἀγαθὰ ἔργα πράξει. 161. ἔτι κεῖται] ὑπὸ τῆς κρυπτῆς τέπας τῆς γῆς. 163. Κλύειν] πῆρ.

- Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί σ' οἵ φίλα ἐργάζοντο. 210  
 Ἐν δὲ γυνή Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα  
 Ἐνδυκίῳ· κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόστρ'ι πόλῃος.  
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον εἶπεν·  
 Ἰμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτιμένον δόμον εἴσω·  
 Δεῖπνον δ' αἶψα συὼν ἱερεύσατε, ὅστι· ἄριστος· 215  
 Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,  
 Αἶ κέ μ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὑρθαλμοῖσιν,  
 Ἥε κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμῆτις ἔοντα.  
 ὧ· εἰπὼν δμῶεσιν Ἀρχία τεύχε' ἔδωκεν.  
 Οἱ μὲν ἔπειτα δῆμονδε θεῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 220  
 Ἄσσον ἱὲν πολυκάρπου ἁλωῆς, πειρητιζών.  
 Οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσχαταβαίνων,  
 Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγῃ  
 Αἶμασιὰς λέζοντες ἁλωῆς ἔμμεναι ἔρκος  
 ἦχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἡγεμόννευεν. 225  
 Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένη ἐν ἁλωῇ,  
 Λιστρεύοντα φυτόν· ρυπώοντα δὲ ἔστο χιτῶνα,  
 ῤαπτόν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοεῖας  
 Κνημῖδας ῤαπτὰς δέδετο, γραπτῷς ἁλείων.  
 Χειρὶδὰς τ', ἐπὶ χερσὶ βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεν 230  
 Αἰγιεὴν κυνέην κεφαλῇ ἔχε, πένθος ἀέζων.  
 Τὸν δ' ὧς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς  
 Γῆραϊ τεϊρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,  
 Στάς ἄρ' ὑπὸ βλωβρῆν ὄρχαν κατὰ δάκρυον εἶδεν.  
 Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν 235  
 Κῦσσαι καὶ περιρῆναι ἐὼν πατέρ', ἡδὲ ἕκαστα  
 Εἶπεῖν, ὧς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' εἰς πατρίδα γαίαν·  
 ἢ πρῶτ' ἐξερύοιτο, ἕκαστά τε πικρῆσαντο.  
 ὧς δὲ οἱ φρονέοντι διάστατο κέρδιον εἶναι  
 Πρῶτον κερτομῆνις ἐπέεσσιν ἐπειρήσθηναι. 240  
 Τὰ φρονέων, ἰθὺς κίον αὐτὸν δῖος Ὀδυσσεὺς·  
 Ἦτοι ὁ μὲν κατέρχων κεφαλῇ φυτὸν ἀμπελαχρῆεν  
 Τὸν δὲ παριστάμενος, προσφώνων· φαιδύμεος δῖος·  
 ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίῃ σ' ἔχει ἀμφοπολοῦσιν

ἰσκήνουν τῶν οἰκετῶν οἱ τὸν ἀγρὸν ἐργαζόμενοι, περισστο-  
χισμένῃ τῇ δ' αὐτοῦ καί τις γραῦς Σικελὴ τέτ' ἄλλ' αὐτοῦ  
διοικουῖσα, καὶ τὸν γέροντα Λαέρτιον θεραπεύουσα· ἐπειδὴ  
οὖν ἀφίκοντο αὐτοῦ, Ὀδυσσεύς ρησι πρὸς Τηλέμαχον, ὑμεῖς  
μὲν εἰσελθόντες, παρασκευάζεσθε τὰ πρὸς δεῖπνον, σὺν τὸν  
πάντων ἄριστον σφάζαντες· ἐγὼ δὲ πῆραν βούλομαι τοῦμοῦ  
πατρὸς λαθεῖν, εἴ με ἐπιγνοίῃ πολλῶ διαρρέυεντι χρόνῳ ἰδών.

Ταῦτα δὲ εἰπὼν, καὶ τὰ ὅπλ' αὐτοῖς ἐπιθείς κομίσεια εἴσω  
τῆς οἰκίας, κατέβη αὐτὸς εἰς τὸν ὄρχατον· ἐν δ' οὐ παρῆν  
οὔτε Δόλιος ὁ γέρον, οὔτε τις τῶν υἱῶν αὐτοῦ· ἔτυχον γὰρ  
ἀπεκκληυότες πρὸς ἐπισκευὴν τῶν αἵμασιων· ἔχουμένου  
αὐτοῖς τοῦ Δολίου· εὔρε δ' αὐτοῦ μόνον τὸν πατέρα, περισ-  
κάπτοντά τι τῶν φυτῶν, ῥυπῶντα περιβεβλημένον χιτῶνα,  
καὶ περικνημίδας, ἐκ βύρσης ξυπτάς ὑποδεδυμένον, τὴν ἀπὸ  
τῶν ἀκανθῶν οὕτως ἐπήρεικν ἀκεζόμενον, καὶ ἐν χειρὶ χει-  
ρίδας ἡμίοως, τὴν ἀπὸ τῶν βλάτων προσυλαττόμενον βλάβην·  
ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς κέρυθα αἰγείαν ἐπιβεβλημένον, λυπηρὸν  
δ' ὅλως ὄντα, ῥυτὸν τε, καὶ κατερρίκνωμένον. Οὕτως οὖν  
τοῦτον ἔχοντα ἰδὼν Ὀδυσσεύς, στάς ὑπ' ὄγχνηντινὰ μεγά-  
λην, κατέλοιβε δάκρυα, λογιζόμενος, ὅπως αὐτῷ προσίει·  
πρότερον περιπλακείς εὐδύς ἀσπάσῃται τὸν πατέρα, εἰπὼν,  
ἐστὶς εἴη· ἥ ἀποπειραθείς τι αὐτοῦ πρότερον διὰ πολλῶν  
ἰρωτήσεων; ταῦτ' αὐτῷ ἄμφι τὸ φυτὸν ἐνασχολουμένῳ,  
καὶ τὴν κεφαλὴν κάτω νενευκίτι, ὦ γέρον, ἔφη πρὸς αὐτὸν,

ἀλλῆς πανταχόθεν ἦσαν τοῖς οἰκίταις οἰκίματα. 212. Κομίσεια] ἰδεράπειν  
221. ἄσπον] Πλησίον 224. Αἵμασις· λῶντες] Ἐπιταυράσσοντες· τὰ αὐτοῦ/ῥεδια  
τῶν ταχίων περὶ τὴν ἀλωήν. 227. Λιστρεῖοντα] Περισκάπτοντα τὸ λίστρον  
πρὸς τὸ συναγεῖλαι τὸ ὕδωρ αὐταῖς ῥίξαι αὐτοῦ. 229. Γραπτῆς] τὰς ῥίξας  
στύας, ἀμυχάς, περιτίσεις. 234. Βλάβην] ὕψικωμον. — Ἡθε] κατὰ τὴν  
241. Κατέγων] κάτω ἔχω. — Ἀμφιμάχαις] περιέσκαπτε· ὅθεν καὶ λίστρον.

ὄρχατον, ἀλλ' εἴ τοι κορινθὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν, 245  
 Οὐ φυτόν, οὐ σукκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,  
 Οὐκ ὄχλην, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κορινθῆς κατὰ κῆπον.  
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ γόλον ἐνθεο θυμῷ.  
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κορινθὴ ἔχει, ἀλλ' ἄμα γῆρας  
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐ/μεῖς τε κακῶς, καὶ ἀπικαν ἔσσαι. 250  
 Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἔνεκ' οὐ σε κομίζει.  
 Οὐδέ τί τοι θούλειον ἐπιτρέπεί εἰσοράσθαι·  
 Εἶδος καὶ μέγεθος βασιλῆϊ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.  
 Τοιοῦτόν δ' ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο, φάγοι τε,  
 Εὐδόμεναι· μαλακῶς· ἡ γὰρ δίκη ἐστὶ γερνόντων. 255  
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀποτρέψῃς κατὰ λείξον,  
 Τεῷ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τεῷ δ' ὄρχατον ἀμφοπολεύεις;  
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευτον ἐτήτυμον, ὅφρ' εἴ εἰδῶ,  
 Εἰ ἐτεῖον γ' ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι εἶπεν  
 Οὗτος ἀνὴρ, νῦν δὲ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι, 260  
 Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων, ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἑκαστα  
 Εἰπεῖν, ἡδ' ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέεινον  
 Ἀμυρὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴ που ζῶσι· τε καὶ ἔστιν,  
 Ἢ ἤδη τέθνηκε καὶ εἰν Αἰῶνα δόμοισιν.  
 Ἐκ γὰρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον· 265  
 Ἄνδρα ποτ' ἐξέειπες φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,  
 Ἠμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὐπω τις βροτὸς ἄλλος  
 Φίλων τηλεδαπῶν φίλιον ἐμὸν ἔπειτο δῶμα.  
 Εὐχέτο δ' ἐξ ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔρασεν  
 Λαέρτην Ἀρκαισιδάην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ. 270

τὸ ἐξ ἐπιμελείας τοιαύτης εἰς τρεσὶν ἀνθρώποις χρησίμεον δν. 247. Κορινθὴ ἐπι-  
 μελεία. 250 ἔσσαι] ἐνδιδῶσαι. 251. Κομίζει] θεραπεύει, ἐπιμελεῖται. 254  
 ἀμύμενον] δούλος ἀρμυδιον. 255. Εὐδόμεναι] καθύπναι, ἀνταρᾶσθαι --

εἰσεμίαν πρόθυμον ὄντα, καὶ δεξιῶς τὸν ὄρχατον τοῦτον  
καλλιεργεῖν· οὐ γὰρ ἐστὶ ὅτι τῶν φυτῶν τούτων οὐ σικκῆ,  
οὐκ ἄμπελος, οὐκ ἐλαία, οὐκ ὕγλη, οὐδὲ πρασιὰ ἐν τῇ  
κῆπῳ, ὃ μὴ τελείας παρὰ σοῦ ἐπιμελείας τυγχάνει· ἀλλ'  
ἐκεῖνο νῦν παρὰ σου βουλομένη μαθεῖν· περικνύσει γάρ μου  
πως τὴν δίκαιαν τοῦτο· καὶ ὅπως μηδέν μοι ὀργισθῆς ἐρω-  
τῶντι· τί ποτ' οὕτως ἀμελῶς ἔχεις σεαυτοῦ, αὐγμῶν τε ἐν  
βαθεὶ γῆρᾳ, καὶ πενιχρὰ περιβεβλημένος; οὐ γὰρ ἂν εἶποιμι  
ἀχαρίστως τὸν δεσπότην σοι ἔχειν, ὥσπερ ἄλλω τῷ ἀμε-  
λοῦντι· οὐδ' ἄλλως τῶν τυγόντων οὐ ἔοικας εἶναι, οἷος πε-  
ρυκῆναι δουλεύειν, βασιλευσὶ ἀνδρὶ τέτ' εἶδος καὶ τὸ μέγεθος  
δαίμων ὢν· τοιοῦτον δ' ὄντα, ἅλλον σε γῆρ' νῦν γε βίον διά-  
γειν, λουόμενον μὲν ἐσθίειν, ἐσθίοντα δὲ καθεύδειν· καὶ  
τοῦτου πάλιν ἀνακυκλοῦντα ταῦτά φησι, θεραπεύειν τὴν γῆρας·  
τοῦτο γὰρ τοῖς γεγηρακόσι δίκαιον γίγνεται· ἀλλ' ἄγ' εἰπέ  
μοι τίνας οἰκέτας τυγχάνεις γεγενημένος; καὶ τίνας ποτ', ὅν  
καλλιεργεῖς, ὄρχατος ἐστὶν οὐτίσιν; ἀξιοῦ δὲ ἀληθῆ μοι  
πάντ' εἰπεῖν, ἵν' εἰδῶ, εἰ ἀληθῶς εἰς τὴν ἰθάκην τυγχάνω  
ἐλθὼν, ὥσπερ τις ἄρτι μοι συμβαλὼν καθ' ὁδὸν εἶρηκέ μοι,  
ἄνθρωπος οὐ πᾶν τὸν τρόπον καθεστῆκός· καὶ γὰρ πυθόμενος  
μοι περὶ τίνος, ὅστις ἦν πάλαι ποτό μοι ξένος γεγενημένος,  
εἰ ἐν ταῖς ζῶσιν ἐστίν, οὐχ ὑπέρβαινεν ἀποκρίνασθαι· οὐδ'  
ἀχρηστάσθαί μοι εἰς τέλος, ἀλλὰ καταρροήσας, παρήλλαξε·  
τοῦτ' οὖν αὐτὸ βουλομένην πυθέσθαι καί σου, εἴ μοι προσέξῃς  
τὸν νοῦν· τῶν γὰρ ξένων, ὅσοι ποτὲ παρεγένοντο ὡς ἐγὲ,  
οὐδ' οὐδέποτε μέμνημαι τοιοῦτον ἄνδρα ξένισας, ὡς ἐκεῖ-  
νον τὸν ἰθακήσιον· ὃ πατέρα γενέσθαι ἔφη αὐτὸς Λαέρτιος

ἢ γὰρ δίκη] τοῦτο γὰρ δίκαιον τοῖς γέρονσι γίγνεται. 257. Τεῦ; τίνας. —  
Λαερτιάδης] καλλιεργεῖς. 260. Συμβαλὼν] εἶσαι ἔστι εἰσέλαι· μοι αὖτε



Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,  
ἔνδον κέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·

Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐόκει·

Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·

Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάρογρον, ἀνθεμόεντα, 275

Δώδεκα δ' ἄπλοῖθις γλαίνας, τόσσου; δὲ τέπητατ',

τόσσας δὲ φάρεα καλὰ, τόσσου; δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·

Χωρὶς δ' αὖτε γυναιίκας, ἀμύμονα ἔργ' εἰδίαιας,

τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἐλέσθαι.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πατήρ, κατὰ δάκρυον εἵβων· 280

Ξεῖν', ἥτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις, ἣν ἔρεείνεις·

ἴθρισται δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·

Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεαι, μυρὶ ὀπάζων·

Εἰ γὰρ μιν ζῶν γ' ἐκίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,

τῷ κέν σ' εὖ δώρουσιν ἀμειψόμενος, ἀπέπεμψεν 285

καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἡ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξει·

Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,

Πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξένισσας ἐκεῖνον,

σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,

Δύστημον; ὃν που τέλες φίλων καὶ πατρίδος αἴης, 290

ἦέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου

θηρσί καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδέ ἐ μήτηρ

Κλαῦσε περιστεύλασα, πατήρ θ', οἷ μιν τεκόμεσθα·

Οὐδ' ἄλογος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,

Κόωσ' ἐν λεγέσσῃ ἐν πόντῳ, ὡς ἐπόηκεν, 295

Ὀφθαλμοὺς καθέλωσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανάτων.

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·

Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδὲ τοκῆες;

τὸν Ἀρκεσιδάην· τοῦτον γὰρ φιλοφρόνως ὑποδεξάμενος, ἐξέ-  
νισα τὰ εἰκότα ἀπὸ τῶν παρόντων, πολλῶν εἰκοι ὄντων·  
δῶρα γὰρ αὐτῷ ἐπιδεδόκα χρυσοῦ μὲν τέλαιντα ἑπτὰ, χα-  
τῆρα δ' ἀργυροῦν σεληνίζοντα· γλαίνας δὲ δυωκαίδεκα· ἴσους  
δὲ τάπητας, ἴσα δὲ καὶ φάρη, καὶ τοσοῦτους χιτῶνας· χι-  
οὐς δ' αὖ γυναῖκας, ἐπισταμένους ἐργάζεσθαι τέσσαρας εὐει-  
δεῖς, ἅς ποτ' αὐτὸς ἐλέσθαι ἠξίωσεν.

Λάερτις δὲ πρὸς ταῦθ' ὑποδεδοκρυμένος, ξένη, ἔση, ἡ  
μὲν γῆ, ἡ δὲ, ἔν φῃς, τῆς Ἰθάκης ἐστίν· ἦν ὑβρισταὶ τινες καὶ  
ἀτάσθαλοι νέμονται· τὰ δὲ δῶρ', ἅ ποτ' αὐτὸς τῷ ἀνδρὶ ἐκεί-  
νῳ μάλα πολλὰ χαρίζομενος ἐδωρήσω, ταῦτ' ἄδωρ' ἀμφο-  
τέροισι ὑμῶν ἀπέδυσαν καὶ ἐτόπισα· εἰ γὰρ ζῶντ' ἐν Ἰθάκῃ  
ἐκεῖνον εὖρες, τάχ' ἂν τάτ' ἄλλ' εὖ ἐξενίσθης, καὶ τὰ ἴσα,  
εἰ μὴ καὶ πλείω, παρ' αὐτοῦ ἀπῆις λαβών· τοῦτο γὰρ δί-  
καιον πρὸς τοὺς ξενίης ὑπάρσχοντες γίγνεται· ἀλλ' ἄγε δῆμοι  
εἰπέ, πύσος χρόνιος ἐστίν, ἐξ' οὗ τὸν θύπτερον ἐκεῖνον, σὺν  
μὲν ξένον, ἐμὸν δὲ παῖδα ἐξένιστας· οὐσμορός γ' ἐκεῖνος·  
ὃν ἦτοι ἐν πόντῳ περ πόρρω τῆς φίλης πατρίδος· ἰχθύες, ἡ  
ἐν ἡπείρῳ τὰ θηρία ἄκλαυστόν τε καὶ ἄταφον πατρί τε καὶ  
μητρὶ ἡμῖν γεγεννημένον κατέφαγον· οὐδὲ μὲν Πηνελόπεια ἡ  
γυνὴ αὐτοῦ, θρηνήσασα αὐτὸν, ὡς εἰκὸς, ἐπὶ κλίνῃς, ἠξιώσεται  
συγκλείσσει αὐτῷ τὰ ὄμματα, ὡς νομιζέσκει· ὅπερ δί-  
καιον μάλιστα γίγνεται τοῖς τελευτακόσι· σὺ δὲ νῦν εἰπέ μοι  
καὶ αὐτὸς ἐν μέρει, τίς ὢν τυγχάνεις; καὶ ποδαπός; καὶ

εὐδοίης ἐργάζεσθαι οἷον εὐδόμενος, ἡ τὸ εὐδός· καλλίστα. 283. Ἐπώσας μάλ-  
τατα, ὥς ἐπώσας νῦν τοῦτον, ὁμοῦ ἀπὸ τῶν παλαιῶν, ὑποδεδόκει· π. 286  
ἢ γὰρ θέμις] τοῦτο γὰρ δίκαιον· ὅ ἐστι τῶν αὐτῶν, δίκαιον τυχεῖν· π. 287  
παρῆκατα εὖ παιῖν, 296. Κραδίεστα] κατακλείεσθαι. 300. Ἐμπεροῖ, π. 297.

Ποῦ δὲ νηὺς ἔστηκε θεῶ, ἥ σ' ἤγαγε διῶρο  
 Ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἥ ἔμπορος εἰλήλουθα; 300  
 Νηὺς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκθήσαντες ἔβησαν;  
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·  
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.  
 Εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δόματα ναῖω,  
 Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἀνακτος· 305  
 Αὐτὰρ ἔριον' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλά με δαίμων  
 Πιλάγῃ ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντα·  
 Νηὺς δέ μοι ἔδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος.  
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,  
 Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτερης, 310  
 Δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,  
 Δεξινοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνων,  
 Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει  
 Μίξεσθαι ξενίῃ, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.  
 ὣς φάτο· τὸν δ' ἄλγος νεπέλη ἐκάλυψε μέλαινα· 315  
 Ἀμροτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν  
 Χεύατο κακὰ κεφαλή; πολιῆς, ἀδινὰ στοναγίζων.  
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη  
 Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορῶντι·  
 Κύσσε δέ μιν περιρὺς, ἐπιχήμενος, ἡ δὲ προσήϊδα· 320  
 Κεῖνός μὲν τοι ὁδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὅν σὺ μεταλλάξ,  
 Ἥλυθον εἰκοστῷ ἔτιϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.  
 Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυμέντος.  
 Ἐκ γάρ τοι ἐρέω· μάλα δὴ γρηὶ σπενδόμεν ἔμπη·

τας νηὺς ἀλλοτρίας. 300. ἐκθήσαντες (ἔβησαν) ἐκ ἐκείνων· οἱ, ἀπὸ κείνου  
 ἔβησαν. 304. Ἀλύβας πόλις Ἰταλίας παρά. 307. Σικανίης] 17: Σικανίης. 21: ἐκ  
 Σικανῶν τοῦ ποταμοῦ ἐλθόντες οἱ Ἴβηρες, ἤκησαν. 311. ὄρνιθες εἰσὶν αἱ 319

τίνοιον ποτὲ παῖς γενόμενος; πῶς δ' ἡ ναῦς, ἥ δ' αὖρ ἤγαγέ  
σε μετὰ τῶν ἐταίρων; ἢ ὡς ἔμπορον ἀπλῶς ἐπ' ἄλλοτρίας  
νεὼς δεῦρο πλεύσαντα ἐκβιβάσαντές τινες, ἐπανάχθησαν;

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα· ἐγὼ, ὦ γέρον, εἰμὶ ἐξ Ἀλφει-  
βαντος, ὅπῃ μοι οἰκία περικλυτὴς, ἐπεὶ τοῦτο βούλει πρῶ-  
τον μαθεῖν παρ' ἐμοῦ· πατὴρ δὲ, Ἀφειδᾶς ὁ Πολυπήμενος,  
βασιλεὺς οὗτος· ἐμοὶ δὲ Ἑπήμετος ὄνομα· ἀλλὰ δαίμων τις  
συνελάσας ἀπὸ Σικελίας, εἰς τήνδε τὴν γῆν ἐξεβίβασε κατα-  
χθῆναι· ἡ δὲ ναῦς ἐπὶ τῆς ἐσχατιᾷς πῃ μακρὰν ὁρμίζει τῆς  
πόλεως. Ὀδυσσεὺς δὲ πέμπτον τοῦτ' ἔτος, ἐξ οὗ ἀπὸ τῆς  
ἐμῆς ὠρμήθη πατρίδος· δύσμορος ἐκείνός γε φροῦδοι ἄρ'  
ἦσαν αὐτῷ οἱ δεῖσιόι Οἰωνοί, οἷς αὐτός τε κἀγὼ προπέμπων  
ἐχαίρομεν, ἐλπίζοντες αὖθις συμβαλεῖσθαι ἀλλήλοις, καὶ  
ξενίοις ἀμείψεσθαι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, τοσοῦτον πάθος καὶ σκοτόμαι-  
να περικέχυται τῷ γέροντι Λαερτίῳ, ὅττ' ἀμφοτέραις τῆς  
κόνεως ἀνελόμενος, κατέχει ἐπὶ τῆς ἐκυτοῦ πολιᾶς κεφα-  
λῆς, στένων καὶ ὀδυρόμενος· πρὸς ἃ Ὀδυσσεὺς μακέτι δυ-  
νάμενος προσποιεῖσθαι, δριμύτητος σφοδρῆς αὐτῷ τοῦς μυ-  
κτῆρας ὑποδραμούσης, μήθ' ὅρῳ τὸν πατέρα οὕτω θλιβό-  
μενον, προσίων αὐτῷ, καὶ περιφρὸς κατερίλαι, πάτερ, λέ-  
γων, ἐκείνος, ὃν ποθεῖς, ἐγὼ ἔδ' αὐτός εἰμι ὁ Ὀδυσσεὺς,  
ὁ σὸς φίλος παῖς, εἰκοστῷ ἤδη ἔτει ἀπονοσστήσας· ἀλλ' ἀπέ-  
χου νῦν γε κλαυθμοῦ καὶ θορυβῶν ἴσθι· δ' ἐν ὀλίγοις κἀ-  
κεῖνο (οὐ γὰρ νῦν καιρὸς περὶ τούτων μακύνειν) ὥς πάντες  
οἱ μνηστῆρες δεδώκασι δίκην, ἀναιρεθέντες γ' ὑπ' ἐμοῦ ἐν

Δριμύμεινος· προύψων] ἐπειδὴν τις οὐκ ἐστὶν τι τῇ μνήμῃ καταληφθέν. αὐ-  
σθάνεται δριμύτητα τινὰ προεμπίπτουσαν τῇ ῥίμῃ, ὡς περὶ δρομον τῶν δάκρυ-  
όντων ἐντεῦθεν ὁρμήσας. \* Καὶ οἱ οἱ δριμύτη χαλὰ ποτὶ ῥίμῃ καθέσται.

Μνηστῆρας κατέπεσον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν, 325  
 Λώβην τινύμενος θυμολγία καὶ κακὰ ἔργα.

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·  
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκάνεις,  
 Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς ὄφρα πεποιθῶ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 330  
 Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσιν,  
 Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σὺς ἄευκ' ὀδόντι  
 Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ  
 Ἔς πατέρ' Ἀντίλοχον μητρὸς φίλον, ὅρ' ἂν ἐλοίμην  
 Δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν. 335  
 Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' εὐκτιμένην κατ' ἁλώην  
 Εἵπω, ἃ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἔλαστα,  
 Παιδνὸς ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν  
 ἰκνέμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ εἶπες ἔλαστα.

Ὅγγας μοι δῶκας τριτκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας, 340  
 Συκίας τεσσαράκοντ' ὄρχους δέ μοι ὦδ' οἰόμενας  
 Δώσιν πεντήκοντα, δικτρύγιος δὲ ἕκαστος  
 ἦην· ἐνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἕασιν,  
 Ὅποτε δὴ Διὸς ὦραι ἐπιβρίσειαν ὑπερβιν.

ὣς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἤτορ, 345  
 Σήματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπειθα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.  
 Ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βύλε πῆγες· τὸν δὲ ποτὶ οἷ  
 Εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,  
 Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν· 350  
 Ζεῦ πάτερ· ἦ ῥα ἔτ' εἶστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπόν,  
 Εἰ ἐταῶν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.

Νῦν δ' αἰνῶς δαΐδακα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάππος  
 Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακῆσιοι, ἀγγελίας δὲ  
 Πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλληνίων πολίεσσιν. 355

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

τῷ δώματι, ἀνὸ ὧν τοιαῦτά γε καὶ τσαῦτα ἤμας εἰσι δε-  
δρακότες.

Λαέρτιος δὲ πρὸς ταῦτα, εἰ ὁ Ὀδυσσεὺς οὐμὸς παῖς, εἰ  
σὺ, δειξὼν μοί τι σημεῖον· ὃ ἰδὼν ἂν πιστεῦσαιμι.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, οὐλὴν τήνδε πρῶτον ἰδὼν, πεί-  
θει μοι λεγόντι τέλησσι, τί μοι σὺς ἐν Πύρρῳ, διηλκσε  
τῷ ὀδόντι· ὅποτε σύ τε καὶ ἡ μήτηρ ἐπέμψατέ με ὧς Λυττό-  
λοχον τὸν πάππον τὰ δῶρα ληψόμενον, ὃ δαυρ' ἐκεῖνος ἐλ-  
θὼν γενναῖόντι μοι ἐπηγοίλατο δῶσειν· ἔπειτα καὶ δένδρ'  
ἅττα τουτωνὶ ἐπιδείξω σοι, ὃ κομιδῇ γέ μοι ὄντι, καὶ ἐπο-  
μένῳ ἐν τῷ ὀρχάτῳ τουτωῖ, καὶ αἰτοῦντι ἐδεδώκεις μοι τότε,  
εἰ ἔτι μέμνησαι ταῦτα· ὀρχαίς μὲν τὰς πάτας τρισκαίδεκα,  
μηλέας δὲ δυοκαίδεκα, σικεάς δὲ τεσσαράκοντα· στίχους  
δ' ἀμπέλων ὑπέσχεο μοι δῶσειν ὅδε πεντήκοντα· ὧν ἕκα-  
στος παντοίας σταφυλὰς πεπείρους παρείχεν, ὑπὸ' αἷ ὥραι  
παρεγένοντο ἄνωθεν παρὰ τοῦ Διός.

Ταῦτα δ' ἀκούσας ὁ γέρον παρῆλθ' ἰάτε γόνατα καὶ  
τὴν καρδίαν ἐκ τῆς χερσὶ· καὶ ἐμπεσὼν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ  
κατερίλει, καταλείβων κἀκείνου τοῖς δάκρυσιν· οἷς ὁ ἀνα-  
πνεύσας ἀποκατέστη, Ζεῦ πάτερ, ἔφη, εἰσὶν ἄρα θεοὶ ἀφο-  
ρῶντες τὰ παρ' ἀνθρώποις γιγνόμενα, εἴγ' οἱ ἀλαζόνες μνη-  
στήρες δαδῶκεσι δίκην ἀξίαν, ὧν ἔπραξαν· ἀλλὰ δέδουκ'  
ἐγὼγ' ἔτι, μή τι οἱ Ἰθακήσιοι αὐτοῖ τε ἐπιθῶνται ἡμῖν, καὶ  
τῶν ἐκ τῆς Κεφαλληνίας πολλοὺς μεταπέμφωνται.

Ὀδυσσεὺς δὲ πρὸς ταῦτα, θαρρεί, πάτερ, μηδέν σοι τού-

341. Ὀρχαί] στίχους ἀμπέλου. 341. Δικτῦριος] ἡ παντοίας παρῆλθ' ἰά-  
τε, καὶ ὁ ἀναπνεύσας ἀποκατέστη. 347. Πρὸς αὐτὴν ἀνίστασθαι. Λεπτοψύ-  
χοντα τὸν χερσὶ. 349. Ἀναπνεύσας ἀποκατέστη. 351. Ἀλαζόνες] ἀλαζό-  
νεις. Μ. εἰς ἀνδρῶν τῶν ἀπὸ Κεφαλληνίας.

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.  
 Ἀλλ' ἔμμεν προστὶ οἴκῳ, ὃς ὀρχαίῳ ἐγγύθι κεῖται.  
 Ἔθλα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην  
 Προὔπεμψ', ὥς ἂν δαίπνον ἐροπλίσσωσι τάχιστα.

360

ὧς ἄρα φωνήσαντες, βᾶτην πρὸς δώματα καλά.  
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντες,  
 Εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,  
 Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἶθροπα οἶνον.

365

Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ὧ ἐνὶ οἴκῳ  
 Ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν καὶ χρίσεν ἐλαίῳ.  
 Ἀμφὶ δ' ἄρα γλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη  
 Ἄγχι παρισταμένη μέλει' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,  
 Μειζονα δ' ἤε, πάρος, καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.

370

Ἐκ δ' ἀσπαίνθου βῆ· θάύμαζε δέ μιν φίλος υἱός,  
 ὧς ἶδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην.  
 Καὶ μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
 ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰεγενετῶν  
 Εἰδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα θῆκεν ἰδέσθαι.

875

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·  
 Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλων,  
 Οἷος Νήριχον εἶλον, εὐκτίμενον πολίεθρον,  
 Ἀκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,  
 Τοῖσιν ἐόν τοι χιλιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,  
 Τεύχε' ἔχων ὤμοισιν, ἐφρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν  
 Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα  
 Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

380

ὧς αἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.  
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,  
 Ἐξείης ἔχοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

385

ἔνθ' οἱ μὲν δαίπνῳ ἐπεχείρουν· ἀγχίμολον δὲ  
 Ἦλθ' ὁ γέρον Λαδίας, σὺν δ' υἱός, τοῖο γέροντος,  
 Ἐξ ἔργων μογέναντες· ἐπεὶ προμολοῦσα, κάλεσεν  
 Μήτηρ, γαυρὸς Σικελὴ, ἥ σφας πρότε καὶ βᾶ γέροντα  
 Ἐνδοκέως κατέσχεον, ἐπὶ κατὰ γαυρὸς ἐμασφεν.  
 Οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον ἐφάσαντό τε θυμῷ,  
 Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς  
 Μειλιχίῳσι ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

390

τιων μελέτω· ἀλλ' ἄγ' ἴωμεν πρὸς τὴν οἰκίαν δευρὶ, ὅποι προὔπειψα Τηλέμαχον σὺν Εὐμείῳ τῷ συβώτῃ, τὰ πρὸς τὸν δεῦπνον παρασκευασομένους.

Ἐκ δὴ τούτων ἐχώρουν· ὧς δὲ οἴκαδε ἤλθον· εὗρον τοὺς ἄμφι Τηλέμαχον τέμνοντας τὰ κρέα, καὶ οἶνον κιρνῶντας· καὶ τούτῳ ἢ ἐκ Σικελῶν γραῦς, λούσασα Λαέρτιον, καὶ χρίσασ' ἐλαίῳ, ἐνέδυσε χλαῖναν καλήν. Ἀθηναῖ δ' αὖ ἄλλοθεν καὶ αὐτὴ προσισῦσα, ἠΰξησεν αὐτῷ τὰ μέλη εὐρύνασα, καὶ πᾶσσω διαθήσασα ἰδεῖν· ὧς δ' ἐξῆλθεν ἐκ τῆς πυλῆος, ἐθαύμαζεν ὁ φίλος υἱός, ὁρῶν ἐκεῖνον ὅμοιον ὄντα τοῖς ἀθανάτοισ· καὶ δὴ λαλήσας, ἤπουγ', ὦ πάτερ, ἔφη, θεῶν σέ τις νῦν μείζω, ἢ πρότερον τότ' εἶδος καὶ μέγεθος ἐποίησε φαίνεσθαι.

Λαέρτιος δὲ πρὸς ταῦτα· εἴθ', ὦ Ζεῦ τε καὶ Ἀθηναῖ καὶ Ἄπολλον, τοιοῦτος νῦν γ' εἴην, οἷος ἦν ὁπότε εἶλον Πήριον πόλιν ἐν τῇ ἡπείρῳ, στρατηγῶν Κεραιλλήνων· τάχα γὰρ ἂν χθὲς περιθέμενος καὶ αὐτὸς τὰ ὄπλα, πολλοὺς τῶν μνηστήρων τοῦ ζῆν ἀπεστέρησα· σύ δ' ὁρῶν ταῦτα, εὖ ἂν τὴν ψυχὴν διατίθης.

Ταῦτα δὲ πρὸς ἀλλήλους διαλεγόμενοι, ἐπειδὴ πάνθ' ἔτοιμα ἤδη ἦν, περικαθεσθόντες, ἤρξαντο ἐσθίειν· καὶ τούτῳ εἰσφέρει Δολίος ὁ γέρον, ἀπὸ τῶν ἔργων σπεύσας σὺν τοῖς ἑαυτοῦ παισίν· οὗς ἢ γραῦς ἢ Σικελὴ ἔτρεφε, καὶ τὸν γέρονθ' ὁμοίως ἐθεράπευεν οὐκ ἀμελῶς· ἢ καὶ νῦν αὐτοὺς ἐκέλευσε σπεύσασα· αἱ δὲ, ὧς εἶδον Ὀδυσσεύα, ἔστησαν σὺν θαύματι ἰνιτανίζοντες πρὸς αὐτήν· ὁρῶν δ' αὐτοὺς Ὀδυσσεὺς τέθη-



ὦ γέρον, ἔξ' ἐπὶ δεῖπνον· ἀποκλειάθεσθε δὲ θάμβους·

Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες,

395

Μίμνομεν ἐν μεγάροις, θυμῶς ποτιδέγμενοι αἰεὶ.

ὧς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰὺς κίε, χεῖρε πετάσας·

Ἀμφοτέρως· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν, κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ.

Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ φίλ', ἐπεὶ νύττησας ἐλδομένοισι μάλ' ἤμῃν.

400

Οὐδέ τ' οἴομένοισι, θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον αἰτοί,

Οὐδέ τε καὶ μάλα χεῖρε, θεοὶ δέ τοι ὀλβια δαῖτην.

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,

ἢ ἤδη σάρα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια

Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἣ ἄγγελον ὑτρύνωμεν.

405

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

ὦ γέρον, ἦδη οἶδ'ε τί σε χορὴ ταῦτα πένεσθαι;

ὧς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρα ἔζετ'· εὐξέστου ἐπὶ δέπρῳ.

ὧς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμρ' ἐτίθεισαν.

Δεικανόωντ' ἐπέεσσι καὶ ἐν χεῖρεσσι φόνοντα·

410

Ἐξείης δ' ἔχοντο περὰ Δολίον, πατέρω σφόν.

ὧς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

Ὅσχα δ' ἄρ' ἄγγελος ὤκω κατὰ πτόλιν ὄχετο πάντῃς,

Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον, καὶ Κῆρ' ἐνέπουσα.

Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰνότες, ἐφραίτων ἄλλοθεν ἄλλος.

415

Μυχαμῷ τε, στοναχῇ τε δόμον προπάροιθ' Ὀδυσῆος·

Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φέρον, καὶ θάπτων ἕκαστοι.

Τούς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον

Πάμπαν ἄγειν ἀλκίῃσι, θαῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·

Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄλκιυ, ἀργύρεοναι κερ.

420

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγεσθον, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

πίπτας, ὦ γέρον, ἔφη, δευθ' ὑμεῖς γ' ἀπαλλαγέστες τοῦ  
 θυμῶντος, παρακλίθεσθ' ἐξῆς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης· ἡμεῖς  
 γὰρ καὶ πεινῶντές γε, ἀλλ' ἀνεπαλλόμεθα οὐκ ὀλίγον, ἀνα-  
 μένοντες ὑμᾶς.

Δολίος δ' ἀνασχὼν τὰς χεῖρας, καὶ λαθόμενος τῆς χει-  
 ρὸς Ὀδυσσεώς, κατερίλει· εἴτ' ἔφη, ὦ φίλτατε Ὀδυσσεῦ,  
 ἦλθες, δέσποτα, ἦλθες ἡμῖν ποτε, γλιγομένοις μὲν, μηκέ-  
 τι δὲ οἰκόμενοις· θεῶν δ' ἄληθῶς εὐεργέτημα τοῦθ' ἡμῖν ἐσι-  
 γεγονός· ἀλλὰ σὺ νῦν οὐδέ τε καὶ μέγα χεῖρε· θεοὶ δέ σοι  
 ὄλβια δοῖεν· νῦν δ' εἰπέ μοι σαφῶς, εἰ καὶ Πηνελόπεια εἰδέ-  
 σε νοστήσαντα δεῦρο, ἴν' αὐτίκα πέμψωμεν ἄγγελον· εἰπόν-  
 τος δὲ τοῦ Ὀδυσσεὺς μηδεμίαν τούτου ἔτεσθαι χρεῖαν, ἐκα-  
 θέσθη ὁ γέρον· ὥς δ' αὖτως καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ περιγυ-  
 βέντες τῷ Ὀδυσσεῖ, καὶ καταριλήσαντες τὰ εἰκότα, παρε-  
 καθέσθην καὶ αὐτοὶ τῷ πατρί. Οὕτως οὖν οὗτοι εἰδει-  
 πνοποιῶντο.

Ἐν δ' αὖ τῇ πόλει, τῆς τῶν μνηστήρων ἀπωλείας δια-  
 θυλλῆθεϊστος, θύρουβος ἐγένετο μέγας ἀνδρῶν διαθρόντων  
 οἰμωγῇ τε καὶ στεναγῇ πολλῇ, καὶ πὶ τῶν προθύρων συναγει-  
 ρομένων τοῦ Ὀδυσσεὺς· ὅθεν ἀναιρούμενοι τοὺς νεκροὺς καὶ  
 ἐκφέροντες, ἔθαπτον ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ, ὅπως εἶχεν ἀπὸ  
 τῶν περὶ τῶν τοὺς δὲ ἐξ ἀλλοδαπῆς παρέδωκαν ὀλίγευσιν  
 ἐκκομίσαν ἐπὶ τῶν περὶ τῶν ἑκάστην οἰκίαν παρὰ τοὺς οἰ-  
 κείους· αὐτοὶ δ' ἔτρεχον ἄλλος ἄλλοθεν ἄνθρωποι εἰς τὴν ἀγο-

---

τοῦτο δοκεῖ εἶναι ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσεὺς· ἴνα γάρ, ὁ Δολίος λαθὼν τὴν χεῖρα τοῦ Ὀ-  
 δυσσεὺς, ἐφύλασεν ἐπὶ τοῦ κρηπίδου· ἦτε γὰρ τοῦ λόγου συνέπειαι τοῦτ' ἐθέλει  
 καὶ το καλεῖται τοῦ εἰκότος πρὸς τὸν δεσπότην. [400. Οὐδέ τι] ὁ δὲ πρὸς τὸν  
 εὐχόμενος δὲ οἰκόμενος. [402. Οὐδέ τι] ἐφύλασεν. [403. Ὀτρύνοντες] πέμψωμεν.  
 Διεικνύνοντες] ἐδεξιόζοντο. ἐφύλασσαν. [413. Ὅσα] ἢ ἔφη. [416. Μ.]  
 μύ] μυλῶν, καὶ μυλῶν· τὸ αὐτὸ, ὁ δὲ τῶν ῥῶν γενόμενος ἔφη· ὁ δὲ τῶν

- Τοῖσιν δ' Εὐπαΐθης, ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέειπεν·  
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,  
 Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο διὸς Ὀδυσσεύς·  
 Τοῦ ὅγε θαυρυχέων ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν· 425  
 ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοῦς·  
 Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,  
 ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·  
 Τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.  
 Ἀλλ' ἄγετε πρὶν τοῦτον, ἧ ἐς Ἰούλον ὦλα ἰκέσθαι. 430  
 ἦ καὶ ἐς Ἥλιδα δῖαν, εἴθι κρατέουσιν Ἑπείοι,  
 Ἴομεν· ἦ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσσόμεθ' αἰεὶ·  
 Λώβῃ γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.  
 Εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας  
 Τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο 435  
 Ζωέμεν· ἀλλὰ τῆχιστα θανὼν φθιμένοισι μετεῖν.  
 Ἀλλ' Ἴομεν, μὴ φθέωσι περσιωθέντες ἐκεῖνοι.  
 ὦ; φάτο θαυρυχέων· οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς.  
 Ἀγχίμολον δέ σφ' ἤλθε Μένδων καὶ θεῖος αἰοιδὸς  
 Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφάξας ὕπνος ἀνέκλει· 440  
 ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.  
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μένδων, πεπνυμένα εἰδώς·  
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακῆτιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς  
 Ἀθανάτων ἀίκετι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·  
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ 445  
 ἔγγυθεν ἐπέκει καὶ Μέντροι πάντα ἐφαί.  
 Ἀθάνατος δὲ θεὸς τότε μὲν προπάρειθ' Ὀδυσῆος  
 Φάειτο Ἰαχιστῖνον· τότε δ' ἀναστήρας ὄρυσεν  
 ὅθνη κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.

ἰχέον, τοῦ σιδήματος κακιστοῦ. αἰε. ἦ καὶ ἔπειτα] εἰδὲ μὴ φονῆας

ράν· ὅπου συλλεγέντων ἀπάντων, Εὐπαίθης, ὃ καὶ μείζον τὸ πάθος ἐγένετο ἐπὶ Ἀντινόῳ τῷ παιδί, ὃν πρῶτον Ὀδυσσεὺς διετόξεν· ἀναστὰς ἤρχε λόγου τοιοῦδε. Ὁρᾷτε, ὦ ἄνδρες, οἷα ὦνῆρ ἐκεῖνος, ὧς δεινὰ καὶ χυλεπὰ ἡμᾶς ἑδρασε· πρῶτον μὲν γὰρ πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἡμῶν ἀπαγαγὼν ἐπὶ Τροίαν τούτους αὐταῖς ὕλαις ναυσὶν ἀπόλεσεν ἐν θαλάσῃ· πολλοὺς δὲ καὶ νῦν ἐπανελεύων, τοὺς ἀρίστους ἀπάντων· ἄλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς ἴωμεν ἐπ' αὐτὸν, δίκην τούτων παρ' ἐκαίνοιο ληψόμενοι, πρὶν ἀπάρχει ἐς Πύλον, ἣ εἰς Ἥλιον πρὸς τοὺς Ἰππειούς, εἰ δέοι μὴ ζῆν τεκπεινούς καὶ κατειρεῖς τὸν ἄπαντα χρόνον· ὁρᾷτε γὰρ ὅσην ταῦτά γε ἡμῶν αἰσχύνην κατηγάρει πρὸς τοὺς ὕστερον· εἰ γὰρ μὴ τιμωρήσαιμεν παῖσιν τε καὶ ἀδελφοῖς, οὐκέθ' ὁ βίος ἔμεινε βιωτός· ἀλλ' εἴη μάλλον τήμερον μετὰ τῶν τεθνεώτων ἐν ἄδου γενέσθαι· ἴωμεν οὖν ἐρρωμένως, μὴδὲ μέλλωμεν, ἵνα μὴ φθῶσιν ἡμᾶς ἀλλοσεπέη διαπεραιωθέντες ἐκεῖνοι.

Ἐν δὲ τῷ λέγειν ταῦτα, δάκρυα κατέλειθεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ στεναγμούς· ἀπὸ τῆς καρδίας ἀήρους ἀνέπεμπον· ὥστ' οἷατος κατέσχευεν ἄπαντας τοὺς ἀκούσαντας ταῦτα. Ἐκ δὲ τούτων Μένδων τε καὶ Φημίως ὁ θεῖος αἰεθός, ἅμ' ἐξεγερθέντες τοῦ ὕπνου, ἦκον ὧς αὐτοὺς ἀπὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσεῖος· καὶ παρόντων Μένδων ἐν μέσσις αὐταῖς τεθηπῶσιν, εἶπε τοιοῦδε. Ἄνδρες Ἰθακῆσται, τὰ μὲν παρόντα δεινὰ καὶ χυλεπὰ δοκεῖ εἶναι, κοῦδεὶς ἀντρεῖ· δεῦ μὲν τοι κῆκεῖνος ὑμᾶς εἰδέναι, ὧς οὐκ ἄνευ τῶν ἀθανάτων Ὀδυσσεὺς ταῦτα πέπραχται· ἐγὼ γὰρ αὐτὸς εἰδὼν τινα τῶν θεῶν παρεστῶτ' αὐτῷ Μέντορι ὁμοῖον· ὅς ὅτε μὲν πρὸ αὐτοῦ εἰστήκει θρασύνων, ὅτε δ' ἐπιών, συνηλκυσε τοὺς μνηστῆρας πρὸς τὰ παρ' ἐκαίνοιο τοξόμχτα· οἱ δὲ ἔπιπτον ἀλλεπάλληλοι.

Ως φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ γλοφῶν δάος ἔρει. 450  
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἦρως Ἀλιθέρσης  
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οὗς, ἔρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·  
 Ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήματο καὶ μετέειπεν·  
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅττι καν εἴπω·  
 Ἰμετέρη κακίητι, φίλοι, τὰδε ἔργα γέγοντο· 455  
 Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐδέ μοι τι παρὸν λαῶν,  
 Ἰμετέρους παῖδας καταπαύεσθαι ἀρροσινάων·  
 Οἱ μέγα ἔργον ἐρεῖξαν ἀτασθαλίῃσι κακῇσιν,  
 Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμίζοντες ἄκοιτιν 460  
 Ἄνδρες ἀριστῆες· τῶν δ' οὐκ ἔστιν ἄλλο νείεσθαι.  
 Καὶ νῦν ὧδε γέγονεν πείθεσθαι, ὥς ἀρροσίων·  
 Μὴ ἴομεν, μή ποῦ τις ἐπίσπαστον κακὸν εὖρη.  
 Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ  
 Ἠρίστων πλείους· τοὶ δ' Ἀθρόοι αὐτόθι μένον· 465  
 Οὐ γὰρ σφιν ἄδῃ μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ'· Εὐπαΐθι  
 Παύοντ'· αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἐσσεύοντο.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἐσσαντο περὶ χροὶ νόρουπα χαλκῶν,  
 Ἀθρόοι ἠγερθέντο πρὶν ἄστευς εὐρυχόροιο.  
 Τοῖσιν δ' Εὐπαΐθης ἐγήσατο νηπιέησιν·  
 Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν 470  
 Ἀψ' ἀπνοστήσειν, ἀλλ'· αὐτοῦ πότμον ἐρέψειν.  
 Αὐτὰρ Ἀθηναίῃ Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·  
 Ως πάτερ ἡμέτερος Κρονίδη, ὕπκατ' κρείοντων,  
 Εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νύ τοι νόος ἐνδόν· κοῦβητις;  
 Ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνῆν 575  
 Τεύξεις, ἢ φιλοσύνη μετ' ἀμροτέρωσι τίθησθαι;  
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος, προσέειπε νεοληϊαία Ζῆνα·  
 Τί μοι ἔμεν, τί με ταῦτα θυμῶναι, τίς με ταλῆς;  
 Οὐ γὰρ δὲ τούτων μὲν εὐαχέμεσθαι νῦν αὖτις,  
 ὡς ἦν καὶ κείνους· Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται, ἔλθων· 480  
 Ἰφίθον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω τέ τοι, ὡς ἐπέμεινεν.  
 Ἰπείρῃ μνηστήρης ἐτίσεται, ὅπως Ὀδυσσεὺς,  
 ὅρκα πιστὰ τεκόντες, ἃ μὲν βροτοὶ λέγουσι νείεσθαι

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, φόβος ἔσχε πάντας· εἴτ' ἀναγὰς ὃ γέρον Ἀλκίερση, ὁ Νέστορος· ὃς μόνος τά τε παρόντα ἐγίνωσκε, καὶ τῶν μελλόντων οἶός τε ἦν εἰκασίαν λαμβάνειν, ἔρη πρὸς αὐτούς. Ἄνδρες Ἰθακήσιοι, προσέχετε μοι τὸν νοῦν, οἷς μέλλω εἶρεῖν πρὸς ἡμᾶς· ἴτε γάρ, ὡς ἂν πεπόνθατε, ταῦτ' ἐφ' οἷς ἔφθητε ἡδικοκότες, πεπόνθατε, μήτ' ἐμοὶ, μήτε Μέντορι πειθόμενοι συμβουλεύουσι κατερύκειν τοὺς ἐκυτῶν παῖδας, ὧν κακῶς τὸν τοῦ Ὀδυσσεύος ἐπύθον οἶκον, τά τε κτήματα ρθείροντες, καὶ εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἐξυβρίζοντες, ὡς μηκέτ' ἐκείνον ἐλπίζοντες οὐκ ἂν ἐπανήξαιεν· ἀλλὰ νῦν γ' εἰ βούλοισθε πεῖθεσθαι λέγοντι, πύσασθε ἄλλ' ἐπ' ἄλλοις· ἴφ' ἐκυτοὺς αὐτῆς κακὰ ἐπισπώμενοι· οὐ γὰρ ἴσμεν, ὅπη ταῦτ' ἀποθήσεται.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, οἱ μὲν αὐτῶν θεουβήσαντες, ἀνεχώρησαν· οἱ δὲ ἐλάττους, καίτοι καὶ αὐτοὶ δυσχεραίνοντες τὸ ἐγγείρημα, ἀλλὰ χάριν φέροντες προτετέθησαν τῷ Εὐπείθῃ, καὶ περιέεοντες ὠπλίζοντο· ὡς δὲ ἡθροίσθησαν πρὸ τῆς πόλεως ἐν τῷ ἐπιπέδῳ, ἐτάττοντο ὑπ' αὐτῷ στρατηγῷ νηπιοὶ νηπίω· ὃς ὣς το τίσεσθαι τὸν φόνον τοῦ παιδὸς, μὴ εἰδὼς αὐτὸν μηκέτ' ἐπανήξοντα ἀπὸ τῆς στρατείας·

Ἐν δὲ τούτῳ ἡ Ἀθηναῖα προσιοῦσα, ρησὶ τῷ Διὶ, Ζεῦ πάτερ, ὕπατε πάντων τῶν θεῶν, εἰπέ μοι τί ποτε βουλεύῃ περὶ τῶν παρόντων; πότερον εἰς μάχην αὐτοὺς ὑπεβάλλειν, ἢ οἷς εὐρήνῃ καὶ φιλίᾳ ξυναγαγεῖν;

Ζεὺς δὲ πρὸς ταῦτα τέκνον ἐμὸν τί ποτέ μου τὰ τοιαῦτα διαπνύθῃς; οὐχὶ σὺ εἰ αὐτὴ ἡ πᾶντ' αὐτοῖς σκοπεύσασα, ὅπως Ὀδυσσεὺς ἐπανελθὼν, δίκαν λαβέτω τῶν κακουργημάτων; πρᾶττε ταῦτον καὶ νῦν αὐτοκατακτείνῃς, ὅπως ἂν ἐθέλῃς· ἄμεινον μέντοι ἔμοιγε δοκεῖ εἰρήνην πρὸς ἄλλοις ποιεῖσθαι, βασιλεύειν δὲ Ὀδυσσεά, ἐπειδὴ ἐταπείνωσας τοὺς

Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων κασιγνήτων τε φόνους  
 ἔκλυσιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων  
 ὧς τὸ πάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνῃ ἄλις ἔστω.  
 ὧς εἰπὼν, ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·  
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἶψα.

485

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίρρνος ἐξ ἔρον ἔντο,  
 Τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·  
 Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὦσι κίοντες.  
 ὧς ἔρατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐκέλευεν·  
 Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν· τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσδε πάντας·

490

Λῖψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·  
 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔκασ'· ἀλλ' ὀπιζώμεθα ἕκαστον.  
 ὧς ἔφαθ'· οἱ δ' ὄρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσι δύναντο,  
 Τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆ', ἐξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·  
 Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,

495

Καὶ πολιοὶ περ ἑόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί·  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσταντο περὶ χροῖ νόρῳπα χαλκῶν,  
 εἰζάν ῥα θύρας, ἐκ δ' ἦλιν, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.  
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἔλθεν Ἀθήνη,  
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.

500

Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.  
 Λῖψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἱόν·

505

Τηλέμαχ', ἦ δὴ μὲν τόδε γ' εἴσσει σῆψις ἐπελθὼν,  
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κείνωνται ἄριστοι,  
 Μήτι καταισχύσειν πατέρων γένος, οἷ το πάρος περ  
 Ἀλκῇ τ' ἡνορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἶαν.

510

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ'·  
 ὄψαι, αἶ κ' ἐθέλῃσθα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,  
 Οὔτι καταισχύσεται τῶν γένος, ὥς ἀγορεύεις.

ὧς φάτο· Λαέρτης δ' ἔχρησεν καὶ μύθων ἀειπὼν·  
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἡ μάλα χαίρω  
 γιῶς θ' υἱανὸς τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.

515

Τὸν δὲ παρισταμένον, προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·  
 ὦ Λακκισιάδῃ, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,

χειρῶν ἀδίκων ὑπάρξαντας· ἡμεῖς δὲ τοῖς ἑαυτῶν παισὶ καὶ ἀδελφοῖς ἐμβάλωμεν λήθην μὲν τῶν πεπραγμένων, φιλίαν δὲ καὶ οἰκειότητα, ὡς τὸ ἀπ' ἀρχῆς. Ταῦτ' οὖν ἥδιστα ἀκούσασα ἡ θεός, ἤϊξε καταθεῖν ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου.

Ὀδυσσεὺς δέ, ἐπεὶ καλῶς αὐτοῖς βρώσεως καὶ πόσεως εἶχεν, ἐκέλευσεν ὑπερκύψαι τινὰ ὀψόμενον, εἰ φαίνοντό πῃ οἱ πολέμιοι ἐπύοντες· ἐξελθὼν δ' ὁ παῖς τοῦ Δολίχου, καὶ ἰδὼν αὐτοῦς ἤκοντας, οἶδε, ἔφη, πλησίον ἡμῶν· ἀλλ' ὀπλιζόμεθα τὴν ταχίστην· οἱ δὲ ἀναπηδήσαντες παραχρῆμα ἐπὶ τὰ ὄπλα ἐτάττοντο, τέσσαρες μὲν οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσεά· ἐξ δὲ οἱ παῖδες Δολίχου, αὐτῆς τε ὁ Δολίχης, καὶ ὁ θυῖος Λαέρτιος, εἰς βαθὺ ἐλάσαντες γῆρας, ἀμφοτέρω ἀναγκάως ὤπλισαντο καὶ αὐτοί· ὡς δὲ καλῶς αὐτοῖς εἶχεν, ἀναπετασθεῖσιν τῶν θυρῶν, ἤγειτ' αὐτοῖς ὁ θυῖς Ὀδυσσεύς, ἀντιπεζῶν ἐπιούσι τοῖς πολέμοις· κἄν τούτῳ παρεγένετο καὶ ἡ θυὸς ὁμοῖα Μέντορι, παρεστᾶσα Ὀδυσσεῖ· ἢ ἰδὼν ἐκεῖνος, ἥσθη σρόδρα· καὶ φωνήσας Τηλέμαχον, ἔφη, τέκνον ἐμὸν, οὗτος ἐκεῖνος ὁ καιρὸς, ἐν ᾧ οἱ ἄριστοι ἐν μάχαις διακινώσκονται. Ἰέσονται τούτων ἐξέσωμένους ὁμοῖτε· μηδὲ καταισχύνειν τὴν δόξαν τῶν σαυτοῦ πατέρων· ὧν τὸ κλέος διῆκεν ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην.

Τηλέμαχος δὲ πρὸς ταῦτα, θαρσύνει, ὦ πάτερ, ἐμὸν γ' ἔνεκα· αὐτίκα γὰρ μάλ' ὄψει τὸν σαυτοῦ υἱὸν ἐν προμάχοις, εὖός ἐστιν, καὶ ὅσον αὐτῷ τῆς πατρῴας μέτεστιν ἀρετῆς.

Ταῦτα δ' ἀκούσας Λαέρτιος ἐγγύθεν, Ζεῦ πάτερ, ἔφη, οἷός μοι ἡδονῆς ἢ τήμερον ἡμέρα γίγνεται αἴτιος! ἐν γὰρ ἀρετῆς ἄμιλλα υἱοῦ καὶ υἱανοῦ ἐν ὄρωντι μοι γίγνεται.

Λέγοντα δὲ πρὸς ταῦτα Ἀρκαισιδάκη, ἐταίρων ἀπάντων φίλ-



Εὐχόμενος κούρη γλαυκώπιδι καὶ Διὶ πατρὶ,  
 Λίψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δουλιχόσκιον ἔγχος.

Ὡς φάτο καὶ ὁ ἔμπνευσε μένος μέγα Πηλλῆς Ἀθήνη. 520

Εὐχόμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μεγάλοιο,  
 Λίψα μάλ' ἀμπεπαλὼν, προΐει δουλιχόσκιον ἔγχος,  
 Καὶ βάλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήν·

Ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ παρὰ δὲ εἴσατο χαλκός·  
 Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράχθηκε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ. 525

Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·  
 Τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμυγύουσιν.

Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν, καὶ ἔθνηκαν ἀνόστους,

Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,

Ἥυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα· 530

Ἰσχεσθε πτολέμου, Ἰθακῆσι, ἀργαλέου,

Ὡς κεν ἀναιμωτὶ γε διακρινθῆτε τάχιστα.

Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλεν·

Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·

Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτει, θεῶν ὅππῃ φωνησάσης· 535

Πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαϊόμενοι βιότοιο.

Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεὺς,

Οἴμνησεν δὲ αἰεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετής,

Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολίεντα κεραυνόν,

Καὶ δ' ἔπεσε πρόσθε Γλαυκώπιδος ὑβριμοσπάρτης. 540

Δὴ τότε Ὀδυσσεὺς προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Διογενὲς Ἀκερτιάδην, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἰσχειο, πᾶς δὲ νεῖκος ὀμνύου πολέμοιο,

Μηδὲς τοι Κρονίδης κεχρησάσεται σφ' ὅππῃ Ζεὺς.

Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ 545

Ὄρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν

Πηλλῆς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,

Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδὴν.

τατε, ἄγε δὴ ἐλθόμεναι Ἀθηνᾶ τῇ τοῦ Διὸς θυγατρὶ, καὶ κορυδαίναι τὸ δόρυ, πρὸς ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς.

Ἢκ δὴ τούτων θρασυνόμενος ὁ γέρον, ἐλθόμενός τε τῇ θεῷ, καὶ ἀμπεπαλὼν, προΐει, καὶ βαλὼν Εὐπείην, διηλасс διὰ τῆς κόρυθος διαμπερὲς· ὁ δὲ ἐδούπησε πεσών· ἀρά-  
θησαν δ' ἐπ' αὐτῷ καὶ τὰ ὄπλα· τότε δὴ Ὀδυσσεὺς καὶ Τηλέμαχος ἐπιπιδύντες αὐτῆς, ἔπαιον τοὺς τε ξίρσι· καὶ τοὺς δόρατιν ἀρειδῶς· τάχα δ' ἂν καὶ πάντες ἀπώλοντο, εἰ μὴ Ἀθηνᾶ διεκώλυτον, ἄνδρες· ἀνκαράξασα, ἱθακῆσται, ἐπίσχετε ἤδη πολέμου, μηκέτι φθείρεσθε, ὡς ἂν ἀνακίμωται διαλύσασθε τὰ διάφορα.

Ταῦτα δ' εἰπούσης τῆς θεοῦ ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, κατεσχέθησαν φόβῳ, ὥστ' ἐκπιδύντων τῶν ὄπλων ἐκ τῶν χειρῶν, ἐτράποντο εἰς φυγὴν τὴν ἐπὶ τὴν πόλιν, ταύτην μόνον ἐαυτοῖς ἡγαγόμενοι ἐπεσθαι σαρπηλέον· Ὀδυσσεὺς δὲ σμερδαλέον ἀναβοήσας, ἔθει δρόμον ἐπ' αὐτοῦ, ὥπερ ἀστὴς ἐφηπέτης· ἀλλὰ κεραυνὸς διέβηεν ψολύντο· ἐπισκῆψαντες πρὸ πυλῶν τῆς θεοῦ, τοῦτ' ἰδόντες αὖτις, ῥησὶ πρὸς αὐτόν· Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχανε Ὀδυσσεῦ, ἐπίσχετε ἤδη πολέμου, μή τις σοι ἀπέρχεται γένηται πρὸς τὸν Δία.

Ταῦτα δ' ἀκούσας Ὀδυσσεὺς, ἐπαύθη, χαίρων ἐπὶ τῇ νικῇ· ἔπειτα ἡ θεὸς ἐν τῇ αὐτῇ μορφῇ τοῦ Μέντορος οὔσα, ἐποίησεν αὐτοῖς ἀμεινότερος εἰρήνην διὰ σπονδῶν πρὸς ἑλληήλους.

ἐλθόμεναι. 503. [προΐει] ἐπείκει, ἐκώλυσε. — Εἶσατο] διέβη. 516. Ἀμπε-  
γύσει] τοῖς ἐκατέρωθεν βλάψαι δυναμένους. 517. [ἔθηκαν ἀνίσταται] ἐπέσταν  
ἂν μὴ ἀπονεστήσαι. 531. [ἔστατο] ἐξέπιδυνεν. 535. [τρεπῶντες] ἐτράποντο  
εἰς φυγὴν. 537. [ὄμματα δι' αὐτῆς] ὥμματα προσηύδατο. 538. [τρεπόμενα]  
ψολόν εἰς· εἰν ἀσέβην πεισύντα διὰ τὸ καυστικόν. εἰσὶ δὲ τῶν κεραυνῶν  
κατ' ὄμμεν, εἰ μὲν καταβάται· εἰ δὲ ψολύντες· εἰ δὲ, ἀργῆται. 542. [εἰ-  
μοῖον] τοῦ φεβροποιεῖν.



Ο ΜΗΡΟΥ.

ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ



## ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

ΑΡΧΟΜΕΝΟΣ, πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος  
ἔλθειν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἶνεκ' αἰοιδῆς,  
ὦν νέον ἐν δέλοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,  
Ἀῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρης,  
Εὐχόμενος μερόπεςσιν ἐς οὐκτα πᾶσι βυλῆσθαι,  
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀρυσσεύσαντες, ἔβησαν,  
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα Γιγάντων·  
ὣς λόγος· ἐν θνητοῖσιν ἔην τοῖόν δ' ἔχεν ἀρχήν.  
Μῦς ποτὲ διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,  
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἀπαλὸν προσέθηκε γένειον,  
ἴδατι τερπόμενος μελιηδέϊ· τὸν δὲ κατεῖδεν  
Λιμνοχρῆς πολύφημος· ἔπος δ' ἐφθέγγετο τοῖον·  
Ξῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἡύα; τίς δέ σ' ὁ φύσας;  
Πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.  
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιόν, ἐς δόμον ἄξω,  
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἐσθλά.  
Εἰρή δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυστήναος, ὃς κατὰ λίμνην  
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἥματα πάντα·  
Καί με πατὴρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, Ὑδρομεδούσῃ  
Μιχθεῖς ἐν φιλότῃ παρ' ὄχλου Ἠριδανοῖο.  
Καὶ σέ δ' ὄρω καλὸν τε καὶ ἄλκιμον ἔργον ἄλλων,  
Σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν  
ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε, θῆσσιν ἔην γενεὴν ἀγόρευε.

## ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΘΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος ἤδη συγράψαι τὸν πόλεμον τῶν μυῶν καὶ βατράχων, ὡς ἐπολέμησαν πρὸς ἀλλήλους, ἀνδρῶν κρώων ρημούμενοι ἔργα, ἵνα καὶ τοῖς ἐπιτηγνομένοις ἀρίστων εἴη τὸ πολυκροτον τοῦτο ἔργον τοῦ Ἄρσεως, εὖχραι πρῶτον τῷ χορῷ τῶν Μουσῶν, κατελθούσας ἐξ Ἑλικῶνος, εἰς τὴν ἑμὴν εἰσδύναι καρδίαν.

Μῦς οὖν ποτε, συνεχόμενος διΐψῃ, τὸν ὑπὸ τῆς γαλῆς κινδύον ἐκφυγὼν, κατέλθεν εἰς τὴν λίμνην, καὶ τὸ ἀπαλὸν ἑαυτοῦ γένειον προσερείσας τῷ ὕδατι, ἔπιεν ἡδέως. Λιμνόχαρις δ' ἰδὼν αὐτὸν ἐνδοθεν πίνοντα, εἶπε τοιάδε. Πῆνε, τίς εἶ; πόθεν ἔχεις ὧδ' ὥς ἡμᾶς; τίνας δὲ οἱ τεκόντες; λέγε δῆμοι πάντ' ἀληθῆ, μηδεμίαν μοι ψεύδους ὑπόνοιαν παρεχόμενος· εἰ γὰρ ἄξιον εὐροίμισε, εἰσάξω εἰς τὰ βασιλῆα τὰ ἑμαυτοῦ, τάτ' ἄλλα τιμήσω σε, καὶ δὲ καὶ δῶρ' ἄξια δώσω σοι, ὡς εἰκός· εἰμὶ γὰρ ἐγὼ Φυσήγναθος βασιλεὺς τῶν Βατράχων· εὐ τὸ κράτος ἀήττητόν ἐστι τὴν ἅπαντα αἰῶνα· πατὴρ δέ μοι Πηλεὺς αὐτὸς ἐγένετο, Ὑδρομεδέου τῇ ἑμῇ μητρὶ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἡριδανοῦ μιγείς ἐν φιλότῳ τοιοῦτον δὲ δεκῶμαι καὶ σε ἔρῃν, καλόν τε καὶ πάντων γεγεννημένον, καὶ ὅλωι σκαπτοῦχῳ βασιλεῦ ἑσκότο, καὶ τὰ πολέμια ὄρισον ὄντα· δεῦρο ταῖνον κήληός τοι σαυτοῦ μὲν γένος εἰπέ.

Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·  
 Τίπτε γένος τοῦμὸν ζητεῖς, φίλε; δῆλον ἅπασιν 25  
 Ἀνθρώποις τε θεῶς τε καὶ οὐρανίοις πετεηνόις·  
 Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι· εἰμὴ δὲ κοῦρος  
 Τρωξάρταο πατρός μεγαλήτορος· ἡ δὲ νῦ μήτηρ  
 Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτεροτρόχτου βασιλῆος.  
 Γαῖατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βροτοῖς, 30  
 Σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδαποῖσιν.  
 Πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν ἐς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;  
 Σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδατιν· αὐτὰρ ἔμμιγε,  
 ὅσσα πρὸ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος· οὐδὲ με λήθει  
 Ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέου, 35  
 Οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος, ἔχων πολὺ σισαμύτρον,  
 Οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,  
 Οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῦτο γάλακτος,  
 Οὐ χρηστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,  
 Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μερόπων τεύχουσι μάγειροι, 40  
 Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.  
 Οὐδέ ποτε πτολέμοιο λαχὴν ἀπέφευγον αὐτὴν,  
 Ἀλλ' ἰθὺς μετὰ μῶλων ἰὼν, προμάχουσι ἐμύχην.  
 Οὐδέδ' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φροῦντα·  
 Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον, 45  
 Καὶ πτέρνης λαβόμεν, καὶ οὐ πόνοσ' ἄνδρα ἔκτανεν·  
 Πηδῦμος οὐκ ἀπέφευγεν ὕπνος, δάκνωντος ἐμεῖο.  
 Ἀλλὰ δύο πάντων περιδείδια πᾶσιν ἐπ' αἶν,  
 Κίρκον, καὶ γαλήν, οἷ μοι μέγα πίνθος ἄγουσιν,  
 Καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολοίς πέλε πότμος. 50  
 Πλεῖστον δὴ γαλήν περιδείδια, ἥτις ἀρίστη,  
 Ἢ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεΐναι.  
 Οὐ τρώγω ῥαρχνάς, οὐ κρήβας, οὐ κυλοκίχας·

Ψυχάρπαξ πρὸς ταῦτα· τί ποτ', ὦ οὔτε, τοῦμὸν γένος οὕτω πολυπραγμονεῖς; ἀρίγνωτον τοῦτ' ἐστὶ παρὰ πᾶσιν οὐ μόνον ἀνθρώποις, ἀλλὰ καὶ θεοῖς αὐτοῖς, καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ πάντα τὸν αἰθέρα διΐπταμένοις πτηνοῖς· ὄνομα δέ μοι Ψυχάρπαξ, ὃ πατὴρ μὲν ἐστὶ Τρωξάρτης ὁ μεγαλοθυμότατος πάντων· μήτηρ δὲ Λειχομύλη Πτεροτροφότου τοῦ βασιλέως θυγάτηρ· ἡ τεκοῦσά με ἐν καλύβῃ, ἀνέθρεφέτε σπουδαίως σύκοις τε καὶ καρύσις, καὶ ἄλλοις τῶν ἐδεσμάτων παντοίοις· σοὶ μὲν γὰρ ὁ βίος ὅλως ἐν ὕδασι· ἐμοὶ δὲ παρ' ἀνθρώποις συνήθης ἡ δίαιτα, καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς πάντα καὶ μὴ τυγχάνει ὄντα κοινὰ σιτεῖσθαι καὶ οὐκ ἔσθ' ὃ μελήσει, παρ' ἐκείνοις ἀποκρυβέν, οὐκ ἄριστος σειμιθαλίτης πη ἐν κανοῖς, οὐ πλακοῦς τανύπεπλος ἐκ πολλῆς σισαμίδος, οὐ τριῆμι' ἐκ πέτρης, εἴπῃ τύχοι, περικοπὴν, οὐκ ἥπατα λευκοχίτωνα, οὐ τυρὸς νεύπηκτος γάλακτος, οὐ μελίττα μα, ὃ καὶ θεοῖς αὐτοῖς ἥδιστον γίγνεται, οὐδ' ὅσα πρὸς εὐωχίαν ἀνθρώποις ἐφύονται, καρυκεύμασί τε, καὶ συσκευασίαις ἐν χύτραις μαγειρικαῖς ἀρτυόμενα· χωρὶς δὲ τούτων αὐτ' ἐν μάχαις τὰ δεύτερα φέρω· ἀλλ' οὐκ ἔφθην σελπίσαι, κἄγῳ εἰμὶ ἐν προμάχαις, ἄνθρωπον δεδιώς οὐδέν' οὐδ' αὖτις, καὶ τὸν μέγιστον σῶμα φέροντα, ἐν ὕπνοις αὐτὸν τόγῃ πλείστον κατατραπεγῶν· πολλάκις γὰρ ὑπὸ τὸ λόγος αὐτοῦ καταδύς ἐξ ἐνέδρας ἄκρον τὸν δάκτυλον ὑποδάκνω καὶ τῆς πέτρης αὐτοῦ ὁδᾶξ ἐσθότα λαμβάνομαι· ὁ δὲ οὐκ ἀλεγίζε, ἡδέως ὑπνώτων, οὐδ' ἤσθητ' ἀλγίστας· οὕτως ἔμοιγε ἵππυτάρχῳ ἐμοὶ κελῶς ὁ δέ μοι ὑποθρᾶναι τὸ σῶμα μόν, καὶ ὕπνου λαγχάνειν με οὐκ ἔχ', οὐνεκεν καταπλήττων τῷ φόβῳ, κίρκος ἐστὶ καὶ γαλή τὰ μέγιστα ταῦτα θηρεῖ καὶ τρίτον μηχανή τις, ἥ παγίδα κυκλήσκουσιν ἄνθρωποι· ἐξ ἧς μοι ἀπρὸς δόλπου ἐπέρχεται θάνατος· συμπάντων δὲ τούτων φρενερωτέρῃ ἐστιν ἡ γαλή, καὶ κατ' αὐτὰς τὰς τρώγλας ἐπιβουλεύουσιν ταῦτα μὲν τὰ κατ' ἐμὲ ἐστὶν ἀγαθὰ, καὶ ἄλλα μὲν ὄνομα τούτων· ῥατάνης δὲ καὶ κρχύμους καὶ καλοκύνθης οὐ τρώγῃσι/ ῥατάνης



Οὐδὲ πράσις· χλοεροῖς ἐπιβίσκομαι, οὐδὲ σελήναις·

Ταῦτα γὰρ ὑμέτερόν ἐστιν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην. 55

Πρὸς τὰδε μειδήσας Φυσιγνάθος ἀντίον κῦδα·

Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἔστι καὶ ἡμῖν

Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ βάρματα· ἐδέσθαι.

Ἀμφέβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοις Κρονίων,

Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐν ὕδασι σῶμα καλύψαι. 60

Στοιχείοις διττοῖς μεμερισμένα δώματα ναίειν.

Εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερὲς ἔστιν·

Βαῖνέ μοι ἐν νώτοις, κράτει δέ με, μήποτ' ὀληαί.

Ὅπως γηθόσυνος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα, 65

Χαῖρας ἔχων τρυφεροῖο κατ' ἀχένο, ἄλματι κύμαρ.

Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἐδέετο γείτονας ὄρμασι,

Νῆξαι τερπόμενος Φυσιγνάθου· ἄλλ' ὅτε θῆξαι

Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων,

Ἀχρηστον μετάνοιαν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαίτας, 70

Καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρας, ἐν δὲ οἱ ἦτορ

Πάλλετ' ἀθηεῖη, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλεθ' ἰκέσθαι·

Λεινὰ δ' ἐπιστενάζει, φόβου κρούεντος ἀνάγκη.

Οὐρὴν προῖβ' ἠπλώσεν ἐφ' ὕδασιν, ἥντε κώπην

Σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἰκέσθαι, 75

Κύμασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβόστρεν,

Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀνάρρευσεν·

Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐξάστασε φόρτον ἔρωτος

Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην·

Ὡς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον 80

Βάτραχος, ὑψότα· ὠχρὸν δέρμας ὕδατι λευκῷ.

Ἰθὺς δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο (Λεινὸν θραμα  
Ἀμφοτέροισι) ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε πλάγχθον.

σεύτλοις, ἢ πράσις, ἢ σελίνοις σιτοῦμαι χλωρῶς· ταῦτα γὰρ ὕμῶν ἐστὶ τῶν κατὰ τὴν λίμνην ἰδέσμευτα θόσσεσθαι.

Φυσιγόναθος δ' ὑπομειδιάσας πρὸς ταῦτα, ξένη, ἔρη, λίαν αὐχεῖς ἐπὶ γαστρὶ· ἐστὶ δ' οὖν καὶ ἡμῖν πολλὰ ἔντε λίμνη καὶ κατὰ τὴν ἡπειρον ἀξιώχρεω· ἀμφίδιον γὰρ ἡμῖν τὸν θῖον ἐθήκε Ζεὺς, ἐκνήξασθαι ἐς τὴν γῆν, καὶ πάλιν καιροῦ λαμβάλλοντος, ἐγκαταδύναι τοῖς ὕδασιν ἐσπηθέσαντας· εἰδὲ σοι θουλομένῳ ἐστὶ ταῦτ' εἰδέναι, βράδιον τοῦτό γε· ἐγὼ μὰρ ἐπὶ τῶν ὤμων ἀράχμενος, διαπερθεύτω σε ὡς τὰ ἐμαυτοῦ βασίλεια χαίροντα· σὺ δ' ἐπίσθας, ἔχου μόνον ἐμαυτὸς ὄϊν τε ἰσχυρῶς.

Ἐκ δὲ τούτων κύψας παραχρῆμα, παρῶγον αὐτῷ ἀναδύναι· ὁ δὲ ἀνεπήδησεν, ὅσον οἶόν τε, κύψας, ἐχόμενος ἀπὸ τοῦ αὐχένος ἐκείνου· καὶ πρῶτον μὲν ἀγμένιζον, ἐκ τοῦ ἐγγυτάτου τοῦ· δομῶς θεώμενος, καὶ τῇ τοῦ φίλου νήξει τερούμενος· ὡς δὲ προσωτέρω γενόμενος εἰς τὸ πέλαγος, ἐπεκλύζετο κύμασι πολλοῖν ἀπώρριπτε τὸν μεταίματον· τῆτε τρίχας τίλλων, καὶ τοὺς πόδας κατὰ τῆς γαστρὸς περισφίγγων· τῶν τε κακοδίων πκλλόμενος, καὶ γὰρ πολλὰ ἐπὶ τοῖς καὶ περιπύσσουσι, στένων καὶ ὀδυρόμενος συνεχῶς τῇ τοῦ ἀρούραν, ὥσπερ κώπην, ἐν ταῖς ὕδασιν ἐπισύρων, καὶ γὰρ ποτ' αὖτις ἄψασθαι εὐχόμενος τοῖς θεοῖς, μνηστοῦ κατὰ τὴν ἔχμενος ἐν ταῖς ὕδασιν· ἰθὺα τοιαῦτα καθ' ἑαυτόν. Οὐχ οὕτως ἄρ' ὁ Ταῦρος ἐκ φοινίκης εἰς Κρήτην διεπύρριπτε τὴν Εὐρώπην, ὡς ὁ βάτραχος οὗτος ξεναγῆσθαι με ἐς τὰ ἐαυτοῦ βασίλεια θούλειται, ἐπινώτιον ἄρας με παραβύλως.

Ἐν δὲ τῷ λέγειν ταῦτα, ἀνερῆκε αὐτοῖς ἀμφοτέρους ὕδασι· ἔξ ἀπροσδοκήτου, ὄργανα δεινὸν προκύψας ἀπὸ τῶν ὕδατων.

- Τοῦτον ἰδὼν κατέδου Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας,  
 Οἷον ἐταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμενον καταλειπεῖν. 85  
 Δὺ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.  
 Κεῖνος δ', ὥς ἀφείθη, πέσεν ὕπτιος εὐθύς ἐς ὕδωρ,  
 Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζεν.  
 Πολλάχι μὲν κατέδυνεν ἐρ' ὕδατι, πολλάχι δ' αὖτε  
 Λακκίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι. 90  
 Δουόμεναι δὲ τρίγραι, πλείστον θάρος ἔλκον ἐπ' αὐτῷ·  
 ἴστατα δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφείγξατο μύθους·  
 Οὐ λήσεις δολίως, Φασίγναθε, ταῦτα ποιήσας,  
 Ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὥς ἀπὸ πέτρης.  
 Οὐκ ἂν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦσθα, κάκιστε, 95  
 Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ ἐς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας  
 Εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας, ἔχει θεὸς ἑκδικῶν ἡμίκα·  
 Ποιῶν αὖ τίσεις σὺ μυῶν στρατῷ· οὐδ' ὑπαλύξεις.  
 Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι· τὸν δὲ κατέδεν  
 Λειχοπίναξ, ἄχθησιν ἐφεζόμενος μαλ' ἀκῆσιν. 100  
 Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμῶν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.  
 ὧς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδω χόλος αἰνὸς ἄπαντας·  
 Καὶ τότε κηρύκεσσιν εὖς ἐκέλευσαν, ὑπ' ὄρεθρον  
 Κηρύσσειν ἀγορήνδ' ἐς δώματα Τρωϊάδατο,  
 Πατρός· δυστήνιου Ψυχόρπηρος, ὅς κατὰ λίμνην 105  
 ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄχθας.  
 Ἦν ἤδη τλήμων, μέσσω δ' ἐπενήχετο πόντω.  
 ὧς δ' ἤλθον σπεύδοντες ἅμ' ἡρῶ, πρῶτος ἀνέστη  
 Τρωϊάρχης, ἐπὶ παιδὶ χολοῦντος, εἶπ. τε μύθων.  
 ὦ φίλοι, εἰ καὶ μοῦνος ἐγὼ κακῇ πολλὰ πέπονθα 110  
 ἔκ βατράχων, ἧ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.  
 Εἰμὶ δὲ νῦν ἐλευνός, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσα.  
 Καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ἀρπάζσας  
 Ἐχθίστη γαλήνῃ, τρώγλῃς ἐκτροσθεν ἐλθῶσα.  
 Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπκνέες ἐς μόρον ἤξαν 115  
 Καινοτέραι· τέχναις, ξύλινον δόλον ἐξευρόντες,  
 Ἦν παγίδα καλέουσι, μυῶν ἐνέτειρα· ἐύδσαν.  
 Ὁ τρίτος ἦν, ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κιδνῇ,

κεφαλῇ ἐπηρμένῃ· πρὸς δὲ Φυσιγόναθος καταπτήξας, κατέβη  
 εὐθὺς ἐν τοῖς ὕδασι· εἰς τὴν ὕδυσον, ἀποφεύγων τὸν θάνα-  
 τον, ἐπιλαθόμενος πύμπαν, οὗτον ἐταῖρον ἤμελλεν ἀπολέσειν·  
 ὁ δὲ, ὡς ἀρέσθη, ἐπέσχε μὲν πρὸς μικρὸν ἀνακουριζόμενος  
 ἐπὶ τῶν κυμάτων, χεῖρας τε συσφίγγων, καὶ τρίψων τῇ φω-  
 νῇ, καὶ παντοίως παλιγκυβυστῶν· ἀλλ' οὐκ ἦν αὐτῷ ἐς τέ-  
 λος τὸν κίνδυνον ἀποκρούσασθαι· αἱ γὰρ τρίχες δευόμεναι,  
 μείζω τὴν ὀλκήν ἐποίουν αὐτῷ αἰεὶ διὸ ἀπολλύμενος ἔλεγεν·  
 οὐ λήσεις δὴ ποῦ Φυσιγόναθε τοὺς θεούς, τοιαῦτά με δράσας,  
 ὡς ἀπὸ πέτρας με καταβλήθων ὕπτιον ἐν τοῖς ὕδασι· καί τοι  
 κατὰ γῆν ἐν πύρρουμαχίᾳ οὐκ ἂν μου κρείττων ἐγρόντο, ὦ κά-  
 κιστε σύγε, οὐ παχιρατίω, οὐ πάλῃ, οὐ δρόμῳ νῦν δὲ δὴ  
 δόλω με ἀπόλεσας· ἐν τοῖς ὕδασι· ἀλλ' ἔχει θεὸς ἐκδικῶν  
 ὕμνα· οὐδ' ἂν ἀποφύγοις σύγε τὸ δεῦναι δίκην τῷ στρατῷ  
 τῶν μυῶν. Ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν τοῖς κύμασιν.

Λειχοπίνᾳ δὲ ἰδὼν τὸ γινόμενον ἐκ τῆς ὄλης, καὶ δει-  
 νὸν πεποιημένους, ἐξήγγειλε τὸ δρόμα δεικνὼν τὰς μυαί·  
 οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἐχλάπεκταν· καὶ παραχρῆμα κινέσσειν  
 ἐκκλησίαν ἐκέλευον ἅμα ὑποταγμένην ἡμέτερά ἐς τὰ τοῦ Τρω-  
 ξάρτου βασιλεια· ὅς ἦν πατήρ τῷ δυσμάρῳ Ψιχάρπαγι, τῷ  
 μηδὲν παρὰ τὰς ὄλῃας, ἀλλὰ κατὰ μέτρον ἀπολωλῆσι τὴν  
 λίμανν. Ὡς οὖν συγκρέθησαν ἅπαντες, ἀνοστής Τρωξάρτης  
 ὁ μάλιστα· ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς γολωσάμενος ἀπολεία, ἔφη  
 τοιαῦτα. Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες γενναῖοι, οἴεσθαι ἀγνοίᾳ εἰς  
 ἐμὲ μόνον τὸ κακὸν τοῦτο ἤκειν· ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας ὑμᾶς  
 ὁμοίως· εἰμὶ δ' οὖν ἐγὼ μάλιστα δυστυχὴς, τρεῖς ἀπολέσας  
 παῖδας· τὸν μὲν γὰρ ἡ ἐχρίστα γαλῆ παρὰ τῇ τρώϊδι ἀπέ-  
 κτεινεν ἐξ ἐνέδρας· τὸν δὲ, δόλω οἱ ἔλυσται καὶ ἀπῆκε·  
 τῶν ἀνδρώπων, ἐν παρῶντι περὶ συλλαβόντες, ἀνέστην ὁμοίως  
 τὸν δὲ τρίτον, ὅς ὑπόλοιπος ἦν ἐνείκε καὶ τῷ πατρὶ. Φῶξ

Τοῦτον ἀπέπνιξεν φυσίγναθος, ἐς βυθὸν ἄξας.

Ἀλλ' ἄγού', ἐπλισόμεθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς, 120

Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.

Ταῦτ' εἰπὼν, ἐνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.

Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσεν Ἄρης, πολέμοιο μεμπλῶν·

Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκαν,

Ῥήξαντες κυάμους χλοερούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες, 125

Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες, καπέτρωζαν.

Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοστεφένων ἀπὸ βυρσῶν,

Οὓς, γαλέην δείραντες, ἐπισταχμένους ἐπόνησαν.

Ἀσπίς δ' ἦν λόγχου τὸ μετόμυχον· ἡ δὲ νύ λόγχη

Εὐμήκης βολήν, παγγήλκεον ἔργον Ἄρης. 130

Ἢ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ κροτάφοις καθύοιο.

Οὕτω μὲν μῦες ἔσταν ἐν ὄπλοις· ὧς δ' ἐνέστησαν

Βάτραχοι, ἐξανέβυσαν ἀρ' ὕδατος, ἐς δ' ἔλα χθόρον

Ἐλθόντες, βουλὴν ζύναγον πολέμοιο κακῆο.

Σκεπτομένων δ' αὐτῶν, πῶθεν ἢ σπᾶσις, ἢ τίς ὁ βρύλλος,

Κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρον σκεπτρὸν μετὰ χειρὶν, 135

Τυρογύρου υἱὸς μεγαλήτορος, Ἑμβασίχυτρος,

Ἀγγέλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπέ τε μῦθον·

Ὡ βάτραχοι, μῦες ὕμῃν ἀπειλήσαντες ἐπεμψαν.

Εἰπεῖν ὀπλιζέσθαι καὶ πεπλισμένους μάχεσθαι.

140

Εἶδον γὰρ κατ' ὕδαρ Ψυχάρπαγα, ὅνπερ ἔπεμψεν

Ἰμέτερος βασιλεὺς φυσίγναθος· ἀλλὰ μάχεσθε,

Οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γαγᾶτε.

Ὡς φηὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὐατα πάντων

Εἰσελθὼν ἐπὶ τοῖς φέρον βατράχων ἀποδείχθη.

145

Μεμφομένων δ' αὐτῶν, ἡ ψυχάρπαις εἶπεν ἀνιστός.

Ὡ φίλοι, οὐκ ἔστιν ἡμῶν μὲν, αὐτὸς καταβῆναι

Ὀλλύμινον πάντως δ' ἐπνίγη καίζων παρὰ λίανην.

αὐθις ἐξαπατήσας, ἀπέπνιξεν ἀπαγαγὼν ἐν τοῖς ὕδασι· τί οὖν ὑμῖν ἐκ τούτων δοκεῖ; πότερον ἀνέχεσθαι ὀρώντας ὄλον ἔθνος, προπηλακισθὲν τὸ ὑμέτερον, ἢ τὰ ὅπλα περιθιμένους, ἐπεξιέναι τῷ φόνῳ, δίκην, ὣν ἔδρασαν ἡμᾶς, ληφθένους; ἀ-  
ξίαν; ἐγὼ μὲν φημι.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος ἀκούσαντες οἱ μῦες, ἐπήνεσαν καὶ δὴ ᾗζαν εὐθὺς ἐξοπλίσασθαι ὑπὸ προστάτῃ αὐτῷ Ἄρει. ἐξῆκοντες τούτων κυάρχους, γλωφούς, οὓς αὐτοὶ νυκτὸς ὑπενδύοντες, κατέτρωζαν, κνημίδας τε εὖ ἀπὸ τούτων ἀσκήσαντες, ταῖς ἐκυτῶν περιέβηκαν κνήμαις· θώρακας δ' αὖ ἐποίησαν ἐκ θυρώων, καὶ ἄμεις ἐκρυμύζοντες, μάλιστα, γαλήνῃ περ ἐκδείραντες. ἀσπίδας δ' αὖ, τὰ τῶν λύχνων μεσώμεθα· λόγγας δέ, εὐμήκεις, θελόνας, ἔργον ὅλως Ἡρακλείτου περικεφαλαιῆς, δε, τὰ λέπυρα τῶν καρύων. Οἱ μὲν οὖν οὕτω παρσκευαζόντο πρὸς τὴν μάχην.

Οἱ δὲ βάτραχοι, εἰς ἑκάστην ταῦτα συνελόντες καὶ αὐτοὶ παρὰ ταῖς ὁρμαῖς εἰς ἕνα γῶρον, ἐβουλεύοντο περὶ τοῦ πολέμου· σκεπτομένων δ' αὐτῶν, καὶ τὴν αἰεὶν φιλοκρινουσύντων, ἔλθον Ἐρμίστιχυτος ὁ τοῦ Τροφίλου μετὰ κρυμίου, πάλαι μιν αὐτοῖς προαγγελὼν καὶ ὅτ' παρελθόν, ἔρη ταῦτα.

Ἐπεμψάν με, ὦ ἄνδρες βάτραχοι, οἱ μῦες, ἐροῦνθ' ὑμῖν ἐπλίσσασθαι τὴν ταχίστην, πλεονον προακρύπτουσα. Φυσίγναθος γὰρ ὁ ὑμέτερος βασιλεὺς, ἀπάτη ἀπαγαγὼν ἐς μέσην τὴν λίμνην Ψυχρὸπαγα, ἐφῆκεν αὐτὸν ὑποβόρῃσιν ἐν τοῖς ὕδασι, μὲν ἀδικήσαντα δοῦσθε τούτων τὸν πόλεμον, εἵτινες καὶ ἐν ἡμῖν εἶεν ἥρωες.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐπλήρωσαν ταῖς ἀποαῖς πρὸς τὴν λίμνην οἱ βάτραχοι μακρομένων δ' αὐτῶν τὰ γενόμενα, ἀναστὰς Φυσίγναθος ἔρη. Οὐδ' οὕτως, ὦ ἄνδρες, ταῦτ' ἔχει προαχθέντα· οὐ γὰρ ἐγὼγ' ἀνέλεον ἐκείνου, αὐδαμῶν ἀπολύμειον ἐώρακά περ· ἀλλ' αὐτὸς αὐτόθεν παίζων ἐν αἰγιαλοῖς,

Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι  
 Νῦν ἐμὲ μέμψονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε, βουλήν 150  
 Ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.

Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.  
 Σώματα κοσμήσαντες ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες  
 Ἄκροις πᾶρ χεῖλεσσιν, ὅπου κατὰκρυμνος ὁ χῶρος·  
 Ἰνίκα δ' ὀρμηθέντες, ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσιν, 155

Δραξόμενοι κορύθων, ὅστις σχεδὸν ἀντίος ἔλθοι,  
 Ἐ; λίμνην αὐτοῦς σὺν ἱκεῖναις εὐθὺς βάλλωμεν.  
 Οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,  
 Στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρώπαιον.

Ὡ; ἄρα φωνήσας ὅπλοις ἐνέδυσεν ἅπαντας. 160

Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνήμας, ὥς ἀμφοκέλευσαν,  
 Θώρηκα δ' εἶχον γλίστρων πλατέων ἀπὸ σεύτων,  
 Φύλλα δὲ τῶν κραμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἥσκησαν,  
 Ἐγχος δ' ὀξύσχοινος ἐκάστω μακρὸς ἀρήρει,  
 Καὶ κέρα κοχλίων λεπτῶν ἐκάλυπτε κάρηνα. 165

Φραξόμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθης ὑψηλῆσιν,  
 Σείοντες λόγχης, θυμοῦ δ' ἐμπληστο ἕκαστος.

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,  
 Καὶ πολέμου πλήθὺν δαΐδας, κρατεροὺς τε μαχητάς,  
 Πολλοὺς καὶ μεγάλους, ἧδ' ἔγχρα μακρὰ φέροντας, 170

Οἷος Κενταύρων στρατὸς ἔρχεται, ἧς Γιγάντων,  
 Ἰδὺ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἄρωγοί,  
 Ἢ μουσὶ τειρομένοις· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν.

ὦ θυγάτερ, μουσὶν ἧ ῥ' ἐπλεξήσουσα πορεύσῃ;  
 Καί γάρ σου κατὰ νῆον αἰεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,  
 Κνίσσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιαῶν. 175

Ὡ; ἄρ' ἔρη Κρονίδης· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

ἔργα βατράχων ἀπομιμούμενον, ἀπεπνίγη· οἱ δὲ, ἄδικοι καὶ θάσκαλοι ὄντες, εἰς ἐμὲ τὴν αἰτίαν ἀδίκως ἀνάγουσιν· ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς ἐκ κοινῆς θουλῆς κακῶς κακοὺς τοὺς ἀθεωτάτους αὐτοὺς ἐξολέσωμεν· Εἰ τοίνυν ταυθ' αἰρεῖσθε, ἐκείνως ἔμοιγε δοκεῖ ἄμεινον ἡμῖν εἶναι περιβέμενοι γὰρ πάντες τὰ ὄπλα, παραταττώμεθα ἐπὶ τῶν ὄχθων κατ' αὐτόγε τὸ χεῖλος, ὅπου μάλιστα εἴη ἀποτομώτατόν τε καὶ ἀπροσβατώτατον τοῖς ἐχθροῖς; ἡνίκα δ' ἂν ἐπίωσιν ἐφ' ἡμᾶς, λαβόμενοι αὐτῶν τῶν κορύθων, ὅς τις ἂν αὐτῶν πλησίον ἡμῶν γένηται, καθέλκωμεν αὐτὸν ἐπισύροντες κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν λίμνην· οὕτω γὰρ πολλοὺς αὐτῶν, ἀπείρως ἔχοντας ἀπονήχασθαι, ἀποπνίξαντες, τρύπαιον μυοκτόνον γήσομεν, χαίροντες.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἐνωπλίσαντο ἅπαντες, τάς τε κνήμας φύλλοις μαλάχῃς περικαλύψαντες, καὶ θώρακας ἐκ τεύτλων γλωφῶν κατασκευασάμενοι, καὶ ἀσπίδας ἐκ κρόμβης ἀσκήσαντες· τὰ δὲ δόρατ' αὐτοῖς ὀξύσχοινος παρέσχεεν ἐκάστῳ περιμήκης· αἱ δ' αὖ κόρυθες ἐκ λεπτοτάτῳ τετόρνυνται κοχλίων· ὥς οὖν ταυθ' οὕτω περιτραχάμενοι, ἔστησαν ἐν τάξει κατ' ἄκραν τὴν ὄχθην, ἐπαλλόν τε τὰ δόρατα, καὶ πᾶς τις ἐπὶ τὸν πόλεμον ἔρρωτο.

Τούτων δ' οὕτως ἔχόντων, Ζεὺς συγκαλέσας ἐν οὐρανῷ τοὺς θεοὺς, καὶ κοινώσας αὐτοῖς τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τοὺς τε μαχητὰς αὐτοὺς πολλοὺς καὶ κρατεροὺς ἐκατέρωθεν ὄντας, καὶ δόρατα οὐκ εὐκαταφρόνητα φέροντας, οἷός ἦν πρὶν μάλιστα ὁ στρατὸς τῶν Κενταύρων καὶ τῶν Γηγάντων, ἐπυρθάνετο αὐτῶν ὑπομειδίων, οἵτινες εἶον οἱ βουλούμενοι στήναι μεθ' ὑποτέρων ἐν τῇ μάχῃ· εἴτα στραφεῖς πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν, σύγ' ἔρη, ὦ τέκνον, πότερον ἔχεις ἐν νῷ; οὐ καταθήσῃ μουσὶν ἀρωγός; ὅρῳ γὰρ αὐτοὺς πολλὰ πολλάκις σκιρτώντας ἐν τῷ ναῦ σου, τῇ τε κνίσῃ, ὡς εἶπες, χαίροντας, καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐκ τῆς θυσίας ἐδῶσμά τι· ταῦτα μὲν οὕτως·

Ἀθηνᾶ δὲ πρὸς ταῦτα· ἔγωγε μὲν, ὦ πάτερ, μουσὶν αὖ



ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πώ ποτ' ἐγὼ μουσὶ τειρομένοισιν  
 ἔρχοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ μ' ἔοργαν,  
 180 Στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἶνεκ' ἐλαίου.  
 Τοῦτο δέ μου λίην ἔδανε φρένας, οἷά μ' ἔρεξαν.  
 Πέπλον μου κατέτρωζαν, ὃν ἐξύρηνα καμουῖσα  
 Ἐκ ῥοδάνης λεπτιῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνησα,  
 Τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἡπητής μοι ἐπέστη,  
 185 Καὶ πολύμε πράσσει τούτου χάριν ἐξώργισμαί.  
 [Καὶ πράσσει με τόκον· τὸ δὲ εἶχον ἀθανάτοισιν.]  
 Χρησαμένη γὰρ, ὕφηνα, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.  
 Ἄλλ' οὐδ' ὧς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐδεήσω.  
 Εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπηδοι· ἀλλὰ με πρόην  
 190 Ἐκ πολέμου ἀνιῶσαν, ἐπὶ λίην ἐκοπώθην,  
 Ὑπνου δευρομένην, οὐκ εἶχσαν θορυβοῦντες,  
 Οὐδ' ὀλίγον καμῦσαι· ἐγὼ δ' αὖπνος κατεκείμεν,  
 Τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσαν, ἕως ἐδύσησεν ἀλέκτωρ.  
 Ἄλλ' ἄγε, πυσώμεθα, θεοὶ, τούτοισιν ἀρήγειν,  
 195 Μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βίβει οἰζυέντι,  
 Μή τις καὶ λόγχῃσι τυπῇ θέμας, ἢ μαχαίρῃ.  
 Εἰσὶ γὰρ ἀγγέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι.  
 Πάντες δ' οὐρανόθεν τερπόμεθα δῆριν ὀρόντες.

ὦς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεπέθοντο θεοὶ ἄλλοι  
 Πάντες, ὅπως δ' ἀστέλλον ἀνέλας εἰς ἓνα χωρὸν.  
 200 [Καὶ δδ' ἦλθον κήρυκε, τέρας πολέμοιο φέροντε]  
 Καὶ τότε κώνωπες, μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,  
 Λεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κύπτον· οὐρανόθεν δὲ  
 Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακῶς.

Πρῶτος δ' Ὑψιδόας Λειγύχηρα οὔτασε δουρὶ,  
 205 ἔστατόν ἐν προμάχῳ, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἤπαρ·

ἂν ποτ' ἔλθοιμι πολλά με πεποιηκόσι βοηθός, κακὰ τὰ τε  
 γὰρ στέμματα τὰ μὲν ἐλυμνήναντο, καὶ τοὺς λύχνους οὐχ ἤττον,  
 ἐμπαγόντες τὸ ἔλαιον· οὐδέ με πάντων μάλιστα ἔδρακε· τὸν  
 γὰρ πέπλον, ὃν καμύσσα ἐκ κρήνης καὶ στήμονος λεπτοτά-  
 των ἀμροτέρων ἐξύρνα νύσσα, πολλὰς ἐν τούτῳ ἐποίη-  
 σαν ὀτάς· ὁ δὲ ἀέστῃς ἐπιστάς, πολὺ τι ἀπαιτεῖ πρὸς τὴν  
 ἐπισκευὴν, καὶ τούτου ὀργή με λαμβάνει· δάνειον γὰρ ποιη-  
 σμένη, ἐξύρνα· καὶ νῦν ἀπαιτουμένη τοὺς τόκους, οὐκ  
 ἔρυσσιν, παροργίζουμι· ἀλλ' οὐδ' ἄλλω· βατράχοις· ἂν αὖ-  
 θις ἔλθοιμι ἀρωγός· οὐδὲ γὰρ αὐτοὶ μέτρίον μοι παρέ-  
 χουσιν ἤθος, ἐάρεδον καὶ σκαιοί τινες ὄντες· πρόφην  
 γὰρ ἐκ πολέμου ἐπανοῦσσαν, καὶ ὕπνου ἐκ πολλοῦ δεομέ-  
 νην τοῦ πόνου, οὐκ εἴσχον με τούτου τυχεῖν, οὐδὲ γούν  
 καταμύσαι μέχρι πρὸς τὰς τῶν ἀλεκτριόνων ὥδας, καὶ περ  
 τὰς ἄλλα ἀπειρηκυῖαν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀνυπόστως ἀλγοῦ-  
 σαν, κουρίζοντές τε καὶ βακεκίζοντες· Ἀλλ' ἄγεθ' ὑμεῖς, ὦ  
 θεοὶ, μηδετέροις ἀρήγωμεν, ἵνα μή τις ὑμῶν τρωθῇ ἐν ἀγ-  
 χαμάχοις τοῖς ἀντεπεξιστάσιν ἀλλήλοις, καὶ μάλιστα τῆς μά-  
 χης συσταθὼν ἐσομένης· οὔτε γὰρ θεῶν ὑμῶν ὄντων, εὐ οἶδ'  
 ἐγὼ, εἴ τις ὑπαντήσῃ, φείσκειντ' ἂν ἐλεῖνοί γε· ἄμεινον οὖν  
 παρ' ἐμοὶ κριτῇ, πόρρωθεν ὄρῃν τὰ γιγνόμενα τερπομένους,  
 ἢ ἐγγύθεν ἀποκινδυνεύοντας.

Ταῦτα δ' εἰπούσης αὐτῆς, ἐπήριεταν πάντες· καὶ δὴ εἰς  
 ἐν ἀθήρῳ γενόμενοι, ἀνέμεινον τὴν μάχην ἰδεῖν· καὶ ἐν τοῦ-  
 τῳ ἐλθόντες μὲν οἱ κήρυκες, τὴν τοῦ πολέμου ἐμήνυσαν βῆ-  
 ξιν· οἱ δὲ κύνωπες, ἐπιμήκεις φέροντες σάλπιγγας, διεσάλ-  
 πιζον σμερδαλέον, παρακλειυόμενοι ἐμβάλεῖν ἐβῶμένῳ·  
 ὁ δ' αὖ Ζεὺς βροτήτας ἐξ οὐρανοῦ, ἀνέφην· τὸ τοῦ πολέμου  
 σημεῖον.

Πρῶτον τοίνυν ὕψιβόας βαλὼν ἐπὶ τὸν Λαίχνορα, ἐν πρῶ-  
 τῇ μύχῃ· ἐστῶτα, διήλασε μέσσην κατὰ τὸ ἤπαρ καὶ τὴν γασ-  
 τῆρα.

Καὶ δ' ἔπεσε πρηνής, ἀπαλὰς δ' ἰκόνισεν ἐθείρας.  
 [Δούπησεν δὲ πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.]  
 Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλεΐωνα,  
 Πῆξεν δ' ἐν στέρω στίβωρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα 210  
 Εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.  
 Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπερνε βελὸν κέαρ Ἐμβασίλυτρον  
 [Ἰκμιόδην δ' ἄλως εἶλε, καὶ ἤλασεν ὅττι σχροῖνον]  
 Ἄρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν.  
 Ἰρίπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη. 215  
 Λιμνόχαρις δ', ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,  
 Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοσιδεῖ τρώσεν ἐπιφθὰς  
 Λυγένα παρ μέσον· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.  
 Λειχήνωρ δ' αὐτοῦ τιτύσκετο δουρὶ φαινῷ,  
 Καὶ βάλεν, οὐδ' ἀνέμαρτε, καθ' ἥπαρ· ὡς δ' ἐνόησεν 220  
 Κραμβοφάγος, ὄχθησι βαθείης ἔμπεσε φεύγων·  
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς ἀπέληγε μάχης, ἀλλ' ἤλασεν αὐτόν·  
 Κάμπεσε δ', οὐδ' ἀνένευσεν· ἐδάπτειτο δ' αἵματι λίμνη.  
 Πορφυρέω, αὐτῇ δὲ παρ' ἡτόν' ἐξετανύσθη,  
 Χοροδῶσι λιπυρῆσι τ' ἐπ' ἀνέμῳ λαγόνεσσιν. 225  
 Τυροφάγον αὐτῇσιν ἐπ' ὄχθης ἐξενάριξεν.  
 Πτερογύρῳ δ' ἐσιδὼν Καλαμίνθιος, ἐς γῆσιν ἤλθεν,  
 Ἰλάτο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ρίψας.  
 Φιλτραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε ἀμύμων Βορβοροκίτης,  
 [Ἰδρύχαρις δὲ τ' ἔπερνε Πτερογύρῳ βασιλῆα, 230  
 Χορομαθῶ πλάξας κατὰ βρόγχματος· ἐγκέφαλος δὲ  
 ἔκ βινῶν ἔσταξε, πλάσσειτο δ' αἵματι γαῖα.  
 Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμουνα Βορβοροκίτην,  
 Ἐγγει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.  
 Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὶς ἔλκυσε Κνισσοδυώτατον, 234  
 Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.  
 Ψυχάρπαξ δ' ἤμυν' ἐτάρων πέρι τεθνηώτων,  
 Καὶ βάλε Πρασσοφάγον, μήπω γαίης ἐπιδάντα·  
 Πίπτει δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Ἀΐδός δε βαίθει.

στέρχ· ὁ δὲ πεσὼν, ἐνεπλήσθη τὸ γένειον κόνιος. Τρωγλο-  
δύτης δ' ἀκοντίσας μετ' αὐτὸν ἐς Πηλείωνα, ἐμπέπηχεν εἰς  
τὸ στῆθος τὸ ἔγχος· ὁ δὲ πεσὼν, ἀπεχρέμψατο εὐθὺς τὴν  
ψυχὴν ἐκ τοῦ στόματος· ἐκ δὲ τούτου Σευτλαῖος βαλὼν τῷ  
δορί, ἀπέκτεινεν Ἑμβασίχυτρον. Ἀρτοφάγος δ' αὖ ἀνείλε  
Πολύρῳνον, ἐλάσας διὰ τῆς γαστρὸς· ὁ δὲ δούπησεν πεσὼν,  
καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἀπέπη, καταλιπούσα νεκρὰ τὰ τοῦ σώ-  
ματος μέλη. Λιμνόχαρις δὲ, ὡς εἶδε Πολύρῳνον ἀπολλύ-  
μενον, λίθον ἄρας μυλοειδῆ, καὶ βαλὼν ῥωμαλέως, ἐπάτα-  
ξε Τρωγλοδύτην κατὰ μέσον τὸν αὐχένα· ὁ δὲ πεσὼν παρα-  
χρῆμα, κατέστρεψε. Λιμνόχαριν δ' αὖ Λειγῆνωρ βαλὼν τῷ  
δορί, διέτλασεν εἰς τὸ ἥπαρ. Κραμβοφάγος δὲ, φέβω συσ-  
χεύεις, διεφύγγανεν κατὰ τῶν ὀχθῶν· ἀλλ' οὐδ' ὥς ἔβη ἐγ-  
καταδύναί τοις ὕδασι· φίλος γὰρ ὁ ἐχθρὸς τῷ δορί, ἀνείλεν  
αὐτὸν παρ' αὐτῇ τῇ λίμνῃ· καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς ἐρυθρὸν ἦν  
τῷ καταρρέοντι ἐκ τοῦ τραχύματος αἵματι, παρὰ τὴν ἡϊόνα  
αὐτοῦ ἐκτάδην κειμένου· ἐκ δ' αὖ τούτου Λιμνήσιος ἀπέκτεινε  
Τυρογλύρον ἐπὶ τῶν ὀχθῶν. Καλαμίνθιος δὲ ἰδὼν Πτεροφά-  
γον, καὶ πτήξας, ἔρριψε τὴν ἀσπίδα, καὶ φυγὼν, ἤλατο  
εἰς τὴν λίμνην. Φιλτραῖον δὲ ἀπέκτεινεν ὁ ἥρως Βορ-  
βοροκοίτης. Ἰδρόχαρις δ' αὖ ἀπέκτεινε Πτεροφάγον τὸν  
βασιλέα, χειροπληθεῖ λίθῳ κατὰξας αὐτῷ τὸ κρανίον·  
ὁ δ' ἐγκέφαλος ἐσκαδίσθη ἄλλοτε ἄλλος· καὶ ἡ γῆ τῷ  
καταρρέοντι αἵματι ἐφρονίσσεται· μετὰ δὲ τοῦτον Λειγο-  
πύναξ ἀνείλε Βορβοροκοίτην, ὁμόσε τῷ δορί ἐπαΐξας· Πρα-  
σοράγος δὲ Κνισοδιώκτου λαβόμενος τοῦ πύθους, κατέ-  
συρεν αὐτὸν κατὰ τῶν ὀχθῶν, καὶ συγκυκατaspάσας αὐτὸν εἰς  
τὸ ὕδωρ, ἀπέπνιξε· Πιγάρπας δὲ τιμωρὸς ἐκείνου γενόμενος  
βουλούμενος, ἐβόλε Πρασοράγον κατὰ τῆς γαστρὸς, καὶ ἀ-

Ηγλοδάτης δ' ἐσιδὼν, πολλὰ δράκῃ μέλει ἐπ' αὐτὸν, 240  
 Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξαιτύρου παρὰ μικρὸν  
 Θυρόβη δ' ἄρα κεινός, ἔλδον δέ τε χειρὶ παχείῃ  
 Κεῖμενον ἐν ποδίῳ λίθον ὄδοντον, ἄλγος ἀρούρης,  
 Τῷ βάλε Ηγλοδάτην ὑπὸ γούνατι· πᾶσα δ' ἐκλάσθη 245  
 Κνήμη δεξιτερῇ, πέσε δ' ὕπτως ἐν κονίῃσιν.  
 Κραυγασίδης δ' ἦενος, καὶ αἷτις βαίνειν ἐπ' αὐτὸν·  
 Τόφῃ δέ μιν μέσσην κατὰ γαστέρα· πᾶς δὲ οἱ εἶσω  
 Ὀξύσχοιτος ἔδυσε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα  
 ἔγκας ἐρελκομένην ὑπὸ δούρατι χειρὶ παχείῃ. 250  
 Σιτοράγος δ', ὡς εἶδεν ἐπ' ὄρθρῃσιν ποταμῶν,  
 Σαχάων, ἐκ πολέμου ἀνιγχετο, τείρετο δ' αἰνῶς·  
 Ἥλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπποις φύγοι αἰπὺν ὀλέθρον.  
 Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φουσίγναθον ἐς ποδὺς ἄκρον.  
 Ἥλα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἤλατο φεύγων. 255  
 Πρασσαῖος δ', ὡς εἶδεν ἐνθ' ἡμίπνοον προπεσόντα,  
 Ἥλκε διὰ προμάχων, καὶ ἀκύντισεν ὀξεί πρήνῳ·  
 Οὐδ' ἐβήσε σάκος, σγέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκροῇ.  
 Τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον  
 Λῆος Ὀριγανίων, μιμούμενος αὐτὸν Ἄρκη, 260  
 Ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν κατ' ὄμιλον·  
 Ἐμμεσαν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ', ὡς ἶδεν, οὐχ ὑπέρμενον  
 Πρώτος κρατεροῦς, κατέδυ δ' ὑπὸ βένθεσι λίμνης.  
 Ἦν δέ τις εἰνὶ μέσσει νέος παῖς, ἔσχατος ἄλλων,  
 Λαγγέμαχος, φίλος οἷς ἀμύμονος Ἀρτοπίδατος,  
 Ὀρμαῖος, αὐτὸν Ἄρκη φάνειν, κρατεροῦς Μεριδάρπαϊ. 265  
 Ὃς μόνος εἰνὶ μέσσει ἀριστέστατος μάχῃσιν·  
 Στῆ δὲ παρὰ λίμνην γαυρόμενος, οἷος ἀπ' ἄλλων.  
 Στεῖρα δὲ πορθέσθαι βατράχων γένος ἀνιμασίον.  
 Καὶ νόκον ἐξετέλεσεν· ἐπὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν, 270  
 Εἰ μὴ ἄρ' ὄξυ νόκον πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.  
 Καὶ τότε ἀπολλυμένων βατράχων ὦπαιτε Κρονίων,  
 Κνήσας δὲ κάρη, τοῖσιν ἐβλήξατο φωτὴν·  
 Ὡ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι.  
 Οὐ μικρὸν μ' ἐκπλήξει Μεριδάρπαξ κατὰ λίμνην

πέφτανε· Πηλοδάτης δὲ τοῦτ' ἰδὼν, ἀνελόμενος τοῦ Πηλοῦ  
 πληθύνει δρεκί, ἔβαλεν αὐτῷ κατὰ τοῦ προσώπου, καὶ  
 μικροῦ ἐξετύρωσεν· ὀργισθεὶς δ' ἐπὶ τούτῳ Ψυχάρπαξ, ἄρας  
 λίθον παμμεγέθη κείμενον ἐν τῷ μέσῳ ὄχθης ἀνύρας, καὶ  
 βαλὼν ἐπὶ Πηλοδάτην, συνέλλασεν αὐτῷ τὴν δεξιάν τῶν  
 κνημῶν, κῆπεσεν ἐν τῇ κόνει, μέγας μεγαλωστί ἐκταθείς·  
 Κρυυγασίδης δὲ ἰδὼν τοῦτο, ἤϊξεν ἐπὶ τὸν Ψυχάρπαγα,  
 καὶ βαλὼν τῷ δορί ἐκ βραχίονος στιβαροῦ κατὰ μέσην γα-  
 στήρα, συναπέσπασε τῷ ὄφρυσχύνῳ καὶ τῶν ἐγκέτων τὰ  
 πλεῖστα· ὁ δὲ Σιτοράγος, τραυματίας ἤδη γεγεννημένος,  
 ὡς εἶδε ταῦτ' ἐπὶ τῆς ὄχθης γινόμενα, ὑποσκάζων, ἀνεχώρει  
 ἀπὸ τῆς μάχης, ἀρορήτοις ἀληγυδίαι καταδυνώμενος· καὶ  
 ἔλατο εἰς τὴν παρκαυμένην τάρρον, τὸν ἐπικείμενον κίν-  
 δυνον ἀποφεύγων. Τρωζάρτης δ' αὖθις ἐπὶ Φυσίγναθον βα-  
 λὼν, ἔτρωσε κατ' ἄκρον τὸν πόδα· ὁ δὲ κατέδυ εὐθὺς εἰς  
 τὴν λίμνην ἀλγῶν· Τρωζάρτης δ' ἰδὼν αὐτὸν ἀναπνέοντα  
 ἔτι, ἔποιεν ὡς ἀποκτενῶν· ἀλλ' ὁ Πρασαῖος ἀνταπεξίων διὰ  
 τῶν προμάχων, ἠκόντισε μὲν ἐπ' ἐκείνον, εἰς μάτην δέ· ἡ  
 γὰρ λόγχη, μὴ δυναμένη διαβῆναι τὸ σάκος, ἐξέπεσεν· ὁ δὲ  
 ὀργισθεὶς αὖθις ἔβαλεν ἐκείνον εἰς τὴν περικεφαλαίαν, αὐ-  
 τὸν μισούμενος Ἄρην· ἦν γὰρ μόνος ἄριστος ἐν βατράχοις·  
 ἀλλ' ὡς εἶδεν πολλοὺς ἄμα ἐπ' αὐτὸν ἐπύοντας ἤρωας κερ-  
 τεροὺς, ἀναχωρήσας κατέδυ εἰς τὴν λίμνην.

Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων, Μεριδάρπαξ, ἀνὴρ διαπρέπων  
 ἐν νέοις, κατερικὴς τε καὶ ἀνυπόστατος δοκῶν εἶναι, παῖς  
 Ἀρτεμιδίου, ἄριστος ἀπάντων μυῶν, καὶ ἐν ἀγῶσιν ἀκα-  
 ταμάχτος, οὕτως στὰς καταμόνας παρὰ τῇ λίμνῃ, καὶ  
 ὕψελθ' ὑψιρυσόμενος πῶ τρυχίλῳ, ὄρωται τὸ τῶν βατρά-  
 χων γένος· παντῆπασιν ἐξολεῖν· καὶ δὴ ἐπέθηκεν ἄν καὶ τὴν  
 πρᾶξιν συνοδῶ τῇ ὁρμῇ, εἰ μὴ Ζεὺς ἀνυσεν, προσδὼν διο-  
 κώλυσε, κηδόμενος τῶν βατράχων· ὁρῶν γὰρ τὸ δεινόν, ὅτι  
 ἔμελλε χωρήσειν, κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἔρη ταῦτα· ὃ  
 πέποιε τί τοῦτ' ἔρω αὐτοῖς ὀφθαλμοῖς; οὐ γὰρ μικρὸν ἔστι  
 στήσμε Μεριδάρπαξ ἐκείνοσιν, ἐξομνέων· ὡς μάλιστα κατέδυ.

- Ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα 275  
 Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἥε καὶ Ἄρην,  
 Οἷ μιν ἀποσγήσουσι μάχης, κρατερόν περ ἐόντα.  
 ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ.  
 Οὐτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένοσ, οὔτε γ' Ἄρης;  
 Ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγόμεν αἶψ' ὄλεθρον. 280  
 Ἀλλ' ἄγε, πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὄπλον  
 Κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὄβριμοςεργόν,  
 Ὡ Τιτᾶνας ἔπερνες, ἀρίστους ἔσχα πάντων,  
 Ὡ ποτὲ καὶ Καπνῆα κατέκτανες, ὄβριμον ἄνδρα,  
 Ἐγκέλαδόν τ' ἐπίδησας, ἰδὲ ἄγρια φθλιν Γυγάντων, 285  
 Κινείσθω· οὕτω γὰρ ἀλώσεται, ὅστις ἄριστος.  
 ὣς ἄρ' ἔφη· Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν.  
 Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπου,  
 Λυτὰρ ἔπειτα κεραυνόν, δειμαλέον Διὸς ὄπλον,  
 Ἦκ' ἐπιδινήσας, ὃ δ' ἄρ' ἔπατο χειρὸς ἄνακτος. 290  
 Πάντας μὲν β' ἐφρόβησεν βαλὼν βατράχους τε, μύχας τε.  
 Ἀλλ' οὐδ' ὧς ἀπέλγηε μυῶν σφατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον  
 Ἰετο ποθήσειν βατράχων γένος αἰχμητῶν,  
 Εἰ μὴ ἀπ' Οὐλύμπου βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων,  
 Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγὸς εὐρύς ἐποιψεν. 295  
 Ἦλθον δ' ἐξαπίνης νωτᾶκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,  
 Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστροφαι, ὀστρακώδεσσαι,  
 Ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,  
 Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ σέρνων ἐσορῶντες,  
 Ὀκτάποδες, δικάκηννοι, ἀχειρίες, οἳ δὲ καλεῖται 300  
 Καρκίνοι, οἳ ῥα μυῶν οὐράς στομάτεσσιν ἐκοπτον,  
 Ἦνδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμπτοντο δὲ λόγχαι.  
 Τοὺς καὶ ὑπέδδειςαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ἔτ' ἔμειναν,  
 Ἐς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύσετο δ' ἥλιος ἤδη,  
 Καὶ πολέμου τελευτὴ μονοήμερος ἐξτελέσθη. 305

ταύτων ἐμβαλεῖν ἐς τοὺς μῦθας· ἀλλ' ἄγεθ' ὧς τάχιστα πέμ-  
πωμεν Ἀθηναῖν καὶ Ἄρην μάλιστα τούτους ἀμφοτέρους, ὧς εἰ-  
δότες ἑτεραλκείας τὰς μάχας ποιεῖν, ἵν' ἐπίσχωσιν ἐκεῖνον  
τῆς προσβολῆς, καίπερ τοιοῦτον ὄντα. Ταῦτα μὲν ὁ Ζεὺς.

Ἄρης δὲ ἀπήξιόν, μηδεμίαν φάτικον εἶναι ἰσχὺν μήτε  
τὴν τῆς Ἀθηνᾶς, μήτε Ἄρεως ἱκανὴν ἐπαμύναναι βατράχοις,  
εἰ μὴ σύμπαντες ὁμοθυμαδὸν κατελθόντες, ἀρωγοῦμεν αὐτοῖς.  
ἢ σὺγ', ὦ Ζεῦ, ἄρης τοῖς μυσὶ τὸ ὄπλον τὸ μέγα καὶ ἰσχυρὸν  
τὸ σκυτοῦ, τὸ Τιτανόκτόνον, καὶ ὀβριμοεργόν· ἢ ποτε καὶ Κα-  
πανία τὴν ἄριστον, καὶ Ἐγκέλαδον, τοὺς τε Τιτάνας καὶ τῆλ-  
λα ἄγρια φύλα τῶν Γιγάντων καττηγωνίσω· καὶ τοῦθ' ἱκανὸν  
αὐτοῖς ἔσται.

Ταῦτα δ' αὐτοῦ εἰπόντος, ἔροντήσας ὁ Ζεὺς, καὶ τὸν  
οὐρανὸν ἐλελίξας, ἔβαλεν ἐπ' αὐτοὺς ψυλόντα κεραυνόν· ἢ  
κατεψύθησεν ἀμφοτέρους· ἀλλ' ὁ τῶν μυῶν στρατὸς, οὗ δ'  
οὕτως ἀπείχετο μάχης· ἀλλὰ καὶ μαλλόντι ἔβρωτο,  
παντάπασι τὸ τῶν βατράχων γένος προθυμούμενος ἐξελεῖν·  
ὃ καὶ ἐγένετ' ἄν, εἰ μὴ Ζεὺς οὐρανόθεν ἐλεήσας, ἐπεμψεν  
ἐπηκούρους αὐτοῖς ἄλλους ἄλλοθεν, μυρί' ὅσα γένη, νωτᾶκ-  
μονας, ἀγκυλογῆλας, λοξοβάτας, στεβίλους, ψαλιδοστόμους,  
ὀστρακοδέρμους, ὀστορυῖς, πλατυνώτους, ἀποστήλουντας  
ἐν ὅμοις, θλαιστοὺς, χειροτένοντας, ἀπὸ στένων ὀρῶντας,  
ὀκτάποδας, δικαρήνους, ἀχειρεῖς, οἳ καλοῦνται καρκῖνοι· οἳ  
τὰς τῶν μυῶν οὐρὰς ἔταμον τοῖς στόμασιν, ὧς δ' αὐτως καὶ  
πύδας καὶ χεῖρας· αἱ δὲ λόγχαι προσβάλλουσαι αὐτοῖς,  
ἀνεγάρμποντο· διὸ ὑποδειλιάσαντες πρὸς ταυτὴν οἱ μῆδεις, ἐπρά-  
πησαν εἰς φυγὴν· καὶν τούτων ἐλθούσα ἡ νύξ, τέλος μονοκί-  
μερον ἐπέθηκε τῷ πολέμῳ.





# ΥΜΝΟΙ ΗΤΟΙ ΗΡΟΟΙΜΙΑ

Α.

*Εἰς Ἀπόλλωνα.*

ΜΝΗΣΟΜΑΙ, οὐδὲ λάλωμαι Ἀπόλλωνος ἐκέστω,  
 Ὄντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα·  
 Καὶ ῥά τ' ἀναΐσσουσιν, ἐπισχεδὸν ἐρχομένοι,  
 Πάντες ἄφ' ἐδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.  
 Λητῷ δ' οἷη μέμνε παρὰ Διὶ τερπικεραχύνῳ, 5  
 Ἢ ῥα βιὸν τ' ἀχάλασσε, καὶ ἐκλήϊσσε φαρέτρην·  
 Καί σι ἀπ' ἰρθίμων ὤμων χεῖρεσσιν ἐλοῦσα  
 Τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατὴρ ἐῖτο  
 Πασσάλου ἐκ χρυσεῦ· τὸν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγουσα.  
 Τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατήρ, δέπαϊ χρυσεῖῳ 10  
 Δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι  
 ἔγθηα καθίζουσιν· χαίρει δὲ τε πότνια Λητῷ,  
 Οὔνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.

Χαῖρε, μάκαρ' ὦ Λητοῖ, ἐπαὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,  
 Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν, 15  
 Τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Δῆλῳ,  
 Κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,  
 Ἀγχοτάτῳ φρένικος, ἐπ' Ἰνώποιο βεβήροισ.

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω, πάντως εὐνυμον εόντα;  
 Πάντη γάρ τοι, Φοῖβε, νόμοι βεβλήταται ᾧδ' ἔς, 20  
 Ἥμιν ἂν' ἡπειρον πορπιτρόφον, ἥδ' ἂν ἄνὰ νήσους.  
 Παῖσαι δὲ σκοπιαὶ τοι ἄδον καὶ πρόωνες ἄκροι  
 Ἰψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλλαδε προρέοντες,  
 Ἀκταὶ τ' εἰς ἄλλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.  
 Ἰί ὧς σε πρῶτον Λητῶ τέκε, χάριμα βροτοῖσιν, 25  
 Κλυθεῖσα πρὸς Κύνθου ὄρος κραναῇ ἐνὶ νήσῳ,  
 Δήλῳ ἐν ἀμυγρῷτῃ; ἐκάτερθε δὲ κῦμα κελαϊνὸν  
 Ἐξήκει χέρσονδε λιγυπνύοις ἀνέμοισιν.  
 ἔνθεν ἀπορνύμενος, πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσεις,  
 Ὅσους Κρήτη τ' ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηναῶν, 30  
 Νῆσός τ' Αἰγίνη, ναυσικλείει τ' Εὐβοίᾳ,  
 Αἰγαί τ', Παιρραδαί τε, καὶ ἀργυράη Πειραιήσας,  
 Θρηάκιος τ' Ἀθῶως, καὶ Πηλίου ἄκρα κάρηνα,  
 Θρηάκῃ τε Σάμος, Ἰδης τ' ὄρεα σκυίεντα,  
 Σκυῖος καὶ Φώκαια καὶ Λύτοκάνης ὄρος αἰπὺ, 35  
 Ἰμβρος τ' εὐκτιμένη καὶ Ἀῆμος ἀμιγθαλόεσσα,  
 Λέσβος τ' ἡγαθέη, Μάκαρος ἔδος Αἰωλίωνος,  
 Καὶ Χίος, ἥ νήσων λιπρωτάτη εἶν ἀλλ' ἑῖται,  
 Παιπαλόεις τε Μίμας, καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,  
 Καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα καὶ Αἰταγέης ὄρος αἰπὺ, 40  
 Καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,  
 Μίλητός τε, Κόως τε, πόλιν Μερόπων ἀνθρώπων,  
 Καὶ Κνίδος αἰπεινὴ καὶ Κάρπαθος ἡνεμέεσσα,  
 Νάξος τ', ἥδ' Ἐπάρος, Ἰχναῖά τε δειντρήεσσα·  
 Τόσσον ἐπ' ᾧδίνουσα Ἐκκρόλον ἔτατο Λητῶ,  
 Εἴ τίς σι γαίῳν υἱεῖ θέλοι οἰκίᾳ θέσθαι.  
 Αἰ δὲ μᾶλ' ἐτρώμεον, καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη  
 φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιστέρη περ εἰῶσα·

Πρίν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Δηλοῦ ἔβητατο πότνια Λητώ,  
Καί μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 50

Δῆλ', ἧ γάρ κ' ἐθέλοις ἔδος ἔμμεναι υἱὸς ἑμοῖο,  
Φοῖβου Ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πύονα νηόν;  
Ἄλλος δ' οὐτις σείδ' ποθ' ἄψεται, οὐδέ σε τίσει,  
Οὐδ' εὖβουν σε ἔσεσθαι ὄτλημι, οὐτ' εὖμηλον,  
Οὐδέ τρύγην οἴσεις, οὐτ' ἄρ' φυτὰ μυρία φύσεις. 55  
Λι δέ κ' Ἀπόλλωνος ἐκάρργου νηὸν ἔχῃσθαι,  
Ἀνθρωποί τοι πάντες ἀγινήσουσ' ἐκαστόμους,  
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι· κνίσσῃ δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ  
Δηρὸν, ἄναξ, εἰ βύσκοις, θεοὶ κέ σ' ἔχουσιν  
Χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης· ἐπεὶ οὐ τοι πῖαρ ὕπ' οὐδας. 60

ὣς φάτο· χαῖρε δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσηύδα·  
Λητοῖ, κυδίστη θυγάτηρ μέγαλοιο Κεῖοιο,  
Ἀσπασίη μιν ἔγωγε γονὴν ἐκάτοιο ἄνακτος  
Δεξαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι Δυστηχῆς  
Ἀνδράσιν· ὧδε δέ κεν περιτιμήσσω γενήμην. 65  
Ἀλλὰ τόδε τρομέω, Λητοῖ, ἔπος, οὐδέ σε κεύσω·  
Λίην γάρ τινά φησιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα  
ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανευσέμεν ἀθανάτοισιν  
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.  
Τῷ ῥ' αἰνῶς δειδοίκα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 70  
Μὴ, ὅπότ' ἂν τὸ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο,  
Νῆσον ἀτιμήσας, ἐπειτὰ κραναήπεδός εἰμι,  
Πησσὶ καταστρέψας, ὥσῃ ἄλως ἐν πελάγεσσιν.  
Ἐνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῶμα κατὰ κρατὸς ἄλις αἰεὶ  
Κλύσσει· ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀρίζεται, ἧ κεν ἄλλ' αἰεὶ 75  
Τεύχῃσθαι νηὸν τε καὶ ἄλσος δενδρήεντα·  
Πουλύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμῃς φῶκαί τε μέλαιναί·  
Οἰκίαι ποιεῖσονται ἀκηδέα γλήττι λαῶν.

Ἄλλ' εἴ μοι τλῆξῃς γε, θεῶν, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,  
 Ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικλλέα νηὶν  
 Ἕμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα  
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· ἐπειὴ πολυώνυμός ἐστιν.

80

Ὡς ἄρ' ἔφη· Λητὼ δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ὀμοσεν·  
 Ἰστω νῦν τάδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὕπερθεν,  
 Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅστε μέγιστος  
 Ὄρκος, δεινότητός τε πέλει μακάρεσσιν ἑοῶσιν,  
 Ἢ μὴν Φοίβου τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰεὶ  
 Βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σέ γ' ἔξωχα πάντων.

85

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὀμοσέν τε, τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,  
 Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γονῇ ἐκάτοιο ἄνγκτε·  
 Λητὼ δ' ἐννηϊμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἄλπτοις  
 Ὠδίνεσσι πέπκρτο· θεαὶ δ' ἔσαν ἐνδοθι πᾶσαι,  
 Ὅσσαι ἄρισταί ἔασι, Διώνη τε, Πείη τε,  
 Ἰγναίη τε Θέμις καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,  
 Ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης.  
 [Ἦστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.]  
 Μοῦνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια·  
 Ἦστο γὰρ ἄκρω Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσεόισι νέφεσσι,  
 Ἥρης φραδομένη λευκωλένου, ἥ μιν ἔρυκεν  
 Ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' υἱὸν ἀμύμονά τε, κρατερὸν τε  
 Λητὼ τέξασθαι καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.

90

95

100

Αἱ δ' Ἴριν προὔπεμψαν εὐκτιμένης ἀπὸ νήσου,  
 Ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν δομον,  
 Χρυσείοισι λίνοισιν ἐσμένον, ἐννεάπηχυν·  
 Νόσφιν δ' ἥνωγον καλέειν λευκωλένου Ἥρης,  
 Μὴ μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀπαστρέφειν ἰούσαν.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τὸ γ' ἄκουσε πρῶτ' ἡνίοχος Ὠκεῖς Ἴρις,  
 Βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ δεικνύουσα πᾶν τὸ μεσηγυρ-

10

- Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' Ἴκανε θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον,  
 Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάρου θύραζε 110  
 Ἐκπροκαλεσσομένη, ἔπεκ πετρόεντα προσήυδα,  
 Πάντα μάλ', ὥς ἐπέτελλον Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·  
 Τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν.  
 Βὰν δὲ ποσὶ, τρήρωσι πελαιάσιν Ἴθμαθ' ὁμοῦχι.  
 Εὔτ' ἐπὶ Ἀήλου ἔδαινα μογοστόκος Εἰλείθυια, 115  
 Τὴν τότε δὴ τίλως εἶλε, μενόνησεν δὲ τεκέσθαι.  
 Ἀμφὶ δὲ φρίνικι βάλαι πήγχει, γούνα δ' ἔρεισεν  
 Λαοφῶνι μαλακῶ· μήθεισσι δὲ γὰρ ὑπένεσθην·  
 Ἐκ δ' ἔθορε πρὸ φώωσθε· θεὰ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.  
 Ἐνθάτ' ἔτι, ἥτις φοῖβε, θεὰ λόον ὕδατι καλῶ 120  
 Ἀγνώστ' καὶ κήχερ'· σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῶ,  
 Λαοπῶ, νηχετῶ· πέρι δὲ χρύσειν στρόφον ἤκαν·  
 Οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσόορα θήσατο μήτηρ,  
 Ἀλλά' Ἄθμις· νέκταρ τε καὶ ἄμβροσίνην ἐρατεινήν  
 Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο· χαῖρε δὲ Λητώ, 125  
 Οὐνεκ' ἤτοξ' ὀρόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ, φοῖβε, κατέβρωσ' ἄμβροτον εἶδαρ,  
 Οὐ σέγ' ἔπειτ' ἵσχον χρύσει στροφόροι ἀσπαίροντα,  
 Οὐδ' ἔτι δεσμάτ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.  
 Αὐτίκα δ' Ἀθανάτῃσι μετ' ἡὔδα φοῖβος Ἀπόλλων· 130  
 Εἴη μιν κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τῶν,·  
 Χρήσω δ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλὴν.  
 Ὡ; εἰπὼν, ἐβίβασκεν ἐπὶ χθονὸς εὐρυδείης  
 φοῖβο, ἄκερσεκόμης, ἐκκηθόλος· αἱ δ' ἄρα πᾶσαι  
 Θάμβρον ἀθάναται· χρυσῶ δ' ἄρα Δῆλο; ἅπασα 135  
 Βεβόηται, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην·  
 Γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἶλετο οἰκίαν θέσθαι  
 Νήσων ἠπείρου τε, φίλησσι δὲ κηρύθ' ἄλλων

Ἰνθησ', ὥς ὅτε ρίον οὖρεος ἄνθεσιν ὕλης.

Αὐτὸς δ', ἀργυρότοξε, ἄναξ, ἑκατηβόλλ' Ἀπολλων· 140

Ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθου ἱβήσαο παῖπαλόεντος,

Ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε, καὶ ἀνέρας ἡλάσκαζες.

Πολλοὶ τοι νηοὶ τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα,

Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι, καὶ πρόωνες ἄκροι

Ἰψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλαδε προρέοντες. 145

Ἀλλὰ σὺ Δήλω, Φοῖβε, μάλιστα' ἐπιτέρπειαι ἦτορ'

Ἐνθα τοι ἐλκερίτῳνες ἰόνες ἡγερέθονται,

Σὺν σφοῖσιν τεκέεσσι καὶ αἰδοίης ἀλόχοισιν.

Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῶ καὶ αἰοιδῇ

Μνησήμενοι τέρπουσιν, ὅτ' ἂν στήσωνται ἀγῶνα 150

φαιή κ' ἀθανάτους καὶ ἀγήρωις ἔμμεναι αἰεὶ.

Ὡς τότ' ἐπαντιάζει, ὅτ' ἰόνες ἀθρόοι εἶεν.

Πάντων γὰρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψεται δὲ θυμὸν

Ἄνδρας τ' εἰστρούων, καλλιζώνους τε γυναῖκας,

Ἡῆάς τ' ὠκείας, ἡδ' αὐτῶν κτήματα πολλά. 155

Πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα, οὐ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται,

Κοῦραι Δηλιάδες, ἑκατηβελέταο θεράπνχι.

Αἵ τ' ἐπεὶ ἄρ' πρῶτον μὲν Ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,

Αὐτίς δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμιν ἱγέαιραν

Μνησάμεναι, ἀνδρῶν τε παλαιῶν, ἡδὲ γυναικῶν 160

Ἕμνον αἰδούσιν, θέλγουσι δὲ φῶλ' ἀνθρώπων.

Πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ κρεμβαλιαστὺν

Μιμείσθ' ἴσασιν· φαίη δὲ κεν αὐτὸς ἕκαστος

Φυέγγεσθ'· οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρεν αἰοιδή.

Ἀλλ' ἄγεθ', ἰλήκει μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ζῆν, 165

Χαίρετε δ' ὑμεῖς· πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθεν

Μνησασθ', ὅππότε κέν τις ἐπιγυρόντων ἀνθρώπων

Ἐνθάδ' ἀνείρηται ζεῖνος ταλαπεῖριος ἐλθών.

ὦ κοῦραι, τίς δ' ὕμιν ἀνὴρ ἡδιστος ἀοιδῶν  
 ἔνθαδ' ἐπωλεῖται, καὶ τέω τέρπεσθε μάλιστα;  
 ὕμεις δ' αὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθ' εὐφήμους·  
 τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνι παιπαλοέσσῃ·  
 τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.  
 ἡμεῖς δ' ὑμέτερον κλέος οἴσομεν, ὅσσον ἐπ' αἶαν  
 ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὐναεταώσας.  
 οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.  
 αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἐκκηβύλον Ἀπόλλωνα  
 ἱμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἡΰκομος τέκε Λητώ.

170

175

## Εἰς Ἀπόλλωνα Πύθειον.

ὦ ἄνα, καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινὴν  
 καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν ἱμερόεσσαν·  
 αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιον περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.  
 εἴσι δὲ φορμιζῶν Λητοῦς ἐρικυδέως υἱὸς  
 φέρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς πυθὼν πετρήεσσαν  
 ἄμβροτα εἴματα ἔχων, τεθωμένον· τοῖο δὲ φόρμιγγος  
 χρυσέου ὑπὸ πλήκτρον καναχὴν ἔχει ἱμερόεσσαν.  
 ἔνθεν δὲ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονὸς, ὥστε νόημα,  
 εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὁμήγουριν ἄλλων·  
 αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ἀοιδή.  
 μοῦσαι μὲν θ' ἄρα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,  
 ἱμνεῦσιν ἔα θεῶν δῶρα ἄμβροτα, ἧδ' ἀνθρώπων  
 Τλημοσύνας, ὅς' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν  
 ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται  
 εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.  
 αὐτὰρ ἐϋπλόκαμοι Χάριτες καὶ ὕρρυνες Ὠραι.

5

10

(152)



Ἀρμονίη θ' ἴβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη.  
 Ὄχευντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι  
 Τῆσι μὲν οὗτ' αἰσχυρὴ μεταμέλπεται, οὗτ' ἐλάχεια,  
 Ἀλλὰ μάλα μεγάλῃ τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγῆτη, 20  
 Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.  
 Ἐν δ' αὖ τῆσιν Ἄρης καὶ εὐσκόπος Ἀργεϊφόντης  
 Παίζουσ'· αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγγιθαρίζει,  
 Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἶγλη δέ μιν ἀμφιφαίνει,  
 Μαρμαρυχαὶ τε ποδῶν καὶ εὐκλῶστοιο χιτῶνος. 25  
 Οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορώοντες,  
 Λητῷ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητίετα Ζεὺς,  
 Ὡς φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήτω, πάντως· εὐννον ἑόντα;  
 Ἦέ σ' ἐνὶ μνηστῆρσιν αἰεῖδω καὶ φιλότῃ, 30  
 Ὅπποσ' ἀνώμενος ἔκεις Ἀτλαντίδα κούρην,  
 Ἴσχυ' ἄμ' ἀντιθέω, Ἐλατιονίδῃ εὐίπῳ;  
 Ἢ ἄμ' αὖ Φόρβαντι, Τριόπου γένει, ἢ ἄμ' Ἐρεχθεῖ,  
 Ἢ ἄμ' αὖ Λευκίπῳ καὶ Λευκίπποιο δάμασι  
 Πεζῶς, ὃ δ' ἵπποισιν· οὐ μὲν Τριόπος γ' ἐνέλειπεν 35  
 Ἢ ὥς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισιν  
 Ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης, ἐκατηβόλ' Ἀπολλων;  
 Πιερίην μὲν πρῶτον ἀπ' Οἰλύμποιο κατήλθες·

Λέκτον τ' Ἠμαθίην τε παρῆστιγες, ἡδ' Ἐνιῆνας,  
 Καὶ διὰ Πεῖραιεύους· τάχα δ' εἰς Ἰαωλκὸν ἴκανες, 40  
 Κηναίου τ' ἐπέβης νηυσικλειτῆς Εὐβοίης.  
 Στῆς δ' ἐπὶ Ἀηλάντῳ πεδίῳ· τό τοι οὐχ ἄρ' αὖ θυμῷ  
 Τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσος δενδρεμένην.  
 Ἰνθεν δ' Εὐριπον διαβὰς, ἐκατηβόλ' Ἀπολλων.  
 Βῆς ἀν' ὄρος Ἰάθιον, γλωφρόν· τάχα δ' ἴξες ἀπ' αὐτοῦ, 45  
 Ἢς Μυκαλὸν ἰὼν καὶ Τευμησὸν λεγεομένην·

- Θήβης δ' εἰσφρίκωνες ἔδος κατακείμενον ὕλη·  
 Οὐ γὰρ πῶ τις ἔναιε θροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ,  
 Οὐδ' ἄρα πῶ τότε γ' ἦσαν ἀταρπητοί, εὐδὲ κέλευθοι  
 Θήβης· ἀλλ' ἐπεδὶν πυρρηρόρον, ἀλλ' ἔγεν ὕλη. 50  
 ἔνθεν δὲ προτέρω ἔλεις, ἐκάτηδ' Ἄπολλων·  
 Ὀγγηστὸν δ' Ἴξος, Ποσιδῆϊον ἀγλαὸν ἄλσος·  
 ἔνθα νεοδμῆς πῶλος ἀναπνέει, ἀγθόμενος κῆρ,  
 ἔλκων ἄρματα κοῖλ'· χαλκὰ δ' ἐλατὴρ ἀγαθὸς περ,  
 ἔκ δίρροιο θηρῶν, ὁδὸν ἔρχεται· οἳ δὲ τέως μὲν 55  
 Κεῖν' ὄρεα κροτέουσιν, ἀνακτορίην ἀφιέντες.  
 Εἰ δέ κεν ἄρματ' ἄγωσιν ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι,  
 ἵππους μὲν κομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἐῷσιν.  
 ὣς γὰρ τὰ πρότερόν· ὅσῃ γένεθ', οἳ δὲ ἀνακτι  
 ἔχουσιν, δῖον δὲ θεὸς τότε Μινῆρα φυλάσσει. 60  
 ἔνθεν δὲ προτέρω ἔλεις, ἐκάτηδ' Ἄπολλων·  
 Κηφισὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κηχῆσσο καλλιρέεθρον,  
 ὅστε Λιλαίῃθεν προχέει καλλιῤῥοον ὕδωρ.  
 Τὸν διαβῆς, ἱκάνεργος, καὶ ἱκαλέην πολύπυρον,  
 ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἰλῆϊστον ἀρίστον ποικίλονται. 65  
 Βῆς δ' ἐπὶ Τελφοῦσας· τόβι τοι ἄδε χῶρος ἀπήμων  
 Τευξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσας δενδρήεντας·  
 Στῆς δε μάλ' ἄγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες·  
 Τελφοῦσ', ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν,  
 Ἀνθρώπων τεύξαι χρηστήριον, οἷτε μοι αἰεὶ 70  
 ἔνθαδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἐκατόμβας,  
 ἡμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πείραχν ἔχουσιν,  
 ἡδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,  
 Χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν  
 Πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πτόνι νηῶ.  
 ὣς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων,  
 (ΤΟΜ. Ζ΄.) 75

Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ δικηνεῖς· ἥ δ' ἐσιδοῦσα  
Τελφοῦσα, κραδίην ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον·

Φοῖβε ἄναξ, ἐλάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσῃ·  
Ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονεῖς τεῦξαι περικαλλέα νηὸν, 80

ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἷτε τοι αἰεὶ  
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελέεσσας ἐκατόμβας·  
Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ θάλλετο σῆσιν·

Πηχευέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων οἰκείων,  
Ἀρδύμενοί τ' οὐρῆς ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγαίων. 85

ἔνθα τις ἀνθρώπων βουλήσεται εἰσοράσθαι  
ἄρματα τ' εὐπύητα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,  
ἢ νηὸν τε μέγαν καὶ κτήματα πύλλ' ἐνεόντα.

Ἀλλ' εἰ δὴ τι πύθοιο (σὺ δὲ κρείστων καὶ ἀρείων  
ἔσσι, ἄναξ, ἐμέθεν, σέῃ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον) 90

Ἐν Κρίσῃ ποίησαι ὑπὸ πτυγῇ Παρνησσῷ.

Ἐνθ' οὐθ' ἄρματα καλὰ δονήσεται, οὔτε τοι ἵππων  
Ὀκυπόδων κτύπος ἔσται ἐβδήμητον περὶ βωμόν.

Ἀλλὰ καὶ ὧς προσάγοιεν ἱεπανήονι δῶρα  
Ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα· σὺ δὲ φρένας ἀμυγίγεις· 95  
Δέξαι' ἱερὰ καλὰ περικτυύων ἀνθρώπων.

ὦς εἰποῦσ'· ἱκάτου πέπιθε φρένας ὄρρα οἷ αὐτῇ  
Τελφοῦση κλέος εἴη ἐπὶ γλῶνι, μηδ' ἱκάτοιο.

ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκισε, ἐκατηβόλ' Ἀπολλων·  
Ἴξε· δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πύλιν ὕδριστάων, 100

Οἱ Διὸς Οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ γλῶνι ναυστάσκειον

Ἐν καλῇ βήσσει, Κηρισίδης ἐγγυῖθι λίμνης.

ἔνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·

ἶκεν δ' ἐς Κρίσῃν ὑπὸ Παρνησὸν νηέοντα,  
Κνημὸν πρὸς Ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν 105

Πέτρῃ ἱππερέμμεται, κοίλῃ δ' ὑποδέδραμε ἐῆσσα,

Τρηχεῖ· ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο Φοῖβος Ἀπόλλων  
 Νηὸν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἰπέ τε μῦθον·

Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περικαλλέα νηὸν  
 ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οὔτε μοι αἰεὶ 110

Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελέεσσας ἐκατόμβας,  
 ἦ μὲν ὅττι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,  
 Ἴδ' ὅττοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,  
 Χρησόμενοι τοῖσιν δ' ἄρ' ἐγὼ νημερέτεα βουλὴν  
 Πᾶσι θεμιστεύοιμι, γρέων ἐνὶ πόνῳ 115

ὧς εἰπὼν, διέθηκε θεμελίαια Φοῖβος Ἀπόλλων,  
 Εὐρέα καὶ μέλας μακρὰ διηγεκές· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς  
 Λαῖνον οὐδὲν ἔθηκε Τροφώνιος, ἧδ' Ἀγλαΐδας,  
 Υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν·  
 Ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔνασσαν ἀθέσφατα οὔλ' ἀνθρώπων 120  
 Ξεστοῖσιν λάσσειν, αἰόδιμον ἔμμεναι αἰεῖ.

Ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλιέρως, ἔνθα δράκαιναν  
 Κτεῖνεν ἄναξ, Διὸς υἱός, ἀποκρατεροῖο βιοῖο,  
 Ζατραπεά, μεγάλην, τέρας ἄγριον· ἥ κατὰ πολλὰ  
 Ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ γῆνι, πολλὰ μὲν αὐτούς, 125  
 Πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδ'· ἐπεὶ πέλε πῆμα δαρσινόν.

Καὶ ποτε θεῆσκένη χρυσεοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης  
 Δαιμόν τ', ἀρχαλέον τε, Τυράονα, πῆμα θρητοῖσιν,  
 ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρῃ ἔτικτε, χολωσαμένη Διὶ πατρὶ,  
 Εὗτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθῆνην 130  
 ἔκ κορυφῆς· ἥ δ' αἰψὰ γελώσατο πύτνια Ἥρῃ,  
 Ἴδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν εἶπεν·

Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ, πᾶταί τε θεάωναι,  
 ὧς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς

Πρῶτοι, ἐπεὶ μ' ἄλογον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν· 135

Καὶ νῦν νόσφιν ἐμαῖο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθῆνην

ἢ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν·  
 Αὐτὰρ ὅγ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσιν  
 Παῖς ἑμὸς, Ἰφαιστος, ῥικνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτὴ  
 Ῥίψ' ἀνὰ χερσὶν ἐλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ· 140  
 Ἀλλὰ ἐ Νηρῆος θυγάτηρ, Θέτις ἀργυρόπεζα,  
 Δέξατο, καὶ μετὰ ῥῆσι κασιγνήτησι κόμισσεν.  
 Ὡς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσιν.  
 Σχέτλιε, ποικιλομήτα· τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;  
 Πῶς ἔτλης οἷος τεκέειν γλαυκώπιδ' Ἀθήνην; 145  
 Οὐκ ἂν ἐγὼ τεκόμην, καὶ σὴ καλημένη ἔμπης  
 Ἴν' ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.  
 Καὶ νῦν μὲν τοι ἐγὼ τεχνήσομαι, ὥς κε γένηται  
 Παῖς ἑμός, ὃς κε θεοῖσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν,  
 Οὔτε σὸν αἰσχύνασ' ἱερὸν λόγος, οὔτ' ἑμὸν αὐτῆς· 150  
 Οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σείῃ  
 Τηλόθεν οὔσα, θεοῖσι μετέσσεσθαι ἀθανάτοισιν.

Ὡς εἰποῦς, ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωρμένη κῆρ.  
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾱτο βοῶπις πότνια Ἥρα,  
 Χεῖρὶ καταπρηγεῖ δ' ἔλασε χθόνα καὶ σάτο μῦθον· 155

Κέκλυτε νῦν μοι, Γαῖα καὶ Οὐρανός, εὐρὺς ὕπερθευ,  
 Τιτῆνές τε θεοί, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες·  
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοί τε·  
 Αὐτοὶ νῦν μευ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα  
 Νόσφι Διὸς, μηδέν τι βίην ἐπιδευέα καίνου· 160  
 Ἀλλ' ὄγε φέρτερος εἴη, ὕβον Κρόνου εὐρύσπα Ζεὺς·

Ὡς ἄρα φωνήσας, ἵμασε χθόνα χεῖρὶ παχείῃ·  
 Κινῆθη δ' ἄρα γαῖα φερέσβιοι· ἡ δ' ἐσιδοῦσα,  
 Τέρεπετο ὃν κατὰ θυμόν· οἷετο γὰρ τελέεσθαι.  
 Ἐκ τούτου δὴ ἐπιτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν  
 Οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἤλυθε μητιόεντος,

Οὔτε ποτ' ἐς θῶκον πολυδαίδαλον, ὡς τὸ πάρος περ  
 Αὐτῷ ἐφεζομένη, πυκινὰς φραζέσκετο βουλὰς·

Ἀλλ' ἢ γ' ἐν νηοῖσι πολυυλίστοις μένουσα,

Τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βωῶπις πότνια Ἥρη.

170

Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξατελεῦντο,

Ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,

Ἢ δ' ἔτεκ' οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον, οὔτε βροτοῖσιν,

Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.

Αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βωῶπις πότνια Ἥρη,

175

Δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῶν κακόν· ἢ δ' ὑπέδεκτο.

Ὅς κακὰ πόλλ' ἐρδισκε κατὰ κλυτὰ ρῶλ' ἀνθρώπων.

Ὅς τῇ γ' ἀντιάσει, φέρεσκέ μιν αἵσιμον ἦμαρ,

Πρὶν γέ οἱ Ἴδν ἐρῆκεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων

Καρτερόν· ἢ δ' ὀδύνησιν ἐρεχθομένη χαλεπῆσιν

180

Κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ γῶρον.

Θεσπεσίῃ δ' ἐνοπὰ γένετ' ἄσπετος· ἢ δὲ καθ' ὕλην

Πυκνὰ μάλ' ἐνθα καὶ ἐνθα ἐλίσσεται, λείπε δὲ θυμὸν,

Δεινὸν ἀποπνεύουσ'· ὃ δ' ἐπεύξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·

Ἐνταυθαῖ νῦν πύθει ἐπὶ γῆονι βωπιανείρῃ·

185

Οὐδὲ σύγε ζώουσα κακὸν δῆλημα βροτοῖσιν

ἔσσει, οἱ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες,

Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελεέσσας ἐκατόμβας.

Οὐδὲ τί τοι θάνατόν γε δυσήλεγέ· οὔτε Τυφώεος

Ἀρχίσει, οὔτε Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σέ γ' αὐτοῦ

190

Πῦσαι γαῖα μέλαινα καὶ ἡλέκτωρ Ἰπέρειων.

Ὡς φάτο· ἐπευχόμενος· τὴν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.

Τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἡέλιιο.

Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κυκλήσκειται· οἱ δὲ ἄνακτα

Πύθων καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕτω καὶ νῦν

Αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἡέλιιο.

195

Καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,  
 Οὔνεκά μιν κρήνη καλλιῆρύος ἐξαπάφρησεν·  
 Βῆ δ' ἐπὶ Τελφούσης κεχρωμένος, αἶψα δ' ἴκανεν·  
 Στῆ δὲ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν 200

Τελφροῦς, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἐμὸν ἴον ἐξαπάφρυστα,  
 Χῶρον ἔχουσ' ἡρατὸν, προχέειν καλλιῆρυσον ὕδωρ.  
 Ἐνθάδε δὴ καὶ ἐμὸν κλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἴης.

Ἢ, καὶ ἐπὶ ῥῖον ὥσιν ἄναξ, ἐκέρχουσι Ἀπόλλων,  
 Πετραῖης προχέειν, ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα, 205  
 Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐν ἄλσσι δενδρήμεντι,  
 Ἄγχι μάλ' α κρήνης καλλιῆρύου· ἐνθα δ' ἄνακτι  
 Πάντες ἐπὶ κλησιν Τελφουσίῳ εὐχετόωνται,  
 Οὔνεκα Τελφούσης ἱερῆς ἤσχυνε ῥέεθρα.  
 Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐπερράξατο Φοῖβος Ἀπόλλων, 210  
 Οὔστινας ἀνθρώπους ὀργίζοντας· εἰσαγάγαίτο,  
 Οἱ θεραπεύονται Πυθῶϊ ἐνὶ πετρῆστῃ.

Ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων, ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοπι πάντῳ  
 Νῆα θεῶν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἐτάρωι,  
 Κρητὲς ἀπὸ Κνωσοῦ Μινωῖου, οἳ ῥά τ' ἄνακτι 215  
 ἱερὰ τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας·

Φοῖβος Ἀπόλλωνος χροτάφου, ὅ, τὸν καὶ οὔτε  
 Χρείων ἐκ δάφνης γυάλων ὑπὸ Παρνησσῷ.

Οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηὶ μελαίνῃ  
 Ἔς Πύλον ἡμαθόεντα Πυλῆγενέας τ' ἀνθρώπους 220

Ἐπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων·

Ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἐοικώς,

Νηὶ θεῇ, καὶ καίτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.

Τῶν δ' οὔτις κατὰ θυμὸν ἐπερράξατ', οὐδ' ἐνόησεν

Πάντος' ἀνασσεύασκε, τίναςσε δὲ νῆϊα δοῦρα.

Οἱ δ' ἀλέων ἐνὶ νηὶ καθείατο δαιμαίνοντες·

Οὐδ' οἷγ' ὄπλ' ἔλυον κοίλῃν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,  
 [Οὐδ' ἔλυον λαῖψος νηὸς κυανοπρώροιο,]  
 Ἀλλ' ὥς τὰ πρότειστα κατεστήσαντο βοεῦσιν,  
 ὧς ἔπλεον· κραίπνός δέ Νότος κατόπισθεν ἔπειγεν 230  
 Νῆα θεήν· πρῶτον δὲ παρημείδοντο Μάλειαν,  
 Πᾶρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, Ἑλος τ', ἔρχλον ποταλίθρον,  
 Ἴξον, καὶ γῶρον τερψιμβρότου Πηλείοιο,  
 Τείναρον, ἐνθα τε μῆλα βαθύτριγχα βόσκεται αἰεὶ  
 Πηλείου ἀνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέει γῶρον. 235  
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἔθειλον νῆα σγείν, ἡδ' ἀποβάντες  
 Φράσσασθαι μέγχα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι,  
 Εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,  
 Ἥ εἰς οἶδμ' ἄλιον πολυῦ/θιον αὔτι· ὀρούσει.  
 Ἀλλ' οὐ πηθαλίοισιν ἐπείθετο νηὺς εὐεργῆς, 240  
 Ἀλλὰ παρὲς Πελοπόννησον πείραχν ἔχουσα  
 Ἥ' ὁδόν· πνοιῇ δ' ἀναζ' ἐκάεργος Ἀπόλλων,  
 Ἥηιδίως ἴθυσ'· ἡ δὲ πρῆσσοις κέλευθον,  
 Ἀρήνην ἴκανε καὶ Ἀργυρέην ἐρατεινήν,  
 Καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ εὐκτιτον Αἶψυ 245  
 Καὶ Πύλον ἡμαθόεντα, Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους·  
 Βῆ δὲ παρὰ Κρουνούς καὶ Χαλκίδα καὶ παρὰ Δύμην,  
 Ἥ δὲ παρ' Ἥλιδα διῶν, ἔθι κρατεύουσιν Ἐπειοί·  
 Εὖτε Φεράς Ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὐρῳ  
 Καὶ σφιν ὑπ' ἐκ νεφέων ἰθάκης τ' ὄρος· αἰπὺ πέσαντο, 250  
 Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλῆεσσα Ζάκινθος  
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρένισσεντο πᾶσαν,  
 Καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίσης κατερχάνετο κύλπος ἀπείρων,  
 Ὅσπε δ' ἐκ Πελοπόννησον πείραχν ἔεργει·  
 Ἥλθ' ἄνεμος Ζέφυρος μέγας, αὔθηρος, ἐκ Διὸς αἴσης, 255  
 Λάβρος, ἐπικιγίων ἐξ αἰθέρος, ὅρρα τάχιστα



Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.  
 Ἀψορροὶ δὴ ἔπειτα πρὸς Ἠῶ τ', Ἠελίον τε  
 Ἐπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἀναξ, Διὸς υἱός, Ἀπόλλων.  
 Ἴζον δ' ἐς Κρίσην εὐδείειλον, ἀμπελόσσων, 260

Ἐς λιμέν· ἥ δ' ἀμάθυσιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νηῦς.

Ἐνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἀναξ, ἐκάεργος Ἀπόλλων,  
 Ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἤματι τοῦ δ' ἀπὸ πολλὰι  
 Σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵεν·  
 Ἐς δ' ἄβυστον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων. 265

Ἐν δ' ἄρ' ὄγς φλόγα δαΐε, περικυκλούμενος τὰ ἅ κῆλα,  
 Πᾶσαν δὲ Κρίσην κάτεχεν σέλας· αἱ δ' ὀλύλυζαν  
 Κρισαίων ἄλοχοι, καλλίζωνοί τε θύγατρες,  
 Φοίβου ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἶλεν ἑκάστον.  
 Ἐνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα, νόημ' ὦς, ἄλτο πάτερσθαι, 270

Ἄνερ· εἰδόμενος αἰζήσῃ τε, κρατερῇ τε,  
 Πρωθήβη, χαίτης εἰλυμένος εὐρέα· ὤμου·  
 Καί σφραξ φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλοῦθ' ὕγρα κέλευθα;  
 Ἴί τι κατὰ πρῆξιν, ἥ μαψιδίως ἀλάλητθε, 275  
 Οἷέ τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἄλλα, τοίτ' ἀλώωνται

Ψυχὰς παρθέμενοι, κκχὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;  
 Τῆρθ' οὕτω; ἤσθον τετιγότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν  
 Ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὀπλα μελαίνης νηὸς εἴσεσθε,  
 Αὕτη μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλρησטיών, 280

Ὅπποτ' ἂν ἐκ πόντοιο ποτὶ γλονὶ νηὶ μελαίνῃ  
 ἔλθωσιν, καμάρφ ἀδδηκότες· αὐτίκα δὲ σφραξ  
 Σίτοιο γλυκεροῦ περὶ φρένας ἕμερος αἰρεῖ.

ὦς φάτο, καὶ σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἐθήκεν·  
 Τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητὼν ἀγρὸς ἀτίειν κῆρυ· 285  
 Ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,

Οὐδέμας, οὐδὲ φῦλιν, ἀλλ' ἀθανάτισι θεοῖσιν,  
 Οὐλλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὕβρια δοῖεν.  
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ.  
 Τίς δῆμος; τίς γαῖα; τίνας βροτοὶ ἐγγεγάασιν;  
 Ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,  
 Ἐς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γένος εὐχόμεθ' εἶναι.  
 Νῦν δ' ἴδωδε ξύν νηὶ κατήλθομεν οὔτι ἐκόντες,  
 Νόστου ἴεμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα.  
 Ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ' ἐθέλοντας.

Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων·  
 Ζεῖνοι, τοὶ Κνωσὺν πολυδένδρεον ἀμεινέμεσθε  
 Τὸ πρῖν, ἀτὰρ νῦν εὐκλείη' ὑπότροποι αὐτῖς ἐσσεσθε  
 Ἐς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἕκαστος,  
 Ἐς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πύονα νηὶν  
 Ἐξετ' ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.  
 Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐρυμυχι εἶναι·  
 Ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,  
 Οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πύονα νηὶν  
 Ἐξετ' ἐμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισιν.  
 Βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι  
 Λίσσι τιμῆσεσθε διαμπερές ἤματα πάντα.  
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὧς ἂν ἐγὼ εἶπω, πείθεσθε τάχιστα·  
 Ἰστία μὲν πρῶτον κἀπὶ πτόλιν, λούσαντες ῥαίνας·  
 Νῆχ δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἡπείρου ἐρύσασθε,  
 Ἐκ κτήμαθ' ἔλσεσθε καὶ ἔντεα νηὸς εἴσης,  
 Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·  
 Πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφειτα λευκὰ θύοντες,  
 Εὐχόμεσθαι δὴ ἔπειτα, παριστάμενοι παρὶ βωμὸν·  
 ὧς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐν ἡεροιεύτῃ πόντῳ,  
 Εἰδόμενος δελφίνι, θεῶς ἐπὶ νηὸς ὄρωσα,

ὧς ἔμοι εὐχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς  
 Αὐτὸς Δέλφειος καὶ ἐπόψιος ἔσσεται αἰεὶ.  
 Δι' ἐπὶ νῆσά τ' ἄρ' ἔπειτα θεῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,  
 Καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπὸν ἔχουσιν. 320  
 Αὐτὰρ ἐπὶ λὺν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἦσθε,  
 Ἐρχεσθαι θ' ἄμ' ἔμοι, καὶ ἱηπαιήν' αἰεΐδειν,  
 Εἰσόκε γῶρον ἱκησθον, ἵν' ἔξετε πύονα νηόν.

ὧς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο.  
 Ἰστία μὲν πρῶτον κάθισαν, λῦσαν δὲ βεαῖα· 325  
 Ἰστοὶν δ' ἰστοδόκῃ πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες·  
 ἔκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαΐνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.  
 ἔκ δ' ἄλλος ἡπειρόνδε θεὸν ἀνὰ νηὶ ἐρύσαντο  
 ἵψου ἐπὶ ψαμάθοις, παρὰ δ' ἔριχτα μακρὰ τάνυσσαν,  
 Καὶ βωμόν ποίησαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης· 330  
 Πῦρ δ' ἐπικαίνοντες, ἐπὶ τ' ἄλριτα λευκὰ θύοντες,  
 Εὐχρονθ', ὥς ἐκέλευε, παριστάμενοι περὶ βωμόν.  
 Διόρπον ἔπειθ' εἶλοντο θεῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,  
 Καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπὸν ἔχουσιν.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πύσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 335  
 Βῆν δ' ἵμεν· ἤρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων,  
 Φόρμυγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων, ἀγκυρὸν κεύκρε' ἔχων,  
 Καλὰ καὶ ὤψι βιβιάς· οἳ δὲ ῥήσσοντες ἔποντο  
 Κρηῆτες παρὸς Πυλῶν, καὶ ἱηπαιήν' αἰεΐδον,  
 Οἷό τε Κρητῶν παιήνες, οἷό τε Μοῦσα 340  
 Ἴν' ἐστήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν αἰοιδήν.  
 Ἀγκυροὶ δὲ λόνρον προσέβαν ποσσίν, αἰψὰ δ' ἵκοντο  
 Παρνησὸν καὶ γῶρον ἐπήρατον, ἐνθ' ἄρ' ἐμῆλλον  
 Οἰκίσσειν πολλοῖσι πετιμένοι ἀνθρώποισιν.  
 Διὸς δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πύονα νηόν.  
 Τῶν δ' ὀρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φέλοισιν.

Τὸν καὶ ἀνείρομενος Κρητῶν ἀγῶς ἀντίον ἡῶδα.

Ὡς ἂν, ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης

Ἰγκαγες (οὕτω περ τῷ σῶ φίλον ἔπλετο θυμῷ)

Πῶς καὶ νῦν βεβήμεσθα; τί σε ρράζεσθαι ἄνωγμεν.

360

Οὔτε τρυγηφόρος ἦδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,

ὥστ' ἀπό τ' εὖ ζῶειν καὶ ἅμ' ἀνθρώποισιν ὀπηθεῖν.

Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.

Νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οὐ μελεδῶνας

Βούλεσθ', ἀργαλέους τε πόνοους καὶ στεῖναι θυμῷ.

365

Ἰσθδίων ἔπος ὑμῖν ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ βῆτω.

Δεξιτερῇ μάλ' ἐκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν

Σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,

Ὅσσα ἐμοί κ' ἀγάγῃσι περικλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων

Νηὸν δὲ προφύλαχθε, δέδεχθε δὲ φύλ' ἀνθρώπων

370

Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰθὺν τε μάλιστα

Πέτε τεύχεσιον ἔπος ἔσσεται, ἥ τι ἔργον,

Ἰῶρις θ', ἥ θέμις ἐστὶ κατὰ νηὸν ἀνθρώπων

Ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημαντόρες ἄνδρες ἔσονται,

Τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμησέσθ' ἤματα πάντα.

375

Εἴρηται· τοὶ πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῆσι φύλαξαι.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ·

Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέτ' οὐ καὶ ἄλλης μνηστὸρ' ἀο.

B.

Εἰς Ἑρμῆν.

ΕΡΜΗΝ ὕμναι, Μοῦσα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,  
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήτερον,  
Ἀγγελὸν ἀκνάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαιᾶ,

Νύμφη εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγαῖσα,  
 Λιδεύη· μακρόν δὲ θεῶν ἡλεούη θυμῶν, 15  
 Ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον· ἔνθα Κρονίων  
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,  
 Ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,  
 Ληθῶν ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητούς τ' ἀνθρώπους.  
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μέγαλοιο Διὸς νόος ἐξετελείτο, 10  
 Τῇ δ' ἤδη δέκατος μείς οὐρανῷ ἐστήρικτο·  
 [Ἔ· τε φῶς ἄγαγεν, ἀρίσμημά τε ἔργα τέτυκτο]  
 Καὶ τότε ἐγένετο παῖδα πολύτροπον, αἰμυλομήτην,  
 Ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἐργάτορ' ὀνείρων,  
 Νυκτὸς ὀπωπῆτῆρα, πύληθ' ὅλον, ὃς τάχ' ἔμελλεν 15  
 Ἀμφιόσιν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι ποιεῖν.  
 Ἠὼς γεγονῶς, μέσῳ ἤματι ἐγκιβόριζεν,  
 Ἐσπέριος βοῦς κλέψεν ἐκ ἑβόλου Ἀπόλλωνος,  
 Τετραχὺ τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότινι Μαῖᾳ.  
 Ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὺς ἀπ' ἀθανάτων ὄψε γυναι, 20  
 Οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο, μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ·  
 Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας, ζήτει βόας Ἀπόλλωνος  
 Οὐδὲν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο,  
 ἔνθα χέλυς εἰρώων, ἐκπῆσατο μυρία ὄλβον,  
 Ἰερμῆς τοι πρότιστα χέλυς τεκτῆνατ' αἰοιδῶν, 25  
 Ἢ ῥά σ' ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν,  
 Βασκομένη προπάρειθε δόμων ἐριθηλέα παῖον,  
 Σαυλὰ ποσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐριούνης υἱὸς  
 Ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπεν·  
 Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτάζω. 30  
 Χαῖρε, φυὴν ἐρέεσσα, χοροῖσιν, δαιτὸς ἐταῖρα,  
 Ἀσπασίη προφανέσσω· πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα;  
 Αἰὲλον ὕστρακον, ἐσσί, χέλυς ὄρεσι ζώουσα;

Ἀλλ' οἶσω σ' ἐς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσσης,  
 Οὐδ' ἀποτιμήσω· σύ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις. 35  
 [Οἷοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερὸν τὸ θυρήφιν,]  
 Ἢ γὰρ ἐπηλυτίης πολυπήμονος ἔσσεαι ἔχμα  
 Ζώουσ' ἦν θάνης, τότε κεν μάλα καλὸν αἰείδοις.  
 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρωσιν αἰείρας,  
 Ἀψ' εἶσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυσμα. 40  
 Ἔνθ' ἀναμνηλώσας γλυκύνει πολιοῖο σιδήρου,  
 Λιῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκόοιο χελώνης.  
 Ὡς δ' ὀπύτ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει  
 Ἀνέρος, ὅντε θαμειὰ ἐπιστρωφῶσι μέριμναί,  
 Ἢ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί, 45  
 Ὡς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμνήδετο κύδιμος Ἑρμῆς·  
 Πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι τὰμὼν δόνακας καλάμοιο,  
 Πειρήνας διὰ νῶτα λιθορρόοιο χελώνης·  
 Ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοῆς πραπίδεσσιν ἔξσιν.  
 Καὶ πήχεις ἐνέθηκ', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν. 50  
 Ἐπτά δὲ συμφώνους οἶων ἐτανύσσατο χορδὰς·  
 Λύττωρ ἐπειδὴ τεύχε· φέρων ἐρατεινὸν ἄθυσμα,  
 Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ χεῖρὸς  
 Σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν αἰείδεν,  
 Ἐξ αὐτοσχεδίης πειρώμενος (ἥ τε κοῦροι 55  
 Ἠβηταὶ θαλίῃσι παρὰ βόλα κερτομέουσιν)  
 Ἀμφὶ Δία Κρονίδην καὶ Μαιάδα καλλιπένδιλον  
 Ὡς πάρος ὠρίζεσκον ἑταιρείῃ φιλότῃ  
 Πῖν τ' αὐτοῦ γενεὴν ὀνομαχλυτὸν ἐξονομάζων·  
 Ἀμφιπόλους τε ἐγέραιε καὶ ἀγλαὰ δῶματ' Ἄρμους. 60  
 Καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον, ἐπηγετανούς τε λέβητας.  
 Καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.  
 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῇ ἐνὶ λίκνῳ

Φόρμιγγα γλαφυρήν· ὃ δ' ἄρα κραιῶν ἐρατίζων  
 Ἄλτο κατὰ σκοπὴν εὐώδους ἐκ μεγάροιο, 65  
 Ὀρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσίν· οἷά τε ρῶτες  
 Φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὄρῃ.  
 Ἠέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ γλονὸς Δικεανόνδε  
 Αὐτοῖσιν ὅ' ἔπποισι καὶ ἄρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς  
 Πιερίης ἀφίκανε θέων ὄρεα σκιόεντα, 70  
 Ἴνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὐλὴν ἔχεσκον,  
 Βροσόμεναι λειμῶνας ἀκηρασίους, ἐρατεινούς.  
 Τῶν τότε Μαιάδος υἱός, εὖσκοπος Ἀργειφόντης,  
 Πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βουῆς ἐριμύκους.  
 Πλανηδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον, 75  
 Ἴγν' ἀποστρέψας, δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης.  
 Ἀντίη ποιήσας ὑπᾶς τὰς πρόσθεν ὀπισθεν,  
 Τὰς δ' ὀπισθεν πρόσθεν, κατὰ δ' ἔμπροσθεν αὐτὸς ἔβαινε.  
 Σύνδαλα δ' αὐτίκ' ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ἀλήεσιν,  
 Ἄφραστ' ἤδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυμαστὰ ἔργα, 80  
 Συμβέσιγων μυρίκας καὶ μυρτυνοειδέας ὄζους.  
 Τῶν τότε συνδήσας νεοτηλέος ἄγκυλον ὕλης,  
 Ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σύνδαλα κοῦφα  
 Αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύνεμος Ἀργειφόντης  
 Ἔσπασε Πιερίθην, ὁδοιπορίην ἀλεινών, 85  
 Οἷά τ' ἐπειγόμενος, δολιχὴν ὁδὸν αὐτοτροπήσας.  
 Τὸν δὲ γέρων ἐνόησε, δέμων ἀνθοῦσαν ἀλωήν,  
 Ἰέμενον πεδίονδε δ' Ὀρχηστὸν λεγεοίην.  
 Τὸν πρότερος προσέφη Μιχίης ἐρικηδέος υἱός.  
 ὦ γέρον, ὅστις φυτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ὤμους, 90  
 Ἢ πολυονήσεις, εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρῃσιν.  
 Καί τε ἰδὼν, μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ κωφός, ἀκούσας  
 Καὶ σιγᾶν, ὅτε μὴ τι καταβλάβῃ τὸ σὸν αὐτῷ.

Τόσσον ὄξος, συνέσσυ βοῶν ἱφθίμα κάρηνα.  
 Πολλὰ δ' ὄρη σκίοεντα καὶ αὐλῶνας κελαδεινούς 95  
 Καὶ πεδὶ' ἀνθεμένοντα διήλκασε κύδιμος ἱρμῆς.  
 Ὀρρνάη δ' ἐπικούρος ἐπαύετο δαιμονίη νύξ,  
 Ἢ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημοεργός·  
 Ἢ δὲ νέον σκοπιὴν προσεβήσατο δῖα Σελήνη,  
 Πάλλαντος θυγάτηρ, Μεγαμηδείδαο ἄνακτος· 100  
 Τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς  
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος θεῶς ἤλασεν εὐρυμετώπους,  
 Ἀκμηῆτες δ' ἵκανον ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον  
 Καὶ ληνούς, προπύροιθεν ἀριπρεπέος λευκῶνος.  
 Ἦν' ἐπὶ οὐ βρισηναι ἀπορρήδαι βροτοῖς ἐρητύοντες· 105  
 Καὶ τὰς μὲν συνέλασσαν ἐς αὐλῖον, ἀθρόας οὖσας,  
 Λωτὸν ἐρεπτομένους ἢ δ' ἐρσθέντα κύπειρον·  
 Σὺν δ' ἐφάρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην.  
 Δάρηκες ἀγλαὸν ὄζον ἑλὼν ἐπέλεψε σιδήρεω,  
 Ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἄμπνυτο δὲ θερμὸς αὐτῆ. 110  
 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα πυρῆϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.  
 Πολλὰ δὲ κάγκανα κᾶλα κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ  
 Οὐλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλόξ  
 Τηλόσε φῦσαν ἰεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.  
 Ὅρρα δὲ πῦρ ἀνέκκιε· βίη κλυτοῦ Ἥρκαίστειο, 115  
 Τόφρα δ' ἐριδρύχου· ἔλικας βοῦς εἴλκε θύραζε  
 Λοιὰς ἄγχι· πυρὸς· δύναμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή.  
 Ἀμφοτέρως δ' ἐπὶ νῶτα χυμαὶ βάλε ρυσιόωσας  
 Ἑγκλίνων δ' ἐκύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορῆσας·  
 Ἑργῶ δ' ἔργον ὄπαζε, ταμῶν κρέα πίονα δημῶ· 120  
 ὧπτα δ' ἄμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέεισιν,  
 Σάοκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσμια καὶ μέλαν αἶμα,  
 Ἑργμένον ἐν χολαδέσσει· τὰ δ' αὐτοῦ καῖτ' ἐπὶ χώρης·



ἦνοῦς δ' ἐξετάνυσσε καταστυρέλω ἐπὶ πέτρῃ,  
 ὧς ἔτι νὺν τάμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύκασιν, 125  
 Ἀηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον· αὐτὰρ ἔπειτα  
 Ἑρμῆς χαρμόφρων εἰρύσσατο πῖνα ἔργα  
 Λείω ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδεκα μοῖρας  
 Κληροπκληῖς· τέλειον δὲ γέρας προσέθηκεν ἐκάστῃ.  
 ἔνθ' ὅσινις κρεάων ἡράσσατο κύδιμος Ἑρμῆς. 130  
 Ὀδμή γάρ μιν ἔπειρε, καὶ ἀθάνατόν περ ἰόντα,  
 Ἰδεῖτ' ἄλλ' οὐδ' ὥς οἱ ἐπέθετο θυμὸς ἀγήνωρ,  
 Καί τε μάλ' ἱμείροντι, περᾶν ἱερῆς κατὰ δειρῆς.  
 Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὐλῖον ὑψιμέλαθρον,  
 Ἀκρὸν καὶ κρέα πολλά· μετῴρα δ' αἰψ' ἀνάειρεν, 135  
 Σῆμα νέης φωρῆς, ἐπὶ δὲ ξύλα κάγκαν' ἀγείρας,  
 Οὐλόποδ', οὐλοκάρηνα πυρὸς καταδάμνατ' αὐτμῆ.  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα κατὰ χρέος ἦνυσε δαίμον,  
 Σάνδαλα μὲν πρόεχκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην,  
 Ἀνθρακὴν δ' ἐμάραντι, κόνιν δ' ἀράχυνε μέλαιναν 140  
 Παννύχιος· καλὸν δὲ φώθ' ἐπέλαμπε Σελήνης.  
 Κυλλήνης δ' αἰψ' αὐτίς ἀρίκετο διὰ κάρηνα  
 Ὀρθριος, εὐδὲ τί οἱ δουλιχῆς ὁδοῦ ἀντεβύλησεν,  
 Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·  
 Οὐδέ κύνες λελάκοντο. Διὸς δ' ἐριούνιος Ἑρμῆς 145  
 Δοχμωθεὶς μεγάρου διὰ κληῖθρον ἔδυνεν,  
 Ἀΐρη ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥψ' ὁμίχλη·  
 Ἰλίσας δ' ἀντροῦ ἐξίκετο πῖνα νηόν,  
 Ἰκα ποσὶ προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ ἐπ' οὔδει.  
 ἔσσυμένως δ' ἄρα λίκνον ἐπώχετο κύδιμος Ἑρμῆς. 150  
 Σπάρτανον ἀμφ' ὅμοις εἰσπυμένως, ἥτε τέκνον  
 Νήπιον, ἐν παλάμῃσι περ ἱγνύσι λαῖφος ἀθύρων  
 Κεῖτο, χέλυον ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χεὶρὸς ἐέργων.

Μητέρα· δ' οὐκ ἄρ' ἔλθῃ θεὸν θεός, εἴπέ τε μῦθον·

Τίπτε σὺ, ποικιλομήτα, πόθεν τόδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ 155

Ἔρχῃ ἀναιδεῖν ἐπιειμένε; νῦν σε μάλ' οἶω

Ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα

Λητοῖδου ὑπὸ χερσὶ δι' ἐκ προθύροιο περήσειν,

Ἢ σὲ λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκυα φηλητεύσειν.

Ἐρρε, τάλαν! μεγάλῃν σε πατὴρ ἐρύττευσε μέριμναν 160

Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

Μῆτερ ἐμὴ, τί με ταῦτα δεδίσκεαι, ἥ τέ τέκνον

Νήπιον, ὃς μάλα παῦρα μετὰ φρεσὶν αἴσულα οἶδεν,

Ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑποδείδοικεν ἐνιπὰς; 165

Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιθήσομαι, ἥ τις ἀρίστη,

Βουλευὼν ἐμὲ καὶ σὲ διαμπερές· οὐδὲ θεοῖσιν

Νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπασοι

Αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμει', ὥς σὺ κελεύεις.

Βέλτερον, ἥματα πάντα μετ' ἀθανάτοισι ὀαρίζειν, 170

Πλούσιον, ἄρνεϊόν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα

Ἄνθρω ἐν ἡρόεντι θαλασσεμέν· ἀμφὶ δὲ τιμῆς

Κἄγῳ τῆς ὁσῆς ἐπιθήσομαι, ἥσπερ Ἀπόλλων.

Εἰ δέ κε μὴ δώσῃ πατὴρ ἐμὸς, ἥτοι ἔγωγε

Παιρήσω· δύναμαι φηλητέων ὄρχαμος εἶναι. 175

Εἰ δὲ μ' ἐρευνήσῃ Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,

Ἄλλο τί οἱ καὶ μεῖζον οἶομαι ἀντιβολήσειν.

Εἴμι γὰρ ἐς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσων,

ἔνθεν ἅλις τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας

Περθήσω, καὶ χρυσόν, ἅλις τ' αἶθωνα σίδηρον, 180

Καὶ πολλὴν ἐσθλῆτα· σὺ δ' ὄψεαι, αἶκ' ἐθέλῃσθα.

Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

Υἱὸς τ' αἰγιόχοιο Διὸς, καὶ πότνια Μαῖα.

Ἡὼς δ' ἠριγένεια φώς θνητοῖσι φέρουσα,  
 ὤρνυτ' ἀπ' Ὠκεανοῦ βαθυρρόου· αὐτὰρ Ἀπόλλων 185  
 Ὀγχηστόνδ' ἀφίκανε κιών, πολυήρατον ἄλσος  
 Ἀγνὸν ἐρισφαράγου Γαιηόχου· ἐνθα γέροντα  
 Κνώδαλον εὔρε, δέμοντα παρέξ ὁδοῦ ἔρκος ἁλωῆς.  
 Τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός·

ὦ γέρον, Ὀγχηστοῖο βατοδρόπε ποιήεντος, 190  
 Βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἰκάνω,  
 Πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἰλικτάς,  
 ἔξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκειτο μόνος ἀπ' ἄλλων.  
 Κύνεος· χαροποὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἔποντο  
 Τέσσαρες, κῦτε φῶτες, ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν, 195  
 Οἳ τε κύνες, ὃ τε ταῦρος (ὃ δὴ πέρι θαῦμα τέτυκται)  
 Ταὶ δ' ἔβαν, ἠελίοιο νέον καταδυμένοιο,  
 Ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυκεροῦ νομιοῦ·  
 Ταῦτά μοι εἰπέ, γεραιὸ παλαιγενές, εἴ που ὅπως  
 Ἀνέρχ, τὰς δ' ἐπὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλευθον. 200

Τὸν δ' ἐ γέρων μῦθοισιν ἀμειβόμενος, προσέειπεν·  
 ὦ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅσ' ὀρθαλμοῖσιν ἴδοιτο,  
 Πάντα λέγειν· πολλοὶ γὰρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὁδῆται,  
 Τῶν οἱ μὲν κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐθύλᾳ,  
 Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναί ἐστιν ἕκαστον· 205  
 Αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἤμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα  
 ἔσκαπτον περὶ γουνὸν ἁλωῆς οἶνοπέδιον·

Παῖδα δ' ἔδοξα, φέριστε, σαρῆς δ' οὐκ εἶδα νοῆσαι,  
 Ὅστις ἐ παῖς ἅμα βουσί ἐκπαίχουσιν ὁπότε,  
 Νήπιος, εἶχε δὲ ἐκβῆθαι ἐπιστραγάλον δ' ἐλάδιον· 210  
 Ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτόν·

Φῆ ῥ' ὁ γέρων· ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε μῦθον ἀλόγιστον·  
 Οἰωνὸν δ' ἐνόει τεχνυσίπτερον, αὐτίκα δ' ἔγνω·

Ψηλητήν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.

Ἔσσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων 215

Ἔς Πύλον ἡγαθέην, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,

Πορφυρέη νεφέλῃ κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους.

Ἰχνιά τ' εἰσενεόησεν ἑκκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον.

ὦ πόποι! ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·

Ἰχνιχ μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραιράων, 220

Ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα.

Βήματα δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίγνεται, οὔτε γυναικὸς.

Οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων.

Οὐδέ τί κεν ταύρου λασιούχενος ἔλπομαι εἶναι,

Ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾶ ποσὶ καρπαλίμοισιν· 225

Αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.

ὣς εἰπὼν, ἤϊξεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων.

Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος κατασιμένον ὕλῃ,

Πέτρης ἐς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε Νύμφη

Ἀμβροσίῃ ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κρονίωνος· 230

Ὀδμή δ' ἡμερόεσσα δι' οὔρεός ἡγαθέοιο

Κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδα ἐόσκετο ποιήν.

ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λάϊνον οὐδόν.

Ἄντρον ἐς ἡρόεν ἐκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.

Τὸν δ' ὥς οὔν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὸς, 235

Χωόμενον περὶ βουσὶν, ἐκκηβόλον Ἀπόλλωνα.

Σπάργαν' ἔσω κατέδυσε θυήεντ', ἥτε πολλήν

Πρέμων ἄνθρακιην οὔλην προδὺς ἀμφικαλύπτει.

ὣς Ἑρμῆς ἑκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἐ αὐτόν.

Ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε ἥαρη, χεῖράς τε, πόδας τε, 240

Δή β' α νεόλλουτος, προκαλούμενος ἥδυμον ὕπνον

Ἰγρης· εἰνέτεόν τε χεῖλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχεν.

Γνωὶ δ', οὐδ' ἡγήνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς

Νύμφην τ' οὐρείην περικαλλέα καὶ φίλον υἱόν,  
 Παῖδ' ὀλίγον, δολίης εἰλυμένον ἐντροπήσιν. 245

Παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοις δόμοις,  
 Τρεῖς ἀδύτους ἀνέωγε, λαβὼν κληίδα φαεινὴν,  
 Νέκταρος ἐμπλείους, ἡδ' ἀμβροσίης ἱρατεινῆς·  
 Πολλὸς δὲ χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,  
 Πολλὰ δὲ φοινικόντα καὶ ἄργυρα εἴματα λυμφής, 250

Οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.

ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοῦς μεγάλοις δόμοις  
 Λητοῖδης, μύθοισι προσηύδα κύδιμον Ἑρμῆν·

Ὡ παῖ, ὅς ἐν λίκνῃ κατὰκειαι, μῆνυέ μοι βοῶς  
 Οἴσπον' ἐπεὶ τάχα νῶϊ διτισσόμεθ' ὧ κατὰ κόσμον. 255

Ῥίψω γάρ σε λαβὼν ἐς Τάρταρον ἡρτέοντα,  
 Ἔς ζόρον αἰνόμορον καὶ ἀμύχανον· οὐδὲ σε μήτηρ  
 Ἔς φάος, οὐδὲ πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ  
 Ἐβρέχσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.

Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν· 260

Λητοῖδῃ, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον ἔειπες,  
 Καὶ βοῶς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις;  
 Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·  
 Οὐκ ἂν μὴνύσαιμ', οὐκ ἂν μῆνυτρον ἀροίμην.

Οὔτε βοῶν ἐλαττήρι, κρηταιῷ φωτὶ, ἔοικα. 263

Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο· πάρος δέ μοι ἄλλα μέμνηλεν·  
 Ὕπνος ἔμοιγε μέμνηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρός,  
 Σπάργανά τ' ἀμρ' ὥμοισιν ἔχειν, καὶ θερμὰ λαστρα·  
 Μὴ τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·

Καὶ κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο, 270

Παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροισι περῆσαι  
 Βουσί μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπὲς ἀγορεύει·  
 Χθές γενόμην· ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τραχεῖα δ' ὑπὸ χροῖα.

Εἰ δ' ἐθέλεις, πατὴρ, κεφαλὴν, μέγαν ὄρκον, ὁμοῦμαι,  
 Μὴ μὲν ἐγὼ μῆτ' αὐτὸς ὑπὶ σχομαι αἷτιος εἶναι, 275  
 Μῆτις τιν' ἄλλον ὅπως βοῶν κλοπὴν ὑμετεράων,  
 Λῆτινες αἱ βόες εἰσὶ τὸ δὲ κλέος οἷον ἀκούω.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,  
 Ὀφρύσει ριπτάζεσκεν, ὀρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,  
 Μάχρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον τὸν μῦθον ἀκούων. 280  
 Τὸν δ' ἀπαλὸν γελάσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·

Ὡς πέπον, ἡπεροπευτὰ, δολοφραδέες, ἧ σε μάλ' οἶω  
 Πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὐναιετάροντας,  
 ἔννευχον οὐχ ἓνα μῦθον ἐπ' οὐδεὶ ρῶτα καθίσσαι,  
 Σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου, οἷ' ἀγορεύεις. 285

Πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀκκχήσεις μηλοβοτῆρας  
 Οὐρεος ἐν βήσσης, ὅπότε ἀνδρείων ἐρατίζων  
 Ἀντήσης ἀγάλησι βοῶν καὶ πώεσι μῆλων.  
 Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματόν τε καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσης,  
 ἔκ λίκνου κατὰ θάινει, μελαίνης νυκτὸς ἐταΐρε. 290

Τοῦτο γὰρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἔξεις,  
 Ἀρχὸς φηλητίων κεκλήσεται ἡμάτα πάντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.  
 Σὺν δ' ἄρα φρασσάμενος, τότε δὴ κρατὺς ἀργειφόντης,  
 Οἰωνὸν προσήκεν, ἀειρόμενος μετὰ χερσίν, 295  
 Τλήμονα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην.  
 ἔσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε τοῖο δ' Ἀπόλλων  
 ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν δὲ χαμὰ βάλε κύνδιμον Ἑρμῆν.  
 ἔζετο δὲ προπάρσιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδῶτο,  
 Ἑρμῆν κερτομέων, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 300

Θάρσει, σπαργανιῶτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·  
 Εὐρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἱεθίμα κάρηνα  
 Τούτοις οἰωνοῖσιν σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.

ὣς φάθη· ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θεῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς,  
 Σπουδῇ ἰὼν ἄμφω δὲ παρ' οὗτα χερσὶν ἐώθει 305  
 Σπάργανον, ἄμφ' ὁμοισιν ἐλιγμένον, εἶπε δὲ μῦθον·

Ἦ με φέροις, ἑκάεργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;  
 Ἦ με βοῶν ἔνεχ' ὧδε χολούμενος ὀρσολοπεύεις;  
 Ἥ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος! οὐ γὰρ ἔγωγε 310  
 ὕμετέρας ἐκλεψα βόας, οὐδ' ἄλλον ὀπωπα,  
 Αἵτινές εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἶον ἀκούω.  
 Δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κρονίῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἔκαστα διαῤῥήθηεν ἐρέεινεν  
 Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός,  
 Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες· ὁ μὲν, νημερτέα φωνῶν, 315  
 Οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κῦδιμον Ἑρμῆν·

Αὐτὰρ ὁ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίῳσι λόγοισιν  
 ἦβελεν ἑξαπατᾶν Κυλλήνιος Ἀργυρότοξον.  
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν, πολυμήχανον εὗρεν,  
 ἔσσυμένως δὴ ἔπειτα διὰ ψαμάθοιο βιάδιζεν 320  
 Πρὸςθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός·

Λίψα δ' ἔκοντο κάρηνι θυώδεος Οὐλύμποιο,  
 Ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα·  
 Καίηι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τέλαιντα.  
 Εὐμυλῇ δ' ἔχ' Ὀλυμπὸν ἀγάννισεν, ἀθάνατοι δὲ 325  
 ἄσθινοι ἡγρέθοντο πατὶ πτόχας Οὐλύμποιο.

ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων  
 Πρὸςθεν Διὸς γούων· ὁ δ' ἀνείρετο ραϊδίμον υἱὸν  
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενεαϊκέα ληϊδ' ἐλαύνεις, 330  
 Παιδα νέον γεγῶτα, φυλὴν κήρυκος ἔχοντα;  
 Σπουδαῖον τόδε χερσὶν θεῶν μετ' ὁμήγεριν ἦλθεν.  
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων·

εἰ πάτερ, ἧ τάχῃ μῦθον ἀκούσσαι οὐκ ἀλαπαδνὸν ,  
 Κερτομέων, ὧς οἷός ἐγὼ φιλολήϊός εἰμι.

335

Παῖδά τιν' εὗρον τόνδε διαπρύσιον κεραῖστην  
 Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσσας,  
 Κέρτομον, ὅον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὄπωπα,  
 Οὐδ' ἀνδρῶν, ὅπόσοι λησιμέροτοί εἰς' ἐπὶ γαίῃ.  
 Κλέψας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμάς βουῖς, ὧχέτ' ἐλαύνων  
 Ἑσπέριος παρὰ θῆν· πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,  
 Εὐθύ Πύλονδ' ἐλάων· τὰ δ' ἄρ' ἔχνι τούτῳ πέλωρα,  
 Οἷά τ' ἀγάσσασθαι, καὶ ἀγαυῷ δαίμονος ἔργα.

340

Τῆσιν μὲν γὰρ βουσί· ἐς ἀσπυδὲλὸν λειμῶνα  
 Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα·  
 Αὐτὸς δ' οὗτος ὁδ' ἐκτός, ἀμήχανος, οὐτ' ἄρα ποσσίν,  
 Οὐτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψυμαθώδεα χῶρον.  
 Ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε κέλευθα  
 Τοῖα πέλωρ', ὥσείτις ἀραιῇσι δρυσι βαίνοι.  
 Ὅρρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψυμαθώδεα χῶρον,  
 Ἰεῖα μάλ' ἔχνι πάντα διέπρεπεν ἐν κονίῃσιν.

345

350

Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν,  
 Ἄφρακτος γένετ' ὅκα βοῶν στίβος, ἡδὲ καὶ αὐτοῦ,  
 Χῶρον ἀνὰ κρατερόν· τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ,  
 Ἐς Πύλον εὐρύς ἐλθὼντα βοῶν γένος εὐρυμέτεώπων.

355

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίᾳ κατέεζεν,  
 Καὶ διὰ πυρπαλάμην ὁδοῦ, τὸ μὲν ἐνθα, τὸ δ' ἐνθα,  
 Ἐν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ εὐκλῶς,  
 Ἄνθρωπ' ἐν ἡρώεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὐτὸν  
 Αἰετὸς ὅζῳ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν  
 Αὐγὰς ὠμόργαζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων·  
 Αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·  
 Οὐκ ἴδον, σὺ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα.

360

105



Οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μήνυτρον ἀροίμην.

Ἴτοι ἄρ' ὦ; εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔξετο Φαῖτος Ἀπόλλων. 365

Ἐρμῆς δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ἠὔδα,  
Δείξατο δ' ἐς Κρονίωνα, θεῶν σημαντόρα πάντων.

Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ τοι ἀληθείην καταλέξω·

Νημερτής τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.

Ἰλθεν ἐς ἡμέτερον διζήμενος εἰλίπουδ' αἴας 370

Σήμερον, ἡελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο,

Οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας, οὐδὲ κατόπτας·

Μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπο πολλῆς·

Πολλὰ δέ μ' ἠπειλήσας βαλεῖν ἐς Τάρταρον εὐρύν,

Οὐνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδός· ἥβης, 370

Αὐτὰρ ἐγὼ χυθίζος γενόμεν (τὰ δέ τ' οἶδ'ε καὶ αὐτός)

Οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ φωτὶ, εἰσικώς.

Πείθω (καὶ γὰρ ἐμοῖο πατὴρ φίλος εὐχεαὶ εἶναι)

Ὡς οὐκ οἴκαδ' ἔλασσα βόας, ὥς ὀλβίος εἶην,

Οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τὸ δέ τ' ἀτρεκέως ἀγορεύω· 375

Ἠέλιον δὲ μάλ' αἰδέομαι καὶ θαίμονας ἄλλους,

Καὶ σὲ φίλῳ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ αὐτός,

Ὡς οὐκ αἴτιός εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίρομαι ὄρκον,

Οὐ μὰ τὰδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραϊ.

Καὶ που ἐγὼ τούτῳ τίσω· ποτὲ νηλεὰ φώρην 385

Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι· σὺ δ' ὀπλοτέροισιν ἄρηγε.

Ὡς ῥατ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργεϊφόντης·

Καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένη, οὐδ' ἀπέβαλλεν.

Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγάλασεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα.

Εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνεύμενον ἀμρὶ βύεσσιν. 390

Ἀμρυτέρους δ' ἐκέλευεν ὀρέσθονα θυρὴν ἔχοντας

Ζητεύειν, Ἐρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν,

Καὶ δεῖξαι τὸν χώρον ἐπ' ἀελαβήσιν νόοιο

Ὀππῃ δ' αὖτ' ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.

Νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπεπαίβετο δ' ἀγλαΐς Ἑρμῆς. 395

Ἰηϊδίῳ γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.

Τῷ δ' ἄμφω σπεύδοντε, Διὸς περικαλλέα τέκνα.

Ἔς Πύλον ἡμαθόεντα ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον Ἴζον,

Ἀγροῦς δ' ἐξίκοντο καὶ αὐλίον ὑψιμέλαθρον,

Ὀππου οἱ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ. 400

Ἴνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν παρὰ λάϊνον ἄντρον,

Ἔς φάος ἐξήλαυνε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·

Λητοῖδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν ἐνόησε βοεΐας

Πέτρῃ ἐπ' ἡλιβάτῳ, τάχα δ' εἴρετο κύδιμον Ἰερμῆν.

Πῶς ἐδύνω, δολομῆτα, δύο θεῶς δειροτεμῆσαι. 405

Ὡδε νεογνὸς εἶναι καὶ νήπιος· αὐτὸς ἔγωγε

Θαμβαίνω κατόπισθε τῷ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε χρὴ

Μακρὸν ἀέξεσθαι, Κυλλήνιε, Μαιάδος υἱέ.

ὦς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περιστρεψε καρτερὰ δεσμά

Ἄγνων· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἵψα φύοντο 410

Αὐτόθεν, ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησιν,

Ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραυλοῖσι βόεσσιν,

Ἑρμῆω βουλῇσι κλειψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων

Θαύμασεν ἀνρήσας. τότε δὴ κρατὺς Ἀργεϊζόντης

Χῶρον ὑπὸ βλήθην ἐσκέψατο, πύκν' ἀμαρύσσων, 415

Ἐγκρύψαι μεμαώς. Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν.

Ῥεῖα μάλ' ἐπρήνεν ἐκθεόλον, ὥς ἤθελ' αὐτὸς,

Καὶ καρτερόν περ εἴοιτα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς, . . .

Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἢ δ' ὑπὸ χειρὸς

Σμερδαλέον κονάβηται· γέλασσε δὲ Φαῖβος Ἀπόλλων 420

Γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωή

Θεσπεσίης· ἐνοπῆς, καί μιν γλυκὺς ἥμερος ἦρει.

Θυμῷ ἀκουάζοντα· λύρη δ' ἐρατὸν καθεσφίζων

/ 111

Στῇ ῥ' ὄγε θαρσύνεαι ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱός  
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος· τάχα δὲ λιγέως καθαρίζων 425  
 Γηρύετ' ἀμβολάδην (ἐρατὴ δὲ οἱ ἔσπετο φωνή)  
 Κραίνων ἀθανάτους τε θεούς· καὶ γαῖαν ἐρεμνῆν.  
 εἰς τὰ πρῶτα γέροντο, καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος.  
 Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν αἰοδῆ,  
 Μητέρα Μουσῶν, ἣ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν. 430  
 Τοὺς δὲ κατὰ πρέσβιν τε, καὶ ὡς γεγάσιν ἕκαστος,  
 Ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱός,  
 Πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον καθαρίζων.  
 Τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσι ἀμήχανος αἶνυτο θυμὸν,  
 Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. 435  
 Βουρβόε, μηχανιώτα, πνευμένε, δαιτὸς ἐταῖρε,  
 Πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας.  
 Ἰσχυίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι οἷω·  
 Νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲς, πολύτροπε Μαιάδος υἱέ,  
 Ἥ σοί γ' ἐκ γενετῆς τάδ' ἅμα ἔσπετο θαυμάσια ἔργα, 440  
 Ἥ τις ἀθανάτων, ἢ θνητῶν ἀνθρώπων  
 Δῶρον ἀγαθὸν ἔδωκε, καὶ ἔραστε θέσπιν κοιδῆν.  
 Πῶς γὰρ ἔσπετο τῆδε καὶ ἔρασθαι ὅταν ἀνέκω,  
 Πῶς οὐ πόποτέ φημι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἀνδρῶν,  
 Οὔτε τιν' ἀθανάτων, εἰ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν, 445  
 Νόστρι σέθεν, φηλῆτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.  
 Τίς τέχνη; τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδόνων;  
 Τίς τρίβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,  
 Εὐφροσύνην, καὶ ἔρωτα, καὶ ἥδυμον ὕπνον ἐλέσθαι.  
 Καὶ γὰρ ἐγὼ Μούσῃσιν Ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδός, 450  
 Τῇσι χοροὶ τε μέλουσιν καὶ γλαῶς οἶμος ἀοιδῆς  
 Καὶ μολπή τεύχεα καὶ ἱμερόεις ῥαῖμας· ἀλλὰ  
 Ἀλλ' οὔπω τί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ἄλλα μέληται;

Οἶα νέων θαλῆς ἐνδέξια ἔργα πέλονται.

Θαυμάζω, Διὸς υἱέ, ὥς ἐρατὸν καθαρίζεις.

455

Νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, ὀλίγος περ ἐὼν, κλυτὰ μέδεια οἶδας,

Ἴξε, πέπον, καὶ μῦθον ἐπαίνει πρεσβυτέροισιν·

Νῦν γάρ τοι κλέος ἔσται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

Σοὶ τ' αὐτῷ καὶ μητρί· τὸ δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·

Ναὶ μὰ τὸδε κρανείνον ἀκόντιον, ἧ μὲν ἐγὼ σε

460

Κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,

Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπκτήσω.

Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

Εἰρωτᾷ μ', Ἐκέργε περιφραδέ· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ

Τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔ τι μεγαίρω.

465

Σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι

Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ φρεσὶ πάντ'· εὖ οἶδας.

Πρῶτος γάρ, Διὸς υἱέ, μετ' ἀθανάτοισι θαλάσσεις,

Ἡὺς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεὺς

Ἐκ πάσης ἐσῆς, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα

470

Καὶ τιμὰς· σὲ δέ φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμοῦς·

Μαντείας θ', Ἐκέργε, Διὸς πάρα, θέσφατα πάντα.

Καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παρ' ἀφνειὸν δεδάηκα.

Σοὶ δ' αὐτὰρχεσσιν ἔστι δαήμεναι, ὅ, τι μενοινᾷς.

Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει καθαρίζειν,

475

Μέλπω καὶ καθαρίζε, καὶ ἀγλαὰς ἀλέγρεις,

Δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, φίλε, κῦδος ὄπαζε.

Εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἐταίρην,

Καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγορεύειν·

Εὐαχλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς δαῖτα θάλειν,

480

Καὶ χορὸν ἡμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυδέα κῶμον,

Εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡμέρας· ὅστις ἄρ' αὐτὴν

Τέχνη καὶ σοφίη δεδαημένος ἐφάρειν.

Φθειγγομένη, παντοῖα νόφ' χαρίεντα διδάσκει.

Ρεῖα συνηθείησιν ἀθυρομένη μαλακῆσιν,

485

Ἐργασίην φεύγουσα δυνήπαθον· ὃς δέ κεν αὐτὴν

Νῆϊς, ἔων τὸ πρῶτον ἐπιζαφελῶς ἱρεείνῃ,

Μάψ' αὐτως κεν ἔπειτα μετῆορά τε θρυλλίζῃ.

Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅ, ττι μενουῖας.

Καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὴ κοῦρε.

490

Ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο

Βουσί νομοῦς, Ἐκάργε, νομεύσομεν ἀγραυλοῖσιν.

Ἔνθεν ἄλλῃς τέξουσι βόας, ταύροιςι μιγεῖσθαι,

Μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε γρή,

Κερδαλέον περ ἔόντα, περιζαμενῶς κορολλώσκει.

495

Ω· εἰπὼν ὥρεξ'· ὁ δ' ἐδέξχτο Φοῖβος Ἀπόλλων,

Ἐρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχειν μάστιγα φαεινὴν.

Βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱός

Γηθήσας· κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρός

Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός, ἀναξ' ἐκάεργος Ἀπόλλων,

500

Πιλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ καλὸν

ἡμερόεν κονάθησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισεν.

Ἔνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα

Ἐτραπέειπεν· αὐτοὶ δὲ, Διὸς περικαλλέα τέκνα,

Ἄφροσι πρὸς Ὀλύμπῳ ἀγκάσσιν ἐβάστασαν.

505

Τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,

Ἄμρῳ δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ὁ μὲν Ἐρμῆς

Λητοῖδην ἐρίλησε διαμπερές, ὥς ἐτι καὶ νῦν,

Σήματ' ἐπεί κίθαριν μὲν Ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν

Ἠμερτὴν δεδαῖος, ὁ δ' Ἀπόλλωνος κίθαριζεν.

510

Ἀδύτος δ' αὖτ' ἐτέρης σαρῆς ἐκμήσατο τέχνην,

Συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόφ' ἀλυστήν.

Καὶ τότε Λητοῖδης Ἐρμῇ πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Λείδια Μαιάδος υἱέ, διάκτορε, ποικιλομήτα,  
Μή μοι ἄμα κλέψῃς κίχριν καὶ καμπύλα τόξον. 515

Τιμὴν γὰρ παρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβια ἔργα  
Θήσιν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.  
Ἄλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,  
Ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ,  
Πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ καγαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις. 520

Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσεν,  
Μή ποτ' ἀποκλέψῃς, ὅσα Ἐκτεβόλος ἐκτεάτισται,  
Μηδὲ ποτ' ἐμποιάσῃς πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀπόλλων  
Λητοῖδης κατένευσεν ἐπ' ἀρθμῷ καὶ φιλότῃτι,  
Μή τινα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι, 525

Μήτε θεόν, μήτ' ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐν δὲ τέλειον  
Σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἥδ' ἄμα πάντων  
Πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα  
Ὀλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,  
Χρυσείην, τριπέτηλον, ἀκήριον, ἣ σε φυλάξει, 530

Πάντας ἐπικραίνουσα θεός, ἐπέων τε καὶ ἔργων,  
Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὁμῆς.  
Μαντεῖην δὲ, φέριστε, Διοτρεφές, ἣν ἐρεεῖνεις,  
Οὔτε σὲ θεσφατὸν ἔστι δαήμεναι, οὔτε τίν' ἄλλον  
Ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε 535

Πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὤμοσα καρπερὸν ὄρκον,  
Μή τινα νόσφιν ἐμοῖο θεῶν αἰετιγενετάων  
Ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλὴν·  
Καὶ σὺ, κασίγνητε, χρυσόρραπι, μή με κέλευε  
Θέσφατα πιφαύσκειν, ὅσα μῆδετα εὐρύοπα Ζεύς. 540

Ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,  
Πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων ῥῶλ' ἀνθρώπων.  
Καὶ κεν ἐμῆς ὁμῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἴδῃ

Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν·  
 Οὗτος ἐμῆς ἤρῃς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω. 545  
 Ὃς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν  
 Μαντείην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεΐνειν  
 Ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,  
 Φημί, ἀλήτην ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχαίμην. \* \*  
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, Μαιῆς ἐρικυδέος υἱέ. 550  
 [Καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον·]  
 Θριαὶ γὰρ τινές εἰσι, κασίγνηται γεγαυῖαι,  
 Παρθένοι, ὠκέησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσιν,  
 Τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄμριτα λευκά  
 Οἰκίᾳ ναιετάουσιν ὑπὸ πτυγῇ Παρνησοῖο 555  
 Μαντείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσίην  
 Παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγνεν  
 ἔντεθ' οὐδ' ἐπειτα ποτώμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,  
 Κηρία βόσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἕκαστα.  
 Αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν ἐδηδυῖται μέλι χλωρόν, 560  
 Προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθείην ἀγορεύειν.  
 Ἦν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδώδην,  
 ἔρωσινται δὴ ἔπειτα παρὲς ὁδὸν ἡγεμονεύειν.  
 Τὰς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρακέως ἐρεΐνων,  
 Σὺν γὰρ τοῖς ἄλλοις τέρεται καὶ εἰς ἐρετὸν ἄνδρα δαήεις, 565  
 Πολλὰ κ' σῆς ὀμρῆς ἐπακούσεται, αἶ κε τύχῃσιν.  
 Ταῦτ' ἔχε, Μαιάδος υἱέ, καὶ ἀγραύλους ἔλικας βοῶς,  
 Ἴππους τ' ἀμφιπόλευς καὶ ἡμιόνους ταλαεργούς  
 Καὶ χαροποῖσι λείουσι καὶ ἀργιόδοусι σύεσσιν,  
 Καὶ κυσὶ καὶ μύλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθὼν, 570  
 Πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν·  
 Οἷον δ' εἰς Αἶδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι,  
 Ὅττι, ἥδ' οὗτος περ ἐὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον·

Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων  
Παντοίῃ φιλότῃ· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων. \* \* 575

Πᾶσι δ' ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ·  
Παῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τό δ' ἄκριτον ἡπεροπεύει  
Νύκτα δι' ὀρφναῖην φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.  
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς. 580



## Γ.

## ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Μουσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,  
Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἥμερον ὄρσεν.  
Καὶ τ' ἐδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,  
Οἰωνούς τε Διῖπετέας καὶ θηρία πάντα,  
Ἡμὲν ὅς' ἡπειρος πολλὰ τρέφει, ἡδ' ὅσα πόντος· 5  
Πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν εὖσπεφάνου Κυθερείης.

Τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·  
Κούρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκώπιδ' Ἀθήνην·  
Οὐ γάρ υἱ εὖαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,  
Ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρης, 10  
Ἰσμεῖναί τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.

Πρώτῃ τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξεν  
Ποιῆσαι σατίνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.  
Ἢ δέ τε παρθενικὰς ἀπαλόχρους ἐν μεγάροισιν  
Ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ἐπὶ φρεσὶ θεῖσα ἐκάστη. 15

οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον, κελαδαινήν.  
Δάμναται ἐν φιλότῃ· φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη.  
Καὶ γὰρ τῇ ἄδῃ τόξῃ, καὶ οὔρεσι θῆρας ἐναίρειν,



- Φόρμιγγές τε χοροί τε, διαπρύσιοί π' ὀλολυγαί,  
 Ἄλγεά τε σκιδέντα, δικαίων τε πόλις ἀνδρῶν. 20  
 Οὐδὲ μὲν αἰδοίη κούρη ἄδεν ἔργ' Ἀφροδίτης,  
 Ἰστίη, ἣν πρώτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,  
 [Αὖτις δ' ὀπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,]  
 Πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·  
 Ἢ δέ μάλ' οὐκ ἔβλεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν, 25  
 ὧμοσε δὲ μέγαν ὄρκιον, ὃ δὴ τεταλεσμένος ἐστίν,  
 Ἀψαμένη κεφαλῆς πατρός Διὸς αἰγιόχοιο,  
 Παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἤματα, διὰ θεάων.  
 Τῇ δὲ πατὴρ δῶκεν καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,  
 Καὶ τε μέσφ' οἴκῳ κατ' ἄρ' ἔξετο, πῖαχ' ἐλοῦσα· 30  
 Πᾶσιν δ' ἐν νηροῖσι θεῶν τιμᾶρός ἐστιν,  
 Καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.  
 Τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·  
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,  
 Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων· 35  
 Καὶ τε παρέκ Ζηνὸς νόον ἤγαγε τερπικαραῦνου,  
 Ὅστε μέγιστός τ' ἐστί, μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς·  
 Καὶ καὶ τοῦ, εὖτ' ἐθέλῃ, πυκινὰς φρένας ἐξαπαφροῦσα  
 Ἰηϊδίῳ· συνέμιξε καταβνητῇσι γυναιξίν,  
 Ἥρης ἐκλεαθοῦσα, κασιγνήτης, ἀλόχου τε, 40  
 Ἢ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτησι θεῇσιν.  
 Κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,  
 Μήτηρ τε ἱεῖη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς  
 Αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.  
 Τῇ δὲ καὶ ἀδελφῇ Ζεὺς γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ, 45  
 Ἄνδρ' ἐκ καταβνητῶ μιγθήμεναι, ὅφρα τάχιστα  
 Μηδ' αὐτὴ βροτῆς εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη,  
 Καὶ ποτ' ἐπειζαμένη εἴπῃ μετὰ πᾶσι θεοῖσιν,

Ἰδὺ γελοήσασα, φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,  
 ὣς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῆσι γυναιξίν,  
 Καί τε καταθνητοὺς υἱεῖς τέκον ἀθανάτοισιν,  
 ὣς τε θεὰς συνέμιξεν καταθνητοῖς ἀνθρώποις.

50

Ἀγγίσσω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἥμερον ἐμβάλε θυμῷ,  
 ὣς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν πολυπιδάκου Ἰδης  
 Βρυκολέεσκεν βοῦς, δόμῃς ἀθανάτοισιν ἐοικώς.

55

Τὸν δὲ ἔπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,  
 Ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἥμερος εἶλεν.

Ἔς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὶν ἔδυνεν,  
 Ἔς Πάφρον· ἔνθα δὲ οἱ τέμενος, βωμὸς τε θυώδης·

Ἐνθ' ἤγ' εἰσελθούσα, θύρας ἐπέθηκε φαινίας·

60

Ἐνθα δὲ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ

Ἀμβρότω, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας.

[Ἀμβροσίῳ, ἔδανῳ, τό ῥα οἱ τεθυωμένον ἦεν.]

Ἔσασαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ εἵματα καλὰ,

Χρυσῷ κασμηθεῖσα, φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη

65

Σεύχτ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦσ' εὐώδεα Κύπρον,

Ἵψι μετὰ νεφέεσσι θεῶς πρήσσουσα κέλευθον.

Ἰδὼν δ' ἴκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν·

Βῆ δ' ἰὺς σταθμοῖο δι' οὐρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν

Σαίνοντες πολιοὶ τε λύκοι, χαροποί τε λέοντες,

70

Ἄρκτοι, περδάλιες τε θακὶ προκάδων ἀκόρητοι,

Ἦσαν· ἡ δ' ὀρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμὸν,

Καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλ' ἥμερον, οἱ δ' ἅμα πάντες

Σύνδυο κοιμήσαντο κατὰ σκιάεντας ἐναύλους.

Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανεν.

75

Τὸν δ' εὖρε σταθμοῖσι λελειμμένον, οἶον ἀπ' ἄλλων,

Ἀγγίστην ἥρωα, θεῶν ἅπο κάλλος ἔχοντα.

Οἱ δ' ἅμα βουσίην ἔποντο νομῶς, κατὰ ποιήεντας

Πάντες· ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος, αἶος· ἀπ' ἄλλων,  
 Πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαπρύσιον κιθαρίζων. 80  
 Στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,  
 Παρθένω ἀδμήτη μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη,  
 Μῆμιν τερβήσειεν ἐν ὀρθαλμοῖσι νοήσας.  
 Ἀγγίσης δ' ὄροϊον ἐρράζετο, θάμβαινέν τε,  
 Εἰδὸς τε, μέγεθός τε, καὶ εἴματα σιγαλόεντα. 85  
 Πέπλον μὲν γὰρ ἔεστον φαινότερον πυρὸς αὐγῆς,  
 Εἶχε δ' ἐπιγναμπτὰς ἔλικας, κάλυκός τε φαινὰς·  
 Ὅρμοι δ' ἀμρ' ἀπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,  
 Καλοὶ, χρύσειοι, παμποίκιλοι· ὧς δὲ σελήνη,  
 Στήθεσι ἀμρ' ἀπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι. 90  
 Ἀγγίστην δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ἤυδα·

Χαῖρε, ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις,  
 Ἄρτεμις, ἥ Αἰτώ, ἥε χρυσέη Ἀφροδίτη,  
 Ἢ Θέμις ἡγεγνής, ἥε γλαυκῶπις Ἀθήνη,  
 Ἢ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἤλυθες, αἵτε θεοῖσιν 95  
 Πᾶσιν ἐταιρίζουσι, καὶ ἀνάνατοι καλέονται.  
 Ὅτις Νυμφῶν, αἵτ' ἄλσεν καλὰ νέμονται,  
 [Ἢ Νυμφῶν, αἵ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,]  
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσσα ποιήεντα.  
 Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ, περιφανημένω ἐνὶ χώρῳ, 100  
 Βωμόν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ  
 Ὄρησιν πάσῃσι· σὺ δ' εὐφρονα θυμὸν ἔχουσα,  
 Δίς με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἀνδρά·  
 Ποίει δ' εἰσποπίσω θαλερὸν γόνυ, οὐτάρ' ἐμ' αἰτὸν  
 Δηρὸν εὐζῶειν καὶ ὄρεα φάος ἡελίοιο,  
 Ὀλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γῆρας εὐδὸν ἱκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·  
 Ἀγγίστη, κήδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,

- Οὐτίς τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀλχνάτῃσιν ἐίσκεις;  
 Ἀλλὰ καταθνητὴ τέ, γυνὴ δέ με γένετο μήτηρ. 110  
 Ὅτρευς δ' ἐστὶ πατὴρ ὀνομακλυτός, εἴ που ἀλούεις;  
 Ὅς πάσης Φρυγίης εὐτειχέτοιο ἀνάσσει·  
 Γλῶσσαν δ' ὑμετέρην τέ καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα.  
 Τρωῶς γὰρ μεγάρῳ με τρωὸς τρέφει· ἡ δὲ διὰ πρὸ  
 Σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, φίλης παρὰ μητρὸς ἐλοῦσα. 115  
 [Ὡς ἦοι γλῶσσάν γε καὶ ὑμετέρην εἰ οἶδα,  
 Νῦν δέ μ' ἀνὴρ παῖζε χρυσόβραχης Ἀργειφόντης  
 Ἐκ χειρὸς Ἀρτέμιδος χρυσήλακτος, κ' ἰνδαιγῆς·  
 Πολλοὶ δὲ νύμφῃ καὶ παρθένῳ ἀλφεσίβοιοι  
 Παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὀμίλος ἀπειρίτος ἐστεφάνωτο· 120  
 ἔνθεν μ' ἤρπαξε χρυσόβραχης Ἀργειφόντης,  
 Πολλὰ δ' ἔπ' ἤγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,  
 Πολλὴν δ' ἄκλῆρόν τε καὶ ἄκλιτον, ἣν διὰ θῆρες  
 Ὠλορχῆγι φριτῶσι κατὰ σκιδόντας ἐνάβλους,  
 Οὐδὲ πρὸς ἑλάνῃ ἐθ' ἵκοντο φρεσὶ ζῆου αἴης· 125  
 Ἀγχιέτω δέ με φάσκε παρὰ λέχεσιν καλέσθαι  
 Κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δειξέ, καὶ φράσεν, ἦτοι ὄγ' αὖτις  
 Ἀθανάτων μετὰ φθλ' ἀπέσκη κραιτὺς Ἀργειφόντης·  
 Αὐτὰρ ἐγὼ σ' ἐκίμην, κραιτὴρ δὲ μοι ἔπλετο ἀνάγκη 130  
 Ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι, ἡδὲ τοκήων  
 Ἐσθλῶν· εὐ μὲν γάρ κε κακοὶ ταῖόνδε τέκχεν·  
 Ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότῃτος,  
 Πατρί τε σὺ δειξὼν καὶ μητέρι κεδν' εἰδυῖη,  
 Σοῖς τε κασιγνήτοισι, οἳ τοι ὁμόθεν γεγάασιν, 135  
 οὗ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα·]  
 Εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἡὲ καὶ οὐκί.  
 Πέμψαι δ' ἄγγελον ὄκω μετὰ Φρύγῃς αἰετοπόλῳ,

Εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένη περ·  
 Οἱ δέ τί τοι χροῦν τε ἄλκις, ἐσθλὰ τε θ' ὑφ' αὐτῆς 140  
 Πέμψουσι· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.  
 Ταῦτα δὲ ποιήσας, δαίνυ γάμον ἱμερόεντα,  
 Τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

ὦ; εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἱμερον ἔμβαλε θυμῷ·  
 Ἀγγίστην δ' ἔρος· εἶλεν, ἔπος τ' ἔρατ', ἐλ τ' ὀνόμαζεν· 145

Εἰ μὲν θνητὴ γ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,  
 Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πηχτὴρ ὀνομακλυτὸς, ὥς ἀγορεύεις,  
 Ἀθανάτοιο δ' ἔκῃτι διακτόρου ἐνθάδ' ἰκάνεις,  
 Ἑρμῆω, ἐμὴ δ' ἄλοχος· κεκλήσεαι ἥματα πάντα·  
 Οὔτις ἔπειτα θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων 150  
 Ἐνθάδε με σγῆσει, πρὶν σῇ φιλότῃτι μιγῆναι  
 Λυτικά νῦν· οὐδ' εἴ κεν ἐκῆβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων  
 Τόξου ἀπ' ἀργυρέου προῖοι βέλεα στονόεντα.  
 Βουλομένη κεν ἔπειτα, γύναι εὐκλεία θεῶν,  
 Σῆς· εὐνῆς ἐπιβᾶς, δῦναι δόμον Ἀἴδος· εἴσω. 155

ὦ; εἰπὼν, λάβε χεῖρα· φιλομμειδῆς δ' Ἀφρ' οδίτη  
 Ἑρπὶς μετὰ στρεφύετα, κατ' ὄλματα καλὰ βέλονται,  
 Εἰς λείρας εὐτρωτον, ὅτε περ πάρος ἔσταιν ἄνακτι  
 Χλαίνῃσιν μυχλοχῆς ἐστρωμένον, αὐτὰρ ὑπερθεῖν  
 Ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο, βάρυρλόγγων τε λειόντων, 160  
 Τούς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.  
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λεγέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,  
 Κόσμον μὲν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροῦς εἶλε φαινόν,  
 Πόρπας τε, γναμπὰς θ' ἑλικὰς τε, κάλυκας τε, καὶ ἄλλους·  
 Αὔσε δὲ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἴματα σιγαλόεντα 165  
 Ἐκδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυρολόου  
 Ἀγγίστης· ὁ δ' ἔπειτα, θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ  
 Ἀθανάτῃ παρέλικτο θεῶν ἑροτὸς, οὐ σάφα εἰδὼς

Ἦμος δ' ἄψ εἰς αὐλιν ἀποκλίνουσι νομῆες  
 Βοῦς τε καὶ ἵφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων, 170  
 Τῆμος ἄρ' Ἀγχίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν  
 Νήδυμον, αὐτὴ δὲ χροῖ ἔννυτο εἴματα καλά.  
 Ἔσσάμενῃ δ' αὖ πάντα περὶ χροῖ δῖα θεάων,  
 Ἔσση πάρ κλισίῃ· εὐποιήτου δὲ μελάρχου  
 Κύρς κάρη, κάλλος δὲ παρειῶν ἀπέλαμπεν 175  
 Ἄμβροτον, οἷόν τ' ἐστὶν εὖστεράνου Κυthereίης·  
 Ἐξ ὕπνου δ' ἀνέγειρεν, ἔπος τ' ἔρατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

Ὅρσσε, Δαρδανίδῃ· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἱαύεις;  
 Καὶ φράσαι, εἴ τι ὁμοίῃ ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,  
 Οἷν δὴ με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας. 180

Ὡς φάτο· ὁ δ' ἐξ ὕπνου μάλ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν.  
 Ὡς δὲ ἶδεν δαιρὴν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,  
 Τάρβησέν τε καὶ ὅσσε παρκαλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ·  
 Ἄψ δ' αὖτις χλαίνῃ τ' ἐκκλύψατο καλὰ πρόσωπα,  
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα, 185

Αὐτίκα σ' ὥς τὰ πρῶτα, θεῆ, ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,  
 ἔγνων, ὥς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ νημερτές ἔειπες.  
 Ἀλλά σε πρὸς Ζητὸς γουνάζζομαι αἰγιόχοιο,  
 Μὴ με ζῶντ' ἀμενηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἐάσῃς  
 Νάειν, ἀλλ' ἐλέαιρ', ἐπεὶ σὺ βιοτάλμιος ἀνὴρ 190  
 Γίγνεται, ὅσσε θεᾷς εὐνάζεται ἀθανάτησιν.

Τὸν δ' ἡμίβει· ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·  
 Ἀγχίσῃ, κύνδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων,  
 Θάρσει, μηδὲ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.  
 Οὐ γάρ τοί τι δέος, παθέειν κακὴν ἐξ ἐμέθεν γε, 195  
 Οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπειὴ φίλος ἐσσί θεοῖσιν.  
 Σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱός, ὅς ἐν Τρώεσσιν ἀναΐξει·  
 Καὶ παῖδες παίδεσσι διχμπερὲς ἐγαγάοντα.

Τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὐνεκά μ' αἰνὸν  
 Ἔσχεν ἄλλος, ἔνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπροσθεν εὐνή. 200  
 Ἀγγίθιοι δὲ μάλιστα καταθνητῶν ἀνθρώπων  
 Λιεὶ ἀφ' ὕμετέρης γενεῆς εἰδὺς τε φυὴν τε.  
 Ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς  
 Ἦρπασ' ἐννὶ διὰ κάλλος, ἐν' ἀθανάτοισι μετείη,  
 Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεῶς ἐπεινοχοοῖσι, 205  
 Οὐδ' ἔτι ἰδὲν, πάντεσσι τετιμένος, ἀθανάτοισιν,  
 Χρυσέου ἐκ κρητῆρος ἀρύσσων νέκταρ ἐρυθρόν.  
 Τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ᾔδει,  
 Ὅππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρπασε θέσπις Ἀελλὰ·  
 Τὸν δ' ὅππῃ γόνατος διχρυπτοῖς ἤματι πάντα. 210  
 Καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δὲ οἱ υἱὲς ἄποινα,  
 Ἴππους ἀρσίπλοῦς, τοῖς' ἀθανάτοισι γαστήρῃσι.  
 Τοῦς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν· εἶπεν δὲ ἔκαστα,  
 Ζηνὸς ἐφημοσύνησι, διάκτορας Ἀργεϊφόντεσσι,  
 ὧς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἤματι πάντα. 215  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὅγ' ἔκλυεν ἀγγελιῶν,  
 Οὐδέ τίς ἑπαιτὰ γόνατος, γυμνάει δὲ φρένας ἰδὲν  
 Γηθήσυρος δ' Ἴπποισιν ἀελλοπόδεσσι δαΐσει.  
 ὧς δ' αὖ Τροίηνον χρυσόπλοον ἔπεισε Πάρις,  
 Ὑμετέρης γενεῆς, ἐπεισάδων ἀθανάτοισιν. 220  
 Βῆ δ' ἔμιν αἰτήσασθαι καλανερέα Κρονίωνα,  
 Ἀθάνατόν τ' εἶναι, καὶ ζῶειν ἤματι πάντα·  
 Τῇ δὲ Ζεὺς ἐπέειπε, καὶ ἐκέρχηνεν ἐέλδωρ·  
 Νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότινι Πῶς  
 ἦδην αἰτῆσαι, ζῶσαι τ' ἀπὸ γῆρας ὀλεῖν.  
 Τὸν δ' ἦτοι εἶω μὲν ἔχεν πολυήρατος ἦβη,  
 Ἦοι τερπόμενος χρυσοθρόνῳ, ἠριγενεῖ,  
 Νηλεὶς παῖς· Ἰκαριὸν γὰρ ἐπὶ πότῃσι γαίης

Αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολικαὶ κατέχυντο ἔθειραι  
 Καλῆς ἐκ κεφαλῆς, εὐηγενέος τε γενείου, 230  
 Τοῦ δ' ἦτοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἥως,  
 Αὐτὸν δ' αἶψ' ἀτίταλλεν, ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα,  
 Σίτω τ', ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἷματ' ἀλὰ διδοῦσα.  
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν κατὰ γῆρας ἔπειγεν,  
 Οὐδέ τι κινήσαι μελέων δύναντ', οὐδ' ἀναεῖραι, 235  
 Ἴδε δὲ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλὴ·  
 Ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαιναάς·  
 Τοῦ δ' ἦτοι φωνὴ ῥέει ἄσπετος, οὐδέ τι κύκυσ'  
 Ἔσθ', οἷα πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναικτοῖσι μελεσσιν.  
 Οὐκ ἂν ἔγωγέ σε ταῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμην, 240  
 Ἀθανάτόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἥματα πάντα.  
 Ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἐὼν εἶδός τε δέμας τε,  
 Ζώοις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,  
 Οὐκ ἂν ἔπειτ' αἶψ' ἄλγος πυκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτει.  
 Νῦν δέ σε μὲν τέχῃ γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύψει 245  
 Νηλεῖς, τότ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,  
 Οὐλόμενον, καματηρόν, ὅτε στυγέουσι θεοὶ περ.  
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὕνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν  
 Ἰσσοῖται ἥματα πάντα διχαιπορὸς εἴνεκα σείω,  
 Οἱ πρὶν ἐμὸς ὄφρυς καὶ μήτις, αἷς ποτὲ πάντας 250  
 Ἀθανάτους συνέμιζα καταθνητῆσι γυναιξίν,  
 Τάρβεσκον· πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα·  
 Νῦν δὲ δὴ οὐκέτι μοι στόμα χεῖρεται ἐξονομήναι  
 Τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀέσθην,  
 Σχέτλιον, οὐκ ὀνομαστόν, ἀπεπλάγχθη δέ νόημα, 255  
 Παῖδά δ' ὑπὲρ ζώνης ἐδέξατο, βροτῶν εὐκλειῆστα  
 Τὸν μὲν, ἐπὶ δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο,  
 Νόημα μὲν ὑπέβλεπεν ὑπερκαῶνα, βρότοκα ποῖ,



Αἰ τόδε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε, ζάθεόν τε,  
 Αἶ ῥ' οὔτε θνητοῖς, οὔτ' ἀθανάτοισιν ἔπονται· 260  
 Δηρὸν μὲν ζώουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ' ἐδουσι,  
 Καί τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρρώσαντο.  
 Τῇσι δὲ Σειληνοὶ καὶ εὐσκοπὸς Ἀργειφόντης  
 Μίσγοντ' ἐν φιλότῃ μυχῶ σπείων ἐρυντών.  
 Τῇσι δ' ἄμ', ἥ ἐλάται, ἥ δούρες ὑψικάρηναι 265  
 Γεινομένησιν ἔφυσαν ἐπὶ χθονὶ βωτιανεῖρη,  
 Κελαί, τηλεθάουσαι, ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.  
 Ἔστ' αὖτ' ἡλίβατοι· τεμένη δὲ ἐκικλήσκουσιν  
 Ἀθανάτων, τὰς δ' οὔτε βρωτοὶ κείρουσι σιδήρεφ.  
 Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ Μοῖρα παρεστήκη θανάτοιο, 270  
 Ἀζάναται μὲν πρῶτον ἐπὶ χθονὶ δένδρεα καλὰ,  
 Φλοιὸς δ' ἀμφιπεριφθινύθει, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄζου·  
 Τῶν δὲ θ' ὁμοῦ ψυχὴ λείπει φάρις ἡλείοιο.  
 Ταὶ μὲν ἐμὸν θρέφουσι παρὰ σφίσι νιὸν ἔχουσαι·  
 Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἔλη πολυήρατος ἦδη, 275  
 Ἄξουσίν τοι δεῦρο θεαὶ, δεῖξουσὶ τε παῖδα.  
 Σοὶ δ' ἐγὼ, ὄρα καὶ ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,  
 Ἐς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσσομαι, νιὸν ἄγουσα.  
 Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἔδης θάλος ὀρθαλμοῖσιν,  
 Γηθήσεις ὁρόων· μάλα γὰρ θεοεἰκελὸς ἔσται, 280  
 Ἄξεις δ' αὐτίκα μιν ποτὶ Ἴλιον ἡνεμόεσσαν.  
 Ἦν δέ τις εἰρηταί σε καταθνητῶν ἀνθρώπων,  
 Ἦτις τοι φίλον νιὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ,  
 Τῷ δὲ σὺ μωθεῖσθαι μεμνημένος, ὥς σε καλεού·  
 Φάσκει τοι Νόμης καλυκώπιδος ἄγονον εἶναι, 285  
 Αἰ τόδε ναιετάουσιν ὄρος, κατὰ μένον ὕλη.  
 Εἰ δέ κεν ἐξείπης καὶ ἐπεύξῃαι ἄφρονι θυμῷ,  
 Ἐν φιλότῃ μιγῇναι ἐϋστεράνῳ Κυθερείῃ,

Ζεύς σε χολωσάμενος θαλέει ψολύεντι κερκυνῷ.

Εἴρηταιί τοι πάντ᾽· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι νοήσας,

290.

Ἰσχεο, μηδ' ὀνόμαίνε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μῆνιν.

Ὡς εἰποῦσ', ἤϊξε πρὸς οὐρανὸν ἡνεμόεντα.

Χαῖρε, θεῖα, Κύπριοι εὐκτιμένης μεδέουσα·

λεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

.....

Δ.

## ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἡύκομον, σεμνήν θεόν, ὄρχοι' αἰεῖδεν,

Αὐτήν, ἥδὲ θύγατρα τανύσφυρον, ἣν Ἀἰδωνεύς

Ἰρπαξεν, δῶκεν δὲ θαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,

Νόσφιν Δήμητρος χρουσάρου, ἀγλαοκάρπου,

Παίζουσταν κούρησι σὺν Ὀλεανοῦ θαυυλόλοις,

5

Ἄνθεά τ' αἰνυμένην, ῥόδα καὶ κρήνον, ἥδ' ἶα καλά,

Λειμῶν' ἅμ' μαλακὸν, καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὕκκινθον,

Νάρκισσόν θ', ὃν φῦσε δόλον καλικώπιδι κούρη

Γαῖα, Διὸς βουλῇσι χαριζομένη Πολυδέκτη

Οχυμαστὸν γανόωντα, σέβας δέ τε πᾶσιν ιδέσθαι

10

Ἀθανάτοις τε θεοῖς ἡδὲ θνητοῖς ἀνθρώποις·

Τοῦ καὶ ἀπὸ ρίζης ἑκατὸν κάρα ἐξεπεφύκει·

Κηῶδαι δ' ὀδυρὶ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρύς ὕπερθεν,

Γαῖά τε πᾶς ἐγέλασε καὶ ἄλμυρὸν αἰῶνα θαλάσσης·

Ἴδ' ἄρα θαμβήσας ὠρέξατο χερσὶν ἅμ' ἄριστο

15

Καλὸν ἄθυρμα λαβεῖν· χάνε δὲ χθὼν εὐρυάγυια

Νύσιον ἅμ' πεδίον, τῇ ὄρουσεν ἀναξ Πολυδέγμων

Ἴπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.

Ἀρπάζεις δ' ἀκούσας ἐπὶ χρυσέοισιν ὄχοισιν  
 Ἴγ' ὀλοφυρομένην· ἰάχῃς δ' ἄρ' ὄρθια φωνῆς, 20  
 Κεκλομένη πατέρα Κρονίδην ὕπατον καὶ ἄριστον.  
 Οὐδέ τις ἀθανάτων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων  
 Ἰέουσεν φωνῆς, οὐδ' ἀγλαόκαρποι ἔλεια·  
 Εἰ μὴ Περσείου θυγάτηρ ἀταλὰ φρονέουσα,  
 Ἄϊεν ἐξ ἄντρου, ἑκάτη λιπαροκρήδεμνος, 25  
 Πέλειός τε ἄναξ, Ὑπερίονος ἀγλαῆς υἱός,  
 Κούρης κεκλομένης πατέρα Κρονίδην· ὁ δὲ νόσφιν  
 Ἦστο θεῶν ἀπάνευθε πολυλλίστῳ ἐνὶ νηῶ,  
 Δέγμενος ἱερὰ καλὰ παρὰ θνητῶν ἀνθρώπων.  
 Τὴν δ' ἀεκαζομένην ἤγεν θεὸς ἐννεσίῃσιν 30  
 Πατροκασίγητος, πολυσημάντωρ Πολυδέγμων,  
 Ἴπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.  
 Ὅρα μὲν σὺν χαῖριν τε καὶ οὐρανὸν ἀστρόφειντα  
 Λεῖσσε θεὰ, καὶ πάντων ἀγρόφρονι ἰχθυόεντα,  
 Λυγρὰ τ' ἡελίου, ἔτι δ' ἤλπετο μητέρα κεδνὴν 35  
 Ὀφείσθαι, καὶ οὐλα θεῶν, αἰειγενετῶν.  
 Τόρα οἱ ἐλπίς· ὅτε μὲν νύον, ἀχνυμένης περ  
 Ἰήχσας δ' ὀρέων κορυφαὶ καὶ βένδρα πάντων  
 φωνῇ ὅπ' ἀθανάτη· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.  
 Ὅζ' ὅδ' ἐμιν κραδίην ἄχος ἔλλαθεν, ἀμφὶ δὲ χροίταις 40  
 Ἀμβροσίαις κρήδεμνα δαΐξετο χερσὶ φίλησιν·  
 Κυνέου δὲ κέλυμα κατ' ἀμρυτέρων βάλετ' ὄρων,  
 Σοῦατο δ', ὥστ' οἰωνός, ἐπὶ τραφερῇ τε καὶ ὄρει  
 Μαιομένη· τῇ δ' οὔτις ἐπήρυμα μυθήσασθαι  
 Ἦλεν, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων, 45  
 Οὐδ' οἰωνῶν τις τῇ ἐτήτυμος ἄγγελος ἦλθεν.  
 Ἐννημαρ μὲν ἔπειτα κατὰ γλῶνα πότνια Διὶ  
 Στρωφᾷτ', αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα·

Οὐδέ ποτ' ἀμβροσίας καὶ νόκταρες ἤδουπότοιο  
 Πιάσαστ' ἀκηχεμένη, οὐδὲ γὰρ βέλλετο λουτροῖς. 50  
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ οἱ ἐπῆλυθε ραινοῖς ἤως,  
 Ἰντετό οἱ ἑκάτῃ, σέλας ἐν χεῖρεσσιν ἔχουσα,  
 Καὶ ῥά οἱ ἀγγαλέουσα ἔπος φάτο, φώνησέν τε

Πόντια Δημήτηρ, ὠρηφόρε, ἀγλαόδορε,  
 Τίς θεῶν οὐρανίων, ἢ θνητῶν ἀνθρώπων 55  
 Ἰρπασε Περσεφόνην, καὶ σὺν φίλον ἥκαγε θυμόν;  
 Φωνῆς γὰρ ἤκουσ', ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὀρθαλμοῖσιν,  
 Ὅστις ἔην· σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη ἑκάτῃ· τὴν δ' οὐκ ἡμείβετο μύθῳ  
 ῥέϊας ἡλόμου θυγάτηρ, ἀλλ' ὦκα σὺν εὐχῇ 60  
 Ἰνῆς, αἰθομένης οὐδὲν μετὰ χερσὶν ἔχουσα.

Πάσιον δ' ἔειπετο, θεῶν σπουδῇ, ἐπὶ καὶ ἑλίκων  
 Στάν δ' ἵππων προπάροιθε, καὶ εἴρετο δὴ θεῶν·

Ἠέλι', αἰδοσσαι με θείας ὑπερ, εἴ ποτε δὴ σευ  
 Ἢ ἔπει, ἢ ἔργῳ καρδίην καὶ θυμόν ἔηκα· 65

Κούρην, τὴν ἔτεκον, γλυκερὴν θάλλος, εἶδ' ἐκ κυδρήν,  
 Τῆς ἀδινῆν ὅπ' ἄκουσα οἱ αἰθέρος ἀτρογέταιο

Ὡστε βιαζομένης, ἀτὰρ οὐκ ἴδον ὀρθαλμοῖσιν.

Ἀλλὰ (σὺ γὰρ δὴ πᾶσαν ἐπὶ γῆνι καὶ κατὰ πόντον  
 Αἰθέρος ἐκ δίης καταδέρκεαι ἀκτίνεσσιν) 70

Νημερτέως μοι ἔνιπτε, φίλον τέκος, εἴ που ὅπως,

Ὅστις νόστιν ἐμῷ λαβὼν ἀέκυσταν ἀνάγκη,

Οἴχεται, ἢ θεῶν ἢ καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ὡς φάτο· τὴν δ' Ἰπεριονίδης ἡμείβετο μύθῳ.

ῥέϊας ἡλόμου θυγάτηρ, Δήμητερ ἄνασσα, 75

Εἰδήσεις· δὴ γὰρ μέγα ἄζομαι ἢ δ' ἐλεαίρω

Ἀγνυμένην περὶ παιδί τετυσφόρῳ οὐδέ τις ἄλλος

Αἵτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς,

Ὅς μιν ἔδωκ' Αἰδῇ θαλερὴν κεκληῆσθαι ἄκοιτιν ,  
 Αὐτοκασιγνήτωρ ὁ δ' ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα 80  
 Ἀρπάζας, ἵπποισιν ἄγεν μεγάλα ἰάχουσαν.  
 Ἀλλὰ, θεᾶ, κατάπαυε μέγαν γόον· οὐδὲ τί σε χρεὶ  
 Μὲψ αὐτως ἄπλητον ἔχειν χύλον· οὗτοι αἰετῆς  
 Γαμβρόδης ἐν ἀθανάτοις πολυσημάντωρ Αἰδωνεύς,  
 Αὐτοκασιγνήτος καὶ ὁμόςπορος, ἀμφὶ δὲ τιμὴν 85  
 ἔλαχεν, ὡς τὰ πρῶτα δι᾽ ἄτρυχα δασμὸς ἐτύχθη.  
 Τοῖς μέτα ναιετάει, τῶν ἔλλαχε κοίρανος εἶναι.

Ὡς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλήης  
 Ἰμφοῖ ἔφερον θοὸν ἄρμα, τανύπτεροι ὡς τ' οἰωνοί·  
 Τὴν δ' ἄλγος αἰνότερον καὶ κύντερον ἔκετο θυμόν. 90  
 Χωσαμένη δὴ ἔπειτα κελαινεφέϊ Κρονίῳνι,  
 Νοσφισθεῖσα θεῶν ἀγορὴν καὶ μακρὸν Ὀλυμπον,  
 ὦχετ' ἐπ' ἀνθρώπων πόλιν καὶ πύονα ἔργα,  
 Εἶδος ἀμαλδύνουσα πολὺν χρόνον· οὐδέ τις ἀνδρῶν  
 Εἰσορόων γίγνωσκε, βαθυζώνων τε γυναικῶν, 95  
 Πρίν γ' ὅτε δὴ Κελεοῖο δαΐφρονος ἔκετο δῶμα,  
 ὅς τ' ἐπ' Ἐλευσῖνος, θυοέσσης κοίρανος ἦεν.

ἔξετο δ' ἐγγὺς ὕδασι, φίλον ποτιζμένη ἤτορ,  
 Παρθενίῳ φρέατι, δθεν ὑδρεύοντο πολῖται,  
 Ἐν σκιῇ, αὐτὰρ ὑπερθε περὺκει θάμνος ἐλαϊνῆς, 100  
 Γρηῒ παλαιγενεῖ ἐναλίγκιος, ἦτε τόκοιο  
 Εἰργηται, δώρων τε φιλοστεφάνου Ἀφροδίτης,  
 Οἷαί τε τροφοὶ εἰσι θεμιστοπόλων βασιλῆων  
 Παίδων, καὶ ταμίαι κατὰ δώματα ἡγήνεντα.  
 Τὴν δὲ ἶδον Κελεοῖο Ἐλευσενίδαο θύγατρεις, 105  
 Ἐρχόμεναι μεθ' ὕδαρ εὐήρυτον, ὄφρα φέροιεν  
 Κάλπισι χαλκαίῃσι φίλα πρὸς δώματα πατρὸς,  
 Τέσσαρες, ὥστε θεᾷ, κουρήτιον ἄνθος ἔχουσαι,

Καλλιδική καὶ Κλεισιδική, Δημώ τ' ἐρώεσσα,  
 Καλλιθύη θ', ἡ τῶν προγενεστάτη ἦεν ἀπασέων, 110  
 Οὐδ' ἔγνων (χαλεποὶ δὲ θεοὶ θνητοῖσιν ὀρᾶσθαι)  
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμεναι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Τίς; πόθεν ἐσσι, γρῆῦ, παλαιγενέων ἀνθρώπων;  
 Τίπτε δὲ νόσφι πόληος ἀπέστιγες, οὐδὲ δόμοισιν  
 Πιλναῖ; ἔνθα γυναῖκες ἀνὰ μέγαρχα σκιδόντα 115  
 Τηλίκαι, ὡς σύπερ ὦδε, καὶ ὀπλότεροι γεγάσιν,  
 Αἵ κέ σε φίλωνται ἡμὲν ἔπει, ἡδὲ καὶ ἔργω.

Ὡς ἔφαν· ἡ δ' ἐπίεσσιν ἀμείβετο πότνια θεάων·  
 Τέκνα φίλ', αἵτινες ἐστε γυναικῶν θηλυτεράων,  
 Χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὑμῖν μυθήσομαι οὔτοι ἀεικὲς 120  
 Ὑμῖν εἰρομένησιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Δηὼ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστί· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ·  
 Νῦν αὖτε Κρήτηθεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης  
 Ἰλυσθον οὐκ ἐθέλουσα, βίη δ' ἀέκουσαν ἀνάγκη  
 Ἄνδρες, ληϊστῆρες ἀπήγαγον· οἱ μὲν ἔπειτα 125  
 Νηϊῶ ὁππότε Θωρικόνδε κατέσχεθον, ἔνθα γυναῖκες

Ἠπείρου ἐπέβησαν ἀολλέες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ  
 Δεῖπνον ἐπηρτύνοντο παρὰ πρυμνήσια νηός.

Ἄλλ' ἐμοὶ οὐ δόρυπαιο μελίφρονος ἤρατο θυμὸς,  
 Λάθρη γ' ὄρμηθεῖσα δι' ἠπείροιο μελίνης, 130  
 Φεῦγον ὑπερφιάλους σημάντορας, ἔφρα καὶ μή με  
 Ἀπριάτην περάσαντες ἐμῆς ἀποναίατο τιμῆς.

Οὕτω δεῦρ' ἐκόμην ἀλαλημένη, οὐδέ τι οἶδα,  
 Ἦτις δὴ γὰρ ἐστί, καὶ οὔτινες ἐγγεγάσιν·  
 Ἀλλ' ὑμῖν πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες 135  
 Δοῖεν κουριδίους ἄνδρας, καὶ τέκνα τεκέσθαι,

ὥς ἐθέλουσι τοκῆς· ἐμ' αὖτ' οἰκτεῖρατε, κοῦραι,  
 Προρρονέως, φίλα τέκνα, τέως πρὸς δώμαθ' ἰκόμενα.

Ἄνδρες ἡδὲ γυναῖκες, ἵνα σφίσιν ἐργάζωμαι  
 Πρόφρων, οἷα γυναῖκός ἀφήλικος ἔργα τέτυκται. 140  
 Καί κεν παῖδα νεογνὸν ἐν ἀγκοίνῃσιν ἔχουσα  
 Καλὰ τιθηνόμην, καὶ δώματα τηρῆσαιμι·  
 Καί κε λέγος στορέσαιμι μυγῶν θαλάμων εὐπῆκτων  
 Δασπότουν· καὶ κ' ἔργα διδασκῆσαιμι γυναῖκας.  
 Φῆ ῥα θεά· τὴν δ' αὐτίκ' ἀμείβετο παρθένος ἀδμής, 145  
 Καλλιθόκη, Κελεστὴ θυγατρῶν εἶδος ἀρίστη·  
 Μῆτις, θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀγνύμενοί περ, ἀνάγκη  
 Τετλάμεν ἄνθρωποι· δὴ γὰρ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.  
 Ταῦτα δέ τοι σαφέως ὑποθήσομαι, ἡδ' ὀνομήσω  
 Ἄνδρας, οἷσιν ἔπεστι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς, 150  
 Δήμουτε προῦχουσιν, ἰδὲ κρηδεμνα πύλκος  
 Εἰρύαται βουλῇσι καὶ ἰθείησι δίκῃσιν·  
 Ἡμὲν Τριπτολέμου πυκιμήδεος, ἡδὲ Διόκλου,  
 Ἡδὲ Πολυξείνου, καὶ ἀμύμονος Εὐμόλπου,  
 Καὶ Δολιχρῶ, καὶ πατρὸς ἀγήνορος ἡμετέροιο. 155  
 Τῶν πάντων ἄλλοι κατὰ δώματα πορσαίνουσιν·  
 Τῶν οὐκ αἶ τίς σε κατὰ πρόωιστον ὀτωπῇ  
 Ἰῆδος ἀτιμῆτσας, δόμων ἀπονοσφίσσειν,  
 Ἄλλά σε δέξονται· δὴ γὰρ θεοεικέλός ἐστι.  
 Εἰ δ' ἐθέλεις ἐπίμεινον, ἵνα πρὸς δώματα πατρὸς 160  
 Ἰλθῶμεν, καὶ μητρὶ βαθυζώνῳ Πιστανείῳ  
 Εἴπωμεν τάδε πάντα δικυπερὲς, καὶ κέ σ' ἀνώγη  
 Ἡμέτερόνδ' ἵεναι, μηδ' ἄλλων δώματ' ἐρευνᾶν.  
 Τηλύγετος δὲ αἰ υἱὸς ἐνὶ μεγάρῳ εὐπῆκτο  
 Ὀφίγονος τρέφεται, πολυεύγετος, ἀσπάσιός τε. 165  
 Εἰ τόνγ' ἐκλρίψαιο, καὶ ἥβης μέτρον ἵκοιτο,  
 Ρεῖά κε τίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτερῶν  
 Ζηλώσῃ· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοίη.

- ὧς ἔφαθ'· ἥ δ' ἐπένευσε κερήατι· ταὶ δέ φαινὰ  
 Πλασάμεναι ὕδατος φέρον ἄγγεα κυδιάουσαι. 170
- Ῥίμφα δὲ πατρός· ἵκοντο μέγαν δόμον, ὧκα δὲ μητρὶ  
 Ἰννεπον, ὧς εἰδόν τε καὶ ἔκλυον· ἥ δὲ μάλ' ὧκα  
 Ἰλλυόσας ἐκέλευε καλεῖν ἐπ' ἀπείρονι μισθῷ.  
 Αἰ δ', ὥς τ' ἦ ἔλαφοι, ἦ πόρτιες εἶαρος ὦρη  
 Ἄλλοντ' ἂν λειμῶνα, κορυσσάμεναι φρίνα φορέει, 175  
 ὧς αἰ ἐπισχόμεναι ἑανῶν πτύχας ἱμεροέντων  
 Ἰῆξαν κοίλῃν κατ' ἀμαξιτόν· ἀμυρὶ δὲ χαῖται  
 Ὀμοῖς αἴσσοντο κροκητῷ ἄνθει ὁμοῦσι.  
 Τέτμον δ' ἐγγυὺς ὁδοῦ κυδρὴν θέον, ἐνθα πάρος περ  
 Κάλλιπον· αὐτὰρ ἔπειτα φίλα· πρὸς δώματα πατρός 180  
 Ἰγρευνή· ἥ δ' ἄρ' ὀπίσθε, φίλον τετιμημένη ἦτορ,  
 Στεῖχε, κατακρηθὲν κεκαλυμμένη· ἀμυρὶ δὲ πέπλος  
 Κυάνεος ῥαδινοῦσι θεῆς ἐλελίξετο ποσσίν.  
 Αἶψα δὲ δώμαθ' ἵκοντο Διοτρεφούς Κελεοῖο,  
 Βᾶν δὲ δι' αἰθούσης, ἐνθα σφίσι πόντις μήτηρ 185  
 Ἰστο παρὰ σταθμὸν τέγος πύκα πικητοῖο,  
 Πικρὸν ὑπὸ κίλπη ἔχουσα, νέον θάλας· αἰ δὲ παρ' αὐτὴν  
 Ἑδραμον· ἥ δ' ἄρ' ἐπ' αὐτὴν εὔη ποσὶ, καὶ ῥα μελᾶθρου  
 Κῦρε κέρη, πλῆσεν δὲ θύρας σέλιος θείου.  
 Τὴν δ' αἰδώς τε, σέβας τε, ἰδὲ γλωρὸν δέος εἶλεν· 190  
 Εἶξε δέ οἱ κλισμοῖσιν καὶ ἐδριάζεσθαι ἄνωγεν.  
 Ἀλλ' οὐ Δημήτηρ ὠρηφόρος, ἀγλαόδωρος,  
 Ἰθέλεν ἐδριάζεσθαι ἐπὶ κλισμοῖο φαινοῦ,  
 Ἀλλ' ἀκέουσα ἔμιμνε, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα·  
 Πρὶν γ' ὅτε δὴ οἱ ἐθήκεν ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα 195  
 Πηκτὸν ἔδος, καθύπερθε δ' ἐπ' ἀργύρεον βάλε κῶμα.  
 Ἐνθα καθεζομένη προκατέσχετο χερσὶ καλῶτερον·  
 Δηρὸν δ' ἄρθρογγος τετιμημένη ἦσ' ἐπὶ δίφρου,



Οὐδέ τιν' οὔτ' ἔπει προσπτύσσετο, οὔτε τι ἔργῳ,  
 Ἀλλ' ἀγέλκστος, ἄπαστος ἐδητύος ἡδὲ ποτήτος, 200  
 Ἦστο, πόθῳ μινύθυσσα βαθυζώνοιο θυγατρός.  
 Πρίν γ' ὅτε δὴ γλεύης μιν ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα  
 Πολλὰ παρὰσκόπτουσ', ἐτρέψατο πότνιαν, ἀγνήν,  
 Μειδέσαι, γελάσαι τε, καὶ ἴλαον σχεῖν θυμόν.  
 Ἢ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα μεθύσσειον εὖχθεν ὀργαῖς· 205  
 Τῇ δὲ δέπας Μετάνειρα δίδου μελιηδέος οἴνου  
 Πλήσας, ἡ δ' ἀνένευσ'· οὐ γὰρ θεμιτόν οἱ ἔφασκε  
 Πίνειν οἶνον ἐρυθρόν· ἄνωγε δ' ἄρ' ἄλφι καὶ ὕδωρ  
 Δοῦναι· μίξασκεν πιέμεν γλήχωνι τερεῖνῃ.  
 Ἢ δὲ κυκεῶ τεύξασα θεᾶ πόρεν, ὥς ἐκέλευεν· 210  
 Δεξαμένη δ', ὁσίης ἐπέβη πολυπότνια Δηῶ.  
 Τῇσι δὲ μύθων ἤρχεν εὐζωνος Μετάνειρα·  
 Χαῖρε, γύναι, ἐπεὶ οὔτε κακῶν ἀπ' ἔολπα τοκῶν  
 ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν· ἐπὶ τοι πρόπτει ὄμμασιν αἰδῶς  
 Καὶ χάρις, ὥττι πέρ τε θεμιστοπόλων βασιλῆων, 215  
 Ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀχνύμενοί περ, ἀνάγκη  
 Τετλάμεν ἄνθρωποι· ἐπὶ γὰρ ζυγὸς αὐχένι κεῖται.  
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἴκεο δεῦρο, παρέσσεται, ὅσσα τ' ἐμοί περ.  
 Παιῖδα δέ μοι τρέφε τὸνδε τὸν ὀψίγονον καὶ ὀέλπτον·  
 ὧπασαν ἀθάνατοι, πολυέρχες, δέ μοι ἐστίν. 220  
 Εἰ τόν γ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἥβης μέτρον ἴκοιτο,  
 Ῥεῖά κ' ἐτίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων  
 Ζηλώσας· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτῆρια δοίην.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος Δημήτηρ·  
 Καὶ σὺ, γύναι, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ἐσθλὰ πόρουσιν. 225  
 Παιῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με κελεύεις.  
 Θρέψω· κοῦ μιν, ἔολπα, κακοφραδίῃσιν τιθήνης  
 Οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίῃ δηλήσεται, οὔθ' ὑποταμνόν.

Οἶδα γὰρ ἀντίστομον μέγα φέρτερον ὕλοτόμοιο,  
Οἶδα δ' ἐπηλυστής πολυπήμονος ἐσθλὸν ἐρυσμόν.

230

ὣς ἄρα φωνήσασα, θυώδει δέξατο κόλπῳ,  
Χερσὶν τ' ἀθανάτησιν· γεγῆθαι δὲ φρένα μήτηρ.  
ὣς ἡ μὲν Κελεῖο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,  
Δημοφῶνθ', ὃν ἔτικτεν εὖζωνος Ματάνειρα,  
ἔτρεφεν ἐν μεγάραις· ὁ δ' ἀέζατο δαίμνι ἴσος,  
οὗτ' οὖν σῖτον ἔλιν, οὐ θησάμενος . . . . Δημήτηρ  
Χρίεσκ' ἀμβροσίῃ ὡπαὶ θεοῦ ἐκγεγαῶτα,

235

ἰδὺ καταπνεύουσα, καὶ ἐν κόλποισιν ἔχουσα·  
Νύκτας δὲ κρύπτεσκε πυρὸς μένει, ἥύτε θαλόν,  
Λάθρα φίλων γονέων· τοῖς δὲ μέγα θαῦμα τέτυκτο,  
ὣς προθαλῆς τελέθεσκε, θεοῖσι δ' ἄντα ἐρύκει.

240

Καὶ κέν μιν ποιήσιν ἀγῆρων τ' ἀθανάτόν τε,  
ἢ μὴ ἄρ' ἀφραδίῃσιν εὖζωνος Ματάνειρα,  
Νύκτ' ἐπιτηρήσασα, θυώδεις ἐκ θαλάμοιο  
Σκέψατο· κόπυσεν δὲ, καὶ ἄμφω πλῆζατο μηρῶ,  
Δείσας ὅ περὶ παιδί, καὶ ἀάσθη μέγα θυμῷ  
Καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

245

Τέκνον Δημοφῶν, ξείνη σε πυρὶ ἐνὶ πολλῷ  
Κρύπτει, ἐμοὶ δὲ γόνει καὶ κήδεα λυγρὰ τίθῃσιν.

250

ὣς ῥά τ' ὀδυρομένη· τῆς δ' αἶε δῖα θεῶν.

Τῇ δὲ χολωσαμένη καλλιστέρωνος Δημήτης,  
Παῖδα φίλον, τὸν ἀελπτον ἐνὶ μεγάραισιν ἔτικτεν,  
Χεῖρεςσ' ἀθανάτησιν ἀπὸ ἔο θῆκε πέδονδς,  
ἔξανελούσθαι πυρὸς, θυμῷ κοτέσασα μάλ' αἰνῶς.  
Καὶ ῥ' ἄμυδις προσέειπεν εὖζωνον Μετάνειραν·

255

Νήϊδες ἄνθρωποι καὶ ἀφράδμονες, οὗτ' ἀγαθοῖο  
Λίσσιν ἐπερχομένου πρηνώμεναι, οὔτε κακοῖο.  
Καὶ σὺ γὰρ ἀφραδίῃ τι τῆς μήκιστον ἀάσθης.

Ἰστω γὰρ, θεῶν ὄρκος, ἀμεΐλικτον Στυγὸς ὕδωρ, 260

Ἀθανάτον κέν τοι καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα

Παῖδα φίλον ποίησα, καὶ ἀφθίτον ὥπασα τιμῇ.

Νῦν δ' οὐδ' ἔσθ' ὥς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξαι·

Τιμὴ δ' ἄφθιτος· αἶέν ἐπέσσειται οὔνεκα γούνων

Ἱμετέρων ἐπέβη, καὶ ἐν ἀγκούνησιν ἔαυσεν· 265

Ὀρχσιν δ' ἄρα τυῶγε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,

Παῖδες Ἐλευσινίων πόλεμον καὶ φίλοπιν αἰνῆν

Αἶέν ἐν ἀλλήλοισι συνάξουσ' ἥματα πάντα. . . .

Εἰμὶ δὲ Δημήτηρ τιμάχορος, ἥτε μέγιστον

Ἀθανάτοισι, θνητοῖς τ' ὄνειρ καὶ χάρις τέτυκται. 270

Ἄλλ' ἄγε μοι νηὸν τε μέγαν καὶ βωμόν ὑπ' αὐτῷ

Τευρόντων πᾶς δῆμος ὑπαὶ πόλιν, αἰπὺ τε τεῖχος·

Καλλιγέρου κατὰ περθεύ, ἐπὶ προὔχοντι κελωνῷ,

Ὀρχεῖα δ' αὐτῇ ἐγὼν ὑποβήσομαι, ὥς θι' ἔπειτα,

Εὐαγγείως ἔρδοντες, ἐμὸν νόον ἰλάσσοιθε. 275

Ω, εἰπῶσα θεᾷ, μέγελος καὶ εἶδος ἄμειψεν,

Γῆρας ἀπωσαμένη, περὶ τ' ἀμφὶ τε κάλλος ἄητο·

Ὀδυρὴ δ' ἱμερόεσσα θνηέντων ἀπὸ πέπλων

Σαίθνατο, τῆλε δὲ φέγγος ἀπὸ χειρὸς Ἀθανάτοιο

Λάμπε θεᾷ, ξανθαὶ δὲ κόμαι κατενένοθεν ὄμους, 280

Αὐγῆς δ' ἐπλήσθη πυκινὸς δῆμος ἀστεροπῆς ὥς·

Πῇ δὲ δι' ἐκ μεγάρων· τῆς δ' αὐτίκα γούνατ' ἔλυντο,

Δηρὸν δ' ἄρ' ὀργῆς γένετο χερόν, οὐδέ τι παιδὸς

Μνήσαστο τηλυγέτοιο ἀπὸ θαπέδου ἀνελέσθαι.

Ταῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἔλειπνῆν, 285

Καὶ δ' ἄρ' ἀπ' εὐστρώτων λεγέων ὕρον· ἡ μὲν ἔπειτα

Παῖδ' ἄνὰ χερσὶν ἔλαυσεν, ἐπὶ ἐγκάτ' ἔειπε κόλπῳ·

Ἢ δ' ἄρα πῦρ ἀνέκαί· ἡ δ' ἔσσυτο πῶσσι' ἀπαλαύσει,

Μετ' ἑρ' ἀναστήσουσα θεῶδεος ἐκ θαλάμοιο.

Λαγρόμεναι δέ μιν ἀνδρῆς ἐλούεον ἀσπαίροντα,  
 Ἀμφαγαπαζόμεναι τοῦ δ' οὐ μειλίσσετο θυμός·  
 Χειρότεροι γὰρ δὴ μιν ἔχον τροφοὶ ἤδ' ἐτιθῆναι.

290

Αἱ μὲν παννύχια κυδρὴν θεὸν ἰλάσκοντο,  
 Δείματι παλλόμεναι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφιν  
 Εὐρυβίη Κελεῶ νημερτέα μυθήσαντο,  
 ὧς ἐπέτελλε θεᾷ, καλλιστέφανος Δημήτηρ.

295

Αὐτὰρ ὅγ' εἰς ἀγορὴν καλέσας πολυπείρονα λαόν,  
 Ἴνωγ' ἠΰκομψ Δημήτερι πίονα νηὸν  
 Ποιῆσαι καὶ ἔωμὸν ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ.

Οἱ δὲ μάλ' αἰψ' ἐπίθοντο, καὶ ἔκλυον αὐδῆσαντος,  
 Τεῦχον δ', ὧς ἐπέτελλ'· ὁ δ' ἀέξετο δαίμονος αἴση.

300

Αὐτὰρ ἐπεὶ τέλεσαν, καὶ ἐρώησαν καμάρτοιο,  
 Βάν ῥ' ἔμεν οἴκαδ' ἕκαστος· ἀτὰρ ξανθὴ Δημήτηρ  
 ἔνθα καθεζομένη μακάρων ἀπονόσφιν ἀπάντων,  
 Μίμνε πόθῳ μινύθουσα βαλυσώνοιο θυγατρὸς.

305

Λινότατον δ' ἐνικυτὸν ἐπὶ γῆνᾳ πουλυβότειραν  
 Ποιῆσ' ἀνθρώποις καὶ κύντατον, οὐδέ τι γαῖα  
 Σπέρμ' ἀνίει· κρύπτει γὰρ εὐστέφανος Δημήτηρ.  
 Πολλὰ δὲ καμπύλ' ἄροτρα μάστιγ' ἐλκον ἀρούραις.

310

Πολλὸν δὲ κρεῖ λευκὴν ἐτώσιον, ἔμπρισε γαίῃ.

Καὶ νῦ κε πάμπαν ὄλεσε γένος μερόπων ἀνθρώπων  
 Λιμοῦ ὑπ' ἀργαλέης, γερῶν τ' ἐρικυδέα τιμὴν

Καὶ θυσιῶν ἡμερσεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντας,

Ἴδὲ μὴ Ζεὺς ἐνόησεν, ἐῷ δ' ἐφράσσατο θυμῷ.

315

Ἴδιν δὲ πρῶτον χρυσόπτερον ὤρσε καλέσσαι

Δημήτρ' ἠΰκομον, πολυήρατον εἶδος ἔχουσαν.

ὧς ἔφαθ'· ἡ δὲ Ζηνὶ κελαινερέϊ Κρονίῳ

Παῖθετο, καὶ μεστὰ γὰρ διέδραμεν ὦκα πόδεςσιν.

Ἰκετο δὲ πτολίεθρον Ἰλευσῖνος, θυοέσσης,

Εὐρον δ' ἐν νηϊ Λημήτεα κυκνόπεπλον, 320

Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Ἀχήμετερ, καλέει σε πατήρ Ζεὺς, ἄρβιτα εὐδός,  
ἔλθόμεναι μετὰ φῶλα θεῶν αἰγιγενετάων.

Ἀλλ' ἴθι, μηδ' ἀτέλεστον ἐμὸν ἔπος ἐκ Διὸς ἔστω.

ὣς φάτο λισσομένη· τῇ δ' οὐκ ἐπεπείθετο θυμός. 325

Λῦτις ἔπειτα θεοὺς μάκαρας Ζεὺς αἰὲν ἐόντας

Πάντας ἐπιπροΐαλλεν· ἀμοιβηδὶς δὲ κύντες

Κίκλησκον, καὶ πολλὰ δίδον περικαλλέα δῶρα,

Τιμάς θ', ἃς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·

Ἀλλ' οὔτις πείσαι δύνато φρένας· ἠδὲ νόημα, 330

Θυμῷ χωρμένης· στερεῶς δ' ἠγνάνετο μύθους.

Οὐ μὲν γάρ ποτ' ἔφασκε, θυώδεος Οὐλύμποιο

Πρὶν γ' ἐπιθήσεσθαι, οὐ πρὶν γῆς καρπὸν ἀνήσειν,

Πρὶν ἴδοι ὀρθαλμοῖσιν ἐλὼν εὐώπιδα κόρυν.

Αὐτὴρ ἐπὶ τόγ' ἔκινσε φρεσὶν ἄνθρωπον Ζεὺς, 335

ἔς ἱεῖος πέμψε χρυσόρραπιν Ἀργειφόντην,

ὄφρ' Αἰδὴν μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν,

Ἀγνὴν Περσεφόνειαν ἀπὸ ζόφου ἠερόντος

ἔς φάος ἐξχαίγοι μετὰ δαίμονας, ὄφρα ἐμήτηρ

Ὀρθαλμοῖσιν ἰδοῦσα, μεταλλήξειε γόλοιο. 340

Ἐρμῆς δ' οὐκ ἀπίθησεν, ἄφαρ δ' ὑπὸ κούφῃ γαίῃς

ἑσσυμένως κατόρυσε, λιπὼν ἔδος Οὐλύμποιο.

Τέτμε δὲ τόνγε ἄνακτα δόμων ἔντοσθεν ἐόντα,

ἦμενον ἐν λεχέεσσι σὺν αἰδοίῃ παρκαοίτι,

Πόλλ' ἀεκαζομένη μητρὸς πόθῳ· ἥ δ' ἐπ' ἀτλήτων 345

Ἴργιοι θεῶν μακάρων μητίετο βουλῇ.

Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος, προσέφη κρατὺς Ἀργειφόντης·

Αἰδὴ κυανοχαῖτα, καταχθιμένοισιν ἀνάσσειν,

Ζεὺς με πατήρ ἤνωγεν Ἀγνὴν Περσεφόνειαν

Ἐξαγγελεῖν Ἑρέβουσι μετὰ σφάας, ὄφρα ἐ μήτηρ 350  
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα, γόλου καὶ μήνιος αἰνῆς  
 Ἀθανάτοισι παύσειεν· ἐπεὶ μέγα μήδεται ἔργον,  
 Φύσαι φύλ' ἀμενηνὰ χαμαιγενέων ἀνθρώπων,  
 Σπέρμ' ὑπὸ γλῆς κρύπτουσα, κατακρηνύουσα δὲ τιμῆς  
 Ἀθανάτων· ἡ δὲ αἰνὸν ἔχει γόλον, οὐδὲ θεοῖσιν 355  
 Μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θεώδεος ἔνδοθι νηοῦ  
 Ἰσταί, Ἐλευσίνος κραναὸν ποτλίεθρον ἔχουσα.

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ ἄναξ ἐνέρων Ἀἰδωνεύς·  
 Ὀφρύτιν, οὐδ' ἀπίθησε Διὸς βασιλῆος ἑρετμῆς.  
 Ἐπταμένους δ' ἐκέλευσε δαΐφρονι Περσεφονείῃ· 360

Ἐρχεο, Περσεφόνη, παρὰ μητέρα κυκνόπεπλον,  
 Ἴπιον ἐν στήθεσσι μένος καὶ θυμὸν ἔχουσα,  
 Μηδέ τι δυσθύμινε λίην περιώσιον ἄλλων.  
 Οὐ τι ἐν ἀθανάτοισιν αἰετῆς ἔσσομι' ἀκοίτης,  
 Αὐτοκασίγνητος πατρός Διός· ἐνθάδ' ἰοῦσα, 365  
 Δεσπύσσεις πάντων, ὅπῃσά ζωῇ τε καὶ ἔρπει,  
 Τιμῆς δὲ στήθεσθι μετ' ἀθανάτοισι μεγίστης.  
 Τῶν δ' ἀδικησάντων τίσις ἔσσεται ἥματα πάντα,  
 Οἳ κεν μὴ θυσίῃσι τῶν μένος ἱλάσκωνται,  
 Εὐχάϊος ἔρδοντες, ἐναΐσιμα δῶρα ποδιδότες. 370

Ὡς φάτο· γαλήσιν δὲ πρήκρον ἱερουργήσας,  
 Καρπαλίμως δ' ἀνόρουσ' ὑπὸ γάρματος· αὐτὰρ ὅγ' αὐτῇ  
 Ῥοίῃς κόκκον ἔδωκε σαρκεν μέλαινα καὶ ὀφθαλμῶν.  
 Ἀμφὶ ἔνωμῆσας, ἵνα μὴ μένοι ἥματα πάντα  
 Ἀυτοῖ παρ' οἰδιῇ Δημήτερι, κυκνοπέπφω. 375  
 Ἴππους δὲ προπάρουθεν ὑπὸ χρυσέοισιν ὄχεσιν  
 ἔρπυσεν ἀθανάτους πολυσυμμετοῦς Αἰδωνεύς.  
 Ἢ ο' ὄχρῳ ἐπέβη, παρὰ δὲ κρητὲς ἀργαυρήντας  
 Ἰνὰ καὶ μέστιγα λαλῶν μετὰ γυναι ῥήκων,

Σεῦε δὲ ἐκ μεγάρων· τὼ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην. 380

Ῥίμωρ δὲ μακρὰ κέλευθα διήνυσαν· οὐδὲ θάλασσα·

Οὐθ' ὕδωρ ποταμῶν, οὔτ' ἄγγεα ποιήεντα,

Ἴππων ἀθανάτων, οὔτ' ἄκριες ἔσχεθον ὄρμην,

Ἄλλ' ὑπὲρ αὐτῶν βαθὺν ἥερα τέμνον ἰόντες.

Στήθε δ' ἄγων, ὅθι μίμνεν εὐστέφανος Δημήτηρ, 385

Νηοῖο προπάρσιθε θυώδεος· ἡ δὲ ἰδοῦσα

Ἰῖξ', ἥντε μαινᾶς ὄρος κατὰ δάσκιον ὕλη.

Περσεφόνη δ' ἐταίρῳ

Μητρὸς ἐῆς κατ

Ἄλτο θέειν

390

Τῇ δὲ

Ἄ

Τέκνον, μή ῥά τι μ.

Βρώμης· ἐξαῦθ

Ὡς μὲν γάρ κε νέουσ

395

Καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ πατρὶ, καλαινεφεῖ Κρονίῳνι,

Ναιετάοις πάντεσσι τετιμένη ἀθανάτοισιν.

Εἰ δ' ἐπάσω, πάλιν αὖτις ἰοῦσ'· ὑπὶ κεῖθεσι γαίης

Οἰκήσεις ὀρέων τριτάτην μ.

Τὰς δὲ δύω παρ' ἐμοὶ τε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν. 400

Ὅππότε δ' ἄνθεσι γαῖ' εὐώδεσιν εἰσροινούτιν

Πικτοδαποῖς θάλλει, τότε' ἀπὸ ζόφου ἡερόεντος

Λῦτι· ἄνει μέγα θαῦμα θεοῖς, θνητοῖς τ' ἀνθρώποις.

Καὶ τίني σ' ἐξαπάτησε δόλῳ κρατερὸς Πολυδέγμων;

Τὴν δ' αὖ Περσεφόνη περικαλλῆς ἀντίον κῦθα· 405

Τοιγάρ ἐγώ τοι, μήτερ, ἐρῶ νημερτέα πάντα·

Εὐτέ μοι ἦλθ' Ἑρμῆς ἐριούνης ἄγγελος ὠκύς,

Πᾶρ πατέρος Κρονίδαο καὶ ἄλλων οὐρανόων,

Ἐλθεῖν ἐξ Ἑρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα

Ἀθήναις ἀθανάτοισι χρόλου καὶ μήνιος αἰνῆς. 410

Αὐτὰρ ἐγὼν ἀνόρουσ' ὑπὸ χάσματος· αὐτὰρ ὃ λάβρη  
ἔμβαλέ μοι βροτὴς κόκκον, μελιτὴ δ' ἐδόωδ' ἦν,  
ἄκουσαν δὲ βίῃ με πρῶτην ἄγκασσε πάσσαυθι.  
ὣς δέ μ' ἀναρπάζεις Κρονίδεω πυκινῇν διὰ μήτιν  
ἦρχετο, πατὴρ ἑμοῖο, φέρον ὑπὸ κεύθεα γαίης, 415  
ἔξερέω, καὶ πάντα διῆξιμαι, ὥς ἐρρεΐναις·

Ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἂν ἡμερτὸν λαίμωνα,  
Λευκίππη, Φαινώ τε, καὶ Ἠλέκτρη, καὶ Ἰάνθη,  
καὶ Μελίτη, Ἰάχη τε, Ῥόδειά τε, Καλλιρόη τε,  
Μηλόβοσίς τε, Τύχη τε, καὶ Ωκυρόη καλυψίς, 420

Χρυσή τις, Ἰάνειρά τις, Ἀκάστη τις, Ἀδμήτη τις,  
καὶ Ῥοδόπη, Πλουτώ τε, καὶ ἡμερόσσα Καλυψία,  
καὶ Στύξ, Οὐρανία τε, Γαλαζύχη τις ἑρατεινή,  
[Παλλὰς τις ἐγρεμάχη, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,]  
παίζομεν, ἥ δ' ἄνθεα δρέπομεν χεῖρες τ' ἐρέοντα, 425

Μίγδα κόκκον τις ἄγανόν, καὶ ἀγαλλίδας ἥ δ' ὑάκινθον,  
καὶ Ῥοδείας κάλυκα, καὶ λείριχα, θυμὰ ἰδέσθαι,  
Νάρκισσόν τις ὃν ἔρυσ', ὥσπερ κόκκον, εὐρεῖται χυθὼν·  
αὐτὰρ ἐγὼ δρεπόμεν περὶ χράματος γαῖαν δ' ἐνεργεῖ  
Χώρησεν, τῆς δ' ἔλθοι' ἀναξ κρατερὸς Ποσειδάμων. 430

Βῆ δὲ φέρων ὑπὸ γαῖαν ἐν ἄρμασι χροσεΐσιν  
Πύλλ' ἀεκαζομένην ἐβόησα δ' ἄρ' ὀρθία φωνῇ.  
Ταῦτά τοι ἀγρυμνέη περ ἀληθέα πάντα· ἀγροῦω·

ὣς τότε μὲν πρόπην ἤμαρ ἠλόφρονα θυρὸν ἔγρυται.

Πύλλ' ἀλλήλων κραθεῖν καὶ θυμὸν ἔκινον, 435  
Ἀμφαγαπαζόμεναι ἄλγεον δ' ἐπεπαύετο θυμὸς,  
Γηλοσύνας δὲ δέχονται παρ' ἀλλήλων, ἐδοῖόν τε.  
Τῆσιν δ' ἐγγύθεν ἦλθ' Εὐκλείη λιπαρὸν ἀνέλεμονος·  
Πολλὰ δ' ἄρ' ἀμφαγάπησε κόρην Δημήτερως ἀγνήν.



- Ἰκ τοῦ οἱ πρόπολος· καὶ ὁπάων ἔπλετ' ὄνασσα. 440  
 Τῆς δὲ μετ' ἄγγελον ἦλε βαρύκτυπος εὐρύπα Ζεὺς·  
 Ῥαῖην ἠύκομον, Δημήτερα κυανόπεπλον  
 Ἀξέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς  
 Δωσέμεν, ἅς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.  
 Νεῦσε δὲ οἱ κόρυην ἔτεος περιτελλομένοι 445  
 Τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζόρον ἡρβόνετα,  
 Τὰς δὲ δύο παρὰ μητρὶ καὶ ἄλλαις ἀθανάτοισιν.  
 ὧς ἔρατ'· οὐδ' ἀπίθηςε θεὰ Διὸς ἀγγελιάων.  
 Ἔσσυμένως δ' ἤϊξε κατ' Οὐλύμποιο καρήνων,  
 Ἦς δ' ἄρα Ῥάριον ἔξε, φερέσειον οἶθαρ ἀρούρης 450  
 Τὸ πρὶν, ἀτὰρ τότε γ' οὔτι φερέσειον, ἀλλὰ ἐκῆλον  
 Ἔστηκει πανάφυλλον· ἔκευθε δ' ἄρα κρὶ λευκὸν  
 Μήδεσι Δήμητρος καλλισφύρου· αὐτὰρ ἔπειτα  
 Μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταγέστοιν,  
 Ἥρος ἀεζομένοι, πέδω δ' ἄρα πίσιες ὄγχευ 455  
 Βρισέμεν ἀσταγών, τὰ δ' ἐν ἐλλεδαυτοῖσι θεοῖσιν ἐπιθαι.  
 Ἔνθ' ἐπέβη πρότιστον ἀπ' αἰθέρος ἀτρογέταις·  
 Ἀσπασίως δ' ἴδον ἀλλήλας, κεχάρηντο δὲ θυμῷ.  
 Τὴν δ' ὣδε πρῶτον ποιεῖν λιπαροκρήδεμνος·  
 Δεῦρο, τέκος, καλέει σε βαρύκτυπος εὐρύπα Ζεὺς· 460  
 Ἐλθέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς  
 Δωσέμεν, ἅς κ' ἐθέλησθα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.  
 Νεῦσε δέ σοι κόρυην ἔτεος περιτελλομένοι  
 Τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ ζόρον ἡρβόνετα,  
 . . . . . 465  
 . . . . . Σῶσι, τὸ δ' ἐπὶ πρῶτον κέρειον.  
 Ἀλλ' ἔτι, τέκος, ἔμην, κεχάρησθε, καὶ δὲ πρῶτον  
 Ἰζήλεις, μετέχουσιν καλῶν φέρων, ἵνα  
 Δίψα δὲ καρπὸν ἔξῃ φερέσειον οἶθαρ ἀρούρης.  
 ὧς ἔρατ'· οὐδ' ἀπίθηςε θεὰ Διὸς ἀγγελιάων. 470

Αἶψα δὲ κερπὸν ἀνῆκεν ἀρουράων ἐριβόλων.

Πᾶσα δὲ φύλλοισιν τε καὶ ἄνθεσιν εὐρεῖα χθών

Ἔβρις· ἥ δὲ κιοῦσα θεμιστοπόλοις βασιλεύσιν

Δεῖξε, Τριπτολέμω τε, Διοκλεῖτε πληξίππω,

Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῶ θ', ἡγήτορι λαῶν,

475

Δηρσμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,

[Τριπτολέμω τε, Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ]

Σεμναί, τά τ' οὕτως ἐστὶ παρὰ ξέμεν, οὔτε πυθέσθαι,

Οὔτ' ἀχέειν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄχος ἱσχάνει αὐδῆν.

Ὀλβιος, ὅς τ' ἄν' ὅπως ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·

480

Ὅς δ' ἀτελής ἱερῶν, ὅς τ' ἔμμορος, οὔ ποθ' ὀμνήσῃ

Αἶσαν ἔχει, φθίμενός περ, ὑπὸ ζόφῳ εὐρώσεντι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν θ' ὑπεθήκατο δῖα θεῶν,

Βᾶν ῥ' ἴμεν Οὐλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὀμνήγουσιν ἄλλων.

Ἐνθάδ' ἐκ νεότητος παρὰ Διὶ τριπικρὸν ἔφα

485

Σεμναί τ', αἰδοῖαί τε· μέγ' Ὀλβιος, ὅντιν' ἐκείναι

Προρρονέως φίλωνται ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.

Αἶψα δὲ οἱ πέμπουσιν ἐρέστιον ἐς μέγα δῶμα

Πλοῦτον, ὅς ἀνθρώποις ἄφενος ὕψι τοῖσι δίδωσιν.

Ἀλλ' ἄγ', Ἐλευστῖνος θοοίσσης δῶμαρον ἔχουσα,

(9)

Καὶ Πάρον ἀμφιρύτην, Ἄντρον δὲ περὶ Πάρον,

Πότνια, ἀγλαόδωρ, ὠρηφόρε, Διὶ δ' ἄνασσα,

Αὐτῇ, καὶ κούρῃ, περικαλλεῖ Περσεφόνει,

Πρόφρων ἀντ' ὅλβης Πλοῦτον ὑμῶν ἐκείνη·

Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰετῆς.

(10)

## ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Αἰδοίην χρυσοστέφανον, καλὴν Ἀφροδίτην  
 Ἄσσομαι, ἥ πάσης Κύπρου κρηδεῖνα λίλουχον  
 Εἰναλίης, ὅθι μιν Ζεφύρου μένος ὕγρον ἀέντος  
 Ἰννεικεν κατὰ κύμα πολυπλοίστοις θαλάσσης,  
 Ἀφρῶ ἐνὶ μαλακῶ· τὴν δὲ χρυσάμπυκες ὦραι 5  
 Δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' αἰμβροτα εἴματα ἔσσαν.  
 Κρατὶ δ' ἐπὶ ἀθανάτῳ στεφάνῃ· εὐτυχτον ἔθηκαν,  
 Καλὴν, χρυσεῖν· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβουῖσιν  
 Ἄνθεμ' ὀρειχάλκου, χρυσοῖο τε τιμήεντο·  
 Δαιρῇ δ' ἄμρ' ἀπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυρέουσιν 10  
 Ὀρμοῖσι χρυσέουσιν ἐκόσμεον, οἷσι περ αὐτὰι  
 ὦραι κόσμηθεν χρυσάμπυκες, ὅππότε ἴεν  
 Ἐς χορόν ἱερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρῶς·  
 Λυτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ χροῦ κόσμον ἔθηκαν,  
 Ἰγόν ἐς ἀθανάτους· οἳ δ' ἡσπάζοντο ἰδύντες, 15  
 Χερσὶ τ' ἐδεξιόωντο, καὶ ἡρόσαντο ἕκαστος  
 Πῶσαι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἷκαδ' ἄγασθαι,  
 Εἶδος θυμμάζοντες· ἰοστεφάνου Κυθρείης.  
 Χαῖρ', ἐλικοβέλερα, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ὀφθαῖνοι  
 Νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἐντυνον ἀκιδίην· 20  
 Δόξα γὰρ ἐγὼ καὶ σέ· καὶ ἄλλης μνήσασθαι ἀντιῆς.

## ΣΤ΄.

## ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Ἀμφὶ Διόνυσον Σεμέλης ἐρικυδέος υἱόν ,  
 Μνήσσομαι , ὡς ἐράνη παρὰ θέν' ἄλῃς ἀτρυγέτοιο ,  
 Ἀκτῇ ἐπὶ προήλῃτι , νεηνίῃ ἀνδρὶ ἰοικώς ,  
 Πρωθήβῃ· καλαὶ δὲ περισσεύοντο ἔθειραι ,  
 Κυάνεαι· φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὦμοις 5  
 Πορφύρεον· τάχα δ' ἄνδρες εὐσσέλμου ἀπὸ νηὸς  
 Ἀχίσται προγέγοντο βοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον ,  
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἤγε κακὸς μῦθος· οἱ δὲ ἰδόντες·  
 Νεῦσαν ἐς ἀλλήλους , τάχα δ' ἐκθορον· αἰψὰ δ' ἐλόντες ,  
 Εἶσαν ἐπὶ σφετέρῃς νηὸς , κεχαρημένοι ἦτορ . 10  
 Υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο Διοτρεφέων βασιλῆων  
 Εἶναι , καὶ δεσμοῖς ἔθειλον δεῖν ἀργαλέουσιν .  
 Τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμὰ , λύγαι δ' ἄπο τηλόσε πῖπτον  
 Χειρῶν ἡδὲ ποδῶν· ὃδὲ μειδιῶν ἐκάθητο  
 Ὀρμασι κυανέοισι κυβερνήτης δὲ νοήσας , 15  
 Αὐτίκα οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο , φώνησέν τε·  
 Δικιμόνιοι τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύετε· ἐλόντες ,  
 Καρτερόν! εὐδὲ φέρειν δύναταί μιν νηὺς εὐεργής·  
 Ἢ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν , ἡ ἀργυρότοξος Ἀπάλλων ,  
 Ἢδὲ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν 20  
 Εἵκελος , ἀλλὰ θεοῖς , οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν .  
 Ἀλλ' ἄγετ' , αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἡπείροιο μελαινης  
 Αὐτίκα· μηδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε , μή τι χολωθείς  
 Ὀρσῇ ἀργαλέους τ' ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν·  
 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερὴν ἠνίπαπε μύθῳ . 25  
 Δαιμόνι· οὐρον ὄρα , ἄρμα δ' ἰστίον ἔλκεο νηὸς .  
 Σύμπανθ' ὅπλα λαβὼν ὅδε δ' αὖτ' ἔλθειςσι μελῶσι .

Ἰλπομαι, ἢ Λίγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὄγε Κύπρον,  
 ἢ ἐς Ὑπερβορείους, ἢ ἐκαστέρω· ἐς δὲ τελευταίην  
 Ἐκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα, 30  
 Οὓς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμιν ἐμβαλε δαίμων.

ὣς εἰπὼν, ἰσὺν τε καὶ ἰσίων ἔλκετο νηός.

Ἐμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰσίων, ἀμφὶ δ' ἄρ' ὄπλα  
 Καττάνυσαν· τάχα δέ σφιν ἐφαίνετο θυμακτὰ ἔργα.  
 Οἶνος μὲν πρότετα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν 35  
 Ἰδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὄρνυτο δ' ὀδμή  
 Ἀμβροσίη· ναύτας δὲ τάρος λάβε πάντας, ἰδόντας.

Αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰσίων ἐξετανύσθη  
 Ἄρπελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνύντο δὲ πολλοὶ  
 Βότρυες· ἀμφ' ἰσὺν δὲ μέλας εἰλίσσεται κισσός, 40  
 Ἄνθεσι τηλεθών, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει·

Πάντας δὲ σκαλμοὶ σερφάνους ἔχον· οἱ δὲ ἰδόντες  
 Μηδείδην τέτ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον  
 Γῇ παλάμν. ὃ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἐνδοθι κηδῆς  
 Δεινὸς ἐπ' ἀκροτάτης, μέγα δ' ἔθραχεν· ἐν δ' ἄρα μέσση 45

Ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχεναν, σήματα φαίνων  
 Ἄν δ' ἔστη μεμυῖα, λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄκρου  
 Διόν ὑπόδρα ἰδὼν· οἱ δ' ἐς πρύμνην ἐφύβησαν,  
 Ἀμφὶ κελάρυζον δὲ, σπέρματα θυμολέοντα,

Ἰσὺν ἄρ' ἐκαστὸν ἰσίων, ὃ δ' ἔσπευκτο ἐπὶ νηός· 50  
 Ἄρπελος γὰρ οἱ δὲ θύραζε, κακὴν μέρων ἐφ' ὀπίσθη,  
 Παντες ὄρεται πύδασον, ἐπὶ ἴσῳ, εἰς ἡρώεσσιν,  
 Δελφίνες δ' ἐφύοντο πρυμνήτην δ' ὀπίσθη

Ἰσχεθε, καὶ μιν εἴλας πενήλθον, σπῆ τε μύθον·  
 ὦλρσαι, δις χάτωρ, τῷ ἑμῷ κεχρησμένε θυμῷ· 55

Ἰππὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ  
 Καδμήτι· Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότῃτι μηρίσῃ.

Χαῖρε, τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ περ ἔσθ' ἔτι  
 Σεῖο γε ληθόμενον γλυκερὴν κοσμήσαι ἐλπίδα.

## Ζ.

## ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βρισάριματε, χρυσοεπιήληξ,  
 ὀβριόθυρε, γέρασπι, πολισσός, χαλκοκορισά,  
 Καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενές, ἔρκος Ὀλύμπου,  
 Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὲ Θέμιτος,  
 Ἀντιξίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγέ φωτῶν, 5  
 Ἰνорέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον ἐλίσσων  
 Αἰθέρος ἐπταπόροις ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι  
 Ζαχλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσιν·  
 Κλῶθι, βροτῶν ἐπίκουρε, θεῶν εὐθαρσέως ἦτορ,  
 Περὶ κατασίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιόητητα 10  
 Ἰμετέρην καὶ κάρτος Ἀρήϊον· ὥς κε δυναίμην  
 Σεύεσθαι κακότητα πικρὴν ἀπ' ἑμοῖο κάρηνου,  
 Καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὁρμήν,  
 θυμοῦ τ' αὖ μένος ὅζῳ κατισχέμεν, ὅς μ' ἐρέθῃσιν  
 Φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιθαινέμεν· ἀλλὰ σὺ θάρσος 15  
 Ἄϊε, μάκαρ, εἰρήνης τε μένου· ἐν ἀπήμοσι θεσπεῖς  
 Δυσμενέων προφυγόντα μόθον, Κῆρας τε βιαίας.

## Η.

## ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὕμνει, Μοῦσα, κασιγνήτην Ἐκάτοιο,  
 Παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμότροπον Ἀπόλλωνος,  
 ἥθ' ἱππους ἄρσασα βαθυσχοίνοιο Μέλητος,  
 ῥίμφοι διὰ Σμύρνης παγγρύσειον ἄρμα διώκει  
 Ἔς Κλάρον ἀμπέλισσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων 5  
 ἵσταται, μιμνάζων ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χάρις, θεά, θ' ἄμμι πάσαι, καὶ δὲ  
 Αὐτὰρ ἐγὼ σε πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομαι ἀειδεῖν,  
 Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος, μεταθήσεται ἄλλον εἰς ὕμνον.

Θ.

## ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Κυπρογενῇ Κυθέρειαν αἰέτομαι, ἥτε βροτοῖσιν  
Μεΐλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἡμερτῶ δὲ προσώπῳ  
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν φέρει ἄνθος.

Χαῖρε, θεά, Σαλαμῖνος εὐκτιμένης μεδέουσα,  
Καὶ πάσης Κύπρου, δὴς δ' ἡμερόεσσαν αἰοιδήν·  
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοιδῆς.

5

.....

I.

## ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλὰ δ' Ἀθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' αἰεῖδεν,  
Διὸς ἡν, ἥ σὺν Ἄρκτ' ἔχει πολεμῆϊα ἔργα,  
Περθόμενά τε πόλεις, αὐτὴ τε πτόλεμοί τε,  
Καὶ τ' ἐρρύσατο λαὸν, ἰόντα τε, νισσόμενόν τε.

Χαῖρε, θεά, δὴς δ' ἄμμι τύχην, εὐδαιμονίην τε.

.....

I A.

## ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥραν αἰέδω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Πείη,  
Ἀθανάτην βασιλείαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσιν,  
Ζηνὸς ἐριγδούποι κασιγνήτην, ἄλογόν τε,  
Κυδέρην, ἣν πάντες μάκχαρες κατὰ μακρὸν Ὀλύμπῳ  
Ἀζόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικεράνῳ.

.....

## ΙΒ.

## ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' εὐχομον, σεμνήν θεὸν, ἄρχοιμ' αἰεῖδεν,  
 Αὐτὴν, καὶ κούρην, περικαλλέα Περσεφόνειαν.  
 Χαῖρε θεᾶ, καὶ τήνδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' ἀνιδῆς.

.....

## ΙΓ.

## ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων,  
 Ἰμνεί, Μοῦσα λιγέῃα, Διὸς θύγατερ μέγαλριον·  
 Ἴπ' κροτάλων, τυπάνων τ' ἱαχῇ, σὺν τε βρόμος αὐλῶν  
 Εὐκτεν, ἡδὲ λύκων κλαγγῇ, χαροπῶν τε λεόντων,  
 Οὐρεά τ' ἤχηνεντα, καὶ ὑλῆεντες, ἐναυλοῖ.  
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε θεαὶ θ' ἄμψαι ἀοιδῆς.

5

.....

## ΙΔ.

## ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ.

Ἡρακλέα, Διὸς υἱόν, αἰέσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον  
 Γένεατ' ἐπιγυῖαν ὀφθαλμοῖς ἐνὶ καλλιχόροις  
 Ἰλκμήνη, μιγθεῖτα κελαινερφεῖ Κρονίωνι·  
 Ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον, ἡδὲ θάλασσαν  
 Πλαζόμενος, πομπῆσιν ὑπ' Εὐρυπύλῃς ἄνακτος,  
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη·  
 Νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἔδος νικρόντος Ὀλύμπου  
 Χαίει περπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσσαστον Ἰβαν.  
 Χαῖρε, ἄναξ, Διὸς υἱέ· δίδου ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

5

.....



## IΕ.

## ΕΙΣ ΔΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ἰατῆρα νόσων, Ἀσκληπιὸν ἄρχον' αἰδεῖν,  
 γίον Ἀπόλλωνος· τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνίς  
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κόρη Φλεγέου βασιλῆος,  
 Χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δὲ σ' αἰοιδῆ 5

.....

## IΣΤ.

## ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Κάστορα καὶ Πολυδῶκε' αἰδέο, Μοῦσα λίγεια,  
 Τυνδαρίδας, αἱ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἐξεγένοντο·  
 Τῶς ὑπὸ Τηϋγέντου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,  
 Ἀθήρη ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίῳ.

Χοίρετε, Τυνδαρίδαι, τάχων ἐπιβήτορες ἵππων. 5

.....

## IΖ.

## ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν αἰέδω Κυλλήνιον Ἀργειφόντην,  
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδῆς πολυμήλου,  
 Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαιᾶ,  
 Ἄτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγεῖσα,  
 Λιδεῖα· μακάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὄμιλον, 5  
 Ἄντρω ναιετάουσα παλισκίῳ· ἔνθα Κρονίῳ  
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ μισγέσχετο νυκτὸς ἀμολγῇ.  
 Εἶτε χάτα γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην·  
 Ἀλκίχανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς, Θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ. 10  
 Σὺ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος, μεταβήσομαι ἄλλον εἰς ὕμνον.  
 Χαῖρ', Ἑρμῇ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ ἐάων.

.....

### III.

#### Εἰς Πανα

Ἀμφὶ μοῖ Ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε, Μοῦσα,  
 Αἰγιπύδην, δικέρωτα, φιλόκριτον, ὅς τ' ἀνὰ πύσῃ  
 Δενδρήεντ' ἄμυδι φοιτᾷ χοροῦθεσι Νύμφαις·  
 Αἴτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνα,  
 Πᾶν ἀνακεικλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον, 5  
 Αὖχμηθένθ', ὃς πάντα λόφον νηφόντα λέλογγεν,  
 Καὶ κορυφὰς ὀρέων καὶ πετρήεντα κέλευθα·  
 φοιτᾷ δ' ἐνθα καὶ ἐνθα διὰ ῥωπήϊα πυκνά,  
 Ἄλλοτε μὲν βείθροισιν ἐρελκόμενος μαλακοῖσιν,  
 Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ἐν ἡλιβάτοισι διοιγνεῖ, 10  
 Ἀκροτάτην κορυφὴν μολόσκαπον εἰσαναβαίνων.  
 Πολλάκι δ' ἀργινόντα διέδραμεν οὔρεα μακρὰ,  
 Πολλάκι δ' ἐν κνημοῖσι δαήλασε, θῆρας ἐναίρων,  
 Ὅξέα δερκόμηνος· τότε δ' ἔσπερος ἔκλαγεν οἶος,  
 Ἄγρης ἐξανιών, δονάκων ὑπο μοῦσων ἀθύρων 15  
 Νήδυμον· οὐκ ἂν πόνγε παρθοράμοι ἐν μελέεσσιν  
 Ὄρνις, ἥ τ' ἔαρος πολυχνθέος ἐν πετάλοισιν  
 Οἳηνον ἐπιπροχέουσ' ἰχθεὶ μελίγηρυν ἀοιδήν.  
 Σὺν δέ σφιν τότε Νύμφαι ὀρεστιάδες, λιγύμελποι,  
 φοιτῶσαι πύκα ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῃ 20  
 Μέλπονται· κορυφὴν δὲ περιπτένει οὔρεσ· Πηλώ,  
 Δαίμων δ' ἐνθα καὶ ἐνθα χορῶν, τότε δ' ἐς μέσον ἔρπον,  
 Πυκνὰ ποσσὶν διέπει, λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφροῖν

Λυγρὸς ἔχει, λιγυρῆσιν ἀγαλλόμενος φρένα μόλπαϊς  
 Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἡδ' ὑάκινθος 25  
 Εὐώδης θαλέθων καταμίσγεται ἄκριτα ποίη.  
 Ἰμνεῦσιν δὲ θεοὺς μάκαρας καὶ μακρὸν Ὀλυμπον,  
 Οἷόν θ' Ἑρμείην ἐριούνιον ἔσχεον ἄλλων  
 Ἰννεπον, ὡς ὄγ' ἅπασι θεοῖς θοὺς ἄγγελός ἐστιν·  
 Καὶ ῥ' ὄγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπίδακκα, μητέρα μήλων, 30  
 Ἰξίκετ', ἔνθα τέ οἱ τέμενος Κυλληνίου ἐστίν·  
 Ἰνθα ὄγε, καὶ θεὸς ὦν, ψαφροτόριχα μῆλ' ἐνόμειν  
 Ἄνδρ' παρὰ θνητῷ· θάλε γὰρ πόθης ὑγρὸς ἐπελθὼν,  
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότῳτι μιγῆναι·  
 Ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερίν· τέκε δ' ἐν μετάρουσιν 35  
 Ἑρμείη φίλον υἱόν, ἄραρ τερατωπὴν ιδέσθαι,  
 Αἰγιόδοην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυγέλωτα·  
 Φεῦγε δ' ἀναΐξασα, λίπεν δ' ἄρα παῖδα τεθνήη·  
 Δεῖσε γὰρ, ὡς ἶδεν ὄψιν ἀμείλιχον, ἡγένειον.  
 Τὸν δ' αἰψ' Ἑρμείας ἐριούνιος ἐς χεῖρα θῆκεν 40  
 Δεξιόμενος· χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.  
 Ῥίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἔδρας κίε, παῖδα καλύψας  
 Δέρμασιν ἐν πυκινούσιν ὀρεσκήοις λαγωού·  
 Πὰρ δὲ Ζηνὶ κῆθίξε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.  
 Δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν· πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερβεν 45  
 Ἀθάνατροι, περίκλῃα δ' ὁ Βάκχειος Διόνυσος·  
 Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερεψεν.  
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δὲ σ' αἰοιδῆ·  
 Λύττερ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι αἰοιδῆς.

## ΙΘ.

## ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν αἰδέο, Μοῦσα λιγέῃ,  
 Ὅς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα  
 Ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἱ τὸ πάρος περ  
 Ἄντροις ναιετάασκον ἐν οὔρεσιν, ἥντε θῆρες·  
 Νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα θαέντες, 5  
 ἱκτιδίω, αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν  
 Εὐκόλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισιν δόμοισιν·  
 Ἀλλ' ἴληθ', Ἥφαιστε· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

## Κ.

## ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' αἰδεῖ,  
 Ὀχθὴ ἐπιθρόσκων ποταμὸν παρὰ δινηέντα,  
 Πηλείων· σὲ δ' αἰοῦδς, ἔχων φόρμιγγα λύγεια,  
 Ἰδμεπῆς, πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἶν ἀοίδει.  
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· Ἰλαμαι δέ σ' αἰοιδῆ.

## ΚΑ.

## ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ.

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα, θεὸν μέγαν, ἄρχομα' αἰδέειν,  
 Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,  
 Πόντιον, ὅσθ' Ἑλικῶνα καὶ εὐρείας ἔχει Αἰγᾶς.  
 Διχθὰ τοι, Ἐννοσίγαιε, θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,  
 Ἴππων τε δρητῆρ' ἔμμεναι, σωτῆρά τε νηῶν.

Χαῖρε, Ποσειδάων, γαιήοχε, κυκνοχαῖτα,  
Καὶ μάκαρ, εὐγενὲς ἦτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

.....

ΚΒ.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

Ζῆνα, θεῶν τὸν ἄριστον, αἰέσομαι, ἡδὲ μέγιστον,  
Εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅς τε Θέμιστι  
Ἐγκλιδὸν ἐξομένη πυκινούς ὄαρους ὑαρίξει.  
Ἰλν' εὐρύοπα Κρόνιδη, κύδιστε, μέγιστε.

.....

ΚΓ.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Ἰστίη, ἥ τε ἄνακτος, Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο,  
Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,  
Λιεῖ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὕγρον ἔλαιον.  
Ἔρχοτο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐνθάδε θυμὸν ἔχουσα,  
Σὺν Αἰῇ μητιόεντι, χάριν δ' ἅμ' ὕπασσον αἰοιδῇ.

.....

ΚΔ.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε Διός τε.  
Ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἐκθεόλου Ἀπόλλωνος  
Ἄνδρες αἰετοὶ ἔσαν ἐπὶ χθονὶ καὶ κηρασταί,  
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες· ὁ δ' ὄλβιος, ὄντινα Μοῦσαι  
φύλονται· γλυκερὰ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδῇ.

Χοίρετε, τέχνη Διὸς, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' αἰοιδῇν.  
Αὐτὰρ ἐγὼν ὕμνων τε καὶ ἄλλας μνήσασθ' αἰοιδῆς.

.....

## ΚΕ.

## ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Κισσοκήμην Διόνυσον, ἐρίβρομον, ἄρχον' αἰεῖδεν,  
 Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὴν υἱόν,  
 ὃν τρέφον ἤσκαμι Νύμφαι, παρὰ πατρός ἄνακτος  
 Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον,  
 Νύσσης ἐν γυάλοις· ὃ δ' ἀέξατο πατὴρ ἔκκητι 5  
 ἄντρῳ ἐν εὐώδει, μεταρίθμιος ἀθανάτοισιν.  
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνδε θεοὶ πολύγμνον ἔθρεψαν,  
 Δὴ τότε ροιτίζεσκε καθ' ὕληντας ἐναύλους,  
 Κισσῶ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος· αἱ δ' ἅμ' ἔπαντο  
 Νύμφαι, ὃ δ' ἐξηγεῖτο βρύμας δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην. 10  
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε.  
 Ἄος δ' ἡμᾶς χείροντας ἐς ὥρας αὐτὶς ἰκέσθαι,  
 ἔκ δ' αὖ ὥράων ἐς τοὺς πολλοὺς ἐνικυτούς.

.....

## ΚΣΤ.

## ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

Οἱ μὲν γὰρ Δρακύνῃ σ', οἱ δ' Ἰκάρῳ ἠνεμοέσση  
 Φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, Δῖον γένος, Εἰραφιῶτα,  
 Οἱ δὲ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινηθέντι  
 Κυσσαμένην Σεμέλην τεκέειν Διὶ τερπικεραύνῳ,  
 Ἄλλοι δ' ἐν Θηβῇσιν, ἄναξ, σὲ λέγουσι γενέσθαι. 5  
 Πευδόμενοι· σὲ δ' ἔτιχτε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε  
 Πολλὸν ἀπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.  
 ἔστι δέ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέων ὕλη,  
 Τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτου βοάων.

Καὶ οἱ ἀναστήσουσιν ἀγάλματα πόλλ' ἐνὶ νηοῖς. 10  
ὥς δὲ τὰ μὲν τρία, σοὶ πάντως τριετηρίσιν αἰεὶ  
Ἄνθρωποι ῥέζουσι τεληέσσας ἑκατόμβας.

Ἢ, καὶ κυανέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·  
Ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος 15  
Κρατὸς ἀπ' αἰανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπιον.

Ὡς εἰπὼν, ἐπένευσε καρήατι μητίετα Ζεῦ·  
Ἰληθ', Εἰραφιῶτα, γυναιμανές· οἱ δέ σ' αἰοδοὶ  
ἄδομεν ἀρχόμενοι, λήγοντές τ'· οὐδέ περ ἔστιν,  
σεῖ ἐπιληθόμενον, ἱερῆς μεμνησθαι αἰοιδῆς.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διώνυσ' Εἰραφιῶτα, 20  
σὺν μητρὶ Σεμέλῃ, ἣν περ καλέουσι Θυώνην.



# KZ.

## E I S A P T E M I N .

Ἄρτεμιν αἰίδω χρυσηλάκατον, κελαδαινὴν,  
Παρθένον αἰδοίην ἐλαφροβόλῃν, ἰσχυραίαν,  
Λύτοκασσιγνήτην χουσαόρου Ἀπόλλωνος.  
Ἢ κατ' ὄρη σκυόεντα καὶ ἄκρας ἡνεμοέσσας 5  
ἄγρη τερπομένη παγγρύσεια τόξα τιταίνει,  
Πέμπουσα στονόεντα θέλη· τρομέει δὲ κάρηνα  
ὑψηλῶν ὀρέων, ἰάχει δ' ἐπὶ δάσκιος ὕλη  
Δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τι γαῖα,  
Πόντος τ' ἰγθύοεις· ἡ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα  
Πάντη ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην. 10  
Αὐτὰρ ἐπὴν τερφοῦθ' ὀθηροκόπος ἰσχυαίρα,  
Εὐφρομένη δὲ νόον, χαλάσας· εὐκαμπέα τόξα,  
ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο,  
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πύονα δῆμον,

Μουσείων καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσιν. 15  
 ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰούς,  
 ἰγείται, χαρίεντα περὶ χορῷ κόσμον ἔχουσα  
 ἐξάρχουσα χορούς· αἱ δ' ἀμβροσίην ὅπ' ἱεῖσαι  
 ὕμνευσιν Αἰτῶ καλλίσφυσον, ὡς τέκε παῖδας,  
 Ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἐξοχ' ἀρίστους. 20  
 Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Αἰτοῦς ἡὔχομαι·  
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΚΗ.

Εἰς Ἀθηνᾶν.

Παλλὰδ' Ἀθηνάϊν, κυδρὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰεῖδεν,  
 Γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν,  
 Περθέον αἰδοίην, ἐρυτίπτολιν, ἀλκίεσσαν,  
 Τριτογενῇ, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς  
 Σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς πολεμικήν τεύχε' ἔχουσαν, 5  
 Χρύσεα παμρανύωντα· σέβας δ' ἔμε πάντας ὀρώντας  
 Ἀθανάτους· ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγιόχοιο  
 ἑστουμένως ὤρουσαν ἀπ' Ἀθανάτου καρήνου.  
 Σείσας' ὅξυν ἄκουτα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὀλυμπος  
 Δεινὸν ὑπὸ βρίμῃ Γλαυκώπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα 10  
 Σμερδαλέον ἰχθύεσεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος,  
 Κύματα πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἄλκι.  
 Ἰζακίηντ'· στήσεν δ' Ὑπερίωνος ἀγλαὰς οὐδὲς  
 Ἴππους· ὠκύποδας δαρὲν χεῖρον, εἰσέκε κούρη  
 ἦλθετ' ἀπ' Ἀθανάτων ὤμων θεοεικέλα τέύχεα, 15  
 Παλλὰς Ἀθηνάϊ, γρήθησε δὲ μητίετα Ζεὺς.  
 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·  
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέο καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς



## ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝ.

Ἰστίη, ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν  
 Ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,  
 Ἔδρην ἀΐδιον ἔλαχες, πρεσβηΐδα τιμὴν,  
 Καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμὴν· οὐ γὰρ ἄτερ σοῦ  
 Εἰλαπῖναι ὕνητοῖσιν, ἔν' οὐ πρώτη πημάτῃ τε 5  
 Ἰστίη ἀρχόμενος σπένδει μελιηδέα οἶνον.  
 Καὶ σύ μοι, Ἀργεῖφόντα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,  
 Ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόβραχι, δῶτορ ἑάων·  
 Ναίετε δώματα κελὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν  
 Ἰλκος ὦν, ἐπάρχηε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε 10  
 Ἰστίῃ. ἀμφότεροι γὰρ ἐπιγυθονίων ἀνθρώπων  
 Εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ β' ἔσπεσθε καὶ ἥβῃ.  
 Χαῖρε, Κρόνου θυγάτηρ, σύ τε καὶ χρυσόβραχις Ἑρμῆς·  
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἡμέων τε καὶ ἄλλης μνησάμε' αἰοιδῆς.

.....

## Λ.

## ΕΙΣ ΓΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαῖαν παρμητίζου καίσομαι, ἡυθέμελθον,  
 Πρεσβύτην, ἣ φέρβει ἐπὶ γῆτονι πάνθ', ἐπὶ δ' ἔστιν,  
 Ἥμεν ὅσα χθονὶ δῖκν ἐπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,  
 Ἦδ' ὅσα πωτῶνται, τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.  
 Ἐκ σείο δ' εὐπαιδές τε καὶ εὐκαρπυὶ τελέθουσιν 5  
 Πότνια· σεῦ δ' ἔχεται δοῦναι βίον ἡδ' ἀφελέσθαι  
 Θνητοῖς ἀνθρώποισιν· ἔ δ' ὄλβιος, ὅν κε σὺ θυμῷ  
 Περὶ φρονιμῶν τιμήσεις· τῷ τ' ἄσθονα πάντα πάρεστιν.

κρήναι μὲν σφιν ἄρουρα φερίσβιος, ἡδὲ κατ' ἀγροῖς  
 Κτήνεσιν εὐθιγαῖ, οἶκος δ' ἐμπύμπλαται ἐσθλῶν· 10  
 Αὐτοὶ δ' εὐνομίῃσι πόλιν κάτα καλλιγύναικα  
 Κοιρανέουσ', ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀππιδεῖ·  
 Παῖδες δ' εὐφροσύνη νεοθηλεῖ κυδιόωσιν,  
 Παρθενικάι τε χοροῖς εὐκνήσιν εὖφρονι θυμῷ  
 Παίζουσαι σκαίρουσι κατ' ἄνθεα μαλθακὰ ποίης, 15  
 Οὓς κε σὺ τιμήσεις, σεμνὴ θεὰ, ἄφρονι δαΐμον.  
 Χαῖρε, θεῶν μήτερ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,  
 Πρόφρων δ' ἀντ' ὤδῃς βίοτον θυμήρε' ὀπαζε·  
 Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σέῃ καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

## ΛΑ.

## ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὕμνεῖν αὐτὲ, Διὸς τέκος, ἄρχεο, Μοῦσα,  
 Καλλιόπη ραέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις  
 Γείνατο Γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.  
 Γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν Ἰπερίων, 5  
 Αὐτοκασσιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,  
 Ἠῶ τε ῥοδόπηχυν, εὐπλόκαμόν τε Σελήνην,  
 Ἥελιόν τ' ἀκάμαντ', ἐπισείελον ἀθανάτοισιν,  
 Ὃς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,  
 Ἴπποις ἐμβεβαῶς· σμερδνὸν δ' ὄγε δέρεται ὅσσοις  
 Χρυσέης ἐκ κόρυθος· λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ 10  
 Λιγλῆεν εἰλβουσι, παρὰ κροτάφων τε παρειαὶ  
 Λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον  
 Τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῖ λάμπεται ἔσθος,  
 Αεπτουργός, πνοῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ' ἄρστενος Ἴπποι  
 ἔνθ' ἄρ' ὄγε τασσας χρυσόφυγον ἄρμα καὶ ἵππους 15

Ἐσπέριος πέμπῃσι δ' οὐρανοῦ ὠκεανόνδε.

Χαῖρε, ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμῆς ὕπαξε·  
Ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος, κλήτω μερόπων γένος ἀνδρῶν  
Ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἐδειξαν.

~~~~~

AB.

# ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μήνην αἰεῖδεν τανυσίπτερον ἔσπετε, Μοῦσαι,  
Ἰδυεπέες κοῦραι Κρονίδεω Διὶ, Ἴσσορες, ᾧδῃς·  
Ἰς ἀπο αἴγλη γαῖαν ἐλίσσεται οὐρανόδεικτος,  
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, πολὺς δ' ὑπὸ κόσμος ὄρωρεν  
Λῆγλης λαμπούσης· σὺ βεῖ δέ τ' ἀλάμπετος, ἀήρ 5  
Χρυσέου ἀπὸ σφάνου· ἀκτῖνες δ' ἐνδιέχονται,  
Εὐτ' ἂν ἀπ' ὠκεανοῦ λοεσσαμένη χροῖα καλὸν,  
Εἴματα ἰσσαμένη τηλαυγέα, διὰ Σελήνη,  
Ζευδαμένη πόλου, ἐριούχενας, αἰγλήεντας,  
Ἰσσομένως προτέρως ἑλάτῃ καλλιτέριχας ἵππους· 10  
Ἐσπερίη διγύμνητος, ὅτε πλήθῃ μέγας ὄγκος,  
Λαμπρόταταί τ' αὐγαί, τότε ἀσφραγμένης τελέθωσιν  
Οὐρανόνθεν· τέκμων δὲ βροτῶν καὶ σῆμα τέτυκται.  
Τῇ βρά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ· 15  
Ἢ δ' ὑποκυσσαμένη Πηνελόην γαίνατο κούρην,  
Ἐκπρεπὲς εἶδος· ἔχουσεν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.  
Χαῖρε, ἄνασσα, θεὰ λευκώλενος, διὰ Σελήνη,  
Πρόφρων, εὐπλόκαμος· σέο δ' ἀρχόμενος, κλέα φωτῶν  
Ἰσσομαι ἡμιθέων, ὧν κλείουσ' ἔργματα· αἰεδοῦ  
Μουσῶν θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροάντων. 20

~~~~~

ΛΓ.

## ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ:

Ἀμφὶ Διὸς κούρους ἐλικώπιδες ἔσπετε Μιῦσαι,  
 Τυνδαρίδας, Ἀήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,  
 Καστορά ὃ' ἱππύδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύκεα·  
 Τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῇ, ὄρεος μεγάλιοι,  
 Μιχθεῖσ' ἐν φιλότῃ κελαινεφέϊ Κρονίωνι, 5  
 Σωτῆρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,  
 ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωνται ἄελλαι  
 Χειμέρειαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ἀπὸ νηῶν  
 ἔϋχόμενοι καλαίουσι Διὸς κούρους μεγάλιοι  
 Ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες 10  
 Πρύμνης· τὴν δ' ἀνεμότε μέγας καὶ κῆμα θαλάσσης  
 Θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν  
 Ξουθῆσι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος ἀΐζαντες,  
 Αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας,  
 Κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἀλὸς ἐν πελάγεσσιν 15  
 Ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες  
 Γήθησαν, πᾶσαντο δ' οἷζυροῖο πόνοιο.

Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·  
 Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς·



ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΠΩΝ.

ΕΙΣ ΟΜΗΡΟΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Α.

ΠΡΟΣ ΝΕΟΤΕΙΧΕΙΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχηρμένον ἡδὲ δόμοιο,  
οἷ πόλιν αἰπεινήν, Κύμης ἐριώπιδα κούρην,  
Ναίετε, Σχιδήνης πόδα νεάτορ ὑψικόμοιο,  
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ξανθοῦ ποταμίου,  
Ἰέρμου δινηέντος, ὃν ἀλχνατος τέκετο Ζεὺς·

Β.

Εἰς τὴν κύμην ἀναστρέψων.

Λίπα πόδας με φέρειεν εἰς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·  
Τῶν γὰρ καὶ θυγὲς πρόφρων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Γ.

## ΕΙΣ ΜΙΔΗΝ.

Χαλκή παρθένος εἰμι, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.  
 Ἰς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέη, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη,  
 Ἠελιός τ' ἀνίων φαίνη, λαμπρὴ τε σελήνη,  
 Καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν, ἀνακλύζη δὲ θάλασσα·  
 Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτω ἐπὶ τύμβῳ,  
 Ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθαιπται.

5

~~~~~

Δ.

## ΠΡΟΣ ΚΥΜΑΙΟΥΣ.

Οἷρ μ' αἶση δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,  
 Νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων!  
 Ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο  
 Ἀχοὶ Φρύκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,  
 Ὀπλοῖτεροι, μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα,  
 Λιολίδα Σμύρνην ἀλιγείτονα, ποντοτίνακτον,  
 Ἦντε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.  
 Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,  
 Ἠθηλέτην κλήσαι δῖαν γῆνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν·  
 Οἱ δ' ἀπανηγάσθην ἱερὴν ὅπα, φῆμιν ἀοιδῆς,  
 Ἀφραδίη. τῶν μὲν τε παλίων τις φράσσεται αὐτίς,  
 Ὅ σφιν ὄνειδείησιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.  
 Κῆρα δ' ἐγὼ, τήν μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,  
 Τλήσομαι, ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ·  
 Οὐδὲ τί μοι φίλα γούνα μένειν ἱερὰς ἐν ἀγροῖαις  
 Κύματα ὀρμαίνονσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπαίγει.  
 Δῆμον ἐς ἄλλοδαπὸν ἵεναι, ὀλίγον περ ἔοντα.

5

10

15

## Ε.

## ΠΡΟΣ ΘΕΣΤΟΡΙΔΗΝ.

Θεστορίδῃ, ὀνητοῖσιν ἀνωίστιον πολέων περ,  
Οὐδὲν ἀρραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

## ΣΤ.

## ΠΟΣΕΙΔΩΝΙ.

Κλῦθι, Ποσειδάον μεγαλοσθενὲς, ἐννοσίγαιε,  
Εὐρυχόρου μεθέων ἡδὲ ζαθέου Ἑλικῶνος.,  
Δὸς δ' οὔρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι  
Ναύταις, οἳ νηὸς πομπῶι ἡδ' ἀρχαὶ ἔασιν.  
Δὸς δ' ἐς ὑπωρείην ὑψικρήμνοιο Μίμαντος  
Αἰδοίων μ' ἐλθόντα ἑροτῶν ὀσίων τε κυρῆσαι·  
Φῶτά τε τισαίμην, ὅς ἐμὸν νόον ὑπεροπεύσας,  
ἰδύσατο Ζῆνα ξένειον· ξενείην τε τράπεζαν.

5

## Ζ.

## ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΕΡΥΘΡΑΙΑΝ.

Πόντια γῆ, πᾶνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,  
ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖχοιτοετύχης,  
Τοῖσι δὲ δύσεωλος καὶ τρηχεὶς, οἷς ἐχολώθης.

## Η.

## ΠΡΟΣ ΝΑΥΤΑΣ.

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι Ἄργεϊ,  
Πτωχάσιν αἰθυρήσι θίον δύσζηλον ἔχοντες,

Ἀδεῖσθε ξενίου Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος·  
Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξενίου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτῃται.

.....

Ε.

## ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ.

Ἰμέας, ὦ ξένοι, ἄνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθόν.  
Ἀλλ' εἴτι νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλόος ἔσσεται ὑμῖν.

.....

Ι.

## ΕΙΣ ΗΕΥΚΗΝ.

Ἄλλη τίς σεῦ, πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν  
Ἰδῆς ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου ἡγεμόσεσσης.  
Ἔνθα σίδηρος Ἄρης ἐπιγθονίοισι ἐροτοῖσιν  
ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρῆνιοι ἄνδρες ἔλωσιν.

.....

ΙΑ.

## ΠΡΟΣ ΓΛΑΥΚΟΝ ΤΟΝ ΛΙΠΟΛΟΝ.

Γλαῦκε, βοτῶν ἐπίοπτα, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·  
Πρῶτον μὲν κυνὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν  
Λοῦναι· ὧς γὰρ ἄμεινον· ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει  
ἄνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

.....

ΙΒ.

## ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΕΙΑΝ ΕΝ ΣΑΜΩ.

Κλυθί μοι εὐχρημένω, Κουροτρόφε, δός δὲ γυναῖκα  
Τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότῃτα καὶ εὐνῇ·





Ἢ δ' ἐπιτερπέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,  
 Ἰὼν κυραὶ μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ

—•••••—

### II.

#### Εἰς οἰκόντων φρατορῶν.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόλῃος,  
 Ἰπποὶ δ' αὖ πεδίου κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης·  
 Χρήματα δ' αὖξει οἶλον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες,  
 ἦμενοι ἐν ἀγορῇ, κόσμος λαοῖσιν ὀρεᾶσθαι.  
 Αἰθόμενου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ιδέσθαι.  
 ἦματι χειμερίῳ, ὅπότ' ἂν νίψῃσι Κρονίων.

5

—•••••—

### ΙΔ.

#### Καμίνος ἢ κεραμῖς.

Ἢ μοι δώσετε μισθὸν, αἰείσω, ὦ κεραμῆες·  
 Δεῦρ' ἄγ' Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνου·  
 Εὖ δὲ πεπανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα κανάστρα,  
 Φρυγῶν τε καλῶς καὶ τιμῆς ὧνον ἀρέσθαι,  
 Πολλὰ μὲν εἰν ἀγορῇ πολεύμενα, πολλὰ δ' ἀγυαῖς,  
 Πολλὰ δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δὴ, ὥς σφιν αἰῶσαι.  
 Ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρησθε,  
 Συγκαλῶ δὴ ἔπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,  
 Σύντριβ' ὁμῶς Σμάρραγόν τε, καὶ Ἀσβετον, ἠδὲ Σαβάκτον,  
 Ωμόδαρόν θ', ὅς τῃδε τέχῃ κατὰ πολλὰ παρίζοι.  
 Πέριθε πῦρ αἵουσαν καὶ δώματα· σὺν δὲ κάμινος  
 Πᾶσα κοκκίζει, κεραμῶν μέγα κοκυσάντων.  
 Ὡς γνάθος ἵππειά βράκει, βράκοι δὲ κάμινος,  
 Πάσι' ἐντοσθ' αὐτῇ κεραμῆα λεπτὰ ποιοῦσα.

5

10

Δεῦρο καὶ Ἡελίου θύγατερ, πολυφάρμακε Κίρκη,  
 ἄγρια φάρμακα βάλλε, χάκου δ' αὐτούς τε καὶ ἔργα.  
 Δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,  
 Οἳ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο.  
 Τύπτοιεν τάδε ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμινος,  
 Αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά.  
 Γηθήσω δ' ὀρώων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.  
 ὣς δέ γ' ὑπερκύψει, πυρὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον  
 φλεχθείη, ὥς πάντες ἐπίσταντ' αἴσιμα ρέζειν.

20

.....

IE.

## ΕΙΡΕΣΙΩΝ II.

Δῶμα προσετραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,  
 ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεὶ.  
 Αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσσεσιν  
 Πολλὸς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐπροσύνῃ τελευτῆα,  
 Εἰρήνην τ' ἀγαθήν· ὅσα δ' ἄγγεα, μεστὰ μὲν εἴη,  
 Κυρβαίη δ' αἰεὶ κατὰ καρδίου ἔρποι μάζα.  
 Νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδά σῃσαμέεσσαν. . . .  
 Τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὕμμιν,  
 Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα.  
 Αὐτὴ δ' ἰστὸν ὑφαίνει ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβανῆα.  
 Νεῦμαί τοι, νεῦμαί ἐνιαύσιος, ὥστε γελιδῶν.  
 Ἔσθλην ἐν προθύροις, ψιλὴ πόδας· ἀλλὰ σέβ' αἰψά  
 Πέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυιᾶτιδος· καὶ  
 Εἰ μὲν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἑστήζομεν.  
 Οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν.

5

10

.....

## ΙΣΤ.

## ΤΟΙΣ ΛΑΙΕΥΣΙΝ.

Ὅμηρος.

Ἄνδρες ἐπ' Ἀρκαδίας ἀλιήτορες, ἧ ῥ' ἔχρημέντι;

Λαίετις.

Ὅσς' ἔλομεν, λιπόμεσθ'· ὅς' οὐχ ἔλομεν, φερόμεσθα.

Ὅμηρος.

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάτε,  
 Οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

## ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟΥ ΤΑΦΟΝ.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,  
 Ἄνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὀμηρον.

## ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΗΩΝ

α. Ἐκ τοῦ Μαργίτου.

Πόλλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.  
 Τὸν δ' οὔτ' ἄρ' σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,  
 Οὔτ' ἄλλως τι σοφὸν πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.  
 Μουτῶν θεράπων καὶ ἐκκρόλου Ἀπόλλωνος.

β. Ἐκ τῆς Θηβαϊδος (κεκλικῆς)

Ἄργος αἶεде, θεὰ, πολυδίψιον, ἐνθεν ἀνακτες  
 Εἵματα λυγρὰ φέρων σὺν ἑρίονι κυανοχαίτη  
 Αὐτὰρ ὁ Διογενὴς ἦρως, ξανθὸς Πολυνείκης,  
 Πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν.  
 Ἀργυρέην Κᾶδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα

Χρίσειον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.  
 Αὐτὰρ ὃ γ' ὧς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἐοῖο  
 Τιμήμεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπησε θυμῷ.  
 Αἶψα δὲ παισὶν ἐοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔπαρὰς  
 Ἀργαλέας ἤρᾱτο· θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἑρινύν. 10  
 ὧς οὐ οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότῃτι δάσαιντο,  
 Εἶεν δ' ἀμφοτέροισιν ἅει πόλεμοί τε μάχαι τε.  
 Ἰσχύϊον ὧς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον.  
 ὧ μοι ἐγὼ, παῖδές μοι ὄνειδείοντες ἔπεμψαν.  
 Εὖκτο Διὶ βασιλῆϊ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν, 15  
 Χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω.

γ. Ἐκ τῶν Ἐπιγόρων.

Νῦν αὖθ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχομεθα, Μοῦσαι.

δ. Ἐκ τῶν Κυπρίων. (Στασίον)

Ἦν ἔτε μυρία ρῦλα κατὰ γῆονα πλαζόμεν' ἀνδρῶν  
 . . . . . βαθυστέρνου πλάτος αἴης.

Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πρᾶπιδεςσιν  
 σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν παμβώτορα γαῖαν,  
 ῥιπύσσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο,  
 ὄρεα κενώσσειν θανάτῳ βάρος· αἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ  
 ἦρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.  
 Ζῆνα δὲ τὸν μέξαντα, καὶ ὅς τ' ἴδε πάντ' ἐρύττεισεν,  
 Οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν· ἵνα γὰρ δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς.

. . . . . αἶψα δὲ Λυγκεύς.

Τηῷ γετον προσέβαινε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς.  
 Ἀκρότατον δ' ἀναβὰς διεδέρκετο νῆσον ἅπασαν  
 Τανταλίδου Πήλοπος· τάχα δ' εἶσιδε κῦδιμος ἥρως  
 Δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω θρυὸς ἄμφω κοίλης

Κάστορ δ' ἦ' ἱπποδάμῳ καὶ ἀέθλοσφρονι Πολυδεύῳ.

Νύξ δ' ἄρ' ἄγχι στὰς τὸν Κάστορα

ε. Ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος (Λείσχω)

Ἴλιον αἰίδω καὶ Δαρδανίην κλυτόπῳλον,  
ἣς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρης.

Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δῆϊτῆτος

Ἴρω Πηλεΐδην, οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.

Πῶς ἐκφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες;

5

Καί τε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεί κεν ἀνὴρ ἀναθείη.

Πηλεΐδην δ' Ἀχιλλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα·

ἔνθ' οὐ γὰρ ἐργαλέον λιμέν' ἔκετο νυκτὸς ἐκείνης.

ἄμφι δὲ πόρκης

Χρῦσις ἀστράπτει, καὶ ἐπ' αὐτῷ δίκροος αἰχμὴ·

10

Νύξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

Αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς

ἔκτορ' ἄλοχον κατὰ γαίῃ κοίλας ἐπὶ νῆας.

Παῖδα δ' ἐλὼν ἐκ κόλπου εὐπλοκάμοιο τιθήνης

ῥίψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ πύργου· τὸν δὲ πεσόντα

15

ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ Μοῖρα κραταιή.

Ἐκ δ' ἔλετ' Ἀνδρομάχην, ἥ ὕωνον παράκοιτιν

ἔκτορος, ἣν τε οἱ αὐτῷ ἀριστῆες Παναχαιῶν

Δῶκαν ἔχειν, ἐπὶ πρὸν ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρῶν.

Αὐτόν τ' Ἀγχίσαιος γόνον κλυτὸν ἱπποδάμοιο,

20

Αἰνείαν, ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροισιν,

ἔκ πάντων Δαναῶν ἀγέμεν γέρας ἔσχατον ἄλλων.

ς. Ἐκ τῶν Νόστωρ.

Λυτίκα δ' Αἴσωνα θῆκε φίλον κόρον ἡβώνοντα,

Γῆρας ἀποξύσας· εἰδυῖσι προπίδεςσιν,

Φάριμχα πύλλ' ἔψουσ' ἐνὶ χρυσείοισι λείβησιν.

ζ. Ἐκ τῶν Κερκώπων.

Ἐξαπατητῆρες τ' ἦσαν καὶ ψεύσται

η. Ἐξ ἀδελῶν τινῶν ἐπῶν.

Ὡς ὅπῳτ' ἀσπάσιον ἔαρ ἤλυθε βουσὶν ἔλιξιν.

Φήμη δ' ἐς στρατὸν ἦλθε

Πὰρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος

Γρουνὸν μὲν δαίοντο· μέγας δ' Ἡραϊστος ἀνέστη.

Δωρήσω τρίποδα χρυσούατον

5

Χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας

Τάμ' ἀτειρεῖ χαλκῷ

Βαρύερόμα θωύσσοντες

Συρίζουσα λόγχη

Ἀελλοπόδων δρόμον ἵππων.



## H A P O P A M A T A

Εἰς τὸν Γ'. τόμον τοῦ Ὁμήρου.

Σελ. 17. Σιγ. 1. Σήμεντε. Σήμεςτε. 22. 23. ἰσχαλίοιο. ἰσχαλίοιο. 26. 10. ἔτε. ἔτι. — 14. ἄν. ἄ. 29. 17. ἀνεπαύσεται. ἀναπαύσεται — 18. ἔω. 19. 39. 25. ἀντῆ. ἀντῆ. 40. 28. ἑλαίω. ἑλαίω. 42. 13. δ. δ' — Πανδαρέου. Τυνδαρέου. — 16. πολυαχία. πολυαχία. 47. 10. ἰσοπέδω. ἰσοπέδω. 47. 14. Ὀδυσσεύς. Ὀδυσσεύς. 54. 22. ἔλαιο. ἔλαιο. 6. 5. ἀγνή. ἀγνή. 58. 10. Ὀδυσσεύς. Ὀδυσσεύς. 58. 24. τευχούση. τευχούση. 60. 4. ἀκαχμένον. ἀκαχμένον. 62. 15. ἑβρίζοντες. ἑβρίζοντες. 63. 5. τὸ περὶ τὸ δῶμα. τὰ περὶ τὸ δῶμα. 64. 20. καῖνον. καῖνον. 66. 11. κρητῆρσιν. κρητῆρσιν. 20. ἦσο. ἦσο. 72. 2. αἶκω. αἶκω. 74. 22. ἐπιδίδραμεν. ἐπιδίδραμεν. 84. 22. ἀμφίπολος. ἀμφίπολος. 92. 24. θάλαποντες. θάλαποντες. 104. 25. ἀνθρώπων. ἀνθρώπων. 107. 17. στυαχῆς. στυαχῆς. — 25. πούτω. πούτω. 140. 7. εὐτινα. εὐτινα. 142. 33. ἐξείης. ἐξείης — κεφαλᾶς. κεφαλᾶς. 166. 30. Διογενή. Διογενῆς. 282. 6. ἀτρεκίως. ἀτρεκίως. 194. 2. ἦ — ἦ. 213. 1. συγγράψαι. συγγράψας. 217. 13. ἀνεπήδησαν. ἀνεπήδησιν. 218. 8. ἐφίγξατο. ἐφίγξατο. 9. Φασίγνασθε. Φασίγνασθε. 222. 2. ἦε — ἦε. 226. 12. φαιγιῶ. φαιγιῶ. 237. 22. εἴημι. εἴημι. 29. κηρύθ. κηρύθ. 243. 17. ἀποκρατερεῖο. ἀπὸ κρατερεῖο. 18. κατὰ. κατὰ. 248. 17. πλεῖθ'. πλεῖθ'. 254. 1. ἐρατίζω. ἐρατίζω. 255. 1. συνέσσει. συνέσσει. 259. 16. φέωθ. φέωθ. 278. 20. νηπίη. νηπίη. 280. 27. νηιτάουσιν. νηιτάουσιν. 284. 27. ἐρχόμεναι. ἐρχόμεναι.

# ΒΙΟΣ ΟΜΗΡΟΥ

ΠΑΡΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

ΠΕΡΙΤΤΟΝ ἴσως δόξειέ τις πολυπραγμονεῖν περὶ Ὀμήρου, ποίων τε ἦν γονέων, καὶ πόθεν ἐπεὶ μήδ' αὐτὸς ἠξίωσεν εἰπεῖν τὰ περὶ αὐτοῦ, ἀλλ' οὕτως ἐγκρατῶς ἔσχηεν, ὥς μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ ὀνόματος ἐπιμνησθῆναι· ἐπεὶ δὲ ὥς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν ἀρχαίων παραδεῖσθαι χρηστός ἢ πολυπειρία, πειρασόμεθα εἰπεῖν, ὅσα ἱστόρηται τοῖς πάλαι περὶ αὐτοῦ.

Ἐρπρος μὲν οὖν ὁ Κυριαῖος ἐν συντάγματι τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἐπιχորίῳ, Κυριαῖον αὐτὸν ἀποδεικνύει παρῶμενος, ῥησὶν, ὅτι Ἀπελλῆς καὶ Μικίων, καὶ Δῖος ἀδελφοί, Κυριαῖοι τὸ γένος· ὧν Δῖος μὲν διὰ χρεὰ μετόκησεν εἰς Ἄσκραν, κώμην τῆς Βιοωτίας, καὶ κεῖ γάμας τὴν Πυκινῆδην, ἐγέννησεν Ἰσιόδον· Ἀπελλῆς δὲ τελευτήσας ἐν τῇ πατρίδι Κύμῃ, κατελίπευ θυγατέρα Κριθιδά τὸν ὄνομα, προστησάμενος αὐτῇ τὴν ἀδελφὴν Μικίονα, ὃς διακορεύσας τὴν προειρημένην, καὶ τὴν ἀπὸ τῶν πολιτῶν ἐπὶ τῷ γεγονότι δείτας κατὰ γνῶσιν, ἔδωκεν αὐτὴν πρὸς γάμον Ἀγέλαῳ Σιφυραῖῳ, διδασκάλῳ γραμμάτων. φοιτῶσα δὲ αὐτὴ ἐπὶ τοῖς πλουτοῖς, οἳ ἦσαν παρὰ τῷ Μελίτι, ἀπεκύησε τὸν Ὀμήρου ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ διὰ τοῦτο Μελησιγενῆς, ἐκλήθη. Μετωνομάσθη δὲ Ὀμηρος, ὅτι ἐπὶ τὰς ὄψεις ἐπεκράθη· οὕτω δὲ ἐκάλουν οἳ τε Κυριαῖοι καὶ οἱ Ἴωνες τοὺς τὰς ὄψεις πεπρωμένους, παρὰ τὸ δεῖσθαι τῶν ὀμηνευσάντων, ὃ ἐστὶ ἡγουμένων. Ταῦτα μὲν Ἐρπρος.



Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ τρίτῳ περὶ ποιητικῆς, ἐν Ἰφ φησὶ, τῇ νήσῳ, καθ' ὃν καιρὸν Νηλεὺς ὁ Κόδρου τῆς Ἰωνικῆς ἀποικίας ἤγειτο, κέρην τινὰ τῶν ἐπιχωρίων γενομένην ὑπὸ τινὸς δαίμονος τῶν συγχροσῶν Κλυταίς ἐγκύμονα, αἰδεσθεῖσαν τὸ συμβᾶν διὰ τὸν ὄγκον τῆς γαστροῦς, ἐλθεῖν εἰς τι χωρίον, τὸ καλούμενον Αἴγιναν, εἰς ὃ καταδραμόντας ληστὰς ἀνδραποδίσαι τὴν προειρημένην, καὶ ἀγαγόντας εἰς Σμύρναν εἶσαν ὑπὸ Αἰθίδης τότε, τῷ βασιλεῖ τῶν Λυδῶν, ὄντι φίλῳ, τούτοια Μάιονι, χαρίσασθαι. Τὸν δὲ ἀγαπήσαντα τὴν κέρην διὰ τὸ κάλλος γῆμαι, ἣν διατρίβουσαν παρὰ τῷ Μέλῃτι, καὶ συσχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὠδύνης, ἔτυχον ἀπακρυῆσαι τὸν Ὀμηρον ἐπὶ τῷ παταμῷ· ὃν ἀναλαβὼν ὁ Μαίων, ὡς ἴδιον ἔτροσε, τῆς Κριθιδῆος μετὰ τὴν κύησιν εὐθὺς τελευτησάσης. Χρήσιον δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος, καὶ αὐτὸς ἐπελεύτησεν τῶν δὲ Λυδῶν καταπονουμένων ὑπὸ τῶν Αἰολέων, καὶ κρινάντων κατὰ λιπῶν τὴν Σμύρναν, καὶ κερυζάντων τῶν ἡγεμόνων, τὸν βουλόμενον ἀκολουθεῖν ἐξίόναι τῆς πόλεως, ὅτι νήπιος ὢν Ὀμηρος, ἔρη καὶ αὐτὸς βούλεσθαι ὀμηρεῖν. Ὅθεν ἀντὶ Μελησιγενοῦς Ὀμηρος προσεγορεύθη.

Γενόμενος δὲ ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δοῖαν ἐπὶ ποιητικῇ κεκτημένος ἤδη, ἐπηρώτα τὸν θεόν, τίνων τε εἴη γονέων, καὶ πόθεν. Ὁ δὲ, ἀνεῖλεν οὕτως.

Ἔστιν Ἰός νῆσος μητρὸς πατρὶς, ἣς ἐθανόντα  
Δέξεται, ἀλλὰ νέων ἀνδρῶν αἰνιγμα φύλαξαι.

φέρεται καὶ ἕτερος χρησμὸς τοιοῦτος

Ὀλβίε, καὶ δύσδαιμον (ἔρως γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροισι)  
Πατρίδα δίζηαι, μητρὸς δέ τοι, οὐ πατρός ἐστι  
Μητρόπολις ἐν νήσῳ, ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,  
Μίνωας γαίης, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀπὸ τηλοῦ.

Ἐν τῇ σῇ μοῖρ' ἐστὶ τελευτῆσαι βίότοιο,  
 Εὖτ' ἂν ἀπὸ γλώττης παίδων μὴ γνῶς ἐπακούσας  
 Αὐσζύνετον σκολιοῖσι λόγοις εἰρημένον ὕμνον.  
 Δοῖας γὰρ ζωῆς μοῖρας λάχες, ἣν μὲν ἀμαυρὰν  
 Ἡελίδων ὄσσω, ἣν δ' ἀθανάτοις ἰσόμοιρον.  
 Καὶ ζῶν, καὶ φθίμενος, φθίμενος δ' ἔτι πολλὸν ἀγῆρως.

Μετ' οὐδὲ πολλὸν χρόνον πλέων ἐς Θήβας ἐπὶ τὰ Κρόνια  
 (ἀγῶν δ' οὗτος ἄγεται παρ' αὐτοῖς μουσικὸς) ἤλθεν ἐς Ἴον  
 ἔνθα ἐπὶ πέτρας καθεζόμενος, ἐθεάσατο ἀλιεῖς προσπλέον-  
 τας, ὧν ἐπυνθάνετο εἴ τι ἔχοιεν· οἱ δὲ ἐπὶ τῷ θηράσαι μὲν  
 μηδὲν, φθειρίζεσθαι δὲ, διὰ τὴν ἀπορίαν τῆς θήρας, οὕτως  
 ἀπεκρίναντο.

Ὅσσ' ἔλομεν, λιπόμεσθα· ὅσ' οὐχ ἔλομεν φερόμεσθα.  
 αἰνισσόμενοι, ὥς ἄρα, οὓς μὲν ἔλαβον τῶν φθειρῶν, ἀπο-  
 κτείναντες κατέλιπον, οὓς δ' οὐκ ἔλαβον, ἐν τῇ ἐσθῇτι φέ-  
 ροιεν· ὅπερ οὐ δυνήθεις συμβαλεῖν Ὀμηρος, διὰ τὴν ἀθυμίαν  
 ἐτελεύτησε. Θάψαντες δ' αὐτὸν οἱ ἱῆται μεγαλοπρεπῶς,  
 τοιόνδε ἐπέγραψαν αὐτοῦ τῷ τάφῳ.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὰν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,  
 Ἀνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα θεῖον Ὀμηρον.

Εἰσὶ δὲ οἱ καὶ Κολοφώνιον αὐτὸν ἀποδείκνυνται, μεγίστῳ  
 τεκμηρίῳ χρώμενοι πρὸς ἀπόδειξιν, τῷ ἀπὸ τοῦ ἀνδριάντος  
 ἐπιγεγραμμένῳ ἐλεγείῳ. ἔχει δὲ οὕτως.

Γιὰ Μέλητος Ὀμhre, σὺ γὰρ κλέος Ἑλλάδι πάσῃ,

Καὶ Κολοφῶνι πάτρη θῆκας ἐς αἶδιον.

Καὶ τὰς δ' ἀντιθέῳ ψυχῇ γεννήσας κούρας

Δισσὰς ἡμιθέων γραψάμενος σελίδας.

Ἰμνεῖ δ' ἡ μὲν νόστον Ὀδυσσεὺς πολὺπλαγκτον,

Ἡ δὲ τὸν ἱλιακὸν Δαρδανιδῶν πόλεμον.



Ἄξιον δὲ μὴδὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου γραφὲν ἐπίγραμμα παραλιπεῖν, ἔχει δὲ οὕτως·

Οἱ μὲν σευ Κολοῦωνα τιθνηήτειραν, Ὀμηρε,  
 Οἱ δὲ καλὴν Σμύρναν, οἱ δ' ἐνέπουσι Χίον.  
 Οἱ δ' Ἴον, οἱ δ' ἐδόσχον εὐκλαρον Σαλαμῖνα.  
 Οἱ δὲ νυ τᾶν Λαπιθᾶν ματέρα Θεσσαλίαν.  
 Ἄλλοι δ' ἄλλο μέλαθρον ἀνίαχον· εἰ δέ με Φοῖβου  
 Χρὴ λέξαι πιτυτὰν ἀμφοῖα μαντοσύναν,  
 Πάτρη τοι τελέθει μέγας οὐρανός, ἐκ δὲ γυναικὺς  
 Οὐ θανατᾶς, μητρὸς δ' ἔπλεο Καλλιόπης

Γενέσθαι δὲ αὐτόν φασι τοῖς χρόνοις, οἱ μὲν κατὰ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον, οὗ καὶ αὐτόπτην γενέσθαι· οἱ δὲ μετὰ ἑκατὸν ἔτη τοῦ πολέμου· ἄλλοι δὲ μετὰ πεντήκοντα καὶ ἑκατόν· ἔγραψε δὲ ποιήματα δύο, Ἰλιάδα καὶ Ὀδύσειαν. Ὡς δὲ τινες, οὐκ ἀληθῶς λέγοντες, γυμνασίας καὶ παιδιᾶς ἔνεκα, καὶ Βατραχομουσικήν προσθεῖς, καὶ Μικρήν. τὸν δὲ Τρωϊκοῦ πολέμου καθ' Ὀμηρόν τινες φασιν ἀρχὴν εἶναι τῆν τῶν θεῶν κρίσιν, Ἡρας καὶ Ἀθηνᾶς, καὶ Ἀφροδίτης, περὶ κάλλους ὑπ' Ἀλέξανδρου γενομένην· λέγειν γὰρ τὸν ποιητήν.

Ὅς νείκεσσε θεᾶς, ὅτε οἱ μέσσαυλον ἵκοντο,  
 Τὴν δ' ἤνεσσ', ἥ οἱ πόρε μαχλοσύνην ἀλγεειήν.

Ἀλλ' ὥς οὐ πρόπτον ὑπὸ λαμβάνειν, θεοῦ ὑπὸ ἀνθρώπων κρίνεσθαι, οὔτε ὑπὸ Ὀμήρου δι' ἄλλων παρίσταται τοῦτο· εἴθεν εὐλόγως ἡθέτηνται οἱ προκείμενοι στίχοι· ἄμεινον οὖν λέγειν, ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ Πριάμου παῖς ἐπιθυμήσας Ἑλληνικοῦ βίου μαθεῖν ἀγωγὴν, ἐπλευσεν εἰς Σπάρτην, καὶ ἐπιξενωθεὶς Ἐλένη, Μενελάου κατὰ τὸν οἶκον οὐκ ὄντος, ἀνέπεισεν αὐτήν



ἀκολουθεῖν· ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Κρανᾶν καλουμένην νῆσον, ἐμίγη πρῶτον τῇ γυναικὶ, καὶ κεῖθεν πλεύσας διὰ Σιδῶνος καὶ Φοινίκης ἦκεν ἐς Ἴλιον· γνόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον τὸ πεπραγμένον, στρατιὰν ἤθροισαν ἐν Αὐλίδι πόλει τῆς Βιωτίας, ἐνθα καὶ θυόντων αὐτῶν, δράκων ἐπὶ τὸ πλησίον ἀνελθὼν δένδρον, στρουθοῦ νεοσσούς ὀκτὼ διέφθειρεν, οἷς ἡ μήτηρ ἐννάτη συγκατέλεκτο· ἐμήνυε δὲ τὸ σημεῖον, ὅτι ἐννέα ἔτη πολεμήσαντες οἱ Ἕλληνες, τῷ δεκάτῳ αἰροῦσι τὴν Ἴλιον.

Ἠνίκα δὲ πλεύσαντες, ἐπέβησαν τῆς Τροίας, μετὰ πρώτην συμβολὴν, καὶ ἦν ἀνῆρέθη Πρωτεσίλαος, Μενελάου τε καὶ Ὀδυσσεᾶ πρέσβεις ἀπέστειλαν, τὴν Ἑλένην ἀπαιτοῦντας· τῶν δὲ Τρῶων ἀντιπόντων, πάλιν συμβουλὴν ἐποιοῦντο πολέμου, καὶ ἐπικρατήσαντος, τοὺς μὲν εἶσαν παρεδρεῖν τῇ πόλει, οἱ δὲ, στρατηγοῦντος Ἀχιλλέως, τὰς περικειμέναν πόλεις ἐπόρθουν, συμμαχίας ἀφαιρούμενοι τοὺς Τρῶας, ἐξ ὧν μίαν ἐλόντες Χρῦσαν, γέρας ἔδωσαν Ἀγαμέμνονι Χρυσήϊδα Χρύσου, ἱερέως Ἀπόλλωνος, θυγατέρα· ὁ δὲ ἐλθὼν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον, ἵνα λυτρώσεται τὴν παῖδα, καὶ ὕβρισθῆις ὑπὸ Ἀγαμέμνονος, ἠῤῥατο τῷ Ἀπόλλωνι, κολάσαι τοὺς Ἕλληνας· ἐπακούσας δὲ τῆς εὐχῆς ὁ θεὸς, λοιμὸν ἔπεμψεν αὐτοῖς· καὶ τότε Ἀχιλλέως παραινέσαντος ἀποδοῦναι τὴν Χρυσήϊδα, Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς ἠπεύλησεν ἀφαιρήσασθαι τὸ Ἀχιλλέως γέρας Βρυσηίδα· ὁ δὲ τὴν μ. ἡτέρα Θέτιν ἔπεισεν αἰτήσασθαι παρὰ τοῦ Διὸς ἦτταν Ἑλλήνων· οὗ γενομένου, Πάτροκλος προτραπείς ὑπὸ Νέστορος, ἰκέτευεν Ἀχιλλεῖα δοῦναι καὶ ἐπ' ὀλίγον τὴν πανοπλίαν αὐτῷ, ἵνα τοὺς Τρῶας τῶν νεῶν ἀπόσῃται. Ἐξελθὼν οὖν ὁ Πάτροκλος, καὶ γενναίως ἀρειστεύσας, μετ' οὐ πολὺ ἀνῆρέθη· χαλεπήνας δὲ ὁ Ἀχιλλεύς, ἐπαύσατο μὲν τῆς πρὸς Ἀγαμέμνονα ἔχθρας, λαβὼν δὲ ἡφαιστό τευκα-



τον πανοπλίαν, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ τελευταῖον ἀνεῖλεν Ἕκτορα. Ἡ μὲν οὖν τάξις τῶν πραγμάτων ἐστὶν αὕτη· ὁ δὲ ποιητὴς ἀπὸ τοῦ ἐννάτου ἔτους ἤρξατο, ἐπεὶ τὰ πρὸ τῆς Ἀχιλλέως μὴνιδος ἦν ἀτονώτερα, καὶ πράξεις οὐκ ἔχοντα μακρὰς, οὐδὲ ἐπαλλήλους· συμμαχοῦντος γὰρ Ἑλλήσιν Ἀχιλλέως.

Οὐδέποτε Τρῶες πρὸ πυλάων Δαρδανιδάων  
Οἴχνεσκον· κείνου γὰρ ἐδείδισαν ὄβριμον ἔγχος.

Θαρσήσαντες δὲ, τοῦτου ἀποσάντος, προῆλθον, καὶ τῆς μάχης ἴσης γενομένης, πολυπρόσωποί τε, καὶ συνεχεῖς τῶν ἡρώων ἀριστεῖται κατέστησαν.

#### ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΤΟΜΟΥ.

